SLUŽBENE NOVINE TUZLANSKOG KANTONA

GODINA 20 • TUZLA, ČETVRTAK, 12. SEPTEMBAR 2013. GODINE • IZDANJE NA BOSANSKOM JEZIKU • BROJ 13

428

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka k) Ustava Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", br. 7/97 i 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona", broj 13\99, 10\00, 14\02, 6\04 i 10\04) i člana 32. stav (4) Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Tuzlanskog kantona" broj 6/11), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 17.07.2013. godine, donosi

PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" za period 2010-2030. godine

I. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA

1. OPĆI CILJEVI

Međunarodne organizacije i fondovi, kao i različiti međunarodni programi aktiviraju i uključuju sve vrijedne planinske predjele Evrope u transregionalni razvoj kroz zaštitu planinskih regiona i jedinstvenih biogeografskih cjelina, kao i značajnih područja očuvane i zdrave i životne sredine.

U cilju stvaranja osnovnih preduslova za ekološki održivo korištenje područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", i priključivanje u pomenutu međunarodnu mrežu, utvrđivanje općih ciljeva uređenja i korištenja područja zasnovano je na zajedničkim interesima i ciljevima utvrđenih međunarodnim i domaćim strateškim razvojnim dokumentima, zatim Prostornim planom Tuzlanskog kantona, te politikom racionalnog korištenja prostora i zaštite ovog vrijednog prirodnog i kulturno – historijskog nasljeđa.

Proglašenjem dijela planine Konjuh u kategoriju zaštićen pejzaž, stvoreni su osnovni preduslovi za realizaciju savremenog koncepta zaštite i racionalnog korištenja dragocjenih prirodnih resursa, a koji su zasnovani na konceptu održivog i trajnog razvoja koji zahtijeva promjene u vrijednosnim stavovima i kriterijumima, od lokalnog pa sve do državnog nivoa uz primjenu ekoloških standarda.

U tom cilju potrebno je obezbijediti kontinuitet politike koji će omogućiti provođenje definisanih mjera i ciljeva, a prije svega kroz obezbjeđivanje trajnih izvora finansiranja.

Suprotstavljeni ciljevi razvoja se ogledaju kroz istovremeno zadovoljenje ekoloških, ekološko-tehnoloških, društvenih, privrednih i finansijskih potreba.

Prema Okviru za klasifikaciju zaštićenih prirodnih područja (IUCN, 1999. godine), područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh", pripada V kategoriji (mada sadrži i pojedine elemente zaštite I i IV kategorije).

Osnovno opredjeljenje uređenja i korištenja prostora Zaštićenog pejzaža "Konjuh" je zasnovano na integralnom pristupu zaštiti, planiranju, korištenju i upravljanju ovim dragocjenim prirodnim resursom.

U skladu sa navedenim, definišu se sljedeći opći ciljevi uređenja i korištenja područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh":

- Zaštita i očuvanje diverziteta (biološkog, geološkog, hidrološkog, predionog);
- Zaštita i očuvanje ekosistema te revitalizacija onih koji su narušeni;
- Zaštita i očuvanje ugroženih i rijetkih biljnih i životinjskih vrsta, te njihovih staništa;
- Zaštita i očuvanje prirodnih dobara, predjela, ambijentalnih cjelina, pejzaža i staništa;
- Zaštita i očuvanje kulturno-historijskih spomenika, graditeljskog nasljeđa i dobara;
- Utvrđivanje zona zaštite kao i definisanje dozvoljenih aktivnosti u okviru istih;
- Uključivanje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" u međunarodne programe i aktivnosti zaštite biodiverziteta, razvoja planinskih područja, i dr;
- Razvoj turizma na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", koji će biti usklađen sa standardima EU uz povećanje konkurentnosti turističke ponude kroz razvoj više vidova turizma (planinski, izletnički, tranzitni, sportsko-rekreativni, seoski, lovni, manifestacioni),
- Razvoj turističke infrastrukture, marketinga i odnosa s javnošću
- Kontrolirano, racionalno i održivo korištenje prirodnih resursa, usklađeno sa principima zaštite životne sredine uz privrednu provodljivost i društvenu prihvatljivost;
- Očuvanje skladne interakcije prirode i kulture kroz zaštitu predjela i održavanje tradicionalnog korištenja zemljišta, načina gradnje kao i društvenih i kulturnih manifestacija;
- Razvoj ekološke etike kroz podsticanje naučnih i obrazovnih aktivnosti koje će doprinijeti razumijevanju i jačanju podrške stanovništva o značaju zaštićenih područja;
- Definisanje najefikasnijeg modela upravljanja Zaštićenim područjem;
- Podsticanje naučno-istraživačkog rada u cilju pronalaženja i identifikacije novih kulturno-historijskih i prirodnih vrijednosti;
- Integrisanje zaštićenog pejzaža „Konjuh" u šire okruženje u cilju stvaranja jedinstvene turističke ponude i razvoj komplementarnih djelatnosti;
- Utvrđivanje i definisanje uslova korištenja prostora, kao i urbanističko-tehničkih uslova za postojeće i planirane sadržaje u skladu sa utvrđenim ograničenjima i mjerama zaštite;
- Definitivno utvrđivanje režima korištenja ovog prostora u svim sektorima (saobraćaj, broj posjetilaca, smještajni kapaciteti, i dr.);

- Integracija politike zaštite životne sredine sa ekonomskom politikom i politikom drugih sektora;
- Učešće javnosti u zaštiti okolice Zaštićenog pejzaža;
- Omogućavanje beneficija kroz osiguranje prirodnih izvora (šume, ribe, lovna divljač) i usluga (čista voda ili prihodi od turizma u cilju održive upotrebe tog područja) za lokalnu zajednicu;
- Usklađivanje šumsko-privrednih osnova, lovno-privrednih osnova, vodoprivrednih osnova i Plana upravljanja Zaštićenim pejzažom "Konjuh" sa Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh" i ovim Prostornim planom.

2. POSEBNI CILJEVI

Posebnim ciljevima prostornog razvoja područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", razrađuju se navedeni opći ciljevi i isti su prikazani prema pojedinim oblastima.

2.1. CILJEVI ZAŠTITE PRIRODNOG, KULTURNO-HISTORIJSKOG NASLJEĐA I ZAŠTITA OKOLINE

2.1.1. Zaštita prirodnog nasljeđa

Osnovni ciljevi koji se nameću u pogledu zaštite prirodnih vrijednosti, na teritoriji Zaštićenog pejzaža Konjuh, su:

- Očuvanje i stavljanje pod zaštitu postojećih valorizovanih prirodnih vrijednosti
- Identifikacija novih prirodnih vrijednosti i stavljanje pod zaštitu
- Očuvanje genetskog, specijskog i ekosistemskog biodiverziteta
- Očuvanje prirodnih predjela, ambijenata i pejzaža oko kulturno-historijskih spomenika
- Utvrđivanje najoptimalnijih mjera korištenja ovog prostora, koja neće biti u suprotnosti sa Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh" i Zakonom o zaštiti prirode.
- Uspostavljanje trajnog monitoringa prirodnih vrijednosti
- Stimulacija naučnoistraživačkih radova iz ove oblasti
- Razvijanje informativnog sistema u oblasti zaštite kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa (globalni pristup) i uspostavljanje efikasnog sistema monitoringa na nivou čitavog područja obuhvata plana,
- Edukacija stručnjaka, upravljača, vlasnika i korisnika kulturnih do¬b¬ara u prirodno vrijednim ambijentalnim cjelinama u cilju postizanja zaštite i ostvarivanja ekonomske dobiti, odnosno ostvarivanja principa samoodrživosti zaštićenog područja,
- Izgradnja botaničke bašte sa istraživačkom stanicom
- Održavanje i širenje međunarodne saradnje od zajedničkog interesa

2.1.2. Zaštita kulturno-historijskog nasljeđa

- Zaustavljanje dalje degradacije postojećih objekata i lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa;
- Identifikacija, valorizacija i stavljanje pod zaštitu vrijednih prirodnih područja i lokaliteta. Naročito razmotriti sljedeće:
  - Objekti: Vodenica „Selimbašića", Memorijalno spomen-obilježje u „Koritima", Memorijalno spomen-obilježje „Miljkovac",
  - Arheološki i historijski lokaliteti: nekropola stećaka „Kuman" u naselju Brdijelji, Djevojačka pećina u naselju Brateljevići, lokalitet Čaršija, arheološki lokalitet Gradac, Srednjevjekovna kaldrma na Miljkovcu, dovište na vrhu Konjuha;
- Uključivanje prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa u turističku ponudu:
  - Izgradnjom adekvatnih turističkih kapaciteta u neposrednoj blizini lokaliteta ili uz pristupne puteve i staze
  - Obezbjeđivanjem pristupačnosti objektima i lokalitetima – saobraćajnice, parkirališta, staze i sl.
  - Sistematskim postavljenjem informativnih punktova, oznaka i adekvatne signalizacije
  - Neophodnim minimalnim infrastrukturnim opremanjem objekata i lokaliteta (voda za piće, rasvjeta i dr.)
  - Opremanjem potrebnim sadržajima za korištenje od strane posjetilaca (sjedenje, odmor, odlaganje otpada i dr.)
- Podizanje kvaliteta životne sredine u zonama kulturno-historijskih lokaliteta;
- Određivanje zona sa posebnim smjernicama za uređenje prostora oko zaštićenih objekata i lokaliteta, u skladu sa konceptom razvoja posebnog područja (neophodnost ograđivanja pojedinih mjesta, zone ograničenja nivoa intervencije, zone u kojima su moguće odmjerene i stručne intervencije)
- Poštovanje autentičnog ambijenta zaštićenog lokaliteta
- Očuvanje vizura na lokalitet i sa prostora lokaliteta na okruženje.

2.1.3. Zaštita okoline

Dugoročni cilj Prostornog plana je poboljšanje cjelokupnog stanja okoline na predmetnom području putem provođenja konkretnih i ekonomičnih strategija upravljanja okolinom kao i jačanje lokalnih institucija u upravljanju ekološkim problemima.

Zrak

- Uspostaviti monitoring mjerenja kvaliteta zraka;
- Isključivanje iz upotrebe supstanci koje ugrožavaju ozonski omotač;
- Upravljanje kvalitetom zraka;
- Planiranje kvaliteta zraka;
- Izrada uputstva za planiranje i provjeru efekata na smanjenju emisije primjenom monitoringa kvaliteta zraka;
- Uspostava saradnje na lokalnom nivou između službi prostornog uređenja i službi za zdravstvo;
- Unapređenje korištenja solarne energije;
- Podsticanje korištenja obnovljivih izvora energije;

Voda

- Ocijeniti stanje kvaliteta površinskih i podzemnih voda;
- Zaštita vodotoka (sanacija i održavanje korita, redovno održavanje);
- Uspostavljanje kanalizacione mreže.

Zemljište

- Oformiti bazu podataka i uvesti sistemsko praćenje zemljišta, podatke o njegovom kvalitetu, te promjenama tokom vremena;
- Uspostaviti integralni sistema održivog upravljanja zemljištem;
- Uspostaviti sistematsko praćenje kvaliteta zemljišta;
- Adekvatne proizvodne prakse zemljišta prilagoditi prirodnim karakteristikama;
- Unapređenje kvaliteta zemljišta vraćanjem funkcije degradiranog zemljišta ili minimiziranja uticaja;
- Integralni plan unapređenja kvaliteta poljoprivrednog zemljišta.

Otpad

- Donošenje Odluke o komunalnom redu na području posebnog obilježja „Zaštićeni pejzaž Konjuh" (kojom će se regulisati uređenje naselja, korištenje, održavanje i čuvanje zaštićenih površina, sakupljanje, odvoz i postupanje sa

komunalnim otpadom i ostalim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje nezakonito postavljenih predmeta);
- Nastajanje otpada svesti na minimum;
- Tretiranje otpada na način kojim se osigurava povrat korisnog materijala iz njega;
- Odlaganje na odlagališta, na okolišno prihvatljiv način, onih vrsta otpada koje ne podliježu povratu, ponovnoj upotrebi ili proizvodnji energije.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA

2.2.1. Mreža naselja i zone građevinskog zemljišta

- Definisanje zona građevinskog zemljišta i utvrđivanje namjena unutar njih (stanovanje, vikend naselja, društvena infrastruktura, sport i rekreacija, saobraćajna i ostala infrastruktura);
- Racionalno korištenje postojećeg građevinskog fonda i poboljšanje njegovog kvaliteta;
- Unapređenje stambenih zona;
- Stvaranje kvalitetnih ambijenata građevinskih cjelina (komunalnim opremanjem i regulisanjem javnog uličnog prostora, uređivanjem predbašta, poštovanjem autohtone arhitekture objekata koji trebaju biti u saglasnosti sa prirodnim okruženjem, te korištenjem prirodnih i autohtonih materijala u izgradnji, smanjenjem izgrađenosti, te definisanjem uslova ograđivanja objekata i sl.)
- Povećanje stepena infrastrukturne opremljenosti građevinskih cjelina (asfaltiranjem ulica i izgradnjom trotoara, izgradnjom kanalizacije i rasvjete u naseljima, postavljanjem odgovarajuće rasvjete po pojedinačnim lokalitetima, organizovanim odvoženjem otpada i sl.)
- Optimalno proširenje građevinskih cjelina koje će zadovoljiti potrebe, koje se neće nepotrebno širiti na račun šumskog i poljoprivrednog zemljišta;
- Postizanje kompaktnih cjelina radi racionalnog infrastrukturnog opremanja;
- Iskorištavanje atraktivnih lokacija za izgradnju;
- Utvrđivanje prostora za koje je potrebna izrada provedbeno-planske dokumentacije;
- Definisanje statusa postojećih objekata i propisivanje dozvoljenih intervencija u skladu sa definisanim zonama građevinskog zemljišta i zonama zaštite, te zabranjenim i dozvoljenim intervencijama unutar njih;
- Definisanje statusa postojećih objekata i propisivanje dozvoljenih intervencija za postojeće objekte unutar drugih namjena, sa naglaskom na propisivanju smjernica za njihovo uklapanje u prirodni i zaštićeni pejzaž;
- Definisanje sportsko-rekreativnih sadržaja i režima korištenja prostora unutar drugih namjena.
- Ravnomjerna opremljenost prostora zaštićenog pejzaža društvenom infrastrukturom i potrebnim uslugama
- Obezbjeđenje prostornih uslova za razvoj turizma kao primarne privredne djelatnosti, ali u okvirima koji ne ugrožavaju životnu okolinu;

2.2.2. Društvena infrastruktura

- Definisanje lokacija za izgradnju objekata društvene infrastrukture u službi planirane namjene prostora;
- Racionalno i ravnomjerno opremanje prostora Zaštićenog pejzaža društvenom infrastrukturom i potrebnim uslugama;
- Intenzivnije opremanje društvenom infrastrukturom lokaliteta „Zlača" i „Muška voda" kao dva lokaliteta na kojima se očekuje značajniji broj posjetilaca;
- Razvijanje društvenih djelatnosti i izgradnja određenih kapaciteta, koji neće biti samo u funkciji zaštićenog pejzaža Konjuh, već će biti u stalnoj upotrebi od strane domicilnog stanovništva i stanovnika iz gravitirajućih naselja;
- Stvaranje prostornih kapaciteta za odvijanje raznovrsnih kulturnih dešavanja na otvorenom (amfiteatri, pozornice na otvorenom i sl.);
- Dimenzionisanje prostornih kapaciteta javnih sadržaja prema potrebama stanovništva i očekivanog broja korisnika turističkih i rekreativnih sadržaja;
- Poboljšanje komunikacija, javni saobraćaj, telekomunikacije i sl.
- Organizovanje povremenih službi vezanih za razne djelatnosti (pošta, banka, ambulanta i sl.)

2.2.3. Turizam i ugostiteljstvo

- Povećati broj noćenja
- Potreba za novim programima i očekivanjima današnjih gostiju
- Dovođenje postojećih smještajnih kapaciteta u funkciju savremenih turističkih zahtjeva i standarda s ciljem zadovoljenja zahtjeva kako domaćih tako i stranih turista, a nove kapacitete graditi po opšte prihvatljivim savremenim standardima
- Obezbjeđenje raznovrsne strukture smještaja – hoteli raznovrsnih kategorija, omladinski hosteli, pansioni, kampovi, bungalovi, privatni smještaj, smještaj u seoskim domaćinstvima
- Obezbjeđenje raznovrsnih pratećih sadržaja: usluge-ugostiteljstvo, trgovina, wellness, zabava
- Obogaćivanje kulturnog potencijala organizovanjem novih (koncerti, galerije, festivali) i promocijom postojećih kulturno-sportskih manifestacija
- Obezbijediti lak pristup prirodnim ljepotama kroz šetnje i biciklističke vožnje
- Izgradnja i uređenje prostora za prezentaciju i promociju tradicionalne kuhinje i zanata
- Povećati ponuda za školske programe (škole u prirodi, školske ekskurzije, kampovi, kursevi)
- Uklapanje turističkih objekata i naselja u okruženje (naročito izbjegavanje preizgrađenosti)
- Opremanje turističkih cjelina infrastrukturom prema savremenim potrebama turista (tt-internet i sl.)
- Opremanje infrastrukturom radi postizanja što manjeg uticaja na životnu sredinu (kanalizacija, prečistači, alternativni izvori energije za grijanje)
- Unapređenje ambijenta turističkih naselja (arhitektura, pejzažno uređenje, urbanistička regulacija, komunalno opremanje)
- Povećati nivo usluga tako da se zadovolje sva očekivanja gostiju
- Formiranje ekskluzivnih "turističkih proizvoda", s ciljem stvaranja inovativne i atraktivne ponude većeg kvaliteta, a za istu cijenu u odnosu na konkurentske destinacije
- Staromodan imidž zamijeniti novim, potencirati na aktivnijim tržištima
- Turističku ponudu spojiti sa ponudom okoline i na taj način stvoriti odgovarajuće pakete – "Short-Break" pakete (kratak odmor od 2-3-4 ili 5 dana).
- Pospješivanje osmišljavanja suvenira i njihova prodaja na većem broju punktova
- Potreba za jedinstvenim marketinškim nastupom i uključivanje u tržište (npr. sajmovi)
- Promocija svih oblika turizma i turističkih potencijala putem medija, interneta i drugih oglašivača.

2.2.4.Rekreativna infrastruktura

- Predlaganje i provođenje aktivnosti na uređenju i adekvatnom opremanju otvorenih površina namijenjenih sportskim aktivnostima – sportski tereni za fudbal, odbojku, košarku, rukomet, tenis i sl.
- Zatvoreni sportski i rekreativni sadržaji u okviru hotelskih kompleksa (bazen, akva centar, wellness ponuda, teretane, košarka, stoni tenis, kuglana

- Označavanje i adekvatno uređenje postojećih i novih staza za pješačenje, trčanje, planinarenje, skijanje, sanjkanje i sl., vidikovci, jahaće staze, prevoz turista vozićem, fijakerom, sankama, pješačenje kroz voćnjake, livade, pašnjake i šume
- Uređenje i komunalno opremanje prostora za izletnike sa utvrđenim zonama za roštiljanje i sl.
- Afirmacija i obezbjeđenje adekvatnog prostora za nove tipove sportsko-avanturističkih sadržaja – adrenalinski park i sl.
- U skladu sa utvrđenim zoniranjem prostora omogućiti nadzor i uspostaviti kontinuitet kretanja posjetilaca uz glavni prilazni put do određenih ciljnih tačaka razgledanja ili površina i mjesta odmora;

2.3. CILJEVI RAZVOJA INFRASTRUKTURE

2.3.1. Saobraćajna infrastruktura

- Saobraćano povezati unutrašnjost cijelog područja, i ostvariti vezu sa centrima pripadajućih općina i putnim pravcima višeg ranga;
- Rekonstruisati postojeću mrežu saobraćajnica;
- U skladu sa utvrđenim zonama zaštite na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", potrebno je uspostaviti nadzor i prateće elemente signalizacije, mobilijara , sportsko-rekreativnih i parking površina (sa zatvorenim sistemom odvodnje) uz prilazne puteve do određenih ciljnih tačaka ili površina i mjesta odmora;
- Kretanja motornih vozila potrebno je u potpunosti regulisati u skladu sa mjerama utvrđenim po svakoj od zona zaštite;
- Obezbijediti površine namijenjene za stacionarni saobraćaj;
- Definisati pješačku i biciklističku (i drugih nemotornih vozila) stazu.

2.3.2. Elektroenergetska infrastruktura

- Prilagođavanje postojećih i izgradnja novih elektroenergetskih kapaciteta u svrhu obezbjeđenja stabilnog napajanja postojećih i novih potrošača na području posebnog obilježja "Zaštićenog pejzaža Konjuh";
- Rekonstrukcija elektroenergetskih objekata obuhvaćajući: dalekovod (DV) 20(10)kV, trafostanice TS20/10/0,4kV i niskonaponsku mrežu 0,4kV.
- Procjena potrošnje i planiranje izgradnje novih elektroenergetskih postrojenja za planski period koja se vrši na osnovu programskih elemenata razvoja i uslova za dimenzionisanje elektroenergetskih mreža

Obzirom da planiranje potrošnje el. energije, kao i prenosnih sistema ovisi o planovima, porastu broja stanovnika, uslovima življenja i ostalim planskim elementima koje sadrži Prostorni plan područja posebnog obilježja "Zaštićenog pejzaža Konjuh", ciljevi daljeg razvoja elektroenergetskog sistema na cjelokupnom području su:

- Stvaranje optimalnog rješenja dovoljno sigurnog, kvalitetnog i ekonomičnog snabdijevanja električnom energijom bilo kog perspektivnog potrošača,
- Obezbjeđivanje koridora za novu prenosnu mrežu usaglašenu sa režimima zaštite i pravilima gradnje na područjima posebne namjene,
- Izgradnja i rekonstrukcija elektroenergetske mreže u zonama sa posebnim režimima zaštite, a korištenje je uslovljeno istim.

2.3.3. Termoenergetika

- Obezbjeđivanje toplotne energije za zagrijavanje prostorija u objektima zimi i za tehnološke potrebe u proizvodnji
- Obezbjeđivanje rashladne energije za rashlađivanje prostorija u objektima ljeti
- Obezbjeđivanje provjetravanja prostorija u kojima borave ljudi
- Optimalno korištenje opreme za proizvodnju toplotne energije uz minimalno zagađenje prirodne okoline
- Pomoć pri izgradnji objekata kojim će se maksimalno štediti toplotna i rashladna energija
- Izbor optimalne opreme i instalacija za zagrijavanje i rashlađivanje prostorija za zadane uslove okoline (klimatski) i zahtjeva objekta (stanovanje, proizvodnja i sl.)
- Postići maksimalno korištenje obnovljivih i ekološki čistih izvora toplotne energije
- Poštovanje zakonskih propisa i standarda pri projektovanju i izgradnji instalacija grijanja, hlađenja, provjetravanja i klimatizacije.

2.3.4. Telekomunikaciona infrastruktura

- Omogućiti pouzdanu telekomunikacionu mrežu (žičnu i bežičnu), koja je u stanju pratiti i u zavisnosti od zainteresovanosti korisnika omogućiti uvođenje modernih telekomunikacionih tehnologija,
- Obezbijediti dovoljan kapacitet i za buduća proširenja mreže,
- Telekomunikacione kablove što više skloniti pod zemlju kako zbog estetike prostora tako i zbog njihove zaštićenosti,
- Obezbjeđivanje dobre pokrivenosti područja baznim stanicama mobilne telefonije;
- Osiguranje koridora za telekomunikacione kablove duž svih novih i postojećih puteva,
- Razvijati nove usluge i servise u skladu sa interesom korisnika,
- Osiguranju koridora za radio relejne veze,
- Izgradnja mikrotalasnih sistema za distribuciju radio i televizijskih programa u ruralnim sredinama i izolovanim ostrvima kablovskog distribucionog sistema.

2.3.5. Hidrotehnika

- Donijeti poseban dokument za upravljanje vodama – vodnu osnovu za područje zaštićenog pejzaža Konjuh, a u funkciji očuvanja i zaštite voda, jačeg uključivanja prirodnih resursa u gospodarske aktivnosti, te posebno racionalnog iskorištenja energetskih potencijala vode.
- Osigurati opskrbu vodom u svim naseljima, a na osnovu studijskih istraživanja i usvajanja optimalnih rješenja.
- Izgradnja kanalizacijskog sustava na zaštićenom području, sa prečistačima.

2.3.6. Upravljanje otpadom

- Donijeti Odluku o komunalnom redu na području posebnog obilježja „Zaštićeni pejzaž Konjuh" (kojom se regulisati uređenje naselja, korištenje, održavanje i čuvanje zaštićenih površina, sakupljanje, odvoz i postupanje sa komunalnim otpadom i ostalim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje nezakonito postavljenih predmeta)
- Nastajanje otpada svesti na minimum;
- Smanjenje nastalog otpada po količini;
- Tretiranje otpada na način kojim se osigurava povrat korisnog materijala iz njega;
- Odlaganje na odlagališta, na okolišno prihvatljiv način, onih vrsta otpada koje ne podliježu povratu, ponovnoj upotrebi ili proizvodnji energije.

2.4. CILJEVI PRIVREDNOG RAZVOJA

2.4.1. Šumarstvo

Posebni ciljevi u oblasti korištenja sveukupnih šumskih potencijala područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", zasnovani su na sljedećem:

- Zabrana smanjenja površina pod šumom (krčenje);
- Zabrana sječe, uklanjanja i ugrožavanja zaštićenih, rijetkih i ugroženih biljnih vrsta i njihovih staništa;
- Gazdovanje šumama u skladu sa Zakonom o šumama i Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh", pridržavajući se propisanih mjera za pojedine zone zaštite;
- Korištenje šuma i šumskog zemljišta, kao i sporednih šumskih proizvoda u skladu sa Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh" i šumsko-privrednim osnovama, pridržavajući se propisanih mjera za pojedine zone zaštite;
- Zaštita i unapređenje šumskih ekosistema u cjelini;
- Zaštita i očuvanje posebno vrijednih sastojina, grupa stabala, pojedinačnih stabala i staništa;
- Zaštita i očuvanje rijetkih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta;
- Zaštita, konverzija, rekonstrukcija i restitucija degradiranih, devastiranih, izmijenjenih i ugroženih sastojina i ekosistema;
- Prelazak sa monofunkcionalnog na multifunkcionalni način korištenja šumskih potencijala;
- Sve aktivnosti na korištenju šuma i šumskog zemljišta moraju biti u funkciji zaštite prirodnih vrijednosti;
- Uspostavljanje trajnog monitoringa zdravstvenog stanja šuma;
- Uvođenje savremenih informacionih tehnologija (GIS) u procesu planiranja u šumarstvu;
- Zabrana unošenja alohtonih vrsta na ovo područja;
- Zadržavanje i modernizacija postojećeg rasadnika.

2.4.2. Poljoprivreda

- Maksimalna zaštita poljoprivrednog zemljišta;
- Korištenje autohtonih sorti kultura radi očuvanja vrsta kao posebnosti područja;
- Upotreba organskog đubriva, bioloških melioratora-leguminoza;
- Korištenje adekvatne mehanizacije;
- Primjena zakonske regulative kod promjene namjene zemljišta tj. zaštita boniteta - I, II, III, kategorije, od njihovog korištenja izvan sfere poljoprivrede;
- Intenziviranje rada inspekcijskih službi u cilju očuvanja vrijednosti područja iz ove oblasti;
- Donošenje odredbe o standardima kvaliteta i zahtjevima za obilježavanje proizvoda sa ekološkom deklaracijom;
- Povećanje stočnog fonda u zonama gdje je stočarstvo dozvoljeno;
- Poboljšanje genetske osnove za stočarsku proizvodnju;
- Organizovanje monitoringa tj. praćenja promjena korištenja zemljišta uz formiranje zemljišnog informacionog sistema (ZIS), kao dijela geografskog informacionog sistema.

2.4.3. Lovstvo

- Zaštita i očuvanje cjelokupnog lovnog fonda kao dobra do opšteg interesa;
- Posebna zaštita, rijetkih i ugroženih vrsta divljači kao i njihovih staništa;
- Održivo korištenje lovne divljači u skladu sa Zakonom o lovstvu, Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh" i Lovno privrednim osnovama;
- Održavanje i postizanje brojnog stanja postojećih vrsta divljači do podnošljivog kapaciteta lovišta;
- Uspostavljanje trajnog monitoringa.

2.4.4. Ribolovstvo

- Zaštita i očuvanje ribljeg fonda;
- Održivo korištenje ribljeg fonda u skladu sa Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh"i ovim Planom;
- Zaštita i očuvanje kvaliteta voda.

2.4.5. Rudarstvo i mineralne sirovine

Ostavljanje mogućnosti za eksploataciju rude magnezita iz postojećeg rudnika, uz prethodnu izradu projekta detaljnih geoloških istraživanja i maksimalno poštivanje zaštite prirodnih vrijednosti područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh",

- Zabrana otvaranja pozajmišta mineralnih sirovina (kamenoloma)
- Eksploatacija prirodne izvorske vode "Muška voda", uz maksimalno poštivanje zaštite prirodnih vrijednosti područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh",
- Provođenje hidrogeoloških istraživanja izvorišta Muška voda
- Provođenje istražnih i eksploatacionih radnji kao i kaptiranje izvorišta za potrebe snabdijevanja općine Kladanj u skladu sa Studijom vodosnabdijevanja općine Kladanj

2.4.6. Vodoprivreda i hidroenergetika

- Sva izvorišta potrebno je zaštititi ažuriranjem postojeće dokumentacije (ukoliko postoji) u skladu sa novim hidrološkim istraživanjima, izgrađenosti na slivnom području i zakonskom regulativom.
- Dati prijedlog zona sanitarne zaštite za izvorišta Krabašnice, Male Zlače i Velike Zlače, kao i ostalih potencijalnih vodozahvata koji će se uključiti u vodosnabdijevanje naselja u Zaštićenom pejzažu i njegovoj okolini, a koje treba u narednim fazama terenskim istraživanjima potvrditi i provesti proceduru usvajanja.
- Očuvanje kvaliteta voda koje nisu zagađene, a naročito postojećih i potencijalnih izvorišta vode za piće.
- Očuvanje kvaliteta površinskih voda u propisanim kategorijama putem zaštitnih mjera, nadzorom nad radom izgrađenih objekata i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

2.4.7. Turizam

- Dovođenje postojećih smještajnih kapaciteta u funkciju savremenih turističkih zahtjeva i standarda s ciljem zadovoljenja zahtjeva kako domaćih tako i stranih turista, a nove kapacitete graditi po opšte prihvatljivim savremenim standardima,
- Izraditi studije o turističkim potencijalima,
- Razviti marketinške aktivnosti (putem medija, interneta i drugih oglašivača) u svrhu promoviranja turističkih potencijala,
- Privući investitore i samim tim značajna finansijska sredstva
- Obezbijediti potrebne visokoobrazovane i stručne kadrove,

II. PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA

1. PRIRODNI IZVORI I USLOVI - IZVOD IZ PROSTORNE OSNOVE

1.1. Geografski položaj

Područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" dio je planine Konjuh. Prostire se u sjevero - istočnom dijelu Bosne i Hercegovine, tačnije u jugo-zapadnom dijelu Tuzlanskog kantona. Ukupne površine je od 8.139,77 ha.

Zaštićeni pejzaž "Konjuh" je smješten između 44°22´42,2" i 44°11´18,4" sjeverne geografske širine, te između 18°29´48,8" i 18°41´6,4" istočne geografske dužine. Oblik granice ovog područja je izdužen, sa dužinom centralne ose od 21,3 km koja se pruža u pravcu sjeverozapad - jugoistok i prosječnom širinom od 4,4 km.

Veza sa najbližim magistralnim pravcem M18 Tuzla - Sarajevo i Tuzla – Orašje, ostvaruje se preko lokalnog puta Kladanj -

Brateljevići - Milankovići. Preko navedenog magistralnog pravca M18, ostvaruje se veza sa ostalim transportnim koridorima.

Pristup Zaštićenom pejzažu Konjuh ostvaruje se iz pravca Kladnja i Banovića. Važno je istaći da ovi putni pravci nisu međusobno povezani, zbog čega ne postoji saobraćajna povezanost krajnjih granica ovog zaštićenog područja. Lokalni putevi Konjuh – Brateljevići, Oskova – Mačkovac i Milankovići – Žedno brdo su najvažniji putni pravci na ovom području, koji su spona sa mrežom magistralnih i regionalnih puteva.

Slika br. 1: Položaj Zaštićenog pejzaža Konjuh u Bosni i Hercegovini

1.2. Karakteristike reljefa

Područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" karakteriše reljef izuzetno velike dinamičnosti, koja se ogleda kroz izraženu visinsku diferencijaciju (od 350m/nV – 1328 m/nV), te veoma dinamičnu smjenu nagiba i ekspozicija terena. Geomorfološke karakteristike direktno su povezane sa geološkom građom i odražavaju rezultat rada egzogenih i endogenih sila koje su djelovale na taj dio zemljine kore.

U genetskom smislu predmetno područje pripada ofiolitskoj zoni sa razvijenim planinskim reljefom koji je ispresijecan površinskim tokovima. Oštre reljefne forme uslovile su dosta brzo oticanje sa sliva, što za posljedicu ima intenzivnu eroziju u horizontalnom i vertikalnom smislu.

Specifični geomorfološki fenomeni ovog područja su raznovrsni karstni oblici: pećine, ponori, vrtače.

Posebno je potrebno istaći činjenicu da se područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" prostore na dva riječna sliva, i to sliv rijeke Oskove i sliv rijeke Drinjače.

Najviši vrh Konjuha je na koti 1328 m apsolutne visine, dok je najniža tačka u sjevernom dijelu obuhvata, u koritu rijeke Oskove. Od vrha Konjuha, teren se postepeno spušta u pravcu sjevera, istoka i juga. Pokraj pomenute dominantne kote vrha Konjuha, značajno je izdvojiti i sljedeće kote i grebene, i to: Mali Konjuh 1191 m, Bijelo brdo 1191 m, Čemerika 1119 m, Bukovci 1137 m, Debela gora 1190 m, Bandijera 1207 m, u sjevernom dijelu, zatim Zidine 1167 m, Ravni bor 1104 m, Zelenboj 1053 m, u zapadnom dijelu, kao i Tisovica 1008 m i Garež 1049 m u južnom dijelu ovog zaštićenog područja.

U sljedećoj tabeli i slici daje se prostorna kategorizacija istražnog prostora prema visinskim zonama i njihovom procentualnom učešću u odnosu na ukupni obuhvat. Iz istog se vidi da je više od pola obuhvata u zoni od 700 do 1000 m, što ovo područje izdvaja kao vazdušnu banju idealnu za zdravstveno rekreacione centre.

Tabela 1. Visinski pojasevi

Visinski pojasevi (m/nV)	Površina (ha)	%
350 - 400	111.74	1.37
400 - 500	453.58	5.57
500 - 600	811.6	9.97
600 - 700	931	11.44
700 - 800	1501	18.44
800 - 900	1489.4	18.30
900 - 1000	1586.85	19.50
1000 - 1100	951.46	11.69
1100 - 1200	265.76	3.27
1200 - 1300	33.62	0.41
1300 - 1400	3.76	0.05
UKUPNO	8139.77	100,00

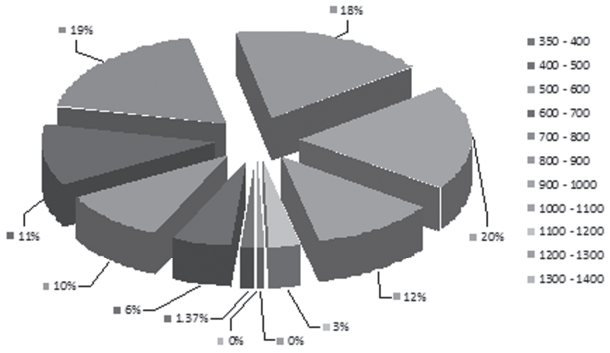

Planina Konjuh spada u zonu mlađih vjenačnih planina, koja zajedno sa Ozrenom, Javorom i Javornikom predstavlja prelaz Dinarskog planinskog sistema u prostranu Panonsku niziju.

Prostor Zaštićenog pejzaža Konjuh ispresijecan je brojnim riječnim dolinama. Najznačajnija je dolina rijeke Oskove na koju se naslanjaju klisure Velika i Mala Zlača, Studešnica i druge.

Nagibi terena su različiti i smjenjuju se bez linearne zavisnosti. U sljedećoj tabeli daje se prikaz nagiba terena izraženi u stepenima.

Tabela 2. Nagibi terena

Nagibi terena (u stepenima)	Površina (ha)	%
< 7	583.6	7.17
7 - 15	1510.68	18.56
15 - 20	1720.58	21.14
20 - 25	1573.74	19.33
25 - 30	1411.69	17.34
30 - 40	998.92	12.27
> 40	340.56	4.18
UKUPNO	8139.77	100,00

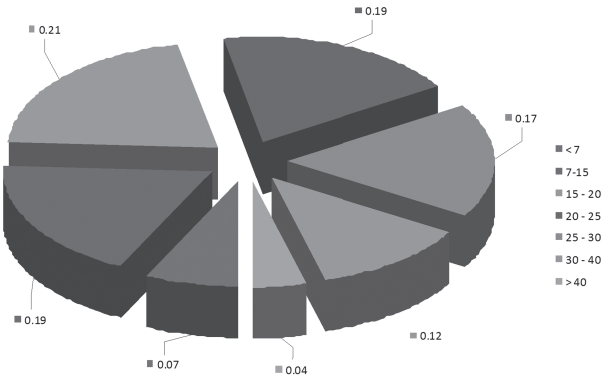

Nagibi terena (%)

Ovakvi geomorfološki parametri istražno područje karakterišu kao jedinstveno u Bosni i Hercegovini.

1.3. Geološke karakteristike

Na području zaštićenog pejzaža Konjuh u okviru geološke građe izdvojeni su: perm, trijas, jura i kvartar.

Najstarije stijenske mase na predmetnom obuhvatu su trijaski krečnjaci. Najzastupljeniji su u južnom i istočnom dijelu obuhvata.

Na terenima naliziranog područja jurske tvorevine, prema geotektonskoj šemi, pripadaju dvjema geotektonskim cjelinama: Centralnoj i Unutrašnjoj Dinaridskoj zoni. Jurske tvorevine pokrivaju veći dio predmetnog obuhvata.

U okviru ovih terena jurske tvorevine prostiru se u zapadnom jugozapadnom i sjeverozapadnom dijelu obuhvata.

Kvartarne tvorevine su izdvojene u dolinama svih većih vodotoka. Nanosi su izgrađeni od šljunkovito-pjeskovitih facija različite veličine zrna i glina. Pored riječnih nanosa kvartar je predstavljen plavinskim konusima (proluvijum), koji se mogu naći uz kontakt dna dolina i dolinskih strana. Deluvijalno - proluvijalni nanosi se mogu zapaziti u podnožju padina. Rijetko se mogu naći izvorski, barski, siparišni i drugi kvartarni sedimenti. Izuzetak su aluvijalni nanosi (al) koji zauzimaju veću površinu.

U genetskom smislu područje zaštićenog pejzaža Konjuh pripada ofiolitskoj zoni sa razvijenim planinskim reljefom koji je ispresijecan površinskim tokovima. Oštre reljefne forme uslovile su dosta brzo oticanje sa sliva što za posljedicu ima intenzivnu eroziju u horizontalnom i vertikalnom smislu.

Na području zaštićenog pejzaža Konjuh su evidentirana dva klizišta, i to u sjeveroistočno od izvorišta Muška voda, na granici zaštićene zone A3 i B1.

1.4. Pedološke karakteristike

Pedološke osobine predmetnog prostora su dio ukupnih pedoloških osobina šireg prostora nastalih pod uticajem specifičnih vodnih prilika kao i određenih klimatskih uslova. Na osnovu podataka sa Pedoloških karata SFRJ R 1:50.000 sekcije Kladanj 1 i Kladanj 3, izdvojeno je 9 pedosistematskih jedinica i to 7 iz razdjela automorfnih i 2 iz razdjela hidromorfnih zemljišta.

U obuhvatu plana preovladava razdio automorfnih zemljišta sa tipovima iz klase kambičnih zemljišta (75%) i humusno akumulativnih (oko 20%) dok razdio hidromorfnih zemljišta zauzima oko 4.5% sa tipovima zemljišta pseudoglej i fluvisol.

Automorfna zemljišta su zastupljena u svim područjima obuhvata i pojavljuju se u sljedećim klasama:

- smeđa zemljišta (distrični kambisol, eutrični kambisol, kalkokambisol),
- humusno-akumulativna zemljišta (ranker, kalkomelanosol),
- nerazvijena zemljišta (litosol)

Hidromorfna zemljišta su zastupljena u sljedećim klasama:

- epiglejna zemljišta (pseudoglej),
- fluvijalna I fluvioglejna zemljišta (fluvisol-recentni riječni nanos)

Od automorfnih zemljišta najviše su zastupljena distrični kambisol, eutrični kambisol, ranker.

Od ostalih zemljišta, koja su zastupljena u obuhvatu plana, izdvajamo: litosol (kamenjar), smeđe zemljište na krečnjaku i dolomitima-kalkokambisol i kalkomelanosol – krečnjačko dolomitna crnica.

Hidromorfna zemljišta su zastupljena na sjeveru obuhvata u području sliva rijeke Oskove kao i u južnom dijelu obuhvata u području sliva rijeke Drinjače. Tipovi zemljišta koji su najviše zastupljeni u obuhvatu plana su: pseudoglej i fluvisol.

1.5. Klimatske karakteristike

Geografski položaj i karakteristike reljefa, pored preovlađujuće atmosferske cirkulacije, u najvećoj mjeri uslovljavaju opšte klimatske karakteristike nekog mjesta ili područja.

Na zaštićenom području Konjuh dominira umjereno kontinentalna ili srednjoevropska klima. U toku ljeta ovo područje se nalazi pod uticajem Azorskog anticiklona. S obzirom da je u pitanju anticiklon, u ovom periodu vrijeme je stabilno, sa povremenim slabim kišama. Zimi su vremenske prilike određene uticajem ciklonskih aktivnosti sa Atlantskog okeana i Sredozemnog mora, koje donose oblačno vrijeme i padavine, kao i zimskog Sibirskog anticiklona kada su temperature veoma niske, ali su padavine rijetke.

Detaljnih podataka o klimatskim faktorima za područje Konjuha nema.

1.6. Kulturno-historijsko i graditeljsko nasljeđe

Na osnovu evidentiranih kulturno-historijskih dobara[1] i uvidom u postojeće stanje prostora Zaštićenog pejzaža, evidentirani su spomenici iz raznih perioda što predstavlja svjedočanstvo kontinuiteta naseljenosti ovih prostora od prahistorije do danas. Ovi spomenici u najvećem broju nisu registrovani od strane nadležnih službi zaštite (grafički prilog br.12).

Prostor Zaštićenog pejzaža bogat je spomenicima kulture čiji datum nastanka seže do kasnog bronzanog doba (prahistorijski period) čemu svjedoče arheološki nalazi kao što su gravure u Pećini Brateljevići (Djevojačkoj pećini) kod Kladnja.

1 Izvor podataka: Prostorni plan Tuzlanskog kantona 2005-2025, Zavod za urbanizam, 2005. i Elaborat o ekonomsko-finansijskoj opravdanosti ulaganja u projekat proglašenja dijela planine Konjuh spomenikom prirode „Konjuh“ sa elementima ekonomske samoodrživosti, Ekonomski institut Tuzla, 2005.

Ulaz u pećinu je u obliku trokuta (visine 10, a širine 6 m), otvor orijentacije zapad-istok. Na ulazu u pećinu sa obje strane nalaze se urezani crteži. S desne strane pri samom dnu crteži možda pripadaju najstarijoj fazi dok se s lijeve strane nalaze crteži u više skupina ukupne dužine oko 10 metara. Prikazani su: konjanici, jeleni, muškarci, žene te crteži različitih simbola. Posebno su zanimljiva dva lika - lik žene sa dugom kosom ili sa ogrtačem preko glave koji pada do zemlje. Na trokutastom licu jer se čini kao da žena pridržava ogrtač ispod brade, prikazane su oči i nos. Drugi, lik čovjeka uslovno nazvanog „čovjek sa krilima" kome je kao i djevojci teško odrediti značenje kao i vrijeme nastanka, ali se pretpostavlja da su iz istog perioda. Crteži u pećini u Brateljevićima moraju zauzeti odgovarajuću pažnju stručnjaka da bi se utvrdilo doba njihova postanka. Djevojačka pećina služila je kao sveto mjesto zasigurno od bronzanog doba, a možda već i od mlađeg paleolita pa sve do srednjeg vijeka. Kasnije se u ovoj pećini okupljaju derviši radi ibadeta i zikra, a danas pećina služi kao kultno mjesto bosanskih muslimana.

Naziv „Djevojačka" pećina je dobila zahvaljujući legendi koja govori o djevojci koja je iskazujući svoju hrabrost pred okupljenim društvom, otišla na izvor po vodu u samo središte pećine i tu je prilikom zabadanja vretena u zemlju, što je trebao da bude dokaz da je zaista bila na izvoru, probola svoju haljinu. Pri polasku natrag vreteno zabodeno u zemlju zajedno sa krajem haljine, povuklo je djevojku nazad, te je ona od straha umrla na licu mjesta. Djevojka je neposredno pokraj izvora i sahranjena, gdje se nedugo zatim i njen mezar okamenio. Zahvaljujući i ovoj legendi pećina je postala nadaleko poznata i jedno od najvećih dovišta u Bosni i Hercegovini. Svake godine u toku posljednje sedmice avgusta mjeseca tradicionalno se održava kulturna manifestacija „Dani djevojačke pećine" koja okupi i do 50.000 posjetilaca.

Brojni su i lokaliteti srednjovjekovnih stećaka, najviše sačuvani na području Kladnja i Banovića, nastali kao karakteristična kulturna pojava srednjevjekovne bosanske države. Nekropola „Kuman" u predjelu sela Brdijelji datira iz kasnog Srednjeg vijeka, a zbog svoje kulturno-historijske vrijednosti uvrštena je na preliminarni spisak nacionalnih spomenika.

Memorijalni spomenici na prostoru Zaštićenog pejzaža odnose se na pojedinačne objekte u formi spomen-obilježja (Memorijalno spomen-obilježje u „Koritima" i memorijalno spomen-obilježje „Miljkovac"), a svjedoče o ratnim stradanjima iz bliže i dalje prošlosti.

Brojni su spomenici kulturno-historijskog nasljeđa evidentirani na prostoru Zaštićenog pejzaža koji nisu detaljno istraženi, a za koje je neophodno provesti aktivnosti s ciljem njihove registracije i popisivanja, prikupljanja i sređivanja raspoložive dokumentacije vezane za njih, kao i utvrđivanja i propisivanja mjera zaštite, te su kao takvi u daljem tekstu taksativno pobrojani (grafički prilog br.12).

To su:

- Lokalitet Čaršija, srednjevjekovna neistražena lokacija, površine 2 ha, u prvoj zaštićenoj zoni - zoni A1;
- Arheološki lokalitet Gradac, u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C2;
- Srednjevjekovna kaldrma na Miljkovcu, površine oko 10 ha, u drugoj zaštićenoj zoni - zoni B1;
- Rimska kaldrma, u drugoj zaštićenoj zoni - zoni B1;
- Dovište (molitvište) na vrhu Konjuha, u prvoj zaštićenoj zoni - zoni A1;
- Lokalitet Zelenika - nekropola stećaka (preneseni ispred škole u Živinicama) površine oko 1 ha, u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C1, na ulazu u Zaštićeni pejzaž sa sjeverne strane, u slivu rijeke Oskove,
- Vodenica „Selimbašića", u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C2.

Kulturno-historijsko nasljeđe na terenu, uglavnom, je u početnom stadijumu procesa sanacije i zaštite. Neznatan broj spomenika je zaštitarski tretiran u okvirima najnužnijih zahvata, dok su ostali u veoma nepovoljnom stanju.

1.7. Prirodno nasljeđe

Prirodno-geografski položaj planine Konjuh, uslovio je stvaranje veoma raznolikog pejzaža i prirodnih ljepota, kao i brojnih prirodnih fenomena, po kojima je ovo područje nadaleko poznato. Pokraj specifičnih geomorfoloških i hidroloških ovo područje posjeduje i veoma vrijedne floristično-vegetacijske i faunističke pojave, koje su rezultat specifične geološke historije.

Postojeće prirodne vrijednosti planine Konjuh, predstavljene su velikim diverzitetom flore, faune i prirodnih fenomena, a zatim i bogatstvom hidrološke mreže kao i heterogenošću orografije, i iste su bile osnova za izdvajanje ovog područja u kategoriju Zaštićen pejzaž.

Prema Okviru za klasifikaciju zaštićenih prirodnih područja (IUCN, 1999. godine), područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh"[2], pripada V kategoriji (mada sadrži i pojedine elemente zaštite I i IV kategorije).

Na bazi dosadašnjih istraživanja i dostupne informaciono-dokumentacione osnove, utvrđene su sljedeće prirodne vrijednosti područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh" , i one su kao takve Zakonom o proglašenju zaštićenog pejzaža Konjuh zaštićene:

- Geološke vrijednosti:
  - Prirodne vrijednosti geomorfološkog karaktera (pećine, vrtače, jame)
  - Izrađena geološka profilacija terena
  - Varijabilnost reljefnih i orografskih formi
- Floristične vrijednosti:
  - Rijetke biljne vrste: bosanski ljiljan (*Lilium bosniacum*), bosanska perunika (*Iris bosniaca*), sunovrat (*Leucojum vernum*), iva, lincura (*Gentiana lutea*), (*Chrysanthemum sp.*)
  - Rijetke i reliktne biljne zajednice: šume bijelog i crnog bora na peridotitu i serpentinitu *Pinetum silvestris – nigrae serpentinicum, Erico-Pinetum nigrae serpentinicum*
  - Reliktne i endemske biljne vrste: *Aspleniuum cuneifolium, Minuartia bosniaca, Notholaena marantae, Halacsya sendtneri, Potentilla visianii, Fumana bonapartei, Haplophyllum bossierianum, Gypsophila spergulaefolia*
- Ornitološke vrijednosti:
  - Reliktne vrste ptica: veliki tetrijeb (*Tetrao urogallus*) i lještarka (*Bonasa bonasia*)
  - Ugrožene vrste ptica: veliki tetrijeb (*Tetrao urogallus*), planinska sova (*Strix uralensis*) i lještarka (*Bonasa bonasia*)
- Karakteristike vodene faune:
  - Rijetke i ugrožene vodene životinje: vidra (*Lutra lutra*), riječni rak (*Astacus astacus*), autohtona potočna pastrmka (*Salmo trutta*) као i potočna mrenica (*Barbucus balcanicus*), koja ima status LC[3]
- Posebne faunističke vrijednost
  - Ugrožene vrste životinja: mrki medvjed (*Ursus arctos*)
- Hidrološke vrijednosti:
  - Planinska izvorišta čiste vode
  - Izvorište "Muška voda"
  - Prirodna planinska jezerca
  - Vodene sesije (vodopadi i skakavci)
  - Atraktivnost vodotoka (Drinjača i Oskova sa pritokama)
  - Izvorni dolinski pejzaži i pejzaži riječnih korita

Pokraj navedenih prirodnih vrijednosti, koje su navedene u Zakonu o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh", daje se pregledna lista svih do sada utvrđenih prirodnih vrijednosti na području

2 Podaci preuzeti iz Zakona o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh"

3 Least concern - najmanja briga

Zaštićenog pejzaža Konjuh, koje je ovim planom neophodno evidentirati i kao takve štititi. To su:

- Prirodne, pejzažne, geološke, geomorfološke i hidrološke vrijednosti:
  - Pećina Brateljevići, djevojačka pećina, ima neprocjenjivu arheološku i memorijalnu dimenziju, nalazi se u zoni A5
  - Pećina Bebrava, sa hodnikom dužine oko 500 metara, krasi je pećinski nakit – sige, različitih oblika[4], nalazi se u zoni A4
  - Vodopad Velika Zlača, visina 20 - 25 m, nalazi se u zoni A1
  - Paučko jezero, nalazi se u zoni B1
  - Vrh planine Konjuh, izletište, vidikovac, planinarski uspon, stanište tetrijeba i Bosanskog ljiljana, površine oko 3ha, zona A1
  - Sastojine prašumskog tipa Studešnica, izvorišna zona Studešnice, površine oko 350 ha, zona A2
  - Izletište Bebrava, površine oko 2ha
  - Kota Zidine, sa sljedećim karakteristikama: izletište, planinska kuća, planinarski uspon, vidikovac, litica, stanište tetrijeba i bosanskog ljiljana. Ukupna površina ovog lokaliteta iznosi oko 20 ha i ista se nalazi u zoni A1
  - Kota Zelenboj, sa sljedećim karakteristikama: planinarski uspon, izletište, vidikovac. Površina ovog lokaliteta iznosi oko 5 ha i nalazi se u zoni zaštite B1
  - Izletište Velika Zlača, sa sljedećim karakteristikama: planinska kuća, stanište tise, površina lokaliteta oko 1 ha. Nalazi se u zoni A1.
  - Izletište Zobik, polazište na planinarske uspone prema Zidinama i vrhu Konjuha, površina oko 3 ha, zona B1
  - Pećina Studešnica, istražena dužina oko 50 m, sa dvoranom širina 15 m i visini oko 7m, zona A2
  - Kameni luk, prirodni otvor-prolaz, dimenzija 7 x 5 m, lokalitet Studešnica, u blizini pećine, zona A2
  - Kamena lopta, prečnika oko 2 m, lokalitet Krabanja, zona B1
  - Krabanjski krš, krečnjačka litica visine 300 - 400 m, dužine oko 700 m, sa vertikalnim nagibom skoro na cijeloj dužini, sa mnoštvom neistraženih pećina i jama, sa izuzetnim potencijalom alpinizma i drugih ekstremnih sportova, zona B1
  - Kanjon i vodopadi potoka Skakavac, klisura i kanjon sa dva vodopada visine preko 20m, izuzetnog geološkog izgleda, sa površinom lokaliteta od oko 10ha, zona A1
  - Vrelo Krabanje, sa minimalnim kapacitetom oko 20 l/s, lokalitet Krabanja, zona B1
  - Izvor (voda Kurnjača), konstantne temperature od 7 stepeni, minimalnog kapaciteta 10l/s, lokalitet Krabanja, zona B1
- Staništa:
  - Stanište Velikog tetrijeba (Tetrao urogallus)
  - Stanište mrkog medvjeda (Ursus arctos)
  - Stanište lještarke (Bonasa bonasia)
- Sjemenske sastojine i stabla:
  - Sjemenska sastojina jele, odjel 104 i 104/1, G.J. Gornja Drinjača
  - Sjemenska sastojina bijelog bora, odjel 91, G.J. Gornja Drinjača
  - Sjemenska sastojina bukve, odjel 99, G.J. Gornja Drinjača
  - Sjemenska stabla gorskog javora, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
  - Sjemenska stabla gorskog brijesta, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
  - Sjemenska stabla bijelog jasena, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
- Rijetka, stara i historijski značajna stabla, evidentirana u Registru rijetkih, starih i historijski značajnih stabala na području Tuzlanskog kantona

Među navedenim prirodnim vrijednostima područja Zaštićenog pejzaža Konjuh, izdvajaju se sljedeći lokaliteti, koji za sada daju najveći doprinos razvoju turizma. To su: Pećina u Brateljevićima i pećina Bebrava, te Paučko jezero, kao i vodopad na Velikoj Zlači.

Pećina Brateljevići

Posebnu prirodnu vrijednost ovom području, zasigurno daje pećina u Brateljevićima, koja se još naziva i Djevojačka pećina, uz istovremenu neprocjenjivu arheološku i memorijalnu dimenziju. Pokraj arheoloških nalazišta, prostranih dvorana od kojih je i specifičnih geomorfoloških oblika, ovu pećinu krasi i jezero dimenzija 18x10 m i dubina 0,5 m. Pećina se sastoji od nekoliko dvorana, od kojih najveća ima dužinu od 200 m i visinu stropa od 18 – 25 m. Na ulazu u ovu pećinu se nalaze uklesani crteži-gravure sa likovima konjanika, stojeće muške i tri ženske figure i životinje, jelena i konja.

Slika br 2, Djevojačka pećina

Pećina Bebrava

Za razliku od pećine u Brateljevićima, pećinu Babrava koju karakteriše hodnik dužine oko 500 metara. Pećina je sastavljena od hodnika i dvorana, i kroz cijelu pećinu protiče spiljski potok. Pećina obiluje pećinskim nakitom – sigama, različitih oblika. Ovu pećinu dodatno krasi i izvor čiste i pitke vode. Pećina Bebrava posjeduje veoma veliki turistički potencijal, te je potrebno izvršiti aktivnosti na uređenju iste, a u skladu sa rješenjima datim u Studiji "Istraživanje Bebrovske špilje sa aspekta valorizacije iste u turističke svrhe". Takođe potrebno je intenzivirati turističku promociju ove pećine.

Slika br 3, Pećina Bebrava, foto, Salihović M.

4 Studija "Istraživanje Bebrovske špilje sa aspekta valorizacije iste u turističke svrhe"

Paučko jezero

Na obroncima Konjuha, ispod kote "Žedno brdo" na nadmorskoj visini od 711 m, egzistira izuzetno planinsko jezero, pod nazivom "Paučko jezero", koje se hrani iz dva izvora.

Slika br 4, Paučko jezero, foto. web.

Status Zaštićenog pejzaža "Konjuh" u drugim relevantnim dokumentima

Uvidom u preliminarnu listu ekološke mreže NATURA 2000[5], na području Zaštićenog pejzaža Konjuh se nalaze sljedeće prirodne vrijednosti, a koje su evidentirane na ovoj listi:

- Staništa šume bukve i jele (Abieti fagetum)
- Staništa bukve i jele sa smrčom (Piceo-abieti-fagetum)
- Staništa montane šume bukve (Fagetum montanum)
- Staništa borovih šuma
- Staništa vegetacije pukotina krečnjačkih stijena

Uvidom u listu zvanično zaštićenih objekata prirode Bosne i Hercegovine, na kojoj se nalaze sva zaštićena prirodna dobra, proglašena do 1992. godine, a na osnovu Zakona o zaštiti prirode (Službeni list SR BiH broj: 4/65, od 5. februara 1965. godine), utvrđene su sljedeće prirodne vrijednosti sa ove liste a koje se nalaze na planini Konjuh. To su[6]:

- Pećina u Brateljevićima – geomorfološki spomenik prirode
- Titova pećina u Plahovićima kod Kladnja – memorijalni spomenik prirode
- Pećina Vrelo kod Nevrenče u Živinicama - geomorfološki spomenik prirode
- Dva stabla lipe, u odjelu 96, Jastrebić kod Kladnja, botanički spomenik prirode
- Šest stabala bukve, u odjelu 96, Jastrebić kod Kladnja, botanički spomenik prirode
- Veliki brijest, u odjelu 96, Jastrebić kod Kladnja, botanički spomenik prirode

1.8. Ekološko - vegetacijske karakteristike

Prema ekološko-vegetacijskoj rejonizaciji (Stefanović et al), područje planine Konjuh pripada oblasti unutrašnjih Dinarida, odnosno zavidovićko-teslićkom području, gdje upravo vrh Konjuha sa nadmorskom visinom od 1328 m, predstavlja najvišu kotu ovog ekološko-vegetacijskog područja.

Ovo područje se nalazi pod uticajem izmijenjene umjereno kontinentalne klime sa jačim prodorima mediteranske klime u periodu juni - avgust. U vegetacionom periodu prosječno padne oko 56% godišnjih padavina, stvarajući povoljan odnos padavina i potencijalne evapotranspiracije.

Vegetacioni period traje od 180 da 190 dana, koliko iznosi u Kladnju.

Najrasprostranjeniji zemljišni tipovi ovog područja su eutrični kambisol na peridotitu i serpentinitu, kao i distrični kambisol na kiselim silikatnim stijenama, dok su manje zastupljeni eutrični kambisol na preostalim silikatnim stijenama, pseudoglejevi, mozaik kalkomelanosola i kalkokambisola.

Posebnu specifičnost ovom području, upravo daje peridotitska i serpentinska geološka podloga, koja se u kontinuitetu proteže od planine Kozare na sjeverozapadu BiH, pa sve do planine Konjuh, Kladnja i Banovića, omogućavajući na ovim prostorima razvoj specifičnih i jedinstvenih serpetinskih ekosistema tercijerno-reliktnog karaktera.

Heterogenost stanišnih uslova planine Konjuh, predstavljenih veoma dinamičnim reljefom, zatim specifičnom geološkom podlogom, kao i prisustvom različitih mikroklimatskih lokacija i cjelina, uslovili su stvaranje i razvoj veoma bogate vegetacijske strukture ovog područja. Veliki broj vegetacijskih tipova, koji egzistiraju na planini Konjuh, su reliktnog karaktera, uglavnom vezanih za peridotitsko-serpentinski geološki kompleks.

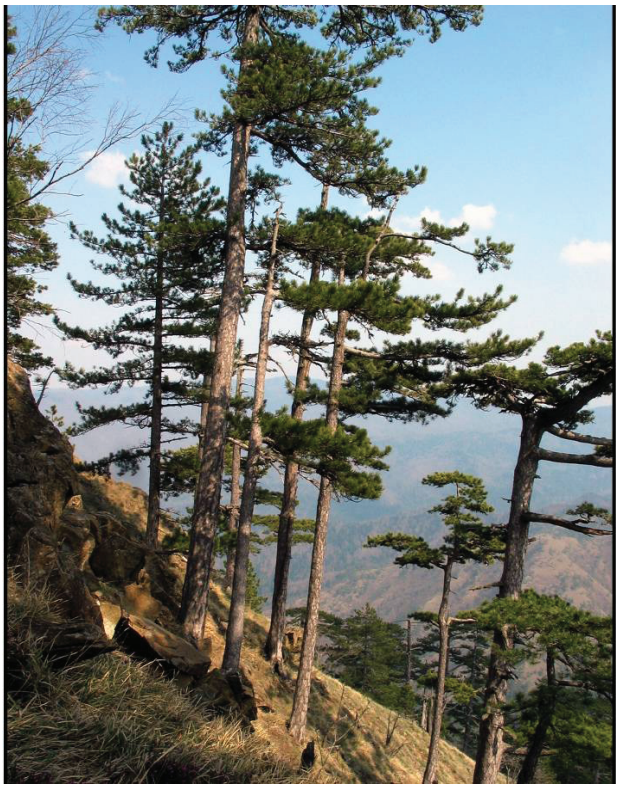

Slika br. 5, Crni bor na prirodnom staništu

Foto, M.Salihović

Floristički sastav šumskih ekosistema ovog područja je veoma bogat i isti je uslovljen različitim tipovima šuma koji egzistiraju na ovom prostoru. U zavisnosti od pedoloških i ekoloških karakteristika pojedinih lokacija, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" razvilo se 30 tipova šumskih fitocenoza, koje su podijeljene u isto toliko gazdinskih klasa.

Pokraj tipičnih serpetinsko-peridotitiskih predstavnika flore, ovo područje karakterišu i ostali ekosistemi, uglavnom vezani za različite geološko-pedološke kombinacije i orografske ulove. To su: ekosistemi šuma bukve i jele sa smrčom (Abieti fagetum serpentinicum), zatim šuma bukve i jele (Abieti - Fagetum), kao i šume hrasta kitnjaka (Querco - Ostryetum carpinifoliae). Takođe, ovo područje pokrivaju i velike površine ekosistema smrče mrazišnog montanog pojasa. U manjoj mjeri su zastupljeni ekosistemi čistih montanih šuma bukve, i borovih šuma unutar zone šuma hrasta kitnjaka.

Upravo pomenuta ofiolitska zona, koja prolazi kroz područje Zaštićenog pejzaža Konjuh, i u kojoj dominiraju serpentiniti i peri-

5 Natura 2000 je ekološka mreža Evropske Unije koja obuhvata područja važna za očuvanje ugroženih biljnih i životinjskih vrsta i ekoloških oblasti. Ovaj program koji čini osnovu zaštite prirode u EU, proizilazi iz Direktive o zaštiti prirodnih staništa, divlje flore i faune i Direktive o zaštiti ptica.

6 Izvor:NEAP

dotiti, daje ovom području specifičnu vegetacijsku sliku, što ga čini posebno vrijednim.

Dinamičnost geomorfoloških procesa u prošlosti, uslovila je raznolik reljef koji se odlikuje oštrim vrhovima i strmim liticama. Pedološki supstrat je često podložan eroziji, ali i veoma brzom zagrijavanju, uslovljavajući specifičnost flore ovog područja, koja ima tercijerno-reliktni karakter. Povećana koncentracija teških metala u pomenutoj peridotitsko-serpentinskoj geološkoj podlozi, uz hidrotermičke režime, stvorili su specifičnu kombinaciju ekoloških uslova.

Karakteristični predstavnik opisanih stanišnih uslova, jesu reliktne zajednice borova, koje zauzimaju oko 21 % cjelokupnog prostora Zaštićenog pejzaža Konjuh. Pokraj borovih šuma, na ovim staništima se pojavljuje niz endemoreliktnih vrsta, vezanih za staništa serpetinsko-peridotitskih kamenjara i pukotina stijena.

Na staništima sa dubljim pedološkim slojem, razvijene su zajednice crnog bora i hrasta kitnjaka.

Slika br.6, Autohtona vegetacija na serpentintu
Foto, M.Salihović

Vegetaciju na serpetinsko-perididtitskim podlogama Zaštićenog pejzaža Konjuh, karakterišu ekosistemi šuma, i to: *Pinetum silvestris – nigrae serpentinicum, Erico-Pinetum nigrae serpentinicum, i ekosistemi kamenjara: Halacsyo – Seslerietum rigidae, Dorycnio – Scabiosetun leucophyllae, Silenetum willdenowii serpentinae, Erysime – Sempervivetum heuffelii, Euphorbio – Fumanrtum bonapartei, Linarietum concoloris.*

Pokraj borova, u sloju drveća gore navedenih sastojina, su zastupljeni: *Ostrya carpinifolia, Fraxinus ornus, Prunus mahaleb, Cotynus coggygria, Cytisus hirsutus, Daphne blagayana, Genista januensis. U sloju prizemne flore se nalaze Asplenium cuneifolium, Asplenium adulterinum, Notholaena mrantae, Potentilla alba, Festuca amethystina, Sesleria rigida, Sesleria latifolia, Dorcinium germanicum, Allusum argenteum, Cerastium lanigerum, Thlaspi jankae, Thumus sp., Sedum sp.*, i dr.

Detaljnija razrada florističkog diverziteta na seprentinitima i peridotitima, je data prema sljedećim kategorijama, i to:

- Reliktni serpentinofiti: *Halacsya sendteri, Potentilla visianii, Fumana bonapartei, Haplophyllum bossierianum, Gypsophila spergulaefolia*
- Tipični serpentinofiti: *Scrophularia tristis, Sesleria latifolia Degen var. serpentinica, Linaria concolor Gris. f. rubioides, Potentilla rupestris L.var.mollis, Potentilla opaca Jusl.f.malyana, Polygonum albanicum, Euphorbia gregersenii, Minuartia bosniaca (Beck), Verbascum bosnense, Leucanttheum montanum, Centaurea dubia Sut. subsp.nigrescens var smolinensis, Verbascum bosnense, Cytisus heuffelli var.maezeius, Leucanthemum montanum var.crassifolium Fiori, Asplenium adulterinum Milde, Aspleniuum cuneifolium, Notholaena marantae,* i dr.
- Biljke pretežno vezane za serpentin: C*erdamine plumierii, Stachys recta L.subsp.Baldacci var.chrysophaea, Stachys scardica, Viola beckiana, Sesleria rigida, Silene armeria, Silene longifolia, Polygala supina, Euphorbia glabriflora, Scleranthus perennis, Cerastium moesiacum Friv.f.serpentini, Silene paradoxa, Buplerum karglii Vis, Pedicularis brachyodonta Schloss.et Vuk.var.heterodonta, Silene paradoxa, Sedum glaucum, Rumex acetosella L., Rubus zvornikensis Fr.* i dr.

Na krečnjačkim kompleksima područja Zaštićenog pejzaža Konjuh, razvijen je niz vegetacijskih tipova, i to šume bukve i jele sa smrčom, šume bukve i jele, mrazišne šume smrče, šume bukve, i dr.

Floristički sastav ovih ekosistema je veoma bogat, isti je izdiferenciran kroz tri spratovnosti.

Pokraj stabala jele, bukve i smrče, u sastojinama *Abieti fagetum illyricum, zastupljeni su i acer pseudoplatanus, Ulmus montanuma, Fraxinus excelsior, Betula verrucossa, Populus tremula, Pinus silvestris, dok se u sloju grmlja mogu pronaći Daphne mezereum, Daphne leureola, Evonimus latifolia, Lonicera xylosteum, Lonicera alpigena, Sorbus aucuparia, Sambucus racemosa, Ilex aquifolium, Rhamnus fallax, Rubus fruticosus, i dr. U prizemnom vegetacijskom sloju ovih ekosistema, mogu se sresti Asperula odorata, Mycelis muralis, Symphytum tuberosum, Pulmonaria officinalis, Paris quardifolia, Festuca silvatica, Cardamine bulbifera, Ajuga reptans, Polypodium vulgare, Lilium martagon, Carex silvatica, Salvia glutinosa* i dr.

Ekosistem mrazišnih smrčevih šuma na području Zaštićenog pejzaža Konjuh, pokraj stabala smrče, u spratu drveća egzistira i jarebika (*Sorbus aucuparia*). Ove fitocenoze grade guste sklopove stvarajući hladni fitoklimat koji usporava humifikaciju i obrazuje sirovi humus. U sloju grmlja ovih ekosistema mogu se sresti: *Lonicera nigra, Rosa pendulina, dok u prizemnom sloju rastu Melapyrum silvaticum, Vaccinium myrtillus, Lazula Flavencens, Pyrola secunda, Hieracium murorum, Majanthemum bifolium, Oxalis acetosela, Aremonia agrymonioides, Rubus saxatilis.*

Sloj mahovine u ovim šumama grade *Dicranum scoparium, Hylocomium ssp., Rhytidiadelphus loreus, Plagiotehecium undulatum.*

Pokraj gore opisane florističke slike područja Zaštićenog pejzaža Konjuh, koja i zauzima najveći dio ovog prostora, u manjoj mjeri su zastupljeni i vegetacijski tipovi šuma hrasta kitnjaka, zatim ekosistemi izdanačkih šuma običnog graba kao i ekosistemi šumskih kultura duglazije, borovca i ariša.

Takođe, u manjoj mjeri na ovom području se nalaze i livadski ekosistemi.

Kao, posebno vrijedne pojedinačne primjerke flore, područja Zaštićenog pejzaža Konjuh, potrebno je izdvojiti i sljedeće rijetke vrste:

- Sunovrat ili drijemovac (*Leucojum vernum*), čije je stanište evidentirano na lokalitetima "Haluga" i "Zobik", te u slivovima riječica Srebrenice i Katranice
- Bosanski ljljan (*Lilium bosniacum*)
- Bosanska perunika (*Iris bosnica*)
- Lincura ili ravent (*Gentiana lutea*)
- Iva ili dubačac (*Teuchrium montanum*)
- Božikovina ili zelenika (*Ilex aquifolium*)

Sve navedeno ukazuje o velikom diverzitetu iskonskih ekosistema i vrsta na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", zbog čega je ovaj prostor neophodno koristiti na principima maksimalne zaštite i održivosti postojećih prirodnih vrijednosti.

1.9. Karakteristike faune

Dominacija šumskog fonda, velikog diverziteta, a zatim i iskonski netaknuti predjeli, omogućili su postojanje veoma velikog broja životinjskih vrsta na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

Kao poseban ekskluzivitet i vrijednost ovog prostora, svakako je potrebno istaći postojanje Tetrijeba gluhana (*Tetrao urogalis*), prorijeđene i ugrožene vrste šumske ptice, koja živi isključivo na izvornim netaknutim staništima, što je još jedna potvrda kvaliteta životne sredine područja Zaštićenog pejzaža Konjuh.

Pokraj terijeba, ovo područje naseljavaju i sljedeće životinjske vrste, interesantne za lovno gazdovanje. To su: medvjed (*Urcus arc-*

tros), divlja svinja (*Sus scrofa*), vuk (*Canis lupus*), srneća divljač (*Capreolus capreolus*), lisica (*Vulpes vulpes*), divlja mačka (*Felis silvestris*), zec (*Lepus europeus*), a zatim i kuna zlatica, vjeverica, tvor, lasica, krtica, puhovi, miševi, voluharice, i dr.

Od gmizavaca, na ovom prostoru egzistiraju zelembać, živorodni gušter, sljepić, šarka, a od vodozemaca, šareni daždevnjak, kreketuša, šumska žaba, i šumska krastava žaba.

Pokraj navedenih vrsta, ovo područje je i stanište velikog broja insekata, leptirova i drugih faunističkih vrsta karakterističnih za ova staništa.

1.10. Hidrološke karakteristike

Dominantni vodotoci na ovom području su rijeke Drinjača i Oskova. Oba vodotoka nastaju na površini predmetnog obuhvata, spajanjem manjih vodenih tokova. Ostali vodotoci na ovom području evakuiraju vodu sa te teritorije.

Specifičnost ovog područja jeste upravo činjenica da se područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" prostore na dva riječna sliva, i to sliv rijeke Oskove i sliv rijeke Drinjače.

Naime, u hidrografskom pogledu, Zaštićeni pejzaž obuhvata u svom sjevernom dijelu slivno područje rijeke Oskova i slivno područje Velike Zlače, a u južnom dijelu slivno područje rijeke Drinjača - gornji dio sliva rijeke Drinjače i slivno područje Krabanje.

Na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", egzistira i jedino prirodno jezero i to Paučko jezero, koje se nalazi na koti 711 m. Njegova površina iznosi 0,44 km^2.

U obuhvatu Zaštićenog pejzaža nalaze se kaptirana vrela Studešnice i Krabašnice koja se koriste za vodosnabdijevanje Banovića, vrelo Muške vode, zatim vrela Gluha Bukovica i Staričkа Rijeka kaptirana u svrhu vodosnabdijevanja Kladnja i Brateljevića. Pored pomenutih, na teritoriji Zaštićenog pejzaža evidentirana su, ali neispitana mnoga izvorišta. Neka od njih su na lokalitetu Mačkovac, Zlaća, Zobik, na prevoju Čemerika i lokalitetu Sarino Korito, zatim u blizini naselja Tuholj, Pauč, Brateljevići i Hotani.

2. STVORENI USLOVI - IZVOD IZ PROSTORNE OSNOVE

2.1. Postojeća izgrađenost

Na prostoru Zaštićenog pejzaža, postojeća izgradnja je zastupljena u manjoj mjeri. Javlja se u vidu manjih stambenih, vikend i turističkih zona ili pojedinačnih objekata različitih namjena disperzno raspoređenih na prostoru Zaštićenog pejzaža. Prisutni su individualni stambeni objekti, vikend kuće (za povremeni boravak korisnika), turistički kompleksi, planinarski dom, objekti u funkciji gazdovanja šumama, rasadnika i dr. (grafički prilog br.2)

Unutar obuhvata Zaštićenog pejzaža nema cjelovitog naselja sa lokalnim ruralnim stanovništvom, već su Planom obuhvaćeni samo južni i jugozapadni dio naselja Brateljevići, općina Kladanj (Treća zaštićena zona - Zona C), južni dio naselja Višća Gornja, Općina Živinice (Druga i treća zaštićena zona - zone B i C).

U sklopu turističkog kompleksa „Muška Voda" nalaze se hotel i bungalovi, te sportski tereni. Površina izgrađenog prostora iznosi oko 1,5 ha, a nalazi se na prostoru naselja Tuholj u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C.

Turistički kompleks „Zlača" na Mačkovcu sa turističkim sadržajima na sjevernom dijelu Zaštićenog pejzaža obuhvata prostor od oko 1,8 ha. U svom sastavu sadrži hotel, objekat Vile „Sensi", te sportske terene, trim stazu i ostale prateće sadržaje. Predmetni kompleks se nalazi u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C. U blizini hotela nalazi se planinska kuća „Zobik", sa uređenom zonom površine oko 3 ha, naročito interesantna kao izletište i polazište za planinske uspone prema Zidinama i vrhu Konjuha.

Lokalitet „Javorje" u Brdijeljima, sa planinskom kućom manjeg kapaciteta, kao i lokaliteti „Zidine" i „Zelenboj", naročito je interesantna za planinare, izletnike i rekreativce.

Veća grupacija objekata u funkciji gazdovanja šumama evidentirana je u središnjem dijelu Zaštićenog pejzaža na teritoriji Tuholja, općina Kladanj, u prvoj zaštićenoj zoni - zoni A.

Uvidom u stanje na terenu evidentirane su veće grupacije vikend objekata zapadno od naselja Brateljevići. Nalaze se u prvoj i trećoj zaštićenoj zoni - u zonama A i C. Evidentirani su i brojni pojedinačni objekti različitih namjena sa pripadajućim uređenjem okolnog prostora disperzno raspoređeni unutar teritorije Zaštićenog pejzaža, u sve tri zaštićene zone – u zonama A, B i C.

Ukupna površina prostora koja je u postojećem stanju izgrađena iznosi 28,74 ha, što predstavlja 0,35% Zaštićenog pejzaža. Udio saobraćajnih površina u ukupnoj površini izgrađenog zemljišta je mali, odnosno obuhvaćeni su samo dijelovi saobraćajnih površina koje se nalaze u stambenim, vikend i turističkim zonama sa većim grupacijama izgrađenih objekata.

S obzirom da se radi o ruralnim područjima, te kako se na prostoru Zaštićenog pejzaža ne planira izgradnja većeg obima, razvoj ovih zona ograničava se i usmjerava na već postojeće izgrađene cjeline, te evidentirane i definisane turističke zone sa postojećim graditeljskim i turističkim sadržajima.

2.2. Infrastrukturni sistemi

2.2.1. Saobraćaj

Mrežu saobraćajnica u obuhvatu ovog plana čine lokalne i nerazvrstane ceste, dok savremenih cesta nema. Kako se radi o području koje je izgrađeno u manjoj mjeri, i to u vidu dijelova naselja Brateljevići (Kakanj) i Višća Gornja (Živinice) sa stambenim i pomoćnim objektima, sa disperzno izgrađenim ugostiteljsko - smještajnim objektima i sportsko rekreativnim sadržajima („Muška Voda", „Zlača") planinarskim kućama („Zobik" „Javorje", i sl.), vikend i turističkim zonama, te koncentrisanom grupacijom objekata za gazdovanje šumama (u naselju Tuholj), to ovaj prostor ne generiše putovanja u smislu dnevnih kretanja za zadovoljavanje potreba stanovnika, već je primarna produkcija kretanja sa ovog područja vezana za eksploataciju prirodnih bogatstava područja i atrakciju obilazaka prirodnih ljepota i nasljeđa kojim Konjuh obiluje.

Dužina cestovne mreže u obuhvatu je 55,60 km, pa kad se uzme u obzir prosječna dužina obuhvata od oko 20 km i prosječna širina od oko 4 km, mogao bi se zaključiti da je prostor obuhvata saobraćajno dobro opslužen. Naime, sjeverni dio područja nije saobraćajno povezan sa južnim dijelom obuhvata. Uz to su skoro sve ceste sa tucaničkim kolovozima, nedovoljne širine za dvosmjerni saobraćaj, trasirane u teškom planinskom terenu, uglavnom duž korita vodotoka sa brojnim mostovima i propustima .

2.2.2. Hidrotehnika

U okviru predmetnog obuhvata locirano je više izvorišta, različite izdašnosti, od kojih je mali broj kaptiran.

Vodozahvat „Gluha Bukovica" nalazi se na lokalitetu „Djevojačka pećina" i služi za snabdijevanje Brateljevića pitkom vodom, kao i snabdijevanje vodom dijela naselja Kladanj. „Gluha Bukovica" je izvorište kapaciteta 10 l/s, sa stalnom kaptažom. Dovodnim cjevovodom dužine 7.420 m od PVC cijevi Ø300 mm, voda se gravitaciono doprema do rezervoara ''Gornja zona'', zapremine V = 2x250 m^3.

Izvorište Studešnica, čije se vode dopremaju do starog gradskog rezervoara zapremine V = 2 x 300 m^3, cjevovodom od LŽ cijevi Ø250 mm, dužine 7800 m i izvorište Krabašnica, čije se vode dopremaju do novog gradskog rezervoara zapremine V = 2 x 500 m3, cjevovodom od LŽ cijevi Ø400 mm, dužine 9061 m, služe za vodosnabdijevanje naselja Banovići. Kapacitet „Krabašnice" je 30 l/s. Ovaj cjevovod se, nedaleko od naselja Mačkovac, spaja sa cjevovodom koji transportuje vodu sa izvorišta „Studešnica". „Studešnica" je stalna kaptaža, kapaciteta 30 l/s.

Pored već navedenih izvorišta prirodne vode, u okviru predmetnog obuhvata nalazi se i jedno izvorište mineralne vode „Muška voda".

Na prostoru obuhvata Zaštićenog pejzaža nalaze se individualni objekti, koji otpadne vode ispuštaju u septičke jame ili direktno,

bez prethodnog prečišćavanja, u vodotoke. Ovakvo stanje je nastalo iz uslova nepostojanja javne kanalizacione mreže.

2.2.3. Elektroenergetika

Elektroenergetska distributivna mreža u obuhvatu posebnog obilježja "Zaštićeni pejzaž Konjuh" je u lošem stanju.

U najvećem dijelu obuhvata niskonaponska distributivna mreža je izvedena nadzemno.

Distributivne trafostanice iz kojih se električnom energijom snabdijevaju potrošači u obuhvatu (podaci su dobiveni od JP Elektroprivreda BiH – Elektrodistribucija Tuzla) su: STS-Z Grab potok (100 kVA), BTS-B Zlaća (400kVA), STS-B Filter stanica (160 kVA), STS-Z Konjuh (50 kVA), STS-Z Miljevica 1 (-), STS-Z Budim (50 kVA) i STS-Z Hotel (100 kVA).

2.2.4. Telekomunikacije

Telekomunikacioni sistemi su: fiksna telefonija, mobilna telefonija, sistemi kablovske televizije, zastupljenost PC računara, interneta itd. Područje obuhvata "Zaštićeni pejzaž Konjuh" pokriveno je sa 2 automatske telefonske centrale (ATC BRATELJEVIĆI i ATC TUHOLJ) sa pripadajućim mjesnim telefonskim mrežama. Telekomunikacione kablove mjesne pristupne mreže čine:

Podzemni kabl: Mačkovac, Zlaća, Brateljevići i Tuholj

Nadzemni kabl: Muška voda

Razvoj mobilne telefonije je ubrzaniji tako da je broj pretplatnika mobilne telefonije veći od broja pretplatnika fiksne telefonije. Što se tiče mobilne telefonije komunikacije se obavljaju preko bazne stanice GSM BS BRATELJEVIĆI postavljene na lokaciji koju je odredila nadležna stručna ekipa (podaci dostavljeni od BH Telecom Sarajevo-direkcija Tuzla).

Na području vrha Konjuha se nalazi i RR čvorište, koje je od strane Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine proglašeno za objekat od posebnog interesa.

2.2.5. Termoenergetika

U obuhvatu Prostornog plana Konjuha ne postoje izgrađeni veći termoenergetski infrastrukturni objekti i instalacije. Objekti naseljenih mjesta koji se nalaze u obuhvatu ovog Plana obezbjeđuju toplotnu energiju za zagrijavanje prostorija iz lokalnih izvora toplote po prostorijama, a rijetko iz kotlovnica za centralno grijanje. Kao gorivo najčešće se koristi drvo i drvni otpaci, a rijetko ili nikako druge vrste goriva.

3. BILANSI POSTOJEĆE NAMJENE POVRŠINA

Ukupna površina Zaštićenog pejzaža Konjuh iznosi 8.139,77 ha.

Vektorizacijom orto-foto snimaka iz 2008. godine, urađenog u razmjeri 1:5 000, utvrđena je sljedeća struktura postojećeg načina korištenja zemljišta na području površina Zaštićenog pejzaža Konjuh, i ista je grafički prikazana na grafičkom prilogu br.2, kao i u narednoj tabeli:.

Tabela br 3.: Struktura postojećeg korištenja zemljišta na području zaštićenog pejzaža Konjuh (podaci sa orto-foto snimaka iz 2008) - ha i %

Naziv	ha	%
Šume i obraslo šumsko zemljište	7955.81	97.74
Ostalo šumsko zemljište	20.47	0.25
Livade	57.75	0.71
Okućnice	2.47	0.03
Oranice	19.56	0.24
Pašnjaci	18.01	0.22
Izgrađene površine	28.74	0.35
Vodene površine	31.10	0.38
Rasadnik šumskog sadnog materijala	2.74	0.03
Vegetacija vodotoka	1.95	0.02
Kamenolom	1.17	0.01
UKUPNO	**8139.77**	**100.00**

Na osnovu prethodne tabele može se zaključiti da na području zaštićenog pejzaža Konjuh najveće učešće imaju šume i obraslo šumsko zemljište, koje obuhvataju 97.74% teritorije, dok površine ostalih namjena zauzimaju neznatan procenat u odnosu na ukupnu površinu obuhvata.

U kategoriju "ostalo šumsko zemljište", koja u postojećem stanju zauzima 20,47 ha ili 0.25% teritorije, svrstane su šumske goleti kao i površine sa znatnim udjelom sukcesije šumske vegetacije.

U okviru iskazanih postojećih bilansa poljoprivrednih površina su uključene livade, pašnjaci, okućnice i oranice. Sveukupno poljoprivredno zemljište zauzima površinu od 97.79 ha ili 1.20%.

Učešće saobraćajnica je iskazano kroz ukupnu dužinu istih, pri čemu je utvrđeno da ukupna dužina lokalnih puteva na prostoru obuhvata zaštićenog pejzaža iznosi oko 46,7 km dok je dužina nekategorisanih puteva[7] veća od 8,9 km.

U vodene površine su uključene površine većih vodotoka kao i Paučko jezero. Vegetacija uz pomenute vodotokove je definisana kao vegetacija vodotoka i ista je uglavnom predstavljena uskim pojasevima između pojedinih namjena.

U okviru obuhvata Zaštićenog pejzaža "Konjuh", u namjeni površina je evidentirano i jedno neregistrovano pozajmište tehničkog kamena (kamenolom), koje služi u svrhu održavanja lokalnih šumskih puteva. Potrebno je istaći da na ovom području postoji još nekoliko neregistrovanih manjih kamenoloma.

Utvrđena eksploataciona polja rudnika magnezita, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", zauzimaju površinu od 28.36 ha.

Na prostoru obuhvata Plana, postojeća izgradnja je zastupljena u manjoj mjeri (0.35%). Javlja se u vidu manjih stambenih, vikend i turističkih zona ili pojedinačnih objekata različitih namjena disperzno raspoređenih na prostoru obuhvata Plana. Prisutni su individualni stambeni objekti, vikend kuće (za povremeni boravak korisnika), turistički kompleksi, planinarski dom, objekti u funkciji gazdovanja šumama, rasadnika i dr.

4. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema strukturi vlasništva, zemljište u granicama Zaštićenog pejzaža "Konjuh" se može podijeliti na državno i privatno.

Ukupna površina zemljišta u državnom vlasništvu iznosi 8009,83 ha ili 98,40%, dok je udio zemljišta sa pravom vlasništva 129.94 ha ili 1,60%.

Tabela br. 4: Struktura vlasništva

Red br.	Vlasništvo	Površina (ha)	%
1	Državno	8009.83	98.40
2	Privatno	129.94	1.60
UKUPNO		**8139.77**	**100,00**

Ovakav odnos vlasništva je posljedica potpune dominacije šuma i šumskog zemljišta u državnom vlasništvu na ovom području.

5. OGRANIČENJA I USLOVI ZAŠTITE

Prirodno-geografski položaj planine Konjuh, uslovio je stvaranje veoma raznolikog pejzaža i prirodnih ljepota, kao i brojnih prirodnih fenomena, po kojima je ovo područje nadaleko poznato. Pokraj specifičnih geomorfoloških i hidroloških, ovo područje posjeduje i veoma vrijedne floristiško-vegetacijske i faunističke pojave, koje su rezultat specifične geološke historije.

Postojeće prirodne vrijednosti planine Konjuh, predstavljene

7 Nekategorisani putevi u evidenciji šumsko-privredne osnove.

su velikim diverzitetom flore, faune i prirodnih fenomena, a zatim i bogatstvom hidrološke mreže kao i heterogenošću orografije, i iste su bile osnova za izdvajanje ovog područja u kategoriju Zaštićen pejzaž, i to kroz Zakon o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažnom "Konjuh", SL.novine Tuzlanskog Kantona br 13/09. Ovim zakonom su jasno definisane granice zaštićenog područja, te granice utvrđenih zona zaštite sa ograničenjima i dozvoljenim aktivnostima u ovom području, koje su predstavljale osnovu za izradu planskih rješenja. Pomenutim Zakonom su utvrđene 3 zone zaštite, i to:

- Prva zaštićena zona - Zona A (strogo zaštićeno područje), sa površinom od 2411,42 ha
- Druga zaštićena zona - Zona B (blago zaštićeno područje), sa površinom od 5093,49 ha
- Treća zaštićena zona - Zona C (turističko-rekreaciona zona) sa površinom od 511,49 ha

Tokom izrade Plana, izvršene su dodatne i sveobuhvatne analize ovog prostora, zatim je izvršeno prikupljanje novih relevantnih podataka za ovaj prostor, što je zajedno sa odredbama pomenutog Zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh", predstavljalo osnov za korekciju Zakonom utvrđenih granica obuhvata i zona zaštite, kao i za izradu konačnih planskih rješenja.

Granice obuhvata i zona zaštite, utvrđene i opisane Odlukom o provođenju ovog Plana predstavljaju osnov za izmjene granica obuhvata i zona zaštite utvrđenih pomenutim Zakonom.

U skladu sa navedenim, ovim Prostornim planom na cjelokupnom području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" se utvrđuju tri zaštićene zone (grafički prilog br.13), za koje su ovim Planom propisani uslovi i mjere korištenja, i to:

- Prva zaštićena zona - Zona A (strogo zaštićeno područje), sa površinom od 2503,39 ha
- Druga zaštićena zona - Zona B (blago zaštićeno područje), sa površinom od 5085,62 ha
- Treća zaštićena zona - Zona C (turističko-rekreaciona zona), sa površinom od 550,76 ha

U cilju racionalne organizacije prostora, njegovog pravilnog korištenja i definisanja namjena, a u cilju provođenja osnovnih postavki ovog plana koje će obezbijediti planirano uređenje i zaštitu prostora, za pojedina područja utvrđuje se obaveza donošenja detaljnih planskih dokumenata, i to:

- Za južni dio prostora Zaštićenog pejzaža, na teritoriji općine Kladanj – lokalitet dijela naselja Brateljevići – Regulacioni plan - površine 22.84 ha;
- Za sjeverni dio prostora Zaštićenog pejzaža, na teritorijama općina Banovići i Živinice – lokalitet Zlača – Regulacioni plan - površine 75.94 ha;
- Lokalitet Muška voda – Regulacioni plan - površine 31.69 ha;
- Lokalitet Djevojačka pećina – Urbanistički projekat - površine 9 ha.

6. ZONIRANJE PODRUČJA ZAŠTIĆENOG PEJZAŽA "KONJUH"

Zoniranje područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", po režimima zaštite, je izvršeno na bazi ulaznih podataka datih u Zakonu o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažnom "Konjuh", (SL.novine Tuzlanskog Kantona br 13/09). Nakon dodatnih analiza ovog prostora, te u skladu sa prikupljenim novim informacijama i podacima iz međunarodnih konvencija, kao i definisanja planskih rješenja, izvršena je djelimična korekcija ovih zona, koja je u osnovi zadržala raniji koncept zoniranja.

U skladu sa navedenim, ovim Prostornim planom na cjelokupnom području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" se utvrđuju tri zaštićene zone (grafički prilog br. 13), i to:

- Prva zaštićena zona (Zona A) - strogo zaštićeno područje, na površini od 2503,39 ha (30,76%)
- Druga zaštićena zona (Zona B) - blago zaštićeno područje, na površini od 5085,62 ha (62,48%)
- Treća zaštićena zona (Zona C) - turističko-rekreaciona zona, na površini od 550,76 ha (6,77%)

U okviru ovih zaštićenih zona su utvrđene i prostorne cjeline koje su međusobno nepovezane, i to:

Tabela br. 5: Pregled cjelina utvrđenih po pojednim zaštićenim zonama

Prostorne cjeline	Površina (ha)	%
A1	1,746.50	21.46
A2	534.08	6.56
A3	132.80	1.63
A4	57.88	0.71
A5	32.12	0.39
UKUPNO	**2,503.39**	**30.75**
B1	4,578.30	56.25
B2	186.13	2.29
B3	91.66	1.13
B4	229.54	2.82
UKUPNO	**5,085.62**	**62.48**
C1	233.28	2.87
C2	317.48	3.90
UKUPNO	**550.76**	**6.77**

Navedene zaštićene zone, utvrđene ovim prostornim planom se u manjoj mjeri razlikuju od ranije utvrđenih zona, i isto je posljedica korekcija zona u skladu sa granicama katastarskih parcela i planskih rješenja.

Prva zaštićena zona (Zona A)

Prva zaštićena zona (Zona A), je strogo zaštićeno područja utvrđeno na površini od 2503,39 ha ili 30,76% ukupne površina Zaštićenog pejzaža "Konjuh", koju odlikuje prostor najviših prirodnih vrijednosti, koje moraju u potpunosti ostati očuvane.

Zona A se sastoji od pet prostornih cjelina međusobno nepovezanih, koje su označene kao: A1, A2, A3, A4 i A5.

Ovim Planom se utvrđuju sljedeće mjere zaštite u Prvoj zaštićenoj zoni (Zoni A):

a) zabranu svih aktivnosti koje bi mogle narušiti postojeći eko-sistem,
b) zabranu sječe šume, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećenje stabala osim uzgojne i sanitarne sječe,
c) zabranu eksploatacije mineralnih sirovina,
d) zabranu iskorištavanja fosilnih resursa,
e) zabranu lova i ribolova,
f) zabranu sakupljanja ljekovitih biljaka,
g) zabranu sakupljanja gljiva,
h) zabranu prikupljanja primjeraka divlje flore i faune,
i) zabranu namjernog unošenja invazivnih vrsta,
j) zabranu pašarenja,
k) zabranu izgradnje, osim objekata koji su u funkciji upravljanja i korištenja zaštićenim područjem i gospodarenja šumama,
l) zabranu mijenjanja mreže vodotoka,
m) zabranu kaptiranja postojećih vrela, izuzev izvorišta „Muška voda", postojećih kaptiranih izvorišta za vodosnabdijevanje stanovništva, kao i za potrebe vodosnabdijevanje stanovništva,
n) zabranu saobraćaja motornim vozilima, osim vozila neophodnih za gospodarenje šumama i vozila u funkciji ek-

sploatacije rude magnezita, zatim vozila za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, vozila JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i vozila za potrebe privatnih posjednika uz odobrenje Upravitelja

o) zabranu upotrebe otvorenog plamena, osim na posebno obilježenim i uređenim mjestima i

p) zabranu upotrebe hemijskih sredstava, osim dozvoljenih i odlaganja otpada.

Dozvoljene aktivnosti u Prvoj zaštićenoj zoni (Zona A), utvrđene ovim Planom, su:

a) sječa stabala uzgojno-sanitarnog karaktera u cilju očuvanja i unapređenja zdravstvenog stanja sastojina, koju vrše kantonalno šumsko-privredno društvo i vlasnici privatnih šuma u skladu sa važećim propisima i Planom upravljanja,

b) košenje,

c) oplemenjivanje - ekološka restauracija postojećih vodotoka i jezera,

d) fizička i duhovna rekreacija,

e) unapređenje infrastrukture (staze, klupe) za rekreaciju,

f) saobraćaj motornim vozilima neophodnim za gospodarenje šumama i vozila u funkciji eksploatacije rude magnezita, zatim saobraćaj motornim vozilima za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, vozilima JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i i saobraćaj vozilima za potrebe privatnih posjednika, uz odobrenje Upravitelja,

g) postavljanje informativnih sadržaja od prikladnih materijala,

h) razvoj centralizovanog upravljanja otpadom,

i) uspostava infrastrukture u formi koja će biti uklopljena u ekološko-prostorni element i

j) zahvatanje dodatnih količina vode za potrebe stanovništva iz vodotoka Velika i Mala Zlača

k) istraživanje, korištenje, obnova i prezentacija kulturno-historijskog naslijeđa,

l) istraživanje i prezentacija prirodnog nasljeđa,

m) sanitarni odstrel divljači, fotosafari i praćenje divljači u cilju naučno-istraživačkih aktivnosti

Druga zaštićena zona (Zona B)

Druga zaštićena zona (Zona B), je blago zaštićeno područje utvrđeno na površini od 5085,62 ha ili 62,48% ukupne površina Zaštićenog pejzaža "Konjuh", sa osnovnim ciljem očuvanja i zaštite izvornog stanja prirode, u cilju konzervacije osnovnih vrijednosti ekosistema, te osiguranja mogućnosti istraživanja, edukaciju, razvoj turizma i fizičku i duhovnu rekreaciju.

Zona B se sastoji od četiri prostorne cjeline međusobno nepovezane, koje su označene kao: B1, B2, B3 i B4.

Ovim Planom se utvrđuju sljedeće mjere zaštite u Drugoj zaštićenoj zoni (Zoni B):

a) zabranu sječe šume, osim sječe u skladu sa šumsko-privrednom osnovom,

b) zabranu lova i ribolova ako su u suprotnosti sa Zakonom i donesenim planovima - lovnoprivredna osnova, ribolovna osnova i dr,

c) zabranu sakupljanja ljekovitih biljaka osim sa odobrenjem i pod nadzorom Javne ustanove Zaštićeni pejzaž „Konjuh"

d) zabranu prikupljanja primjeraka divlje flore i faune,

e) zabranu unošenja invazivnih vrsta,

f) zabranu saobraćaja putničkim vozilima osim osim vozila koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, vozila neophodnih za gospodarenje šumama i vozila u funkciji eksploatacije rude magnezita, zatim vozila za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, vozila JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i vozila za potrebe privatnih posjednika

g) zabranu izgradnje u zonama postojećih vrela,

h) zabranu svih ostalih aktivnosti koje mogu remetiti namjenu zone.

Dozvoljene aktivnosti u Drugoj zaštićenoj zoni (Zona B), utvrđene ovim Planom, su:

a) sječa u skladu sa šumskoprivrednom osnovom, koju vrše kantonalno šumsko-privredno društvo i vlasnici privatnih šuma u skladu sa važećim propisima i Planom upravljanja,

b) ekstenzivno pašarenje,

c) košenje,

d) pčelarstvo,

e) edukacija i istraživanje,

f) izgradnja edukacionih centara,

g) fizička i duhovna rekreacija,

h) saobraćaj motornim vozilima koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, zatim saobraćaj motornim vozilima za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, saobraćaj za potrebe gospodarenja šumama i vozila u funkciji eksploatacije rude magnezita, vozilima JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i kao i saobraćaj vozilima za potrebe privatnih posjednika,

i) izgradnja nove i održavanje postojeće saobraćajne infrastrukture,

j) izgradnja turističke infrastrukture koja mora biti ambijentalno uklopljena,

k) zahvatanje dodatnih količina vode za potrebe stanovništva iz vodotoka Velika i Mala Zlača.

Treća zaštićena zona (Zona C)

Treća zaštićena zona (Zona C), je turističko-rekreaciona zona utvrđena na površini od 550,76 ha ili 6,77% ukupne površina Zaštićenog pejzaža "Konjuh". Osnovna namjena ove zone jeste stanovanje, sport, rekreacija, naučno-nastavni rad, i turizam.

Zona C se sastoji od dvije prostorne cjeline, međusobno nepovezane, koje su označene kao: C1, C2.

Ovim Planom se utvrđuju sljedeće mjere zaštite u Trećoj zaštićenoj zoni (Zona C):

a) zabranu sječe šume, osim sječe u skladu sa šumsko-privrednom osnovom,

b) zabranu gradnje koja nije usklađena sa prostorno-planskom dokumentacijom,

c) zabranu svih ostalih aktivnosti koje mogu narušiti postojeći eko-sistem i namjenu zone.

Dozvoljene aktivnosti u Trećoj zaštićenoj zoni (Zona C), utvrđene ovim Planom, su:

a) izgradnja edukacionih, turističkih, sportskih, kulturnih i rekreacionih objekata za ljetnji i zimski turizam, koji će biti ambijentalno uklopljeni i izgrađeni u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom,

b) sječa šume u skladu sa šumsko-privrednom osnovom, koju vrše kantonalno šumsko-privredno društvo i vlasnici privatnih šuma u skladu sa važećim propisima i Planom upravljanja,

c) poljoprivredna proizvodnja (ratarstvo, pčelarstvo),

d) razvoj male privrede i kućnih radinosti,

e) izgradnja stambenih naselja za domicilno stanovništvo,

f) Izgradnja objekta za flaširanje prirodne mineralne vode "Muška voda"

g) izgradnja vikend objekata

h) izgradnja nove i održavanje postojeće saobraćajne infrastrukture i

i) izgradnja infrastrukturnih objekata u skladu sa namjenom ovog prostora.

7. STANOVNIŠTVO

7.1. Demografska kretanja

Za područje Plana ne postoje tačni podaci o broju i strukturi stanovnika. Nepostojanje egzaktnih podataka utiče na vjerodostojnost analize. Pravu sliku jedino će utvrditi naredni Popis stanovništva.

Kao osnova za analizu stanovništva, područja obuhvata Plana, poslužili su podaci Federalnog zavoda za statistiku BiH, kao i projekcije broja stanovnika preuzete iz Prostornog plana Tuzlanskog kantona 2005-2025. godine.

Dostupni podaci odnose se na područja cjelokupnih općina Banovići, Kladanj i Živinice, tako da će se i dalja analiza stanovništva odnositi na područje cjelokupnih općina, a sve u cilju mogućnosti komparacije i davanja mogućih projekcija. Zaštićeno područje Konjuh ima površinu 8.139,77 ha i teritorijalno proteže preko dijelova 7 naselja, od kojih su većina nenaseljeni, odnosno, jedino na području naselja Brateljevići (općina Kladanj) postoji izgrađeno područje u kojem živi nekolicina stanovnika. Tako da je očigledno da se broj stanovnika naselja unutar općina koje ulaze u obuhvat Plana razlikuju po demografskim karakteristikama.

Tabela br. 6: Projekcija broja stanovnika na teritoriji općina na kojima se nalazi zaštićeni pejzaž Konjuh za period do 2030. godine

Općina	Broj stanovnika			
	2010.	2015.	2025.	2030.
Banovići	25.786	27.256	30.750	32.661
Kladanj	14.981	16.131	16.385	16.513
Živinice	55.305	55.741	58.056	59.249
Ukupno	96.072	99.128	105.191	108.423

Kao što se može vidjeti iz prethodne tabele, općine na kojima se nalazi zaštićeni pejzaž Konjuh u posmatranom periodu bilježe blagi kontinuirani porast broja stanovnika.

Tabela br. 7: Projekcija gustine naseljenosti na teritoriji općina na kojima se nalazi zaštićeni pejzaž 11Konjuh pa period do 2030. godine

Općina	Površina (km^2)	Gustina naseljenosti (stan./km^2)			
		2010.	2015.	2025.	2030.
Banovići	182	142	150	169	179
Kladanj	328	46	49	50	50
Živinice	298	186	187	195	199
Ukupno	808	119	123	130	134

Na teritoriji općina na kojima se nalazi zaštićeni pejzaž Konjuh može se očekivati povećanje gustine naseljenosti sa 119 stan/km^2 koliko je iznosila u 2010. godini na 134 stan/km2 na kraju planskog perioda. Međutim, jedino u okviru obuhvata Plana u naselju Brateljevići, općina Kladanj, živi mali broj stanovnika, dok su ostala naselja nenaseljena. Iz toga se može zaključiti da je gustina naseljenosti u obuhvatu Plana mala, što je u skladu sa karakterom područja.

8. SISTEM NASELJA

Područje zaštićenog pejzaža Konjuh čini mreža od 7 naseljenih mjesta: dijelovi naselja Repnik u općini Banovići, zatim veći dijelovi naselja Tuholj, Brateljevići, Brdijelji, Goletići i Olovci u općini Kladanj, kao i dio naselja Višća Gornja u općini Živinice. U datim granicama posmatrano područje je skoro nenaseljeno. Jedino na području južnog i jugozapadnog dijela naselja Brateljevići (općina Kladanj) i južnog dijela naselja Višća Gornja (općina Živinice) postoji izgrađeno područje, koje se javlja u vidu manjih stambenih objekata i vikend kuća (za povremeni boravak korisnika) u kojem živi nekolicina stanovnika.

Na teritoriji zaštićenog pejzaža Konjuh sva naselja su seoskog tipa, osim Repnika koji spada u mješovit tip naselja. Većinu naselja karakteriše razbijenost, slaba opremljenost objektima društvene infrastrukture, mala gustina izgrađenosti, što je u skladu sa karakterom područja.

Do kraja planskog perioda predviđa se da naselja u obuhvatu zaštićenog pejzaža Konjuh ostaju i dalje sa obilježjima „naselja seoskog tipa“, a Repnik naselje „mješovitog tipa“.

Dijapazon kretanja i gravitiranja stanovništva naselja zaštićenog pejzaža Konjuh, u oblasti javnih sadržaja i institucija, kao i u sektoru trgovine i usluga, Planom je usmjeren prema urbanim područjima općina Kladanj, Živinice i Banovići i Tuzli, kao makroregionalnom centru.

Generalno, za područje TK evidentne su tendencije pomjeranja i koncentracije stanovništva u općinske i sekundarne centre, kao i uz osnovne magistralne i regionalne saobraćajnice.

8.1. Urbana područja, građevinska zemljišta van urbanih područja i režimi građenja

Prostornim planom Tuzlanskog kantona utvrđena su urbana područja naselja. Na prostoru Zaštićenog pejzaža Konjuh nalazi se samo jedan dio urbanog područja naselja Brateljevići površine 14.61 ha. Najveći dio ove cjeline, odnosno 11.43 ha planiran je kao građevinsko zemljište, dok 2.39 ha predstavlja šumsko zemljište. Vodotoci u ovoj zoni zauzimaju 0.79 ha površine. Građevinsko zemljište planirano je kao dio stambene zone, označene kao S1.

Građevinska zemljišta van urbanih područja definisana su u ukupno 3 cjeline i na njima su planirane zone društvene infrastrukture (D1 i D2), sporta i rekreacije (R1, R2, R3 i R4), stanovanja i vikend objekata (S1, S2, V1 i V2), turizma i ugostiteljstva (T1 i T2).

Sve navedene zone zauzimaju ukupno 133.5 ha, odnosno 1.64 % ukupne površine Plana.

Na građevinskim zemljištima utvrđuju se sljedeći režimi građenja:

- Režim građenja prvog stepena - predviđa se za sva područja gdje je obaveza izrade detaljnih dokumenata prostornog uređenja - regulacionog plana, urbanističkog projekta
- Režim građenja četvrtog stepena - predviđa se za sva građevinska zemljišta izvan obuhvata detaljnih dokumenta prostornog uređenja - regulacionog plana, urbanističkog projekta

Dio urbanog područja naselja Brateljevići se nalazi u obuhvatu prostorne cjeline za koje se utvrđuje izrada detaljnog planskog dokumenta - regulacionog plana (u površini od 22.84 ha), koji će dati preciznije odrednice u pogledu intervencija u prostoru, detaljnih urbanističko-tehničkih uslova izgradnje i uređenja građevinskog zemljišta. Okvirne smjernice za uređenje i upotrebu ove cjeline date su u sljedećem poglavlju.

Na građevinskim zemljištima van urbanih područja režimi građenja prvog i četvrtog stepena definisani su na grafičkom prilogu br. 03. Izrada regulacionih planova obavezna je za cjeline Zlača na sjeveru i Muška voda na jugu obuhvata plana.

Za prostor lokaliteta Djevojačka pećina planirana je izrada urbanističkog projekta.

Detaljnije smjernice za izradu detaljnih planskih dokumenata kao i izgradnju i uređenje u ostalim cjelinama definisane su u poglavljima koja slijede a naročito u poglavljima 8.2. (Stanovanje), 15.-19. (Infrastruktura, Društvene djelatnosti, Turizam, sport i rekreacija) te poglavljima III - Projekcija razvoja prostornih sistema i IV Odluka o provođenju prostornog plana.

8.2. Stanovanje

Na prostoru Zaštićenog pejzaža Konjuh zone stanovanja definisane su u skladu sa postojećom namjenom površina i korištenja prostora (grafički prilozi br. 13-17). Nalaze se u obuhvatima prostornih cjelina za koje se utvrđuje izrada detaljnog planskog dokumenta - regulacionog plana, koji će dati odrednice u pogledu intervencija u prostoru, detaljnih urbanističko-tehničkih uslova izgradnje i uređenja građevinskog zemljišta.

Diferencirano je nekoliko zona stanovanja:

- Stambena zona dijela naselja Brateljevići – S1 (grafički prilozi br. 13, 15, 17),

- Stambena zona na lokalitetu Zlača – S2 (grafički prilozi br. 13, 16, 17),
- Vikend zona V1 (grafički prilozi br. 14, 14, 17),
- Vikend zona V2 (grafički prilozi br. 13, 14, 17) .

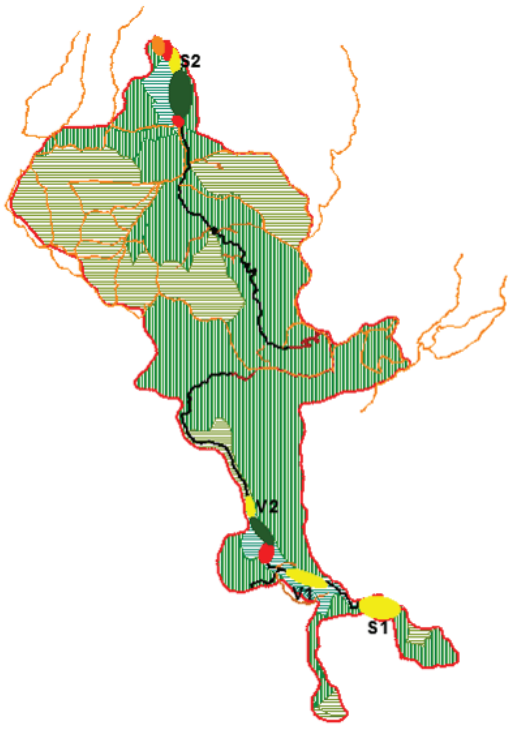

Slika br. 7: Raspored zona stanovanja

Pri definisanju zona vođeno je računa o optimalnom proširenju stambenih cjelina kojima će se zadovoljiti potrebe, a neće nepotrebno biti angažovano šumsko i poljoprivredno zemljište, kao i na osnovu fizičkih mogućnosti širenja naselja, te mogućnosti infrastrukturnog opremanja prema planiranim standardima.

U okviru definisanih stambenih zona nalaze se i poljoprivredne površine (voćnjaci, njive i okućnice) namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji za vlastite potrebe ili namijenjene prodaji. U stambenim zonama potrebno je podsticati unapređenje kvaliteta stanovanja stvaranjem kvalitetnih ambijentalnih cjelina (komunalnim opremanjem i regulisanjem javnog uličnog prostora, uređivanjem parcela, poštovanjem autohtone arhitekture objekata, korištenjem prirodnih materijala, smanjenjem izgrađenosti, te definisanjem uslova ograđivanja objekata i sl.) i povećanjem stepena infrastrukturne opremljenosti (asfaltiranjem ulica i izgradnjom trotoara, izgradnjom kanalizacije i rasvjete, organizovanim odvoženjem otpada i sl.). S ciljem zadovoljenja potreba lokalnog stanovništva, stvaranja dodatnih izvora prihoda i uključivanja seoskih domaćinstava u turističku ponudu posmatranog područja i njegove okoline (tangentnih naselja) moguće je u okviru stambenih zona predvidjeti uvođenje društvenih sadržaja, kao i privrednih djelatnosti tipa turizma (pansioni, smještaj i ugostiteljske usluge u seoskim domaćinstvima i sl.), poljoprivrede i stočarstva (prehrambeni proizvodi karakteristični za područje Konjuha, med, sirevi i namazi, suhomesnati proizvodi, proizvodnja organske hrane za potrebe ponude ugostiteljskih objekata na području Zaštićenog pejzaža), zanatskih radionica (izrada suvenira, manjih komada namještaja, nakita, odjevnih predmeta i sl.).

Na definisanim površinama namijenjenim za stanovanje, na neizgrađenim i atraktivnim lokacijama u okviru stambene zone dijela naselja Brateljevići - S1 (Grafički prilozi br. 13, 15, 17),) kao i na lokalitetu Zlača - S2 (grafički prilozi br. 13, 16, 17), daje se mogućnost izgradnje novih građevina i pomoćnih objekata za lokalno stanovništvo, kao i rekonstrukcija i adaptacija postojećih objekata koji pored osnovne namjene stanovanja mogu pružati ugostiteljske i usluge smještaja u seoskim domaćinstvima. Potrebno je podsticati i intenzivirati poljoprivrednu proizvodnju u smislu proizvodnje zdrave hrane ne smo na prostoru obuhvaćene zone naselja Brateljevići već cijelog naselja i okruženja, a sa ciljem obezbjeđivanja sirovina za ponudu u turističkim i ugostiteljskim sadržajima (zdrava ekološki proizvedena hrana, tradicionalna kuhinja, hrana specifična za područje). Nove objekte graditi, a postojeće rekonstruisati i adaptirati na ekološki prihvatljiv način izgradnje i korištenja energije, te primjenu tradicionalnih građevinskih materijala (kamen, opeka, drvo...). Naročitu pažnju posvetiti uklapanju objekata u prirodno seosko okruženje.

S ciljem povećanja raznovrsnosti turističko-ugostiteljske ponude i revitaliziranja tradicionalnih načina privređivanja moguće je postojeće objekte adaptirati, a nove graditi sa namjenama npr. pansiona ili pružanja ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu-seoski turizam (sobe, apartmani, kamp, izletište, vinotočje, kušaonica) i sl. a u skladu sa važećim pravilnicima. U zonama S1 i S2 planirati minimalno po jedan objekat pansiona sa minimalno 20 ležaja. Dozvoljava se i uvođenje sadržaja kao što su trgovina (prehrambene robe, suvenira, proizvoda, odjevnih predmeta, domaće radinosti i sl.), ali i zanatskih radionica u smislu prezentacije tradicionalnih zanata.

Veličine parcela su veće nego sto je to slučaj sa naseljima veće gustine stanovanja i izgrađenosti.

Površina stambene zone S1 iznosi oko 21,79 ha, a S2 iznosi 13,26 ha (Grafički prilozi br. 13, 15, 16 i 17).

U trećoj zaštitnoj zoni – zona C2, zapadno od naselja Brateljevići definisane su zone stanovanja-vikend naselja V1 i V2 (grafički prilozi br. 13, 14, 17), unutar kojih se dozvoljava sanacija i rekonstrukcija, nadziđivanje i dogradnja postojećih, te izgradnja novih objekata u skladu sa sljedećim urbanističko-tehničkim uslovima: BGP do 100 m2 u osnovi, maksimalne spratnosti dvije nadzemne etaže (prizemlje i sprat / potkrovlje) uz eventualnu izgradnju podrumske ili suterenske etaže, tamo gdje to uslovi terena dozvoljavaju. Nove objekte graditi, a postojeće rekonstruisati u okvirima definisanog građevinskog zemljišta, a uz ekološki prihvatljiv način izgradnje i korištenja energije, te primjenu tradicionalnih građevinskih materijala. Naročitu pažnju posvetiti uklapanju objekata u prirodni ambijent i planinsko-seosko okruženje.

U zonama vikend naselja moguće je osim namjena stanovanja formirati sadržaje trgovine, ugostiteljstva, turizma i sl. kako je već prethodno opisano za zone naselja.

Nedaleko od objekta hotela Muška voda nalazi se manja grupacija vikend objekata koji su definisani kao dio zone V1 tako da površina ove zone iznosi 9,53 ha, dok je površina zone V2 6,98 ha. (grafički prilozi br. 13, 14, 17). Veličine parcela i udaljenost između objekata treba da budu veći nego što je to slučaj sa zonama većih gustina i procenata izgrađenosti. Okvirno se procjenjuje ukupan broj vikend objekata za zonu V1 - 40, a za zonu V2 - 30, kao i objekat pansiona sa 20 ležaja. Od ukupnog broja vikend objekata procjenjuje se da će se za iznajmljivanje u turističke svrhe koristiti 30%.

Odnos prema postojećim stambenim objektima unutar ostalih zaštitnih zona zasniva se na konceptu zadržavanja istih uz izvjesna ograničenja koja se zasnivaju na sljedećem:

- Dozvoljava se sanacija, rekonstrukcija, nadziđivanje i dogradnja postojećih stambenih objekata unutar prve i druge zaštićene zone - zona A i B u skladu sa sljedećim urbanističko-tehničkim uslovima: BGP do 100 m2 u osnovi, maksimalna spratnosti dvije nadzemne etaže (prizemlje i sprat / potkrovlje).
- Pri rekonstrukciji objekata naglasak se stavlja na upotrebu tradicionalnih građevinskih materijala i skladno uklapanje objekata u prirodno zaštićeno okruženje.
- Veličina pripadajuće građevinske parcele za postojeće objekte unutar prve i druge zaštićene zone - zona A i B definisati će se u postupku izdavanja urbanističke saglasnosti za predmetne objekte.

Ukupna površina zona stanovanja na prostoru Zaštićenog pejzaža iznosi 51,56 ha.

UREĐENJE PRIRODNIH SISTEMA

9. POLJOPRIVREDNA ZEMLJIŠTA

Zemljište, kao prostorni resurs i osnova za razvoj poljoprivredne proizvodnje se reguliše i podređuje zajedničkim interesima društva. Unutar tog resursa poljoprivredno zemljište zauzima veliki značaj i kao takvo treba ga u najvećoj mjeri čuvati od upotrebe u druge svrhe ili pogotovo trajnih gubitaka. Zaštita i integralno upravljanje ovim resursom je vrlo važno u funkciji održivog razvoja predmetnog područja. Korištenje, zaštita i očuvanje poljoprivrednog zemljišnog fonda je jedna od bitnih funkcija planiranja i uređenja prostora.

U postojećem stanju, poljoprivredno zemljište zauzima 97.79 ha ili 1.20% od ukupne površine obuhvata što je neznatan procenat u odnosu na ukupnu površinu. Od ukupnog poljoprivrednog zemljišta obradive površine (oranice, okućnice, livade) zauzimaju površinu od 79,78 ha ili 81.58%. Obradive površine se nalaze uglavnom u dolinama rijeka Oskove i Drinjače i manje površine oko domaćinstava koja se bave poljoprivredom. U strukturi korištenja najviše su zastupljene livade, oranice i pašnjaci.

Neobradivo poljoprivredno zemljište uglavnom obuhvata pašnjačke površine koje se nalaze na većim nadmorskim visinama i pogodne su za ispašu. Površine pod pašnjacima zauzimaju 18.01 ha i ne predstavljaju značajniji resurs za bavljenje stočarstvom, obzirom da se radi o zaštićenom području sa ograničenim površinama korištenja.

Prema podacima iz katastra evidentno je da su parcele usitnjene, uglavnom u privatnom vlasništvu, klase zemljišta od III do VII. To su uglavnom individualni poljoprivredni proizvođači koji proizvode za vlastite potrebe tako da poljoprivredna proizvodnja ima karakter svaštarenja.

Poljoprivredne površine se nalaze u sve tri zaštićene zone sa različitom zastupljenošću kao i različitom strukturom korištenja. Prostorna distribucija površina po zaštićenim zonama je dosta ujednačena obzirom na površinu zastupljenosti dok je po strukturi korištenja, odnosno namjeni različita.

Što se tiče boniteta zemljišta, sa aspekta nagiba, tipa i dubine zemljišta najviše su zastupljena zemljišta iz druge i treće agrozone, odnosno bonitetne kategorije od V do VIII.

Zemljišta boljih bonitetnih kategorija se nalaze u dolinama rijeka, na zaravnjenim platoima i na manjim lokacijama oko naseljenih mjesta. To su duboka i srednje duboka zemljišta, propusna do srednje propusna sa nagibom do 20%.

Zemljišta lošijih bonitetnih kategorija zastupljena su na većem dijelu obuhvata plana gdje preovladava šumsko zemljište različitih inklinacija. To su zemljišta uglavnom brežuljkasto-brdskog područja sa nagibima većim od 20%.

Evidentirani odnos površina po strukturi kao i po prostornoj distribuciji, ima značaj i doprinos za pejzaž područja, za stabilnost padina kao i snabdijevanja podzemlja vodom. Svaka promjena strukture zemljišta predstavljala bi dodatnu opasnost za samo područje, jer bi se narušili interakcijski odnosi i uspostavljene relacije unutar ekosistema.

Međutim, poljoprivredno zemljište se veoma često gubi na račun građevinskog zemljišta, odnosno dolazi do pretvaranja poljoprivrednog zemljišta u građevinsko kako bi se mogao ostvariti osnovni koncept razvoja predmetnog prostora.

Obzirom da se na oko 93% obuhvata odnose stroge mjere zaštite, koje su prisutne u prvoj i drugoj zaštićenoj zoni, gdje je važno očuvati i zaštititi ukupni ambijent koji osigurava opstanak specifičnosti okruženja, te da je u granicama obuhvata malo površina sa namjenom poljoprivredno zemljište, onda su i planska usmjerenja za neki od načina korištenja poljoprivrednog zemljišta ograničena.

Planom utvrđene površine pod poljoprivrednim zemljištem najvećim dijelom se nalaze u neposrednom kontaktu sa površinama namjene izgrađena područja.

U granicama obuhvata površine pod poljoprivrednim zemljištem su umanjene za 38%. Umanjenje površina se najviše odrazilo na račun oraničnih površina koje se fizički nalaze u prostoru gdje je jedino moguć kontinuitet razvoja građevinskih i turističkih zona. U naseljenim mjestima Višća Gornja i Repnik oranične površine, koje su uglavnom usitnjene, su planirane za stanovanje, turističke sadržaje, društvenu infrastrukturu. Obzirom da se ova naseljena mjesta nalaze u dolini rijeke Oskove, racionalnim planiranjem moguće je korištenje poljoprivrednog zemljišta za struktuiranu proizvodnju. Tako, u okviru stambenih cjelina koje su planirane na poljoprivrednom zemljištu, postoji mogućnost bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom, u okviru okućnica stambenih domaćinstava. Na taj način će se sačuvati kvalitetno poljoprivredno zemljište i umanjiti negativan uticaj od pretvaranja poljoprivrednog u građevinsko zemljište. Međutim, pitanje korištenja površina ove namjene zahtijeva poštovanje određenih principa obzirom da se radi o posebnom zaštićenom području.

Korištenje poljoprivrednog zemljišta moguće je samo u pravcu u kom se uvažavaju principi koji će obezbijediti zaštitu vrijednosti područja, odnosno u zavisnosti od stepena zaštite zaštićenog područja definisanog kroz zaštićene zone a u skladu sa Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

Korištenje poljoprivrednog zemljišta u ovako integriranom zaštićenom prostoru zahtijeva zadovoljenje određenih principa. Moguće je obavljati samo onu proizvodnju koja uvažava principe koji će osigurati zaštitu svih vrijednosti ekosistema u cjelini a korisnicima osigurati određeni prinos za lične potrebe.

Ukoliko se u toku eksploatacije poljoprivrednog zemljišta evidentira neka od opasnosti kojim se može ugroziti neki od sistema, potrebno je zaustaviti korištenje.

Proizvodnja organizovana po principu organske proizvodnje, podrazumijeva korištenje biološkog načina zaštite kultura od korova, bolesti i štetnika (primjena plodoreda, smjena kultura, očuvanje faune tla i sl.). Ovaj princip treba primijeniti na, u stanju evidentiranim površinama kao kulture okućnice, oranice.

Površine pod voćnjacima su malo zastupljene, uglavnom ih nalazimo u okviru okućnica. Treba ih sačuvati kao kulture i u slučaju dostignute biološke starosti zamijeniti ih autohtonim vrstama. U vrijeme cvjetanja i plodonošenja doprinosit će, u pejsažno-oblikovnom smislu, koloritu prostora.

Površine pod livadama i pašnjacima treba također sačuvati na nivou evidentiranog stanja. Kao prirodne travnate površine uveliko obogaćuju biološku i pejsažnu raznolikost područja a istovremeno predstavljaju staništa za ispašu, snabdijevanje hrane za stoku ali i divljači područja.

Svako dodatno prihranjivanje zemljišta (đubriva-organska i vještačka) s ciljem povećanja prinosa, predstavljalo bi rizik za ovo područje. Upotreba vještačkih đubriva apsolutno se ne smije dozvoliti. Također, upotreba organskog đubriva nije bezopasna jer postoji rizik od koncentracije đubriva na manjim površinama. Uslijed pojedinačnog korištenja zemljišta moguće je da izgubi kontrola koliko je ukupno opterećenje područja. Svaka promjena pH vrijednosti staništa ima direktan uticaj i predstavlja rizik u pogledu očuvanja kvaliteta voda područja koje su osnov niz prirodnih procesa. Preporučuje se korištenje prirodnog đubriva (stajsko đubrivo, kompost, zelena gnojiva koja obogaćuju organsku proizvodnju).

Uz sve navedeno treba istaći da se ne bi trebala vršiti promjena strukture površina poljoprivrednog zemljišta, tj. prevođenje jedne kulture u drugu. Treba zadržati odnos i prostornu distribuciju površina onako kako se zvanično vode u katastarskim i zemljišnoknjižnim operatima.

U prvoj zaštićenoj zoni (Zona A), evidentirane su poljoprivredne površine koje su najviše zastupljene u području gdje se rječica Budim ulijeva u rijeku Drinjaču i u području rječice Bukovice i Djevojačke pećine. Struktura površina koje su evidentirane su livade i oranične površine. U ovoj zoni ograničenja su mnogobrojna sa aspekta bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom. Isključuje se svaki vid korištenja poljoprivrednih površina. Aktivnosti koje su dozvoljene su samo košenje travnatih površina, livada u cilju održavanja. Mjere zaštite u ovoj zoni odnose se na zabranu sakupljanja ljekovitog bilja, zabranu sakupljanja gljiva, zabranu pašarenja te zabranu upotrebe hemijskih sredstava, osim dozvoljenih.

U drugoj zaštićenoj zoni (Zona B) zastupljene su oranice, livade, okućnice i pašnjaci kao manje površine disperzno raspoređene po cijeloj zoni. Aktivnosti koje su dozvoljene su samo košenje travnatih površina, livada u cilju održavanja i ekstenzivno pašarenje.

Mjere zaštite u drugoj zoni odnose se na zabranu sakupljanja ljekovitog bilja osim sa odobrenjem i pod nadzorom Javne ustanove Zaštićeni pejzaž „Konjuh" kao i zabranu svih ostalih aktivnosti koje mogu remetiti namjenu zone kao što su preoravanje livada i pašnjaka.

U trećoj zaštićenoj zoni (Zona C) najviše ima pašnjaka, livada i manje oranica. Prostorno su raspoređeni na sjeveru obuhvata u području gdje rijeka Oskova izlazi iz obuhvata i u području rijeke Drinjače od mjesta gdje rijeka Drinjača izlazi iz obuhvata pa uzvodno do Zelenog vira. Za ovu zaštićenu zonu važe ista ograničenja kao i za drugu zaštićenu zonu koja ne pružaju mogućnost bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom kao osnovnom djelatnošću. Sve površine koje su evidentirane kao oranica, okućnica ili voćnjak mogu se koristiti bez mogućnosti primjene vještačkih đubriva. Primjena organskih đubriva je dozvoljena u mjeri da se zadovolji poljoprivredna proizvodnja.

Evidentirane površine pod livadama i pašnjacima treba koristiti i čuvati u skladu sa principima koji obezbjeđuju zaštitu vrijednosti područja gdje se isključuje mogućnost promjene pH vrijednosti područja bilo kakvim dopunskim prihranjivanjem. Površine treba održavati redovnim košenjem. Ispaša stoke je moguća samo na parcelama vlasnika i uz stalni nadzor.

Obradu i održavanje poljoprivrednog zemljišta treba vršiti ručno bez upotrebe mehanizacije koja bi dodatno narušila pedosupstrat, a time i prirodnu ravnotežu svih ekosistema vezanih za vodu, obzirom na blizinu vodnih resursa koje upravo treba štititi.

Korištenje poljoprivrednog zemljišta treba biti pod stalnim nadzorom. Redovnim monitoringom se mogu konstatovati negativni uticaji i posljedice istih blagovremeno otkloniti. Ovo se posebno odnosi na kontrolu i monitoring prostora ispaše stoke i mjesta produkcije đubriva te njegove primjene na individualnim oraničnim površinama.

Mjere zaštite u trećoj zoni odnose se na očuvanje prve i druge zaštićene zone i obuhvataju očuvanje i unapređenje ambijentalnih vrijednosti te održanje izvornog stanja u čemu poljoprivredno zemljište ima značajnu ulogu.

10. ŠUME I ŠUMSKA ZEMLJIŠTA

Šume i šumska zemljišta su dobra od opšteg interesa te uživaju posebnu zaštitu države i koriste se pod uslovima i na način koji su propisani Zakonom o šumama.

Šume i šumsko zemljište na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" predstavlja najzastupljeniji i najvrjedniji prirodni resurs, koji je ujedno i najviše izložen društveno-ekonomskim pritiscima. Zaštita postojećih šumskih ekosistema u cjelini i očuvanje njihove izvornosti, te održivo korištenje, predstavlja osnovni koncept uređenja i korištenja šuma i šumskog zemljišta na ovom prostoru.

Obzirom na značaj šumskih ekosistema u očuvanju i regulisanju stabilnosti ekološke ravnoteže ovog područja, a zatim i osiguranju uslova opstanka za mnoge prirodne vrijednosti, šume na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" dobijaju karakter šuma posebne namjene, te kao takve podliježu posebnim režimima gazdovanja. Izdvajanje šuma u kategoriju šuma posebne namjene se može vršiti samo u skladu sa Zakonom o šumama i Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža Konjuh.

U okviru ovih šuma, Planom se definišu strogo zaštićene šume i privredne šume, i iste su vezane za utvrđene zone zaštite. U kategoriju strogo zaštićenih šuma su svrstane sve šume koje se nalaze u okviru zaštitne zone A, kao i sjemenske sastojine koje egzistiraju u drugim zaštitnim zonama.

U okviru strogo zaštićenih šuma zabranjene su sve aktivnosti na sječi šume, osim sanitarne sječe.

U okviru sjemenskih sastojina, dozvoljeni su meliorativno uzgojni radovi.

Privredne šume se nalaze u okviru zaštitnih zona B i C i u njima je dozvoljeno privredno korištenje šuma u skladu sa šumsko - gospodarskim osnovama.

Gazdovanje sveukupnim šumama i šumskim zemljištem na prostoru Zaštićenog pejzaža "Konjuh" mora biti društveno odgovorno i u potpunosti ekološki prihvatljivo, i u skladu sa šumsko-privrednim osnovama. Šumsko privredne osnove moraju biti usklađene sa Zakonom o šumama, Zakonom o zaštiti prirode i ovim Prostornim planom.

10.1. Funkcije šuma

Pokraj privrednih funkcija šuma, koje se ogledaju u proizvodnji drveta i drugih šumskih proizvoda kao i lovne divljači, od neprocjenjivog značaja su opšte korisne funkcije šuma u koje spadaju: očuvanje biodiverziteta, očuvanje staništa, zaštita zemljišta, zaštita voda i klime, proizvodnja kiseonika, vezivanje ugljenika iz atmosfere, turizam, rekreacija, estetska uloga šuma, itd. Ove funkcije šuma višestruko premašuju sve druge koristi.

Naročito značajna ekološka funkcija šuma je u zaštiti izvora pitke vode.

Šume i postojeći šumski potencijali na području planine Konjuh, u potpunosti mogu da zadovolje sve navedene privredne i opšte korisne funkcije šuma.

Proglašenjem ovog područja u kategoriju zaštićen pejzaž, te donošenjem ovog Plana, stvoreni su osnovni preduslovi za veću zastupljenost opšte korisnih funkcija šuma u odnosu na privredne, što i jeste osnovni smisao ovog Plana.

10.2. Bilansi šuma i šumskog zemljišta

Postojeća površina šuma i sveukupnog obraslog šumskog zemljišta na prostoru obuhvata Zaštićenog pejzaža "Konjuh", iznosi 97.74 % (7955,81 ha), što jasno govori o potpunoj dominaciji šuma na ovom prostoru.

U navedeni bilans sveukupnih šuma i šumskog zemljišta nisu uvrštene površine većih vodotoka, zatim površine većih pašnjaka i livada, kao i goleti i površine obrasle sukcesijom vegetacije, a koje egzistiraju u okviru ovih šumskih kompleksa. Važno je istaći da su u površine šuma i šumskog zemljišta uključene i šume sa pravom vlasništva.

Prema podacima dobivenim iz katastra JP "Šume TK" d.d. Kladanj, utvrđeno je da šume i šumsko zemljište u državnom vlasništvu na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" zauzimaju površinu od 7936.26 ha ili 99.75% od sveukupnog šumskog fonda, zastupljenog na ovom prostoru. Ostale šume i šumsko zemljište se nalaze u privatnom vlasništvu.

Analizom podataka iz šumskoprivredne osnove za ovo područje, utvrđena je sljedeća struktura postojećeg šumskog fonda u državnom vlasništvu, a koja je prikazana prema užim kategorijama:

Tabela br. 8: Zastupljenost postojećeg šumskog fonda u državnom vlasništvu po užim kategorijama

Red. br.	Uža kategorija šuma	Površina (ha)	%
1	Visoke montane šume bukve	181.75	2.29
2	Mješovite šume bukve i jele	1542.77	19.44
3	Mješovite šume bukve i jele sa smrčom	2771.25	34.92
4	Šume smrče mrazišnog montanog i sublapinskog pojasa	1213.20	15.29
5	Mješovite šume crnog i bijelog bora	1677.66	21.14
6	Visoke šume hrasta kitnjaka	225.56	2.84
7	Šumske kulture duglazije, borovca i ariša	40.96	0.52

8	Izdanačke šume običnog graba	28.32	0.36
9	Goleti podesne za pošumljavanje	67.31	0.85
10	Goleti nepodesne za pošumljavanje	167.93	2.12
11	Rasadnik	2.31	0.03
12	Ostale površine nepodesne za gazdovanje	17.24	0.22
	UKUPNO	7 936.26	100,00

Izvor: JP "Šume TK" d.d.Kladanj

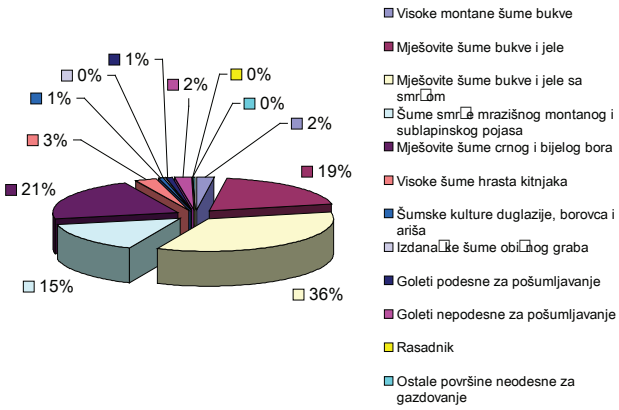

Slika br. 9: Zastupljenost užih kategorija državnih šuma i šumskog zemljišta

Iz navedenih podataka se jasno vidi bogat diverzitet šumskog fonda kao i činjenica da najveći udio u sveukupnom šumskom fondu predmetnog prostora, zauzimaju visoke mješovite šume bukve i jele, mješovite šume bukve i jele sa smrčom, a zatim i borove šume, sa ukupnom zastupljenošću od 92.6%.

Uzimajući u obzir kvalitet ovih sastojina, kao i reliktni karakter pomenutih borovih šuma, a zatim i veoma mali udio šibljaka i goleti u ukupnoj površini šuma i šumskog zemljišta planine Konjuh (oko 2.4%), lako je donijeti zaključak o prirodnoj vrijednosti ovog prostora.

Planom se predviđa zadržavanje cjelokupnog šumskog fonda u postojećim granicama, što je i prikazano na grafičkog prilogu br. 7, gdje je nakon razrade planskog rješenja dobivena sljedeća bilansna struktura šumskog zemljišta:

Tabela br. 9. Planski bilansi šuma i šumskog zemljišta

Naziv	ha	%
Šumsko zemljište		
Strogo zaštićene šume	2484.46	30.52
Privredne šume	5405.31	66.41
Površine predviđene za pošumljavanje i konverziju	18.52	0.23
Ukupno šumsko zemljište	**7908.29**	**97.16**

10.3. Zaštitne, zaštićene šume i šumski rezervati

Obzirom na značaj šumskih ekosistema u očuvanju i regulisanju stabilnosti ekološke ravnoteže ovog područja, a zatim i osiguranju uslova opstanka za mnoge prirodne vrijednosti, šume na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" dobijaju karakter šuma posebne namjene, te kao takve podliježu posebnim režimima gazdovanja.

U okviru ovih šuma, definišu se strogo zaštićene šume i privredne šume, i iste su vezane za utvrđene zone zaštite. U kategoriju strogo zaštićenih šuma su svrstane sve šume koje se nalaze u okviru zaštitne zone A, kao i sjemenske sastojine koje egzistiraju u drugim zaštitnim zonama. Privredne šume se nalaze u okviru zaštitnih zona B i C.

U skladu sa tim, definišu se sljedeći režimi gazdovanja šumskim fondom, a koji se vezuju za utvrđene zone zaštite, i to:

- U prvoj zaštićenoj zoni (Zona A) su zabranjene sve aktivnosti na sječi šume, osim sanitarne sječe.
- U drugoj zaštićenoj zoni (Zona B) je dozvoljeno privredno korištenje šuma u skladu sa šumsko - privrednom osnovom
- U trećoj zaštićenoj zoni (Zona C) je dozvoljeno privredno korištenje šuma u skladu sa šumsko - privrednom osnovom

Pokraj navedenog, u prvoj zoni zaštite (Zona A) zabranjena je i eksploatacija mineralnih sirovina, sakupljanje ljekovitog i aromatičnog bilja i gljiva, te je zabranjeno prikupljanje primjeraka divlje flore i faune.

Istovremeno, a u skladu sa FSC[8] standardima, cjelokupan šumski fond Zaštićenog pejzaža Konjuh, ima karakter Šuma visoke zaštitne vrijednosti (Šume VZV), u okviru kojih se definišu potkategorije koje važe za ovu oblast.

Uzimajući u obzir visoku drvnu zalihu, kao i izvornost, stabilnost i očuvanost, za šume u granicama odjela 54,49,50,53,52,51/1,51/2, a koje pripadaju ŠPP "Sprečko", ovim Planom se predlaže provođenje neophodnih naučnih istraživanja u cilju izdvajanja sastojina prašumskog tipa u zoni A2. Za konačno ustanovljavanje i proglašenje ovog prirodnog rezervata, neophodno je izvršiti niz istraživanja predviđenih važećim propisima, nakon kojih će biti precizno definisane granice i površina buduće prašume Studešnica. U okviru područja prašume, nisu dozvoljene nikakve sječe stabala, kao ni izgradnja objekata u funkciji turizma (nadstrešnica, kolibe, i dr.). Istovremeno, područje predloženo za istraživanje i izdvajanje kao prašuma Studešnica, se nalazi u II zoni sanitarne zaštite izvorišta vode za piće Studešnica.

Takođe, za sve šume na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", a koje se nalaze u neposrednoj blizini izvorišta za koja nisu propisane zone sanitarne zaštite, definišu se kao zaštitne šume i za njih se propisuju posebni režimi gazdovanja, pod kojima se podrazumijeva zabrana sječe stabala u radijusu od najmanje 100 m od izvorišta. U ovim zonama je jedino dozvoljena sanitarna sječa.

Korištenje šuma u zonama sanitarne zaštite za izvorište "Muška voda" mora biti u funkciji zaštite ovog izvorišta, te se u istoj predviđa isključivo sanitarna sječa.

Šumski kompleksi borovih šuma, koji se nalaze u odjelima 73,74,78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 97, okviru ŠPP "Sprečko", odnosno u zaštitnoj zoni A1, predstavljaju veoma osjetljivu kategoriju šuma sa aspekta požara. U tu svrhu propisuju se sljedeće mjere zaštite i korištenja ovog prostora:

- Strogo se zabranjuje loženje vatre na izletištima u ovoj zoni
- Neophodno je stalno održavanje i čišćenje postojećih staza i puteva u funkciji sprečavanja eventualnog širenja požara, kao i omogućavanja pristupa u slučaju izbijanja požara
- Potrebno je obezbijediti stalni nadzor čuvarske službe u vrijeme pojačanog rizika od požara

Sjemenske sastojine.

Pokraj gore navedenih površina šuma i šumskog zemljišta, ovim planom se utvrđuje i posebna zaštita za sve sjemenske sastojine i sjemenska stabla, koji egzistiraju u granicama Zaštićenog pejzaža "Konjuh".To su:

- Sjemenska sastojina jele, odjel 104 i 104/1, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska sastojina bijelog bora, odjel 91, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska sastojina bukve, odjel 99, G.J. Gornja Drinjača

8 „Forest Stewardship Council"

- Sjemenska stabla gorskog javora, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla gorskog brijesta, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla bijelog jasena, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača

Navedene sastojine su 2012. godine registrovane od strane nadležnog Federalnog ministarstva

U ovim sastojinama je dozvoljeno provođenje uzgojno - meliorativnih intervencija, pod kojime se podrazumijevaju sve aktivnosti na povećanju uroda sjemena i aktivnosti na poboljšanju genetske strukture sjemenskih sastojina. U suštinskom pogledu, sjemenske sastojine uz prašumske rezervate spadaju u šume sa najvišim stepenom zaštite.

Uopšte, izdvajanje sjemenskih sastojina u Bosni i Hercegovini ima dugu tradiciju, pri čemu se odabiraju najkvalitetnije prirodne sastojine, i kao takve stavljaju pod poseban režim gazdovanja, a u svrhu sakupljanja sjemena za potrebe proizvodnje sadnog materijala, koji se koristi za pošumljavanje goleti i rekonstrukciju degradiranih površina.

Sjemenske sastojine, prema IUCN kategorizaciji, spadaju u VI kategoriju zaštite.

U cilju zaštite sveukupnog šumskog fonda od biotičkih štetnika, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" propisuje se stalni monitoring zdravstvenog stanja šuma. U tu svrhu je potrebno postaviti klopke za potkornjake, te pratiti brojnost istih.

Kao jedna od mjera zaštite šumskih ekosistema u cjelini jeste i zadržavanje određenog broja suhih stabala u sastojinama koje ne treba doznačivati, kako bi se obezbijedilo prirodno izumiranje.

Takođe, postepeno potiskivanje alohtonih vrsta iz ovih sastojina, kao i zaštita voćkarica, su planske mjere zaštite šumskih ekosistema.

10.4. Područja predviđena za pošumljavanje i prevođenje u vrjednije sastojine

Ovim Planom se za područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh", predviđa pošumljavanje goleti u ukupnoj površini od 18,52 ha. Ovo pošumljavanje je potrebno izvesti autohtonim sadnim materijalom, proizvedenim u rasadniku u Budim potoku.

Takođe, Planom se predviđa i konverzija izdanačkih šuma običnog graba u viši uzgojni oblik. Pri provođenju ove konverzije, prednost dati prirodnom podmlađivanju i prirodnoj sukcesiji u odnosu na pošumljavanje. Ukoliko se vrši konverzija putem pošumljavanja, obavezno koristiti autohtoni sadni materijal proizveden u gore pomenutom rasadniku.

Sve aktivnosti na pošumljavanju se izvode na osnovu Plana pošumljavanja u okviru proširene reprodukcije šuma, a na osnovu sredstava koja izdvajaju Kantonalna šumsko-privredna društva u visini od 3% od ukupno ostvarenog prihoda, što je propisano Zakonom o šumama.

10.5. Korištenje šuma i šumskog zemljišta

Gazdovanje sveukupnim šumama i šumskim zemljištem na prostoru Zaštićenog pejzaža "Konjuh" mora biti društveno odgovorno i u potpunosti ekološki prihvatljivo, i u skladu sa šumsko-privrednim osnovama.

Korištenje šuma i šumskog zemljišta na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", u planskom periodu, je zasnovano na prelasku sa monofunkcionalnog na polifunkcionalan način korištenja, gdje se pokraj postojećeg privrednog korištenja, akcenat daje na povećanju ostalih vidova korištenja šuma i šumskog zemljišta.

Pod ovim se podrazumijeva povećanje korištenja šumskih potencijala u turističke, zdravstvene, rekreativne, naučno-istraživačke, i ostale svrhe.

Planom se i dalje predviđa mogućnost privrednog korištenja šuma, i to u okviru zaštićenih zona B i C. Ovo korištenje mora biti društveno odgovorno i u potpunosti ekološki prihvatljivo, i u skladu sa šumsko-privrednim osnovama. Pri gazdovanju šumama u zaštitnim Zonama B i C, potrebno je koristiti vrste sječa koje su najbliže prirodi i koje osiguravaju stabilnost ovih ekosistema (prebirna i oplodna sječa, zatim prorede u cilju formiranja raznodobnih sastojina).

Privredno korištenje šuma u zaštićenoj zoni A nije dozvoljeno. Dozvoljene aktivnosti u prvoj zaštićenoj zoni (zoni A) su:

- Sječa stabala uzgojno-sanitarnog karaktera u cilju očuvanja i unapređenja zdravstvenog stanja ovih sastojina,

U prvoj zaštićenoj zoni (Zona A), zabranjena je i eksploatacija mineralnih sirovina, sakupljanje ljekovitog i aromatičnog bilja i gljiva, te je zabranjeno prikupljanje primjeraka divlje flore i faune.

Sve aktivnosti na korištenju šuma i šumskog zemljišta u zonama B i C (sječa, izvoz i kamionski transport), treba da budu usaglašene sa aktivnostima koje sprovodi JU "Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (organizovane turističke posjete, održavanje manifestacija, i dr.).

Pri kamionskom transportu šumskih drvnih sortimenata, ovim Planom se definišu sljedeće mjere i režimi:

- Za kamionski transport šumskih drvnih sortimenata sa područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", se preporučuje korištenje kamiona sa Euro 3 motorima,
- Maksimalna količina utovarene drvne mase na kamione, ne može da prelazi dozvoljena osovinska opterećenja propisana pravilnicima koji važe za ovu oblast
- Kamionski transport šumskih drvnih sortimenata sa ovog područja se ne može vršiti u vrijeme vikenda, državnih praznika, kao i u vrijeme održavanja manifestacija
- Zabranjeno je korištenje kamionskih sirena u području Zaštićenog pejzaža "Konjuh"

10.6. Zaštita šuma od požara

Šumski ekosistemi sa aspekta ugroženosti od požara, predstavljaju veoma ranjivu kategoriju prirode.

Ova ranjivost se povećava sa povećanjem stepena učešća četinarskih šuma u ukupnom bilansu površina. Stepen ugroženosti pojave šumskih požara se povećava u proljeće, prije i u toku pojave vegetacije, i posebno u ljetnom periodu za vrijeme ljetnih žega i dugotrajnijih suša.

Obzirom da udio borovih šuma u ukupnoj površini šumskog fonda Zaštićenog pejzaža "Konjuh" iznosi oko 21%, može se konstatovati velika ugroženost ovog područja od šumskih požara. Ukoliko se tome dodaju i nepristupačni tereni za potrebu eventualnog gašenja požara, zaključuje se potreba za ulaganjem velikih napora na zaštiti ovog područja od požara.

Shodno tome, Javno preduzeće "Šume TK" d.d. Kladanj, u potpunosti sprovodi sve potrebne procedure i mjere za zaštitu šuma od požara, pri čemu se svake godine donose Planovi zaštite od požara. Takođe, u okviru ovog preduzeća su zaposlena lica čiji je isključivi zadatak provođenje, i kontrola provedenih mjera za zaštitu od požara. Sve to rezultira malim brojem požara, kao i zanemarivom štetom od požara na ovom području.

Pokraj navedenog, ovim Planom se propisuju sljedeće mjere zaštita od požara na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh":

- Strogo se zabranjuje loženje vatre na izletištima u zoni A1
- Neophodno je stalno održavanje i čišćenje postojećih staza i puteva u funkciji sprečavanja eventualnog širenja požara, kao i omogućavanja pristupa u slučaju izbijanja požara
- Potrebno je obezbijediti stalni nadzor čuvarske službe u vrijeme pojačanog rizika od požara

10.7. Zaštita šuma od štetnog djelovanja biotičkih faktora

Šumski ekosistemi na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", u kojima dominiraju visoke šume sa prirodnom obnovom, mogu se okarakterisati kao veoma stabilni, pri čemu je ugroženost ovih šuma od strane biotičkih faktora svedena na minimum.

Uslijed jačeg otvaranja stepena sklopa u pojedinim dijelovima jelovih šuma, lokalno su evidentirani napadi imele ektoparazitske imele (Viscum album).

Pokraj imele, u podnošljivoj mjeri su zastupljeni potkornjaci koji napadaju jelu i smrču (Pytyiogenes chalcographus, Ips typoggraphus i Pityokteines curvdens). Pravovremenim uklanjanjem osušenih stabala i održavanjem šumskog reda u ovim sastojinama, smanjuju se mogućnosti za pojavu gradacija ovih opasnih šumskih štetočina.

U cilju zaštite šumskog fonda od biotičkih štetnika, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" ovim Planom se propisuje stalni monitoring zdravstvenog stanja šuma. U tu svrhu je potrebno postaviti klopke za potkornjake, te pratiti brojnost istih. Pri eksploataciji šuma, neophodno je voditi računa o šumskom redu.

10.8. Šumarstvo

Šumarstvo predstavlja sve čovjekove aktivnosti na uzgoju, zaštiti i korištenju sveukupnih šumskih potencijala.

10.8.1. Organizacija šumarstva

Područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" se prostire na dva šumsko-gospodarska područja, i to: Šumsko-gospodarsko područje "Sprečko" i Šumsko-gospodarsko područje "Konjuh".

U skladu sa Zakonom o šumama Federacije BiH (Službene novine, broj 20/02), Uredbom o šumama (Službene novine, broj 83/09), te Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh", šumama i šumskim zemljištem na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" upravlja Federalno, odnosno kantonalno ministarstvo šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede, dok gospodarenje ovim šumama vrši Javno preduzeće "Šume TK" d.d. Kladanj, a preko dvije poslovne jedinice, i to: ŠG "Konjuh" Kladanj, i ŠG "Sprečko" Živinice,

Takođe, Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh", je definisano da područjem Zaštićenog pejzaža Konjuh upravlja Javna ustanova "Zaštićeni pejzaž Konjuh", koja je osnovana od strane Skupštine Tuzlanskog kantona, 2011. godine.

Pokraj gospodarenja državnim šumama i šumskim zemljištem na teritoriji Tuzlanskog kantona, Javno preduzeće "Šume TK" d.d. Kladanj vrši i stručno-tehničke i organizacione usluge vlasnicima privatnih šuma.

Gospodarenje šumskim fondom na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", se vrši na osnovu važećih Šumsko-gospodarskih osnova, koje su urađene za oba navedena Šumsko-privredna područja. Važnost ovih osnova ističe 2013. godine, zbog čega je u toku izrada novih, a u okviru kojih će u skladu sa projektnim zadatkom biti poseban akcenat dat na inventuri i obradi podataka za stanje šumskog fonda, za područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

U okviru gospodarenja šumskim fondom na području Zaštićenog pejzaža Konjuh, vrše se sve zaštitno-uzgojne mjere, kao i iskorištavanje šumskih drvnih sortimenata.

10.8.2. Katastar šuma i šumskog zemljišta u državnom vlasništvu

Prema podacima dobivenim iz katastra JP "Šume TK" d.d. Kladanj, i obrađenih savremenim kartografskim metodama, utvrđeno je da šume i šumsko zemljište u državnom vlasništvu na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" zauzimaju površinu od 7936.26 ha ili 99.75% od sveukupnog šumskog fonda, zastupljenog na ovom prostoru.

Pregled stanja šuma i šumskog zemljišta u državnom vlasništvu, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", prikazan je tabelarno, a prema podacima iz katastra šuma ŠG "Konjuh" i ŠG Sprečko:

Tabela br. 9: Prikaz stanja šumskog fonda u državnom vlasništvu po širim kategorijama[9]

Red. br.	Šira kategorija šuma	Površina (ha)	%
1	Visoke šume sa prirodnom obnovom	7612.19	95.92
2	Šumske kulture	40.96	0.52
3	Izdanačke šume običnog graba	28.32	0.36
4	Goleti podesne za pošumljavanje	67.31	0.85
5	Goleti nepodesne za pošumljavanje	167.93	2.12
6	Rasadnik	2.74	0.03
7	Ostale površine nepodesne za gazdovanje	16.81	0.22
UKUPNO		**7936.26**	

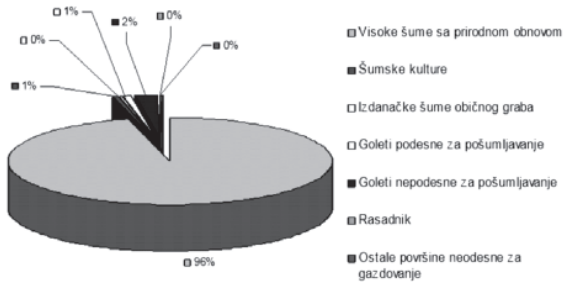

Slika br. 8: Pregled šumskog fonda u državnom vlasništvu po širim kategorijama

Iz navedenih podataka je vidljiva potpuna dominacija visokih šuma sa prirodnom obnovom, koje i predstavljaju osnovno obilježje ovog područja. Ovi stabilni šumski ekosistemi se odlikuju zadovoljavajućom drvnom zalihom.

Procijenjena sveukupna bruto drvna zaliha, područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", iznosi oko 2 300 000 m³, što svakako predstavlja veliki prirodni potencijal.

U okviru redovnih aktivnosti na gazdovanju šumama i šumskim zemljištem, a u skladu sa Šumsko-privrednim osnovama za ovo područje, Javno preduzeće "Šume TK" d.d. Kladanj, pokraj sanitarnih sječa, vrši i redovno korištenje šumskih drvnih sortimenata, koje plasira na područje Kantona, ali i šire.

Izvršeni obim redovnih sječa na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", u 2011 godini, je iznosio 35854.36m³ neto drvne mase, što predstavlja oko 21% od ukupno planiranih redovnih sječa na cijeloj teritoriji Tuzlanskog Kantona, za 2011. godinu, što i jeste osnovni razlog aktuelnih pritisaka na ovo područje.

Prikaz strukture i količine izvršenog etata u 2011. godinu na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" ja prikazan u sljedećoj tabeli.

Tabela br.10: Godišnji mogući sječivi etat[10]

Zaštićena zona	Ukupno sječe (m³)		
	Četinari	Lišćari	Ukupno
A1	74.06	0.00	74.06
A2	0.00	0.00	0.00
A3	0.00	0.00	0.00
A4	0.00	0.00	0.00
A5	0.00	0.00	0.00
B1	14,853.50	17,710.80	32,564.30
B2	0.00	0.00	0.00
B3	964.00	328.00	1,292.00
B4	732.00	294.00	1,026.00
C1	0.00	0.00	0.00
C2	673.00	225.00	898.00
Sveukupno	**17,296.56**	**18,557.80**	**35,854.36**

9 Podaci iz JP Šume TK d.d. Kladanj, za 2011. godinu

10 Podaci iz JP Šume TK d.d. Kladanj, za 2011. godinu

Iz podataka navedenih u gornjoj tabeli, se jasno vidi da je najveći etat realizovan u drugoj zaštićenoj zoni (Zona B). Navedeno učešće sječive drvne mase u Zaštićenoj zoni "A1", u količini od 74.06 m³ je realizovano kroz sanitarnu sječu.

Za naredni planski period, ovim Planom se propisuje obim korištenja koji je u skladu sa Šumsko gospodarskom osnovom, a koju je potrebno donijeti nakon donošenja ovog Prostornog plana, i koja mora obezbijediti trajnost gazdovanja na principima navedenim u ovom Planu. Ova šumsko-gospodarska osnova mora biti usklađena sa ovim Prostornim planom.

10.9. Ograničenja i mjere zaštite šumskih potencijala

U cilju zaštite sveukupnog šumskog fonda, te obezbjeđivanja trajnosti i stabilnosti cjelokupnog prirodnog sistema na teritoriji Zaštićenog pejzaža "Konjuh", ovim Planom se utvrđuju sljedeća ograničenja i mjere zaštite:

Prva zaštićena zona - Zona A

- Zabrana sječe šume, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećenje stabala osim uzgojne i sanitarne sječe
- Zabrana lova i ribolova
- Zabrana sakupljanja ljekovitih biljaka
- Zabrana sakupljanja gljiva
- Zabrana prikupljanja primjeraka divlje flore i faune
- Zabrana namjernog unošenja invazionih vrsta
- Zabrana eksploatacije mineralnih sirovina

Druga zaštićena zona - Zona B

- Zabrana sječe šume, osim sječe u skladu sa šumsko-privrednom osnovom
- Zabrana lova i ribolova ako su u suprotnosti sa Zakonom i lovnoprivrednom osnovom i ribolovnom osnovom
- Zabrana sakupljanja ljekovitih biljaka osim sa odobrenjem i pod nadzorom Javne ustanove "Zaštićen pejzaž Konjuh"

Treća zaštićena zona - Zona C

- Zabrana sječe šume, osim sječe u skladu sa šumsko-privrednom osnovom

Na cijeloj teritoriji Zaštićenog pejzaža "Konjuh", posebnu pažnju je potrebno posvetiti zaštiti plemenitih lišćara i voćkarica.

10.10. Rasadničarska proizvodnja

U okviru Zaštićenog pejzaža Konjuh, u polju gornjeg toka rijeke Drinjače, egzistira moderno opremljen šumski rasadnik "Budim Potok", koji je osnovan 1965. godine i sastavni je dio Javnog preduzeća "Šume TK" d.d. Kladanj. Ovaj rasadnik je registrovan od strane nadležnog Federalnog ministarstva, (Rješenje Federalnog ministarstava poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, broj: UP-I-07-26-894/12 od 09.06.2012. godine.)

Danom upisa u Registar proizvođača sadnog materijala JP „Šume TK" dd Kladanj je steklo zakonsko pravo da se u Rasadniku „Budim potok" bavi proizvodnjom normalnog sadnog materijala šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja za sljedeće vrste: Jela (Abies alba Mill.), Obična smrča (Picea abies L.), Bodljikava smrča (Picea punges Engelm.), Bijeli bor (Pinus silvestris L.), Crni bor (Pinus nigra Arnold), Evropski ariš (Larix decidua Mill.), Vrste roda Juniperus i Vrste roda Thuja.

Površina ovog rasadnika u postojećem stanju je 2,74 ha, i smješten je na zaravnjenoj aluvijalno-diluvijalnoj terasi, na nadmorskoj visini od 747 – 752 m. U rasadniku se proizvodi uglavnom četinarski sadni materijal, koji se koristi za potrebe ovog preduzeća, ali i šire. Dominiraju sadnice smrče, bijelog i crnog bora, sa ukupnom godišnjom proizvodnjom od oko 800000 sadnica, različite starosti.

Obzirom da je u toku 2012 godine izvršena i registracija sjemenskih sastojina na Zaštićenog pejzaža "Konjuh" , odakle će se ubirati sjeme za potrebe ovog rasadnika, može se konstatovati da je cjelokupan proces na proizvodnji kvalitetnog šumskog sadnog poznate provenijencije, u potpunosti zaokružen.

Ovim Planom se predviđa zadržavanje rasadnika u Budim potoku u postojećim granicama, sa mogućnošću proširenja površine do 4,98 ha, te modernizacija istog. Planom se daje mogućnost izgradnje objekata koji su u funkciji rasadničke proizvodnje, ali isključivo u okviru parcele rasadnika. Takođe, ovaj rasadnik može da se koristi i u naučne i turističke svrhe (naučna istraživanja, razgledanje, edukacija, i dr.)

10.11. Korištenje sporednih šumskih proizvoda

Povoljni ekološki uslovi područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", uz obilje kvalitetnih i raznolikih šumskih ekosistema, te bogatu hidrološku mrežu i veliku reljefnu heterogenost, uslovili su postojanje i veoma velikog diverziteta sporednih šumskih proizvoda na ovom području, i to ljekovitog zeljastog i drvenastog bilja i gljiva. Značajan broj ovih vrsta spada u kategoriju rijetkih i ugroženih, zbog čega je njihovo korištenje kontrolisano, što jeste i propisano Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh".

Na bazi dosadašnjih istraživanja, utvrđeno je prisustvo sljedećih vrsta ljekovitog i aromatičnog drvenastog i zeljastog bilja i gljiva, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", a koje se vodi u evidenciji JP "Šume TK" d.d. Kladanj.

To su:
Biljne vrste

01. *Gentiana lutea* – srčanik, lincura
03. *Teucrium montanum* – trava iva
03. *Valeriana officinalis* – odoljen
04. *Satureja montana* – vrisak, ćubra
05. *Thymus sp.* – majčina dušica
06. *Crataegus monogyna* – glog bijeli
07. *Crataegus oxyacantha* – glog crveni
08. *Sambucus nigra* – zova
09. *Fragaria vesca* – jagoda šumska
10. *Rosa canina* – šipurak
11. *Hypericum perfoliatum* – gospina trava
12. *Atropa belladonna* – velebilje
13. *Orhis maior* – kaćun
14. *Colchicum autumnale* – mrazovac
15. *Viscum album* – imela bijela
16. *Convallaria majalis* – đurđevak
17. *Tilia sp.* – lipa
18. *Viola odorata* – ljubičica
19. *Betula pendula* – breza
20. *Evernia prunastri* – hrastov lišaj
21. *Asperula odorata* – lazarkinja
22. *Vaccinium myrtilus* – borovnica
23. *Arctostaphyllos uva-ursi* – medvjetka
24. *Juniperus communis* – kleka
25. *Juniperus sibirica* – patuljasta kleka
26. *Castanea sativa* – pitomi kesten
27. *Rubus idaeus* – malina
28. *Rubus sp.* – kupina
29. *Prunus spinosa* – trnjina
30. *Malis sylvestris* – divlja, šumska jabuka
31. *Sorbus aucuparia* – jarebika
32. *Sorbus domestica* – oskoruša
33. *Cornus mas* – drijen
34. *Cyclamen purpurascens* – ciklama
35. *Crocus neapolitanus* – šafran, kaćunak
36. *Gladiolus illyricum* – gladiola
37. *Narcissus radiflorus* – narcis
38. *Corylus colurna* – lijeska

Gljive
1. *Cantharelus cibarius* - lisičarka
2. *Boletus edulis* - vrganj
3. *Lactarius deliciosus* - borova rujnica

4. *Amanita caesarea* - blagva
5. *Macrolepiota procera* - sunčanica

Korištenje navedenih sporednih šumskih proizvoda na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", u prošlosti nije bilo zastupljeno u značajnoj mjeri, što je generalno posljedica nedovoljno razvijenog privrednog ambijenta za stimulaciju ove vrste privređivanja. Nešto je intenzivnija potražnja, a samim tim i aktivnosti na sakupljanju gljiva u odnosu na biljke, ali ne u tolikoj mjeri da bi došlo do ugrožavanja pojedinih vrsta.

U Prvoj zaštićenoj zoni (Zoni A), zabranjeno je sakupljanje ljekovitog bilja i gljiva, kao i drugih sporednih šumskih proizvoda.

Ovim Planom se daje mogućnost za korištenje sporednih šumskih proizvoda u Zaštićenim zonama B i C, ali na način da ne dođe do njihovog istrebljenja. Sve aktivnosti na sakupljanju sporednih šumskih proizvoda moraju biti pod nadzorom JU Zaštićeni pejzaž Konjuh, i u skladu sa Planom upravljanja će biti donesen nakon donošenja ovog Plana.

Kao mjera zaštite pomenutih vrsta biljaka i gljiva, sprovode se aktivnosti koje su propisane Zakonom o šumama, Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh", a zatim i prema Pravilniku o uzgoju, iskorištavanju, sakupljanju i prometu sekundarnih šumskih proizvoda (Sl.novine F BiH, broj 66/05).

Ovim Planom se propisuju sljedeće mjere i uslovi korištenja sporednih šumskih proizvoda:

- Prilikom branja ljekovitog i aromatskog bilja i dr. sekundarnih proizvoda šuma dozvoljeno je branje najviše do jedan kilogram istih
- U cilju očuvanja strukture i brojnosti potrebno je da se sačuva za regeneraciju minimalno 50% lukovica, 50% lišća, 20% biljaka, 30% sjemena i 30% cvjetova
- Prilikom branja gljiva ne oštećivati i odnositi micelije, te je potrebno gljive brati oprezno, zavrnuti i otkinuti rukom neposredno iznad zemlje.
- Da se i ne oštećuju stari, crvljivi primjerci gljiva, kako bi oni na istom mjestu ostavili svoje spore,
- Da se ne beru nedorasli primjerci gljiva.
- Da se prilikom branja gljiva koje rastu u skupinama vrši odabir, tj. da se ostavlja najmanje 20% primjeraka gljiva radi održavanja vrste.
- Gljive koje se ne beru ne smiju se oštećivati.

10.12. Struktura površina šuma i šumskog zemljišta prema vlasništvu

Prema strukturi vlasništva, šume i šumsko zemljište na teritorije Zaštićenog pejzaža "Konjuh" se može podijeliti na državno i privatno.

Kako je i ranije navedeno, predmetno područje karakteriše potpuna dominacija šumskog zemljišta u državnom vlasništvu, zbog čega je i udio šuma i šumskog zemljišta sa pravom vlasništva na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", gotovo zanemariv, i isti iznosi 0.25%.

10.13. Vrednovanje šuma

Brojne i veoma različite karakteristike šuma imaju trajan, uvijek aktuelan značaj za ljudsko društvo i zbog toga njihova vrijednost ima veliki značaj. Do sada ovom vrednovanju nije poklanjana dovoljna pažnja, što se može pravdati monofonkcionalnim pristupom korištenja šuma, koji se ogledao samo kroz privredne funkcije.

U posljednje vrijeme, sve više je aktuelan pristup korištenja šuma i šumskog zemljišta na principima multifunkcionalnosti, gdje sve više do izražaja dolaze i neproizvodne (opšte korisne) vrijednosti šuma.

Vrednovanje proizvodnih funkcija šuma je vrlo jednostavno. Naime, množenjem količine proizvoda i tržišne cijene istih, dobiti će se približna vrijednost ukupnog proizvoda.

Međutim, vrednovanje neproizvodnih funkcija šuma, koje se ogledaju kroz očuvanje biodiverziteta, zaštite zemljišta, zaštite voda i klime, proizvodnje kiseonika, vezivanje ugljenika iz atmosfere, turizam, rekreacija, estetska uloga šuma, itd., je veoma složen postupak.

Na osnovu dosadašnjih iskustava, utemeljenih na istraživanjima šumarske nauke, može se približno uzeti način vrednovanja šuma i šumskog zemljišta, zasnovan na tvrdnji „da materijalna vrijednost šuma iznosi 10% od ukupne vrijednosti šuma".

Sve navedeno ide u prilog osnovnoj tezi izdvajanja ovog područja u kategoriju Zaštićeni pejzaž.

11. LOVSTVO I RIBOLOVSTVO

Gazdovanje lovnim i ribolovnim fondom na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", se zasniva na prevashodnom uzgoju i zaštiti ovog prirodnog dobra, a zatim i održivog korištenja u skladu sa Lovnoprivrednom i Ribolovnom osnovom.

11.1. Lovstvo

Prostornom planom, na cjelokupnom području Zaštićenog pejzaža Konjuh, utvrđuje se lovište, a prema smjernicama datim u tekstu koji slijedi i Odluci o provođenju.

Namjenu lovišta, kao i njegove granice, potrebno je ustanoviti u skladu sa važećom zakonskom legislativom.

U granicama zaštićenih zona A, utvrđuju se lovni rezervati, u kojima nije dozvoljen redovan lov divljači. U ovoj zoni je dozvoljen isključivo sanitarni odstrel divljači. U okviru ovih rezervata, dozvoljen je fotosafari, kao i praćenje divljači u cilju naučnih istraživanja.

U ostalom području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", odnosno u zaštićenim zonama B i C, dozvoljeno je korištenje divljači, ali u skladu sa lovnom osnovom koja se mora donijeti nakon ustanovljavanja i dodjeljivanja lovišta na gazdovanje.

U cilju planskog uzgoja i zaštite divljači, planira se izgradnja lovno-tehničkih i lovno-uzgojnih objekata. Pod lovno-tehničkim objektima se podrazumijevaju, čeke (otvorene i zatvorene), osmatračnice, nadstrešnice, lovačke kuće, i dr. Ovi objekti moraju biti izgrađeni od prirodnog materijala (drvo, kamen). Nije dozvoljena upotreba limova. U lovno-uzgojne objekte spadaju hranilice, solila, pojila.

Ovim planom se predviđa izgradnja sljedećih lovno-uzgojnih i lovno-tehničkih objekata:

- Hraništa u vidu jasala za srneću divljač, i to na svakih 8 – 10 grla srneće divljači po jedno hranište, odnosno na svakih 200 ha lovišta.
- Solila za srneću divljač
- Hraništa (mečilišta) za medvjeda
- Hranilice za divlje svinje
- Visoke zatvorene čeke na hraništu za medvjeda, u zoni B, koje su u funkciji zaštite, i korištenja divljači. Istovremeno ove čeke mogu da imaju funkciju zaštite od požara
- Visokih osmatračnica
- Prihvatilište za jelene

Precizan broj i lokacije navedenih lovnih objekata je potrebno definisati kroz izradu Lovno-privredne osnove.

Korištenje divljači u ovom lovištu treba da bude isključivo komercijalnog karaktera, uz akcenat na inostrane lovce goste. Takođe, potrebno je inicirati usluge fotolova, usluge turističkih obilazaka lovišta, i dr.

Smještaj lovaca gostiju se obezbjeđuje u okviru planiranih smještajnih kapaciteta u Zaštićenom pejzažu "Konjuh".

U okviru upravnih prostorija JU "Zaštićeni pejzaž", potrebno je predvidjeti prostoriju za grubu obradu trofeja i prostoriju sa minihladnjačom.

Lovno-privredna osnova, koja se mora donijeti nakon ustanovljavanja i dodjeljivanja ovog lovišta na gazdovanje, treba biti usaglašena sa Zakonom o lovstvu, ovim Prostornim planom i Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

11.2. Ribolovstvo

U cilju očuvanja izvornosti i autentičnosti ihtiofaune, i osiguranja trajnosti sveukupnog biodiverziteta područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", definiše se potpuna zabrana korištenja riba u okviru cjelokupne Prve zaštićene zone (Zona A).

Korištenje ribolovnog fonda u drugoj i trećoj zaštićenoj zoni, mora biti u skladu sa Ribolovnom osnovom, koja se mora donijeti nakon donošenja ovog Plana i ista mora da realno sagleda stanje i potencijale vodnih resursa, u sferi ribolovstva.

Ovim Planom se uspostavlja "Fly fishing + spin" revir za sportsko-takmičarski i rekreativni ribolov na rijeci Drinjači, a na području općine Kladanj. Dužina ovog revira iznosi oko 6 km, a položajno se nalazi na potezu od mosta u selu Brateljevići (ušće Bukovice u Drinjaču) pa uzvodno uz Drinjaču do ispod hotela Muška voda, odnosno do ušća potoka Srebrenica u Drinjaču. Lov u ovom reviru je isključivo vještačkim mušicama i vještačkim varalicama uz obavezan princip "uhvati i pusti". Nakon uspostavljanja ovih revira potrebno je izvršiti poribljavanje u ovom dijelu, a u skladu sa Ribolovnom osnovom koja se mora donijeti nakon donošenja ovog Plana. Režime lova na ovom reviru je potrebno uskladiti sa posebnim Pravilnikom, koji mora biti usaglašen sa Zakonskim propisima koji uređuju ove sportske aktivnosti, i isti treba da bude sastavni dio Plana gazdovanja za ovaj revir i područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" u cjelini. Pri uređenju ovog revira daje se mogućnost formiranja vještačkih brana, izgrađenih od kamena ili drveta čija visini ne može da prelazi 1,2 m. Funkcija ovih brana jeste formiranje malih akumulacija koje bi obezbijedile rezervu vode u vrijeme sušnih perioda za opstanak i razmnožavanje riba, ali i za eventualne protivpožarne intervencije.

Kao mjere zaštite ihtiofaune, kao izvornog prirodnog resursa ovog područja, neophodno je pridržavati se sljedećih mjera:

- Realno određivanje veličine i dinamike ribarskog korištenja voda (zabrana ili ograničavanje lova pojedinih vrsta, zaštita i uređenje prirodnih plodišta riba, obezbjeđivanje prirodnih migracija riba, po potrebi uređenje korita, izlov nepoželjnih vrsta, i dr.)
- Ustanovljavanje efikasne čuvarske službe radi sprečavanja krivolova
- Poribljavanje voda autohtonim vrstama i to starijom mlađi koja je pregledana od strane ihtiopatologa.

Ribolovna osnova za područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh", treba biti usaglašena sa ovim Prostornim planom i Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

12. VODE I VODNE POVRŠINE

Bilans vode

Bilans voda podrazumijeva odnos između raspoloživih količina voda, s jedne strane, i potrebnih količina voda određenog kvaliteta, s druge strane, u određenom vremenskom periodu u odnosu na posmatrano područje. U konkretnom slučaju, radi se o bilansu voda kvaliteta pitke vode, namijenjene za potrebe stanovništva i privrede, na području Zaštićenog pejzaža. Vodotoci koji u hidrološkom smislu dominiraju ovim područjem su rijeke Drinjača i Oskova. Pored ovih, značajni vodotoci su Krabanja, Krabašnica, zatim Velika i Mala Zlača, Studešnica, Bebroštica, Bukovica, Budim, Rapatnica, Podgornica, Mačkovac, Gradinski potok i mnogi manji vodotoci. Na ovom području egzistira i jedno prirodno jezero, i to Paučko jezero.

Sva poznatija i izdašnija vrela u obuhvatu, kaptirana su i uključena u vodosnabdijevanje naselja. Vrela Studešnice (izdašnosti 23 do 1300 l/s) i Krabašnice (izdašnosti 8 do 300 l/s) koja pripadaju slivu Oskova, kaptirana su i uključena u Banovićiki vodovod. Najpoznatije vrelo, izvor Muške vode u Kladanjskoj kotlini na padinama Jarčevice se kao prirodna oligomineralna ljekovita voda jedno vrijeme i privredno eksploatisala. Danas to nije slučaj. Izdašnost izvora je oko 0,2 l/s. Temperatura vode iznosi 12 °C.

Izvorište „Gluha Bukovica" kapaciteta 10 l/s, nalazi se na lokalitetu „Djevojačka pećina", koje služi za vodosnabdijevanje Brateljevića i dijela Kladnja.

Izvorište „Studešnica" se nalazi na području općine Živinice, a koristi se za vodosnabdijevanje općine Banovići. Ovo izvorište je kraškog tipa i čine ga jedan kaptirani izvor i dvanaest ponora, vrtača i rasjeda u neposrednoj blizini izvora.

Mnogo je izvora pitke vode u planini Konjuh. Nabrojat ćemo samo neke: u Mačvanskoj kotlini na lokalitetu Mačkovac, Zlaća, Zobik.

Poznata izvorišta su još na prevoju Čemerika i lokalitetu Sarino Korito (široka Ravan)), zatim u blizini naselja Tuholj, Pauč, Brateljevići i Hotani.

Potrebe za vodom stanovništva i privrede

Pored procijenjenog broja stanovništva, za procjenu potreba za vodom uzimaju se u obzir i određeni procenti za gubitke na dovodnim cjevovodima i gubitke postrojenja za pripremu pitke vode.

Za proračun sadašnjih i planskih potreba za vodom korišteni su, pored demografskih podloga, i sljedeći parametri: specifična potrošnja vode, koeficijent dnevne neravnomjernosti, planirani procenti obuhvata stanovništva vodovodnim sistemima. Na osnovu ovih planskih elemenata, izvršen je proračun maksimalne dnevne potrošnje po općinama.

Tabela br. 11. Potrebe za vodom po općinama za planski period 2005. - 2025. godine

Red. broj	OPĆINA	Potrebe za vodom (m^3/s)					
		2005.		2015.		2025.	
		(m^3/dan)	l/s	(m^3/dan)	l/s	(m^3/dan)	l/s
1.	Banovići	9245	107	10714	124	12528	145
2.	Kladanj	4320	50	5270	61	6394	74
3.	Živinice	17798	206	20736	240	24365	282

Tabela br. 12. Potrebne i raspoložive količine vode po općinama za 2010. - 2030. godine

Red. broj	OPĆINA	2005. godina			2030. godina		
		Potrebne količine	Raspoložive količine	Deficit	Potrebne količine	Raspoložive količine	Deficit
		l/s	l/s	l/s	l/s	l/s	l/s
1.	Banovići	107	60	47	145	60	85
2.	Kladanj	50	20	30	74	20	54
3.	Živinice	206	50+20	136	282	70+100	112

Podaci u Tabeli 1. i Tabeli 2. preuzeti su iz Prostornog plana Tuzlanskog kantona. Iz predočenih podataka jasno je da postojeće količine vode nisu dovoljne da zadovolje potrebe stanovništva i privrede za pitkom vodom.

Potrebno je provesti aktivnosti na istraživanju i definiranju novih kapaciteta za ublažavanje deficita, do realizacije regionalnog sistema vodosnabdijevanja. Mogući pravci rješavanja su:

Za Banoviće:

- optimizacija izvorišta Studešnica i Krabašnica precrpljivanjem akvifera u hidrološkom minimumu,
- provesti istraživanja u cilju uvođenja voda Male Zlače i Velike Zlače u vodosnabdijevanje,
- smanjenje gubitaka u mreži.

Za Kladanj:

- optimizacija izvorišta Gluha Bukovica precrpljivanjem u hidrološkom minimumu,
- provesti istraživanja u cilju uvođenja voda sa izvorišta na području Tuholja, Pauča, Brateljevića i Hotana u vodosnabdijevanje.

- smanjenje gubitaka kroz rekonstrukciju vodovodne mreže i druge zahvate.
- stvaranje akumulacija na rijekama Drinjači i Bebravi

Ove mogućnosti su nedovoljno istražene i hidrogeološki nedefinirane, pa je potrebno odmah pristupiti odgovarajućim istraživanjima i iznalaženju odgovarajućih tehničkih rješenja.

Obezbjeđenje tehnološkom vodom privrednih kapaciteta

Potrebe za vodom svih privrednih kapaciteta na području Zaštićenog pejzaža i u njegovoj okolini obezbijediće se iz istih izvora kao i ranije i vodovoda vode za piće. Ovaj problem rješavati će se uporedo sa rješavanjem vodosnabdijevanja stanovništva na predmetnom prostoru.

Izvorišta sa zaštitnim zonama i pojasevima

Problematika zaštite podzemnih voda i izvorišta vodosnabdijevanja regulirana je Zakonom o vodama Pravilnikom o uslovima za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta voda koje se koriste ili planiraju da koriste za piće („Sl.novine FBiH“, broj 51/02), a u osnovi mjera zaštite su hidrogeološki uslovi formiranja izvorišta, brzine prenosa polutanata podzemnom filtracijom i mogućnost unosa polutanata u vodonosni sloj (akvifer).

Članom 117. Zakona o vodama FBiH /lit.19/ i odredbama Pravilnika /lit.20/ propisano je da se zaštita izvorišta utvrđuje općim aktom nadležnog organa, kojim se propisuje ograničenje zaštitnih zona, te režim korištenja prostora na području zaštitnih zona, uključujući ograničenja i zabrane izvođenja određenih radova, izgradnje objekata i obavljanja aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta, a sve uslovljeno zatečenim hidrogeološkim i općim uslovima. Ovaj režim odnosi se na sva pravna i fizička lica na području zaštitnih zona i ima za cilj zaštitu i očuvanje kvantitativno – kvalitativnih karakteristika izvorišta. Opći akt nadležnog organa je Odluka o uspostavljanju zona sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama, a osnova za donošenje odluke je Elaborat istražnih radova, odnosno Projekat zaštite izvorišta.

1. „Muška voda“

U cilju zaštite izvorišta prirodne izvorske vode „Muška voda“, za koje se ovim Planom daje mogućnost korištenja putem flaširanja, od svih vidova zagađenja i drugih štetnih uticaja koji mogu nepovoljno uticati na zdravstvenu ispravnost vode za piće ili na izdašnost izvorišta, izrađen je nacrt Odluke o zaštiti zona izvorišta prirodne izvorske vode „Muška voda“, kojom se utvrđuje zaštitno područje sa zonama sanitarne zaštite i mjerama zaštite u njima. Izvorišta koja su predmet koncesije sačinjavaju dvije skupine izvorišta: glavni izvor I1, I1a, I1b, I1c i izvorišta I2 i I2a.

Prema stepenu opasnosti od zagađenja i drugih štetnih uticaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost vode za piće ili na izdašnost izvorišta unutar zaštitnog područja utvrđuju se slijedeće zaštitne zone sa odgovarajućim granicama i režimom zaštite u njima:

1. Uža zaštitna zona izvorišta
2. Prva zaštitna zona izvorišta
3. Druga (šira) zaštitna zona izvorišta

Uže zaštitne zone navedenih izvorišta „Muška voda“ predstavljaju zone najstrožijeg režima zaštite i obuhvataju neposredni prostor oko kaptažnih objekata gdje je zabranjen pristup neovlaštenim licima i biće ograđena čvrstom ogradom u sklopu I zaštitne zone.

I zaštitna zona izvorišta, prema detaljnim geološkim i hidrogeološkim ispitivanjima, predstavlja zonu strogog režima zaštite obzirom na mogućnost direktnog uticaja na izvorišta kao i mogućnost njihovog zagađivanja. Ova zona obuhvata izraženi dio rasjeda i krečnjačke dijelove terena koji omogućavaju direktno zagađenje izvorišta te iz tih razloga prostor ove zone zaštite izvorišta treba biti fizički zaštićen tj. ograđen. Površina ove zone je određena geološkim i hidrogeološkim istraživanjima kao i Zakonom o zaštitnim zonama i iznosi F = 0,235 ha.

U I zaštitnoj zoni zahvata izvorišta su smješteni objekti vodovodnog sistema: kaptažni objekti, sabirne komore i cjevovodi.

Druga zaštitna zona predstavlja zonu ograničenog režima zaštite a njome se štite bilansi izvorišta „Muška voda“, ponori, rasjedi i površinski vodotoci. Na području II zaštitne zone izvorišta zabranjeno je izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta.

Područje druge zaštitne zone treba da bude uređeno tako da se do krajnje moguće mjere umanje rizici od pojave zagađenja. Radi toga u pojasu oko otvorenih vodotoka i vrtača treba formirati „filtrirajući pojas“ četinara, a dozvoljenu sječu šume (kombinacija stablimično preborne i sanitarne sječe) realizovati u isključivo zimskom periodu kada je debljina snijega takva da potpuno štiti tlo od razaranja. Druga zaštitna zona treba da je vidno označena adekvatnim znakovima na terenu. Provođenje mjera u ovoj zoni treba da kontrolišu inspektori nadležnih općinskih organa (sanitarni, komunalni, vodoprivredni, šumarski i dr.).

Ovim planom se daje prijedlog II Zone sanitarne zaštiti izvorišta Muška voda sa površinom od 72,88 ha, i isti je prikazan na grafičkom prilogu br. 8. Konačne granice zona sanitarne zaštite za ovo izvorište, te mjere zaštite u pojedinim zonama, će biti utvrđene Odlukom o zonama sanitarne zaštite izvorišta prirodne mineralne vode Muška voda.

2. „Studešnica“

U cilju osiguranja zaštite izvorišta od zagađenja i drugih nepovoljnih uticaja na zdravstvenu ispravnost vode ili izdašnost izvorišta, Odlukom o zonama sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama izvorišta vode za piće „Studešnica“, utvrđene su zone sanitarne zaštite izvorišta i mjere zaštite izvorišta od zagađenja.

Utvrđene su tri zaštitne zone izvorišta:

1. Prva zaštitna zona, koja se dijeli na:
   - Ia – zona najstrožeg režima zaštite – zona izvorišta
   - Ib – zona strogog režima zaštite
2. Druga zaštitna zona – zona ograničenog režima zaštite
3. Treća zaštitna zona – zona blagog režima zaštite

Ia zaštitna zona se utvrđuje radi zaštite objekata i uređaja za zahvatanje vode i njegove neposredne okoline od bilo kakvog onečišćenja i zagađenja vode, te drugih slučajnih ili namjernih negativnih uticaja. Ova zona se utvrđuje na lokalitetu kaptiranog izvora, te obuhvata površinu od 0,785 ha oko izvora. Navedena zona mora biti ograđena čvrstom ogradom radi zabrane pristupa neovlaštenim licima i provođenja kontrole kretanja i na njenom prostoru su zabranjene sve aktivnosti koje nisu u direktnoj vezi sa normalnim radom i održavanjem sistema za vodosnabdijevanje.

Ib zaštitna zona se utvrđuje na dvanaest lokaliteta i obuhvata ponore koji su obilježeni brojevima 1 -12, ukupne površine 18,76 ha. Predviđeno je da se Ib zona obezbijedi obodnim kanalima radi sprječavanja zamućenja vode i zaštite od eventualnih drugih zagađenja. Navedena zona mora biti ograđena čvrstom ogradom radi zabrane pristupa neovlaštenim licima i provođenja kontrole kretanja.

Druga zaštitna zona obuhvata područje ukupne površine 1.160,46 ha. Na području druge zaštitne zone zabranjeno je izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta.

Treća zaštitna zona je zona blagog režima zaštite i obuhvata prostor površine 2.076,14 ha. Na području ove zone zabranjeno je izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta.

Sanitarna sječa šume u drugoj i trećoj zaštitnoj zoni može se realizovati isključivo u zimskom periodu kada je debljina snijega

takva da potpuno štiti tlo od razaranja, a eventualno i u veoma sušnom periodu ljeta, uz odobrenje Korisnika vodozahvatnog objekta. Isti je dužan da izvede sve radove da se obilježe i zaštite zone sanitarne zaštite.

Granice zona sanitarne zaštite izvorišta prikazane su na grafičkom prilogu „Hidrotehnička infrastruktura“, koji je sastavni dio ovog dokumenta.

3. „Krabašnica“, “Gluha Bukovica” i ostala izvorišta

Za izvorišta za koja nisu definisane zone sanitarne zaštite potrebno je dati prijedlog zona zaštite. Takva su izvorišta Krabašnice, Male Zlače i Velike Zlače, kao i ostalih potencijalnih vodozahvata koji će se uključiti u vodosnabdijevanje naselja u Zaštićenom pejzažu i njegovoj okolini, a koje treba u narednim fazama terenskim istraživanjima potvrditi i provesti proceduru usvajanja.

U skladu sa Prostornim planom Tuzlanskog kantona, ovim Planom se daje Uslovna granica zone sanitarne zaštite za izvorište “Gluha Bukovica”,

Vještačke akumulacije

Na području obuhvata trenutno ne postoje vještačka jezera. Prostornim planom Tuzlanskog kantona 2005-20025, planirana je izgradnja akumulacije Mačkovac, na rijeci Oskovi. Ova akumulacija je planirana za snabdijevanje vodom općina: Tuzla, Banovići, Živinice i Lukavac. Brana koja formira akumulaciju „Mačkovac“ na rijeci Oskovi kod Banovića, locirana je na oko 700 m nizvodno od sastava Velike Zlače i Oskove. Sliv akumulacije iznosi 40 km2, kota normalnog uspora je 460 m.n.m., ukupna zapremina akumulacije iznosi 17 hm3, a površina akumulacije je 40 ha.

Topografija terena nije povoljna, te je za predviđenu zapreminu akumulacije potrebna relativno visoka brana – 60 m, a sam profil na mjestu brane je širok tako da brana ima 387 m u kruni. Predviđena je nasuta – kamena brana sa glinenim jezgrom. Dokumentacijom iz 1975. godine procijenjeno je da bi ista mogla da obezbijedi, prosječno 500 l/s. Prema selektivnim mjerenjima provedenim u 2000. godini, ova akumulacija mogla bi obezbijediti oko 800 l/s vode.

Kada je ova akumulacija planirana, sliv akumulacije je bio pogodan za izgradnju objekta koji bi služio za snabdijevanje pitkom vodom. U slučaju opredjeljenja za gradnju tog objekta, biće potrebno provesti sva potrebna istraživanja: hidrološka, geološka, hidrogeološka i druga.

13. VODOPRIVREDNA INFRASTRUKTURA

Sistem snabdijevanja vodom

Obzirom na činjenicu da u predmetnom obuhvatu nema većih naseljenih mjesta, izuzev dijela naselja Brateljevići, mogućnost unapređenja vodosnabdijevanja odnosi se prvenstveno, na ostvarivanje uslova za kvalitetno vodosnabdijevanje okolnih naselja čiji vodovodni sistemi crpe vodu sa izvorišta u obuhvatu Zaštićenog pejzaža.

Da bi se ostvario optimalan odnos između korištenja vodnih kapaciteta i održavanja istih, neophodno je postaviti i poštovati odgovarajuće uslove:

- Zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće se mora posvetiti daleko veća pažnja, te stalno provoditi propisane mjere.
- Održavanje odgovarajućeg kvaliteta vode na izvorištima.
- Efikasno uspostavljanje upravljanja i nadzora nad svim sistemima snabdijevanja vodom.
- Blagovremeno i kvalitetno održavanje sistema i objekata sistema.

U vodosnabdijevanju Banovića, povremeno se javlja deficit u količinama vode. Područje izvorišta Studešnice i Krabašnice još nije dovoljno istraženo. U narednom periodu će se vršiti dodatna istraživanja kojima će se utvrditi da li postoje dovoljne količine vode u akviferima u sjevernom dijelu obuhvata. Radi rješavanja ovog problema potrebno je izvršiti dodatne istražne radove na području Zaštićenog pejzaža, te nakon provedenih istražnih radova, omogućiti izgradnju vodovodnih objekata i infrastrukturne mreže. Pored toga neophodno je izvršiti ispitivanja u cilju utvrđivanja mogućnosti za uvođenje voda Male i Velike Zlače u sistem vodosnabdijevanja Banovića.

Vodosnabdijevanje rudnika magnezita nije riješeno. Potrebno je izvršiti posebne studije kojima će se utvrditi da li je i na koji način moguće obezbijediti vodu za ove sadržaje.

Sadržaji u južnom dijelu predmetnog obuhvata nemaju riješeno vodosnabdijevanje. Ovaj problem može se riješiti kaptiranjem nekih od mnogobrojnih izvora u okolini. Planirano rješenje ogleda se u kaptiranju izvora Sarino korito i izvora na lokalitetu Čemerika, čije se vode sabiraju u obližnjem rezervoaru. Dodatne količine vode mogu se obezbijediti iz izvora u okolini planirane trase vodovoda.

U planskom periodu do 2030. godine predviđena je rekonstrukcija vodovodne mreže i kućnih priključaka u vodovodnom sistemu Kladnja, što bi rezultiralo smanjenjem gubitaka u mreži. Da bi se smanjio predočen deficit u količinama vode, potrebno je uvesti nove količine vode u sistem vodosnabdijevanja. Iste se mogu obezbijediti formiranjem manje akumulacije, potrebne zapremine, neposredno ispod ušća Gluhe Bukovice u potok Bukovicu. Takođe, potrebno je nastaviti već započete aktivnosti na pripremi dokumentacije za izgradnju postrojenja za prečišćavanje voda sa postojećih izvorišta Gluha Bukovica i Starička Rijeka, kako i realizaciju istog. Planirana je izgradnja jednog postrojenja za prečišćavanje, kapaciteta 20 l/s, kojim bi se prečišćavale vode sa oba izvorišta. Evidentirana su i izvorišta na području Tuholja, Pauča, Brateljevića i Hotana, koja se uz odgovarajuća ispitivanja mogu uvesti u sistem vodosnabdijevanja Kladnja. Obzirom na činjenicu da u novije vrijeme nisu vršena ispitivanja izdašnosti ovih izvora, potrebno je izvršiti hidrogeološka ispitivanja te eksploatacione radnje i kaptiranje izvorišta na području Zaštićenog pejzaža u skladu sa studijom u cilju vodosnabdijevanja grada Kladnja.

Ovim prostornim planom se daje mogućnost korištenja mineralne vode sa izvora „Muška voda“, i to kroz flaširanje iste, gdje će se posebnim cjevovodom odvesti do mjesta predviđenog za obradu i upotrebu ove vode. Planom se daje mogućnost pozicioniranja objekta za flaširanje ove vode na prostoru Treće zaštićene zone C2. Trase cjevovoda i položaj objekta za flaširanje će biti precizno određeni detaljnom planskom i projektnom dokumentacijom.

Eksploatacija prirodne izvorske vode iz Zaštićenog pejzaža u cilju vodosnabdijevanja, se mora vršiti u skladu sa svim zahtjevima i normama za pravilno korištenje ove vode.

Sistemi odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda

Sadašnji način dispozicije otpadnih voda sa neodgovarajućim septičkim jamama ne pruža zadovoljavajuća riješenja u pogledu sanitarne zaštite okoline (lokalnih vodotoka, tla, podzemnih voda i sl.).

Otpadne i upotrebljene vode sa prostora obuhvata treba sistemom vodonepropusnih kolektora prikupiti i odvesti do krajnjeg recipijenta, uz obavezu postizanja dobrog statusa voda.

U cilju rješavanja problema odvodnje otpadnih i upotrijebljenih voda, neophodna je koncepcijski ispravna izgradnja novih primarnih i sekundarnih kanalizacionih kolektora, kao i obavezna gradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih i upotrijebljenih voda, prije upuštanja u krajnje recipijente. Kako bi se sve to ispunilo i postigao dobar status voda, kao i propisana kategorizacija i klasifikacija vodotoka, neophodno je i visokoprioritetno izvršiti koncipiranje sistema disponiranja otpadnih voda.

Koncept odvodnje oborinskih voda na predmetnom prostoru nije riješen, obzirom da nema većih naseljenih mjesta, a postojeći sadržaji oborinske vode ispuštaju u zelene površine. Ovo rješenje se smatra prihvatljivim zbog činjenice da veća naselja ni drugi sadržaji koji zahtijevaju više nepropusnih površina, a samim tim i prikupljanje oborinskih voda, nisu planirana ni u budućnosti. Sve moguće slučajeve koji odstupaju od ovog stava, neophodno je pojedinačno razmotriti i naći najbolje rješenje za njihovo uklapanje u zaštićeni pejzaž.

Koncept odvodnje otpadnih voda je podijeljen u dvije cjeline, sjeverni i južni dio obuhvata. Planirane trase glavnih kanalizacionih kolektora za prikupljanje otpadnih voda prikazane su okvirno na grafičkom prilogu. Tačne trase definisati užim planskim dokumentom. Kolektor u sjevernom dijelu obuhvata prikupljati će otpadne vode počevši od vile „Zlaća“ na lokalitetu Mačkovac, sve do kraja obuhvata na sjevernoj strani. Sve prikupljene vode usmjeriti na uređaj za prečišćavanje, koji će biti lociran nizvodno od svih sadržaja u obuhvatu Zaštićenog pejzaža. Otpadne vode od svih sadržaja nizvodno od kompleksa „Muška voda“ prikupiti glavnim kolektorom i odvesti do drugog uređaja za prečišćavanje, čija lokacija je nizvodno od naselja Brateljevići. Kapacitet predviđenih prečistača treba da je najmanje 2000 ES. Tačna lokacija i kapacitet uređaja biće određeni detaljnom planskom i projektnom dokumentacijom.

Prilikom unapređenja prostora u obuhvatu prostornog plana, potrebno je planirati i organizovati skupljanje i odvođenje suvišnih količina oborinske vode sa krovova, saobraćajnica i ostalih nepropusnih površina. Ove vode potrebno je prikupiti sistemom sekundarnih kišnih kanalizacionih kolektora i gravitacionim putem odvesti do primarnih oborinskih kolektora, a zatim do recipijenta. S obzirom da voda od padavina može biti zagađena atmosferskim talogom, sedimentima i toksičnim materijama, potrebno je predvidjeti odgovarajuće primarno prečišćavanje ove vode prije njenog upuštanja u kolektore (ulični slivnici sa taložnicama, eventualno separatori ulja i slično).

Zaštita voda i zaštita od voda

Voda kao prirodno bogatstvo je dobro od opšteg interesa te zbog toga ima specifično i značajno mjesto u državi. Ona je nezamjenljiv prirodni i ekološki činilac sa različitim uticajima na prostor i životnu sredinu. U mnogim tehnološkim procesima ona je ili sirovina ili posrednik u procesima.

Odnos prema vodi može da bude mjerilo kvaliteta održivog razvoja nekog područja. Neophodno je provoditi maksimalnu racionalizaciju potrošnje vode, višestruko korištenje vode i kvalitetno prečišćavanje upotrebljenih voda i njihovo vraćanje u vodotok u stanju u kakvom su i uzete.

U narednom periodu potrebno je sistematski raditi na zaštiti voda vodotoka, pri čemu posebnu pažnju treba posvetiti pravilnom odvođenju otpadnih voda iz naseljenih mesta i njihovom tretmanu. Zaštita vodotoka podrazumijeva sagledavanje cijelog sliva, jer jedino tako se može doći do racionalnih rešenja.

O raspoloživim hidrološkim resursima (izvorišta vode za piće, površinske i podzemne vode itd.) u budućnosti treba poklanjati veću pažnju pri njihovom korištenju (očuvanje vodotoka u propisanim kategorijama, formiranje i provođenje mjera zaštite aktuelnih i potencijalnih budućih izvorišta vode za piće, preduzimanje potrebnih mjera sanacije na područjima sklonim eroziji). Zone sanitarne zaštite na mnogim izvorištima nisu uspostavljene, niti se sprovode propisane mjere zaštite u punom obimu.

Radi stvaranja uslova za korištenje voda i očuvanje ekoloških sistema u vodama i oko njih, neophodno je realizovati mjere zaštite kvaliteta voda. Osnovni oblik zaštite kvaliteta voda sastoji se od provođenja tehničko-tehnoloških mjera na otpadnim vodama i koncentrisanim izvorima zagađivanja (predtretman, prikupljanje i prečišćavanje otpadnih voda), kontrole rasutih izvora zagađivanja i mjera na potencijalnim i posrednim izvorima zagađivanja.

Obzirom na stanje prirodnih korita vodotoka (obale obrasle vegetacijom, zatrpana korita i dr.) potrebno je utvrditi redoslijed radnji koje imaju za cilj zaštitu od voda. U tom smislu, potrebno je utvrditi obim neophodnih radova na pojedinim vodotocima, vodeći računa o osnovnim principima:

- U urbanim sredinama i pored značajnih privrednih objekata, zaštitne objekte dimenzionirati na vode ranga pojave 1/100, sa rezervnom visinom od 80 cm;
- Na područjima gdje je zastupljeno poljoprivredno zemljište, zaštitne objekte dimenzionirati na vode ranga pojave 1/20, i sa rezervnom visinom od 0,30 m;
- Kod odabira materijala za oblaganje proticajnog profila, voditi računa o ekološkim aspektima i ambijentalnim karakteristikama područja.

14. MINERALNA NALAZIŠTA

Područje zaštićenog pejzaža Konjuh bogato je ležištima raznih ugljena i minerala kao što su: krečnjaci, dijabazi, magneziti.

Nemetalične mineralne sirovine

Magneziti

Područje planine Konjuh predstavlja nalazište kvalitetnog magnezita koji prema svojim osobinama može imati široku primjenu u industriji keramike, građevinarstva, hemijskoj industriji, te posebno industriji visoko vatrostalnih materijala. Pri stepenu istraženosti od 20%, rudne rezerve magnezita iznose 1.678.000 t, a eksploatacione rezerve u 2 od 5 revira iznose 1.174.000 (t).

Kvalitetna ruda magnezita situirana je u jugoistočnom dijelu ultrabazičnog masiva Konjuha. Sam rudnik lociran je na području općine Kladanj.

Magnezitske žice raspoređene su u tri rudna revira: Miljevica, Zeničica i Drinjača, a sve tri zajedno čine jedinstveno ležište “Miljevica”.

Trenutno se ne vrši eksploatacija magnezita na ovom području. Važno je navesti da su izvršeni prospekcijski rudarski radovi koji su dali pozitivne ocjene o daljem nastavku eksploatacije. U toku je obavljanje intenzivnih priprema za privatizaciju.

Ovim Planom se definiše korištenje ruda i mineralnih sirovina na prostoru Zaštićenog pejzaža “Konjuh”, isključivo u zoni eksploatacionog polja čije su granice date u ovom Planu. Korištenje ruda i mineralnih sirovina mora biti zasnovano na principima očuvanja prirodnih vrijednosti ovog područja.

Imajući u vidu trenutnu situaciju na tržištu magnezitom u regionu i svijetu, ostavlja se mogućnost nastavka eksploatacije magnezita u okviru Zaštićenog pejzaža Konjuh, uz obavezu poštivanja relevantnih zakonskih propisa), ali isključivo u zoni ranijeg rudnika, uz obaveznu prethodnu izradu elaborata o rezervama i Glavnog rudarskog projekta.

Ovim Planom se definišu sljedeće mjere i režimi izvoza rude magnezita:

- Za kamionski izvoz rude magnezita iz područja Zaštićenog pejzaža “Konjuh”, se preporučuje korištenje kamiona sa Euro 3 motorima,
- Maksimalna količina utovarene rude na kamione, ne može da prelazi dozvoljena osovinska opterećenja propisana pravilnicima koji važe za ovu oblast
- Kamionski izvoz rude magnezita sa ovog područja, se ne može vršiti u vrijeme vikenda, državnih praznika, kao i u vrijeme održavanja manifestacija
- Zabranjeno je korištenje kamionskih sirena u području Zaštićenog pejzaža “Konjuh”

Mineralne vode

Kao jedno od značajnijih prirodnih dobara područja Zaštićenog pejzaža “Konjuh” je izvorište prirodne mineralne vode „Muška voda”.

Ovim prostornim planom se daje mogućnost korištenja mineralne vode sa izvora „Muška voda“, i to kroz flaširanje iste, gdje će se posebnim cjevovodom odvesti do mjesta predviđenog za obradu i upotrebu ove vode. Planom se daje mogućnost pozicioniranja objekta za flaširanje ove vode na prostoru Zaštićene zone C2. Trase cjevovoda i položaj objekta za flaširanje će biti precizno određeni detaljnom planskom i projektnom dokumentacijom.

Ukoliko se pozicioniranje objekta za flaširanje vode (punionica), izvrši u Zoni C2, pri projektovanju i izgradnji, potrebno je pridržavati se sljedećih uslova:

- Objekat mora biti izgrađen od prirodnih materijala i uklopljen u prirodni ambijent
- U cilju zaklanjanja vizure, objekat mora biti izolovan visokim drvećem četinara od saobraćajnice
- Objekat ne može imati više od prizemne etaže
- Fasada objekta mora biti obložena drvenim oblicama

Tehnički građevinski kamen

Na području Konjuha registrovani su krečnjaci i dijabazi. Ukupne geološke rezerve krečnjaka, utvrđuju se pojedinačno po lokalitetima, nakon provedenih geoloških istraživanja.

Potencijalna ležišta dijabaza, registrovana su kao pojava u području Konjuha, gdje nisu vršena ispitivanja.

Na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", ovim Planom se ne daje mogućnost otvaranja novih kamenoloma.

15. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA

U datom obuhvatu, osnovni koncept snabdijevanja energijom i energentima treba da se odvija preko elektroenergetskog sistema, kao i preko pojedinačnih isporuka tečnih naftnih derivata i drveta putem drumskog saobraćaja, poštujući osnovnu namjenu prostora i i prirodno-ekološki ambijent.

15.1. Elektroenergetika

Potražnja za električnom energijom svake destinacije zavisi od faktora kao što su broj ležajeva, odnosno potencijalnih korisnika (što uključuje zaposlene, posjetioce i stanovnike posmatranog područja), klima, te alternativni izvori energije (prirodno gorivo, bio masa, energija sunca itd.). Pozicije distributivnih trafostanica treba definisati u skladu sa centrima potrošnje električne energije pri čemu treba voditi računa da bude omogućen lak pristup za održavanje i priključak potrošača. Obzirom da se radi o području posebnog obilježja naročito se mora voditi računa o tome da trafostanice moraju biti uklopljene u postojeći prirodno-ekološki ambijent, kroz svoju arhitektonsku formu i primjenu konstruktivnih i oblikovnih elemenata, kao i uređenje vanjskog prostora oko njih.

Na dijelovima obuhvata gdje je planirana gradnja predviđa se izgradnja novih elektroenergetskih srednjenaponskih vodova, kablova i dalekovoda, takođe je potrebno zamijeniti postojeće 10kV dalekovode sa 10kV kablovima koji će se uključiti u zatvorenu 10kV mrežu.

Koncepcija elektroenergetske infrastrukture, polazeći od planskih pokazatelja i postojećeg stanja, svojim tehničkim rješenjima treba da uvaži slijedeće:

- kvalitet isporučene električne energije;
- pouzdanost (sigurnost) i raspoloživost;
- ekonomičnost

Pored toga, mora da ispuni i slijedeće zahtjeve:

- zaštita životne sredine;
- jednostavnost;
- fleksibilnost, prilagodljivost;
- upravljivost;
- kompatibilnost sa postojećom elektrodistributivnom mrežom.

Postojećim i planiranim dalekovodima 10kV opredijeliti zaštitni pojas širine 9m (po 4,5m sa obje strane trase). U zaštitnim pojasevima dalekovoda nisu dozvoljeni: izgradnja objekata za stalni boravak ljudi, postavljanje građevinskih skela i sadnja visokog drveća (preko 5m). Pri projektovanju i realizaciji sva rješenja treba da su u skladu sa propisima iz oblasti elektrotehnike.

Sve stubne trafo-stanice koje su preopterećene potrebno je zamijeniti novim trafo-stanicama većeg kapaciteta, a sve u cilju približavanja napojnih tačaka potrošačima tj. skraćivanja NN mreža i smanjenje gubitaka.

Obzirom da su postojeće mreže jako duge, rađene sa vrlo malim presjecima na drvenim stubovima, potrebno je iste rekonstruisati, zamijeniti sa većim presjecima samonosivih kablova i smanjiti dužine, a drvene stubove odgovarajućim AB stubovima.

Niskonaponsku 0,4 kV mrežu planirati kao kablovsku, gdje za to postoje uslovi, a gdje se ne može realizovati kablovska 0,4 kV mreža, koristiti nadzemnu izolovanu mrežu, pri čemu se moraju ispoštovati uslovi i preporuke J.P. EP BiH.

Ovim planskim dokumentom predviđa se i izgradnja javne rasvjete saobraćajnica predmetnog obuhvata. Rasvjetu treba izvesti prema fotometrijskim proračunima u skladu sa standardima i preporukama. Obavezno osvijetliti pristupne saobraćajnice hotelskom kompleksu „Muška voda" i hotelsko-turističkom i sportskom kompleksu „Zlaća" i to svjetiljkama sa Na-Vp sijalicama snage 150-250W, koje će se montirati na toplocinčane kandelabre visine 6-9 m. Eventualno osvjetljenje sekundarnih saobraćajnica izvesti svjetiljkama sa Na-Vp sijalicama snage 70-150W, koje će se montirati na toplocinčane kandelabre visine 4-5 m.

Posebnu pažnju treba posvetiti osvjetljenju staza i prostora unutar zaštićenog pejzaža. Izbor rasvjete mora biti u funkciji arhitektonskog rješenja. Rasvjetna tijela kombinovati: niskim stubićima za osvjetljenje pješačkih staza sa metal – halogenim izvorima svjetlosti, LED rasvjetom i lokalnom indirektnom rasvjetom. Za osvjetljavanje pojedinih objekata unutar zaštićenog pejzaža koristiti podnu reflektorsku rasvjetu koja dodatno naglašava plastičnost oblika.

15.2. Termoenergetika

Toplotna energija za zagrijavanje prostora u objektima može se obezbijediti iz različitih energentskih izvora (bio masa, fosilna goriva, sunčeva energija, elektro energija, te zemlja, voda i vazduh preko toplotnih pumpi) i na različite načine (grijalice po prostorijama, kotlovnice za etažno i centralno grijanje i toplane za sistem daljinskog grijanja u urbanim sredinama).

Za ovo područje, kao ekološki zaštićen prostor, potrebno je obezbijediti da se za izvor toplotne energije koriste prirodna goriva i to drvo i drvni otpaci, bio masa, energija sunca i električna energija. Područje obiluje drvnom masom. Drvo, kao gorivo za proizvodnju toplotne energije, može se koristiti u klasičnom smislu kao komadno drvo za pojedinačno loženje u pećima i kotlovima za etažno i centralno grijanje ili kao proizvod otpadnog drveta u obliku briketa, peleta i sječke za automatizovano loženje u kotlovima za centralno grijanje. Procijenjena količina drvne mase, koja bi se mogla koristiti kao izvor toplotne energije, pri jednogodišnjoj sječi je oko 12550 m3/god. Ova količina drvne mase može proizvesti toplotnu energiju od oko 25100 MWh/god. Ova toplotna energija može zadovoljiti sve potrebe toplotne energije za zagrijavanje prostora i za zagrijavanje potrošne tople vode u svim postojećim i planiranim objektima. Također će se moći od ove drvne mase proizvesti značajna količina goriva u obliku peleta za tržište izvan ovog prostora.

U slučaju korištenja fosilnih goriva (ugalj i derivati nafte) u kotlovnicama za centralno grijanje, odnosno u većim termoenergetskim objektima obavezno obezbijediti prečišćavanje dimnih gasova izdvajanjem letećeg pepela i sumpornih oksida na ekološki dozvoljen, Zakonom propisan, nivo.

Sunčevu energiju propagirati za zagrijavanje potrošne tople vode čime se štede drugi izvori hemijski vezane energije.

16. SAOBRAĆAJ I VEZE

16.1. Saobraćajna infrastruktura

Prostornim planom se predviđa rekonstrukcija postojeće lokalne ceste na relaciji Milankovići –Brateljevići - Kladanj. Dionica ove ceste u obuhvatu prostornog plana je dužine 5,1 km , a sastoji se od dva dijela: Žedno brdo – Milankovići dužine 1,355 km i Žedno Brdo - Kladanj dužine 3,760 km. Postojeća horizontalna i vertikalna geometrija ove ceste ima elemente lokalne ceste, a rekonstrukcija treba da se izvrši sa elementima projektne geometrije regionalne ceste na relaciji Milankovići-Brateljevići-Kladanj (kao veza na regionalnu cestu R 467 Zavidovići – Olovo). To podrazumijeva kolovoz širine 6,00 m, sa asfaltnim kolovoznim zastorom, obostranim bankinama, odnosno bermama, elementima za odvodnju oborinskih voda zatvorenog sistema, horizontalnom i vertikalnom saobraćajnom signalizacijom i opremom ceste.

Pored ove ceste, rekonstruisati će se i dionica lokalne ceste Žedno brdo – hotel Muška voda (kompleks Konjuh) u dužini 1,08 km, (odvaja se sa rekonstruisane regionalne ceste Milankovići -Žedno brdo-Kladanj) koja ima asfaltni kolovoz, kao i dionica od hotela ka sjeveru u dužini od 1,83 km (do granice zone A3 na lokalitetu Bare), a preostala dionica ove lokalne ceste od lokaliteta Bare do Miljevice dužine 6,256 km treba imati makadamski kolovoz. Lokalne ceste se rekonstruišu na širinu za dvosmjerni saobraćaj, a na dionicama gdje je to zbog prostornih ograničenja neizvodivo (vrijedna stabla, klizište, veliki nagibi i sl.) ili zbog nedostatka finansijskih sredstava, mogu se raditi minimalne širine kolovoza od 3,0 m sa mimoilaznicama na sagledivim rastojanjima, radi mogućnosti odvijanja dvosmjernog saobraćaja. Ovakve dionice moraju biti naglašene i označene odgovarajućom saobraćajnom signalizacijom.

Takođe, ovim Planom se predviđa izgradnja nove dionice lokalne ceste, dužine oko 6,05 km, koja povezuje šumske puteve Dugo prisoje (Okretnica) – Sarino korito - Rapatnica, čime će se ostvariti povezanost cijelog područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", kao i veza sa naseljem Tuholj. Ova novoplanirana lokalna cesta, najvećim dijelom ima prosječenu trasu-vlak, a predstavlja nastavak lokalne ceste Muška voda - Prijeka voda, koja prelazeći preko Sarinog korita produžava ka Dugom prisoju gdje se na lokalitetu okretnice povezuje na postojeću lokalnu cestu zvanu Krabanjska cesta. Širina kolovoza ove ceste je 3,0 m, sa mimoilaznicama na sagledivim rastojanjima i ona se planira isključivo za korištenje u turističke svrhe, pa u skladu sa planom treba pri realizaciji iste propisati takav režim kretanja. Trasa ove planirane ceste je postavljena orijentaciono, i može se korigovati na onim mjestima gdje se pojave opravdani razlozi kao: prostorna ili eksploataciona ograničenja.

Pored ove ceste, kako bi se dislociralo stovarište pozicionirano uz lokalni put Brateljevići-Milankovići, planirana je izgradnja nerazvrstane ceste – šumski put, koja se odvaja sa lokalne ceste u stambenoj zoni Brateljevića i u dužini do 350 m ide do nove pozicije stovarišta.

Izgradnjom parking površina u zonama B (turistički kompleks "Muška voda") i C (u okviru naselja Brateljevići, turistički kompleks Zlaća i na ulazu u prostor Zaštićenog pejzaža iz pravca Banovićanaselje Repnik i Višća Gornja), dakle i u sjevernom i južnom dijelu obuhvata, predviđenim površinama za koncentrisano parkiranje, zadovoljiti će se potrebe stacionarnog saobraćaja.

Planirana je izgradnja i žičare na relaciji među izletištima Zobik–Zidine, što treba detaljno razraditi u dokumentaciji nižeg reda, gdje će se na osnovu ocjene svih relevantnih faktora: geoloških (stabilnost, erozija), klimatskih (mogućnost lavina, vjetrovi, osunčanost) i drugih parametara odrediti mikrolokalitet trase i stanica žičare, sve u skladu sa zakonskim odredbama koje propisuju uslove projektovanja ovakvog vida prevoza turista i rekreativaca.

Pored žičare, predviđena je izgradnja i turističke pruge – savremena varijanta „tradicionalnog Ćire" na trasi od sjevernog ulazu u zaštićeni pejzaž do hotela „Zlaća", koja će imati lokomotivu na pogon koji je u skladu sa Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom „Konjuh", kao i sa uslovima koje nameću propisi iz oblasti zaštita od požara.

Izgradnjom pješačkih, biciklističkih, jahačkih i drugih staza prostor zaštićenog pejzaža će postati dostupan korisnicima različitih sfera interesovanja, a i dalje će ostati zaštićen od zagađenja uslijed kolskog saobraćaja. Mreža pješačkih,biciklističkih,konjičkih i sl. staza je dužine preko 75 km, a gradiće se fazno , zavisno od iskazanih potreba, svrhe, raspoloživih sredstava i sl.

Prema Zakonu o cestama Federacije Bosne i Hercegovine (2010.god.), član 58, zaštitni pojas uz javne ceste definiše se kao pojas na kojem važi poseban režim gradnje i uspostavlja se radi zaštite javne ceste i sigurnosti prometa na njoj od štetnih utjecaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste. Zaštitni pojas se mjeri od vanjskog ruba zemljišnog pojasa ceste i ima različite vrijednosti zavisno od ranga ceste. Za lokalne ceste zaštitni pojas je širok po 5,00 m sa svake strane zemljišnog pojasa ceste.

U skladu sa Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom "Konjuh", u Zoni A zabranjuje se saobraćaj motornim vozilima, osim saobraćanja motornim vozilima neophodnim za gospodarenje šumama, eksploataciju, odnosno transport rude, kao i saobraćanja vozilima za potrebe organizovanih turističkih obilazaka i vozilima za potrebe privatnih posjednika uz odobrenje Upravitelja zaštićenog pejzaža, dok se u Zoni B zabranjuje masovni saobraćaj motornim vozilima osim saobraćanja motornim vozilima koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, gospodarenja šumama, transportu rude i vozilima za potrebe privatnih posjednika. Pored toga, saobraćajni režimi u funkciji korištenja šuma i ostalih privrednih aktivnosti u ovoj službi moraju biti usklađene sa turističkim aktivnostima koje sprovodi JU Zaštićeni pejzaž.

16.2. Telekomunikacije

Planska rješenja navedena u ovom Planu su definisana uz saradnju i usaglašavanje stavova sa nadležnim Telekomom.

Sa porastom broja stanovnika i uvođenjem novih i naprednijih servisa i usluga, kao imperativ se nameće potreba za stvaranje i razvoj jedinstvenog telekomunikacijskog saobraćaja, a sve kako bi se ostvario neophodan kvalitet i kapacitet same mreže i usluga. Današnje vrijeme donosi sa sobom značajan porast zahtjeva za prenosom novih usluga do korisnika kao što su istovremeni prenos govora i podataka, brzi Internet, digitalna kablovska televizija, video na zahtjev i sl. Da bi se prilagodili ovim potrebama, operatori javnih telefonskih mreža sa komutiranim uslugama moraju biti fleksibilni tj. mreža mora da prihvata hibridna rješenja, čiji su putevi zasnovani na tehnologiji koja npr. po jednom optičkom kablu prenosi podatke iz različitih izvora, različitim bitskim brzinama i različitim protokolima (WDM). Osim toga, telekomunikaciona mreža treba da ima mogućnost korištenja ISDN (Integrated Services Digital Network). Digitalni pristup obezbjeđuje brzo uspostavljanje kvalitetne veze, malo grešaka u prenosu, a sam govorni signal je bez smetnji i šuma. Instaliranjem savremenih digitalnih centrala stvaraju se široke mogućnosti u govornoj komunikaciji, prenosu podataka velikom brzinom, te prenosu zvuka za audiofrekvenciju, radio i TV prenos.

Predviđeno je eventualno proširenje lokalnih automatskih telefonskih centrala (ATC), a planira se kablovska kanalizacija, kao i rekonstrukcija pristupne TK mreže.

Predviđena izgradnja TK kanala podrazumijeva njihovo korištenje i za instalacije novih informacionih tehnologija (npr. kablovski internet, optički vodovi, CATV, ADSL) zavisno od mogućnosti dostupa i uz saglasnost nadležnih provajdera.

Stoga, ocjenjujući značaj zaštićenog područja Konjuh, planirana je u narednim godinama ugradnja nove opreme na telekomunikacionim objektima ili u neposrednoj blizini koja bi izašla u susret potrebama korisnika u tom području.

Takođe, planirana je izgradnja baznih stanica mobilne telefonije, a prema dobivenim podacima od BH TELEKOMA, a radi se o četiri lokacije i to:

- GSM BS „Konjuh", na k.č. br. 2175, KO Tuholj, općina Kladanj, predviđena lokacija je neposredno uz postojeći Vojni objekat (Radio-relejni centar). Lokacija ima načelnu saglasnost Ministarstva odbrane, a bazna stanica je u smislu korištene opreme kompatibilna sa vojnim objektom.
- GSM BS „Tuholj", na k.č. br. 874, KO Tuholj, općina Kladanj (van zaštićenog područja),
- GSM BS „Muška Voda", lokacija je uz hotel Konjuh na izvorištu Muške vode,
- GSM BS „Zlaća", lokacija je neposredno uz hotelsko-turističke i sportske komplekse.

Obzirom na nove tehnologije, pod novim potrebama korisnika, prvenstveno podrazumijevamo usluge nove generacije mobilne telefonije kao što su video poziv, video na zahtjev, internet pretraživanje, slanje mejlova i sl.

U planskom periodu neophodno je pratiti tehnološki razvoj od analogne ka digitalnoj HDTV (High Definition Television) i interaktivnoj televiziji. Zbog toga je neophodno obezbijediti adekvatnu infrastrukturu. Isto tako potrebno je djelovati u skladu sa Strategijom prelaska sa analogne televizije na digitalnu u kojoj je pored tehničkih rješenja poseban aspekt dat građaninu kao krajnjem korisniku ovih usluga.

Razvoj ove infrastrukture bazira se na tri osnovna sistema i to:

- zemaljski sistemi
- satelitski sistemi
- kablovski sistemi.

S obzirom na nove tehnologije u CaTV mrežama, tj. HFC tehnologije koje zahtijevaju polaganje optičkog kabla do objekata, a koaksijalnim kablom se gradi samo privod do krajnjeg korisnika, potrebno je planirati trase i koridore pri izgradnji nove infrastrukture.

Konačno tehničko rješenje u kablovskoj televiziji je optika do krajnjeg korisnika (FTTH) koja će omogućiti sve telekomunikacione servise (govor, podaci, slika).

Planirani telekomunikacioni sadržaji ne smiju ugroziti osnovnu namjenu prostora i u tom smislu moraju biti uklopljene u postojeći prirodno-ekološki ambijent.

Na području vrha Konjuha se nalazi RR čvorište i ovaj objekat je u nadležnosti OS BiH, a od strane Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine proglašeno za objekat od posebnog interesa.

17. PRIVREDA

Razvoj Konjuha se prije svega temelji na konceptu održivog razvoja, koji zadovoljava potrebe sadašnjih generacija, a bez ugrožavanja resursa za buduće generacije. U skladu sa tim, osnova privrednog razvoja ovog područja je zasnovana za zaštiti postojećih prirodnih resursa, uz održivo korištenje istih. Osnovni prioriteti, koji su Planom definisani kao nosioci privrednog razvoja ovog područja su: šumarstvo, zatim eksploatacija rude magnezita i prirodne mineralne vode "Muška voda", kao i turizam, ugostiteljstvo, lovstvo, ribolovstvo, zanatstvo.

Potrebno je istaći da je privreda na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" je u stagnaciji proteklih 15 godina, a činjenica da je i u proteklom periodu zaostajalo za drugim dijelovima zemlje, tako da dosta teže prolazi kroz proces restrukturiranja. Ne postoji trenutna atraktivnost za strane investitore pa stoga još uvijek nedostaju veća ulaganja u modernizaciju, turističku promociju i pokretanje samog razvoja.

Poznato je da razvoj industrije i tehnologije dovodi do sve većeg zagađenja planete Zemlje, što u pvi plan stavlja povećanje svijesti ljudi na zaštiti čovjekove okoline. Narušavanje prirode od strane ljudskog faktora dovelo je do naglih klimatskih promjena, zagađivanja voda, ugrožavanja biljnog i životinjskog svijeta.

Baš iz tog razloga potrebno je uložiti veliki napor na očuvanju prirodnih resursa područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", a kroz održivo korištenje.

17.1. Šumarstvo, industrija i poljoprivreda

Na osnovu utvrđenog, raspolaže se sa malim površinama poljoprivrednog zemljišta, čije namjene odgovaraju ličnim potrebama stanovništva.

Zbog specifičnosti samog obuhvata, poljoprivrednog zemljišta za značajniju proizvodnju nema.

Oblasti pod šumama predstavljaju značajan resurs i potencijal održivog razvoja s obzirom na povoljne uslove za razvoj autohtonih vrsta sa prioritetno proizvodno-zaštitnom funkcijom. Posebno je važno očuvanje i aktiviranje ovih potencijala kroz: održivu eksploataciju šumskih proizvoda kao osnove razvoja drvnoprerađivačke industrije, korištenje šuma za obrazovno-vaspitne, naučno-istraživačke, sportsko-rekreativne, lovne i druge svrhe, turističku valorizaciju šuma koje pripadaju kategoriji zaštićenih prirodnih dobara.

Sam prostor ovog obuhvata obiluje šumama, što predstavlja veliki potencijal sa ekonomske strane, u smislu eksploatacije šuma i ostvarivanja prihoda. Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta iznosi 7955,96 ha (97.75%).

Prema statističkim podacima FBiH može se vidjeti proizvodnja i prodaja proizvoda od drveta u periodu 2003-2009 godine.

Tabela br. 13: proizvodnja i prodaja proizvoda od drveta ukupno

Ostalo		Trupci		Jamsko drvo	Prosto--rno drvo	Ogrijevno drvo	Ostalo drvo
		četinara	lišćara				
Proizvodnja							
2003	2.311	932	485	108	66	669	52
2004	2.253	837	467	104	86	708	50
2005	2.066	741	384	101	48	722	69
2006	2.193	751	389	74	93	762	123
2007	1.996	680	385	73	79	676	102
2008	2.053	689	345	73	77	758	111
2009	1.679	532	253	54	84	673	73
Prodaja							
2003	2315	929	470	91	94	675	56
2004	2.212	814	459	83	79	717	60
2005	2.026	727	374	74	65	711	74
2006	2.207	754	387	66	116	756	128
2007	1.998	683	384	64	94	673	100
2008	2.038	688	345	63	94	745	103
2009	1.667	513	254	37	102	678	84

Na osnovu studije ranjivosti, područja pod šumama su smanjena za 10% što je uzrokovano neplaniranom sječom i uništavanjem uslijed ratnih dejstava.

Naredna tabela daje prikaz planirane eksploatacije šuma i planiranih prihoda od prodaje šumskih drvnih sortimenata sa prostora Zaštićenog pejzaža Konjuh za 2011. godinu.

Tabela br. 14: Pregled realizacije sječa šumskih drvnih sortimenata u 2011 godini

Zona zaštite	Četinari	Lišćari	Svega (m³)
A	74.06	0	74.06
B	16549.50	18332.80	34882.30
C	673.00	225.00	898.00
UKUPNO (m³)	**17296.56**	**18557.80**	**35854.36**

lišćari 18557.80 m³ x 112 KM = 2 078 473 KM

četinari 17296.56 m³ x 123 KM = 2 127 476 KM

UKUPNO = 4 205 949 KM

Značaj šuma za ovo posmatrano područje, kao i za općine koje se naslanjaju na njega je od izuzetnog značaja. Šumarstvo kao grana privrede je najveći, ako ne i jedini izvor prihoda lokalnog stanovništva. Navedene tvrdnje potvrđuje i naredna tabela, u kojoj se jasno vide ekonomski pokazatelji za ovu oblast.

Tabela br. 15: slika ekonomske situacije u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Opis	Pokazatelji poslovanja	
	FBiH	"Šume TK"
Ukupan prihod	155.402.244,00	16.557.026,00
Prihod od drveta	143.133.309,00	14.025.562,00
Troškovi proizvodnje	113.849.952,00	13.918.750,00
Dobitak	3.246.157,00	182.472,00
Gubitak	-	-
Prosječna plata	836,00	759,00

Izvor podataka: Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva „ INFORMACIJA o gospodarenju šumama u FbiH u 2011. godini i planovima gospodarenja šumama za 2012-godinu

Kako se i u Tabeli može vidjeti, Šume TK su u posmatranom periodu poslovale bez gubitaka, odnosno dobit je iznosila 182.472,00 KM. Šume TK učestvuju sa 10,65 % u ukupnom prihodu sektora šumarstva Federacije.

Prihodi od sekundarnih djelatnosti za 2011. godinu prema podacima JP "Šume TK" d.d. Kladanj iznose:

Tabela br. 16: Prihodi od sekundarnih djelatnosti

R. br	ŠUMSKO GAZDIN-STVO	Rasadnik „Budim potok"			Lovište			UKUPNO
		Vrsta	Kom.	KM	Vrsta divljači	Kom	KM	KM
1.	**„KONJUH"**	Smrča	69.245	24.136	Srndać	6	3.480	27.616
2.		Bijeli bor	128.020	28.543	Div.svinja	11	6.860	35.403
3.		Crni bor	29.3636	5873	Tetrijeb	2	4.000	9.873
					Ostalo		11.190	11.190
	UKUPNO		226.628	58.552			25.530	84.082
	„SPREČKO"							
1.					Srndać		0	0
2.					Div.svinja		0	0
3.		Ljekobilje, gljive, zakupi			26.200	26.200		
	UKUPNO			0			26.200	26.200
	SVE UKUPNO							110.282

Šume za ovo područje predstavljaju osnovi izvor prihoda, stoga se trebaju uložiti napori na održivom gazdovanju obezbjeđujući time trajnost prinosa i prihoda, uz očuvanje stabilnosti šumskih ekosistema.

Bogatstvo lovnog fonda na prostoru Zaštićenog pejzaža "Konjuh", predstavlja odličan potencijal za povećavanje prihoda na bazi korištenja divljači. Pod ovim se prije svega podrazumijeva održivo gazdovanje, koje podrazumijeva uzgoj i zaštitu, pa tek onda korištenje divljači (odstrel, fotolov, osmatranje, praćenje, i dr). Promocijom lovno-turističke ponude područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", zasigurno se mogu obezbijediti zadovoljavajući prihodi.

Planom se daje mogućnost nastavka eksploatacije magnezita u okviru Zaštićenog pejzaža „Konjuh". Naime, postojeći rudnik magnezita, odnosno državno preduzeće Rudnici nemetala u Kladnju, prestao je sa radom prije 20 godina. Jedini način njegovog ponovnog pokretanja je dokapitalizacija i raspisivanje tendera prema Zakonu o javnim nabavkama. Prema podacima kantonalne agencije za privatizaciju „Rudnici nemetala Kladanj" d.o.o. Kladanj ima 13 zaposlenih. Vlada Tuzlanskog kantona izvršila je odgovarajuće aktivnosti za revitalizaciju ovog rudnika. Tada se izvršilo obezbjeđenje gradilišta , osposobljena prostorija za radnike, kancelarija za poslovođu, uspostavljena ventilacija kroz šipke otkopa, čišćenje prostorija od nanosa jamskih voda, sanacija zarušenog dijela hodnika, uspostavljeno odvodnjavanje i drugi radovi. Po završetku ovih radova stvoreni su uslovi za nastavak radova na sanaciji a sve to u cilju pokretanja proizvodnje. Ukoliko bi se našao ozbiljan investitor i otpočeo proces proizvodnje o, privreda u ovom dijelu bi znatno živnula i benefiti od pokretanja proizvodnje bi bili višestruki, prvenstveno za stanovništvo, tako i za Tuzlanski kanton a samim tim i Federaciju BiH.

Ovim prostornim planom se daje mogućnost korištenja mineralne vode sa izvora „Muška voda", i to kroz flaširanje iste, gdje će se posebnim cjevovodom odvesti do mjesta predviđenog za obradu i upotrebu ove vode. Planom se daje mogućnost pozicioniranja objekta za flaširanje ove vode na prostoru Zaštićene zone C2. Trase cjevovoda i položaj objekta za flaširanje će biti precizno određeni detaljnom planskom i projektnom dokumentacijom.

Ukoliko bi se ovaj cilj realizovao, predviđen broj lica koja bi dobila zaposlenje u ovoj punionici je cca 20.

17.2. Saobraćaj i telekomunikacije

U narednom periodu potrebno je riješiti stanje saobraćajnica, njihovim uređenjem, kako kategorisanih puteva, tako i nekategorisanih. Takođe, predviđeno je uređenje staza za biciklizam, pješačenje, konjički sport. Kod svih planiranih objekata uređenje parking prostora. Svim ovim radnjama poboljšava sa prohodnost i povezanost ovog prostora, povećava se dostupnost kako lokalnom stanovništvu, tako i turistima koji će u narednom periodu posjećivati Konjuh.

U pogledu telekomunikacija, u planskom periodu je predviđeno poboljšanje signala mreža, uvođenje kablovskih instalacijama, uvođenje nove opreme na telekomunikacijskim objektima u skladu sa rastućim potrebama posjetilaca i lokalnog stanovništva. U ekonomskom smislu, predviđa se otvaranje prodajnog mjesta BH Telekoma ili drugog operatera ukoliko se iskaze interes, čime bi se otvorila nova radnja mjesta.

17.3. Vodoprivreda

Vodosnabdijevanje

Na području Zaštićenog pejzaža Konjuh, nalaze se kaptirana izvorišta Krabašnica i Studešnica. Svi navedeni kapaciteti će se koristiti za snabdijevanje vodom općina: Banovići ili Kladanj.

Takođe, da bi se poboljšali uslovi vodosnabdijevanja Kladnja, potrebno je izvršiti rekonstrukciju vodovodne mreže i kućnih priključaka, da bi se smanjili gubici u mreži. Osim toga, potrebno je uvesti nove količine vode u sistem.

17.4. Turizam i ugostiteljstvo

Ono što čini ovo područje specifičnim je okruženost netaknutom prirodom na predivnim obroncima planine Konjuh, pruža uživanje u svim prirodnim ljepotama i izuzetan je potencijal za visinske pripreme sportista, kongrese, seminare, izlete, ekskurzije.

Tabela br. 17: Smještajni kapaciteti, prema podacima JP "Turizam Banovići" d.o.o Banovići

	TURISTI			NOĆENJA		
Godina	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno
2009	1.556	398	1.954	2.502	571	3.073
2010	1.156	248	1.404	2.302	473	2.775

Hotel „Zlača" raspolaže sa smještajnim kapacitetom od 59 ležaja i jednog apartmana. Ovaj kompleks zajedno sa „Standard i usluge" RMU Banovići zapošljava 120 radnika .

Kompleks „Muška voda", koji je trenutno van funkcije jer se nalazi u fazi privatizacije, ima kapacitet 36 ležaja.

Od smještajnog kapaciteta tu i je i vila „Sensi" koja raspolaže kapacitetom od 59 kreveta.

U neposrednoj blizini je i planinarski dom „Zobik" smještajnog kapaciteta 20 ležajeva.

Planinarski dom „Javorje" nalazi se na zapadnim obroncima Konjuha, njegovi kapacitet iznosi 30 ležaja.

Osnovni faktori razvoja turizma su stvaranje jedinstvene funkcionalne cjeline područja i uključivanje njegovog područja u razvoj šireg okruženja, orijentacija ponude, pored planiranog razvoja smještajnog kapaciteta biće prije svega u razvoju ugostiteljskih, sportsko-rekreativnih, kulturno-zabavnih i ostalih sadržaja turističke ponude, uz objekte infrastrukture, kako bi se obezbijedili potrebni uslovi za razvoj svih oblika turizma.

U planskom periodu predviđena je adaptacija postojećih i izgradnja novih smještajnih kapaciteta u vidu hotela, bungalova, kampova.

Na lokalitetu Muška voda predviđena je rekonstrukcija postojećih hotela i proširenje kapaciteta na 65-90 ležajeva. U blizini tog lokaliteta predviđeni su i bungalovi sa kapacitetima oko 150 ležaja. A u skladu sa potrebama i mogućnostima izgradnja hotela kategorije četiri zvjezdice kapaciteta 200 ležajeva. Na području Zlače planirana su proširenja smještajnog kapaciteta. Predviđena je izgradnja hotela srednje kategorije kapaciteta 100 ležajeva, kao i kampovi kapaciteta cca 100-150 kampista U zavisnosti od izbora investitora za ove poslove izgradnje, preporuka je da se prilikom same izgradnje a tako i u toku poslovanja, angažuje domaća radna snaga kako bi se zaposlilo što više stanovništva i poboljšala ekonomska situacija. Još jedna od preporuka bi bila da se hrana i ostale potrebe hotela, bungalova, kampova, obezbjeđuje od lokalnog stanovništva, u što je moguće većoj mjeri, koje ima izuzetnu mogućnost proizvodnje zdrave hrane.

Kroz ovaj razvoj, povećava se potreba za otvaranjem prodavnica suvenira, domaćih prehrambenih i zanatskih proizvoda. Predviđeno je otvaranje poslovnica banaka, pošte kao i drugih sadržaja u skladu sa razvojem samog područja.

Promet treba ostvariti osmišljavanjem sadržaja, preko lovnog, ribolovnog turizma, manifestacionog, sportskog (takmičenja i pripreme), rekreativnog, receptivnog (fotosafari) u posebno zaštićenim zonama i ambijentima.

Posljedice za sektor turizma koje proizilaze iz ovog plana su

- povećanje potražnje za kvalitetom, ugodnošću i sigurnošću
- povećanje potražnje za odmorom u prirodi
- aktivni odmor ili odmor uz aktivnosti koje će postajati sve popularnije kao i potražnja za objektima koji odgovaraju ovakvoj vrsti odmora.

Glavni nosioci pozicioniranja turizma su turistički proizvodi namijenjeni porodicama, edukativni turizam, seminari i konferencije, zabava i akcija.

Kako bi se planina Konjuh na adekvatan način približila posjetiocima potrebno je vršiti određene marketinške aktivnosti. U tu svrhu potrebno je izraditi brošure:

- Turističke brošure koje sadrže sveobuhvatnu ponudu i rezime svih atrakcija na Konjuhu
- Brošure o proizvodima (poslovni turizam, kratki odmori, ljetni i zimski odmori, ruralni turizam)
- Brošura o posebnim atrakcijama (lokacije sa pogledom, stare rukotvorine, spomenici)
- Brošure o proizvodima i događajima (sve manifestacije koje se održavaju na ovom području)
- Brošure o smještajnim kapacitetima

Promotivni materijali
- posteri i pamfleti
- turistička mapa Konjuha
- mape maršuta
- turistički vodič Konjuha

Sve predviđene radnje treba da budu u skladu sa relevantnim Zakonima, sa naglaskom očuvanja životne sredine, kako se osnovni koncept ovog područja ne bi narušio.

Za detaljniji prikaz razvoja turizma u narednom periodu potrebno je izraditi Strategiju razvoja turizma ovog područja, koja bi dala podrobnije odgovore na pitanja razvoja.

18. TURIZAM, SPORT I REKREACIJA

18.1. Prostorni aspekt – turizam

Razvoj turističkih i ugostiteljskih sadržaja planine Konjuh bazira se na planiranju turističko-ugostiteljskih zona i prateće ponude, sa posebnim naglaskom na razvoj i afirmaciju novih vidova turizma (sportsko-avanturistički, eko i etno turizam, izletnički, ribolovni i lovni, tranzitni, vjerski i sl.) uz maksimalno korištenje postojećih turističkih potencijala prostora.

Jedinstvenost lokacije u odnosu na slična planinska područja u okruženju određuje bogato prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe i specifična mjesta hodočašća. Na ovim atributima između ostalog treba da se baziraju napori na formiranju ekskluzivnih "turističkih proizvoda", iskustava i atraktivnosti kojima će se prostor Zaštićenog pejzaža pozicionirati na konkurentskom tržištu i stvoriti uslovi za održiv turistički razvoj. Oblikovanje "turističkih proizvoda" ustvari predstavlja tematizovanje prostora s ciljem stvaranja inovativne ponude većeg kvaliteta, a za istu cijenu u odnosu na konkurentske destinacije (npr. Kozara, Vlašić, Jahorina, Bjelašnica, Zlatibor i sl.). Integralna turistička ponuda treba da se bazira na prožimanju što većeg broja turističkih programa, proizvoda, aktivnosti i tipova turizma, kao i ponude smještaja raznovrsnih vidova i kategorija.

Osnovni turistički proizvod treba da se bazira na sljedećem:

- Posjete mjestima dovišta (kvalitetno osmišljeni programi i manifestacije - vjerski turizam);
- Odmor na planini, ljeti i zimi: aktivnosti na snijegu i u prirodi, a koje su u vezi sa razvojem zdravstvenog turizma, a podrazumijevaju tretmane vezane za stanja izazvana savremenim načinom života, kao i wellness turizam;
- Specijalni interesi (aktivnosti vezane za obrazovanje i kulturu, vjerski programi).

Prostor Zaštićenog pejzaža pogodan je za razvoj raznih oblika sportsko-avanturističkog turizma koji podrazumijeva spoj avanture, rekreacije, relaksacije i zabave: adrenalinski parkovi, treking (planinarenje uz pratnju planinskih vodiča), hajking (duže šetnje u prirodi), klajmbing (penjanje uz stijene), paraglajding (letenje zmajevima), skokovi specijalizovanim padobranima, planinski biciklizam, jahanje u prirodi, speleologija, lov, ribolov, preživljavanje, orijentiring i sl. S ciljem stvaranja bogate prateće turističke ponude poseban naglasak je stavljen na prožimanje turističkih i sportsko-rekreativnih zona.

Turističko-ugostiteljske zone su prvenstveno vezane za postojeće zone izgrađenih objekata, sa smještajnim kapacitetima i pratećom sportsko-rekreativnom ponudom, kao i na zone turizma unutar drugih namjena (grafički prilozi br.13-17 i 19).

Planom je predviđena polarizacija sadržaja u dvije zone-centra sa intenzivnom turističko-ugostiteljskom namjenom:

- Turističko-ugostiteljska zona na lokalitetu Muška voda – T1 (grafički prilozi br.14, 15 i 18),
- Turističko-ugostiteljska zona na lokalitetu Zlača – T2 (grafički prilozi br.14, 17 i 18).

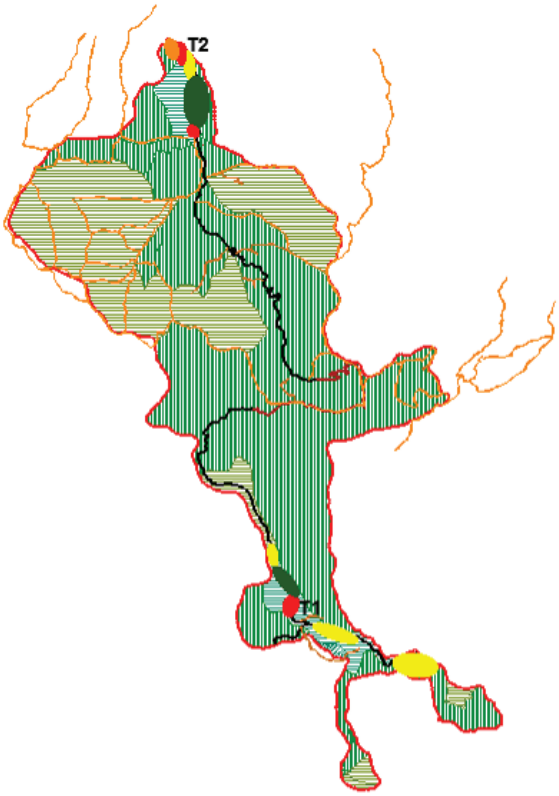

Slika br. 9: Raspored zona turističko-ugostiteljskih sadržaja

Ovim se rješenjem nastoji postići ujednačenost u smislu kvaliteta, ali raznovrsnost u smislu ponude smještaja. Tako je zona T1 namijenjena smještaju omladine, učenika, studenata (postojeći hotel-modernizacija i rekonstrukcija) i ekskluzivnijem smještaju "visokoplatežnih i zahtjevnijih" turista (planirani novi hotel), dok se na lokalitetu Zlača, pored postojeće ponude, planira izgradnja novog hotela srednjih (***) kategorija namijenjenih manje zahtjevnim posjetiocima, kao i izgradnja kampa. Izgradnja hotela je planirana na teritoriji općine Živinice, a sa ciljem da se stvore uslovi za ponudu u vidu smještajnih turističkih kapaciteta i na teritoriji ove općine.

Ostvarivanje saobraćajne povezanosti između ove dvije turističke zone-centra ostvariti će se izgradnjom planirane dionice lokalnog puta, s tim da je potrebno naglasiti da su neophodna izvjesna usaglašavanja dozvoljenih aktivnosti po pojedinim zaštitnim zonama po pitanju režima kretanja motornih vozila. Posjetiocima Zaštićenog pejzaža dozvoljeno je kretanje motornim vozilima na teritoriji treće zaštićene zone - zone C. U okviru ovih zona predviđene su lokacije za javna parkirališta. Dalje kretanje posjetioca kroz Zaštićeni pejzaž potrebno je omogućiti na druge načine. Jedna od alternativa je ostvarivanje internog saobraćaja, a podrazumijevao bi prevoz autobusima, mini autobusima, kombi-vozilima ili vozićima na električni pogon ili na neki drugi ekološki prihvatljiv izvor energije, prevoz saonicama, fijakerima, kočijama i sl. Ovakav interni saobraćaj u pogodan je i za organizovanje turističkih obilazaka atraktivnih lokaliteta. Ustaljen naziv za ovako riješen sistem saobraćajnog kretanja je „park and ride".

Okvirni uslovi dogradnje, rekonstrukcije i adaptacije postojećih i izgradnje novih objekata bazira se na zahtjevima:

- uklapanja objekata u prirodno okruženje;
- upotrebu autohtonih ekološko prihvatljivih građevinskih materijala;
- iskorištavanje pogodnosti lokacija za bioklimatsko projektovanje objekata i korištenja obnovljivih i ekološki prihvatljivih izvora energije;
- manje gabarite i spratnost objekata;
- razuđene osnove, ako se radi o objektima koji zahtijevaju veće površine;
- ograđivanje objekata u principu izbjegavati, ali ukoliko je neophodno izvršiti ograđivanje po posebnim uslovima (drveće, zelenilo i sl.).

Na lokalitetu Muška voda - zona T1 (grafički prilozi br.14, 15 i 18) Planom se predviđa dogradnja i rekonstrukcija postojećeg hotela za potrebe omladinskog hostela. Ovakav vid smještaja namijenjen je odvijanju školskih programa (ekskurzije, škole u prirodi, studentski istraživački programi i sl.). Ovaj vid ponude postaje sve popularniji i podrazumijeva smještaj grupe učenika u periodu proljeća i jeseni. Uz smještajne kapacitete poželjno je planirati nekoliko učionica koje se mogu spojiti u veću salu za predavanja, te prostor za predavanja i manifestacije na otvorenom. U skladu sa prirodnim bogatstvima Konjuha ovakav sadržaj bilo bi moguće koristiti i za studentske programe za fakultete geoloških, bioloških, šumarskih, geografskih i drugih prirodnjačkih studija, ali također i za arheologe, arhitekte, konzervatore i druge studije koji se bave zaštitom kulturnog nasljeđa. Hosteli se u ljetnjem i zimskom periodu mogu koristiti za omladinsku turističku ponudu, ljetne škole, radionice i sl.

Dogradnja hotela predviđa se zapadne strane postojećeg. Na taj način bi se postojeći kapaciteti sa 36 ležaja povećali na 65 – 90.

Na prostoru zone T1 planira se i izgradnja objekata u vidu individualnih ili dvojnih smještajnih jedinica tipa bungalova (grafički prilog br.15) koji će u zavisnosti od potreba služiti i za smještaj učenika i studenata (u periodu održavanja obrazovnih i edukacijskih programa). Maksimalna spratnost objekata je dvije nadzemne etaže, a upotreba prirodnih materijala (kamen, drvo, opeka) treba da obezbijede njihovo skladno uklapanje u prirodno okruženje. Smještajne jedinice (oko 18 novih jedinica uz postojećih 6) kapaciteta 4-8 posjetilaca pozicionirati jugozapadno od hotela, u produžetku postojećih bungalova, što znači povećanje smještajnih kapaciteta sa postojećih 24, na 96-168.

Izgradnja hotela kapaciteta 200 ležaja, i više kategorije (**** ili *****) sa kvalitetnim i raznovrsnim sadržajima, namijenjenog "visokoplatežnim i zahtjevnijim" turistima planira se na lokaciji južno od postojećeg hotela Muška voda (grafički prilog br.15). U svojoj ponudi hotel pored sadržaja propisanih važećim pravilnicima za određenu kategoriju (veličina soba i ostalih prostorija, sadržaju i usluge, sportsko-rekreativne i zabavne i sl.), treba da ima ponudu koja se bazira na:

- turizmu zdravog tijela i duha (wellness - fitnes sala, teretana, joga, kozmetičke i medicinske usluge lica i tijela, zdrava i kontrolisana ishrana, kao i
- poslovnom turizmu - sastanci, seminari, konferencije, savjetovanje, skupštine, poslovni sajmovi, određeni događaji i sl.
- U okviru hotela ili kao izdvojen objekat potrebno je planirati izgradnju manje sportske dvorane (hale za košarku i male sportove, bazen, trim sale, fitnes sale, teretane i dr.). U slučaju da se dvorana izvodi kao zaseban objekat neophodno je naročitu pažnju posvetiti skladnom uklapanju objekta u prirodno okruženje uz upotrebu adekvatnih materijala kao i poštovanje principa energetske efikasnosti.

Površina turističko-ugostiteljske zone T1 iznosi 12,43 ha.

Na lokalitetu Zlača - zona T2 (grafički prilog br.17) se povećanje smještajnih kapaciteta turističko-ugostiteljske zone T2 planira ostvariti izgradnjom individualnih ili dvojnih smještajnih jedinica tipa bungalova, koji gabaritima (maksimalno dvije etaže iznad zemlje) i materijalizacijom (upotreba prirodnih materijala: kamen, drvo, opeka) treba da se skladno uklope u prirodno okruženje. Smještajne jedinice (oko 15 jedinica) kapaciteta 4-8 posjetilaca pozicionirati zapadno od hotela (60-120 ležajeva). Objekte graditi ekološki prihvatljivim načinom gradnje u okviru definisanih zona turizma.

Izgradnja hotela kapaciteta 100 ležaja i srednje kategorije (***) sa odgovarajućim normama i sadržajima propisanih važećim pravilnicima planira se na krajnjem sjeveroistočnom dijelu Zaštićenog pejzaža, na teritoriji općine Živinice (grafički prilog br.17). Za izgradnju objekta važe dati okvirni uslovi kao i detaljni uslovi koji će biti propisani detaljnim planskom i ostalom urbanističkom dokumentacijom.

Planom se takođe predviđa rekonstrukcija dijela objekta na lokalitetu Grab potok, a za potrebe hotelskog smještaja, kao i rekonstrukcija i dogradnja postojećeg objekta Vile „Sensi“ (grafički prilog br.17).

Pored toga kampovi kapaciteta oko 50 kamp mjesta (oko 100-150 kampista), sa svim sadržajima propisanim važećim pravilnicima planiran je takođe u okviru turističko-ugostiteljske zone T2 (grafički prilog br.17), kao i uz Okolišni edukacijski centar (grafički prilog br.14 i 20). Prostore namijenjene organizovanom kampiranju potrebno je adekvatno infrastrukturno opremiti. Takođe je kampiranje turista dozvoljeno i na cijelom prostoru zaštićenog pejzaža unutar druge i treće zaštićene zone - zona B i C uz ograničenje postavljanja najviše 10 šatora odnosno 20 osoba istovremeno na jednom lokalitetu izuzev ako to posebnim ograničenjima nije drugačije propisano.

Površina zone T2 iznosi 11,28 ha.

Ponuda turističkog smještaja u vidu planinarskih i lovačkih kuća, planira se pored postojećih lokaliteta i u manjem broju novih objekata disperzno raspoređenih po prostoru druge zaštićene zone - zone B (grafički prilog br.14 i 20).

Evidentno je da će na ovom prostoru biti zastupljen i izletnički turizam. Lokaliteti izletišta planiraju se unutar druge zaštićene zone - zone B, na posebno označenim i opremljenim prostorima. Kao najzanimljiviji izletnički lokaliteti izdvajaju se lokaliteti Paučkog jezera, Zobika, Bebrave i dr. Parkiranje vozila izletnika predviđeno je na parkiralištima u okviru treće zaštićene zone - zone C. Sa ovih pozicije se kraćim pješačenjem ili organizovanim prevozom može pristupiti do planiranih izletničkih lokaliteta.

Izgradnja pruge tradicionalnog „Ćire“, kao spomenika industrijskog nasljeđa predviđa se na lokalitetu Zlača, sa pozicioniranjem stajališta na ulaznoj zoni u Zaštićeni pejzaž i sjeverno od hotela Zlača (grafički prilozi br.14 i 17). S ciljem očuvanja prirode, a u skladu sa odredbama zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom „Konjuh“, predvidjeti lokomotivu koja će kao pogon koristiti energiju koja može zadovoljiti uslove zaštite propisane zakonom, a koja će svojim izgledom biti dostojna replika nekadašnje parnjače.

Održiv turistički razvoj kao i uključivanje lokalnog stanovništva u turističke tokove uz očuvanje lokalnih resursa baziran je i na ostvarivanju ravnomjerne prostorne distribucije i raznovrsne smještajne ponude (kapaciteti i kategorije).

Smještajni kapaciteti na prostoru Zaštićenog pejzaža planirani prijedlogom ovog dokumenta dati su sljedećom tabelom:

Tabela br.18 Planirani smještajni kapaciteti (okvirno)

POSTOJEĆI BROJ LEŽAJA U OSNOVNOM SMJEŠTAJU	Hotel Muška voda	36
	Hotel Zlača	59
	Vila Sensi	59
	Bungalovi (lokalitet Muška Voda)	24
	Planinarski dom Javorje	30
	Planinarski dom Zobik	20
	UKUPNO:	**228**
OKVIRNI PLANIRANI BROJ LEŽAJA U OSNOVNOM SMJEŠTAJU	Dogradnja hotela Muška voda	55
	Hotel na lokalitetu Muška voda	200
	Hotel na lokalitetu Zlača	100
	Bungalovi (lokalitet Muška Voda)	72
	Bungalovi (lokalitet Zlača)	60
	Pansion - stambeno naselje Brateljevići	20
	Pansion - stambeno naselje na lokalitetu Zlača	20
	Pansion - vikend naselje V1	20
	Pansion - vikend naselje V2	20
	Privatni smještaj-vikend naselja(30%za iznajmljivanje)	84
	Smještaj u seoskim domaćinstvima	40
	Omladinski edukacioni centar	60
	Kamp – na lokalitetu Zlača	150
	Kamp - uz Omladinski edukacioni centar	100
	Planinski dom Zobik (proširenje)	20
	Planinski domovi - 2 objekta	20
	Lovački domovi - 2 objekta	20
	UKUPNO:	**1.061**
UKUPNO:		**1.289**

Ležaji za smještaj službenih lica Zaštićenog pejzaža, sezonskih radnika i za druga privremeno nastanjena službena lica na planskom području nisu uzimani u obračun kapaciteta, ali je obavezno uzimati ih u obzir pri izradi urbanističke i projektne dokumentacije.

18.2. Prostorni aspekt - sport i rekreacija

Uz ostale primarne funkcije turističko-rekreativna funkcija je jedna od osnovnih karakteristika zaštićenih pejzaža i parkova prirode koja ih uključuje u sistem zaštićenih prirodnih cjelina. Zaštićeni pejzaž Konjuh planine odlikuje se brojnim atraktivnim lokalitetima u kojima posjetioci mogu zadovoljiti svoje potrebe za boravkom u prirodi, odmorom, oporavkom, rekreacijom i novim spoznajama o prirodnim vrijednostima i karakteristikama prostora.

Uz osnovni cilj očuvanja prirodnih vrijednosti neophodno je stoga upotpuniti rekreativnu ponudu, ali na takav način da vršno opterećenje rekreativnih lokaliteta ne ugrozi prirodni ambijent i zaštićeni pejzaž. Planom se predviđa formiranje više sportskih i rekreativnih lokaliteta manjeg kapaciteta i kontrolisanog korištenja u širem pojasu prostora zaštićenog pejzaža, a u skladu sa uslovima zaštitnih zona (grafički prilozi br.14-18 i 20).

Prostor Zaštićenog pejzaža pogodan je za razvoj raznih oblika sportsko-avanturističkog turizma koji podrazumijeva spoj avanture, rekreacije, relaksacije i zabave: adrenalinski parkovi, treking (planinarenje uz pratnju planinskih vodiča), hajking (duže šetnje u prirodi), klajmbing (penjanje uz stijene), paraglajding (letenje zmajevima), skokovi specijalizovanim padobranima, planinski biciklizam, skijanje, jahanje u prirodi, speleologija, lov, ribolov, preživljavanje i sl.

Na osnovu različite atraktivnosti prostora koji su atraktivni npr. zbog prirodnog otvorenog ambijenta livada, proplanaka, a koji predstavljaju privlačne tačke za posjetioce i rekreativce, gdje se reaguje minimalnim mjerama zaštite i opremanja i s druge strane prostora sa kompleksnom ponudom, vaspitno-obrazovnom, turističkom, rekreativnom, a koji uključuju više objekata različite namjene smještenih u sadržajno bogatom okruženju, gdje se interveniše skupom kompleksnih mjera planiraju se sljedeće zone za odmor i rekreaciju:

- Zona rekreacije na lokalitetu Muška voda - R1 u površini od 11,87 ha (grafički prilog br.15)
- Zona rekreacije na lokalitetu Zlača - R2 u površini od 36,33 ha (grafički prilog br.17),
- Zone rekreacije sa postojećom i planiranom izgradnjom (planinarske kuće i sl.) - R3 (grafički prilozi br.14, 18 i 20).
- Zone rekreacije bez izgradnje (razni vidovi staza) - R4 (grafički prilozi br.14, 18 i 20).

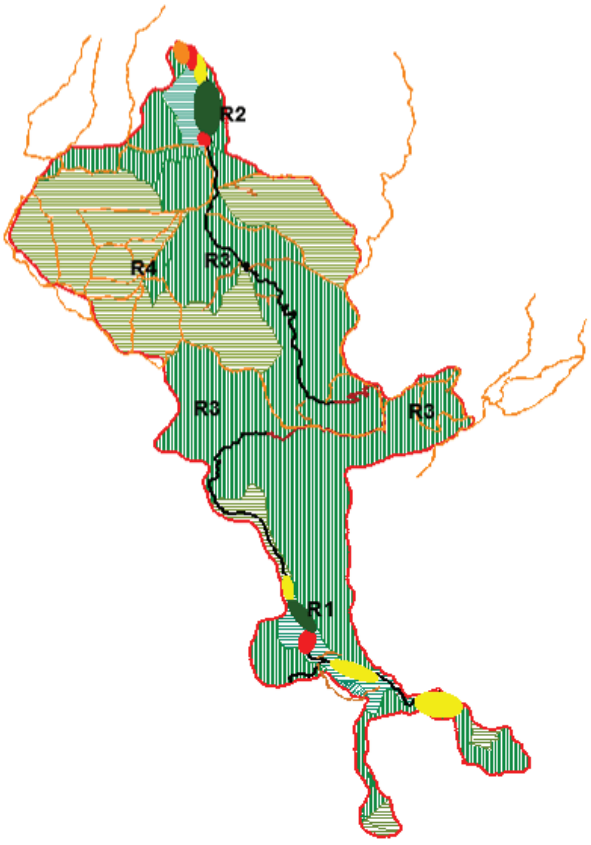

Slika br. 10: Raspored zona rekreativne infrastrukture

U zonama rekreacije R1 i R2 planira se izgradnja otvorenih rekreativnih površina namijenjenih stacionarnim i izletničkim posjetiocima u vidu sportskih terena za fudbal (glavni i pomoćni tereni, teren za trening), tereni za tenis, odbojku, rukomet, košarku i sl. kao i staze za jahanje, skijanje i sanjkanje, trim staze, te otvoreni bazen uz hotel Zlača (grafički prilog br.15 i 17). Rekreativne prostore potrebno je skladno uklopiti u postojeću konfiguraciju terena, sa što manjim intervencijama u smislu sječe drveća, nasipanja i zasijecanja terena i sl.

Zatvoreni sportski tereni (hale za košarku i male sportove, bazen, trim sale, fitnes sale, teretane i dr.) predvidjeti u sklopu turističkih objekata - hotela u skladu sa definisanom kategorizacijom i normama propisanim važećim pravilnicima.

U zoni rekreacije R2 (lokalitet Zlača) predviđa se izgradnja Konjičkog kluba, koji će u svojoj ponudi imati školu jahanja za djecu i odrasle, školu terenskog jahanja, te treninge preponskog i dresurnog jahanja (grafički prilog br.15). Potrebno je formirati prostore namijenjene smještaju konja, opreme i ostalih pratećih sadržaja, te otvorene i zatvorene prostore za treninge i sl.

Ovim planom predviđena je rekonstrukcija postojećeg skilifta na lokalitetu Muška voda (grafički prilog br.14 i 15).

Rekreativni sadržaji u vidu staza za pješačenje, trčanje, jahanje, biciklizam i sl. planiraju se u širem prostoru prve i druge zaštićene zone - zona A i B. Ovaj vid saobraćajne infrastrukture povećava efikasnost i nivo usluge saobraćajno-transportnog sistema, smanjenjem negativnih uticaja saobraćaja na ostale funkcije i životnu sredinu kroz povećanje bezbjednosti i obezbjeđenje optimalnih uslova za razvoj turizma i ostalih aktivnosti. Naglasak se stavlja na označavanje postojećih i trasiranje novih staza u skladu sa postojećom konfiguracijom terena, kao i njihovo uklapanje u prirodni ambijent, na zemljanoj podlozi (ili adekvatno uređenoj podlozi od drveta i drugih prirodnih materijala-uz vodene tokove), a u pravcima atraktivnih turističkih lokaliteta (izvorišta, pećine, vodopadi, planinski vijenci, gradine, izletišta, planinske kuće i sl.). U trasama postojećih lokalnih puteva ili uz njih ukoliko to prostorne mogućnosti dozvoljavaju predvidjeti biciklističke staze. Afirmirati i manje zastupljene vidove rekreacije-vožnja saonicama koje vuku koji, psi i sl, vožnja kočijama, fijakerom. Cilj je stvoriti raznovrsnu i funkcionalnu mrežu puteva i staza s ciljem prezentacije prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti Zaštićenog pejzaža. Poželjno je da uz staze budu što više zastupljeni specifični punktovi i odmorišta (npr. vidikovac, staro stablo, potok, izvor, stijena i sl), ali i skloništa od vremenskih nepogoda u vidu planinarskih skloništa, nadstrešnica i mjesta za sklonište konja i pasa.

Maksimalni gabariti formiranih skloništa ne bi trebali da prelaze površinu od 50 m^2. Pri izgradnji koristiti prirodne građevinske materijale (npr. drvene oblice za oblaganje fasada), sa naglaskom na uklapanje u prirodno okruženje.

Prostor oplemeniti usputnim klupama, korpama za otpatke, zaštitnim ogradama, panoima i ostalom opremom u skladu sa mjestom i položajem.

Posebno se ističe potreba uređenja rekreativnih sadržaja u skladu sa savremenim trendovima, kao što su avanturistički parkovi i kampovi u prirodi, divljini.

Avanturistički park bio bi uređen na jednom od šumskih lokaliteta u zoni R2 (grafički prilog br.17) i podrazumijeva uređenje nekoliko staza za sportske i ekstremne adrenalinske aktivnosti različite težine. U prirodnom ambijentu, na postojećim stablima konstruiše se niz drvenih platformi međusobno povezanih sajlama, mrežama i konopcima koji se koriste za prelazak sa jedne platforme na drugu na stazama različitih visina (između 1.5 i 18 m iznad tla). Na stazama se organizuju igre i postavljaju prepreke na visinama, adaptirane za različite uzraste od 5 do 70 godina. Pri korištenju staze svaki posjetilac koristi obaveznu sigurnosnu opremu (pojas, rukavice, kacigu). Posjetioce kroz staze provode stručno obučene ekipe koje objašnjavaju način korištenja staze i pravila igara. Staze se prolaze u vremenskom intervalu od 10 do 45 minuta. U ovakvom parku mogu se organizovati i različite igre istraživanja u prirodi, sportske aktivnosti, skokovi sa platformi, provlačenje kroz granje, oblice, tunele, i sl.

Avanturistički park u nacionalnom parku „Lovćen“

Avanturistički park - Kletterwald Barenfalle

Ostavlja se mogućnost uređenja i opremanja novih skijališta čije je lokalitete potrebno utvrditi na osnovu analize terenskih i klimatskih mogućnosti i uz obavezno usklađivanje sa režimima zaštite.

U okviru škola snalaženja u prirodi mogu se organizovati i svojevrsni kampovi na lokacijama unutar šumskih kompleksa, minimalno opremljeni za prihvat planinara i avanturista. U tu svrhu mogu se na pogodnim lokacijama uz izvore pijaće vode postaviti drvene nadstrešnice, platforma za šator, manja koliba ili prostor za paljenje vatre.

Planom se omogućava i podstiče otvorenost korištenja građevina, odnosno mogućnost uvođenja dodatnih sadržaja koji dopunjuju osnovnu namjenu zavisno od vrste građevine, karakteristikama zone i šireg prostora te o interesu korisnika.

18.3. Komponente razvoja turizma na bazi kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa

Prema Prostornom planu za područje Tuzlanskog kantona 2005-2025., osnovni kriterijumi prema kojima su utvrđena područja namijenjena turizmu, rekreaciji, zdravstvu i slično su zasnovani na:

- integritetu prirodnog područja i prirodnih vrijednosti,
- odsustvu oštećenja i zagađenja u prirodi,
- receptivnim kapacitetima i infrastrukturnoj opremljenosti, te
- geoprometnom položaju destinacije.

Prostor obuhvata Plana posjeduje značajne potencijale za razvoj turizma, prvenstveno na osnovu kulturno-historijskih spomenika i prirodnih karakteristika prostora (grafički prilog br.13).

Mogućnosti za turističku prezentaciju i korištenje baziraju se na slijedećim elementima prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa:

- očuvanost životne sredine predstavlja veliku prednost ovog područja;
- veliki udio atraktivnih površina sa visokim dendro inventarom (čak 95% obuhvata plana);
- čitav kompleks pješačkih i planinskih puteva koji su obilježeni i oblikovno uočljivi na terenu (najznačajniji planinski put od Stupara do jednog od najatraktivnijih lokaliteta u zaštićenom području -lokalitet „Javorje“);
- izvorišta pitke i mineralne vode različite izdašnosti i kvaliteta – od kojih je najznačajniji izvor prirodne mineralne vode ispod brda Jastrebić poznat kao „Muška voda“;
- izvorište rječice Bukovice smješteno u atraktivnom prirodnom ambijentu;
- prirodna planinska jezera - „Jezero Konjuh“ („Paučko jezero“) zajedno sa dva izvora u neposrednoj blizini u narodu nosi naziv „Biser Konjuha“;
- atraktivnost vodotoka i prostorno-pejzažnih vrijednosti slivnih područja Drinjače u južnom dijelu i Oskove u sjevernom dijelu zaštićenog područja;
- prirodne vrijednosti geomorfološkog karaktera: „Pećina Brateljevići“ („Djevojačka pećina“) i „Pećina Bebrava“;
- kulturno-historijski spomenici - nekropola „Kuman“ Brdijelji i niz pojedinačnih stećaka na predmetnom prostoru.

Planinu Konjuh karakterišu izuzetne prirodne karakteristike koje se manifestuju kroz smjenjivanje planinskih grebena povezanih prevojima, a razdvojenih kotlinama. Prostor je najvećim dijelom obrastao visokim kvalitetnim šumama, sa zonama manjih grupacija stambenih ili turističkih objekata, nad kojim se izdižu šumom obrasli planinski vrhovi sa visinom do 1328 m. Cijeli prostor masiva ispresijecan je brojnim riječnim dolinama koje na mjestima dobijaju obilježja klisura i kanjona, te nadopunjuju pejzažne odlike ovog prostora. Čitav planinski prostor Konjuha je bogat ljekovitim biljem, jestivim gljivama i raznovrsnom divljači. Nukleusi razvoja planinskog turizma i komplementarnih turističkih grana (lovni i izletnički turizam) na čitavom ovom planinskom području su sportsko - rekreativni centri „Muška voda“ i „Zlača“ (grafički prilozi br.14, 15, 17, 18 i 20).

Poseban turistički potencijal predstavlja izvor prirodne mineralne vode odnosno lokalitet „Muška voda“ („Pašina voda“, „Kladanjska voda“), koji je smješten na južnom dijelu obuhvata Plana (grafički prilozi br.14, 15, 18 i 20).

Izvor ove vode je ispod brda Jastrebić. S obzirom na reprezentativnost ovakvog prirodnog sadržaja počeo se razvijati i stacionarno-zdravstveni i rekreacioni turizam.

Sa aspekta kulturne baštine mnogobrojne nekropole stećaka (najznačajnija nekropola „Kuman“ Brdijelji) i pojedinačni stećci predstavljaju podlogu za razvoj kulturnog turizma (grafički prilozi br.13, 14 i 20).

Postojeći potencijali na prostoru obuhvata Plana pogodni su za razvoj sljedećih grana turizma:

- rekreativno-zdravstvena na cijelom području;
- zimsko-turistička u slivu Drinjače, Krabanje i Velike Zlače;
- vjerska komponenta na lokalitetu Brateljevići;
- naučno-obrazovna na lokalitetima Javorje, Brateljevići, Bebrava, Varda;
- boravišna komponenta na receptivnim zonama Zlača i Muška Voda;
- Javorje kao izletnička, rekreativna i planinarska receptivna zona sa realnim mogućnostima izgradnje receptivne zone za boravišni turizam;
- Lovni i ribolovni turizam (izuzev u zoni A);
- izletničkog i vikend turizma;
- organizovanja ekskurzija i grupnih posjeta.

Od kulturnih manifestacija organizuju se Dani Djevojačke pećine koje se svake godine tradicionalno održavaju posljednje sedmice u avgustu. Lokalitet pećine tradicionalno ima sakralni značaj. Poznat je širom Bosne i Hercegovine kao dovište (molitvište), što predstavlja jedan od potencijala za razvoj vjerskog turizma (grafički prilozi br.12, 14, 16 i 20).

19. DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Karakter namjene prostora zahtijeva odgovarajući dijapazon objekata društvenih infrastrukture, koji treba da budu isključivo u službi i za potrebe planirane namjene prostora, a sa ciljem racionalnog i ravnomjernog opremanja prostora.

Turistički kompleksi generalno iniciraju razvoj društvene infrastrukture, naročito kulturnih, javnih i pratećih sadržaja (bioskopi, muzeji, koncerti, predavanja, specifični festivali, itd.), te pojavu sadržaja kao što su ambulanta, pošta, ispostava banke itd.

Kao jedna od mogućnosti prostorne lokacije objekata društvene infrastrukture navodi se prenamjena postojećeg građevinskog fonda koji se planom zadržava. U drugom slučaju obezbjeđenje odgovarajućeg nivoa usluga moguće je ostvariti u centrima zajednice obližnjih naselja.

Planom su predviđena dva glavna ulaza u prostor Zaštićenog pejzaža Konjuh, a nalaze se u trećoj zaštićenoj zoni - zona C (grafički prilozi br.14-20). Prvi ulaz je sa južne strane iz pravca općine Kladanj, u okviru naselja Brateljevići, dok je drugi sa sjeverne strane Zaštićenog pejzaža, a nalazi se na granici općina Banovići (naselje Repnik) i Živinice (naselje Višća Gornja).

Takođe, planom je ostavljena mogućnost korištenja i dva sporedna ulaza u Zaštićeni pejzaž. To su: sporedni ulaz formiran na postojećem putu iz pravca naselja Tuholj - Goletići (druga zaštićena zona – zona B1), te iz pravca zaselaka (druga zaštićena zona – zona B2) Milankovići – Subašići – Radovići – Hodžići (Zeničko – Dobojski kanton).

Na glavnim ulazima je potrebno postaviti adekvatne oznake (table) sa osnovnim informacijama o teritoriji Zaštićenog pejzaža, naplatne kućice i info-pultove na kojima se mogu dobiti potrebne informacije o turističko-ugostiteljskoj ponudi i atraktivnim lokalitetima na prostoru Zaštićenog pejzaža, informacije o pozicijama parking prostora, promotivni materijal i sl. U skladu sa odredbama Zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom „Konjuh“ vrši se kontrola kretanja motornih vozila.

Obzirom da je postojeća organizacija građevinskih zona i u okviru njih planiranih sadržaja uslovila formiranje dvije cjeline na jugu i sjeveru zaštićenog pejzaža na međusobnoj udaljenosti od oko 20 km, javila se potreba za organizovanjem sadržaja društvene infrastrukture u obje cjeline, a s ciljem pružanja raznovrsne i kvalitetne ponude i zadovoljenja potreba korisnika Zaštićenog pejzaža (grafički prilozi br.14-18).

Zone društvene infrastrukture, na lokalitetima Muška voda D1 i na sjevernom dijelu Zaštićenog pejzaža – lokalitet Zlača D2, nalaze se u obuhvatima prostornih cjelina za koje se predlaže izrada detaljnog planskog dokumenta - regulacionog plana, koji će dati odrednice u pogledu intervencija u prostoru i decidno definisati kapacitete i vrste sadržaja (grafički prilozi br.14-18). Društvena infrastruktura zastupljena je sadržajima obrazovanja, trgovine i kulture, organizovanjem sadržaja kao što su ispostava banke, pošte, ambulante i sl.

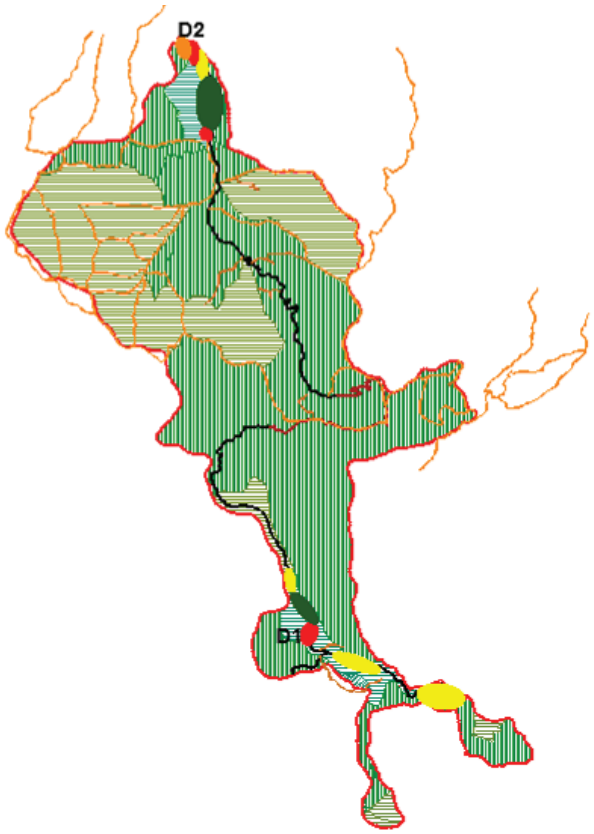

Slika br. 11: Raspored zona društvene infrastrukture

Sadržaji društvene infrastrukture mogu se javiti u sklopu turističko-ugostiteljskih objekata - D1 (grafički prilog br.15). ili kao samostalni - D2 (grafički prilog br.17). U slučajevima izgradnje samostalnih objekata potrebno je da oni budu manjih dimenzija ili raščlanjenih gabarita ukoliko se radi o većoj izgrađenosti tla, maksimalne spratnosti prizemlje i sprat ili potkrovlje. Objekte formirati u okvirima definisanog građevinskog zemljišta, a uz ekološki prihvatljiv način izgradnje i korištenja energije, te primjenu tradicionalnih građevinskih materijala. Naročitu pažnju posvetiti uklapanju objekata u prirodni ambijent i planinsko-seosko okruženje. Površina zone D2 iznosi 9,25 ha.

U okviru ovih lokaliteta mogu se predvidjeti sljedeći sadržaji: turistički info-pultovi, prodavnice i prostori za izlaganje rukotvorina lokalnog tradicionalnog zanatstva, suvenirnice, radionice u kojima će se vršiti prezentacija i obuka u tradicionalnim zanatima, ugostiteljski sadržaji sa ponudom jela tradicionalne kuhinje i sl. Moguće je predvidjeti i sadržaje u vidu otvorenih bina ili amfiteatra namijenjenih okupljanju većeg broja posjetilaca u svrhu prezentacija lokalnih dostignuća, održavanja kulturnih priredbi, koncerata, festivala, predavanja i sl. kao i izgradnju objekata manjeg bioskopa, pošte, ambulante, banke i sl.

Obzirom na evidentirano bogatstvo Zaštićenog pejzaža potencijalima za razvoj edukacije u klasičnim obrazovnim i specifičnim programima planira se formiranje nekoliko objekata koji će obezbijediti raznovrsnu ponudu edukativnog i obrazovnog karaktera.

Izgradnja „Okolišnog edukacijskog centra Konjuh“ predviđa se na lokalitetu Krabanja, kao centra namijenjenog za edukaciju učenika i studenata, ljubitelja prirode, lokalnog stanovništva i turista, organizovanje različitih aktivnosti i događaja, razvoj eko-turizma, promociju područja i sl. (grafički prilozi br.14 i 20). Koncept izgradnje zasniva se na upotrebi prirodnih materijala i lokalnih resursa, sa naglaskom na očuvanje i obnavljanje energije. Sadržaji koji bi bili u sastavu centra bazirali bi se na formiranju prostora sa ciljem edukacije i organizovanja radionica i škola u prirodi na temu ekologije, očuvanja prirode i održivog korištenja resursa, očuvanja biodiverziteta, te specifičnosti područja Konjuha i sl. Dodatne aktivnosti bi podrazumijevale organizovanje foto kampova, speleoloških kampova, poznavanje i upotrebu ljekovitih biljaka, uzgoj hrane na prirodan način, primjene starih zanata, posmatranje ptica, edukaciju snalaženja u divljini, a u saradnji sa planinarskim i speleološkim društvima. U svom sastavu Centar treba da sadrži prostore namijenjene smještaju, edukaciji i rekreaciji korisnika. Planiraju se kapaciteti 60 ležaja za stacionarni boravak i 100 restoranskih mjesta, uz obezbjeđenje osnovnih i minimalnih uslova definisanih važećim pravilnicima.

Planom se predviđa i izgradnja Istraživačke stanice sa botaničkom baštom namijenjene učenicima, studentima, profesorima i svim ljubiteljima biljaka i prirode (grafički prilozi br.14 i 20). U svom sastavu treba da ima laboratoriju sa pratećim sadržajima i botaničku baštu, a biće opremljena savremenom opremom. Tačna lokacija stanice biće određena nakon detaljnih istraživanja pedoloških, ortografskih i mikroklimatskih uslova.

Obrazovni sadržaji mogu se formirati i u vidu manjeg broja učionica ili sala za predavanja sa pratećim sadržajima u sklopu objekta hotela Muška voda koji se ovim Planom zadržava i predviđa za dogradnju i rekonstrukciju/adaptaciju za potrebe omladinskog hostela (grafički prilozi br.14 i 15).

Od kulturnih manifestacija, na prostoru obuhvata Plana, organizuju se Dani Djevojačke pećine koje se svake godine tradicionalno održavaju posljednje sedmice u avgustu. Lokalitet pećine tradicionalno ima sakralni značaj, što predstavlja jedan od potencijala za razvoj vjerskog turizma, te se Planom predviđa i izgradnja vjerskog objekta u blizini pomenute pećine. Precizna lokacija ovog vjerskog objekta će biti definisana kroz izradu urbanističkog projekta (grafički prilozi br.14 i 16).

20. ZAŠTITA I UNAPREĐENJE OKOLIŠA

Pojam zaštita prirode kod nas se često poistovjećuje sa pojmom zaštita okoline, ali to su ipak dva različita pojma. Prije svega, zaštita okoline i zaštita prirode su dva osnovna zakonska koncepta pristupa okolini. Zaštita okoline reguliše ograničavanja uticaja ljudske zajednice na okolinu, a zaštita prirode ograničava promjene u prirodi (ekosistemima). Drugim riječima, zaštita okoline se odnosi na područja namijenjena urbanizaciji, industriji, saobraćaju, poljoprivredi i za druge ljudske aktivnosti, dok se zaštita prirode odnosi na područja posebne prirodne vrijednosti u kojima je ograničeno unošenje promjena u prirodne sadržaje.

Definicija zaštite prirode po Svjetskoj uniji za zaštitu prirode (IUCN) kao i prema Zakonu o zaštiti prirode (Službene novine FBiH broj 33/03) glasi:

„Zaštita prirode podrazumijeva sve odgovarajuće aktivnosti i mjere koje imaju za cilj sprečavanje štetnih aktivnosti, oštećenja ili zagađivanja prirode, smanjenje ili eliminiranje nastale štete i obnova prirode i dovođenje u prvobitno stanje“.

Pod pojmom prirode se podrazumijevaju divlje biljne i životinjske vrste, minerali, fosili i prirodna geografska (kopnena ili vodena) područja, odnosno svi dijelovi okoline (okoliša, životne okoline) u kojoj čovjek svojim djelovanjem još uvijek nije izvršio značajan negativni uticaj. Zaštićena područja su najčešći način ili alat na koji se vrši zaštita prirode.

Iako planovi razvoja, kako pojedinačno tako i sintezno sami po sebi sadrže mjere zaštite okoline, ipak je ovaj kompleks pitanja neophodno posmatrati izdvojeno kao koncept okoline koji mora biti ugrađen u koncept cjelokupnog razvoja društva. Izdvajanje ove materije u poseban plan, između ostalog, ima za cilj da u širem razmatranju pojedinačnih komponenti okoline eksplicitno prezentuje i objasni potrebu i značaj, zaštite i unapređenja okoline.

20.1. Zrak

Zaštita zraka obuhvata očuvanje atmosfere u cijelosti sa svim njenim procesima, očuvanje njene strukture i klimatskih obilježja.

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (Službene novine Federacije BiH broj 33/03) uređuje se:

- očuvanje, zaštita, obnova i poboljšanje ekološkog kvaliteta i kapaciteta okoliša, kao i kvalitet života
- mjere i uvjeti upravljanja, očuvanja i racionalnog korištenje prirodnih resursa;
- pravne mjere i institucije očuvanja, zaštite i poboljšanja zaštite okoliša;
- finansiranje aktivnosti vezanih za okoliš i dobrovoljne mjere;
- poslovi i zadaci organa uprave na različitim nivoima vlasti.

Prilikom izgradnje novih objekata bilo da je riječ o individualnim ili proizvodnim, orijentisati se na ekološke kapacitete izvora toplotne energije.

Zagađenje vazduha je složen problem koji utiče različitim i brojnim načinima na kvalitet i opstanak života, te zahtjeva posebnu pažnju.

Kao jednu od značajnih mjera zaštite kvaliteta vazduha plan sugeriše i potrebu formiranja strategije zaštita koja uključuje:

- Emisije u zrak (emisije i imisije polutanata);
- Kvalitet zraka (formiranje službe za praćenje i kontrolu stanja kvaliteta zraka);
- Monitoring (uspostavljanje registra i baze podataka o emisiji zagađujućih materija u vazduh).

Sve planirane aktivnosti kako u djelu projektovanja tako i u procesu same realizacije moraju biti u skladu sa Zakon o zaštiti okoliša (Sl. novine FBiH 33/03 i 38/09) i Zakon o zaštiti zraka (Sl. novine FBiH 33/03 i 04/10).

20.2. Voda

Svi novi sistemi prikupljanja voda moraju imati odvojenu odvodnju otpadne vode i površinskih voda da bi se zadovoljili principi sprječavanja zagađenja.

Neophodno je izgraditi adekvatne uređaje za sakupljanje i prečišćavanje upotrebljenih otpadnih voda naselja, njihovo pravilno funkcioniranje kako bi se obezbijedio kvalitet vode prije ispuštanja u recipijent.

Plutajući nanos (plastična ambalaža, kese i sl.) redovno sakupljati i po potrebi odvoziti u saradnji sa nadležnom komunalnom službom.

Zaštita voda obuhvata očuvanje površinskih i podzemnih voda, zaliha, regulisanje kvaliteta i kvantiteta vode, zaštitu korita, obalnih područja. Očuvanje voda se propagira kroz smanjenje potrošnje vode od strane stanovništva takođe se i separacija promoviše u cilju povećanja mogućnosti ponovne upotrebe otpadnih voda.

20.3. Zemljište

Zemljište je izrazito osjetljiv medij kojim se mora veoma pažljivo raspolagati, te se o njemu mora planski i sistematski voditi briga.

Poljoprivredno zemljište, je ugroženo nekontroliranom urbanizacijom, kao i povećanim zahtjevima za promjenom namjene zemljišta, koja prati privredni razvoj društva. U cilju zaštite zemljišta sprovesti adekvatne proizvodne prakse i prilagoditi ih prirodnim karakteristikama.

Potrebno je da predmetne općine (Banovići, Živinice i Kladanj) daju program poboljšanja kvaliteta poljoprivrednog zemljišta i da oforme bazu podataka sa sistemskim praćenjem zemljišta (podatke o njegovom kvalitetu, te promjenama tokom vremena).

Problem kontaminacije zemljišta nije adekvatno istražen i praćen, stoga je potrebno preduzeti određene aktivnosti (plan unapređenja kvaliteta poljoprivrednog zemljišta) uklanjanja negativnih efekata postojeće kontaminacije.

20.4. Upravljanje otpadom

Na predmetnom području koje je naseljeno, postaviti dovoljan broj kontejnera za selektivno sakupljanje komunalnog otpada, a zatim odvoziti u saradnji sa komunalnim preduzećem.

Svaki od izvora otpada koji proizvodi otpad, ukoliko je nepravilno tretiran, povećava zagađenje okoline i uticaj na zdravlje ljudi. Međutim, nivo uticaja varira u zavisnosti od prirode otpada.

Na području posebnog obilježja „Zaštićeni pejzaž Konjuh“ možemo definisati kućni i komercijalni otpad.

Kućni otpad

Kućni otpad (ili otpad iz domaćinstava) je onaj koji nastaje u mjestima stanovanja kao posljedica uobičajenih kućnih aktivnosti. Iako ovaj otpad može sadržavati male količine građevinskog otpada u vezi manjih domaćih aktivnosti na renoviranju kućnih prostorija, ova kategorija ne bi trebala sadržavati velike količine otpada od rušenja ili znatnih rekonstrukcija stambenih prostora. Kućni otpad sadrži otpad iz domaćih prostorija koji stanari odnose na centralnu lokaciju, kao i otpad nagomilan u malim lokalnim kontejnerima/vrećama, i sl. ostavljen izvan stambenog objekta radi redovnog odvoženja.

Komercijalni otpad

Komercijalni/trgovački otpad predstavljaju materijali koji nastaju kao dio posebne vrste radne prakse (npr. prodavnice, kancelarije, hotel i drugi smještajni objekti, itd.). Količine bi se trebale jasno identifikovati i posebno razmatrati u svim aspektima tehničkog i finansijskog planiranja. S obzirom da dosta materijala iz komercijalnih aktivnosti ima slične karakteristike kao kućni otpad (npr. hrana, papir, itd.), mogućnosti za procesiranje su isto tako široke kao i za kućni otpad. Stoga ima smisla da se sakupljaču kućnog otpada (komunalno preduzeće) dozvoli da sakuplja i ovaj otpad. Međutim, sam sakupljač bi trebao da pregovara i utvrdi cijenu sa svakim proizvođačem otpada prije nego se ovaj otpad počne sakupljati zajedno sa kućnim otpadom.

Redovne aktivnosti koje se moraju obavljati u objektima/kompleksima, kao i u zaštićenim zonama A i B su sljedeće:

- Otpadni materijal iz radne prakse (prodavnice, kancelarije, hotel i drugi smještajni objekti) odlagati na mjesto privremenog odlaganja u radnim prostorijama, a zatim se otpad po vrsti odlaže na odgovarajuće mjesto;
- Za odvoz komunalnog otpada nadležna su komunalna preduzeća;
- Otpadni papir i razne vrste papirne ambalaže koja nije za upotrebu, odvoziti u preduzeća za sakupljanje sekundarnih sirovina;
- Stroga zabrana odlaganja otpada u zaštićenoj zoni A;
- Zaštićene zone A i B posebno održavati urednim;
- U zoni B duž šetališnih staza postaviti stubne korpe za odlaganje otpada, redovno sakupljati i odvoziti otpad;
- Zabranjeno je nepravilno odlaganje i odbacivanje bilo kojeg otpadnog materijala u zaštićenoj zoni B i u naseljenim područjima plana;
- Svaki radnik komunalnog preduzeća dužan je odgovornim radom i ponašanjem spriječiti komunalne incidentne situacije (rasipanje otpada), a ako se incidentna situacija dogodi dužan je da istu obavezno sanira;
- Prilikom povećanja i nekontrolirane pojave otpada u periodu intenzivnijih posjeta (praznici, izleti, turističke grupe i sl.) prioritet je češće sakupljanje otpada od strane nadležne službe (komunalno preduzeće ili ekološka organizacija);
- Komunalna preduzeća dužna su da nabave svu potrebnu opremu koja služi u svrhu prikupljanja, odlaganja i odgovarajućeg odvoza otpadnog materijala kao i da daju odgovarajuća uputstva i procedure za prikupljanje, transport od mjesta nastanka do mjesta skladištenja i odlaganja;
- Svako korištenje prirode i njeno opterećenje vršiti na način koji najmanje zagađuje ili oštećuje prirodu. Zagađivači i korisnici su dužni platiti troškove, poreze, takse i dr. za zagađivanje ili korištenje prirode ili prirodnog područja za izvođenje bilo kojih aktivnosti ako one prouzrokuju ili će vjerovatno prouzrokovati štetu po prirodu.

21. ZAŠTITA I REVITALIZACIJA KULTURNO-HISTORIJSKOG I PRIRODNOG NASLJEĐA

21.1. Kulturno - historijsko nasljeđe

Nastojeći da prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe dobije mjesto i značaj u životu zajednice koji mu objektivno i pripada, te da se zaštita prirodnog i kulturnog nasljeđa uključi u programe opšteg planiranja, potrebno je obezbijediti stalne radove na istraživanju, evidentiranju, zaštiti i prezentaciji nasljeđa. Evidentiranje, valorizacija i kategorizacija prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa predstavljaju osnovu sagledavanja kako obima, tako i njihove vrijednosti, kao i osnovu za utvrđivanje načina njihovog korištenja, te uzajamne uticaje nasljeđa i društvene zajednice. Savremeni koncept zaštite ne podrazumijeva samo pasivnu zaštitu, već se zasniva na kontinuiranom praćenju, korištenju i unapređenju prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa.

Kada se radi o tretmanu dobara na predmetnom prostoru važno je obezbijediti adekvatnu i permanentnu materijalnu i pravnu zaštitu mjerama i metodama propisanim od strane nadležnih institucija. Nasljeđe se mora štititi od svih nekontrolisanih intervencija u prostoru, a naročito od bespravne izgradnje i nesavjesnih investitora. Da bi se nasljeđe štitilo na odgovarajući način neophodno je stvoriti odgovarajući informacioni sistem o spomenicima kao neposrednom predmetu zaštite i obezbijediti sistem stalnog praćenja svih kategorija nepokretnog nasljeđa.

Osnovne mjere zaštite kulturno-historijskog nasljeđa su:

- Sistematsko istraživanje, snimanje, valorizacija i evidentiranje objekata i lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa, kao i onih koji će potencijalno biti otkriveni, a naročito objekata: Vodenica „Selimbašića“, Memorijalno spomen-obilježje u „Koritima“, Memorijalno spomen-obilježje „Miljkovac“, kao i arheoloških i historijskih lokaliteta: nekropola stećaka „Kuman“ u naselju Brdijelji, Djevojačka pećina u naselju Brateljevići, lokalitet Čaršija, arheološki lokalitet Gradac, Srednjevjekovna kaldrma na Miljkovcu, Rimska kaldrma, dovište na vrhu Konjuha (grafički prilozi br.12, 14 i 20);
- Kategorizacija i proglašavanje evidentiranih objekata i lokaliteta kao i onih koji će potencijalno biti otkriveni i vrednovani;
- Zaštita od propadanja i degradiranja svih evidentiranih i potencijalnih lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa zajedno sa neposrednom okolinom;
- Uvrštavanje objekata i lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa u jedinstveni informacioni sistem u oblasti zaštite prirodnog i kulturno - historijskog nasljeđa i uspostavljanje efikasnog sistema monitoringa na nivou čitavog područja obuhvata plana;
- Predlaganje mjera tehničke i fizičke zaštite, kao i metoda i postupaka rada na konzervaciji/obnovi i revitalizaciji kulturno-historijskog nasljeđa;
- Čišćenje od nekontrolirane vegetacije i naslaga zemlje;
- Razmatranje mogućnosti izgradnje zaštitnih objekata i ograda u funkciji obezbjeđenja trajnog očuvanja i prezentacije arheoloških lokaliteta;

- Uključivanje dobara kulturno-historijskog nasljeđa u turističke tokove ne bi smjela ni na koji način da ugroze njegov materijalni i duhovni status;
- Izrada posebnih detaljnih planskih dokumenata za područje lokaliteta Pećina u Brateljevićima.

Uređene prostora lokaliteta Djevojačka pećina u naselju Brateljevići, općina Kladanj izvršiti će se na osnovu uslova utvrđenih Urbanističkim projektom (grafički prilozi br.14 i 16). Posebnu pažnju potrebno je posvetiti uređenju vanjskog prostora i pozicioniranje bine za održavanje završne svečanosti manifestacije „Dani djevojačke pećine“. S obzirom na izrazito veliki broj posjetitelja manifestacije, pristup lokalitetu omogućiti odgovarajućim organizacionim, a ne prostornim mjerama. Režim saobraćaja u vrijeme održavanja manifestacije, zadovoljenje potreba za parkiranjem putničkih automobila, potrebe za okretnicama (npr. zakupljivanje određenog broja autobusa koji bi u vrijeme održavanja manifestacije saobraćao na linijama od okolnih naselja do naselja Brateljevići, u kratkim vremenskim razmacima, a za potrebe prevoza posjetilaca) i parkinzima za autobuse, kao i obezbjeđenje dostupnosti vozilima hitne pomoći, vatrogasaca, policije i sl. riješiti na nivou cijelog naselja i okolnog prostora, te izvršiti usaglašavanje sa regulacionim planom za lokalitet naselja Brateljevići.

21.2. Prirodno nasljeđe

Prostornim planom Zaštićenog pejzaža “Konjuh”, predlaže se zaštita i korištenje prirodnog nasljeđa, (grafički prilog br.12) i ista je zasnovana na utvrđivanju postojećih prirodnih dobara i njihovoj preciznoj kategorizaciji prema relevantnim aktima koji važe za ovu oblast (Zakon o zaštiti prirode, IUCN kategorizacija), čime se stvaraju osnovni preduslovi za uključivanje istih u evropsku ekološku mrežu.

U skladu sa tim, ovim Planom, na području Zaštićenog pejzaža “Konjuh”, predlaže se zaštita sljedećih prirodnih dobara:

1. Zaštićena prirodna područja - po IUCN I kategorija
   - Područja Prve zaštićene zone (Zona A)u okviru Zaštićenog pejzaža “Konjuh”
   - Prašuma Studešnica, sekundarnog karaktera, nalazi se u zoni A2.
   - Stanište tetrijeba (Tetrao urogallus), koje se nalazi u zoni A1
   - Stanište lještarke (Bonasa bonasia)
2. Spomenik prirode - po IUCN III kategorija
   a) Geomorfološki
      - Pećina Brateljevići, djevojačka pećina, nalazi se u zoni A5
      - Pećina Bebrava, sa hodnikom dužine oko 400 metara, posjeduje bogat pećinski nakit – sige, različitih oblika, nalazi se u zoni A4
      - Pećina Studešnica, istražena dužina oko 50m, sa dvoranom širina 15m i visini oko 7m, zona A2
      - Kameni luk, prirodni otvor-prolaz, dimenzija 7 x 5m, lokalitet Studešnica, u blizini pećine, zona A2
      - Kamena lopta, prečnika oko 2m, lokalitet Krabanja, zona B1
      - Krabanjski krš, krečnjačka litica visine 300 - 400 m, dužine oko 700 m, sa vertikalnim nagibom skoro na cijeloj dužini, sa mnoštvom neistraženih pećina i jama, sa izuzetnim potencijalom alpinizma i drugih ekstremnih sportova, zona B1
      - Kanjon potoka Skakavac, klisura i kanjon sa dva vodopada visine preko 20m, izuzetnog geološkog izgleda, sa površinom lokaliteta od oko 10 ha, zona A1

   b) Hidrogeološki
      - Izvorište “Muška voda”, zona A3
      - Izvor (Voda Kurnjača), zona B1
      - Vrelo Krabanje, zona B1
      - Izvor Studešnice, zona, A2
      - Svi ostali izvori na području Zaštićenog pejzaža “Konjuh”

   c) Hidrološki
      - Vodopad Velika Zlača, visina 20 - 25 m, nalazi se u zoni A1
      - Vodopadi potoka Skakavac, klisura i kanjon sa dva vodopada visine preko 20m, izuzetnog geološkog izgleda, sa površinom lokaliteta od oko 10 ha, zona A1
      - Paučko jezero, nalazi se u zoni B1
      - Svi vodotoci na području Zaštićenog pejzaža “Konjuh”

   d) Botanički
      - Pojedinačne biljne vrste, i to: bosanski ljiljan (Lilium bosniacum), bosanska perunika (Iris bosnica), sunovrat (Leucojum vernum), iva (Teuchrium montanum), lincura (Gentiana lutea), hrizantema (Chrysanthemum sp.)
      - Reliktne i endemske biljne vrste: Aspleniuum cuneifolium, Minuartia bosniaca, Notholaena marantae, Halacsya sendteri, Potentilla visianii, Fumana bonapartei, Haplophyllum bossierianum, Gypsophila spergulaefolia
      - Rijetke i reliktne biljne zajednice: šume bijelog i crnog bora na peridotitu i serpentinitu Pinetum silvestris – nigrae serpoentinicum, Erico-Pinetum nigrae serpentinicum
      - Rijetka, stara i historijski značajna stabla, evidentirana u Registru rijetkih, starih i historijski značajnih stabala na području Tuzlanskog kantona

Tabela br. 19: pregled rijetkih starih i historijski značajnih stabala[11]

Red. br.	NAUČNI NAZIV	DOMAĆI NAZIV	ODJEL	GJ	OPĆINA
1	Abeis alba Mill	Jela obična	62	Oskova	Kladanj
2	Abeis alba Mill	Jela obična	65/1	Oskova	Kladanj
3	Abeis alba Mill	Jela obična	50/1	Oskova	Živinice
4	Abeis alba Mill	Jela obična	50/1	Oskova	Živinice
5	Abeis alba Mill	Jela obična	143	Gostelja	Kladanj
6	Picea abies	Smrča	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
7	Picea abies	Smrča	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
8	Pinus nigra Arnold	Crni bor	71	Gornja Drinjaca	Kladanj
9	Pinus nigra Arnold	Crni bor	72	Gornja Drinjaca	Kladanj
10	Pinus nigra Arnold	Crni bor	89	Oskova	Banovići
11	Pinus nigra Arnold	Crni bor	94	Oskova	Banovići
12	Pinus nigra Arnold	Crni bor	94	Oskova	Banovići
13	Taxus baccata	Tisa	93	Oskova	Banovići
14	Fagus sylvatica	Bukva	49	Oskova	Živinice
15	Acer pseudo-platanus	Gorski javor	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
16	Acer pseudo-platanus	Gorski javor	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
17	Acer pseudo-platanus	Gorski javor	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
18	Acer pseudo-platanus	Gorski javor	66	Oskova	Kladanj
19	Acer pseudo-platanus	Gorski javor	143	Gostelja	Kladanj
20	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	96	Gornja Drinjača	Kladanj

11 Detaljniji podaci o ovim stablima se nalaze u okviru elektronske GIS baze koja je sastavni dio ovog Plana

21	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	96	Gornja Drinjača	Kladanj
22	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
23	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
24	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	66	Oskova	Kladanj
25	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	50/1	Oskova	Živinice
26	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	143	Gostelja	Kladanj
27	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	143	Gostelja	Kladanj
28	Ulmus glabra	Gorski brijest	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
29	Tilia cordata	Lipa kasna	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
30	Tilia cordata	Lipa kasna	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
31	Tilia cordata	Lipa kasna	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
32	Pyrus pyraster	Divlja kruška	50/1	Oskova	Živinice
33	Prunus avium	Divlja trešnja	50/1	Oskova	Živinice

3. Zaštićeni pejzaž - po IUCN V kategorija
   - Cjelokupno područje koje se nalazi u granicama Zaštićenog pejzaža "Konjuh"

   Pojedinačni lokaliteti i predjeli
   - Vrh planine Konjuh, izletište, vidikovac, planinarski uspon, stanište tetrijeba i Bosanskog ljiljana, površine oko 3ha, zona A1
   - Izletište Bebrava, površine oko 2 ha
   - Kota Zidine, sa sljedećim karakteristikama: izletište, planinska kuća, planinarski uspon, vidikovac, litica, stanište tetrijeba i bosanskog ljiljana. Ukupna površina ovog lokaliteta iznosi oko 20 ha i ista se nalazi u zoni A1
   - Kota Zelenboj, sa sljedećim karakteristikama: planinarski uspon, izletište, vidikovac. Površina ovog lokaliteta iznosi oko 5 ha i nalazi se u zoni zaštite B1
   - Izletište Velika Zlača, sa sljedećim karakteristikama: planinska kuća, stanište tise, površina lokaliteta oko 1 ha. Nalazi se u zoni A1.
   - Izletište Zobik, polazište na planinarske uspone prema Zidinama i vrhu Konjuha, površina oko 3 ha, zona B1

4. Zaštićena prirodna područja u svrhu održivog gospodarenja prirodnim ekosistemima - po IUCN VI kategorija
   - Sjemenska sastojina jele, odjel 104 i 104/1, G.J. Gornja Drinjača
   - Sjemenska sastojina bijelog bora, odjel 91, G.J. Gornja Drinjača
   - Sjemenska sastojina bukve, odjel 99, G.J. Gornja Drinjača
   - Sjemenska stabla gorskog javora, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
   - Sjemenska stabla gorskog brijesta, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
   - Sjemenska stabla bijelog jasena, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača

Pokraj navedenih prirodnih vrijednosti, ovim Planom predlaže se zaštita i sljedećih pojedinačnih vrsta faune i ihtiofaune:
- tetrijeb (Tetrao urogallus)
- lještarka (Bonasa bonasia)
- planinska sova (Strix uralensis)
- vidra (Lutra lutra)
- riječni rak (Astacus astacus)
- autohtona potočna pastrmka (Salmo trutta)
- potočna mrenica (Barbucus balcanicus)

U cilju zaštite svih gore navedenih prirodnih dobara, ovim Planom se predviđa izrada Stručne osnove za uspostavljanje zaštićenih područja, kojom će biti propisane precizne mjere zaštite za svako navedeno prirodno dobro, i koja predstavlja osnovu za donošenja odluka o konačnoj zaštiti.

U skladu sa tim, potrebno je izvršiti detaljna istraživanja područja predviđenog za izdvajanje sastojina prašumskog tipa u zoni Studešnice, pri čemu će biti precizno utvrđene granice buduće prašume.

Mjere zaštite navedenih prirodnih vrijednosti, moraju biti u skladu sa relevantnim zakonodavnim okvirom.

U cilju stimulacije naučno-istraživačkog rada, koji će zasigurno rezultirati otkrivanjem novih prirodnih vrijednosti i pojava, ovim planom se definiše i izgradnja Istraživačke stanice sa botaničkom baštom. U svom sastavu treba da ima laboratoriju sa pratećim sadržajima kao i botaničku baštu u kojoj će se naći veliki broj biljaka koje egzistiraju na području planine Konjuh. Tačna lokacija ove stanice će biti određena nakon detaljnih istraživanja pedoloških, ortografskih i mikroklimatskih uslova.

22. MINSKA POLJA

Na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" nisu evidentirana minska polja.

23. UGROŽENOST PODRUČJA

Ugroženost područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", je zasnovana prevashodno na bazi elementarnih nepogoda. Obzirom da na ovom području ne postoje minska polja, te da nema industrijskih kapaciteta koji bi mogli dovesti do akcidentnih situacija, zaštita ovog područja se zasniva na zaštiti od elementarnih nepogoda, među kojima najdominantniju ulogu ima zaštita od požara, kao i zaštita od biotičkih faktora (kalamiteti insekata).

Zaštita ovog područja od požara se zasniva prije svega na poštivanju propisanih pravila o zabrani loženja vatre na rizičnim područjima, zatim razvijanjem mreže dojavljivanja te kroz izradu Plana zaštite od požara. Ostavljanje lišćarskih šumskih enklava u okviru borovih šuma ima veliki značaj u smanjenju rizika od požara.

Obzirom na dominantu pokrivenost ovog područja šumskim resursima, zaštita istih od gradacija insekata predstavlja primarnu potrebu. U cilju zaštite šumskog fonda od biotičkih štetnika, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" ovim Planom se propisuje stalni monitoring zdravstvenog stanja šuma. U tu svrhu je potrebno je koristiti vrste sječa koje grade stabilne i otporne sastojine, a zatim postaviti klopke za potkornjake, te pratiti brojnost istih. Pri gazdovanju šumama potrebno je voditi računa o šumskom redu.

Ugroženost područja od ostalih elementarnih nepogoda, kao što su poplave, klizišta, i dr., je minimalna, jer do sada nisu zabilježena klizišta niti značajniji poplavni talasi.

Svaka aktivnost koja može prouzrokovati štetu opasnu po život i zdravlje ljudi i imovina, mora se regulisati u skladu sa Planom upravljanja Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

24. OSNOVNA NAMJENA PROSTORA ZAŠTIĆENOG PEJZAŽA "KONJUH" - SINTEZNA PROJEKCIJA

24.1. Načela organizacije prostora

Organizacija prostora Zaštićenog pejzaža Konjuh u periodu do 2030. je zasnovana na maksimalnoj zaštiti prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti uz mogućnost nastavka korištenja raspoloživih prirodnih potencija područja, a u skladu sa propisanim režimima korištenja koji su vezani za utvrđene zone zaštite. Simultana zaštita i korištenje prirodnih potencijala prostora zahtijevaju maksimalnu međusobnu koordinaciju u prostornim okvirima, jer se mogu javiti konflikti i sukobljavanje pri njihovoj realizaciji.

Osnovna načela organizacije prostora Zaštićenog pejzaža su sljedeća:

- **Održivi humani razvoj** – Savremeni trendovi prostornog planiranja, kao i zakonodavni okvir naglasak stavljaju na principe održivog razvoja, koji podrazumijeva upravljanje prostorom kao prirodnim resursom raspoloživim u ograničenim količinama za kojim je sve izraženija potražnja, a sa ciljem zadovoljenja potreba sadašnjih generacija, bez ugrožavanja potreba budućih. S tim u vezi možemo govoriti i o principima očuvanja životne sredine, prirode, kulturno-historijskog nasljeđa i drugih prirodnih vrijednosti, ali i racionalnog korištenja prostora, te kompatibilnosti namjena.
- **Zaštita prostora** – Sa svim svojim prirodnim i stvorenim vrijednostima prostor je najvrjedniji resurs ove sredine. Ovo načelo se bazira na usaglašavanju zaštite prostora i njegovog korištenja u privredne, turističko-rekreativne, naučne svrhe, a naročito simultana zaštita i korištenje:
  - šumskog fonda,
  - vodnog potencija,
  - rude i mineralne sirovine,
  - prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa.

  U skladu sa tim, ovo područje u budućnosti karakteriše potpuna dominacija vrijednih, stabilnih i očuvanih šumskih ekosistema, velikog diverziteta, sa potpuno očuvanim prirodnim i kulturno-historijskim dobrima, uz veoma malu zastupljenost građevinskih zona na kojima su precizno propisane mjere i načini gradnje. Naglasak se stavlja na racionalno korištenje zemljišta i njegovu zaštitu u svim elementima korištenja.
- **Očuvanje prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti** – Jedinstvenost područja planine Konjuh u odnosu na slična planinska područja u okruženju određuje bogato prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe i specifična mjesta hodočašća, te se posebna pažnja u Planu usmjerava na zaštitu ovih lokaliteta i ambijenta u kojem se nalaze. Prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe je jedan od nosioca identiteta zaštićenog pejzaža Konjuh. Planira se rekonstrukcija, sanacija i konzervacija objekata graditeljskog nasljeđa i njihova odgovarajuća prezentacija. Planom su njihove lokacije uklopljene u zone zaštite i prirodne, uglavnom šumske ambijente. Posebna težnja je posvećena njihovoj boljoj dostupnosti.
- **Integracija prostora u cjelinu jedinstvenog upravljanja i korištenja** – Povezivanje ovog prostora u jedinstvenu cjelinu potreba je i nužnost koju nameće privredna orijentacija, a zasnovana je na upotpunjavanju raznovrsnosti turističke i sportsko-rekreativne ponude. Organizacija građevinskih zona i u okviru njih turističkih sadržaja polarizovana je u dvije cjeline na jugu i sjeveru zaštićenog pejzaža, koje su međusobno udaljene oko 20 km. U prostornom smislu se nametnula potreba za njihovim povezivanjem. Na ovaj način bi se postigla integracija cijelog prostora Zaštićenog pejzaža, stvorili bolji uslovi za upravljanje cjelinom zaštićenog prostora i otvorila mogućnost objedinjavanja turističke ponude.
- **Turizam kao nosilac privrednog razvoja** – Konjuh treba da se razvije u atraktivnu planinsku destinaciju u kojoj se ostvaruje jedinstvo očuvanog prirodnog pejzaža i kvalitetne i odmjerene turističke ponude. Organizacija zaštićenog prostora treba da bude održiva i da promoviše prirodne vrijednosti, ekologiju, zdrav život i kvalitet boravka na planini.

  Osnovni planski cilj je da se upotpuni turistička ponuda i omoguće atraktivne posjete planini sa visokim stepenom doživljaja, ali da se pri tom ne ugrozi Zaštićeni pejzaž. Savremeni turistički trendovi u planinskom turizmu upućuju na rastuću tražnju za specifičnim planinskim resort-ima u očuvanom prirodnom okruženju koji svojim gostima nude široku lepezu iskustava, proizvoda i aktivnosti tokom cijele godine. Veća je potražnja za kratkim aranžmanima u raznovrsnoj ponudi smještaja i specifičnim turističkim paketima koji nude različite vanpansionske aktivnosti.

  U skladu sa navedenim neophodno je višeslojno unaprijediti turističku ponudu, a smještajne kapacitete proširiti u smislu raznovrsne ponude:
  - Hosteli – za školske programe (ekskurzije, škole u prirodi), studentske i istraživačke programe (geološke, biološke, šumarske, geografske i druge prirodnjačke studije, ali takođe i za arheološke, arhitektonske, konzervatorske i druge studije koji se bave zaštitom kulturnog nasljeđa). Hosteli se u ljetnjem i zimskom periodu mogu koristiti za omladinsku turističku ponudu, ljetne škole, radionice i sl.
  - Hoteli, moteli i porodični pansioni sa kvalitetnom uslugom ostvaruju ponudu za turiste i rekreativce,
  - Planinarski domovi – ponuda za planinare, avanturiste i zaljubljenike boravka u prirodi,
  - Wellness hoteli – ekskluzivna ponuda za imućnije turiste koji traže odmor i relaksaciju u prirodnom okruženju,
  - Kampovi – autokampovi, eko kampovi i kampovi u prirodi.

  Neophodno je uskladiti lokalno-rekreacioni pristup sa internacionalnim pristupom razvoja turizma. S tim u vezi, svi smještajni kapaciteti zahtijevaju veći standard nego što je to uobičajeno, veću ponudu vanpansionskih aktivnosti, wellness i fitnes sadržaje i dobru infrastrukturnu opremljenost.
- **Kompaktnost i unapređenje izgrađenog ambijenta** - Cjeline u kojima su izgrađeni objekti se planiraju za uređenje u smislu unapređenja izgrađenog ambijenta, komunalnim opremanjem svom potrebnom infrastrukturom naročito onom koja obezbjeđuje zaštitu životne sredine (uklanjanje otpada i odvođenje otpadnih voda). Pri izgradnji novih objekata stambene i turističke namjene naglasak se stavlja na unapređenje urbanog standarda, ali i nizak stepen izgrađenosti. Takođe treba težiti kompaktnim stambenim i turističkim naseljima radi racionalnijeg komunalnog opremanja, ali i zbog zaštite prirodnog okruženja. Izgrađene cjeline takođe treba da posjeduju adekvatno zastupljene zelene površine i uređena dvorišta tako da se uklope u prevashodno prirodni ambijent cjeline. Parcele i razmak objekata treba da budu veći nego što je to slučaj u gradskim sredinama.
- **Ujednačeni uslovi razvoja** – S obzirom da se prostor Zaštićenog pejzaža nalazi na teritoriji tri općine, prostornom organizacijom i ravnomjernim rasporedom funkcija i infrastrukturnim opremanjem nastojali su se stvoriti uslovi za ravnomjeran društveni, privredni i ekonomski razvoj lokalnih zajednica. Međusobni odnosi centara turističke i sportsko-rekreativne ponude treba da se zasnivaju na saradnji, zajedničkoj inicijativi i dinamizmu.

24.2. Sintezna projekcija korištenja prostora

Ovim Prostornim planom, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", utvrđuju se sljedeće namjene korištenja prostora. To su:

- Šumsko zemljište
- Poljoprivredno zemljište
- Građevinsko zemljište
- Rekreativne površine
- Vodno zemljište
- Ostalo zemljište

Struktura i zastupljenost navedenih kategorija zemljišta, utvrđenih ovim Prostornim planom, prikazana je na grafičkim prilozima br.14,15,16,17,18,19 i 20, a data je i u narednoj tabeli:

Tabela br. 20, Bilansi korištenja prostora

Naziv	ha	%
Šumsko zemljište		
Strogo zaštićene šume	2484.46	30.52
Privredne šume	5405.31	66.41
Površine predviđene za pošumljavanje i konverziju	18.52	0.23
Ukupno šumsko zemljište	**7908.29**	**97.16**
Poljoprivredna zemljišta		
Livade	46.15	0.57
Pašnjaci	13.13	0.16
Ukupno poljoprivredna zemljišta	**59.28**	**0.73**
Građevinsko zemljište		
Stanovanje sa okućnicama	51.56	0.63
Društvena infrastruktura	9.25	0.11
Površine za parkiranje	1.13	0.01
Turizam i ugostiteljstvo	22.64	0.28
Ukupno građevinsko zemljište	**84.58**	**1.04**
Rekreativne površine	**48.92**	**0.601**
Vodno zemljište		
Vodene površine	**31.22**	**0.38**
Ostalo zemljište		
Rasadnik	4.98	0.06
Vegetacija uz vodotoke	2.5	0.03
Ukupno ostale namjene	**7.48**	**0.09**
UKUPNO	**8139.77**	**100.00**

Planom se utvrđuje i eksploataciono polje magnezita sa površinom od 28.36 ha.

Ukupna dužina saobraćajnica, utvrđena ovim Planom, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", iznosi 63,47 km.

Detaljan pregled cesta po kategorijama i dužinama, je dat u sljedećoj tabeli.

Tabela br 21. Pregledna tabela cesta po kategorijama , dužinama i

Red. broj	Naziv ceste / dionice /	Kategorija ceste	Dužina puta (km)	OPĆINA
1.	Milankovići-Žedno brdo-Kladanj	Regionalna (nakon rekon-struisanja)	5.12	Kladanj
2.	Žedno brdo--hotel Muška voda--Bare-Miljevica	Lokalna cesta	9.17	Kladanj
3.	Drinjača-Mačkovac	Lokalna cesta	6.01	Kladanj
4.	Bukovička cesta	Lokalna cesta	1.50	Kladanj
5.	Žedno brdo-Kruškovica	Lokalna cesta	2.00	Kladanj
6.	Muška voda-Prijeka voda	Lokalna cesta	2.58	Kladanj
7.	Prijeka voda (Rapatnica)-Sarino korito-Dugo prisoje	Lokalna cesta (planirana)	6.05	Kladanj
8.	Krabanjska cesta	Lokalna cesta	6.52	Kladanj
9.	Tuholj-Sarino korito	Lokalna cesta	0.68	Kladanj
10.	Brateljevo-Zagrađe	Lokalna cesta	0.10	Kladanj
11.	Miljevica rudnik-Jelova glava	Lokalna cesta	3.80	Kladanj
12.	Podkonjuščić	Lokalna cesta	1.17	Kladanj
13.	Drinjače 2	Lokalna cesta	0.17	Kladanj
14.	Zapaučka cesta	Nekategorisana cesta	0.395	Kladanj
15.	Bukovička cesta	Nekategorisana cesta	0.675	Kladanj
16.	Drinjača-Gorsko jezero	Nekategorisana cesta	0.405	Kladanj
17.	Podgorička cesta	Nekategorisana cesta	2.250	Kladanj
18.	Crveni krš	Nekategorisana cesta	0.620	Kladanj
19.	Cesta za stovarište U Brateljevićima	Nekategorisana cesta (planska)	0.365	Kladanj
20.	Krabanjska cesta	Lokalna cesta	0.450	Živinice
21.	Oskovačka cesta	Lokalna cesta	2.730	Živinice
22.	Oskove-Djedinska planina	Lokalna cesta	0.290	Živinice
23.	Studešnička cesta	Lokalna cesta	0.740	Živinice
24.	Cesta za Tanku kosu	Nekategorisana cesta	0.190	Živinice
25.	Oskovačka cesta	Lokalna cesta	1.245	Banovići
26.	Stanovi -Zobik	Lokalna cesta	3.485	Banovići
27.	Krabanjska cesta	Lokalna cesta	1.73	Banovići
28.	Cesta za Tanku kosu	Nekategorisana cesta	0.215	Banovići
29.	Stanovi-Borići	Nekategorisana cesta	2.815	Banovići

Dakle, unutar obuhvata prostornog plana mrežu saobraćajnica čine:

1. regionalna cesta dužine …….. 5,12 km
2. lokalne ceste dužine……. 50,42 km
3. nekategorisane ceste dužine …… 7,93 km

Ukupno : ……..……. 63,47 km

Iz navedenog se jasno vidi da na prostoru Zaštićenog pejzaža "Konjuh" i dalje dominira šumsko zemljište, dok ostale namjene zauzimaju veoma mali dio ovog iskonskog prirodnog područja. Pod šumskim zemljištem se podrazumijeva ono na kojem postoje šume, i koje se u katastru vodi kao takvo. Šume predstavljaju jedan od osnovnih razvojnih resursa ovog područja.

Poljoprivredne površine (livade i pašnjaci), naročito one koje se nalaze u višim dijelovima ovog područja, predstavljaju poseban predmet zaštite, jer su se na pojedinim dijelovima zadržali ostaci autohtonih zajednica koji karakterišu izvorne biotope ovog područja.

Pod građevinskim zemljištem, u smislu ovog Plana, podrazumijevaju se sve površine i parcele namijenjene za izgradnju objekata (stambenih, sportsko-rekreativnih, turističko-ugostiteljskih, društvenih i dr.), kao i pripadajuće saobraćajne površine.

U ukupnom bilansu, vodne površine zauzimaju mali dio područja.

Na cjelokupnom području Zaštićenog pejzaž "Konjuh", ovim Planom su utvrđene tri zone zaštite, za koje su propisani posebni režimi korištenja.

U narednoj tabeli su prikazane utvrđene površine po pojedinim zonama zaštite.

Tabela br. 22, Površine zona zaštite

ZONA ZAŠTITE	Planirana površina (ha)	%
Prva zaštićena zona - Zona A	2503.39	30.76
Druga zaštićena zona - Zona B	5085.62	62.48
Treća zaštićena zona - Zona C	550.76	6.77
UKUPNO	**8139.77**	**100.00**

25. PROSTORNO URBANISTIČKI POKAZATELJI

- Ukupna površina Plana iznosi 8139,77 ha (81,40 km2)
- Planski bilansi površina po namjeni, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", iznose:

Tabela br. 23, Bilansi korištenja prostora

Naziv	ha	%
Šumsko zemljište	7908.29	97.16
Poljoprivredno zemljište	59.28	0.73
Građevinsko zemljište	84.58	1.04
Rekreativne površine	48.92	0.60
Vodene površine	31.22	0.38
Ostalo zemljište	7.48	0.09
UKUPNO	**8139.77**	**100.00**

- Planom se utvrđuje i ekspoatacono polje magnezita sa površinom od 28.36 ha.
- Ukupna dužina saobraćajnica, utvrđena ovim Planom, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", iznosi 63,47 km.
- Planira se zapošljavanje oko 370 radnika u zavisnosti od samog razvoja Zaštićenog pejzaža "Konjuh"

III. PROJEKCIJA RAZVOJA PROSTORNIH SISTEMA

Prostorni sistem je sistem fizičkih struktura, koje su nastale kao rezultat prostornog razmještaja i organizacije privrednih, društvenih i drugih djelatnosti[12]. Prema Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja[13] projekcija razvoja određenog prostornog sistema konkretizira koncept prostornog razvoja za određeni prostorni sistem i daje smjernice za prostorni razvoj užeg područja.

1. OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA NASELJA

Prostor Zaštićenog pejzaža u kontekstu naselja odnosno urbanih područja obuhvata dio naselja Brateljevići (grafički prilozi br. 2, 3, 14, 18 i 20). Preostali dio Plana čini vanurbano područje sa najviše zastupljenim šumskim zemljištem.

Osnovni princip prostorne organizacije Zaštićenog pejzaža je unapređenje dijela urbanog područja naselja Brateljevići, dijelova naselja Višća Gornja i Repnik, definisanje zona stanovanja van ovih područja (vikend zona) kao i razvoj dva turistička centra - zone: Zlača na sjeveru i Muška voda na jugu predmetnog obuhvata, kao nosilaca organizovane turističke ponude. Unutar ovih zona definisano je građevinsko zemljište sa namjenama stanovanja, društvene infrastrukture, turizma, sporta i rekreacije. Posebnu turističku ponudu ovih centara činit će i uključivanje okolnih sela sa svojim programima. Izgradnja planirane dionice lokalnog puta treba da integriše ove cjeline u jedinstven sistem, kako bi planirani sadržaji bili dostupni svim korisnicima i kako bi se smanjile prostorno vremenske distance. Takođe, povezivanje turističkih centara je neophodno i sa aspekta jedinstvenog uređenja, funkcionisanja i organizacije prostora, s obzirom da je u postojećem stanju on prirodno i fizički razdvojen.

Razvijanjem turističkih centara formirala bi se turistička osovina i punktovi koji bi podsticali razvoj okolnih naselja. Planirani turistički centri povezani su međusobno, ali i sa drugim atraktivnim lokalitetima na teritoriji Zaštićenog pejzaža kao i sa naseljima u okolini, putevima, žičarom-gondolom, sistemom pješačkih, izletničkih, biciklističkih staza i dr. Umrežavanje prema modelu teritorijalne i funkcionalne povezanosti potrebno je ostvariti i putem zajedničkih programa razvoja i jedinstvene, ali raznolike turističke ponude.

U okvirima Prostornog plana ne možemo govoriti o strukturalnom preobražaju fizičke strukture okolnih naselja čiji stanovnici kao primarni korisnici gravitiraju prostoru Zaštićenog pejzaža. Preobražaj će se odnositi prije svega na privredni aspekt, jer će se ostvarivanjem planskih opredjeljenja stvoriti mogućnost otvaranja brojnih i raznovrsnih radnih mjesta u sektorima turizma, ugostiteljstva, poljoprivrede, zanatstva, domaće radinosti i sl. To će dalje kao povratnu pozitivnu posljedicu imati uticaj na proces urbanizacije i podizanje urbanog standarda okolnih naselja na viši nivo.

1.1. Smjernice za razvoj naselja i drugih lokaliteta i zona

Prostorni razvoj dijela urbanog područja naselja Brateljevići sa smjernicama razvoja

Osnova prostornog razvoja dijela urbanog područja naselja Brateljevići bazirana je na prisustvu stalno nastanjenog stanovništva koje može da uzme učešća u svim planiranim aktivnostima, a da u svojim objektima pruži smještaj i druge turističko-ugostiteljske usluge.

Dio urbanog područja naselja Brateljevići se nalazi u obuhvatu prostorne cjeline za koje se utvrđuje izrada detaljnog planskog dokumenta - regulacionog plana (u površini od 22,84 ha), koji će dati preciznije odrednice u pogledu intervencija u prostoru, detaljnih urbanističko-tehničkih uslova izgradnje i uređenja građevinskog zemljišta (grafički prilozi br. 14, 16 i 18). Okvirne smjernice za uređenje i upotrebu ovih naselja date su poglavlju II.8.1, a sažete su u sljedećem:

- Novu stambenu izgradnju usmjeravati na neizgrađene i atraktivne lokacije u okviru definisane zone građevinskog zemljišta namijenjenog stanovanju;
- Osim objekata stanovanja u okvirima definisanih zona moguće je graditi i pomoćne objekte za potrebe lokalnog stanovništva;
- Podsticati uvođenje društvenih sadržaja, kao i privrednih djelatnosti tipa turizma (pansioni, smještaj i ugostiteljske usluge u seoskim domaćinstvima i sl.), poljoprivrede i stočarstva (prehrambeni proizvodi karakteristični za područje Konjuha, med, sirevi i namazi, suhomesnati proizvodi, proizvodnja organske hrane za potrebe ponude ugostiteljskih objekata na području Zaštićenog pejzaža), zanatskih radionica (izrada suvenira, manjih komada namještaja, nakita, odjevnih predmeta i sl.), trgovine i sl. u stambene zone;
- Nove objekte graditi, a postojeće rekonstruisati i adaptirati na ekološki prihvatljiv način izgradnje i korištenja energije, te primjenu tradicionalnih građevinskih materijala (kamen, opeka, drvo...). Naročitu pažnju posvetiti uklapanju objekata u prirodno seosko okruženje;
- U okviru definisanih stambenih zona nalaze se i poljoprivredne površine (voćnjaci, njive i okućnice) namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji za sopstvene potrebe ili namijenjene prodaji;
- Podsticati unapređenje kvaliteta stanovanja stvaranjem kvalitetnih ambijentalnih cjelina (komunalnim opremanjem i regulisanjem javnog uličnog prostora, uređivanjem parcela, poštovanjem autohtone arhitekture objekata, korištenjem prirodnih materijala, smanjenjem izgrađenosti, te definisanjem uslova ograđivanja objekata i sl.) i povećanjem stepena

12 Prostorni plan za područje Tuzlanskog kantona 2005.-2025., JU Zavod za urbanizam Tuzla, Tuzla 2008.

13 Prostorni plan za područje Tuzlanskog kantona 2005.-2025., JU Zavod za urbanizam Tuzla, Tuzla 2008.

infrastrukturne opremljenosti (asfaltiranjem ulica i izgradnjom trotoara, izgradnjom kanalizacije i rasvjete, organizovanim odvoženjem otpada i sl.);

Detaljne smjernice:

- Nove objekte graditi, a postojeće rekonstruisati i adaptirati na osnovu urbanističke dokumentacije uz definisanje urbanističko-tehničkih uslova po najvišim standardima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora;
- U okviru navedenih građevinskih površina može se izdavati dokument - urbanistička saglasnost za izgradnju novih, kao i dogradnju, nadogradnju ili rekonstrukciju postojećih objekata za potrebe stanovanja, pomoćne objekte ili objekte druge namjene (turizam, ugostiteljstvo, poslovanje i dr.);
- Osim namjene stanovanja u definisanim zonama građevinskog zemljišta moguće je formirati i sadržaje sa namjenama iz sektora poslovanja, zanatstva, turizma, uslužnih djelatnosti i sl. a koje treba da su u skladu sa principima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora, opštim i minimalnim uslovima propisanim za vrstu objekata, kao i uslovima za kategoriju objekata u skladu sa važećim pravilnicima i to:
  - objekti u kojima se pružaju usluge u domaćinstvu (soba, apartman, studio apartman, kuća za odmor, kamp i dr.),
  - objekti u kojima se pružaju usluge u seljačkom domaćinstvu (vinotočje/kušaonica, izletište, soba, apartman, kamp i dr.),
  - ugostiteljski objekti iz grupe „hoteli“: pansion i dr.
  - ugostiteljski objekti iz grupe „restorani“: restoran, gostionica, zdravljak, zalogajnica, aščinica, ćevabdžinica i dr.
  - ugostiteljski objekti iz skupine „barovi“: kafana, bosanska kafana, krčma, klet i dr.
- Objekti u osnovi trebaju biti manjih dimenzija, odnosno raščlanjenih gabarita, ukoliko se radi o većoj izgrađenosti zemljišta, sa obaveznim kosim krovovima;
- Spratnost objekata se ograničava na maksimalno dvije etaže iznad terena (prizemlje i sprat/potkrovlje) uz dozvoljavanje formiranja podrumske ili suterenske etaže tamo gdje to uslovi terena dozvoljavaju. U izuzetnim slučajevima moguće je formirati iznad etaže sprata i etažu potkrovlja, ako se ono ne ističe u izgledu objekta ili ako se radi o objektima namijenjenim smještaju i pružanju drugih vidova usluga korisnicima prostora;
- Obrada fasade je malter svjetlijih nijansi toplih boja, opeka, kamen i drvo;
- Krovni pokrivač treba da je od takvog materijala, tekstura i boje koji neće narušavati prirodni ambijent i okruženje. Preporučuje se upotreba tradicionalnih prirodnih materijala, naročito ako se radi o objektima sa elementima lokalnih arhitektonskih obilježja ili objektima koji svojim namjenama treba da upotpune turističko-ugostiteljsku ponudu Zaštićenog pejzaža;
- Objekti se na građevinskoj parceli mogu postavljati isključivo kao slobodnostojeći ukoliko se regulacionim planovima ili urbanističkim projektima ne utvrde posebni pojedinačni uslovi;
- Zahtjeve za parkiranjem obavezno rješavati na pripadajućoj parceli;
- Objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge (smještaj, usluge hrane i pića) treba da ispunjavaju opšte i minimalne uslove za vrstu, kao i uslove za kategoriju objekata, a između ostalog:
  - Objekat mora stalno raspolagati dovoljnim količinama zdravstveno ispravne vode za piće koja se osigurava priključkom na javni vodovod, a gdje javni vodovod ne postoji, to se mora osigurati na drugi propisani način;
  - Objekat mora biti priključen na javnu električnu mrežu ili na drugi odgovarajući način biti snabdjeven električnom energijom;
  - Objekat mora imati osiguranu telefonsku vezu (fiksnu ili mobilnu);
  - U svim prostorijama objekta u kojima borave gosti mora biti osiguran odgovarajući način grijanja prostorija s temperaturom najmanje 18,5°C, uz mogućnost prozračivanja;
  - Komunalni i ostali otpad mora se redovito odstranjivati iz objekta,
  - Odvodnja otpadnih voda iz objekta mora se osigurati priključkom objekta na javnu kanalizacijsku mrežu, a gdje te mogućnosti nema to se mora osigurati na drugi propisan način.
- Najmanja udaljenost objekta od granice građevinske parcele je 3,0 m;
- Minimalna širina građevinske parcele prema pristupnoj saobraćajnici je 15,0 m;
- Uslovi definisani za izgradnju stambenih objekata važe i za pomoćne objekte.

Prostorni razvoj zona stanovanja-vikend zona sa smjernicama razvoja

Zone stanovanja – vikend zone V1 i V2 planirane su u skladu sa principima koncentracije izgradnje uz već postojeće objekte, korištenja postojećih trasa pristupnih puteva kako ne bi došlo do dodatne promjene namjene zemljišta, kao i vezivanja na postojeću infrastrukturnu opremu -saobraćajnice, električna energija i sl. (grafički prilozi br. 14,15 i 18).

Okvirne smjernice za uređenje i upotrebu ove zone date su poglavlju II.8.1.

- Detaljni uslovi za izgradnju objekata i uređenje i korištenje zemljišta u okviru lokaliteta Brateljevići, koji se odnose na oblikovanje, materijalizaciju i infrastrukturnu opremljenost, važe i za objekte vikend zona, s tim da bruto građevinska površina objekata u osnovi može iznositi maksimalno 100 m2, a spratnost maksimalno P+1/Pk;
- Veličina parcele za vikend objekte iznosi oko 1.000 m2;
- Osim namjene stanovanja u definisanim vikend zonama moguće je formirati i sadržaje sa namjenama iz sektora turizma i ugostiteljstva, a koje treba da su u skladu sa principima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora, općim i minimalnim uslovima propisanim za vrstu objekata, kao i uslovima za kategoriju objekata u skladu sa važećim pravilnicima i to ugostiteljski objekti iz grupe hoteli: pansion;
  - U okviru zona V1 i V2 planirati minimalno po jedan pansion sa minimalno 20 ležajeva;
- Za objekte koji pružaju ugostiteljske usluge (smještaj u sobama ili apartmanima) važe opći i minimalni uslovi definisani pravilnikom o pružanju ugostiteljskih usluga u domaćinstvu, kao i uslovima za kategorizaciju ovih objekata;
- Zahtjeve za parkiranjem je obavezno rješavati na pripadajućoj parceli;
- U zoni V1 planirati oko 40 vikend objekata, a u zoni V2 oko 30; Od ukupnog broja vikend objekata procjenjuje se da će se za iznajmljivanje u turističke svrhe koristiti 30%.

Prostorni razvoj lokaliteta Zlača sa smjernicama razvoja

Lokalitet Zlača sa svojim postojećim i planiranim sadržajima treba da predstavlja okosnicu razvoja turizma na sjevernom dijelu obuhvata Plana (grafički prilozi br. 14, 17 i 18). Planiran je kao centar za zimski, zdravstveni, boravišni, izletnički, vikend, sportsko-rekreativni, naučno-obrazovni turizam s obzirom da posjeduje prostorne uslove za planski definisano širenje i izgradnju, pod uslovom poštovanja uslova zaštite prirode i infrastrukturnog opremanja. Povezivanjem sa centrom na lokalitetima Muška voda i

Brateljevići, ali i sa okolnim naseljima sa svojim programima stvaraju se mogućnosti za atraktivno i aktivno uključivanje Zaštićenog pejzaža na dešavanja na savremenom turističkom tržištu. Naglasak se stavlja na neophodnost drumskog povezivanja, ali treba potencirati i razvijati umrežavanje žičarama, kao i sistemom pješačkih, izletničkih, biciklističkih staza i dr.

Osim sadržaja iz sektora turizma i ugostiteljstva na lokalitetu Zlača planirani su i sadržaji stanovanja, društvenih djelatnosti, sporta i rekreacije, kao i saobraćajne i druge infrastrukture. Parkirališta za posjetioce Zaštićenog pejzaža predviđena su u okviru turističko-ugostiteljskih objekata odnosno na pripadajućim parcelama, ali i kao javni parkinzi od kojih se organizovanim prevozom (minibusevi, kombi-vozila, vozići na električni pogon ili neki drugi ekološki prihvatljiv vid pogona) nastavlja kretanje prema turističkim, sportsko-rekreativnim, prirodnim ili kulturno-historijskim atraktivnim lokalitetima - "park and ride" parkirališta.

Lokalitet Zlača se nalazi u obuhvatu prostornih cjelina za koje se utvrđuje izrada detaljnog planskog dokumenta - regulacionog plana, (u površini od 75,94 ha) koji će dati preciznije odrednice u pogledu intervencija u prostoru, detaljne namjene površina, detaljnih urbanističko-tehničkih uslova izgradnje i uređenja građevinskog zemljišta. Okvirne smjernice za uređenje i upotrebu ovog lokaliteta date su poglavlju II.8.1. i II.18. koje su sažete u sljedećem:

- Nove stambene objekte graditi u okviru definisane zone građevinskog zemljišta namijenjenog stanovanju;
- Ponudu smještaja upotpuniti izgradnjom hotela minimalno srednje (***) kategorije i kapaciteta 100 ležaja i individualnih i dvojnih smještajnih jedinica (tipa bungalova);
- Ponudu hotela Zlača upotpuniti izgradnjom otvorenog bazena u neposrednom okruženju hotela, sa njegove zapadne strane;
- Rekonstrukciju objekta na lokalitetu Grab potok izvršiti u skladu sa važećim pravilnicima i propisanim normama, a za potrebe hotelskog smještaja;
- Rekonstrukcija i dogradnja objekta Vile Sensi prema potrebama i u skladu sa raspoloživim prostornim i infrastrukturnim kapacitetima;
- Obezbijediti adekvatno infrastrukturno opremanje kampa sa 50 kamp-mjesta, kao i sa svim sadržajima propisanim važećim pravilnicima;
- Izgradnju Konjičkog kluba izvršiti u skladu sa važećim pravilnicima i propisanim normama, a za potrebe smještaja konja i opreme, kao i za odvijanje treninga na otvorenom i u zatvorenom prostoru;
- Uređenje staza za sportske i ekstremne adrenalinske aktivnosti u okviru avanturističkog parka na jednom od šumskih lokaliteta jugozapadno od hotela Zlača izvesti sa naglaskom na zaštitu prirode i životne sredine, kao i bezbjednosti i zaštite zdravlja;
- Prilikom izgradnje pruge tradicionalnog „Ćire" posebnu pažnju posvetiti zaštiti životne sredine;
- Otvorene rekreativne površine skladno uklopiti u postojeću konfiguraciju terena;
- Ulazne punktove opremiti sadržajima za potrebe prezentacije prirodnih i kulturnih vrijednosti.

U daljem tekstu date su detaljne smjernice za projektovanje i izgradnju objekata planiranih na lokalitetu Zlača:

- Novu stambenu izgradnju usmjeravati na neizgrađene parcele u okviru definisane zone građevinskog zemljišta namijenjenog stanovanju;
  - S obzirom da su u okviru stambenih zona uključene i poljoprivredne površine (bašte, okućnice i sl.) površine parcela su nešto veće i iznose oko 2.500 m2;
  - Osim objekata stanovanja u okvirima definisanih zona moguće je graditi i pomoćne objekte za potrebe lokalnog stanovništva;
  - Podsticati uvođenje društvenih sadržaja, kao i privrednih djelatnosti tipa turizma (pansioni, smještaj i ugostiteljske usluge u seoskim domaćinstvima i sl.), poljoprivrede i stočarstva (prehrambeni proizvodi karakteristični za područje Konjuha, med, sirevi i namazi, suhomesnati proizvodi, proizvodnja organske hrane za potrebe ponude ugostiteljskih objekata na području Zaštićenog pejzaža), zanatskih radionica (izrada suvenira, manjih komada namještaja, nakita, odjevnih predmeta i sl.), trgovine i sl.;
  - Detaljni uslovi za izgradnju objekata, uređenja i korištenja zemljišta u okviru lokaliteta Brateljevići, važe i za stambene objekte na lokalitetu Zlača;
- Novi hotel na sjevernom dijelu lokaliteta Zlača projektovati i graditi na osnovu urbanističke dokumentacije sa precizno definisanim urbanističko-tehničkim uslovima po najvišim standardima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora. Urbanističko-tehničke uslove definisati u skladu sa Pravilnikom o razvrstavanju, minimalnim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Hoteli, kao i Uslova za kategorizaciju Hotela-novi objekat, za vrstu objekta Hotel i kategoriju minimalno 3*, i okvirnog kapaciteta 100 ležajeva sa naglasnom na skladno uklapanja objekta u prirodno okruženje.
  - Veličina građevinske parcele mora biti tolika da se ispune potrebni uslovi za odgovarajuću kategoriju smještaja (propisane veličine soba i ostalih prostorija, odgovarajući propisani sadržaji i usluge, uključujući i sportsko-rekreativne i zabavne) kao i za obezbjeđenje parkiranja i garažiranja vozila korisnika i zaposlenih;
  - Objekat treba da je raščlanjenih gabarita i volumena koji se izgledom neće nametati u ambijentu Zaštićenog pejzaža;
  - Najveća dozvoljena visina objekta (sljeme kosog krova) ne smije biti veća od 16,0 m. Krov treba da je kosi;
  - Ograđivanje objekta se u principu ne preporučuje, već objekat zajedno sa parternim uređenjem treba da bude integrisan u jedinstvenu cjelinu sa susjednim objektima javne namjene, njihovim hortikulturnim i parternim uređenjem, te javnim načinom korištenja zemljišta;
  - Oblikovne karakteristike i upotrebljeni materijali treba da doprinesu kvalitetu ambijenta Zaštićenog pejzaža, njegovoj prepoznatljivosti i jedinstvenosti;
  - Osim toga potrebno je obezbijediti potpuni komfor smještaja i pratećih usluga;
  - Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i ekološki prihvatljivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućavaju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;
  - Kod spoljašnje obrade zidova (fasada) i krova koristiti lokalne prirodne materijale: kamen (podrumski, suterenski dijelovi objekta i sokl), drvo (oblaganje zidova), malterisane površine bojiti u svjetlije nijanse toplih boja;
  - Betoniranje, asfaltiranje i popločavanje svesti na minimum korištenjem sačastih raster elemenata za parkiranje, granitnih kocki, kamenih ploča i sl.
  - Kod ozelenjavanja prostora i hortikulturnog uređenja maksimalno koristiti tradicionalni sklop i način uređenja parcele.
- Individualne i dvojne smještajne jedinice (tipa bungalova) projektovati i graditi u skladu sa principima zaštite i skladnog uklapanja u prirodno okruženje;
  - Pozicionirati ih zapadno od postojećeg hotela Zlača;
  - Materijalizaciju objekata ograničiti na upotrebu prirodnih materijala: kamen, drvo, opeka;
  - Maksimalna spratnost objekata je dvije etaže iznad zemlje, odnosno P+Potk,
  - Okvirni broj smještajnih jedinica na predmetnom lokalitetu iznosi 15, sa kapacitetom od 4-8 posjetilaca (što ukupno iznosi 60-120 ležajeva);

- Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i ekološki prihvatljivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućavaju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;

- Prilikom izgradnje pruge tradicionalnog „Ćire“ posebnu pažnju posvetiti zaštiti životne sredine. To podrazumijeva da, u skladu sa odredbama zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom „Konjuh“, lokomotiva kao pogon koristi energiju koja može zadovoljiti uslove zaštite propisane zakonom, a koja će svojim izgledom biti dostojna replika nekadašnje parnjače. Šine trasirati, a stajališta pozicionirati tako da ne remete normalno odvijanje ostalih aktivnosti u Zaštićenom pejzažu (stanovanje, rekreacija i sl.);
- Otvorene rekreativne površine (tereni za fudbal, tenis, odbojku, rukomet, košarku i sl. kao i staze za jahanje, sanjkanje, trim staze) skladno uklopiti u postojeću konfiguraciju terena, sa što manjim intervencijama u smislu sječe drveća, nasipanja i zasijecanja terena i sl;
  - U slučaju potrebe ograđivanja pojedinih rekreativnih cjelina potrebno je posebnim uslovima definisati vrste, minimalne visine i načine ograđivanja (stabla, zelenilo i sl.);
  - Najveća dozvoljena visina opreme koja se postavlja za sportsko-rekreativne i zabavne aktivnosti je 18,0 m;
  - Materijalizaciju terena i staza odrediti u zavisnosti od lokacije i namjene. Preporučuje se upotreba prirodnih materijala: drveni elementi, malč od kore i drveta, kameni agregati-krupni i sitniji, obluci, rizla raznih granulacija i boja, mljevena opeka, zemljana, travnata podloga itd.
- Na ulaznom punktu u prostor Zaštićenog pejzaža postaviti adekvatne oznake (table) sa osnovnim informacijama o teritoriji Zaštićenog pejzaža, naplatne kućice i info-pultove na kojima se mogu dobiti potrebne informacije o turističko-ugostiteljskoj ponudi i atraktivnim lokalitetima na prostoru Zaštićenog pejzaža, informacije o pozicijama parking prostora, promotivni materijal i sl.
  - U skladu sa odredbama Zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom „Konjuh“ vršiti kontrolu kretanja motornih vozila;
  - Veličinu informativnih tabli i putokaza ograničiti na 4,0 m^2;
- Sadržaje društvene infrastrukture (obrazovanje, trgovina i kultura, bioskop, ispostava banke, pošte, ambulante, muzej i sl.) pozicionirati unutar postojećih ili izgradnjom novih objekata;
  - U slučajevima izgradnje samostalnih objekata potrebno je da oni budu manjih dimenzija ili raščlanjenih gabarita ukoliko se radi o većoj izgrađenosti tla, maksimalne spratnosti prizemlje i sprat ili potkrovlje;
  - Otvorene bine ili amfiteatre namijenjene okupljanju većeg broja posjetilaca u svrhu prezentacija lokalnih dostignuća, održavanja priredbi, koncerata, festivala, predavanja i sl. takođe planirati u okviru prostora namijenjenog društvenim djelatnostima;
  - Uslovi oblikovanja, materijalizacije i infrastrukturnog opremanja definisani za objekat novog hotela važe i za objekte društvenih sadržaja u slučajevima kada se rade individualni objekti, s tim da se spratnost ograničava na P+1/Potk (maksimalno dvije nadzemne etaže);
- Kamp predviđen na sjevernom dijelu lokaliteta Zlača projektovati i graditi na osnovu urbanističke dokumentacije sa precizno definisanim urbanističko-tehničkim uslovima po najvišim standardima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora. Urbanističko-tehničke uslove definisati u skladu sa Pravilnikom o razvrstavanju, minimalnim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata Kampova iz skupine “Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj”;
  - Kamp je objekt u kojem se gostima pružaju usluge: kampiranja (smještaja na uređenom prostoru na otvorenom - na kamp mjestu i/ili kamp parceli), smještaja u građevinama (u kućicama u kampu, bungalovima i sl.), druge ugostiteljske usluge, ostale usluge u funkciji turističke potrošnje, te mogućnost bavljenja sportom i/ili drugim oblicima rekreacije na prostoru na otvorenom u Kampu ili u blizini Kampa;
  - Kapacitet Kampa treba da je minimalno 50 smještajnih jedinica (što iznosi 150 korisnika);
  - U Kampu se mogu nalaziti i ugostiteljski objekti za pripremu i usluživanje pića, napitaka i hrane, trgovački i slični objekti u funkciji turističke potrošnje (iznajmljivanje pokretne opreme za kampiranje: stolova, stolica, vreća za spavanje, šatora, kamp prikolica (kamp kućica, karavan), pokretnih kućica (mobilhome), autodrom (kamper) i sl.
  - Kamp treba da zadovoljava sve opšte minimalne uslove, a naročito one koji se odnose na saobraćajnu povezanost, snabdijevanje vodom i odvodnju otpadnih voda, upravljanje otpadom, snabdijevanje električnom energijom, telefonski priključak, zaštitu zdravlja, sanitarne elemente i sl.
  - Na prostoru Kampa mogu se nalaziti i trgovački objekti u funkciji turističke potrošnje, koji su organizirani, ustrojeni i/ili posluju u skladu sa posebnim propisima.

Prostorni razvoj lokaliteta Muška voda sa smjernicama razvoja

Lokalitet Muška voda sa svojim postojećim i planiranim sadržajima treba da predstavlja prioritetnu lokaciju za razvoj turizma u središnjem dijelu obuhvata Plana (grafički prilozi br. 14, 15 i 18). Planiran je kao centar za zimski, zdravstveni, boravišni, izletnički, vikend, sportsko-rekreativni, naučno-obrazovni turizam s obzirom da posjeduje prostorne uslove za planski definisano širenje i izgradnju, pod uslovom poštovanja uslova zaštite prirode i infrastrukturnog opremanja. Umrežavanjem u smislu funkcionalne i teritorijalne povezanosti sa centrom na lokalitetu Zlača i Brateljevićima, ali i sa okolnim naseljima stvaraju se mogućnosti za uključivanje Zaštićenog pejzaža na dešavanja na savremenom turističkom tržištu, ali i uslovi za razvoj okolnih naselja. Naglasak se stavlja na neophodnost drumskog povezivanja, ali treba potencirati i razvijati umrežavanje žičarama, kao i sistemom pješačkih, izletničkih, biciklističkih staza i dr.

Parkirališta za posjetioce Zaštićenog pejzaža predviđena su u okviru turističko-ugostiteljskih objekata odnosno na pripadajućim parcelama, ali i u vidu javnih parkinga od kojih se organizovanim prevozom (minibusevi, kombi-vozila, vozići na električni pogon ili neki drugi ekološko prihvatljiv vid pogona) nastavlja kretanje prema turističkim, sportsko-rekreativnim, prirodnim ili kulturno-historijskim atraktivnim lokalitetima - “park and ride” parkirališta.

Lokalitet Muška voda se nalazi u obuhvatu prostornih cjelina za koje se utvrđuje izrada detaljnog planskog dokumenta - regulacionog plana (u površini od 31,69 ha), koji će dati preciznije odrednice u pogledu intervencija u prostoru, detaljnih urbanističko-tehničkih uslova izgradnje i uređenja građevinskog zemljišta. U okviru definisanog obuhvata nalazi se i vikend zona (V2) pozicionirana sjeverno od hotela Muška voda. Okvirne smjernice za uređenje i upotrebu ovog lokaliteta date su poglavlju II.8.1. i II.18, a sažete su u sljedećem:

- Planiranu dogradnju, modernizaciju i rekonstrukciju postojećeg hotela Muška voda uraditi za potrebe omladinskog hostela;
- Ponudu smještaja upotpuniti izgradnjom hotela viših (**** ili *****) kategorija i kapaciteta 200 ležaja, kao i individualnih i dvojnih smještajnih jedinica (tipa bungalova);
- Otvorene rekreativne površine skladno uklopiti u postojeću konfiguraciju terena.

U daljem tekstu date su detaljne smjernice za projektovanje i izgradnju objekata planiranih na lokalitetu Muška voda:

- Planiranu dogradnju, modernizaciju i rekonstrukciju postojećeg hotela Muška voda uraditi za potrebe omladinskog hostela;
  - Hostel je objekt u kojem se pretežito mlađim gostima pružaju usluge smještaja, a mogu se pružati i usluge prehrane, pića i napitaka;
  - U skladu sa prethodno navedenim hostel na lokalitetu Muška voda biće namijenjen smještaju omladine, učenika, studenata u toku odvijanja školskih programa (ekskurzije, škole u prirodi, studentski istraživački programi i sl.), ali i za omladinsku turističku ponudu u ljetnjem i zimskom periodu, ljetne škole, radionice i sl.
  - U okviru njega osim smještajnih kapaciteta predvidjeti nekoliko učionica koje se mogu spojiti u veću salu za predavanja, te prostor za predavanja i manifestacije na otvorenom;
  - Dogradnja hotela predviđa se zapadne strane postojećeg. Na taj način bi se postojeći kapaciteti sa 36 ležaja povećali na okvirno 65 – 90;
  - Najveća dozvoljena visina objekta (sljeme kosog krova) ne smije biti veća od 16,0 m. Krov treba da je kosi;
  - Pri rekonstrukciji, izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i ekološki prihvatljivih izvora energije.
- Individualne i dvojne smještajne jedinice (tipa bungalova) projektovati i graditi u skladu sa principima zaštite i skladnog uklapanja u prirodno okruženje;
  - Pozicionirati ih zapadno od postojećeg hotela Muška voda;
  - Materijalizaciju objekata ograničiti na upotrebu prirodnih materijala: kamen, drvo, opeka;
  - Maksimalna spratnost objekata je maksimalno dvije etaže iznad zemlje, odnosno P+Pk,
  - Okvirni broj smještajnih jedinica na predmetnom lokalitetu iznosi 24 (oko 18 novih jedinica uz postojećih 6), sa kapacitetom od 4-8 posjetilaca (što ukupno iznosi 96-168 ležajeva);
  - Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i ekološki prihvatljivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućavaju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;
  - U zavisnosti od potreba bungalovi će služiti i za smještaj učenika i studenata (u periodu održavanja obrazovnih i edukacijskih programa);
- Planirani hotel jugozapadno od postojećeg hotela Muška voda planirati u skladu sa definisanim normama i pravilnicima za hotele viših (**** ili *****) kategorija i kapaciteta 200 ležaja. Hotel opremiti kvalitetnim i raznovrsnim sadržajima, namijenjenim "visokoplatežnim i zahtjevnijim" turistima. U svojoj ponudi hotel pored sadržaja propisanih važećim pravilnicima za određenu kategoriju (veličina soba i ostalih prostorija, sadržaju i usluge, sportsko-rekreativne i zabavne i sl.), treba da ima ponudu koja se bazira na:
- turizmu zdravog tijela i duha (wellness - fitnes sala, teretana, joga, kozmetičke i medicinske usluge lica i tijela, zdrava i kontrolisana ishrana, kao i
- poslovnom turizmu - sastanci, seminari, konferencije, savjetovanje, skupštine, poslovni sajmovi, određeni događaji i sl.
  - Veličina građevinske parcele mora biti tolika da se ispune potrebni uslovi za odgovarajuću kategoriju smještaja (propisane veličine soba i ostalih prostorija, odgovarajući propisani sadržaji i usluge, uključujući i sportsko-rekreativne i zabavne) kao i za obezbjeđenje parkiranja i garažiranja vozila korisnika i zaposlenih;
  - Objekat treba da je raščlanjenih gabarita i volumena koji se izgledom neće nametati u ambijentu Zaštićenog pejzaža;
  - Najveća dozvoljena visina objekta (sljeme kosog krova) ne smije biti veća od 18,0 m. Krov treba da je kosi;
  - Ograđivanje objekta se u principu ne preporučuje, već objekat zajedno sa parternim uređenjem treba da bude integrisan u jedinstvenu cjelinu sa susjednim objektima javne namjene, njihovim hortikulturnim i parternim uređenjem, te javnim načinom korištenja zemljišta;
  - Oblikovne karakteristike i upotrebljeni materijali treba da doprinesu kvalitetu ambijenta Zaštićenog pejzaža, njegovoj prepoznatljivosti i jedinstvenosti;
  - Osim toga potrebno je obezbijediti potpuni komfor smještaja i pratećih usluga;
  - Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i održivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućuju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;
  - Kod spoljašnje obrade zidova (fasada) i krova koristiti lokalne prirodne materijale: kamen (podrumski, suterenski dijelovi objekta i sokl), drvo (oblaganje zidova), malterisane površine bojiti u svjetlije nijanse toplih boja;
  - Betoniranje, asfaltiranje i popločavanje svesti na minimum korištenjem saćastih raster elemenata za parkiranje, granitnih kocki, kamenih ploča i sl.
  - Kod ozelenjavanja prostora i hortikulturnog uređenja maksimalno koristiti tradicionalni sklop i način uređenja parcele.
  - U okviru hotela ili kao izdvojen objekat potrebno je planirati izgradnju manje sportske dvorane (hale za košarku i male sportove, bazen, trim sale, fitnes sale, teretane i dr.);
  - U slučaju da se dvorana izvodi kao zaseban objekat neophodno je naročitu pažnju posvetiti skladnom uklapanju objekta u prirodno okruženje uz upotrebu adekvatnih materijala kao i poštovanje principa energetske efikasnosti;
- Otvorene rekreativne površine (tereni za fudbal, tenis, odbojku, rukomet, košarku i sl. kao i staze za jahanje, skijanje i sanjkanje, trim staze) skladno uklopiti u postojeću konfiguraciju terena, sa što manjim intervencijama u smislu sječe drveća, nasipanja i zasijecanja terena i sl;
- U slučaju potrebe ograđivanja pojedinih rekreativnih cjelina potrebno je posebnim uslovima definisati vrste, minimalne visine i načine ograđivanja (stabla, zelenilo i sl.);
- Najveća dozvoljena visina opreme koja se postavlja za sportsko-rekreativne i zabavne aktivnosti je 18,0 m,
- Materijalizaciju terena i staza odrediti u zavisnosti od lokacije i namjene. Preporučuje se upotreba prirodnih materijala: drveni elementi, malč od kore i drveta, kameni agregati-krupni i sitniji, obluci, rizla raznih granulacija i boja, mljevena opeka, zemljana, travnata podloga itd.
- Planom se predviđa rekonstrukcija i modernizacija postojećeg „Dječjeg" skijališta i ski-lifta;
- Lokalitete predviđene za uređenje i opremanje novih skijališta utvrditi na osnovu analize terenskih i klimatskih mogućnosti i uz obavezno usklađivanje sa režimima zaštite.

Smjernice za razvoj Okolišnog edukacijskog centra

Izgradnja „Okolišnog edukacijskog centra Konjuh" predviđa se na lokalitetu Krabanja (grafički prilozi br. 14 i 20). Planirati ga kao centar namijenjen za edukaciju učenika i studenata, ljubitelja prirode, lokalnog stanovništva i turista, organizovanje različitih

aktivnosti i događaja, razvoj eko-turizma, promociju područja i sl. Koncept izgradnje zasniva se na upotrebi prirodnih materijala i lokalnih resursa, sa naglaskom na očuvanje i obnavljanje energije. Sadržaji koji bi bili u sastavu centra bazirali bi se na formiranju prostora sa ciljem edukacije i organizovanja radionica i škola u prirodi na temu ekologije, očuvanja prirode i održivog korištenja resursa, očuvanja biodiverziteta, te specifičnosti područja Konjuha i sl. Dodatne aktivnosti bi podrazumijevale organizovanje foto kampova, speleoloških kampova, poznavanje i upotrebu ljekovitih biljaka, uzgoj hrane na prirodan način, primjene starih zanata, posmatranje ptica, edukaciju snalaženja u divljini, a u saradnji sa planinarskim i speleološkim društvima.

- U svom sastavu Centar treba da sadrži prostore namijenjene smještaju, edukaciji i rekreaciji korisnika;
- Planirati smještajne kapacitete od oko 60 ležaja za stacionarni boravak i oko 100 restoranskih mjesta, uz obezbjeđenje osnovnih i minimalnih uslova definisanih važećim pravilnicima;
- Veličina građevinske parcele mora biti tolika da se ispune potrebni uslovi za odgovarajuću kategoriju smještaja (propisane veličine soba i ostalih prostorija, odgovarajući propisani sadržaji i usluge, uključujući i obrazovno-edukacione, sportsko-rekreativne i zabavne);
- Objekat treba da je raščlanjenih gabarita i volumena koji se izgledom neće nametati u ambijentu Zaštićenog pejzaža;
- Najveća dozvoljena visina objekta (sljeme kosog krova) ne smije biti veća od 8,0 m. Krov treba da je kosi;
- Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i ekološki prihvatljivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućavaju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;
- Kod spoljašnje obrade zidova (fasada) i krova koristiti lokalne prirodne materijale: kamen (podrumski, suterenski dijelovi objekta i sokl), drvo (oblaganje zidova), malterisane površine bojiti u svjetlije nijanse toplih boja;
- Betoniranje, asfaltiranje i popločavanje svesti na minimum korištenjem saćastih raster elemenata za parkiranje, granitnih kocki, kamenih ploča i sl.
- Kod ozelenjavanja prostora i hortikulturnog uređenja maksimalno koristiti tradicionalni sklop i način uređenja parcele.
- U neposrednom okruženju centra planirati kamp koji će sa Okolišnim edukacijskim centrom činiti funkcionalnu cjelinu;
- Kapacitet kampa je okvirno 50 kamp-mjesta – osnovnih smještajnih jedinica (što iznosi 150 kampista) namijenjenih isključivo kampiranju u prenosnoj opremi za kampiranje u posjedu kampista (šatori) ili opremi koja je iznajmljena u okviru dodatne usluge koja se pruža u okviru kampa: iznajmljivanje pokretne opreme za kampiranje: stolova, stolica, vreća za spavanje, šatora;
- Kamp treba da posjeduje potreban broj sanitarnih čvorova i prostorija uz smještajne jedinice;
- Prostorije recepcije, ugostiteljski sadržaji za usluživanje hrane, pića i napitaka, kao i ostali sadržaji mogu biti u sklopu objekta Okolišnog edukacijskog centra;
- Okolišni edukacijski centar i kamp uz centar trebaju ispunjavati opšte i minimalne uslove za vrstu, kao i uslove za kategoriju objekata, a naročito mora imati adekvatno riješeno: vodosnabdijevanje, odvodnju otpadnih voda, snabdijevanje električnom energijom, telefonski priključak, sistem upravljanja otpadom i dr.

Smjernice za razvoj planinarskih i lovačkih domova

- Planinarske i lovačke domove projektovati i graditi na osnovu urbanističke dokumentacije sa precizno definisanim urbanističko-tehničkim uslovima po najvišim standardima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora. Urbanističko-tehničke uslove definisati u skladu sa Pravilnikom o minimalnim uslovima i kategorizaciji drugih vrsta ugostiteljskih objekata za smještaj iz skupine „Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“ uz obavezno usklađivanje sa režimima zaštite;
- U skladu sa odredbama Zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom Konjuh lokacije za izgradnju ove vrste objekata planirati u okviru druge zaštićene zone - zone B (grafički prilozi br.14 i 20);
- Planinarski dom je objekat u kojem se gostima, u prirodnom brdsko-planinskom okruženju, pružaju usluge smještaja, a mogu se pružati i usluge prehrane, pića i napitaka, kao i usluge korištenja zasebne prostorije i/ili prostora za pripremanje jela s jednostavnom pripremom, u kojima gosti sami na svoj način i na svoju odgovornost pripremaju i konzumiraju jela, i druge usluge uobičajene u ugostiteljstvu;
- Planom se predviđa proširenje smještajnih i uslužnih kapaciteta postojećeg planinarskog doma na lokalitetu Zobik za okvirno 20 novih korisnika izgradnjom novih objekata koji će biti u funkcionalnoj vezi sa postojećim objektom i sadržajima;
- Osim postojećih planinarskih domova na lokalitetu Zobik i Javorje okvirno se planiraju dodatna dva objekta kapaciteta od po 10 ležajeva, organizovanih kao spavaonice ili sobe, a na lokalitetima u drugoj zaštićenoj zoni - zoni B u zavisnosti od potreba, prostornih mogućnosti, uslova infrastrukturnog opremanja i dr.
- Lovački dom je objekat u kojem se gostima, u prirodnom okruženju uz lovišta, pružaju usluge smještaja, a mogu se pružati i usluge prehrane, pića i napitaka, kao i usluge korištenja zasebne prostorije i/ili prostora za pripremanje jela s jednostavnom pripremom, u kojima gosti sami na svoj način i na svoju odgovornost pripremaju i konzumiraju jela, i druge usluge uobičajene u ugostiteljstvu;
- Osim postojećeg lovačkog doma - Javorje okvirno se planiraju dodatna dva objekta kapaciteta od po 10 ležajeva, organizovanih kao spavaonice ili sobe, a na lokalitetima u drugoj zaštićenoj zoni – zoni B u zavisnosti od potreba, prostornih mogućnosti, uslova infrastrukturnog opremanja i dr.
- Objekti u pravilu treba da su prizemne spratnosti;
- Obrada fasade je malter svjetlijih nijansi toplih boja, opeka, kamen i drvo;
- Krovni pokrivač treba da je od takvog materijala, tekstura i boje koji neće narušavati prirodni ambijent i okruženje. Ne izbjegavati tradicionalne prirodne materijale;
- Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i ekološki prihvatljivih i izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućavaju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;
- Objekti moraju ispunjavati opšte minimalne uslove, a naročito mora imati adekvatno riješeno: vodosnabdijevanje, odvodnju otpadnih voda, snabdijevanje električnom energijom, telefonski priključak, sistem upravljanja otpadom i dr.
- Planinarski i lovački domovi treba da posjeduju potreban broj sanitarnih čvorova i prostorija uz smještajne jedinice;
- Pored osnovne funkcije smještaja planinara, lovaca, istraživačkih ekipa i ostalih korisnika i pružanja usluge pripreme i služenja hrane i pića, imaju i servisni karakter (sklanjanje od nepogoda, prenoćišta u nuždi i kontrola prostora);

Smjernice za razvoj lokaliteta izletišta

Lokaliteti izletišta planiraju se unutar druge zaštićene zone - zone B, na posebno označenim i opremljenim prostorima (grafički

prilozi br.14 i 20). Kao najzanimljiviji izletnički lokaliteti izdvajaju se lokaliteti Paučkog jezera, Zobika, Bebrave i dr.

- Parkiranje vozila izletnika riješiti u okviru treće zaštićene zone - zone C na pozicijama sa kojih se kraćim pješačenjem ili alternativnim prevoznim sredstvima može pristupiti do planiranih izletničkih lokaliteta;
- Prilikom postavljanja mobilijara i nadstrešnica voditi računa o primjeni materijala, koji treba da su prirodni i trajni, a mogu se graditi uz prenošenje elemenata tradicionalne, lokalne arhitekture;
- Lokalitete izletišta snabdjeti vodom za piće, kao i odgovarajućom opremom za gašenje požara (sudovi sa pijeskom i vodom i sl.)
- U zavisnosti od lokacije izletišta jasno naznačiti mjesta na kojima je dozvoljeno paljenje vatre;
- Obezbijediti adekvatne lokacije za odlaganje otpada, kao i vršiti redovno odnošenje i zbrinjavanje istog.

Smjernice za razvoj mreže staza

Planira se formiranje diferencirane mreže izletničkih staza, pješačkih, jahačkih i biciklističkih, za kretanje pješaka, zaprega (kočije), jahača i planinskih biciklista, a u funkciji prezentacije ambijentalnih, prirodnih i kulturnih vrijednosti Zaštićenog pejzaža i rekreacije (grafički prilozi br.14 i 20).

- Izletničke staze graditi kao grebenske, panoramske, dolinske, duž riječnih tokova i vezne, gdje god je to moguće na trasama postojećih poljskih i šumskih puteva i staza, kroz cijelo područje Zaštićenog pejzaža;
- Staze treba maksimalno da koriste postojeće trase, sa minimalnim zemljanim radovima i obezbijeđenom odvodnjom, kako bi se sačuvalo zemljište, reljef, ambijent i okruženje;
- Predlaže se upotreba prirodnih materijala, a u zavisnosti od lokacije i namjene staze: drveni elementi, malč od kore i drveta, kameni agregati-krupni i sitniji, obluci, rizla raznih granulacija i boja, mljevena opeka, zemljana podloga itd.
- Detaljne uslove izgradnje, podloge za staze, kao i njihova materijalizacija, njihovi profili, kao i uslovi izgradnje pratećih sadržaja definisati posebnim planskom i tehničkom dokumentacijom, a uz poštovanje uslova zaštite prirode i životne sredine;
- U zavisnosti od lokacije i namjene staze predvidjeti i postavljanje sprava za vježbanje i rekreaciju;
- Uz staze je potrebno izgraditi i postaviti:
  - table za označavanje naziva, vrste, dužine staze, kao i osnovne informacije o istoj, maksimalne površine 2 m2;
  - odmorišta i vidikovce za predah posjetilaca i izletnika;
  - prihvatna skloništa za sklanjanje u slučaju prirodnih nepogoda sa nadstrešnicama i zaklonima za ljude i konje;
  - oprema za vezivanje konja i parkiranje zaprežnih vozila;
  - uređene prostore za piknike;
  - mobilijar u čijoj izgradnji treba da se koriste prirodni materijali (drvo, kamen i sl.);
  - korpe za otpatke;
  - ograde na stazama povećanog rizika od pada i skretanja sa staze.
- Biciklističke i druge staze koje će se graditi uz postojeće javne puteve moraju da imaju širinu najmanje od 2,5 m;
- Lokalitete predviđene za uređenje i opremanje novih skijališta utvrditi na osnovu analize terenskih i klimatskih mogućnosti i uz obavezno usklađivanje sa režimima zaštite;
- Obezbijediti adekvatne lokacije za odlaganje otpada, kao i vršiti redovno odnošenje i zbrinjavanje istog;
- Na području Zaštićenog pejzaža nisu dozvoljene aktivnosti, izgradnja objekata i postavljanje opreme kao što su: izgradnja vještačkih plaža nasipanjem pijeskom ili šljunkom, betoniranjem ili izgradnjom platoa, izgradnja i prosijecanje novih staza i puteva osim onih za koje su dobivene sve potrebne dozvole na osnovu važećih propisa i sl.

Smjernice za razvoj kampova van lokaliteta turističkih centara

- Na prostoru obuhvata Plana dozvoljava se kampovanje i boravak turista i izvan kampova i to najviše do 10 šatora ili 20 osoba istovremeno na jednoj lokaciji;
- Lokalitete pozicionirati u skladu sa prirodnim uslovima terena, pristupačnosti, ali i dostupnosti izvorištima pitke vode;
- Opremiti ih minimalnom opremom u vidu nadstrešnica i česmom sa pitkom vodom;
- Kontrolisati odlaganje otpada;
- Označiti mjesta na kojima je dozvoljeno paljenje vatre, te obezbijediti odgovarajuću opremu za gašenje požara (sudovi sa pijeskom i vodom i sl.);

Smjernice za razvoj lokaliteta Djevojačka pećina

Djevojačka pećina predstavlja jedno od najvrjednijih dobara prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa, ali i jedno od značajnih turističkih potencijala i mjesta dovišta. Nalazi se na krajnjem jugozapadnom dijelu Zaštićenog pejzaža (grafički prilozi br. 13, 14, 16 i 20). Potrebno je jedinstvenim, integralnim i kritičkim metodom pristupiti planiranju i uređenju ovog prostora, te pomiriti i uskladiti mjere zaštite nasljeđa, atraktivnost lokaliteta i potrebe izrazito velikog broja posjetilaca u periodu održavanja svečanosti „Dani Djevojačke pećine“. Za predmetni lokalitet predviđena je izrada detaljnog planskog dokumenta-urbanistički projekat u obuhvatu od oko 9 ha.

- Plansku i projektnu dokumentaciju raditi u skladu sa smjernicama i uslovima propisanim od strane nadležnog Zavoda za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa;
- Intervencije u unutrašnjosti pećine svesti na minimum:infrastrukturno opremanje-električna energija za potrebe osvjetljenja;
- Posebnu pažnju posvetiti zaštiti i prezentaciji arheoloških nalazišta;
- Vanjski prostor urediti i oplemeniti izgradnjom pristupnih staza, nadstrešnica, klupa za sjedenje, pratećeg mobilijara, kao i natkrivene bine za održavanje završne svečanosti u okviru manifestacije „Dani Djevojačke pećine“;
- U neposrednom okruženju predviđena je izgradnja vjerskog objekta;
- Cjelokupni prostor opremiti odgovarajućim brojem korpi za otpatke, te osigurati njihovo redovno održavanje i odvoženje otpada;
- Sve navedene prateće objekte raditi od prirodnih materijala: drvo, kamen i dr.
- Kapacitete za parkiranje putničkih vozila i autobusa, potrebno je organizovati najvećim dijelom u okviru okolnih naselja;
- Djelimično je parkiranje potrebno predvidjeti i na pristupima i pored lokaliteta, a prema uslovima zaštite i važećim standardima i normativima, kojima bi se određivao dozvoljeni broj korisnika i posjetilaca;
- Posebnu pažnju posvetiti omogućavanju pristupa vozilima hitne pomoći, policije i vatrogasnim vozilima;
- Za sve planirane intervencije potrebno je pribaviti mišljenje i saglasnost nadležnog Zavoda za zaštitu i korištenja kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa;

Smjernice za razvoj lokaliteta prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa

Zaštita i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa treba da se provodi u skladu sa odredbama zakona koji tretiraju predmetnu oblast. Ciljevi i osnovne mjere zaštite kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa dati su u poglavljima I. 2.1. i II.21.

- Sa ciljem zaštite, prezentacije, promovisanja i uključivanja brojnih evidentiranih lokaliteta prirodnog i kulturno-his-

torijskog nasljeđa u turističku ponudu Zaštićenog pejzaža Planom je predviđen sistem pješačkih staza do svakog pojedinačnog lokaliteta;
- Za sve radove na i oko lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa u zoni od 100 m neophodno je pribaviti posebne smjernice, mišljenje i saglasnosti nadležnih institucija (Zavod za zaštitu i korištenju kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa Tuzlanskog kantona).
- U cilju zaštite svih prirodnih dobara, ovim Planom se predviđa izrada Stručne osnove za uspostavljanje zaštićenih područja, kojom će biti propisane precizne mjere zaštite za svako navedeno prirodno dobro, i koja predstavlja osnovu za donošenja odluka o konačnoj zaštiti.
- U skladu sa tim definisaće se mjere korištenja i uređenja.
- Za sve radove na i oko lokaliteta prirodnog nasljeđa u zoni od 100 m neophodno je pribaviti posebne smjernice, mišljenje i saglasnosti nadležnih institucija (Zavod za zaštitu i korištenju kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa Tuzlanskog kantona).

1.2. Tretman postojećih objekata van definisanih zona građevinskog zemljišta

Zatečeni objekti na prostoru prve i druge zaštićene zone - zona A i B generalno mogu imati jedan od sljedeća dva statusa:

- status legalno izgrađenih objekata i
- status bespravno izgrađenih objekata.

Legalno izgrađeni objekti

Status legalno izgrađenih objekata imaju objekti za koje njihovi vlasnici/korisnici imaju odobrenja za građenje.

Za sve objekte koji su izgrađeni ili legalizovani po odobrenju nadležnog organa do dana usvajanja Prostornog plana područja posebnih obilježja zaštićeni pejzaž Konjuh, nezavisno od toga da li su u skladu sa namjenom površina iz Prostornog plana ili ne, mogu se odobriti sljedeće intervencije:

- Tekuće održavanje;
- Sanacija;
- Dogradnja u svrhu obezbjeđenja osnovnih higijenskih uslova;
- Rekonstrukcija, nadziđivanje i dogradnja postojećih stambenih objekata unutar prve i druge zaštićene zone - zona A i B u skladu sa sljedećim urbanističko-tehničkim uslovima: BGP do 100m^2 u osnovi, maksimalna spratnosti dvije nadzemne etaže (prizemlje i sprat / potkrovlje). Pri rekonstrukciji objekata naglasak se stavlja na upotrebu tradicionalnih građevinskih materijala i skladno uklapanje objekata u prirodno zaštićeno okruženje. Obrada fasade je malter svjetlijih nijansi toplih boja, opeka, kamen i drvo. Krovni pokrivač treba da je od takvog materijala, tekstura i boje koji neće narušavati prirodni ambijent i okruženje. Ne izbjegavati tradicionalne prirodne materijale, naročito ako se radi o objektima sa elementima lokalnih arhitektonskih obilježja ili objektima koji svojim namjenama treba da upotpune turističko-ugostiteljsku ponudu Zaštićenog pejzaža;
- Konzervacija tj. radovi koji su neophodni da se spriječi propadanje nedovršene ili oštećene zgrade zbog djelovanja klimatskih uticaja;
- Izgradnja instalacija za snabdijevanje električnom energijom i instalacija i uređaja za snabdijevanje vodom i za evakuaciju i prečišćavanje otpadnih voda i drugih instalacija;
- Izgradnja neophodnih pomoćnih objekata;
- Određivanje građevinske parcele.

Bespravno izgrađeni objekti

Status bespravno izgrađenih objekata imaju objekti za koje nije izdato odobrenje za gradnju niti je njihova gradnja naknadno legalizovana. Kao bespravno izgrađeni objekti smatraju se i bespravno dograđeni ili nadzidani dijelovi legalno izgrađenog objekta, kao i radovi bespravno izvršeni u cilju rekonstrukcije ili u cilju promjene namjene zemljišta.

Bespravno izgrađene građevine mogu se legalizovati pod uslovima i na način saglasno sa ovim Prostornim planom, Zakonom o uređenju prostora i građenju Tuzlanskog kantona (Službene novine TK, br. 6/11) i Zakon o uslovima i postupku legalizacije bespravno izgrađenih građevina (Službene novine TK br. 3/06,1/07,5/08,10/11). Uslov za legalizaciju bespravno izgrađenih objekata je i dokaz o vlasništvu nad zemljištem.

U postupku legalizacije bespravno izgrađenih građevina precizno će se definisati da li postoje mogućnosti i koji su uslovi legalizacije, a u skladu sa principima prevashodnog poštovanja javnog interesa, odnosno usaglašenih interesa sa prostornim uslovima, objektima i vlasnicima koji se nalaze u susjedstvu bespravno izgrađene građevine.

1.3. Privremeni objekti

- Planom se ostavlja mogućnost postavljanja privremenih objekata samo izuzetno i sa ograničenim rokom važenja;
- Lokacija privremenog objekta, urbanističko-tehnički uslovi za projektovanje kao i drugi preduslovi odrediti će se dokumentom o lokacijskoj informaciji na osnovu uslova definisanih detaljnim planskim dokumentima;
- Privremeni objekti se obavezno grade kao montažno-demontažne ili prenosni i moraju ispunjavati minimalne tehničke uslove za djelatnosti koje se u njima namjeravaju obavljati;
- Kao privremeni objekti smatraju se i industrijski proizvedeni tipski prenosni objekti, koji se montiraju od industrijski proizvedenih elemenata: kiosci, garaže, slobodnostojeće telefonske govornice i sl.
- Ugostiteljski objekti iz skupine „objekti jednostavnih usluga“ mogu se postavljati u iznimnim situacijama (održavanje manifestacija, koncerata i sl);

1.4. Uslovi za sprečavanje stvaranja barijera za lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima

U okviru izgradnje objekata i uređenja parternih površina neophodno je obezbijediti uslove za olakšano kretanje djece i lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima. U cilju omogućavanja kretanja djece i lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima, dokumentima nižeg reda određuje se da je uz sve javne objekte obavezna izgradnja kosih navoza (rampi) za kretanje pomenutih lica, ali i za kretanje majki sa kolicima za malu djecu. U istom cilju, na mjestima određenim za prelaz pješaka preko ulice obavezno je umjesto ivičnjaka između trotoara i kolovoza postavljanje posebnih elemenata koji omogućavaju bezbijedan prelaz kolica.

Kod projektovanja javnih objekata obavezno je sve odgovarajuće elemente (vrata, liftovi, hodnici i sl.) prilagoditi i potrebama i uslovima kretanja djece i lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima, primjenom odgovarajućih propisa i standarda.

1.5. Smjernice za opremanje građevinskog zemljišta

Planom predviđene površine građevinskog zemljišta iznose 84,58 ha ili 1,04% od ukupne površine Plana. Od te površine, planirane površine građevinskog zemljišta namijenjene stanovanju zauzimaju 51,56 ha, društvenim djelatnostima 9,25ha, turizmu i ugostiteljstvu 22,64 ha, a sportu i rekreaciji 58,92ha, a definisana su kako u urbanim tako i u vanurbanim područjima naselja. Da bi se obezbijedio ujednačen razvoj prostora „Zaštićenog pejzaža“ potrebno je zemljišta namijenjena izgradnji opremiti kvalitetnom saobraćajnom, komunalnom i energetskom infrastrukturom.

U nastavku se daju osnovne smjernice za opremanje građevinskog zemljišta:

- Uraditi Plan izgradnje i održavanja saobraćajne infrastrukture;

- Izgradnju novih dionica saobraćajnica moguće je izvršiti i fazno;
- Planski i racionalno pristupiti rekonstrukciji i dogradnji odnosno izgradnji novih sistema vodosnabdijevanja sa ciljem stalne i kvalitetne opskrbe svih korisnika prostora dovoljnom količinom pitke vode;
- Planski i racionalno pristupiti izgradnji sistema za odvođenje i prečišćavanje kanalizacionih i otpadnih voda na sjevernom i južnom dijelu obuhvata plana;
- Planski i racionalno pristupiti rekonstrukciji postojeće i izgradnji nove mreže za stalno i kvalitetno snabdijevanje svih korisnika prostora električnom energijom, a mrežu rekonstruisati/graditi podzemno;
- Povećati fizičke kapacitete telekomunikacione infrastrukture (povećanje broja priključaka fiksne mreže, mobilne telefonije, internet korisnika, priključaka CaTV i priključaka digitalne TV);
- Ostaviti mogućnost izgradnje mreža savremenih multimedijalnih tehnologija;
- Organizovati sistem sakupljanja i odvoženja komunalnog otpada;
- Pri utvrđivanju troškova opremanja građevinskog zemljišta posebnu pažnju posvetiti utvrđivanju realnih troškova uređenja zemljišta (priprema zemljišta, izgradnja komunalnih objekata i uređaja i sl.);

2. OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA PRIVREDNE JAVNE INFRASTRUKTURE

2.1. Smjernice za razvoj saobraćajnog sistema

Kako bi se stvorili uslovi za realizaciju planskih rješenja iz Prostornog plana zaštićenog pejzaža „Konjuh“, jedan od preduslova je razvoj saobraćajnog sistema u obuhvaćenom području u skladu sa planom, kao i mreže saobraćajnice u širem području, izvan obuhvata.

Potrebno je fazno i planski pristupiti rekonstrukciji i modernizaciji postojeće mreže cesta , kao i izgradnji nove dionice lokalne ceste kojim će se povezati sjeverni i južni dio područja zaštićenog pejzaža.

Sve intervencije na rekonstrukciji i izgradnji saobraćajne mreže obaviti u skladu sa pozitivnom zakonskom regulativom i važećim standardima za građenje ovakvih cesta u specifičnim područjima. Posebnu pažnju posvetiti dimenzioniranju kolovozne konstrukcije i nosivosti objekata na cestama koji treba da prime teško saobraćajno opterećenje. Potrebno je poprečni profil ceste dimenzionirati u skladu sa intenzitetom saobraćajnog toka i zadovoljiti mogućnost dvosmjernog kretanja izgradnjom dvije saobraćajne trake, a tamo gdje to nije moguće iz opravdanih razloga (ograničenja u prostoru: klizište,erozija, zaštićene vrste drveća i rastinja i sl.) mogu se graditi ceste sa jednom saobraćajnom trakom i mimoilaznicama na sagledivim rastojanjima .

Dionicu novoplanirane lokalne ceste koja povezuje sjeverni i južni dio obuhvata projektovati isključivo sa jednom saobraćajnom trakom i mimoilaznicama na sagledivim rastojanjima i propisati režim korištenja iste samo u turističke svrhe.

Na svu cestovnu mrežu u obuhvatu, kao i nekolske staze, obavezno postaviti odgovarajuću vertikalnu signalizaciju, kao i turističku i putokaznu signalizaciju, šematske prikaze staza sa potrebnim podacima o relacijama, dužinama, nagibima, namjeni, opremi na stazi i sl.

Pri materijalizaciji staza birati prirodne i trajne materijale koji se uklapaju u ambijentalne i klimatske karakteristike područja, a da pri tom zadovoljavaju zahtjeve koji se traže od njih : otpornost na habanje, postojanost, otpornost na klizanje, laka ugradnja i zamjena i sl.

2.2. Smjernice za razvoj telekomunikacione infrastrukture

S obzirom na uticaj telekomunikacionih usluga na razvoj cjelokupnog društva, neophodno je dati važnost i razvijati ovu infrastrukturu.

Da bi prevazišli jaz u razvoju, potrebno je povećati fizičke kapacitete telekomunikacione infrastrukture, a što se ogleda u povećanju broja priključaka fiksne mreže, mobilne telefonije, internet korisnika, priključaka CaTV i priključaka digitalne TV.

Za zadovoljene potreba korisnika treba intenzivirati gradnju pristupnih, širokopojasnih mreža koje su preduslov za davanje multimedijalnih usluga koristeći razne tehnologije koje su sada u eksploataciji ili će se pojaviti kasnije.

2.3. Smjernice za razvoj energetske infrastrukture

Pri radovima na rekonstrukciji mreže 10 kV (20kV), kao i izgradnja nove potrebno je graditi podzemnu mrežu, jer se tako može mnogo bolje koristiti prostor.

Uz nadzemne elektroenergetske vodove uspostavlja se zaštitni pojas. Za postojeće i planirane dalekovode naponskog nivoa 10kV (20kV) zaštitni pojas iznosi ukupno 9m. U koridorima planiranih dalekovoda ne dozvoljava se izgradnja novih građevina. U ovom pojasu ne mogu se graditi stambene i poslovne zgrade, ni drugi objekti koji bi svojim postojanjem ili funkcioniranjem mogli štetno uticati na sigurnost dalekovoda, kao ni izvoditi drugi radovi koji bi mogli imati takav uticaj.

Zemljište u zaštitnom pojasu može se koristiti za poljoprivrednu obradu, livade, pašnjake, niske rasadnike, niske šume i sl.

Gradnja objekata, te uređenje građevinskih čestica i javnih površina moguća je unutar koridora dalekovoda ako su ispunjeni tehnički propisi iz Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona 1kV do 400kV, uz dobivenu saglasnost nadležne Elektrodistribucije.

Za izgradnju objekata van zaštitnog pojasa, ali i u njegovoj blizini, važe odgovarajuća pravila o sigurnosnoj udaljenosti i sigurnosnoj visini, horizontalnoj sigurnosnoj udaljenosti, uslovima ukrštanja sa putevima i drugim objektima linijske infrastrukture i drugim sigurnosnim mjerama.

Uslovi sigurnosne udaljenosti građevina koje se grade u koridoru dalekovoda moraju biti ispunjeni i za stanje otklona vodova dalekovoda kod punog pritiska vjetra (u bilo kom pravcu) pri temperaturi +40°C i to: za nepristupačne dijelove zgrada 3,0m (krov, dimnjak i sl.), za pristupačne dijelove zgrada 4,0m (terasa, balkon i sl.) U koridoru dalekovoda nije dozvoljena sadnja rastinja čija bi visina mogla ugroziti pogonsku sigurnost dalekovoda.

2.4. Smjernice za razvoj komunalne infrastrukture

Smjernice za razvoj sistema vodosnabdijevanja

U cilju smanjenja iskazanog deficita u raspoloživim količinama vode , a time i poboljšanja uslova snabdijevanja pitkom vodom stanovništva i privrede razmatranog područja, utvrđuju se sljedeće smjernice:

- Optimizacija postojećih izvorišta vode za piće precrpljivanjem akvifera u hidrološkom minimumu (za izvorišta Studešnica, Krabašnica i Gluha Bukovica);
- Smanjenje gubitaka i distributivnoj mreži vodovoda, što se može postići rekonstrukcijom dotrajalih dijelova mreže, saniranjem kvarova na magistralnim i distributivnim cjevovodima, zamjenom dotrajalih vodovodnih armatura i dr.
- Optimizacija postojećih lokalnih izvorišta vode za piće, do postizanja punog kapaciteta istih ili provođenje neophodnih istražnih radova u cilju definiranja optimalnog kapaciteta novih (lokalnih) izvorišta;
- Priprema dokumentacije odgovarajućeg nivoa za sistem vodosnabdijevanja određenog područja, ovisno o utvrđenom kapacitetu izvorišta;

- Realizacija planirane rekonstrukcije i dogradnje postojećeg ili izgradnja novog sistema za vodosnabdijevanje vanurbanog područja, te realizacija neophodnih tehničkih mjera zaštite izvorišta.

Smjernice za razvoj sistema kanalizacije i tretman otpadnih voda

U cilju smanjenja tereta zagađenja koji se unosi u površinske vode, odnosno poboljšanja i očuvanja kvaliteta površinskih voda, utvrđuju se smjernice za prikupljanje, odvođenje i prečišćavanje komunalnih i industrijskih otpadnih voda:

- Potrebno je razmotriti način prihvaćanja, odvođenja te optimalno prečišćavanje otpadnih voda na dva centralna postrojenja, jedno na sjevernom ulazu u obuhvat, a drugo na južnom ulazu. Oba postrojenja su kapaciteta najmanje 2000 ES;
- Po izradi odgovarajuće dokumentacije i usvajanju koncepta prihvaćanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda, svaka općina pojedinačno utvrđuje redoslijed prioriteta za realizaciju planiranih objekata;
- Za utvrđene prioritete pristupa se pripremi dokumentacije višeg nivoa, obezbjeđenju sredstava i provođenju procedure za dodjelu ugovora o nabavci, a potom i realizaciji planiranih radova;

2.5. Smjernice za upravljanje otpadom

Na predmetnom području koje je naseljeno, postaviti dovoljan broj kontejnera za selektivno sakupljanje komunalnog otpada, a zatim odvoziti u saradnji sa komunalnim preduzećem.

Redovne aktivnosti koje se moraju obavljati u objektima/kompleksima, kao i u zaštićenim zonama A i B su sljedeće:

- Otpadni materijal iz radne prakse (prodavnice, kancelarije, hotel i drugi smještajni objekti) odlagati na mjesto privremenog odlaganja u radnim prostorijama, a zatim se otpad po vrsti odlaže na odgovarajuće mjesto;
- Za odvoz komunalnog otpada nadležna su komunalna preduzeća;
- Otpadni papir i razne vrste papirne ambalaže koja nije za upotrebu, odvoziti u preduzeća za sakupljanje sekundarnih sirovina;
- Stroga zabrana odlaganja otpada u zaštićenoj zoni A;
- Zaštićene zone A i B posebno održavati urednim;
- U zoni B duž šetališnih staza postaviti stubne korpe za odlaganje otpada, redovno sakupljati i odvoziti otpad;
- Zabranjeno je nepravilno odlaganje i odbacivanje bilo kojeg otpadnog materijala u zaštićenoj zoni B i u naseljenim područjima plana;
- Svaki radnik komunalnog preduzeća dužan je odgovornim radom i ponašanjem spriječiti komunalne incidentne situacije (rasipanje otpada), a ako se incidentna situacija dogodi dužan je da istu obavezno sanira;
- Prilikom povećanja i nekontrolisane pojave otpada u periodu intenzivnijih posjeta (praznici, izleti, turističke grupe i sl.) prioritet je češće sakupljanje otpada od strane nadležne službe (komunalno preduzeće ili ekološka organizacija);
- Komunalna preduzeća dužna su da nabave svu potrebnu opremu koja služi u svrhu prikupljanja, odlaganja i odgovarajućeg odvoza otpadnog materijala kao i da daju odgovarajuća uputstva i procedure za prikupljanje, transport od mjesta nastanka do mjesta skladištenja i odlaganja;
- Svako korištenje prirode i njeno opterećenje vršiti na način koji najmanje zagađuje ili oštećuje prirodu. Zagađivači i korisnici su dužni platiti troškove, poreze, takse i dr. za zagađivanje ili korištenje prirode ili prirodnog područja za izvođenje bilo kojih aktivnosti ako one prouzrokuju ili će vjerovatno prouzrokovati štetu po prirodu.

3. OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA OKOLINE

3.1. Smjernice za razvoj područja poljoprivrede, stočarstva

Aktivnosti koje treba preduzeti u oblasti razvoja poljoprivrede pre svega su u nadležnosti Federacije BiH i Tuzlanskog kantona. Ekonomsko-finansijske mjere koje treba preduzeti u cilju razvoja poljoprivrede su:

- poboljšanje veze poljoprivredne proizvodnje i finansijskih institucija
- poreske olakšice, subvencije, garantovane cijene
- investicioni krediti
- pridobivanje strateških partnera

Organizacione mjere ili instrumenti koji su neophodni za razvoj poljoprivrede su :

- podići nivo znanja kod lokalnog stanovništva o proizvodnji zdrave hrane
- poboljšati organizaciju distribucije poljoprivrednih proizvoda.
- povećati produktivnost i efikasnost

Korištenje poljoprivrednog zemljišta u predmetnom obuhvatu vršit će se u skladu stepena zaštite zaštićenog područja definisanog kroz zaštićene zone a u skladu sa Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža “Konjuh”.

U cilju vođenja što efikasnije politike u gazdovanju sa poljoprivrednim zemljištem i stočarstvom a u skladu sa razvojnim programom područja neophodno je:

- primijeniti zakonsku regulativu kod promjene namjene poljoprivrednog zemljišta
- zadržavanje evidentirane strukture poljoprivrednih površina,
- zadržavanje poljoprivrede na plodnim zemljištima tradicionalnim načinom bavljenja da bi se oživjela poljoprivreda u ruralnim područjima;
- zabrana uzoravanja na većim nagibima i oranja upravno na nagib terena;
- korištenje adekvatne mehanizacije;
- dopuštena je ispaša na pašnjačkim površinama pod određenim uslovima saglasno kapacitetima pašnjaka i zakonskim propisima;
- zabrana komasacije i arondacije zemljišta osim u posebnim slučajevima uz pribavljanje uslova zaštite prirode i zaštite životne sredine kao i poštovanje principa uređenja područja;
- održavanje livada i pašnjaka i podsticanje proizvodnje sijena za ishranu stoke kao i unapređenje oblika ekstenzivnog držanja stoke;
- povećavati stočni fond u predjelima gdje je stočarstvo dominantno;
- pojačati i intenzivirati rad inspekcijskih službi iz ove oblasti;
- poboljšati genetsku osnovu za stočarsku proizvodnju;
- korištenje alternativnih mogućnosti iskorištavanja pašnjaka i livada (kompostiranje, prodaja sijena, i drugo);
- proizvodnja kvalitetnih proizvoda po principu organske proizvodnje, autohtonih, lokalnih proizvoda sa odgovarajućim certifikatima porijekla te plasiranje unutar regiona i šire čime se promoviše privreda područja;
- formiranje otkupnih stanica kako bi se unaprijedilo lokalno tržište i uposlilo domaće stanovništvo;
- proizvodnja meda uz zadržavanje livada za pčelarstvo;
- prikupljanje, prerada i plasman ljekovitog bilja;
- izgradnja novih objekata namijenjenih preradi poljoprivrednih proizvoda pod uslovima koji će se definisati Programom razvoja poljoprivredne proizvodnje;
- optimalno korištenje postojećih programa za unapređenje i zaštitu prirode i poljoprivrede;

- usavršavanje poljoprivredne proizvodnje kroz informisanje i savjetovanje poljoprivrednika;
- organizovanje monitoringa tj. praćenje negativnih uticaja i posljedica za blagovremeno otklanjanje;

3.2. Smjernice za razvoj šumarstva

Šume i šumsko zemljište na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" predstavlja najzastupljeniji i najvrjedniji prirodni resurs, koji je ujedno i najviše izložen društveno-ekonomskim pritiscima. Zaštita postojećih šumskih ekosistema u cjelini i očuvanje njihove izvornosti, te održivo korištenje, predstavlja osnovu uređenja i korištenja šuma i šumskog zemljišta u planskom periodu.

Za provođenje planskih rješenja, detaljno opisanih u ovom Planu, potrebno je pridržavati se sljedećih smjernica:

- Zabrana smanjenja površina pod šumom (krčenje);
- Zabrana sječe, uklanjanja i ugrožavanja zaštićenih, rijetkih i ugroženih biljnih vrsta i njihovih staništa;
- Izrada i donošenje Šumsko-gospodarskih osnova za ŠPP "Sprečko" i ŠPP "Konjuh", koje će biti u skladu sa Zakonom o šumama, ovim Prostornim planom i Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh"
- Donošenje neophodnih akata kojima se definiše proglašenje i status strogo zaštićenih šumskih ekosistema
- Obilježavanje granica zaštićenog pejzaža u cjelini, zatim granica između pojedinih zona, kao i granica strogo zaštićenih šumskih površina
- Gazdovanje šumama na cijeloj teritoriji Zaštićenog pejzaža "Konjuh" mora biti u skladu sa Zakonom o šumama, Šumsko-privrednim osnovama, ovim Prostornim planom i Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh", pridržavajući se propisanih mjera za pojedine zone zaštite;
- Pri korištenju šumskih resursa (sječa i izvoz šumskih drvnih sortimenata) koristiti tehnološki proces koji najmanje narušava stabilnost šumskih ekosistema u cjelini, i koji ima najmanji uticaj na cjelokupno područje Zaštićenog pejzaža
- Zaštita i unapređenje šumskih ekosistema u cjelini;
- Zaštita i očuvanje posebno vrijednih sastojina, grupa stabala, pojedinačnih stabala i staništa;
- Zaštita i očuvanje rijetkih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta;
- Zaštita, konverzija, rekonstrukcija i restitucija degradiranih, devastiranih, izmijenjenih i ugroženih sastojina i ekosistema;
- Prelazak sa monofunkcionalnog na multifunkcionalni način korištenja šumskih potencijala;
- Sve aktivnosti na korištenju šuma i šumskog zemljišta moraju biti u funkciji zaštite prirodnih vrijednosti;
- Uspostavljanje trajnog monitoringa zdravstvenog stanja šuma;
- Uvođenje savremenih informacionih tehnologija (GIS) u procesu planiranja u šumarstvu;
- Zabrana unošenja alohtonih vrsta na ovo područja;
- Zadržavanje i modernizacija postojećeg rasadnika.

3.3. Smjernice za razvoj vodoprivrede

Razvoj mreže vodosnabdijevanja kao i odvođenja otpadnih voda u ovom konkretnom slučaju je izuzetno važno u smislu vođenja računa o prirodi kako se ne bi narušila ravnoteža Zaštićenog područja. Ukoliko bi se planom predvidjela izgradnja novih objekata potrebno je izgraditi odgovarajuću vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu.

Kao osnovne smjernice za razvoj vodoprivrede se mogu izdvojiti:

- Raspoloživa sredstva je potrebno racionalno koristiti,
- Utvrđivanje vodnog bilansa, dugoročnih potreba i mogućnosti snabdijevanja vodom,
- Izgradnja kanalizacione infrastrukture,
- Kontrola ispravnosti vode,
- Ispitivanje novih izvorišta,
- Podizanje svijesti posjetilaca i lokalnog stanovništva o zaštiti vode od zagađivanja i dalje degradacije,
- Odvod otpadnih voda.

3.4. Smjernice za razvoj trgovine, ugostiteljstva i turizma

Postojeći potencijali na Zaštićenom pejzažu Konjuh pogodni su za razvoj sljedećih grana turizma:

- planinski turizam,
- banjski turizam (vazdušna banja),
- dječji i omladinski turizam, uređenje centara slobodnog vremena kao polufunkcionalnih cjelina sa različitim rekreativnim sadržajima, sportski i eko kampovi, prostor za škole u prirodi, radionice, likovne kolonije,
- lovni i ribolovni uz uređivanje lovačkih domova, čeka i ostalih objekata kompatibilnih osnovnoj funkciji, uređivanje i opremanje lovišta,
- izletnički kroz uređenje i opremanje izletišta i rekreativnih staza, info punktovi, ugostiteljski sadržaji,
- sportsko-rekreativni uz uređenje i izgradnju odgovarajućih sadržaja, uređenje prostora za lov i ribolov, biciklizam, trim staze..,
- kulturno-manifestacioni turizam kroz afirmaciju prirodnih i stvorenih vrijednosti područja, prezentacija objekata i cjelina od kulturno historijskog značaja i mjere za uređivanje okoline.

Razvoj turističkog potencijala važno je za regiju a samim tim i za cijelu BIH kako bi se usmjerila na internacionalnu turističku ponudu.

Turistički trendovi zahtijevaju postojanje svojevrsnog „brenda", kojim se područje promoviše i ističe njegova jedinstvenost u odnosu na konkurentsku ponudu. Upravo u ovom smislu poseban turistički potencijal jeste „Djevojačka pećina" za koju je vezana legenda i koja predstavlja dovište na kojem se okuplja više desetina hiljada posjetilaca. Potrebno je izvršiti agresivan marketing u smislu približavanja ovog potencijala u cijeloj BiH i zemljama regiona.

Trendovi takođe podrazumijevaju izgradnju specifičnih turističkih sadržaja, u skladu sa okruženjem, kako bi se današnjem, sve zahtjevnijem turisti obezbijedila sva potrebna ponuda za boravak u prirodi.

U narednom planskom periodu ono što bi se moglo planirati u ponudi jeste:

- U skladu sa promjenom kvaliteta smještajnih kapaciteta doći će i do promjena njihove strukture, tako će biti uvedeni novi oblici turističkog smještaja (hosteli, spa resort, apartmansko naselje..)
- izgradnja terena za avanturističke sportove (postojeće stijene za penjanje, vještačka stijena, planinski biciklizam, golf teren)

Konjuh je suočen sa objektivnim problemima dostupnosti i nedostajućih racionalnih poslovnih koncepata. Potrebno je unaprijediti komunalni, urbani standard i komercijalizovati ponudu.

Za razvoj turizma potrebno je obezbijediti sljedeće:

- da bi se odgovorilo zahtjevima turista potrebno je postojeće smještajne kapacitete dovesti u funkciju savremenih turističkih zahtjeva i standarda, a nove kapacitete graditi u skladu sa opšte prihvatljivim standardima tržišta,
- izgraditi infrastrukturne objekte,
- izraditi studije o turističkim potencijalima,
- promovirati turističke potencijale,
- obezbijediti potrebne visokoobrazovane i stručne kadrove,
- privući investitore i samim tim značajna finansijska sredstva.

Sredstvo za obezbjeđenje osnovne svrhe postojanja područja je profit, i treba raditi na osmišljavanju potencijalnih sadržaja i unapređenju i održavanju postojećih i nalaženju balansa između njihovih prirodno-atraktivnih vrijednosti i komercijalnih aspekata.

Unutrašnje aktivnosti na razvoju destinacije koje treba preduzeti su:

- upravljanje posjetama,
- istraživanje,
- upravljanje nastalim krizama,
- razvoj ljudskih resursa,
- finansije i kapitalna ulaganja,
- upravljanje resursima,
- kvalitet doživljaja posjetilaca.

Marketinške aktivnosti koje bi trebali implementirati u što kraćem roku su:

- Internet marketing,
- Manifestacije i festivali,
- Sajmovi,
- Reklamiranje,
- Publikacije i brošure.

Internet marketing danas predstavlja najvažnije sredstvo promocije iz razloga što ljudi sve informacije o željenoj destinaciji upravo traže putem ovog sredstva informisanja kao i same rezervacije smještaja.

Kada govorimo o trendovima u turizmu treba napomenuti da su današnji i budući turisti sve zahtjevniji u pogledu zahtjeva, povećava se potražnja za kvalitetom, ugodnošću i sigurnosti, jednostavan prevoz, luksuzom kao npr, dobijanje specijalnih proizvoda odmah po zahtjevu, veći interes za zimske odmore na suncu.

Treba napomenuti da nivo obrazovanja raste što za posljedicu ima pojavu odmora u kojoj je dominantna važnost kulture, historije, duhovnosti, tako da se ti elementi moraju uključiti i naglasiti u turističkoj ponudi.

Promjena životnih stilova ima određene posljedice na razvoj turizma u smislu da sve veći broj turista nema potrebu za cjelodnevnom pratnjom vodiča, ponašanje na odmoru je prilagođeno ličnim potrebama tako da su manje smještajne jedinice atraktivnije.

Snage i slabosti u pogledu turizma Zaštićenog pejzaža Konjuh:

Snage	Slabosti
Prirodni krajolik sa predivnom panoramom, Postojanje opšte infrastrukture pogodne za nadogradnju Šumski potencijal	Mali broj smještajnih kapaciteta Nedostatak turističkog sadržaja Ne postoji seoski centar sa atraktivnom infrastrukturom (restorani, prodavnice) Info centar, turistička organizacija Slaba ponuda alternativnih sportova Neiskorišteni i djelimično uništeni smještajni kapaciteti koje treba obnoviti

Za uspješan razvoj posmatranog područja neophodno je preduzeti sljedeće mjere:

- Plan izgradnje i korištenja zemljišta,
- Unapređenje saobraćaja i povezanosti sa centrima u blizini,
- Pravni propisi vezani za izgradnju,
- planiranje budžeta za finansiranje Zaštićenog područja,
- Nastavak privatizacije objekata,
- Poboljšanje opšte infrastrukture,
- Snažna uprava kako bi se obezbijedilo uspješno poslovanje,
- Postaviti ovaj centar u središte zbivanja u smislu održavanja raznih seminara, ekskurzija, naučno-istraživačkog rada,
- Saradnja sa institucijama, fakultetima, školama radi što bolje promocije.

Vizija razvoja Konjuha kao turističke destinacije od značaja za regiju

Za ostvarenje vizije u pogledu pozicioniranja Konjuha izdvaja se sljedeće:

- Turistički proizvodi posvećeni porodicama na nivou cijele godine,
- Seminari i konferencije,
- Đačke ekskurzije,
- Naučno-istraživački rad u saradnji sa Univerzitetima,
- Planinski wellness,
- Zabava i akcija,
- Potrebno je osnivanje profesionalne organizacije za upravljanje čime bi se obezbijedio razvoj.

U toku procedure proglašenja zaštićenog pejzaža izrađen je Elaborat o ekonomsko finansijskoj opravdanosti ulaganja u projekat proglašenja dijela planine Konjuh spomenikom prirode "Konjuh" kojim su date osnovne ekonomske projekcije tj. analiza ulaganja i proračun troškova, ulaganja u stalna sredstva Javne ustanove, troškovi radne snage, amortizacije, usluga, materijala i energije kao i troškovi usluga.

Uočava se da su projekcije rađene samo za upravljanje samom institucijom i dokazivanje samoodrživosti.

S obzirom na planirani privredni razvoj postoji potencijal za dogradnju finansijskog plana naročito u smislu ekonomske valorizacije kroz turizam. Na osnovu urađenih ekonomskih analiza, ukoliko se provedu gore navedene aktivnosti, realno je za očekivati povećanje prihoda kroz prodaju ulaznica, boravišne takse, ekskurzije, iznajmljivanje propratnog sadržaja, prodaju suvenira, internet usluge, organizaciju seminara. Na osnovu svega navedenog Javna ustanova ima potencijal za obezbjeđenje samoodrživosti područja i obezbjeđenja ulaganja u turističku i rekreativnu infrastrukturu.

Kroz implementaciju Plana uradit će se ekonomska analiza u smislu širenja smještajnog kapaciteta, propratnih sadržaja koji će imati uticaj na ekonomski razvoj područja i mogući izvori prihoda, kako bi se Konjuh pretvorio u top destinaciju u regionu.

3.5. Smjernice za razvoj rudarstva i korištenja mineralnih sirovina

Ovim Planom se definiše korištenje ruda i mineralnih sirovina na prostoru Zaštićenog pejzaža "Konjuh", isključivo u zoni eksploatacionog polja čije su granice date u ovom Planu. Korištenje ruda i mineralnih sirovina mora biti zasnovano na principima očuvanja prirodnih vrijednosti ovog područja.

Imajući u vidu trenutnu situaciju na tržištu magnezitom u regionu i svijetu, ostavlja se mogućnost nastavka eksploatacije magnezita u okviru Zaštićenog pejzaža Konjuh, uz obavezu poštivanja odredbi Zakon o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br. 36/10) ali isključivo u zoni ranijeg rudnika, uz obaveznu prethodnu izradu elaborata o rezervama i Glavnog rudarskog projekta.

Ovim prostornim planom se daje mogućnost korištenja mineralne vode sa izvora „Muška voda", i to kroz flaširanje iste, gdje će se posebnim cjevovodom odvesti do mjesta predviđenog za obradu i upotrebu ove vode. Planom se daje mogućnost pozicioniranja objekta za flaširanje ove vode na prostoru Zaštićene zone C2. Trase cjevovoda i položaj objekta za flaširanje će biti precizno određeni detaljnom planskom i projektnom dokumentacijom.

Ukoliko se pozicioniranje objekta za flaširanje vode (punionica), izvrši u Zoni C2, pri projektovanju i izgradnji, potrebno je pridržavati se sljedećih uslova:

- Objekat mora biti izgrađen od prirodnih materijala i uklopljen u prirodni ambijent
- U cilju zaklanjanja vizure, objekat mora biti izolovan visokim drvećem četinara od saobraćajnice
- Objekat ne može imati više od prizemne etaže
- Fasada objekta mora biti obložena drvenim oblicama.

3.6. Smjernice za valorizaciju i zaštitu prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa

Prirodno nasljeđe

Prostornim planom Zaštićenog pejzaža "Konjuh", utvrđuje se zaštita i korištenja prirodnog nasljeđa, (grafičko prilog br.12) i ista je zasnovana na utvrđivanju postojećih prirodnih dobara i njihovoj preciznoj kategorizaciji prema relevantnim aktima koji važe za ovu oblast (Zakon o zaštiti prirode, IUCN kategorizacija), čime se stvaraju osnovni preduslovi za uključivanje istih u evropsku ekološku mrežu.

U cilju zaštite svih gore navedenih prirodnih dobara, ovim Planom se predviđa izrada Stručne osnove za uspostavljanje zaštićenih područja, kojom će biti propisane precizne mjere zaštite za svako navedeno prirodno dobro, i koja predstavlja osnovu za donošenja odluka o konačnoj zaštiti.

Mjere zaštite navedenih prirodnih vrijednosti, moraju biti u skladu sa relevantnim zakonodavnim okvirom.

U nastavku se daju osnovne smjernica za valorizaciju i zaštitu prirodnog nasljeđa:

- Izvršiti identifikaciju svih prirodnih dobara navedenih u ovom Planu, te utvrditi stanje, stepen ugroženosti kao i mjere zaštite istih
- Utvrditi maksimalno dozvoljene mjere korištenja za pojedino prirodno dobro
- Po mogućnosti obezbijediti pristupačnost
- Izvršiti izradu valorizacionog elaborata za proglašavanje sastojina prašumskog tipa "Studešnica"
- Uključivanje prirodnih vrijednosti u turističku ponudu
- Izvršiti postavljanje informacionih panoa neposredno uz svako prirodno dobro
- Uvrstiti područja i lokalitete prirodnog nasljeđa u jedinstveni informacioni sistem u oblasti zaštite prirodnog i kulturno - historijskog nasljeđa i uspostaviti efikasni sistem monitoringa na nivou čitavog područja obuhvata plana;

Kulturno-historijsko nasljeđe.

Kada se radi o tretmanu dobara na predmetnom prostoru važno je obezbijediti adekvatnu i permanentnu materijalnu i pravnu zaštitu mjerama i metodama propisanim od strane nadležnih institucija. Nasljeđe se mora štititi od svih nekontrolisanih intervencija u prostoru, a naročito od bespravne izgradnje i nesavjesnih investitora. Da bi se nasljeđe štitilo na odgovarajući način neophodno je stvoriti odgovarajući informacioni sistem o spomenicima kao neposrednom predmetu zaštite i obezbijediti sistem stalnog praćenja svih kategorija nepokretnog nasljeđa.

U nastavku se daju osnovne smjernice za valorizaciju i zaštitu kulturno-historijskog nasljeđa, kao i smjernice za razvoj turizma:

- Potrebno je zaustaviti dalju degradaciju postojećih objekata i lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa, te izvršiti čišćenje od nekontrolisane vegetacije i naslaga zemlje;
- Zaštititi od propadanja i degradiranja sve evidentirane i potencijalne lokalitete kulturno-historijskog nasljeđa zajedno sa neposrednom okolinom;
- Izvršiti identifikaciju, valorizaciju i staviti pod zaštitu vrijedna područja i lokalitete. Naročito razmotriti sljedeće:
- Objekti: Vodenica „Selimbašića", Memorijalno spomen-obilježje u „Koritima", Memorijalno spomen-obilježje „Miljkovac",
- Arheološki i historijski lokaliteti: nekropola stećaka „Kuman" u naselju Brdijelji, Djevojačka pećina u naselju Brateljevići, lokalitet Čaršija, arheološki lokalitet Gradac, Srednjevjekovna kaldrma na Miljkovcu, dovište na vrhu Konjuha;
- Uključiti prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe u turističku ponudu:
- Izgradnjom adekvatnih turističkih kapaciteta u neposrednoj blizini lokaliteta ili uz pristupne puteve i staze
- Obezbjeđivanjem pristupačnosti objektima i lokalitetima – saobraćajnice, parkirališta, staze i sl.
- Sistematskim postavljenjem informativnih punktova, oznaka i adekvatne signalizacije
- Neophodnim minimalnim infrastrukturnim opremanjem objekata i lokaliteta (voda za piće, rasvjeta i dr.)
- Opremanjem potrebnim sadržajima za korištenje od strane posjetilaca (sjedenje, odmor, odlaganje otpada i dr.);
- Medijska promocija
- Uvrstiti objekte i lokalitete kulturno-historijskog nasljeđa u jedinstveni informacioni sistem u oblasti zaštite prirodnog i kulturno - historijskog nasljeđa i uspostaviti efikasni sistem monitoringa na nivou čitavog područja obuhvata plana;
- Izraditi detaljni planski dokument za područje lokaliteta Djevojačka pećina u Brateljevićima.

3.7. Smjernice za očuvanje i zaštitu pejzaža

U cilju zaštite i očuvanja pejzažnih vrijednosti područja Zaštićenog pejzaža „Konjuh", ovim Planom se daju sljedeće smjernice:

- Pri izvođenju građevinskih radova na ovom području (izgradnja stambenih objekata, saobraćajnica, infrastrukturnih objekata, i dr.), voditi računa o maksimalnoj zaštiti postojećih prirodnih vrijednosti (šumsko i poljoprivredno zemljište, vodotoci, i dr.),
- Pri izvođenju građevinskih radova, voditi računa o pozicijama privremenog odlagališta građevinskog materijala
- Sve parcele stambenih objekata hortikulturno urediti
- Strogo se zabranjuje krčenje šuma, osim ako to nije u skladu sa regulacionim planom ili urbanističkim projektom
- Zabranjuje se otvaranje kamenoloma i formiranje deponija
- Provoditi mjere za zaštitu od požara
- Održavati prirodne livade
- Koristiti prebirne i oplodne vrste sječa u šumskim kompleksima

Bosna i Hercegovina
- Federacija Bosne i Hercegovine -
TUZLANSKI KANTON
Skupština
Broj: 01-02-704-14/12
Tuzla, 17.07.2013. godine

PREDSJEDNIK
Skupštine Tuzlanskog kantona

Slađan Ilić, v.r.

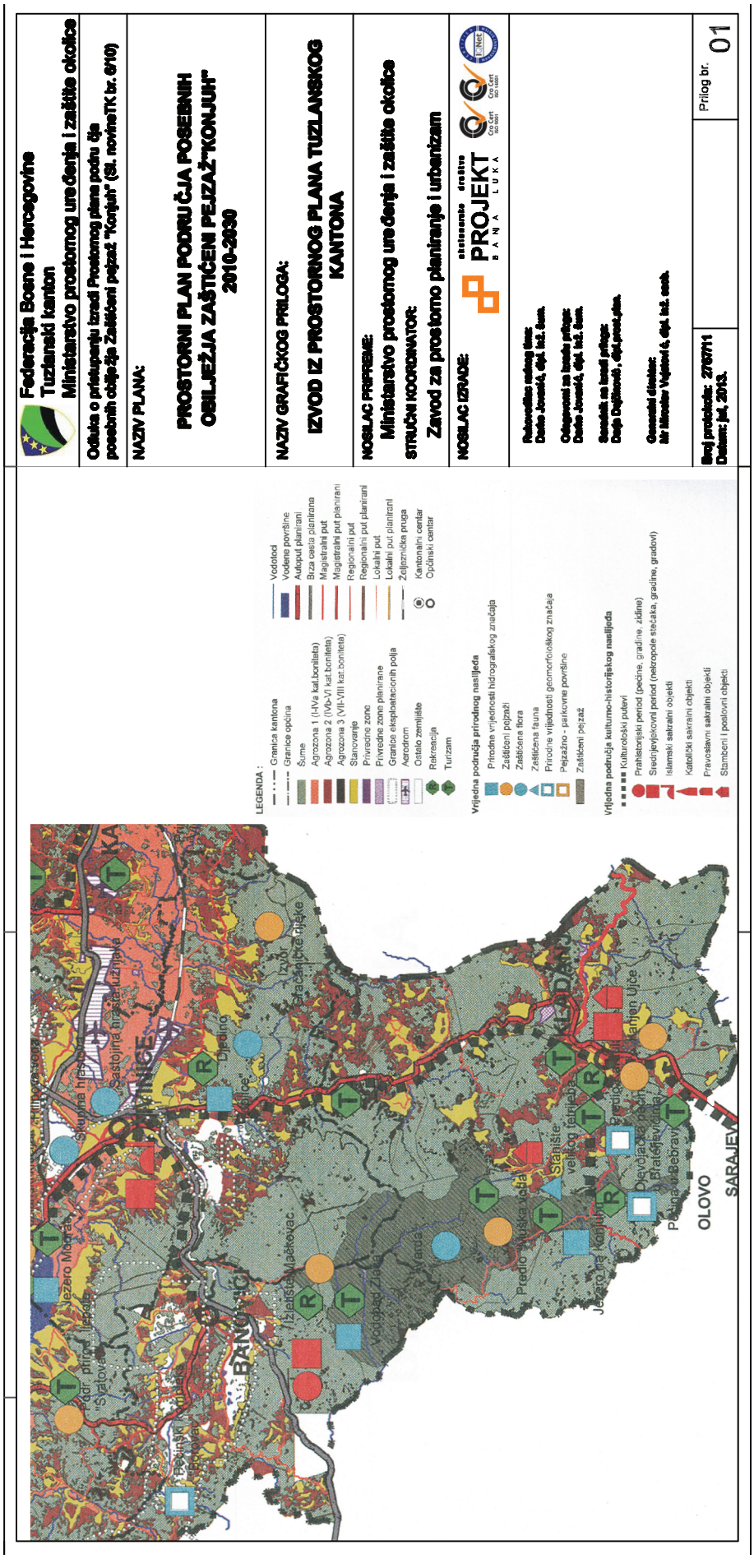
Federacija Bosne i Hercegovina
Tuzlanski kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl. novine TK br. 6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010-2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
IZVOD IZ PROSTORNOG PLANA TUZLANSKOG KANTONA
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
akcionarsko društvo PROJEKT BANJA LUKA
Prilog br. 01
LEGENDA :
Granica kantona
Granice općina
Šume
Poljoprivredne površine
Agrozona 1 (I-IVa kat.boniteta)
Agrozona 2 (IVb-VI kat.boniteta)
Agrozona 3 (VII-VIII kat.boniteta)
Stanovanje
Privredne zone
Privredne zone planirane
Granice eksploatacionih polja
Aerodrom
Ostalo zemljište
Rekreacija
Turizam
Vodotoci
Vodene površine
Autoput planirani
Brza cesta planirana
Magistralni put
Magistralni put planirani
Regionalni put
Regionalni put planirani
Lokalni put
Lokalni put planirani
Željeznička pruga
Kantonalni centar
Općinski centar
Vrijedna područja prirodnog nasljeđa
Prirodne vrijednosti hidrografskog značaja
Zaštićeni pejzaži
Zaštićena flora
Zaštićena fauna
Prirodne vrijednosti geomorfološkog značaja
Pejzažno - parkovne površine
Zaštićeni pejzaž
Vrijedna područja kulturno-historijskog nasljeđa
Kulturološki putevi
Prahistorijski period (pećine, gradine, zidine)
Srednjovjekovni period (nekropole stećaka, gradine, gradovi)
Islamski sakralni objekti
Katolički sakralni objekti
Pravoslavni sakralni objekti
Stambeni i poslovni objekti
TUZLA
LUKAVAC
SREBRENIK
ČELIĆ
KALESIJA
SARAJEVO
OLOVO
Jezero Modrac
Izletište Majetovac
Vodopad Zlata
Predio "Tuzlanska kapija"
Izletište Ilijaš
Jezero Ilijaš
Izletište Vrelo Bosne
Izvor Bosne
Izletište Vrelo Fatnje
Izletište Vrelo Jale
Izletište Vrelo Spreče
Izletište Vrelo Turije
Izletište Vrelo Ugra
Izletište Vrelo Vrioštice
Izletište Vrelo Vrioštice
Izletište Vrelo Vrioštice

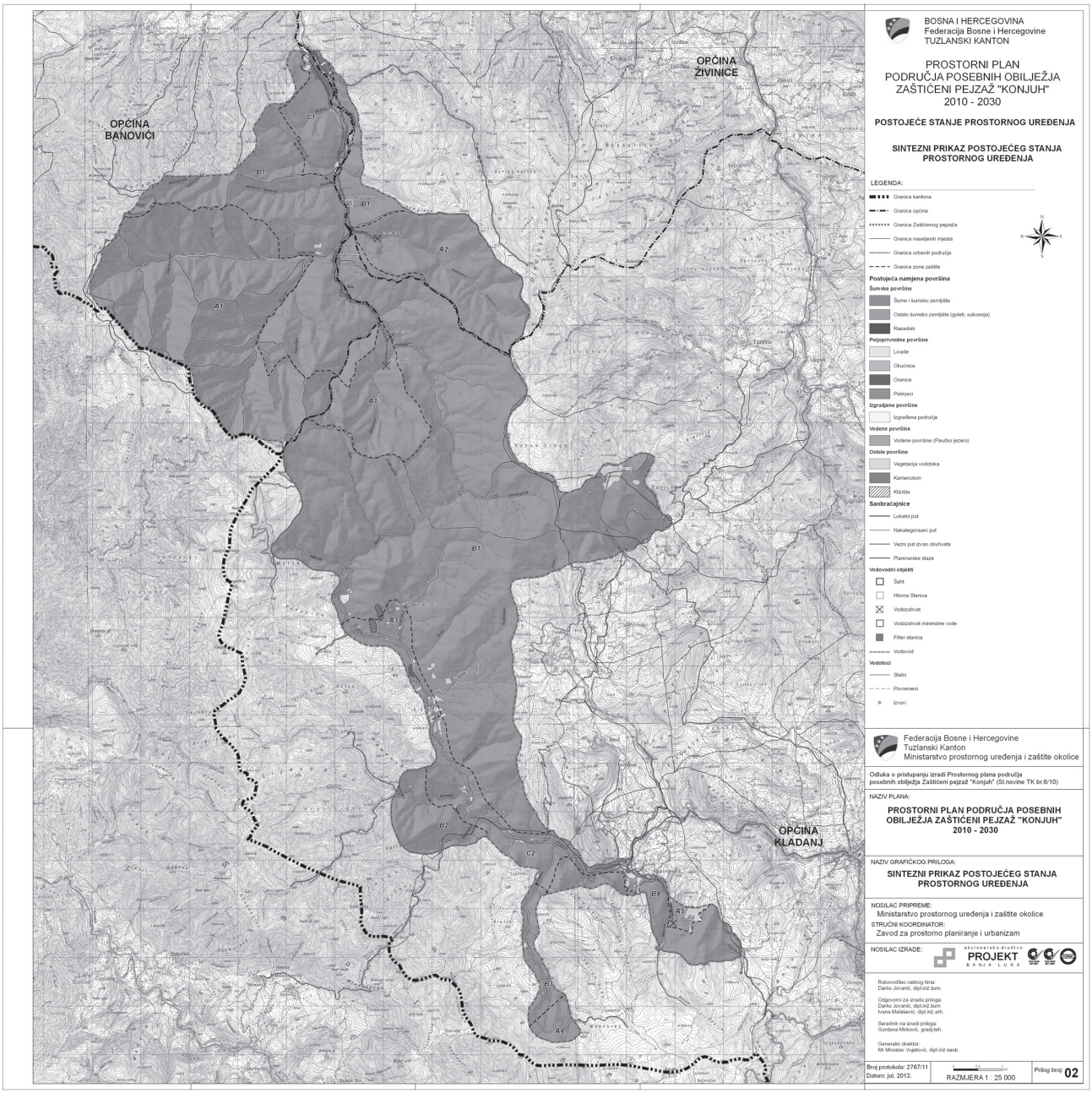
OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA KLADANJ
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
POSTOJEĆE STANJE PROSTORNOG UREĐENJA
SINTEZNI PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA PROSTORNOG UREĐENJA
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općina
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Granica zone zaštite
Postojeća namjena površina
Šumske površine
Šume i šumsko zemljište
Ostalo šumsko zemljište (goleti, sukcesija)
Rasadnik
Poljoprivredne površine
Livade
Okućnice
Oranice
Pašnjaci
Izgrađene površine
Izgrađena područja
Vodene površine
Vodene površine (Paučko jezero)
Ostale površine
Vegetacija vodotoka
Kamenolom
Klizišta
Saobraćajnice
Lokalni put
Nekategorisani put
Vezni put izvan obuhvata
Planinarske staze
Vodovodni objekti
Šaht
Hlorna Stanica
Vodozahvat
Vodozahvat mineralne vode
Filter stanica
Vodovod
Vodotoci
Stalni
Povremeni
Izvori
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
SINTEZNI PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA PROSTORNOG UREĐENJA
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
akcionarsko društvo PROJEKT BANJA LUKA
Rukovodilac radnog tima: Darko Jovanić, dipl.inž.šum.
Odgovorni za izradu priloga: Darko Jovanić, dipl.inž.šum. Ivana Malešević, dipl.inž.arh.
Saradnik na izradi priloga: Gordana Mirković, građ.teh.
Generalni direktor: Mr Miroslav Vujatović, dipl.inž.saob.
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj 02

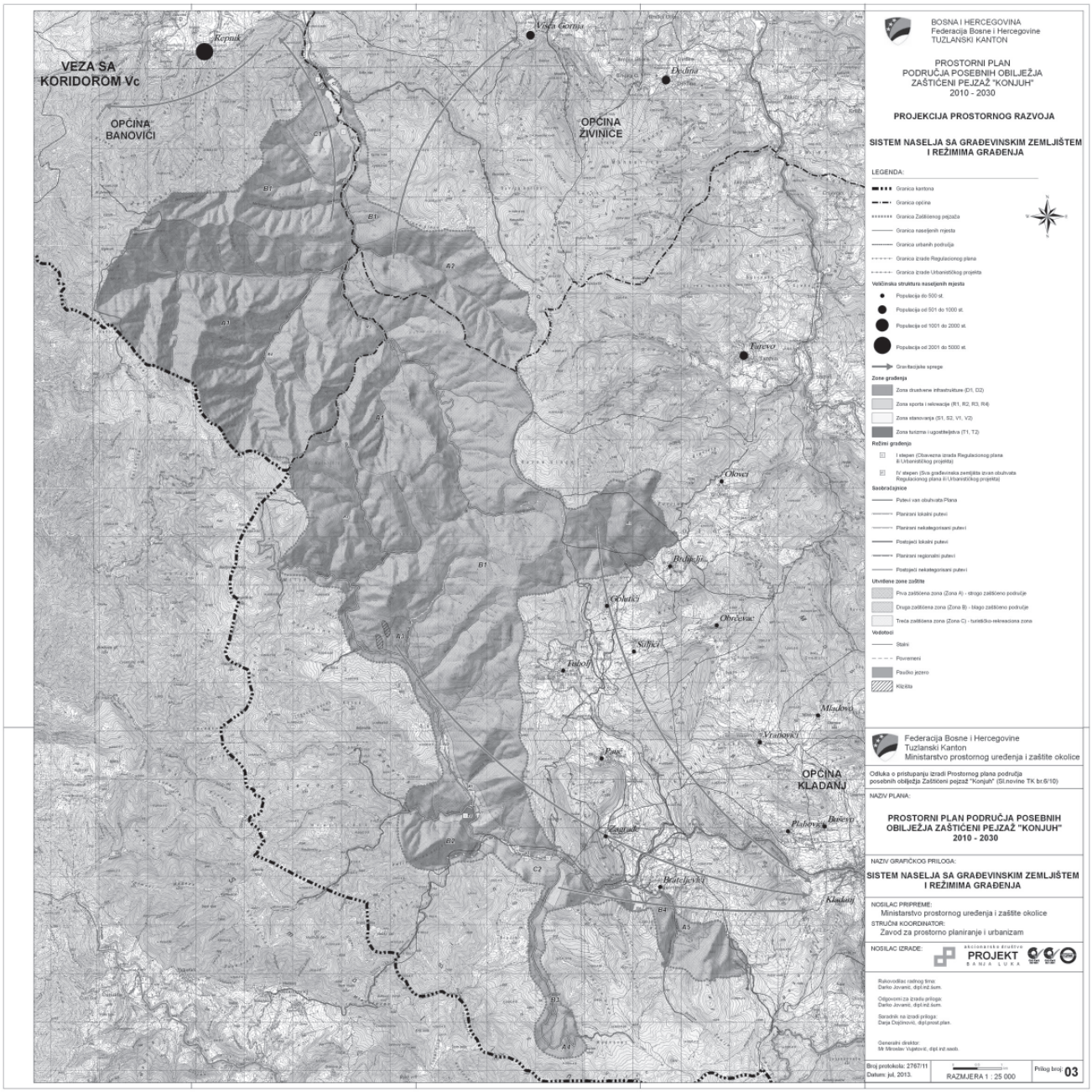

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA
ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH"
2010 - 2030

PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA

SISTEM NASELJA SA GRAĐEVINSKIM ZEMLJIŠTEM I REŽIMIMA GRAĐENJA

LEGENDA:

- Granica kantona
- Granica općina
- Granica Zaštićenog pejzaža
- Granica naseljenih mjesta
- Granica urbanih područja
- Granica izrade Regulacionog plana
- Granica izrade Urbanističkog projekta

Veličinska struktura naseljenih mjesta

- Populacija do 500 st.
- Populacija od 501 do 1000 st.
- Populacija od 1001 do 2000 st.
- Populacija od 2001 do 5000 st.
- Gravitacijske sprege

Zone građenja

- Zona društvene infrastrukture (D1, D2)
- Zona sporta i rekreacije (R1, R2, R3, R4)
- Zona stanovanja (S1, S2, V1, V2)
- Zona turizma i ugostiteljstva (T1, T2)

Režimi građenja

- I stepen (Obavezna izrada Regulacionog plana ili Urbanističkog projekta)
- IV stepen (Sva građevinska zemljišta izvan obuhvata Regulacionog plana ili Urbanističkog projekta)

Saobraćajnice

- Putevi van obuhvata Plana
- Planirani lokalni putevi
- Planirani nekategorisani putevi
- Postojeći lokalni putevi
- Planirani regionalni putevi
- Postojeći nekategorisani putevi

Utvrđene zone zaštite

- Prva zaštićena zona (Zona A) - strogo zaštićeno područje
- Druga zaštićena zona (Zona B) - blago zaštićeno područje
- Treća zaštićena zona (Zona C) - turističko-rekreaciona zona

Vodotoci

- Stalni
- Povremeni
- Plavilo jezero
- Klizišta

Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice

Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)

NAZIV PLANA:

PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030

NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:

SISTEM NASELJA SA GRAĐEVINSKIM ZEMLJIŠTEM I REŽIMIMA GRAĐENJA

NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice

STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam

NOSILAC IZRADE:
akcionarsko društvo PROJEKT BANJA LUKA

Rukovodilac radnog tima:
Darko Jovanić, dipl.ing.građ.

Odgovorni za izradu priloga:
Darko Jovanić, dipl.ing.građ.

Saradnik na izradi priloga:
Darja Dojčinović, dipl.prost.plan.

Generalni direktor:
Mr Miroslav Vujatović, dipl.ing.saob.

Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.

RAZMJERA 1 : 25 000

Prilog broj: 03

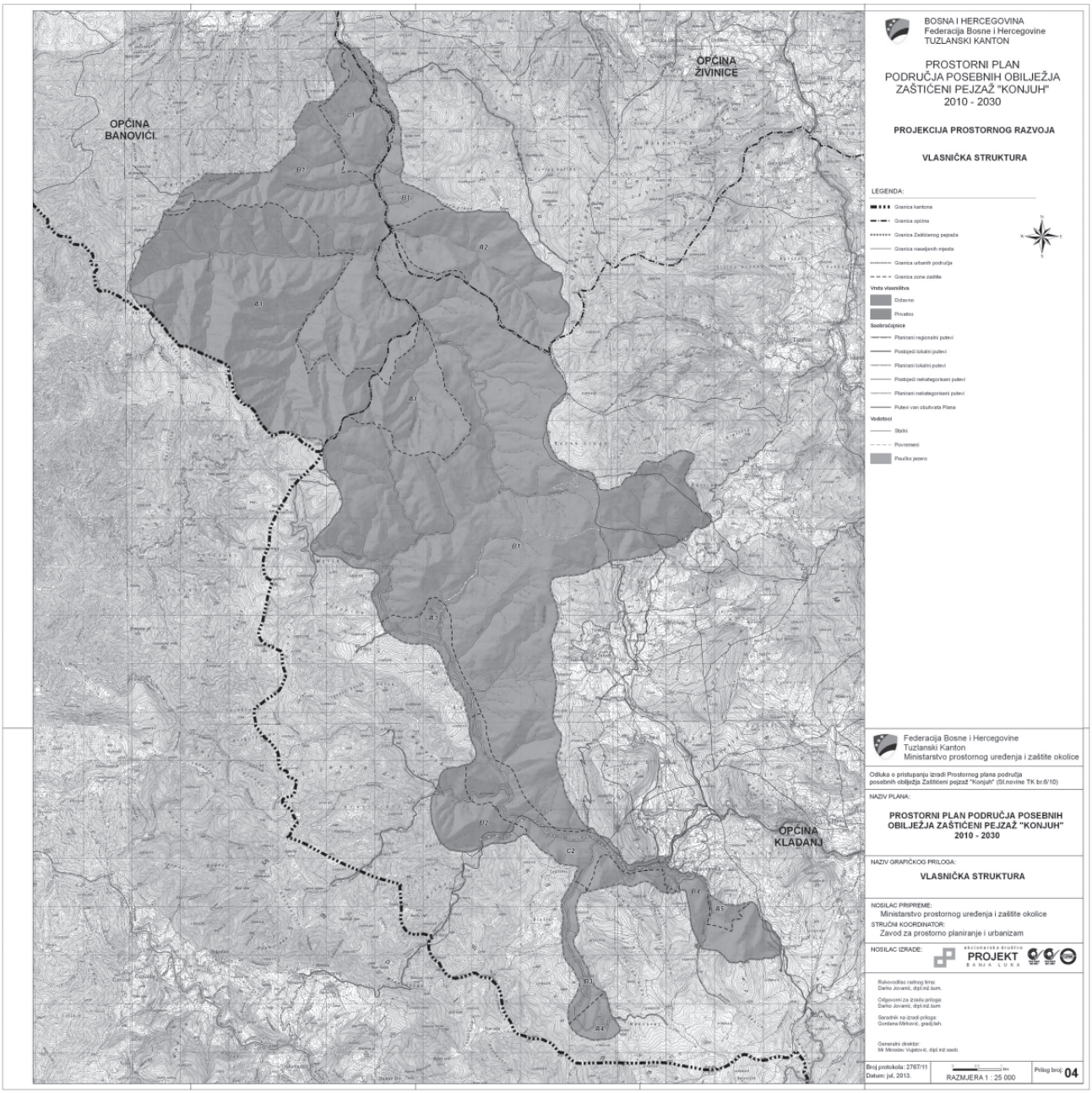
OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA KLADANJ
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA
ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH"
2010 - 2030
PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
VLASNIČKA STRUKTURA
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općina
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Granica zone zaštite
Vrsta vlasništva
Državno
Privatno
Saobraćajnice
Planirani regionalni putevi
Postojeći lokalni putevi
Planirani lokalni putevi
Postojeći nekategorisani putevi
Planirani nekategorisani putevi
Putevi van obuhvata Plana
Vodotoci
Stalni
Povremeni
Prečko jezero
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
VLASNIČKA STRUKTURA
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
PROJEKT
BANJA LUKA
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj 04

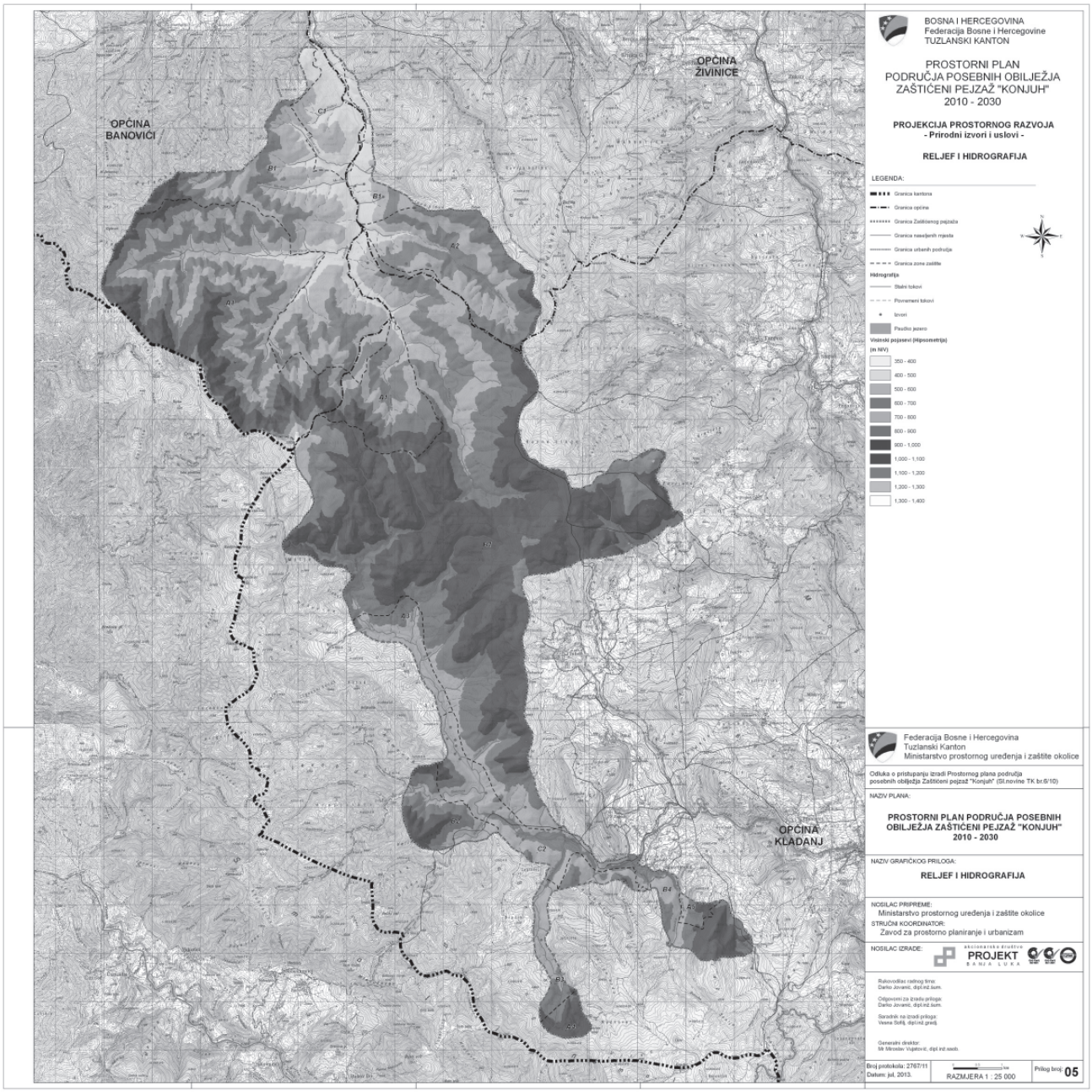
OPĆINA
BANOVIĆI
OPĆINA
ŽIVINICE
OPĆINA
KLADANJ
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA
ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH"
2010 - 2030
PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
- Prirodni izvori i uslovi -
RELJEF I HIDROGRAFIJA
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općine
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Granica zone zaštite
Hidrografija
Stalni tokovi
Povremeni tokovi
Izvori
Prudno jezero
Visinski pojasevi (hipsometrija)
(m NiV)
350 - 400
400 - 500
500 - 600
600 - 700
700 - 800
800 - 900
900 - 1,000
1,000 - 1,100
1,100 - 1,200
1,200 - 1,300
1,300 - 1,400
Federacija Bosne i Hercegovina
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
RELJEF I HIDROGRAFIJA
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
PROJEKT
BANJA LUKA
Rukovodilac radnog tima:
Darko Jovanić, dipl.ing.šum.
Odgovorni za izradu priloga:
Darko Jovanić, dipl.ing.šum.
Saradnik na izradi priloga:
Vesna Šotlj, dipl.ing.građ.
Generalni direktor:
Mr Miroslav Vujatov-ić, dipl.ing.saob.
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj: 05

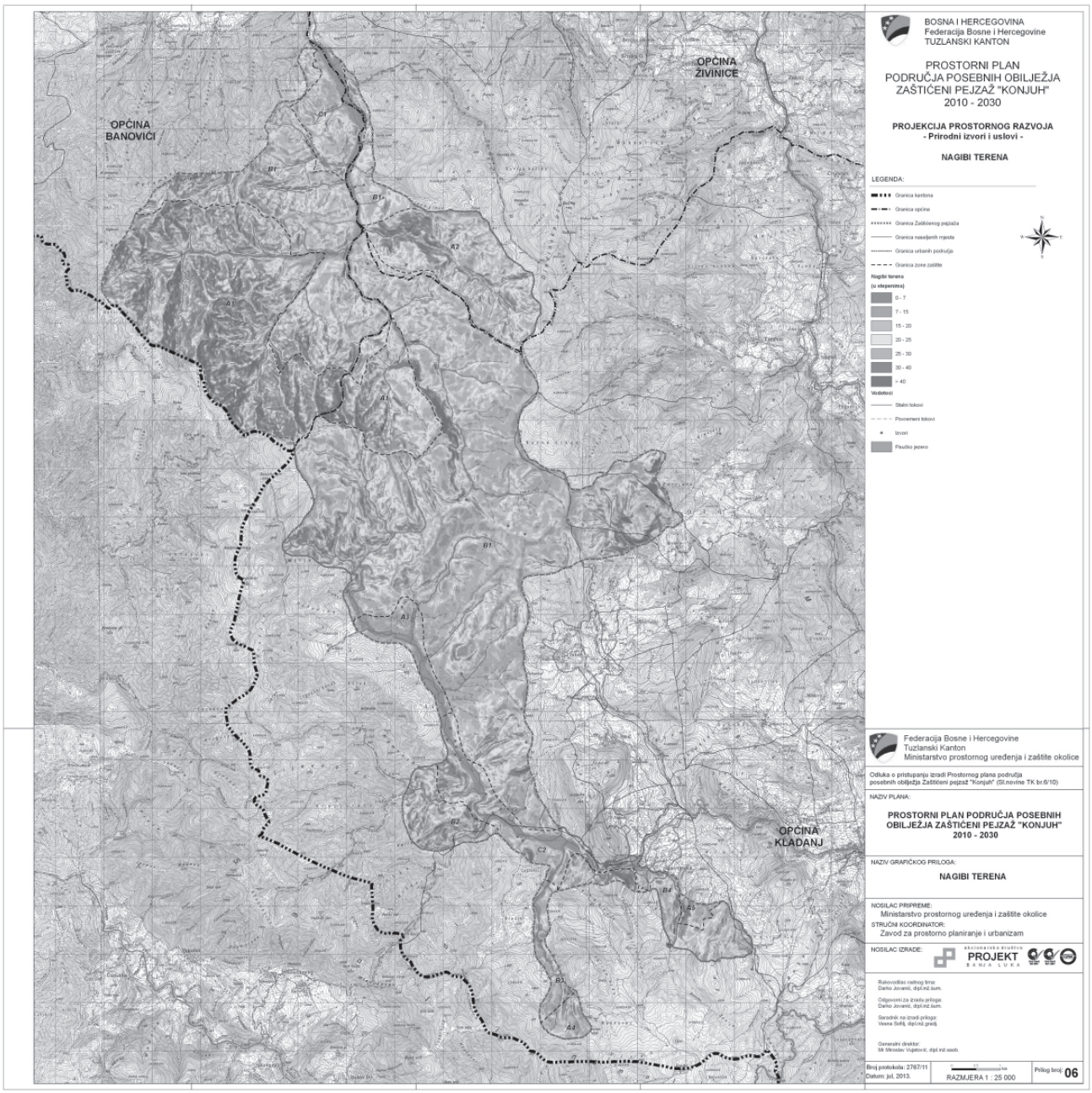
OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA KLADANJ
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA
ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH"
2010 - 2030
PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
- Prirodni izvori i uslovi -
NAGIBI TERENA
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općina
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Granica zone zaštite
Nagibi terena
(u stepenima)
0 - 7
7 - 15
15 - 20
20 - 25
25 - 30
30 - 40
> 40
Vodotokovi
Stalni tokovi
Povremeni tokovi
Izvori
Prudno jezero
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
NAGIBI TERENA
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
akcionarsko društvo
PROJEKT
BANJA LUKA
Rukovodilac radnog tima:
Darko Jovanić, dipl.inž.šum.
Odgovorni za izradu priloga:
Darko Jovanić, dipl.inž.šum.
Saradnik na izradi priloga:
Vesna Šotlj, dipl.inž.građ.
Generalni direktor:
Mr Miroslav Vujatović, dipl.ing.saob.
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj: 06

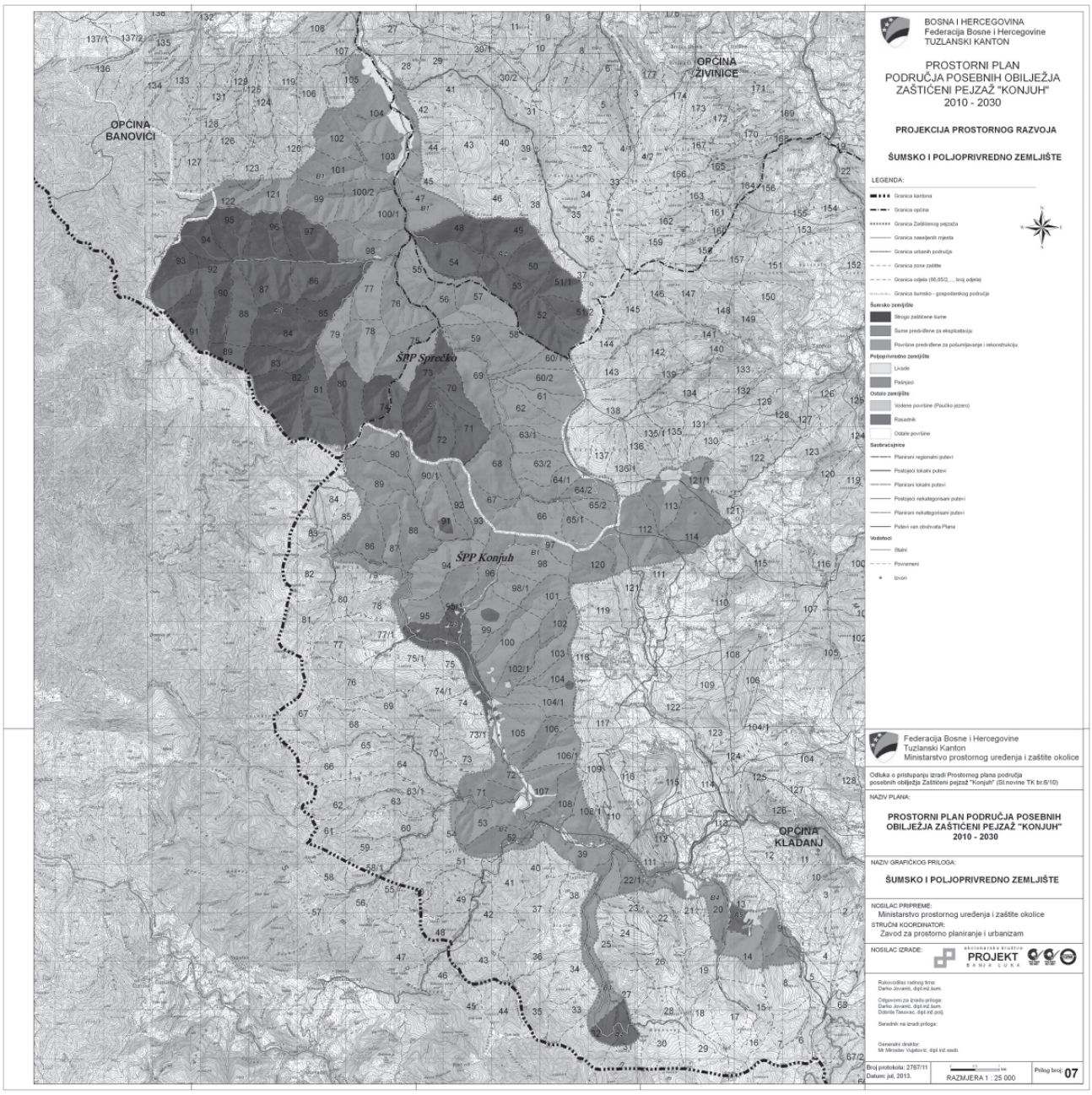
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA KLADANJ
ŠPP Sorečko
ŠPP Konjuh
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
ŠUMSKO I POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općina
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Granica zone zaštite
Granica odjela (66,65/2..., broj odjela)
Granica šumsko - gospodarskog područja
Šumsko zemljište
Strogo zaštićene šume
Šume predviđene za eksploataciju
Površine predviđene za pošumljavanje i rekonstrukciju
Poljoprivredno zemljište
Livade
Pašnjaci
Ostalo zemljište
Vodene površine (Paučko jezero)
Rasadnik
Ostale površine
Saobraćajnica
Planirani regionalni putevi
Postojeći lokalni putevi
Planirani lokalni putevi
Postojeći nekategorisani putevi
Planirani nekategorisani putevi
Putevi van obuhvata Plana
Vodotoci
Stalni
Povremeni
Izvori
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
ŠUMSKO I POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
akcionarsko društvo
PROJEKT
BANJA LUKA
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj: 07

OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA KLADANJ
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA
ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH"
2010 - 2030
PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
VODE, VODNE POVRŠINE I VODNA INFRASTRUKTURA
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općina
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Granica zone zaštite
Postojeći vodovodni objekti
Šaht
Hlorna Stanica
Vodozahvat
Vodozahvat mineralne vode
Filter stanica
Vodovod postojeći
Planirani vodovodni objekti
Vodovod planirani
Fekalna kanalizacija planirana
Rezervoar planirani
Vodozahvat planirani
Zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće "Studenica"
Izvorište - I zona sanitarne zaštite
Ponor - I Zona sanitarne zaštite
II zona zaštite
III zona zaštite
Prijedlog II zone sanitarne zaštite izvorišta mineralne vode "Muška voda"
II Zona sanitarne zaštite - Prijedlog
Uslovna granica vodozaštitne zone izvorišta Gluha Bukovica
Vodotokovi
Stalni tokovi
Povremeni tokovi
Izvori
Paučko jezero
Akumulacija Mačkovac (planirana Prostornim planom TK)
Saobraćajnice
Planirani regionalni putevi
Postojeći lokalni putevi
Planirani lokalni putevi
Postojeći nekategorisani putevi
Planirani nekategorisani putevi
Putevi van obuhvata Plana
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
VODE, VODNE POVRŠINE I VODNA INFRASTRUKTURA
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
PROJEKT
BANJA LUKA
Rukovodilac radnog tima:
Darko Jovanić, dipl.inž.šum.
Odgovorni za izradu priloga:
Dragan Čvoro, dipl.inž.građ.
Saradnik na izradi priloga:
Vesna Šofilj, dipl.inž.građ.
Generalni direktor:
Mr.Miroslav Vujatov.ic. dipl.inž.saob.
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj 08

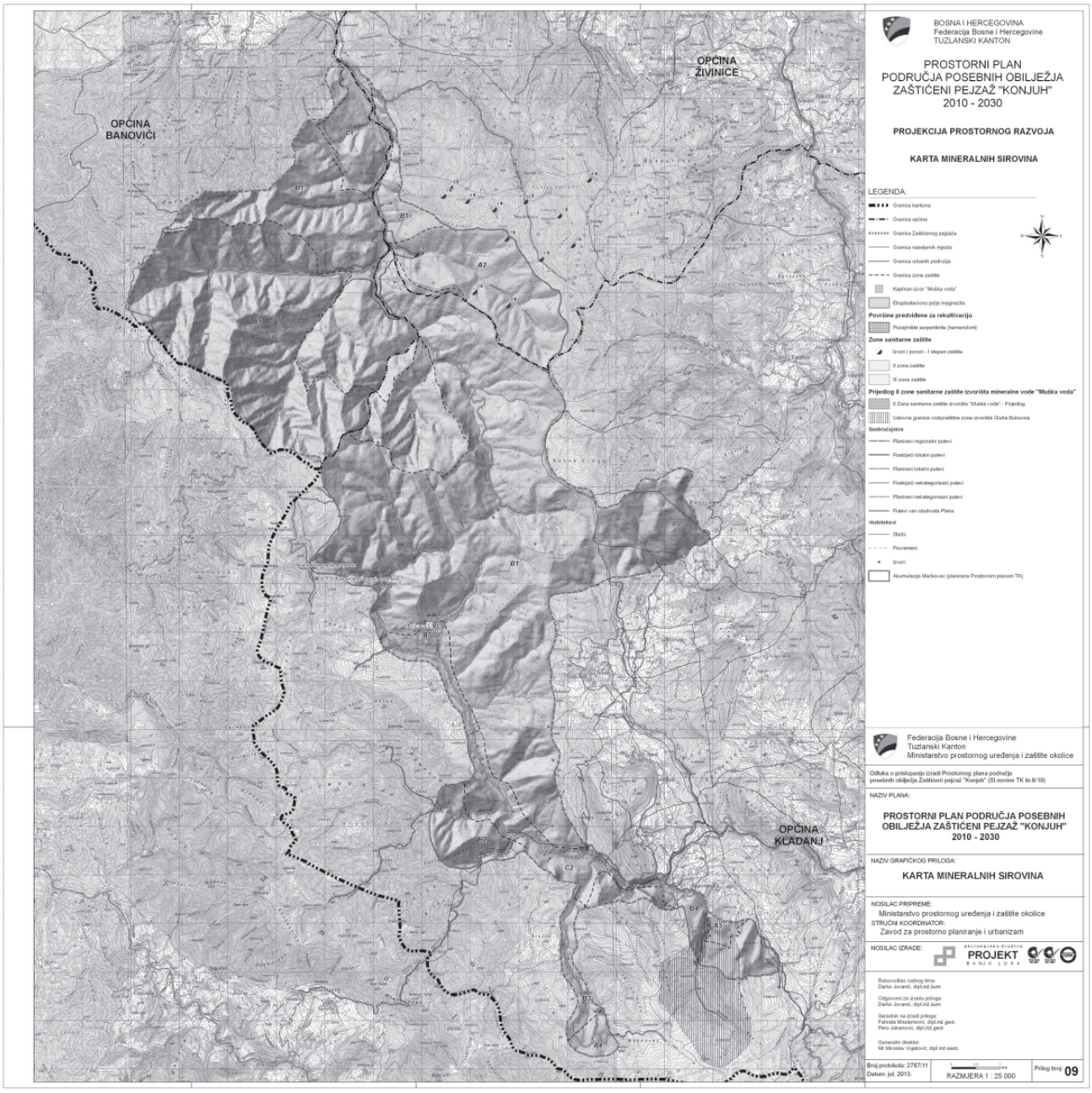
OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA KLADANJ
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
KARTA MINERALNIH SIROVINA
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općina
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Granica zone zaštite
Kaptiran izvor "Muška voda"
Eksploataciono polje magnezita
Površine predviđene za rekultivaciju
Pozajmište serpentinita (kamenolom)
Zone sanitarne zaštite
Izvori i ponori - I stepen zaštite
II zona zaštite
III zona zaštite
Prijedlog II zone sanitarne zaštite izvorišta mineralne vode "Muška voda"
II Zona sanitarne zaštite izvorišta "Muška voda" - Prijedlog
Usvojena granica vodozaštitne zone izvorišta Gluha Bukovica
Saobraćajnice
Planirani regionalni putevi
Postojeći lokalni putevi
Planirani lokalni putevi
Postojeći nekategorisani putevi
Planirani nekategorisani putevi
Putevi van obuhvata Plana
Vodotokovi
Stalni
Povremeni
Izvori
Akumulacija Mačkovac (planirana Prostornim planom TK)
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
KARTA MINERALNIH SIROVINA
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
akcionarsko društvo PROJEKT BANJA LUKA
Rukovodilac radnog tima:
Darko Jovanić, dipl.inž.šum.
Odgovorni za izradu priloga:
Darko Jovanić, dipl.inž.šum.
Saradnik na izradi priloga:
Fahreta Mrakemović, dipl.inž.geol.
Pero Jokanović, dipl.inž.geol.
Generalni direktor:
Mr.Miroslav Vujatović, dipl.inž.saob.
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj: 09

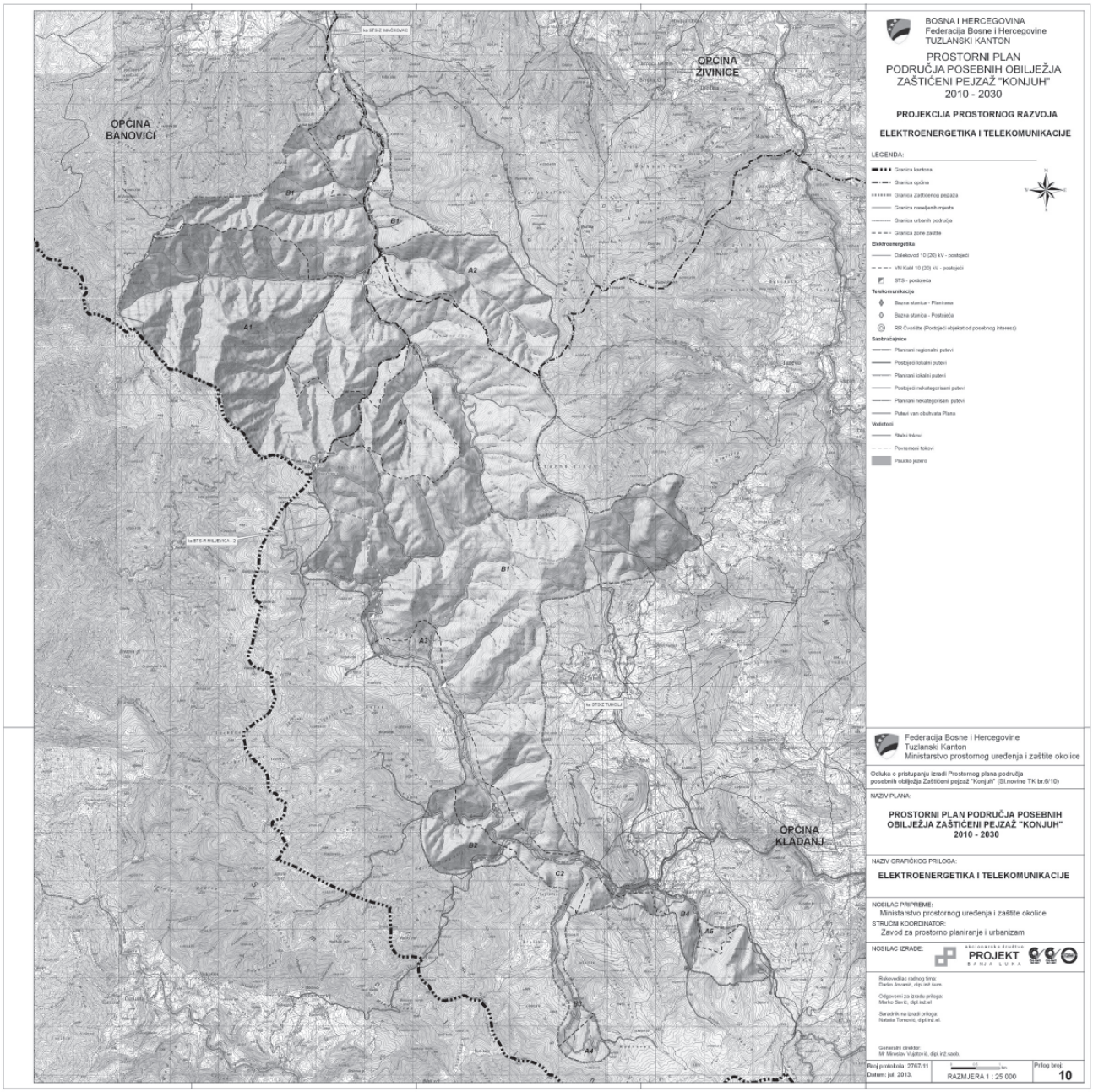
OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA KLADANJ
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA
ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH"
2010 - 2030
PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
ELEKTROENERGETIKA I TELEKOMUNIKACIJE
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općine
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Granica zone zaštite
Elektroenergetika
Dalekovod 10 (20) kV - postojeći
VN Kabl 10 (20) kV - postojeći
STS - postojeća
Telekomunikacije
Bazna stanica - Planirana
Bazna stanica - Postojeća
RR Čvorište (Postojeći objekat od posebnog interesa)
Saobraćajnice
Planirani regionalni putevi
Postojeći lokalni putevi
Planirani lokalni putevi
Postojeći nekategorisani putevi
Planirani nekategorisani putevi
Putevi van obuhvata Plana
Vodotoci
Stalni tokovi
Povremeni tokovi
Paučko jezero
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
ELEKTROENERGETIKA I TELEKOMUNIKACIJE
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
PROJEKT
BANJA LUKA
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj:
10

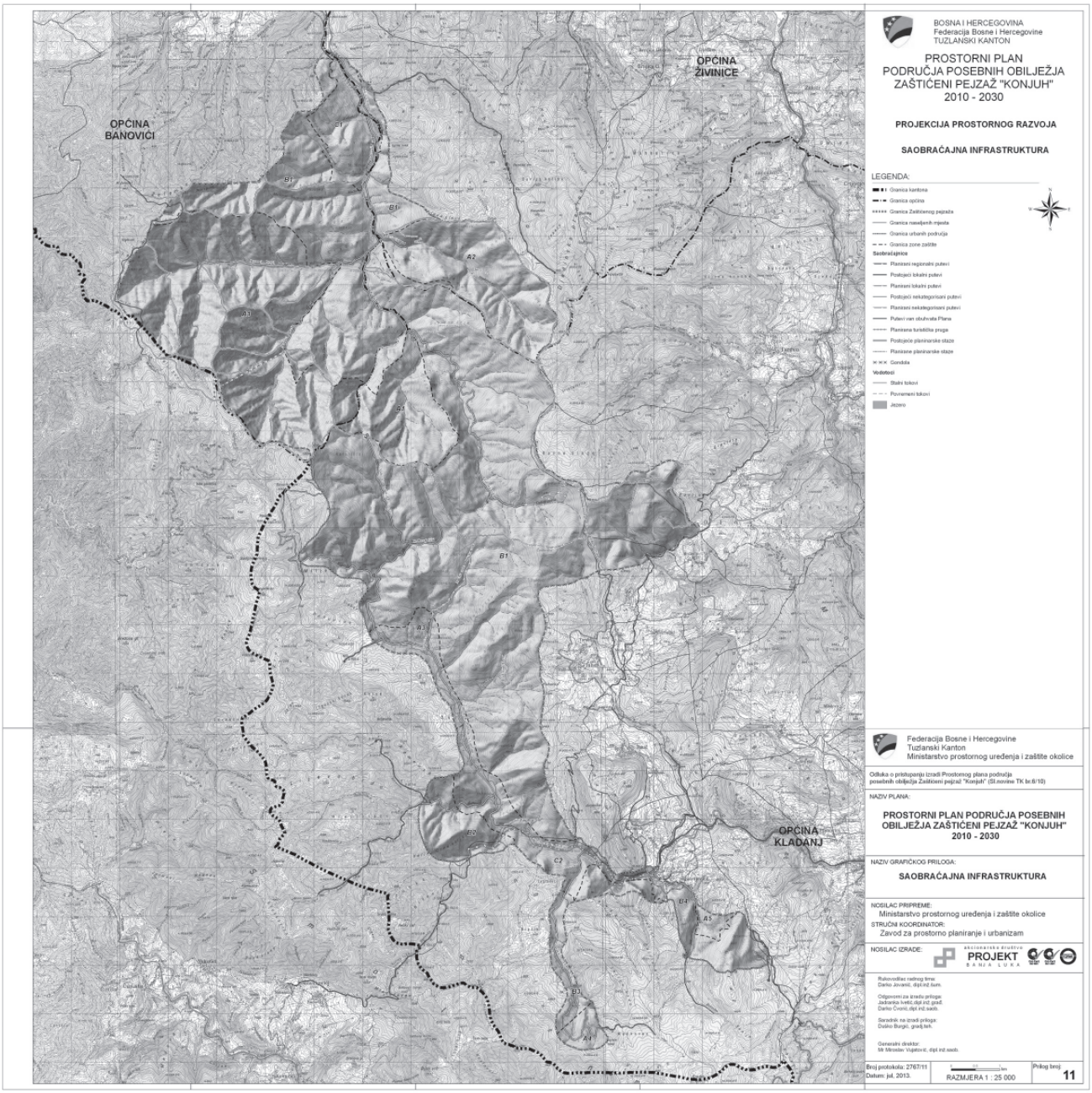
OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA KLADANJ
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA
ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH"
2010 - 2030
PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
SAOBRAĆAJNA INFRASTRUKTURA
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općina
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Granica zone zaštite
Saobraćajnice
Planirani regionalni putevi
Postojeći lokalni putevi
Planirani lokalni putevi
Postojeći nekategorisani putevi
Planirani nekategorisani putevi
Putevi van obuhvata Plana
Planirana turistička pruga
Postojeće planinarske staze
Planirane planinarske staze
Gondola
Vodotoci
Stalni tokovi
Povremeni tokovi
Jezero
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
SAOBRAĆAJNA INFRASTRUKTURA
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
akcionarsko društvo
PROJEKT
BANJA LUKA
Rukovodilac radnog tima:
Darko Jovanić, dipl.ing.šum.
Odgovorni za izradu priloga:
Jadranka Ivetić,dipl.ing.građ.
Darko Čvorić, dipl.ing.saob.
Saradnik na izradi priloga:
Duško Burgić, građ.tehn.
Generalni direktor:
Mr Miroslav Vujatović, dipl.ing.saob.
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj
11

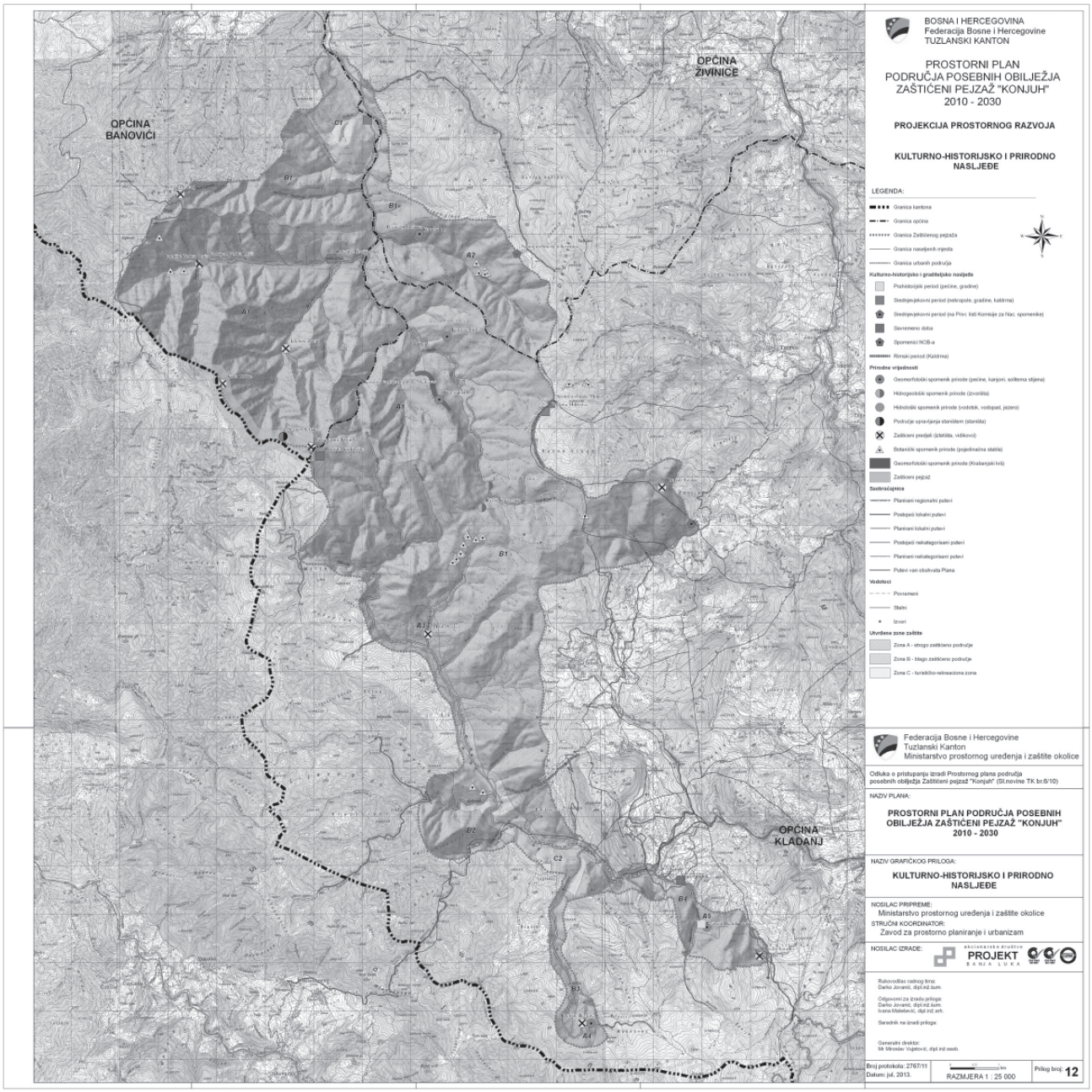
OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA KLADANJ
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
KULTURNO-HISTORIJSKO I PRIRODNO NASLJEĐE
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općina
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Kulturno-historijsko i graditeljsko nasljeđe
Prahistorijski period (pećine, gradine)
Srednjevjekovni period (nekropole, gradine, kaštelna)
Srednjevjekovni period (na Prvi, listi Komisije za hist. spomenike)
Savremeno doba
Spomenici NOB-a
Rimski period (Kastelna)
Prirodna vrijednosti
Geomorfološki spomenik prirode (pećine, kanjoni, solitarne stijene)
Hidrogeološki spomenik prirode (izvorišta)
Hidrološki spomenik prirode (vodotok, vodopad, jezero)
Područje upravljanja staništem (staništa)
Zaštićeni predjeli (područja, vidikovci)
Botanički spomenik prirode (pojedinačna stabla)
Geomorfološki spomenik prirode (Kraljanjski krš)
Zaštićeni pejzaž
Saobraćajnice
Planirani regionalni putevi
Postojeći lokalni putevi
Planirani lokalni putevi
Postojeći nekategorisani putevi
Planirani nekategorisani putevi
Putevi van obuhvata Plana
Vodotoci
Povremeni
Stalni
Izvori
Utvrđene zone zaštite
Zona A - strogo zaštićeno područje
Zona B - blago zaštićeno područje
Zona C - turističko-rekreaciona zona
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
KULTURNO-HISTORIJSKO I PRIRODNO NASLJEĐE
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
akcionarsko društvo PROJEKT BANJA LUKA
Rukovodilac radnog tima:
Dario Jovanić, dipl.inž.šum.
Odgovorni za izradu priloga:
Dario Jovanić, dipl.inž.šum.
Ivana Malešević, dipl.inž.arh.
Saradnik na izradi priloga:
Generalni direktor:
Mr Miroslav Vujatović, dipl.inž.saob.
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj: 12

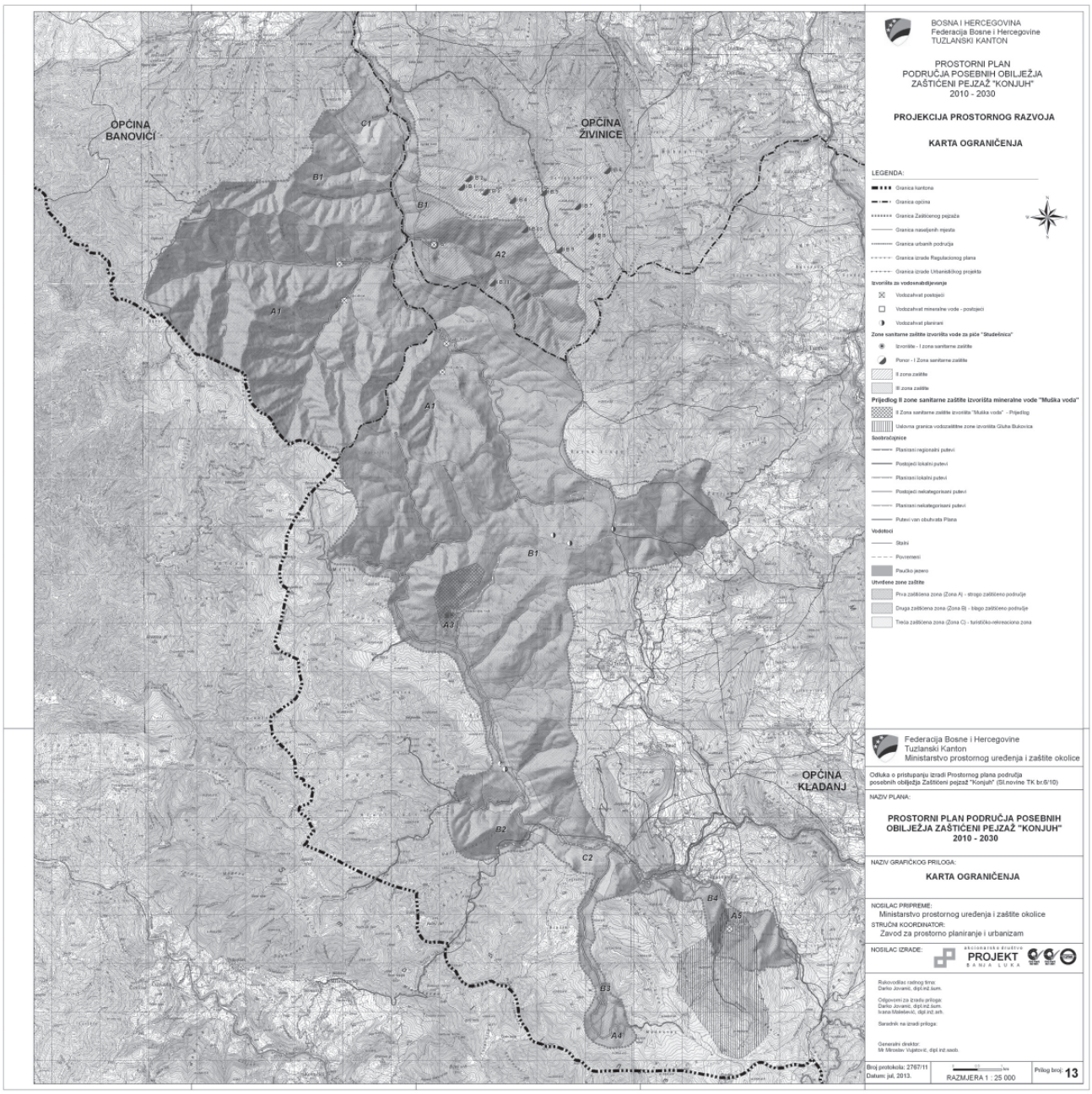
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA KLADANJ
C1
B1
B1
A2
A1
A1
B1
A3
B2
C2
B4
A5
B3
A4
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA
ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH"
2010 - 2030
PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
KARTA OGRANIČENJA
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općina
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Granica izrade Regulacionog plana
Granica izrade Urbanističkog projekta
Izvorišta za vodosnabdijevanje
Vodozahvat postojeći
Vodozahvat mineralne vode - postojeći
Vodozahvat planirani
Zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće "Studenica"
Izvorište - I zona sanitarne zaštite
Ponor - I Zona sanitarne zaštite
II zona zaštite
III zona zaštite
Prijedlog II zone sanitarne zaštite izvorišta mineralne vode "Muška voda"
II Zona sanitarne zaštite izvorišta "Muška voda" - Prijedlog
Uokvirna granica vodozaštitne zone izvorišta Gluha Bukovica
Saobraćajnice
Planirani regionalni putevi
Postojeći lokalni putevi
Planirani lokalni putevi
Postojeći nekategorisani putevi
Planirani nekategorisani putevi
Putevi van obuhvata Plana
Vodotoci
Stalni
Povremeni
Plaćko jezero
Utvrđene zone zaštite
Prva zaštićena zona (Zona A) - strogo zaštićeno područje
Druga zaštićena zona (Zona B) - blago zaštićeno područje
Treća zaštićena zona (Zona C) - turističko-rekreaciona zona
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
KARTA OGRANIČENJA
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
akcionarsko društvo
PROJEKT
BANJA LUKA
Rukovodilac radnog tima:
Darko Jovanić, dipl.inž.šum.
Odgovorni za izradu priloga:
Darko Jovanić, dipl.inž.šum.
Ivana Malešević, dipl.inž.arh.
Saradnik na izradi priloga:
Generalni direktor:
Mr Miroslav Vujatović, dipl.inž.saob.
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj: 13

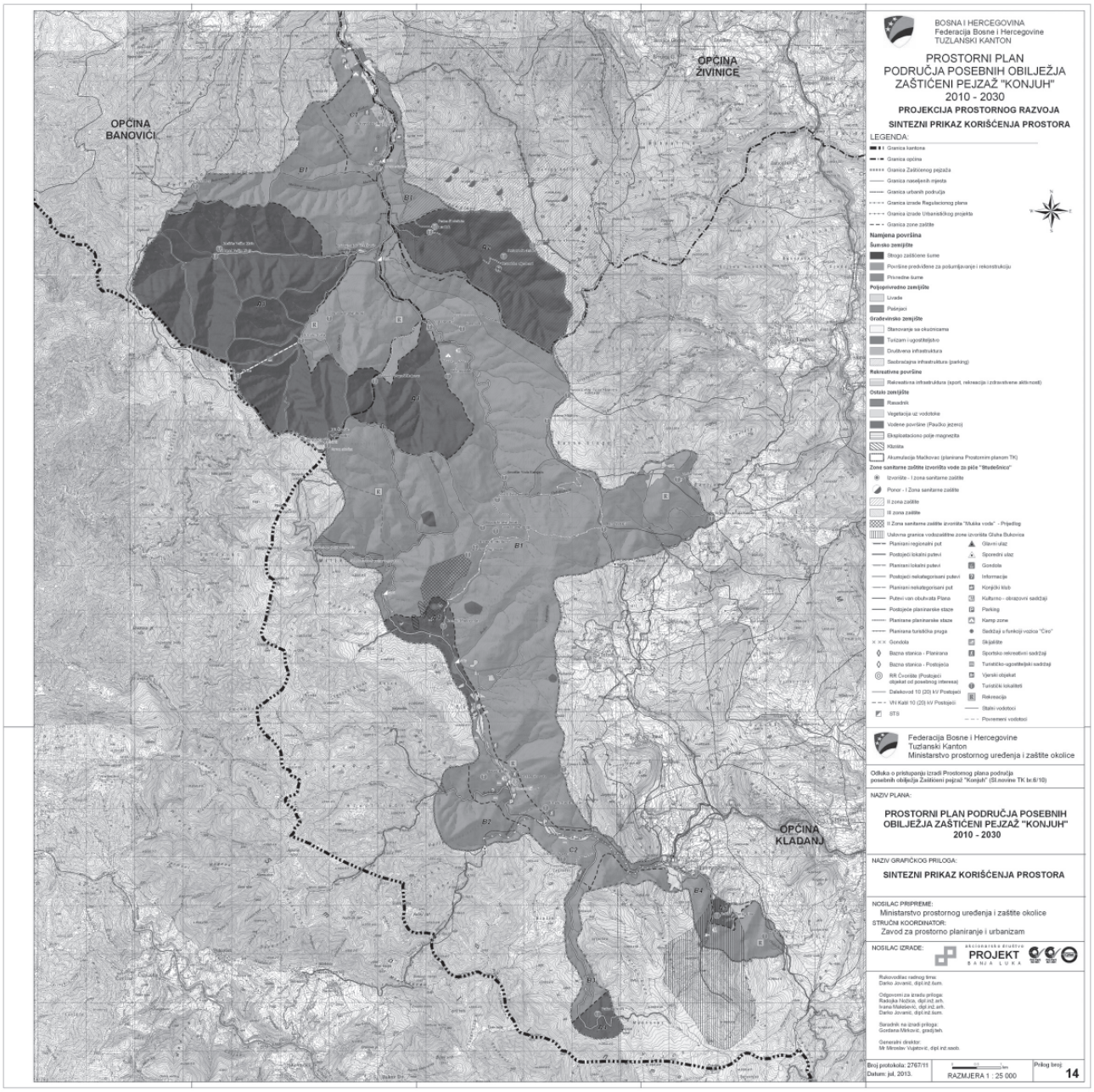
OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA KLADANJ
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA
ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH"
2010 - 2030
PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
SINTEZNI PRIKAZ KORIŠĆENJA PROSTORA
LEGENDA:
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
SINTEZNI PRIKAZ KORIŠĆENJA PROSTORA
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
PROJEKT BANJA LUKA
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj
14

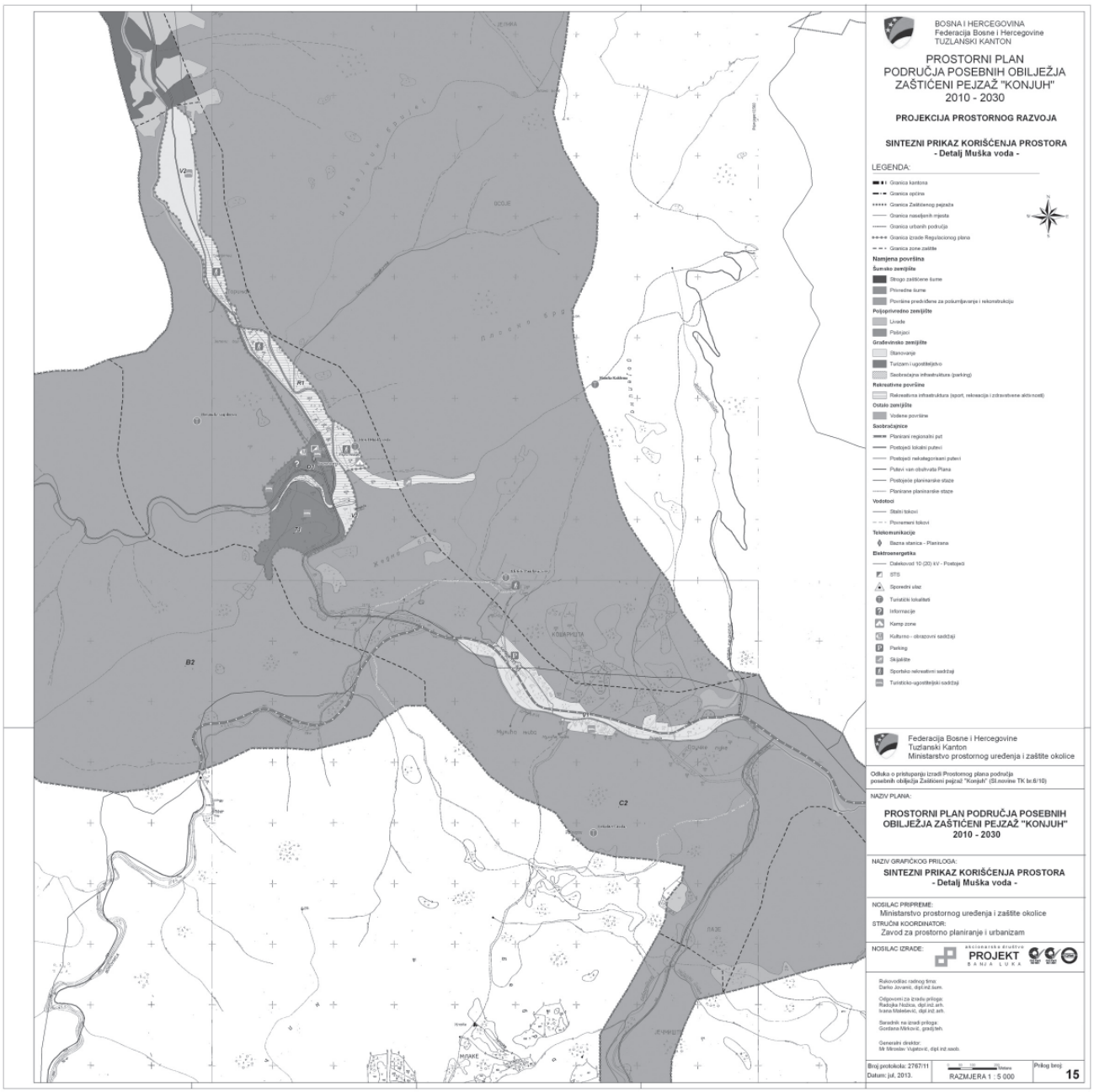
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA
ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH"
2010 - 2030
PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
SINTEZNI PRIKAZ KORIŠĆENJA PROSTORA
- Detalj Muška voda -
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općina
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Granica izrade Regulacionog plana
Granica zone zaštite
Namjena površina
Šumsko zemljište
Strogo zaštićene šume
Primarne šume
Površine predviđene za pošumljavanje i rekonstrukciju
Poljoprivredno zemljište
Livade
Pašnjaci
Građevinsko zemljište
Stanovanje
Turizam i ugostiteljstvo
Saobraćajna infrastruktura (parking)
Rekreativne površine
Rekreativna infrastruktura (sport, rekreacija i zdravstvene aktivnosti)
Ostalo zemljište
Vodene površine
Saobraćajnice
Planirani regionalni put
Postojeći lokalni putevi
Postojeći nekategorisani putevi
Putevi van obuhvata Plana
Postojeće planinarske staze
Planirane planinarske staze
Vodotoci
Stalni tokovi
Povremeni tokovi
Telekomunikacije
Bazna stanica - Planirana
Elektroenergetika
Dalekovod 10 (20) kV - Postojeći
STS
Sporedni ulaz
Turistički lokaliteti
Informacije
Kamp zone
Kulturno - obrazovni sadržaji
Parking
Skijalište
Sportsko rekreativni sadržaji
Turističko-ugostiteljski sadržaji
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
SINTEZNI PRIKAZ KORIŠĆENJA PROSTORA
- Detalj Muška voda -
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
PROJEKT
BANJA LUKA
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 5 000
Prilog broj:
15

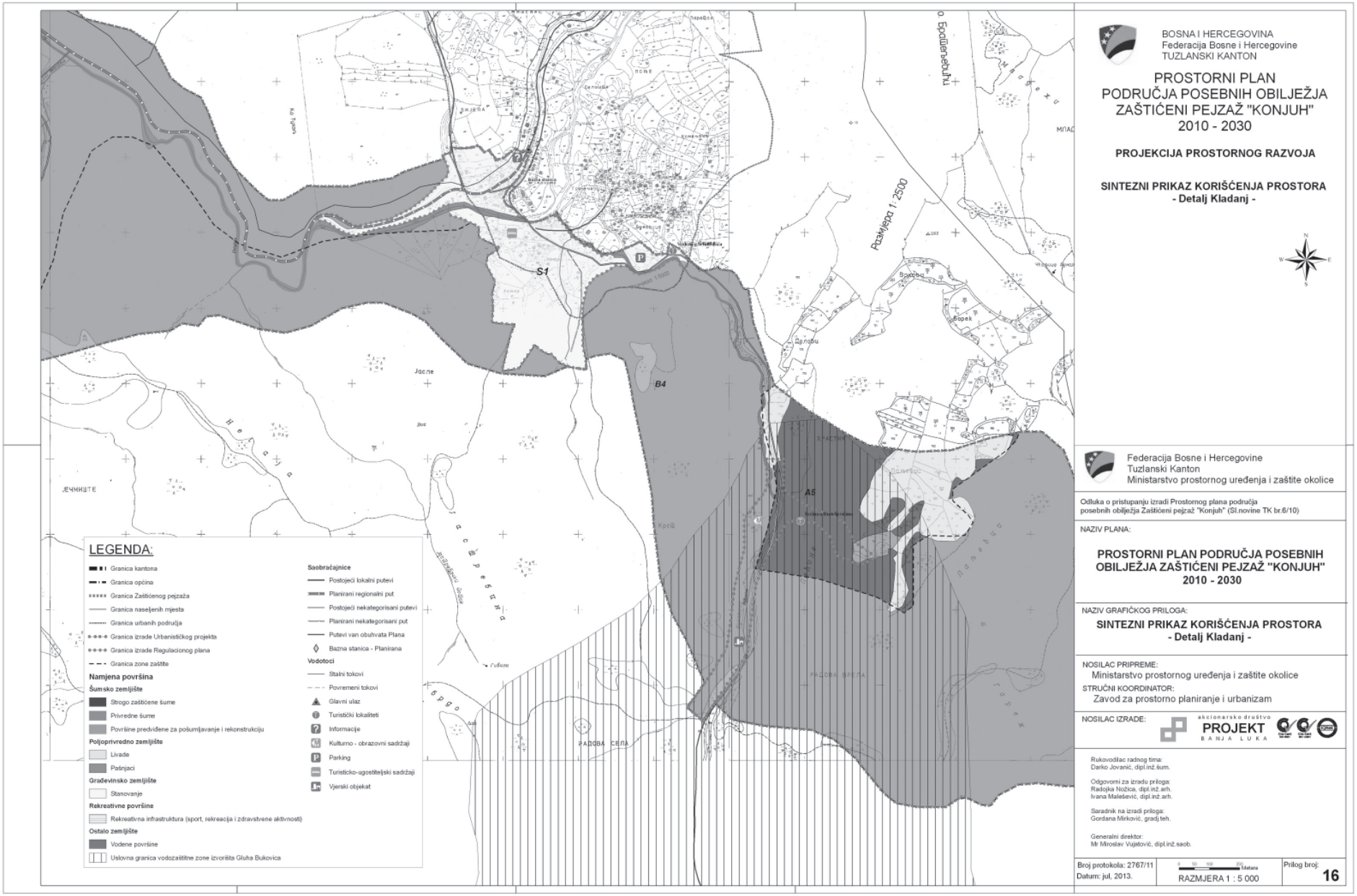

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030

PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA

SINTEZNI PRIKAZ KORIŠĆENJA PROSTORA
- Detalj Kladanj -

Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice

Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)

NAZIV PLANA:

PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030

NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:

SINTEZNI PRIKAZ KORIŠĆENJA PROSTORA
- Detalj Kladanj -

NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice

STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam

NOSILAC IZRADE:
akcionarsko društvo PROJEKT BANJA LUKA

Rukovodilac radnog tima:
Darko Jovanić, dipl.inž.šum.

Odgovorni za izradu priloga:
Radojka Nožica, dipl.inž.arh.
Ivana Malešević, dipl.inž.arh.

Saradnik na izradi priloga:
Gordana Mirković, gradj.teh.

Generalni direktor:
Mr Miroslav Vujatović, dipl.inž.saob.

Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.

0 50 100 200 Metara
RAZMJERA 1 : 5 000

Prilog broj: **16**

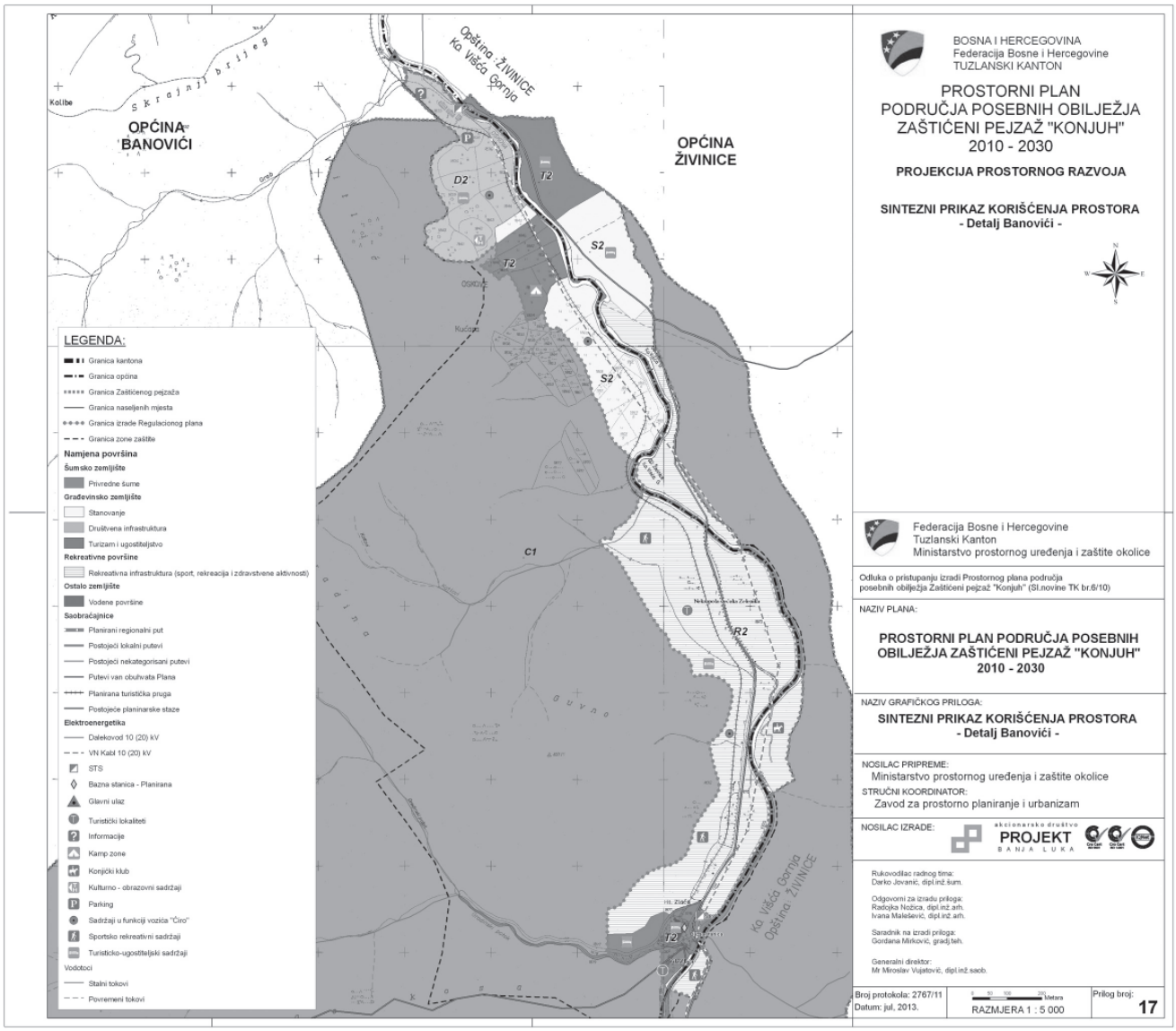
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA ŽIVINICE
Općina ŽIVINICE
Ka Višća Gornja
Kolibe
Skrajnji brijeg
D2
T2
S2
C1
R2
Kućani
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općina
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica izrade Regulacionog plana
Granica zone zaštite
Namjena površina
Šumsko zemljište
Privredne šume
Građevinsko zemljište
Stanovanje
Društvena infrastruktura
Turizam i ugostiteljstvo
Rekreativne površine
Rekreativna infrastruktura (sport, rekreacija i zdravstvene aktivnosti)
Ostalo zemljište
Vodene površine
Saobraćajnice
Planirani regionalni put
Postojeći lokalni putevi
Postojeći nekategorisani putevi
Putevi van obuhvata Plana
Planirana turistička pruga
Postojeće planinarske staze
Elektroenergetika
Dalekovod 10 (20) kV
VN Kabl 10 (20) kV
STS
Bazna stanica - Planirana
Glavni ulaz
Turistički lokaliteti
Informacije
Kamp zone
Konjički klub
Kulturno - obrazovni sadržaji
Parking
Sadržaji u funkciji vozica "Ćiro"
Sportsko rekreativni sadržaji
Turističko-ugostiteljski sadržaji
Vodotoci
Stalni tokovi
Povremeni tokovi
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA
ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH"
2010 - 2030
PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
SINTEZNI PRIKAZ KORIŠĆENJA PROSTORA
- Detalj Banovići -
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
SINTEZNI PRIKAZ KORIŠĆENJA PROSTORA
- Detalj Banovići -
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
akcionarsko društvo
PROJEKT
BANJA LUKA
Rukovodilac radnog tima:
Darko Jovanić, dipl.inž.šum.
Odgovorni za izradu priloga:
Radojka Nožica, dipl.inž.arh.
Ivana Malešević, dipl.inž.arh.
Saradnik na izradi priloga:
Gordana Mirković, građ.teh.
Generalni direktor:
Mr Miroslav Vujatović, dipl.inž.saob.
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 5 000
Prilog broj:
17

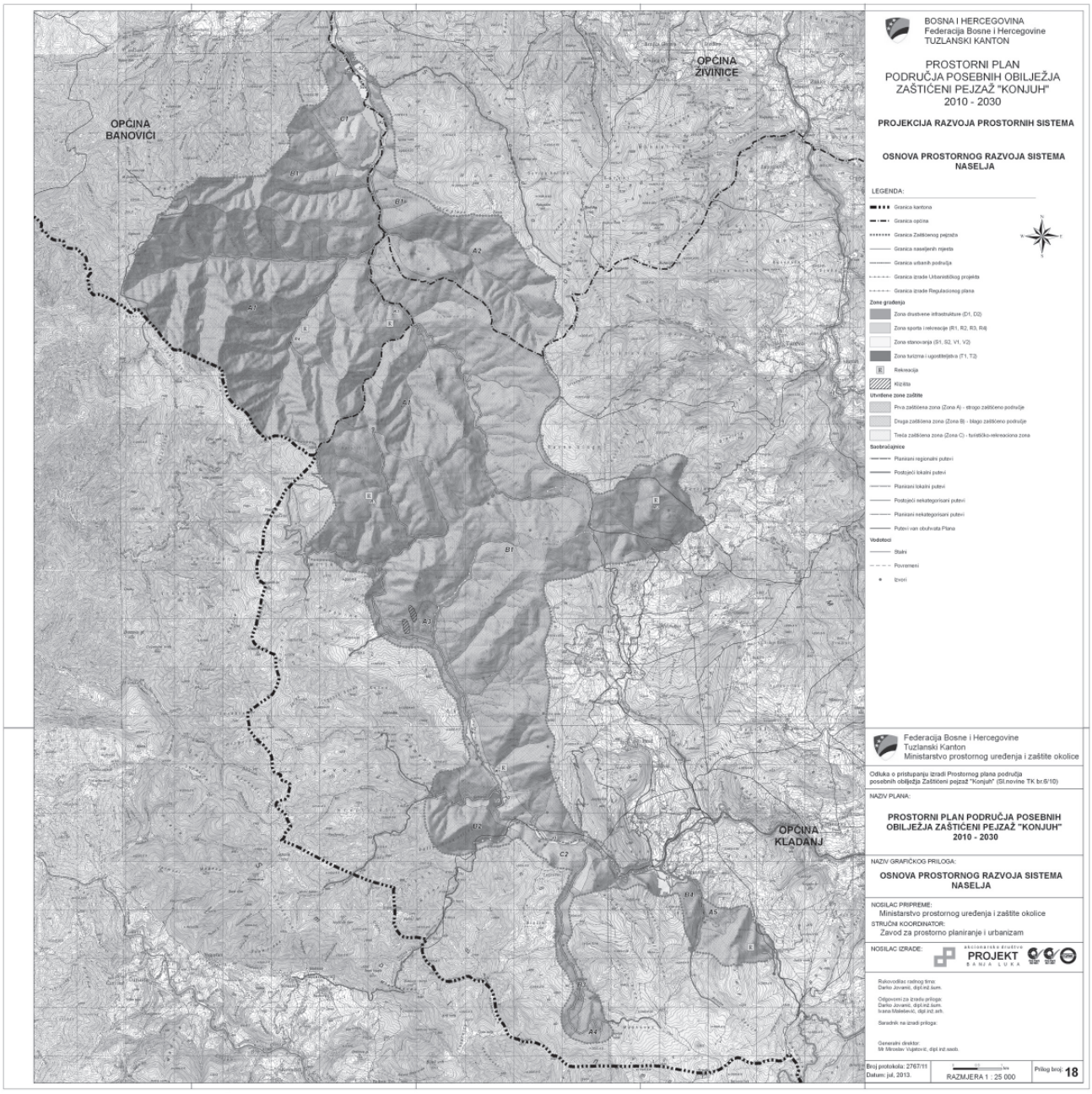
OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA KLADANJ
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
PROJEKCIJA RAZVOJA PROSTORNIH SISTEMA
OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA SISTEMA NASELJA
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općina
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Granica izrade Urbanističkog projekta
Granica izrade Regulacionog plana
Zone građenja
Zona društvene infrastrukture (D1, D2)
Zona sporta i rekreacije (R1, R2, R3, R4)
Zona stanovanja (S1, S2, V1, V2)
Zona turizma i ugostiteljstva (T1, T2)
Rekreacija
Kupalište
Utvrđene zone zaštite
Prva zaštićena zona (Zona A) - strogo zaštićeno područje
Druga zaštićena zona (Zona B) - blago zaštićeno područje
Treća zaštićena zona (Zona C) - turističko-rekreaciona zona
Saobraćajnice
Planirani regionalni putevi
Postojeći lokalni putevi
Planirani lokalni putevi
Postojeći nekategorisani putevi
Planirani nekategorisani putevi
Putevi van obuhvata Plana
Vodotoci
Stalni
Povremeni
Izvori
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA SISTEMA NASELJA
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
akcionarsko društvo
PROJEKT
BANJA LUKA
Rukovodilac radnog tima:
Darko Jovanić, dipl.inž.šum.
Odgovorni za izradu priloga:
Darko Jovanić, dipl.inž.šum.
Ivana Milešević, dipl.inž.arh.
Saradnik na izradi priloga:
Generalni direktor:
Mr Miroslav Vujatović, dipl.inž.saob.
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj: 18

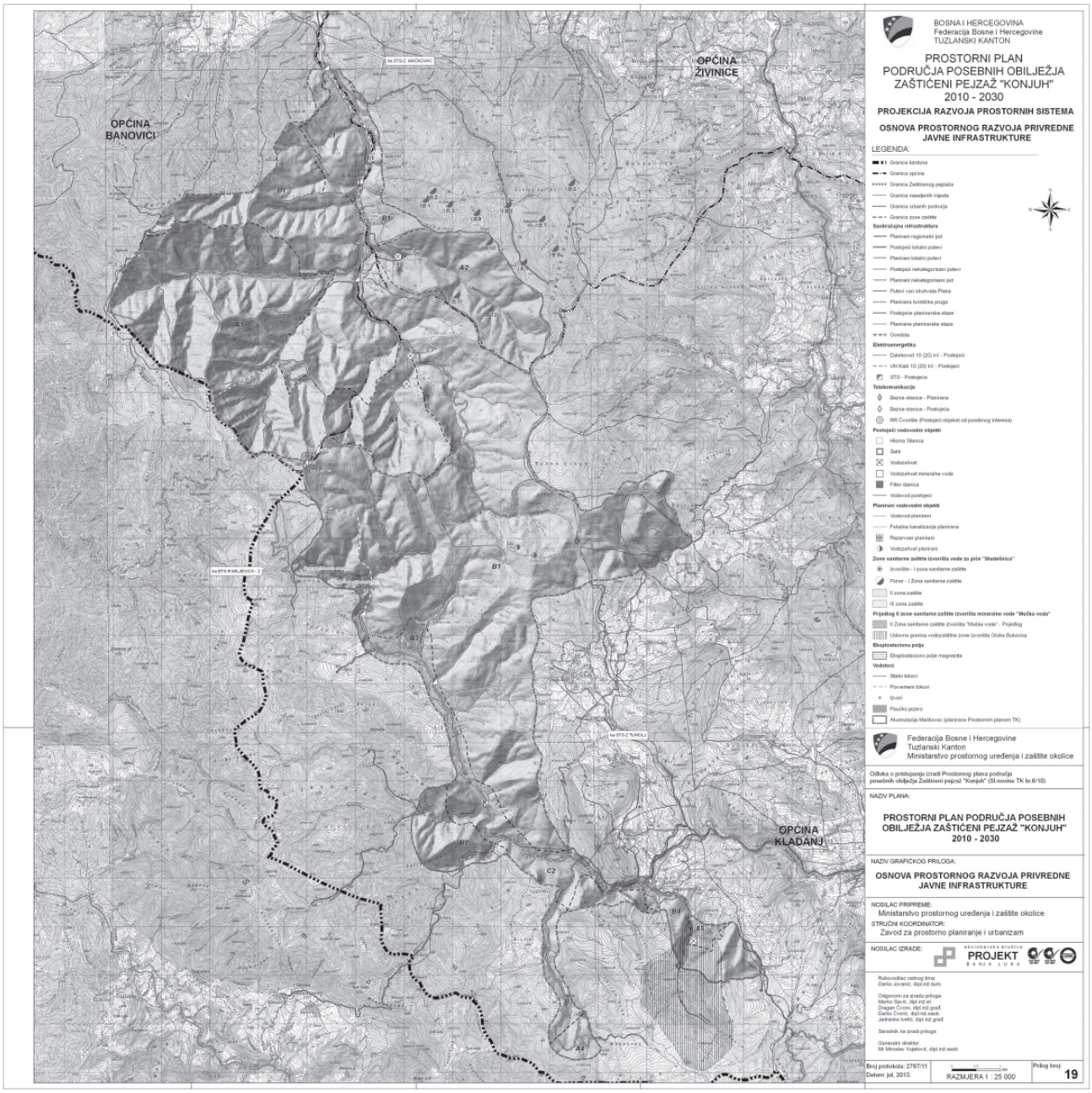
OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA KLADANJ
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA
ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH"
2010 - 2030
PROJEKCIJA RAZVOJA PROSTORNIH SISTEMA
OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA PRIVREDNE JAVNE INFRASTRUKTURE
LEGENDA:
Granica kantona
Granica općina
Granica Zaštićenog pejzaža
Granica naseljenih mjesta
Granica urbanih područja
Granica zone zaštite
Saobraćajna infrastruktura
Planirani regionalni put
Postojeći lokalni putevi
Planirani lokalni putevi
Postojeći nekategorisani putevi
Planirani nekategorisani put
Putevi van obuhvata Plana
Planirana turistička pruga
Postojeće planinarske staze
Planinarske planinarske staze
Gondola
Elektroenergetika
Dalekovod 10 (20) kV - Postojeći
VN Kabl 10 (20) kV - Postojeći
STS - Postojeća
Telekomunikacije
Bazna stanica - Planirana
Bazna stanica - Postojeća
RR Čvorište (Postojeći objekat od posebnog interesa)
Postojeći vodovodni objekti
Hidrna Stanica
Šaht
Vodozahvat
Vodozahvat mineralne vode
Filter stanica
Vodovod postojeći
Planirani vodovodni objekti
Vodovod planirani
Fekalna kanalizacija planirana
Rezervoar planirani
Vodozahvat planirani
Zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće "Studenica"
Izvorište - I zona sanitarne zaštite
Ponor - I Zona sanitarne zaštite
II zona zaštite
III zona zaštite
Prijedlog II zone sanitarne zaštite izvorišta mineralne vode "Muška voda"
II Zona sanitarne zaštite izvorišta "Muška voda" - Prijedlog
Uslovna granica vodozaštitne zone izvorišta Gluha Bukovica
Eksploataciona polja
Eksploataciono polje magnezita
Vodotoci
Stalni tokovi
Povremeni tokovi
Izvori
Paučko jezero
Akumulacija Mačkovac (planirana Prostornim planom TK)
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (Sl.novine TK br.6/10)
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA PRIVREDNE JAVNE INFRASTRUKTURE
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
PROJEKT
BANJA LUKA
Broj protokola: 2767/11
Datum: jul, 2013.
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj
19

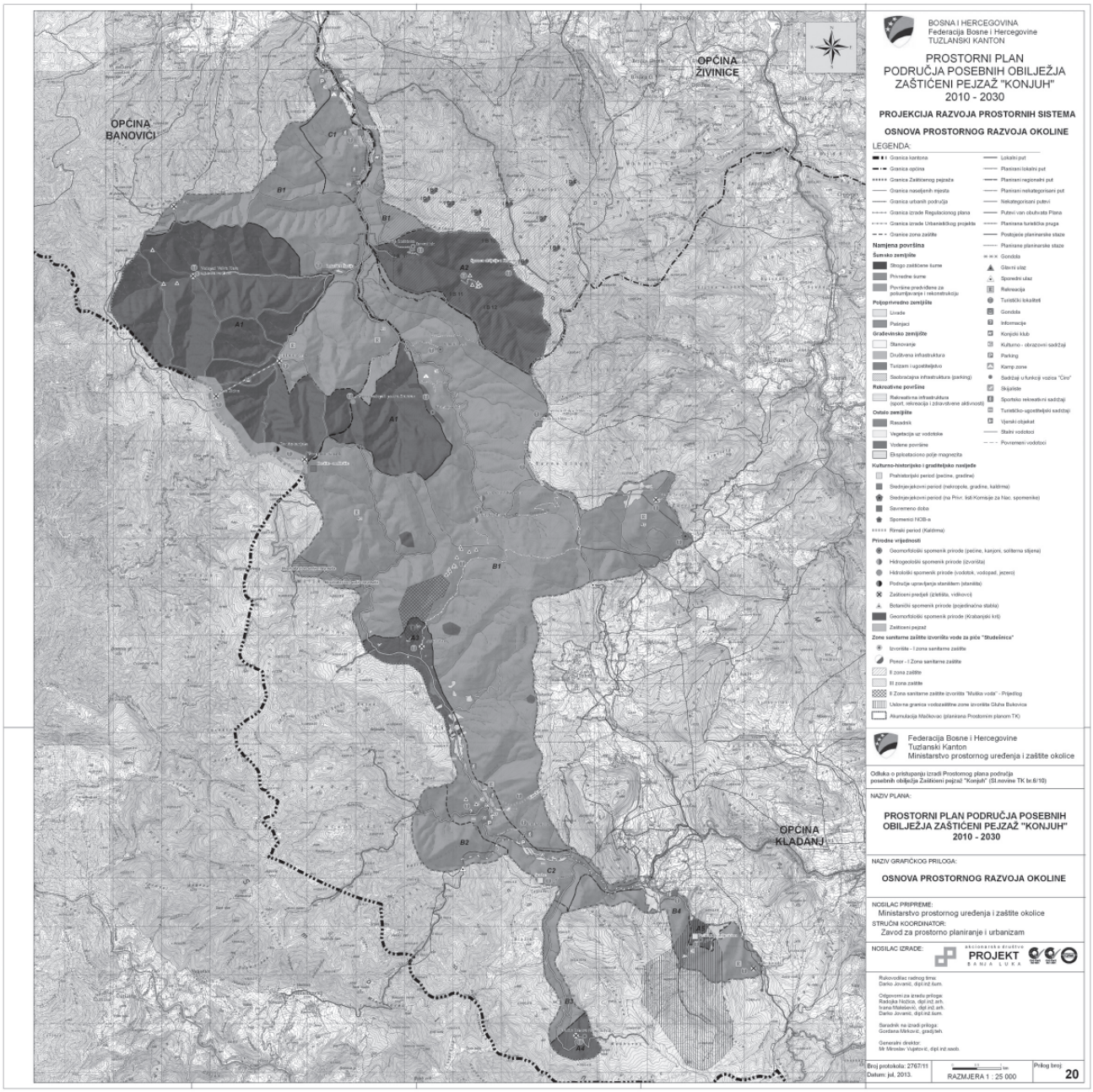
OPĆINA ŽIVINICE
OPĆINA BANOVIĆI
OPĆINA KLADANJ
BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
PROJEKCIJA RAZVOJA PROSTORNIH SISTEMA
OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA OKOLINE
LEGENDA:
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
NAZIV PLANA:
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" 2010 - 2030
NAZIV GRAFIČKOG PRILOGA:
OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA OKOLINE
NOSILAC PRIPREME:
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
STRUČNI KOORDINATOR:
Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
NOSILAC IZRADE:
PROJEKT BANJA LUKA
RAZMJERA 1 : 25 000
Prilog broj 20

429

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", br. 7/97 i 3/99 i "Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 13/99, 10/02, 14/02, 6/04 i 10/04), člana 32. Zakona o prostornom uređenju i građenju ("Službene novine Tuzlanskog kantona" broj 6/11) i člana 19. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata ("Službene novine Federacije BiH", br. 63/04, 50/07 i 84/10), Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 17.07.2013. godine, donosi

O D L U K U

O PROVOĐENJU PROSTORNOG PLANA PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" ZA PERIOD 2010 – 2030. GODINE

OPĆE ODREDBE

Član 1.

Prostorni plan područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" za period 2010–2030. godine (u daljem tekstu: Prostorni plan) je osnovni obavezujući dokument za regulisanje odnosa prostornog uređenja za cijelu teritoriju koja se nalazi u granicama obuhvata Prostornog plana.

Ovom odlukom se utvrđuju uslovi korištenja, izgradnje, uređenja i zaštite prostora, čime se obezbjeđuje realizacija Prostornog plana.

Odlukom se naročito uređuju: granica obuhvata Prostornog plana, osnovna namjena prostora, zone sanitarne zaštite, granice zona zaštite, aktivnosti u zonama zaštite, zaštita prirodnog nasljeđa, zaštita kulturno-historijskog nasljeđa, uređenje prirodnih sistema, mjere zaštite od elementarnih nepogoda, mjere zaštite flore i faune, postupanje sa otpadom, urbanističko-tehnički uslovi za izgradnju građevina i uređenje građevinskog zemljišta, mjere provedba, uslovi održavanja i korištenja prostora kao i druge odredbe kojima se uređuju odnosi u prostoru.

Član 2.

U provođenju Plana obavezno se primjenjuju važeći zakonski propisi Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Tuzlaskog kantona iz oblasti prostornog uređenja i građenja, zaštite okoliša, zaštite prirode, građenja, zaštite voda, šuma, poljoprivrede, saobraćaja, energetika, zaštite vazduha, lovstva, zaštite od buke, rudarstva i svi drugi propisi koji na bilo koji način uređuju odnose u oblasti uređenja prostora i zaštite životne sredine.

Član 3.

Poslovi provođenja Prostornog plana, koji nisu uređeni propisima iz prethodnog člana, obavljat će se u skladu sa najšire prihvaćenim stručnim standardima.

U slučaju nejasnoća kod tumačenja Prostornog plana, konačno tumačenje Prostornog plana daje Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 4.

Dokumentacija Prostornog plana, u skladu sa članovima 26. i 39. Uredbe, sadrži:

I – Prostornu osnovu Prostornog plana sa prijedlogom koncepcije prostorne organizacije – tekstualni i grafički dio

a) Tekstualni dio Prostone osnove sadrži četiri dijela:
   1. Analiza stanja prostornog uređenja
   2. Ocjena stanja u prostoru
   3. Opći i posebni ciljevi prostornog razvoja
   4. Koncepcija prostornog razvoja

b) Grafički dio Prostorne osnove čini 20 analognih i digitalnih tematskih karata rađenih u razmjeri 1:25000 i tri tematske karte rađene u razmjeri 1:5000.

II – Prostorni plan – tekstualni i grafički dio

a) Tekstualni dio Prostornog plana sadrži četiri dijela:
   1. Opći i posebni ciljevi prostornog razvoja
   2. Projekcija prostornog razvoja
   3. Projekcija razvoja prostornih sistema
   4. Odluka o provođenju Plana

b) Grafički dio Prostornog plana čini 17 analognih i digitalnih tematskih karata rađenih u razmjeri 1:25000 i tri tematske karte rađene u razmjeri 1:5000.

GRANICA OBUHVATA PROSTORNOG PLANA

Član 5.

Granica Prostornog plana polazi sa kote 1053 m n.v. „Zelenboj" i nastavlja jugozapadno u potok Višnjik, pa do kote 996 m n.v. „Kalem", zatim grebenom preko kote 1009 m n.v. „Ploča" i izlazi na kotu 1104 m n.v. „Ravni bor". Jugoistočno od ove kote prateći planinsku stazu nastavlja do kote 1084 m n.v. „Šuplji bor" izlazeći na kotu 1167 m n.v. „Zidine" i dalje se pruža do kote 1179 m n.v. ''Zavraca''. Desnom stranom zaravni, granica se nastavlja planinarskom stazom do najdominantnije kote 1326 m n.v. „Konjuh".

Prateći greben spušta se na kotu 1191 m n.v. „Bijelo brdo", odakle nastavlja glavnim grebenom do potoka koji siječe u koordinati 6 543 725, 4 904 516. Granica odavde skreće ka istoku i siječe put u koordinati 6 543 744, 4 904 266 i nastavlja u pravcu glavnog puta pojasom širine 200 m sve do ušća Miljevice i Drinjače. Odavde granica nastavlja u širini od 150m uz glavni put, sijekući potok u koordinati 6 545 285, 4 902 628. Dalje granica nastavlja pojasom širine 100 m od rijeke sve do mosta kod izvora Zeleni vir, a zatim se penje grebenom na kotu 1008 m n.v. ''Kamensko brdo'' i nastavlja zapadno do prve zaravni odakle se grebenom spušta u pravcu ušća Katranice i Srebrnice. Od Srebrnice granica se pruža dominantnim grebenom i penje se do kote 1109 m n.v. „Velika crna stijena", odakle nastavlja grebenom u pravcu istoka ka pritoci Borovnica koju siječe u koordinati 6 547 219, 4 898 223. Granica dalje nastavlja u pravcu istoka po izohipsi 750 sve do ušća Borovnice u Drinjaču i nastavlja jugoistočno tokom Drinjače sve do kote 874 m n.v. ''Zagradac'', gdje oštro lomi u koordinati 6 549 195, 4 897 822.

Uzvodno kanjonom Bebroštice u širini 150 m granica se pruža do osmog mosta, nastavlja ka jugu na rastojanju 150 m od šumskog puta gdje skrećući ka istoku siječe Bebrošticu u koordinati 6 549 154, 4 894 386 i izlazi na kotu 1008 m n.v. ''Tisovica''. Dalje se granica lomi ka sjeveru i siječe glavni put u koordinati 6 549 923, 4 894 695, te nastavlja ka sjeveru gdje se lomi u koordinati 6 549 737, 4 895 246 nastavljajući uz glavni put u pojasu širine 150 m sve do potoka koji siječe u koordinati 6 549 252, 4 897 273. Granica dalje nastavlja u pravcu istoka do kote 896 m n.v. ''Negaja'', a zatim do kote 943 m n.v. „Vis", i nastavlja do koordinate 6 551 403, 4 897 328 u kojoj se oštro lomi ka jugu, prateći šumsku stazu spušta se preko kote 843 m n.v. „Krst" . U nastavku se granica oštro lomi u koordinati 6 551 668, 4 896 257 i nastavlja na dužini 100m ka jugozapadu, do koordinate 6 551 610, 4 896 177, gdje oštro lomi ka jugoistoku do šumskog puta, nastavljajući pomenutim putem do koodinate 6 551 701, 4 896 192 u Radovom Selu.

Granica nastavlja prvim grebenom do kote 1106 m n.v. „Garež", a zatim pod oštrim uglom mijenja smjer prema sjeveru praveći zavoj i izlazi na kotu 892 m n.v. ''Paljike'' povijajući se prema zapadu do kote 936 m n.v ''Paljevac'' i ide ka sjeveru do sela Brateljevići.

Kroz selo Brateljevići granica se prostire ka sjeverozapadu, granicama katastarskih čestica koje ulaze u obuhvat ovog plana i to: 783, 958(put), zatim se lomi ka jugu granicom k.č. 786, i oštro skreće ka zapadu granicom k.č. 787 te nastavlja sjeverozapadno granicom k.č. 662. Potom granica oštro lomi ka jugozapadu granicama k.č. 663, 664, i nastavlja ka sjeverozapadu granicom rijeke Bukovica do ušća rijeka Bukovica i Drinjača. Zatim se granica proteže ka jugozapadu granicom k.č. 683, 684, i lomi ka sjeverozapadu preko rijeke Drinjače i nastavlja granicom k.č. 448, 449 gdje lomi ka sjeveroistoku na granicama k.č. 447, 444, 443/4, 443/3, 443/2, 443/1, 504, 505. Dalje granica nastavlja ka zapadu parcelama 714, 418, i lomi se ka jugozapadu granicama k.č. 418, 421. Potom granica nastavlja ka sjeverozapadu granicom k.č. 421, 425, 424, izlazeći okomito na granicu k.č. 401, pa ovom granicom ide južno do zapadne ivice k.č. 425 gdje pada ka jugozapadu presjecajući parcele 401, 400, 399, 777 do koordinate 6 550 799, 4 898 007. Zatim se granica lomi ka jugu do koordinate 6 550 804, 4 897 995, i nastavlja ka zapadu

uz Drinjaču presijecajući lokalitet Kolica, zatim lokalitet Zelen presijecajući Zapaučki potok u koordinati 6 549 408, 4 898 623, odakle se penje u pravcu sjevera na kotu 869 m n.v. i nastavlja preko Osjelina do kote 1058 m n.v. „Plosno brdo". Granica nastavlja grebenom na kotu 1015 m n.v., šumskim putem na kotu „Piskavica" i na kotu 1017 m n.v.,a zatim šumskom stazom do kote 1102 m n.v. „Golo brdo". Granica se potom penje do kote 1137 „Bukovica", nastavlja na istok do kote 908 m n.v. izlazeći na kotu 1080 m n.v. „Škrilo". Odavde se granica spušta prvim grebenom u potok u koordinati 6 550 911, 4 904 367, nastavljajući kolskim putem iznad sela Brdijelji do platoa Kuman sve do kote 922, i dalje na sjever šumskim putem do kote 1207 m n.v. „Bandera". Dalje nastavlja rubom platoa Javorje, prateći šumski put preko kota 1194 m n.v., 1037 m n.v. „Široka ravan", 954 m n.v. i 941 m n.v. do lokaliteta Miljkovac. Odavde nastavlja šumskim putem do kote 977 m n.v. „Trošni kamen", zatim preko ''Brezovih plana'' do kote 917 m n.v. „Omrići" izlazeći šumskom stazom preko Zaloma do kote 832 m n.v. „Jelova glava" spuštajući se grebenom do lokaliteta Pasji do. Potom granica nastavlja ka sjeveru presjecajući potok južno od Tanke kose u koordinati 6 545 543, 4 912 670, i nastavlja sjeverno presjecajući potok u koordinati 6 545 507, 4 913 067 koji se nalazi sjeverno od Tanke kose. Dalje granica nastavlja sjeverno do presjecanja sa potokom u koordinati 6 545 237, 4 913 944 nastavljajući sjeverozapadno granicom k.č. 732/1, 731, odakle se proteže sjeverno na koordinatu 6 544 678, 4914658. Potom granica nastavlja ka zapadu izlazeći na put Banovići-Zlača u koordinati 6 544 523, 4 914 658, pa se dalje nastavlja sjeverno pomenutim putem do koordinate 6 544 440, 4 914 724 odakle skreće na jugozapad presjecajući rijeku Oskovu i nastavljajući granicom lijeve obale rijeke Oskove sve do ušća Grab potoka u Oskovu u koordinati 6 544 247, 4914802. Zatim granica oštro lomi ka jugu prateći granicu k.č.1833 sve do koordinate 6 544 350, 4 914 651, odakle pravolinijski ide zapadno do Grab potoka na koordinati 6 544 098, 4 914 636 i nastavlja južno šumskim putem i izlazi na Vitić u koordinatu 6544192.481, 4913821.742 gdje skreće sjeverozapadno na kotu 653, a zatim na koordinatu 6 543 319, 4 913 015. Granica i dalje nastavlja ka jugu do kote 653 m n.v. ''Babina greda'' nastavljajući do kote 687 m n.v. ''Tisica'', skrećući jugozapadno na kotu 753 m n.v. ''Kobilica'' ka koti 656m n.v. zatvarajući granicu na polaznoj koti 1053 m n.v. ''Zelenboj''.

Površina obuhvata Prostornog plana iznosi 8139,77 ha.

PROGRAM MJERA PROSTORNOG UREĐENJA I AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE

Obaveza detaljnog planiranja

Član 6.

Za planiranu namjenu i definisana područja zemljišta (gdje je uređenje od bitnog uticaja po šire okruženje) utvrđuje se obaveza izrade slijedeće planske dokumentacije, i to:

1. Regulacioni plan lokaliteta dijela naselja Brateljevići - površine 22,84 ha, koji objedinjuje Planom utvrđene površine u namjeni: stanovanja (sa dodatnim djelatnostima), poljoprivredne i šumske površine.

2. Regulacioni plan lokaliteta Zlača – 75,94 ha, koji objedinjuje Planom utvrđene površine u namjeni: stanovanja (sa dodatnim djelatnostima), društvene infrastrukture, turizma i ugostiteljstva, sporta i rekreacije, poljoprivrednih i šumskih površina.

3. Regulacioni plan lokaliteta Muška voda – 31,69 ha, koji objedinjuje Planom utvrđene površine u namjeni: stanovanja-vikend, društvene infrastrukture, turizma i ugostiteljstva, sporta i rekreacije, poljoprivrednih i šumskih površina.

4. Urbanistički projekat lokaliteta Djevojačka pećina – površine 9 ha.

Kod izrade planskih dokumenata iz prethodnog stava obavezno je poštivanje okvirnih i detaljnih smjernica datih Prostornim planom.

Izvještaj o stanju u prostoru

Član 7.

Obaveza Ministarstva je izrada izvještaja o stanju prostora na području Kantona svake dvije godine. Na osnovu izvještaja, donosi se program mjera za unapređenje stanja u prostoru, koji treba da sadrži i procjenu izrade novih, kao i procjenu izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornog uređenja.

UREĐENJE PROSTORA

Osnovna namjena prostora

Član 8.

U obuhvatu Prostornog plana definisane su sljedeće namjene:

- Građevinsko zemljište
- Rekreativne površine
- Šumsko zemljište
- Poljoprivredno zemljište
- Vodene površine
- Eksploataciono polje magnezita
- Infrastrukturni pojasevi
- Zone sanitarne zaštite.

Član 9.

Građevinsko zemljište

Građevinsko zemljište obuhvata površine koje se Prostornim planom utvrđuju za sljedeće namjene: stanovanje, vikend stanovanje, društvena infrastruktura, turizam i ugostiteljstvo, sport i rekreacija, saobraćajna i ostala infrastruktura.

Član 10.

Građevinsko zemljište namijenjeno za stanovanje:

1. Stambena zona dijela naselja Brateljevići (S1)

Površina zone je 21,79 ha.

Stambena zona dijela naselja Brateljevići, na grafičkim prilozima definisana oznakom S1, definisana je i sljedećim lomnim tačkama:

6551035.77 4897830.58; 6551050.84 4897814.57; 6551050.15 4897802.81; 6551024.45 4897807.99
6551006.30 4897813.64; 6550995.75 4897814.75; 6550978.56 4897819.24; 6550959.52 4897825.85
6550943.26 4897829.68; 6550896.80 4897839.34; 6550892.38 4897843.03; 6550882.57 4897848.35
6550873.86 4897851.19; 6550851.84 4897849.98; 6550837.39 4897848.31; 6550818.62 4897843.02
6550801.60 4897836.21; 6550794.12 4897831.99; 6550759.84 4897812.67; 6550740.60 4897803.68
6550728.07 4897801.07; 6550714.02 4897797.86; 6550696.45 4897790.86; 6550689.35 4897787.13
6550657.11 4897776.33; 6550642.65 4897773.23; 6550630.62 4897771.35; 6550623.76 4897770.28
6550585.34 4897762.15; 6550567.76 4897757.53; 6550550.19 4897752.37; 6550533.84 4897746.82
6550528.52 4897744.71; 6550513.82 4897740.99; 6550503.17 4897741.24; 6550490.01 4897745.01
6550458.33 4897757.66; 6550442.92 4897767.13; 6550428.36 4897778.30; 6550418.03 4897785.07
6550409.99 4897787.82; 6550400.01 4897788.71; 6550390.77 4897787.67; 6550388.38 4897793.15
6550385.86 4897806.10; 6550390.18 4897805.64; 6550396.64 4897804.42; 6550406.17 4897803.41
6550417.16 4897801.78; 6550425.17 4897799.43; 6550430.53 4897796.60; 6550443.67 4897786.87
6550457.54 4897776.05; 6550477.37 4897764.25; 6550485.10 4897762.06; 6550500.44 4897762.31
6550508.71 4897766.08; 6550523.43 4897772.28; 6550536.33 4897775.44; 6550557.67 4897780.95
6550578.84 4897786.55; 6550626.99 4897794.81; 6550643.61 4897805.12; 6550664.06 4897813.33
6550700.93 4897834.91; 6550731.51 4897858.88; 6550747.69 4897870.60; 6550763.87 4897885.83

6550786.38 4897910.67; 6550795.27 4897921.32; 6550813.92 4897935.87; 6550817.70 4897943.80
6550819.21 4897958.89; 6550814.87 4897972.85; 6550804.87 4897995.06; 6550804.88 4897995.07
6550799.80 4898007.76; 6550829.71 4898016.31; 6550830.09 4898032.76; 6550839.20 4898031.84
6550847.53 4898029.67; 6550849.38 4898028.98; 6550857.91 4898029.32; 6550871.57 4898029.67
6550889.29 4898031.43; 6550906.44 4898034.36; 6550916.69 4898038.74; 6550918.33 4898038.85
6550918.03 4898037.65; 6550924.05 4898033.74; 6550927.96 4898029.94; 6550936.11 4898016.73
6550955.33 4898023.73; 6550957.97 4898022.41; 6550957.97 4898013.53; 6550962.90 4898011.23
6550969.15 4898004.66; 6550972.77 4898000.06; 6550973.12 4897999.25; 6550975.35 4897989.33
6550992.00 4897994.91; 6551005.70 4897997.99; 6551010.15 4898004.84; 6551041.51 4898028.50
6551066.29 4898014.43; 6551068.76 4898022.04; 6551075.93 4898019.71; 6551088.62 4898015.96
6551077.31 4897983.58; 6551073.34 4897971.10; 6551072.46 4897967.57; 6551066.95 4897953.49
6551054.17 4897934.23; 6551051.15 4897930.67; 6551022.36 4897899.07; 6551013.67 4897888.51
6551001.31 4897862.78; 6551012.11 4897842.20; 6551015.78 4897840.32; 6551026.78 4897834.31
6551035.77 4897830.58
6551083.83 4897784.50; 6551096.12 4897784.10; 6551108.59 4897786.63; 6551128.59 4897792.08
6551131.97 4897792.43; 6551144.84 4897798.14; 6551147.24 4897799.78; 6551148.57 4897800.52
6551151.44 4897802.66; 6551153.39 4897803.99; 6551157.21 4897805.89; 6551161.23 4897806.98
6551165.84 4897807.67; 6551167.91 4897807.66; 6551168.25 4897808.04; 6551170.12 4897808.32
6551180.63 4897798.24, 6551188.91 4897790.18; 6551201.84 4897776.84; 6551207.56 4897768.90
6551213.14 4897763.33, 6551221.88 4897744.96; 6551226.99 4897737.85; 6551232.97 4897732.12
6551244.84 4897726.71; 6551245.08 4897726.59; 6551249.33 4897724.46; 6551249.43 4897724.38
6551249.54 4897724.36; 6551249.92 4897724.30; 6551266.10 4897708.65; 6551269.89 4897706.33
6551274.90 4897705.48; 6551279.02 4897705.00; 6551282.64 4897703.63; 6551291.66 4897703.53
6551297.34 4897696.40; 6551300.10 4897691.92; 6551301.97 4897689.46; 6551308.17 4897686.40
6551312.60 4897685.22; 6551318.41 4897680.60; 6551322.84 4897676.96; 6551324.91 4897673.06
6551341.02 4897675.05; 6551357.68 4897678.94, 6551368.16 4897670.75; 6551368.10 4897667.11
6551389.28 4897666.94; 6551396.77 4897666.68; 6551402.79 4897662.38; 6551406.75 4897657.05
6551410.54 4897649.73; 6551415.08 4897641.51; 6551398.56 4897638.62; 6551374.40 4897640.64
6551338.70 4897618.47; 6551323.53 4897611.78; 6551310.02 4897605.83; 6551280.00 4897571.52
6551266.41 4897512.26; 6551265.69 4897491.22; 6551265.81 4897476.31; 6551263.64 4897475.21
6551263.98 4897451.84; 6551265.56 4897407.57; 6551265.77 4897372.29; 6551274.91 4897332.12
6551275.00 4897330.71; 6551277.04 4897296.41; 6551221.96 4897304.28; 6551214.84 4897307.04
6551189.49 4897316.88; 6551181.58 4897325.28; 6551160.42 4897347.75; 6551157.49 4897347.96
6551157.48 4897347.96; 6551148.45 4897348.60; 6551138.41 4897353.15; 6551126.25 4897360.82
6551113.60 4897370.48; 6551106.34 4897378.57; 6551052.56 4897299.96; 6550996.93 4897291.30
6551009.77 4897345.60; 6551014.63 4897361.63; 6551015.54 4897372.32; 6551022.11 4897396.81
6551028.56 4897419.26; 6551035.47 4897435.03; 6551039.83 4897447.65; 6551031.64 4897445.48
6551006.45 4897448.15; 6550997.03 4897449.15; 6550996.60 4897449.20; 6550964.23 4897452.62
6550965.47 4897468.59; 6550967.84 4897506.78; 6550966.22 4897526.75; 6550964.31 4897548.88
6550974.59 4897587.10; 6550944.51 4897643.21; 6550948.90 4897672.88; 6550961.61 4897680.88
6550977.47 4897690.28; 6550989.71 4897698.99; 6550980.71 4897704.40; 6550957.67 4897716.75
6550941.02 4897723.41; 6550919.57 4897736.18; 6550920.79 4897766.17; 6550907.47 4897772.28
6550908.64 4897774.78; 6550876.10 4897791.18; 6550826.51 4897806.65; 6550822.11 4897820.70
6550822.74 4897820.90; 6550831.20 4897823.53; 6550858.48 4897829.04; 6550871.09 4897831.32
6550883.52 4897831.67; 6550891.40 4897828.78; 6550917.66 4897814.34; 6550933.44 4897807.56
6550937.33 4897806.75; 6550951.50 4897803.48; 6550970.02 4897802.39; 6550985.63 4897797.67
6551039.02 4897788.49; 6551075.34 4897784.02; 6551075.35 4897784.02; 6551083.83 4897784.50
6551571.82 4897701.74; 6551574.52 4897701.74; 6551579.91 4897699.75; 6551586.14 4897696.11
6551599.13 4897681.94; 6551612.12 4897667.77; 6551616.32 4897663.42; 6551612.29 4897648.68
6551604.07 4897654.34; 6551596.93 4897655.48; 6551589.78 4897656.61; 6551586.43 4897657.14
6551584.67 4897661.59; 6551582.84 4897666.21; 6551579.96 4897668.09; 6551577.08 4897669.97
6551570.72 4897670.48; 6551564.36 4897670.98; 6551557.17 4897668.67; 6551549.97 4897666.37
6551541.92 4897662.53; 6551533.86 4897658.70; 6551496.74 4897629.62; 6551491.91 4897628.96
6551475.79 4897626.79; 6551465.65 4897625.55; 6551457.10 4897621.72; 6551446.42 4897621.54
6551439.78 4897625.61; 6551427.57 4897640.98; 6551414.09 4897667.35; 6551405.08 4897680.64
6551402.40 4897685.04; 6551399.88 4897696.45; 6551411.76 4897700.86; 6551420.04 4897703.32
6551433.40 4897709.81; 6551454.03 4897721.10; 6551467.35 4897711.26; 6551477.85 4897700.30
6551489.47 4897693.20; 6551492.05 4897687.45; 6551505.99 4897678.59; 6551508.85 4897675.78
6551516.74 4897678.64; 6551526.35 4897679.60; 6551545.90 4897680.13; 6551546.46 4897688.48
6551548.79 4897701.74; 6551549.44 4897705.43; 6551552.26 4897713.76; 6551558.15 4897711.54
6551571.80 4897701.74; 6551571.81 4897701.74; 6551571.82 4897701.74

2. Stambena zona na lokalitetu Zlača (S2)
Površina zone je13,26 ha.
Stambena zona na lokalitetu Zlača, na grafičkim prilozima definisana oznakom S2, definisana je sljedećim lomnim tačkama:

6544845.07 4914133.31; 6544844.75 4914133.60; 6544842.97 4914141.78; 6544827.35 4914168.51;
6544822.02 4914177.16; 6544815.75 4914185.76; 6544815.52 4914185.92; 6544808.00 4914191.21;
6544803.12 4914193.07; 6544785.79 4914201.99; 6544771.45 4914201.92; 6544763.65 4914200.54;
6544758.50 4914199.62; 6544749.68 4914199.48; 6544745.59 4914200.48; 6544740.64 4914204.79;
6544737.34 4914213.32; 6544735.61 4914227.99; 6544733.17 4914247.93; 6544732.68 4914275.60;

6544727.41 4914291.66; 6544721.77 4914303.31; 6544714.29 4914318.79; 6544700.99 4914339.20
6544697.32 4914344.25; 6544682.34 4914359.01; 6544728.11 4914395.03; 6544779.52 4914424.62;
6544825.19 4914451.61; 6544873.68 4914411.48; 6544889.62 4914352.40; 6544899.78 4914315.18;
6544914.67 4914292.86; 6544917.38 4914276.28; 6544911.63 4914262.07; 6544930.25 4914241.61
6544948.12 4914215.90; 6544963.71 4914196.52; 6544967.62 4914163.12; 6544964.25 4914124.57;
6544911.40 4914072.37; 6544845.07 4914133.31
6551571.82 4897701.74; 6551574.52 4897701.74; 6551579.91 4897699.75; 6551586.14 4897696.11
6551599.13 4897681.94; 6551612.12 4897667.77; 6551616.32 4897663.42; 6551612.29 4897648.68
6551604.07 4897654.34; 6551596.93 4897655.48; 6551589.78 4897656.61; 6551586.43 4897657.14
6551584.67 4897661.59; 6551582.84 4897666.21; 6551579.96 4897668.09; 6551577.08 4897669.97
6551570.72 4897670.48; 6551564.36 4897670.98; 6551557.17 4897668.67; 6551549.97 4897666.37
6551541.92 4897662.53; 6551533.86 4897658.70; 6551496.74 4897629.62; 6551491.91 4897628.96
6551475.79 4897626.79; 6551465.65 4897625.55; 6551457.10 4897621.72; 6551446.42 4897621.54
6551439.78 4897625.61; 6551427.57 4897640.98; 6551414.09 4897667.35; 6551405.08 4897680.64
6551402.40 4897685.04; 6551399.88 4897696.45; 6551411.76 4897700.86; 6551420.04 4897703.32
6551433.40 4897709.81; 6551454.03 4897721.10; 6551467.35 4897711.26; 6551477.85 4897700.30
6551489.47 4897693.20; 6551492.05 4897687.45; 6551505.99 4897678.59; 6551508.85 4897675.78
6551516.74 4897678.64; 6551526.35 4897679.60; 6551545.90 4897680.13; 6551546.46 4897688.48
6551548.79 4897701.74; 6551549.44 4897705.43; 6551552.26 4897713.76; 6551558.15 4897711.54
6551571.80 4897701.74; 6551571.81 4897701.74; 6551571.82 4897701.74
6544723.20 4914198.58; 6544725.44 4914187.15; 6544726.86 4914182.91; 6544727.63 4914180.59
6544728.10 4914179.19; 6544729.23 4914177.90; 6544735.73 4914170.44; 6544741.60 4914169.62
6544743.00 4914169.42; 6544749.46 4914169.98; 6544751.78 4914171.56; 6544760.93 4914175.64
6544766.24 4914178.00; 6544773.88 4914177.82; 6544781.01 4914175.71; 6544782.90 4914175.15
6544790.86 4914172.29; 6544792.24 4914171.80; 6544800.52 4914163.33, 6544803.51 4914158.66
6544805.44 4914155.65; 6544805.59 4914155.41; 6544805.67 4914154.86; 6544806.78 4914147.59
6544803.36 4914136.87; 6544795.82 4914120.39; 6544793.68 4914113.99; 6544793.51 4914113.49
6544793.95 4914105.18; 6544793.97 4914104.79; 6544794.33 4914103.55; 6544795.21 4914100.50
6544796.37 4914096.51; 6544798.63 4914090.03; 6544801.62 4914081.50; 6544802.70 4914077.91
6544806.41 4914065.55; 6544812.85 4914049.35; 6544816.13 4914043.56; 6544818.88 4914038.70
6544819.97 4914036.78; 6544820.57 4914036.39; 6544831.75 4914029.14; 6544844.67 4914013.60
6544855.74 4914000.28; 6544856.23 4913999.76; 6544862.72 4913992.78; 6544864.30 4913991.07
6544866.85 4913989.58; 6544867.39 4913989.27; 6544875.63 4913984.45; 6544878.57 4913983.32
6544885.94 4913980.49; 6544886.53 4913980.24; 6544905.32 4913972.55; 6544919.22 4913967.21
6544927.97 4913961.87; 6544933.34 4913954.46; 6544940.15 4913939.18; 6544945.40 4913928.41
6544956.92 4913905.34; 6544969.08 4913879.20; 6544981.46 4913853.85; 6544999.42 4913824.60
6545006.52 4913805.81; 6545006.33 4913784.01; 6544999.58 4913771.49; 6544992.79 4913763.47
6544982.59 4913749.64; 6544977.03 4913740.97; 6544974.08 4913734.95; 6544967.66 4913715.27
6544964.92 4913709.62; 6544962.74 4913705.18; 6544958.69 4913701.54; 6544954.79 4913699.35
6544943.39 4913699.15; 6544931.56 4913695.42; 6544922.02 4913690.06; 6544916.72 4913683.96
6544908.60 4913670.80; 6544873.83 4913705.99; 6544873.62 4913706.21; 6544856.71 4913719.99
6544856.69 4913720.01; 6544856.69 4913720.02; 6544841.81 4913746.33; 6544840.94 4913751.51
6544836.31 4913767.85; 6544826.91 4913800.98; 6544826.36 4913802.32; 6544826.36 4913802.32
6544817.28 4913824.30; 6544816.70 4913825.73; 6544815.99 4913826.83; 6544807.26 4913840.54
6544806.33 4913842.00; 6544806.32 4913842.01; 6544793.48 4913861.41; 6544792.42 4913863.01
6544789.25 4913880.02; 6544785.52 4913902.40; 6544776.24 4913919.44; 6544774.13 4913925.28
6544773.62 4913932.14; 6544767.76 4913949.03; 6544761.48 4913959.44; 6544746.16 4913981.52
6544735.34 4913999.81; 6544724.96 4914018.36; 6544709.13 4914035.10; 6544697.26 4914053.76
6544673.92 4914047.79; 6544658.90 4914065.16; 6544652.44 4914103.18; 6544662.92 4914129.56
6544662.47 4914147.09; 6544672.90 4914171.42; 6544692.90 4914189.32; 6544722.90 4914199.95
6544723.00 4914199.61; 6544723.20 4914198.58; 6544723.20 4914198.58
6544633.03 4914380.35; 6544614.00 4914363.39; 6544589.70 4914347.39; 6544550.77 4914320.21
6544515.78 4914294.39; 6544510.80 4914341.16; 6544533.91 4914354.74; 6544563.26 4914374.32
6544580.40 4914386.51; 6544602.28 4914408.01; 6544616.11 4914397.24; 6544621.52 4914392.64
6544628.05 4914386.66; 14 6544633.03 4914380.35

3. Zona stanovanja - vikend zona V1

Površina zone 9,53 ha.

Zona stanovanja - vikend zona V1, definisana je i sljedećim lomnim tačkama:

6548403.15 4898729.74; 6548404.55 4898729.05; 6548414.85 4898722.14; 6548423.75 4898713.83
6548430.78 4898704.59; 6548437.59 4898694.13; 6548443.45 4898684.54; 6548449.65 4898674.59
6548457.87 4898663.79; 6548473.80 4898647.52; 6548489.72 4898633.71; 6548502.05 4898622.41
6548510.29 4898626.61; 6548516.34 4898632.99, 6548522.59 4898639.95; 6548525.72 4898641.53
6548530.36 4898639.32; 6548536.63 4898633.65; 6548554.45 4898638.06; 6548573.07 4898629.08
6548585.85 4898633.17; 6548595.00 4898606.70; 6548604.82 4898612.17; 6548620.76 4898588.97
6548639.71 4898568.28; 6548657.08 4898544.44; 6548663.25 4898518.86; 6548694.05 4898506.62
6548723.61 4898497.79; 6548732.30 4898496.49; 6548762.97 4898494.84; 6548798.41 4898449.26
6548828.67 4898445.82; 6548853.08 4898440.53; 6548863.24 4898437.09; 6548910.65 4898424.62
6548948.93 4898412.61; 6548986.53 4898403.01; 6549010.64 4898394.22; 6549019.35 4898391.20

6549025.56 4898420.35; 6549026.86 4898426.44; 6549029.74 4898432.64; 6549034.65 4898436.86
6549039.96 4898439.83; 6549047.94 4898442.35; 6549061.79 4898447.32; 6549070.70 4898448.66
6549075.90 4898448.66; 6549078.18 4898447.36; 6549079.93 4898445.17; 6549077.22 4898416.37
6549129.00 4898412.12; 6549127.94 4898397.49; 6549139.67 4898398.55; 6549140.41 4898398.62
6549148.65 4898399.93; 6549187.87 4898406.15; 6549212.64 4898410.08; 6549218.73 4898411.04
6549229.57 4898417.13; 6549235.68 4898419.37; 6549257.46 4898427.64; 6549264.13 4898429.17
6549266.64 4898429.53; 6549279.28 4898431.35; 6549286.84 4898432.44; 6549307.45 4898435.41
6549320.30 4898436.73; 6549320.57 4898436.76; 6549379.30 4898441.74; 6549415.70 4898443.74
6549430.47 4898443.75; 6549429.41 4898435.85; 6549424.94 4898436.47; 6549423.86 4898434.08
6549407.63 4898430.18; 6549380.11 4898423.17; 6549362.39 4898415.08, 6549344.53 4898405.32
6549332.62 4898397.50; 6549313.55 4898382.96; 6549298.23 4898369.74; 6549284.47 4898360.03
6549276.73 4898355.33; 6549262.92 4898349.36; 6549251.55 4898346.39; 6549239.68 4898344.58
6549220.80 4898344.03; 6549199.21 4898343.16; 6549166.93 4898340.95; 6549159.72 4898340.93
6549135.43 4898343.10; 6549092.88 4898344.88; 6549081.52 4898345.00; 6549029.43 4898346.54
6549002.81 4898350.78; 6548982.20 4898355.31; 6548951.45 4898368.83; 6548932.49 4898378.96
6548916.24 4898388.16; 6548904.97 4898395.28; 6548892.38 4898402.57; 6548865.81 4898416.32
6548839.80 4898424.92; 6548815.16 4898433.12, 6548802.75 4898434.64; 6548798.88 4898434.39
6548782.68 4898433.34; 6548757.74 4898429.57; 6548742.12 4898428.68; 6548719.57 4898431.25
6548704.74 4898433.81; 6548685.70 4898440.55; 6548654.10 4898452.67; 6548640.90 4898456.54
6548625.30 4898460.27; 6548607.97 4898461.87; 6548584.90 4898464.53; 6548570.24 4898465.87
6548551.32 4898468.94; 6548527.25 4898478.52; 6548498.89 4898496.61; 6548481.35 4898519.83
6548462.07 4898553.22; 6548446.02 4898581.00; 6548436.79 4898605.38; 6548430.57 4898621.81
6548426.14 4898633.51; 6548419.11 4898656.36; 6548413.34 4898675.09; 6548405.71 4898682.98
6548397.86 4898686.90; 6548383.68 4898688.95; 6548370.57 4898690.84; 6548339.03 4898695.86
6548316.44 4898703.62; 6548291.25 4898717.99; 6548279.66 4898727.95; 6548263.67 4898745.54
6548257.30 4898754.77; 6548270.34 4898763.28; 6548289.33 4898765.59; 6548298.95 4898764.30
6548310.50 4898760.97; 6548330.42 4898754.66; 6548345.05 4898748.76; 6548356.47 4898745.43
6548379.82 4898738.37; 6548393.42 4898734.52; 6548403.15 4898729.74
6548713.58 4898426.01; 6548738.04 4898423.71; 6548763.35 4898424.95; 6548786.64 4898428.23;
6548798.15;4898429.07; 6548812.30 4898426.73; 6548837.73 4898419.21; 6548848.40 4898416.53;
6548869.29 4898408.53; 6548889.63 4898399.20; 6548907.63 4898387.87; 6548914.10 4898383.10
6548898.15 4898359.30; 6548891.89 4898359.35; 6548877.71 4898359.61; 6548833.35 4898365.66
6548789.18 4898371.68; 6548775.68 4898374.78; 6548725.63 4898381.33; 6548710.87 4898391.16
6548714.38 4898406.61; 6548727.54 4898416.22; 6548727.54 4898416.22; 6548718.51 4898417.42
6548705.19 4898419.19; 6548687.72 4898421.51; 6548688.56 4898428.28; 6548689.67 4898431.56
6548689.75 4898431.69; 6548713.58 4898426.01
6547843.63 4899319.00; 6547844.99 4899305.47; 6547844.03 4899282.16; 6547840.65 4899262.83
6547829.88 4899236.72; 6547809.24 4899198.45; 6547790.10 4899172.27; 6547797.41 4899197.09
6547796.75 4899205.07; 6547794.23 4899213.41; 6547792.70 4899221.72; 6547789.42 4899230.68
6547785.70 4899239.89; 6547780.78 4899251.68; 6547776.09 4899260.53; 6547771.93 4899268.94
6547770.29 4899274.34; 6547766.03 4899281.98; 6547760.46 4899296.73; 6547755.07 4899305.53
6547791.63 4899316.95; 6547823.18 4899325.18; 6547835.13 4899322.24; 6547843.63 4899319.00

4. Zona stanovanja - vikend zona V2

Površina ove zone je 6,98 ha.

Stambena zona vikend zone V2, definisana je sljedećim lomnim tačkama:

6547155.59 4900906.38; 6547175.22 4900888.99; 6547184.20 4900856.79; 6547183.71 4900840.30
6547167.69 4900839.57; 6547166.48 4900815.56; 6547179.21 4900755.79; 6547182.19 4900711.65
6547194.75 4900676.50; 6547201.74 4900611.22; 6547204.97 4900580.05; 6547205.19 4900544.15
6547200.25 4900489.46; 6547198.84 4900462.91; 6547224.69 4900422.61; 6547170.38 4900385.97
6547154.77 4900409.12; 6547123.31 4900455.98; 6547119.01 4900478.59; 6547097.52 4900505.49
6547074.00 4900521.54; 6547061.59 4900560.15; 6547045.31 4900564.37; 6547025.81 4900575.62
6547008.93 4900609.97; 6547018.77 4900626.24; 6547032.61 4900657.24; 6547033.43 4900694.30
6547030.70 4900729.19; 6547038.53 4900786.74; 6547044.71 4900817.80, 6547050.89 4900848.85
6547055.90 4900867.14; 6547060.90 4900885.42; 6547063.55 4900909.12; 6547065.73 4900937.83
6547097.21 4900957.13; 6547098.17 4900957.27; 6547155.59 4900906.38
6547843.63 4899319.00; 6547844.99 4899305.47; 6547844.03 4899282.16; 6547840.65 4899262.83
6547829.88 4899236.72; 6547809.24 4899198.45; 6547790.10 4899172.27; 6547797.41 4899197.09
6547796.75 4899205.07; 6547794.23 4899213.41; 6547792.70 4899221.72; 6547789.42 4899230.68
6547785.70 4899239.89; 6547780.78 4899251.68; 6547776.09 4899260.53; 6547771.93 4899268.94
6547770.29 4899274.34; 6547766.03 4899281.98; 6547760.46 4899296.73; 6547755.07 4899305.53
6547791.63 4899316.95; 6547823.18 4899325.18; 6547835.13 4899322.24; 6547843.63 4899319.00

Član 11.

Građevinsko zemljište namijenjeno za društvenu infranstrukturu, turizam i ugostiteljstvo:

1. Lokalitet “Muška voda”

Površina ovog zemljišta je 12,43 ha.

Zemljište namijenjeno za društvenu infranstrukturu, turizam i ugostiteljstvo, na grafičkim prilozima označeno oznakama (D1 i T1), na lokalitetu “Muška voda”, definisano je sljedećim lomnim tačkama:

6547751.42 4899313.42; 6547748.10 4899312.86; 6547743.80 4899312.15; 6547735.77 4899310.29
6547735.14 4899310.59; 6547725.93 4899314.88; 6547718.38 4899322.75; 6547716.96 4899329.40
6547714.94 4899338.82; 6547714.28 4899350.30; 6547711.63 4899358.41; 6547707.27 4899373.89
6547702.81 4899385.84; 6547698.72 4899389.32; 6547690.48 4899395.76; 6547680.88 4899405.83
6547668.92 4899416.85; 6547660.43 4899424.67; 6547653.10 4899429.63; 6547643.45 4899433.89
6547634.16 4899435.67; 6547624.30 4899435.71; 6547613.45 4899433.69; 6547602.64 4899429.87
6547590.61 4899424.49; 6547584.92 4899420.14; 6547583.79 4899419.28; 6547569.94 4899404.79
6547561.61 4899393.95; 6547553.86 4899383.19; 6547541.54 4899364.54; 6547534.13 4899351.80
6547526.23 4899334.26; 6547519.16 4899319.24; 6547499.51 4899296.83; 6547491.81 4899289.62
6547491.80 4899289.61; 6547485.81 4899302.83; 6547480.32 4899314.84; 6547468.14 4899341.43
6547458.35 4899376.78; 6547493.76 4899414.29; 6547513.80 4899442.33; 6547549.81 4899473.26
6547576.95 4899498.18; 6547599.34 4899515.14; 6547603.58 4899533.28; 6547640.24 4899553.79
6547659.08 4899590.75; 6547677.79 4899605.05; 6547686.60 4899611.77; 6547690.90 4899614.53
6547692.38 4899612.22; 6547701.62 4899596.12; 6547704.70 4899590.51; 6547735.73 4899515.25
6547749.35 4899481.14; 6547754.49 4899465.01; 6547758.12 4899445.91; 6547759.74 4899430.89
6547759.53 4899397.07; 6547757.31 4899381.65; 6547753.18 4899369.95; 6547747.25 4899356.73
6547744.92 4899346.58; 6547745.53 4899335.08; 6547747.59 4899326.42; 6547751.42 4899313.42
6547755.07 4899305.53; 6547760.46 4899296.73; 6547766.03 4899281.98; 6547770.29 4899274.34
6547771.93 4899268.94; 6547776.09 4899260.53; 6547780.78 4899251.68; 6547785.70 4899239.89
6547789.42 4899230.68; 6547792.70 4899221.72; 6547794.23 4899213.41, 6547796.75 4899205.07
6547797.41 4899197.09; 6547790.10 4899172.27; 6547771.07 4899157.20; 6547757.15 4899150.11
6547729.86 4899141.54; 6547676.86 4899116.58; 6547658.09 4899108.08; 6547644.56 4899096.72
6547631.99 4899105.27; 6547624.85 4899110.02; 6547624.77 4899110.07, 6547618.70 4899115.14
6547615.58 4899116.65; 6547601.38 4899123.49; 6547583.90 4899130.44; 6547581.85 4899131.25
6547580.03 4899131.71; 6547580.03 4899131.71; 6547568.79 4899134.52; 6547567.32 4899134.89
6547565.22 4899135.01; 6547549.35 4899135.98; 6547548.73 4899136.01; 6547548.48 4899135.99
6547541.30 4899135.20; 6547535.07 4899134.51; 6547530.06 4899132.38; 6547528.89 4899131.49
6547525.63 4899129.02; 6547524.83 4899128.42; 6547524.43 4899127.98; 6547514.95 4899117.57
6547514.77 4899117.37; 6547514.53 4899117.07; 6547507.63 4899108.50; 6547507.62 4899108.50
6547500.36 4899099.48; 6547499.65 4899098.06; 6547499.30 4899097.35; 6547497.75 4899094.27
6547497.22 4899091.81; 6547496.33 4899087.74; 6547496.02 4899086.32; 6547495.97 4899084.90
6547495.50 4899069.76; 6547495.89 4899061.70; 6547496.74 4899044.55; 6547497.82 4899029.46
6547498.48 4899020.29; 6547497.73 4899014.70; 6547495.00 4899008.38; 6547493.85 4899007.04
6547492.75 4899005.76; 6547490.11 4899002.69; 6547485.46 4899001.59; 6547481.48 4899002.02
6547476.87 4899005.63; 6547474.46 4899009.00; 6547473.76 4899009.97; 6547473.20 4899010.76
6547472.57 4899012.77; 6547470.45 4899019.63; 6547469.77 4899023.66; 6547467.90 4899034.84
6547467.22 4899046.85; 6547465.84 4899056.31, 6547465.70 4899057.30; 6547464.33 4899061.96
6547462.37 4899063.37; 6547460.90 4899064.43; 6547460.23 4899064.57; 6547458.25 4899064.99
6547445.49 4899064.75; 6547438.57 4899067.41; 6547438.55 4899067.42; 6547434.92 4899069.72
6547434.12 4899070.65; 6547430.49 4899074.88; 6547427.15 4899079.79; 6547425.75 4899083.69
6547424.72 4899090.00; 6547426.17 4899097.94; 6547429.02 4899103.60; 6547431.27 4899107.60
6547434.22 4899111.44; 6547435.70 4899113.36; 6547438.50 4899116.07; 6547440.97 4899118.46
6547445.17 4899123.09; 6547445.65 4899124.66; 6547446.23 4899126.58; 6547446.81 4899128.48
6547446.23 4899129.82; 6547444.50 4899133.82; 6547444.41 4899134.19; 6547443.29 4899138.80
6547443.05 4899139.82; 6547443.66 4899142.86, 6547444.04 4899144.77; 6547444.20 4899145.54
6547444.85 4899146.81; 6547447.17 4899151.30; 6547450.57 4899155.24; 6547455.22 4899158.22
6547456.28 4899158.90; 6547459.62 4899160.70; 6547463.74 4899162.90; 6547472.29 4899166.30
6547475.01 4899166.98; 6547481.34 4899168.56, 6547489.32 4899168.78; 6547488.68 4899278.44
6547488.68 4899278.54; 6547488.72 4899278.56; 6547502.13 4899286.83; 6547511.97 4899294.51
6547520.47 4899308.12; 6547533.41 4899329.79; 6547540.52 4899344.32; 6547551.59 4899365.63
6547569.94 4899392.49; 6547572.33 4899398.33; 6547580.15 4899405.09; 6547595.54 4899408.53
6547612.91 4899408.80; 6547623.28 4899408.21; 6547631.57 4899406.42; 6547641.00 4899400.90
6547651.07 4899392.62; 6547662.29 4899386.60; 6547674.64 4899385.30; 6547685.65 4899384.00
6547689.76 4899383.52; 6547695.61 4899381.73; 6547697.24 4899379.13; 6547700.16 4899373.77
6547700.78 4899357.75; 6547703.79 4899347.39; 6547704.42 4899345.21; 6547709.01 4899329.37
6547716.43 4899311.39; 6547722.01 4899304.19; 6547729.01 4899299.31; 6547734.33 4899297.74
6547737.26 4899297.74; 6547741.71 4899298.98; 6547745.36 4899301.92; 6547746.93 4899303.19
6547747.69 4899303.80; 6547755.02 4899305.52;6547755.07 4899305.53

2. Lokalitet Zlača

Zemljište namijenjeno za društvenu infranstrukturu, turizam i ugostiteljstvo na lokalitetu Zlača, na grafičkim prilozima je označeno sa T2 i D2.

Ukupna površina ovog zemljišta je 20,53 ha.

Zemljište namijenjeno za turizam i ugostiteljstvo (T2), definisano je sljedećim lomnim tačkama:

6545076.99 4912244.27; 6545072.70 4912238.83; 6545068.58 4912230.45; 6545062.88 4912221.34
6545055.83 4912211.66; 6545043.45 4912198.87; 6545028.86 4912185.04; 6545017.42 4912172.52
6545000.75 4912151.65; 6544994.98 4912164.39; 6544993.52 4912174.09; 6544992.00 4912184.16
6544992.00 4912200.23; 6544992.00 4912233.47; 6544992.00 4912258.15; 6544997.86 4912260.65
6545007.04 4912264.58; 6545015.13 4912264.58; 6545030.24 4912261.38; 6545039.74 4912265.54

6545046.30 4912268.20; 6545054.52 4912268.56; 6545062.85 4912261.01; 6545064.48 4912256.28
6545070.20 4912248.25; 6545076.99 4912244.27; 6545118.72 4912367.47; 6545138.45 4912349.55
6545140.80 4912345.59; 6545131.53 4912335.96; 6545114.95 4912319.24; 6545110.99 4912309.85
6545105.35 4912286.62; 6545099.78 4912275.97; 6545098.35 4912272.69; 6545096.59 4912268.63
6545088.56 4912250.62; 6545082.41 4912253.13; 6545075.86 4912255.80; 6545065.86 4912263.64
6545061.54 4912268.33; 6545053.56 4912272.21; 6545042.13 4912271.99; 6545035.77 4912269.19
6545024.89 4912266.60; 6545005.24 4912266.66; 6545001.65 4912264.91; 6544994.64 4912265.00
6544972.27 4912261.21; 6544968.53 4912260.17; 6544964.18 4912258.87; 6544947.58 4912253.20
6544936.02 4912247.92; 6544924.19 4912239.38; 6544909.57 4912228.20; 6544896.28 4912222.33
6544880.77 4912221.89; 6544868.59 4912227.75; 6544856.85 4912238.38; 6544845.76 4912243.43
6544835.92 4912243.46; 6544836.15 4912302.16; 6544907.85 4912303.52; 6544944.51 4912324.91
6544961.96 4912351.42; 6544999.33 4912366.98; 6545016.09 4912358.74; 6545017.16 4912358.36
6545019.85 4912361.59; 6545023.31 4912364.56; 6545026.14 4912366.99; 6545028.10 4912368.66
6545029.91 4912369.73; 6545034.45 4912372.84; 6545044.45 4912376.40; 6545055.49 4912379.95
6545063.06 4912382.37; 6545071.33 4912385.03; 6545078.76 4912387.41; 6545085.75 4912389.76
6545090.22 4912391.27; 6545096.07 4912394.20; 6545105.33 4912398.83; 6545110.90 4912396.00
6545107.71 4912389.24; 6545104.54 4912382.53; 6545102.66 4912378.53; 6545118.72 4912367.47
6544703.69 4914263.27; 6544708.40 4914247.57; 6544710.23 4914241.85; 6544717.96 4914217.69
6544720.40 4914207.92; 6544722.90 4914199.95; 6544692.90 4914189.32; 6544672.90 4914171.42
6544662.47 4914147.09; 6544662.92 4914129.56; 6544652.44 4914103.18; 6544647.15 4914095.33
6544628.25 4914078.13; 6544605.47 4914075.02; 6544601.51 4914078.80; 6544597.63 4914088.34
6544597.68 4914101.24; 6544596.70 4914105.24; 6544595.91 4914108.47; 6544591.03 4914123.37
6544584.40 4914143.60; 6544580.14 4914156.01; 6544575.36 4914169.93; 6544567.80 4914182.71
6544551.56 4914210.15; 6544536.38 4914202.94; 6544529.76 4914197.96; 6544522.38 4914192.41
6544521.95 4914192.83; 6544513.25 4914201.38; 6544513.24 4914201.38; 6544503.47 4914210.97
6544469.16 4914230.65; 6544514.79 4914257.12; 6544515.61 4914278.99; 6544515.77 4914294.39
6544550.75 4914320.21; 6544589.68 4914347.39; 6544613.98 4914363.39; 6544633.02 4914380.35
6544642.10 4914367.97; 6544650.66 4914358.56; 6544663.63 4914346.59; 6544675.21 4914336.83
6544675.71 4914336.16; 6544684.97 4914323.57; 6544691.13 4914306.61; 6544697.37 4914284.97
6544702.06 4914268.67; 6544703.68 4914263.28; 6544703.69 4914263.27; 6544721.24 4914544.24
6544743.59 4914500.52; 6544824.69 4914452.03; 6544824.69 4914452.03; 6544825.19 4914451.61
6544779.52 4914424.62; 6544728.11 4914395.03; 6544682.34 4914359.01; 6544673.29 4914367.93
6544665.16 4914375.43; 6544665.16 4914375.43; 6544652.64 4914386.98; 6544649.04 4914391.96
6544634.70 4914407.33; 6544627.93 4914414.67; 6544621.97 4914418.69; 6544608.74 4914432.04
6544606.56 4914438.12; 6544603.35 4914442.36; 6544597.50 4914445.46; 6544591.65 4914449.02
6544588.75 4914455.03; 6544587.49 4914467.30; 6544585.31 4914485.08; 6544584.04 4914500.75
6544585.86 4914518.16; 6544589.16 4914532.38; 6544587.90 4914543.24; 6544584.72 4914554.51
6544581.53 4914566.56; 6544580.97 4914583.63; 6544571.27 4914595.97; 6544561.26 4914603.81
6544553.18 4914614.05; 6544540.62 4914629.57; 6544529.47 4914640.27; 6544520.37 4914648.91
6544512.07 4914654.37; 6544508.22 4914656.59; 6544494.32 4914664.61; 6544472.99 4914676.75
6544456.21 4914686.41; 6544445.25 4914697.76; 6544436.70 4914699.97; 6544425.43 4914700.76
6544421.03 4914706.90; 6544424.34 4914707.87; 6544432.83 4914714.94; 6544432.20 4914719.50
6544440.53 4914724.53; 6544444.49 4914719.21; 6544478.58 4914684.62; 6544496.65 4914670.63
6544523.26 4914658.36; 6544562.89 4914663.02; 6544562.89 4914663.02; 6544623.24 4914655.82
6544679.00 4914658.86; 6544695.67 4914594.28; 6544720.54 4914545.62; 6544721.24 4914544.24

Zemljište namijenjeno za društvenu infrastrukturu (D2), definisano je sljedećim lomnim tačkama:

6544564.17 4914547.30; 6544562.88 4914507.74; 6544562.13 4914484.65; 6544561.95 4914479.35
6544563.16 4914469.07; 6544564.19 4914465.46; 6544567.29 4914454.57; 6544570.53 4914447.08
6544571.02 4914446.23; 6544571.95 4914444.62; 6544579.80 4914431.06; 6544583.93 4914425.12
6544602.27 4914408.01; 6544580.39 4914386.51; 6544563.25 4914374.32; 6544533.90 4914354.74
6544510.78 4914341.16; 6544515.77 4914294.39; 6544465.69 4914252.35; 6544465.25 4914252.08
6544463.90 4914251.24; 6544449.50 4914242.30; 6544431.99 4914243.34; 6544410.04 4914243.44
6544402.82 4914243.47; 6544398.73 4914243.49; 6544394.25 4914244.24; 6544388.48 4914245.20
6544372.57 4914246.78; 6544371.34 4914246.90; 6544363.97 4914250.26; 6544353.37 4914255.10
6544347.07 4914260.11; 6544344.03 4914262.52; 6544330.21 4914274.64; 6544329.78 4914274.95
6544323.61 4914279.34; 6544312.67 4914287.69; 6544309.72 4914291.97; 6544309.79 4914297.81
6544316.22 4914312.79; 6544316.30 4914316.04; 6544312.08 4914322.84; 6544309.05 4914332.30
6544308.91 4914340.58; 6544309.20 4914345.46; 6544313.34 4914349.23; 6544319.85 4914353.00
6544335.77 4914359.37; 6544350.48 4914364.10; 6544362.28 4914370.39; 6544370.19 4914377.65
6544371.53 4914380.66; 6544375.41 4914395.75; 6544361.22 4914416.12; 6544352.87 4914431.81
6544346.36 4914438.15; 6544340.28 4914460.47; 6544330.66 4914477.85; 6544329.48 4914481.56
6544327.37 4914500.83; 6544326.02 4914519.38; 6544326.87 4914532.83; 6544332.44 4914546.92
6544339.44 4914557.46; 6544349.25 4914566.19; 6544361.40 4914574.29; 6544373.97 4914580.70
6544386.99 4914588.98; 6544394.08 4914591.51; 6544401.17 4914591.85; 6544406.73 4914593.96
6544408.17 4914597.05; 6544405.31 4914602.57; 6544398.43 4914614.68; 6544391.23 4914623.19
6544382.71 4914628.42; 6544364.37 4914639.55; 6544350.61 4914651.33; 6544350.34 4914651.61
6544342.61 4914659.75; 6544337.81 4914665.55; 6544334.21 4914669.28; 6544327.34 4914675.16
6544318.34 4914682.02; 6544310.01 4914689.90; 6544301.88 4914698.89; 6544298.47 4914702.91
6544292.54 4914708.77; 6544284.86 4914715.91; 6544273.54 4914727.44; 6544264.66 4914736.05

6544254.67 4914744.04; 6544243.54 4914754.70; 6544249.02 4914758.74; 6544253.74 4914763.27
6544254.72 4914764.91; 6544254.67 4914766.91; 6544255.85 4914773.35; 6544256.11 4914783.03
6544253.73 4914791.28; 6544251.14 4914797.13; 6544247.83 4914802.56; 6544264.97 4914796.56
6544269.99 4914793.04; 6544274.29 4914790.30; 6544278.28 4914789.00; 6544289.27 4914787.65
6544309.84 4914779.77; 6544318.55 4914775.05; 6544326.27 4914772.31; 6544333.64 4914768.88
6544341.97 4914763.76; 6544356.85 4914756.24; 6544360.63 4914753.34; 6544362.39 4914749.98
6544363.68 4914742.63; 6544366.30 4914738.18; 6544373.27 4914731.80; 6544379.72 4914725.62
6544386.56 4914715.97; 6544389.69 4914711.15; 6544392.49 4914707.51; 6544394.70 4914704.97
6544398.41 4914702.49; 6544401.59 4914701.23; 6544404.43 4914696.13; 6544407.66 4914691.07
6544410.36 4914686.42; 6544414.91 4914676.77; 6544418.90 4914671.54; 6544427.22 4914665.33
6544438.77 4914655.79; 6544439.09 4914655.52; 6544447.72 4914655.52; 6544452.90 4914652.94
6544470.46 4914646.61; 6544488.31 4914644.59; 6544495.51 4914642.58; 6544501.27 4914635.39
6544510.15 4914627.35; 6544513.35 4914624.46; 6544527.95 4914611.06; 6544528.51 4914610.50
6544535.12 4914603.83; 6544538.77 4914600.14; 6544545.54 4914590.50; 6544553.77 4914578.77
6544554.89 4914577.18; 6544561.55 4914564.36; 6544561.68 4914563.50; 6544564.17 4914547.30

Član 12.

Društvena infrastruktura, turizam i ugostiteljstvo van definisanih lokaliteta

Okolišni edukacijski centar sa kampom gradit će se na lokalitetu Krabanja. Detaljna pozicija kao i površina zemljišta koje će biti angažovano za izgradnju Centra odredit će se naknadno na osnovu dodatnih analiza reljefnih, klimatskih i drugih karakteristika terena.

Član 13.

Građevinsko zemljište utvrđeno za razvoj sporta i rekreacije:

1. Zona rekreacije na lokalitetu „Muška voda“ - R1

Površina zone je 11,87 ha.

Zemljište namijenjeno sportu i rekreaciji na lokalitetu „Muška voda“, na grafičkim prilozima označeno sa R1, definisano je sljedećim lomnim tačkama:

6547682.84 4899683.87; 6547750.18 4899597.18; 6547753.64 4899524.45; 6547756.28 4899512.81
6547763.04 4899500.06; 6547788.62 4899469.49; 6547802.27 4899449.79; 6547815.77 4899455.63
6547829.46 4899444.56; 6547854.85 4899423.48; 6547880.14 4899401.82; 6547908.09 4899387.54
6547941.19 4899379.12; 6547973.53 4899378.51; 6548003.73 4899374.32; 6548018.92 4899375.29
6548029.77 4899377.82; 6548045.08 4899385.44; 6548054.37 4899388.57; 6548070.36 4899391.83
6548092.09 4899397.30; 6548110.67 4899400.65; 6548126.06 4899399.77; 6548133.22 4899399.97
6548149.45 4899401.11; 6548163.60 4899399.81; 6548175.77 4899399.81; 6548190.91 4899398.49
6548211.61 4899398.54; 6548222.95 4899399.40; 6548235.77 4899399.15; 6548272.57 4899399.19
6548290.57 4899404.68; 6548320.19 4899409.94; 6548328.30 4899414.01; 6548333.91 4899421.87
6548333.32 4899431.19; 6548324.13 4899442.57; 6548318.83 4899442.09; 6548281.75 4899426.46
6548259.29 4899421.38; 6548221.27 4899420.18; 6548195.11 4899424.61; 6548189.98 4899424.68
6548154.60 4899430.99; 6548148.39 4899430.99; 6548132.89 4899433.15; 6548119.88 4899435.38
6548097.88 4899434.48; 6548079.22 4899430.33; 6548070.66 4899426.54; 6548032.23 4899414.26
6548020.11 4899412.65; 6547990.85 4899412.59; 6547969.33 4899417.44; 6547913.62 4899435.74
6547893.46 4899447.61; 6547878.26 4899462.35; 6547895.87 4899465.85; 6547869.61 4899500.78
6547831.93 4899587.38; 6547822.79 4899615.95; 6547756.08 4899656.46; 6547754.08 4899656.49
6547489.13 4899985.73; 6547508.68 4899927.13; 6547549.55 4899846.70; 6547565.15 4899824.24
6547580.37 4899794.21; 6547589.59 4899781.78; 6547595.91 4899777.94; 6547603.07 4899777.26
6547614.51 4899784.95; 6547633.53 4899792.98; 6547648.32 4899794.53; 6547659.61 4899792.93
6547675.98 4899785.99; 6547487.85 4900011.21; 6547405.43 4899939.14; 6547410.85 4899931.48
6547422.33 4899920.34; 6547455.99 4899895.47; 6547553.69 4899788.06; 6547602.81 4899740.81
6547686.60 4899611.77; 6547690.90 4899614.53; 6547701.62 4899596.12; 6547749.35 4899481.14
6547759.74 4899430.89; 6547759.53 4899397.07; 6547757.31 4899381.65; 6547753.18 4899369.95
6547747.25 4899356.73; 6547744.92 4899346.58; 6547745.53 4899335.08; 6547751.44 4899313.35
6547735.77 4899310.29; 6547725.93 4899314.88; 6547718.38 4899322.75; 6547714.28 4899350.30
6547702.81 4899385.84; 6547690.48 4899395.76; 6547653.10 4899429.63; 6547643.45 4899433.89
6547624.30 4899435.71; 6547613.45 4899433.69; 6547590.61 4899424.49; 6547584.92 4899420.14
6547569.94 4899404.79; 6547534.13 4899351.80; 6547519.16 4899319.24; 6547491.81 4899289.62
6547488.72 4899278.56; 6547511.97 4899294.51; 6547569.94 4899392.49; 6547572.33 4899398.33
6547580.15 4899405.09; 6547595.54 4899408.53; 6547631.57 4899406.42; 6547651.07 4899392.62
6547662.29 4899386.60; 6547695.61 4899381.73; 6547700.16 4899373.77; 6547700.78 4899357.75
6547716.43 4899311.39; 6547722.01 4899304.19; 6547729.01 4899299.31; 6547737.26 4899297.74
6547747.69 4899303.80; 6547823.18 4899325.18; 6547843.63 4899319.00; 6547827.62 4899385.49
6547794.35 4899449.85; 6547753.47 4899501.76; 6547745.71 4899522.38; 6547745.65 4899552.01
6547740.71 4899601.42; 6547744.80 4899653.47; 6547730.95 4899671.32; 6547720.48 4899686.47
6547696.75 4899745.85; 6547669.54 4899776.85; 6547656.40 4899784.37; 6547643.95 4899784.76
6547619.37 4899773.43; 6547606.90 4899769.95; 6547592.67 4899770.40; 6547580.51 4899779.57
6547508.62 4899910.18; 6547482.45 4899966.19; 6547480.50 4900006.28; 6547473.87 4900019.40
6547462.73 4900025.79; 6547438.28 4900032.01; 6547423.99 4900032.25; 6547394.39 4900038.08
6547371.98 4900039.80; 6547364.73 4900038.75; 6547268.94 4900375.88; 6547311.48 4900212.30
6547306.47 4900177.25; 6547310.73 4900160.24; 6547316.15 4900158.04; 6547321.74 4900152.36

6547332.08 4900133.62; 6547342.33 4900133.81; 6547349.44 4900117.94; 6547347.05 4900100.12
6547355.77 4900086.60; 6547368.79 4900049.27; 6547349.89 4900050.59; 6547339.22 4900057.09
6547324.95 4900072.20; 6547298.19 4900132.96; 6547289.76 4900142.30; 6547217.04 4900232.05
6547219.42 4900265.93; 6547215.91 4900310.07; 6547208.29 4900329.79; 6547170.38 4900385.97
6547224.69 4900422.61; 6547244.73 4900417.61

2. Zona sporta i rekreacije na lokalitetu Zlača - R2

Ukupna površina je 36,33 ha.

Zemljište namijenjeno sportu i rekreaciji na lokalitetu Zlača, na grafičkim prilozima označeno sa R2, definisano je sljedećim lomnim tačkama:

6545134.01 4912234.22; 6545134.01 4912214.83; 6545092.58 4912113.64; 6545022.97 4912138.42
6545032.08 4912156.86; 6545075.93 4912203.44; 6545098.92 4912238.28; 6545105.09 4912260.03
6545113.59 4912269.75; 6545021.79 4913535.36; 6545116.27 4913472.38; 6545119.49 4913466.04
6545124.24 4913464.53; 6545199.42 4913406.34; 6545217.75 4913406.65; 6545244.04 4913406.65
6545302.16 4913353.59; 6545337.13 4913234.99; 6545359.16 4913205.86; 6545373.25 4913178.74
6545381.60 4913148.56; 6545385.73 4913098.91; 6545384.68 4913069.49; 6545378.85 4913049.73
6545369.35 4913033.65; 6545345.02 4913015.17; 6545335.28 4913005.71; 6545313.06 4912973.35
6545288.75 4912950.90; 6545252.50 4912889.35; 6545243.14 4912835.62; 6545248.41 4912794.18
6545304.07 4912673.58; 6545305.36 4912634.14; 6545168.45 4912377.24; 6545140.80 4912345.59
6545102.66 4912378.53; 6545110.90 4912396.00; 6545105.33 4912398.83; 6545016.09 4912358.74
6544999.33 4912366.98; 6544961.96 4912351.42; 6544944.51 4912324.91; 6544907.85 4912303.52
6544836.15 4912302.16; 6544836.42 4912374.06; 6544870.78 4912383.56; 6544890.38 4912411.91
6544935.59 4912465.21; 6544968.29 4912486.36; 6545060.16 4912526.39; 6545085.29 4912607.39
6545159.41 4912720.14; 6545128.53 4912852.72; 6545156.26 4912875.36; 6545176.13 4912904.63
6545190.66 4912953.00; 6545197.15 4912990.35; 6545183.21 4913024.11; 6545140.69 4913046.32
6545089.99 4913045.63; 6545081.05 4913051.51; 6545076.73 4913088.11; 6545021.34 4913127.16
6545017.49 4913134.40; 6545008.08 4913163.85; 6544992.98 4913177.94; 6544866.40 4913385.48
6544813.39 4913430.57; 6544818.59 4913442.71; 6544849.29 4913443.12; 6544853.99 4913464.45
6544859.66 4913472.88; 6544888.62 4913490.76; 6544904.94 4913512.87; 6544919.23 4913525.99
6544924.48 4913551.62; 6544930.46 4913562.58; 6544937.93 4913569.76; 6545307.10 4912944.85
6545392.58 4912933.13; 6545363.37 4912875.98; 6545354.45 4912808.67; 6545377.28 4912746.45
6545314.78 4912708.65; 6545260.14 4912819.05; 6545264.34 4912849.80; 6545267.21 4912872.60
6545289.28 4912920.24; 6545308.17 4912954.87; 6545314.54 4912960.85; 6545315.95 4912959.36
6545401.49 4913044.27; 6544964.25 4914124.57; 6544970.40 4914090.53; 6544974.15 4913999.38
6545040.24 4913837.09; 6545043.91 4913816.38; 6545031.44 4913729.07; 6545036.05 4913671.18
6545133.84 4913517.24; 6545193.81 4913470.84; 6545221.05 4913425.46; 6545192.23 4913427.01
6545157.41 4913456.46; 6545105.16 4913505.48; 6544999.79 4913575.43; 6544950.69 4913591.54
6544923.42 4913614.88; 6544921.90 4913645.09; 6544939.59 4913673.60; 6544964.52 4913674.74
6544975.48 4913686.60; 6544996.86 4913731.45; 6545024.99 4913799.55; 6545011.74 4913749.03
6545019.43 4913837.92; 6545000.00 4913865.75; 6544954.77 4913970.99; 6544879.29 4914013.32
6544841.81 4914057.18; 6544833.22 4914062.95; 6544831.85 4914074.06; 6544816.11 4914101.79
6544816.95 4914113.32; 6544827.01 4914130.62; 6544836.76 4914125.48; 6544844.75 4914133.60
6544911.40 4914072.37

Član 14.

Rekreacija unutar druge namjene

Obuhvata rekreacione površine unutar šumskog zemljišta, poljoprivrednog zemljišta i zona sanitarne zaštite na kojima se dozvoljava namjensko uređenje. Pripadaju namjeni sport i rekreacija i opisuju se u dijelu koji se odnosi na građevinsko zemljište, iako rekreativne površine nisu građevinsko zemljište.

Šumsko zemljište

Član 15.

Pod šumskim zemljištem se podrazumijeva ono na kojem postoje šume, kao i neobrasle površine koje se u katastru vode kao šumsko zemljište. Šume na ovom području predstavljaju jedan od osnovnih razvojnih resusra.

Ove površine koristiti na način kako je Prostornim planom utvrđeno.

Poljoprivredno zemljište

Član 16.

Pod poljoprivrednim zemljištem u Prostornom planu su definisane livade i pašnjaci. Oranične površine su sadržane u okviru planiranih stambenih zona te se na njima može organizovati ratarska proizvodnja. Posebno je potrebno štititi površine pod poljoprivrednim zemljištem gdje je poljoprivredna proizvodnja organizovana po principu organske proizvodnje tj. proizvodnje koja uvažava principe koji će osigurati zaštitu svih vrijednosti područja i osigurati određene proizvode za ličnu upotrebu proizvođača.

Za slučaj registrovanja ugroženosti nekog od sistema treba zaustaviti korištenje površina kao proizvodnog potencijala.

Ove površine koristiti na način kako je Prostornim planom utvrđeno.

Vodene površine

Član 17.

Pod vodenim površinama se u Prostornom planu podrazumijevaju veći vodotoci (Drinjača, Oskova, Krabanja, Krabašnica, zatim Velika i Mala Zlača, Studešnica, Bebroštica, Bukovica, Budim, Rapatnica, Podgornica, Mačkovac, Gradinski potok) i Paučko jezero.

Eksploataciono polje magnezita

Član 18.

Rudno zemljište u obuhvatu Prostornog plana je ograničeno na zonu rudnika magnezita. Korištenje ovog zemljišta mora biti u skladu sa Prostornim planom i propisima koji tretiraju ovu oblast.

Infrastrukturni pojasevi

Član 19.

Zaštitni pojasevi saobraćajnica

Zaštitni pojas uz javne caste ili zaštitni cestovni pojas je zemljišni pojas koji se uspostavlja radi zaštite caste i sigurnosti prometa na njoj.

Zaštitni cestovni pojas štiti cestu od štetnih uticaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne caste, a u njemu važi poseban režim gradnje.

U toku pribavljanja odobrenja za građenje i lokacijskih uslova objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar cestovnog i zaštitnog pojasa javne caste obavezno se pribavlja prethodna saglasnost od upravitelja caste.

Zaštitni cestovni pojas se mjeri sa svake strane vanjskog ruba zemljišnog pojasa ceste (cestovna parcela) i iznosi za:

- regionalne ceste 10 m,
- lokalne ceste 5 m.

(Zakon o cestama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.12/10).

Član 20.

Zaštitni pojas dalekovoda

Zaštitni pojas za 10 kV (20 kV) dalekovode iznosi ukupno 9 metara (po 4,5 m sa jedne i druge strane od ose dalekovoda).

Odnosi svih objekata i elektroenergetskih vodova moraju se rješavati u skladu sa važećim propisima koji tretiraju ovu oblast.

Član 21.

Zone sanitarne zaštite

Zone sanitarne zaštite utvrđuju se za izvorišta „Muška voda“ i „Studešnica“.

„Muška voda“

Ovo izvorište sačinjavaju dvije skupine izvorišta: glavni izvori I1, I1a, I1b, I1c i izvorišta I2 i I2a. Uže zaštitne zone navedenih izvorišta „Muška voda“ predstavljaju zone najstrožijeg režima zaštite i obuhvataju neposredni prostor oko kaptažnih objekata gdje je zabranjen pristup neovlaštenim licima i bit će ograđena čvrstom ogradom u sklopu I zaštitne zone. Površina ove zone je određena geološkim i hidrogeološkim istraživanjima kao i Zakonom o zaštitnim zonama i iznosi F = 0,235 ha. U I zaštitnoj zoni zahvata izvorišta su smješteni objekti vodovodnog sistema: kaptažni objekti, sabirne komore i cjevovodi. Druga zaštitna zona predstavlja zonu ograničenog režima zaštite a njome se štite bilansi izvorišta „Muška voda“, ponori, rasjedi i površinski vodotoci. Na području II zaštitne zone izvorišta zabranjeno je izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta.

Prostornim planom se daje prijedlog II Zone sanitarne zaštite izvorišta „Muška voda“ sa površinom od 72,88 ha (grafički prilog br. 8). Konačne granice zona sanitarne zaštite ovog izvorišta, će biti utvrđene Odlukom o zonama sanitarne zaštite izvorišta prirodne mineralne vode „Muška voda“.

„Studešnica“

Odlukom o zonama sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama izvorišta vode za piće „Studešnica“, utvrđene su zone sanitarne zaštite izvorišta i mjere zaštite izvorišta od zagađenja. Ia zaštitna zona se utvrđuje na lokalitetu kaptiranog izvora, te obuhvata površinu od 0,785 ha oko izvora. Ib zaštitna zona se utvrđuje na dvanaest lokaliteta i obuhvata ponore koji su obilježeni brojevima 1 -12, ukupne površine 18,76 ha. Druga zaštitna zona obuhvata područje ukupne površine 1.160,46 ha. Treća zaštitna zona je zona blagog režima zaštite i obuhvata prostor površine 2.076,14 ha.

Član 22.

Pored utvrđenih, za izvorišta za koja nisu definisane zone sanitarne zaštite potrebno je dati prijedlog zona zaštite. Takva su izvorišta Krabašnice, Gluhe Bukovice, Male Zlače i Velike Zlače, kao i ostalih potencijalnih vodozahvata koji će se uključiti u vodosnabdijevanje naselja u Zaštićenom pejzažu i njegovoj okolini, a koje treba u narednim fazama terenskim istraživanjima potvrditi i provesti proceduru usvajanja.

Za izvorište Gluha Bukovica, a u skladu sa Prostornim planom Tuzlanskog kantona, Prostornim planom se daje Uslovna granica zone sanitarne zaštite.

Član 23.

Unutar zona sanitarne zaštite, opisanim u prethodnom članu, primjenjuju se mjere i propisi utvrđeni važećom regulativom u oblasti voda.

Posebni režimi očuvanja i korištenja područja

Zaštićene zone

Član 24.

Utvrđuju se tri zaštićene zone u obuhvatu Prostornog plana.

Zaštićene zone su definisane granicama koje se na terenu trebaju označiti, i na njih se odnose mjere zaštite precizirane Prostornim planom.

Granice zaštićenih zona

Član 25.

I zaštićena zona

Prva zaštićena zona (zona A) predstavlja prostor najviših vrijednosti, koje moraju ostati u potpunosti očuvane.

Površina Prve zaštićene zone je 2503,39 ha.

Prva zaštićena zona (zona A) se sastoji od pet prostornih cjelina međusobno nepovezanih, označenih kao: A1, A2, A3, A4 i A5.

Prostorna cjelina A1 sa površinom koja iznosi 1.746,50 ha, je najveća prostorna cjelina Prve zaštićene zone (zona A) i najvećim svojim dijelom se prostire na slivna područja vodotoka Velika Zlača i Mala Zlača, a manjim dijelom u području potoka Skakavac.

Granica prostorne cjeline A1 polazi od kote Konjuh 1326, nedaleko do tromeđe općina Banovići, Olovo i Kladanj. Granica ove zone od ove kote ide sjeverozapadno, granicom Zaštićenog pejzaža “Konjuh” gdje dolazi na kotu “Ravni bor” 1104, zatim kotu “Ploča” 1009, gdje prateći granicu dolazi na kotu “Kalem” 996. Sa kote “Kalem” 996, granica se odvaja od granice Zaštićenog pejzaža i ide u pravcu istoka vododjelnicom do grede “Nevesilj” u dužini od 700 m, a zatim niz gredu “Nevesilj“ do kote 850 u dužini od 1300 m, zatim skreće u pravcu jugoistoka, ide niz gredu prema uzvišenju “Stolica”, tj. koti 748 u dužini od 1100 m. Sa ove kote granica zone A1 sa zonom B1 spušta se stazom niz gredu u pravcu jugoistoka 500 m, a zatim na jug prema potoku Velika Zlača u dužini 400 m. Granica se spušta nizvodno potokom Velika Zlača u pravcu istoka do ušća sa potokom Mala Zlača u dužini od 650 m, od ovog ušća potoka granica skreće u pravcu juga u pravcu Zobika, ide uzvodno potokom Mala Zlača do kote 467 ispod Varde u dužini od 850 m, zatim produžava uzvodno Malom Zlačom u dužini od 1300 m do lovačke kuće „Zobik”. Od lovačke kuće „Zobik” skreće u pravcu jugoistoka u dužini 750 m do „Srednje kose“, odakle granica skreće u pravcu sjeveroistoka u dužini 500 m ispod kote 793, odakle granica ide u pravcu jugoistoka pješačkom stazom tj. gredom na “Vinkovačku kosu” u dužini od 850 m, zatim skreće sjeveroistočnom gredom u dužini 250 m na kotu 899. Od ove kote niz gredu granica skreće u pravcu istoka prema potoku Skakavac tj. na granicu političkih općina Banovići i Kladanj na koordinatu 6545045,4907970, odakle se penje na greben “Kobila“ na tačku 6545286,4907726, a zatim grebnom ide sjeverno na kotu 686 odakle se spušta na ušće potoka

Skakavac u Krabašnicu. Odavde se granica lomi pod uglom 90 stepeni na jugoistok, gdje preko "Palučka" ide Krabanjaskim kršom na kotu 787, zatim 943 te na kotu 966. Ovdje se granica lomi u pravcu jugozapada preko "Ravne Krabanje" i dolazi na "Konjušić" na tačku 6546423,4906189, a zatim ide šumskim putem sjeverozapadno na kotu 1117 "Polovno brdo" i dalje sjeverozapadno šumskim putem na kotu 1191 "Mali Konjuh", gdje se lomi na jugozapad i izlazi na početnu tačku (kota 1326 "Konjuh")

Prostorna cjelina A2 zauzima površinu od 534,08 ha. Granica prostorne cjeline A2 polazi ispod kote 977 sa "Trošnog kamena" i ide u pravcu sjevera vododjelnicom preko "Brezovih plana" u dužini od 1300 m do kote 917 "Omarići", izlazeći šumskom stazom u dužini od 500 m, preko "Zaloma" do kote 832 "Jelova glava" u dužini 1100 m. Granica zona A2 i B1 ide grebenom u pravcu zapada i silazi na ušće Studešnice u rijeku Oskovu u dužini 1400 m, te grebenom u pravcu jugoistoka vododjelnicom Oskove i Studešnice na kotu 809 "Butković" u dužini od 1900 m, te preko kota 718, 837 i 852 prema koti 977 "Trošni kamen" u dužini 2800 m.

Prostorna cjelina A3 zauzima površinu od 132,80 ha. Granica polazi sa kote 799, a pored potoka Rapatnica i ide u pravcu zapada preko tačaka 6546283,4903355, zatim 6546103,4903329, do tačke 6545873,4899914, odakle dolazi na tačku 6545365,4903001 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža, odakle se lomi u pravcu juga i granicom Zaštićenog pejzaža ide do mjesta zvanog "Bare". Dalje nastavlja u istom pravcu do tačke 6546934,4900870 gdje skreće okomito prema istoku do tačke 6547198,4900973, gdje se lomi u pravcu sjeverozapada do tačke 6547017,4901412 i dalje preko tačaka 6546592,4902365 i 6546553,4903014 dolazi na polaznu tačku (kotu 799)

Prostorna cjelina A4 sa površinom koja iznosi 57,88 ha, je područje oko pećinskog sistema „Bebrava". Granica ove prostorne cjeline polazi od uvale Zveka i u pravcu jugozapada presijeca potok Bebroštica i šumski put u dužini 1000 m, izlazi na padinu Lug do kote 940, gdje se lomi u pravcu istoka, dolazi do potoka zv. „Bebroštica". Sa ovog mjesta granica ide u pravcu istoka i dolazi do izvora bezimenog potoka. Sa ovog mjesta granica i dalje ide u pravcu istoka do mjesta zv."Tisovac" kota 1008, odakle dalje ide u pravcu sjevera do Zveke u dužini 950 m gdje se i završava.

Prostorna cjelina A5 sa površinom koja iznosi 32,12 ha, je na području spomeničkog lokaliteta „Djevojačka pećina". Granica polazi od tačke 6552709,4897089 u pravcu zapada i prati granicu Zaštićenog pejzaža sve do tačke 6551902,4897246, gdje skreće prema zapadu do tačke 6551849,4897209, a zatim ide na tačku 6551910,4896902 te na tačku 6551838,4896642, odakle savija na jugoistok do tačke 6552328,4896494. Odatle granica skreće na sjeveroistok na tačke 6552357,4896516; 6552360,4896715; 6552410,4896747; 6552535,4896750; 6552558,4896789; 6552487,4896858; 6552487,4896903; te izlazi na polaznu tačku 6552709,4897089

Član 26.

II zaštićena zona

U drugoj zaštićenoj zoni (zona B), prvenstveno se ostvaruje očuvanje i zaštita izvornog stanja prirode, u cilju konzervacije osnovnih vrijednosti eko-sistema, te osiguranja mogućnosti za istraživanja, edukaciju, razvoj turizma i fizičku i duhovnu rekreaciju.

Površina Druge zaštićene zone - Zone B je 5.085,62 ha.

Druga zaštićena zona - Zona B se sastoji od četiri prostorne cjeline međusobno nepovezane, označene kao: B1, B2, B3 i B4.

Prostorna cjelina B1 sa površinom koja iznosi 4.578,30 ha, je najveća prostorna cjelina Druge zaštićene zone - Zone B. Najveći dio zone B1 lociran je na području općine Kladanj zauzimajući cjelokupan središnji i zapadni dio zaštićenog područja, dok na području općine Banovići najvećim dijelom zauzima dio slivnog područja Oskove i veći dio slivnog područja vodotoka Krabanje.

Granica prostorne cjeline B1 počinje na vanjskoj granici Zaštićenog pejzaža sa kote 996 "Kalem", u pravcu istoka ide vododjelnicom do grede "Nevesilj" u dužini od 700 m, a zatim niz gredu "Nevesilj" do kote 850 u dužini od 1300 m, zatim skreće u pravcu jugoistoka i ide niz gredu prema uzvišenju "Stolica" tj. koti 748 u dužini od 1100 m, sa ove kote granica zone B1 sa zonom A1 spušta se stazom niz gredu prema potoku Velika Zlača u pravcu jugoistoka u dužini 850 m.Granica se dalje spušta nizvodno potokom Velika Zlača u pravcu istoka do ušća sa potokom Mala Zlača u dužini od 650 m, od ovog ušća potoka granica skreće u pravcu juga u pravcu Zobika, ide uzvodno potokom Mala Zlača do kote 467 ispod Varde u dužini od 850 m, zatim produžava uzvodno Malom Zlačom u dužini od 1300 m do lovačke kuće „Zobik". Od lovačke kuće „Zobik" skreće u pravcu jugoistoka u dužini 750 m do Srednje kose, odakle granica skreće u pravcu sjeveroistoka u dužini 500 m ispod kote 793. Od kote 793 granica ide u pravcu jugoistoka pješačkom stazom tj. gredom na "Vinkovačku kosu" u dužini od 850 m, zatim skreće sjeveroistočno gredom u dužini od 250 m na kotu 899, od ove kote niz gredu granica skreće u pravcu istoka prema potoku Skakavac, tj. na granicu političkih općina Banovići i Kladanj na koordinatu 6545045,4907970, odakle se penje na greben "Kobila" na tačku 6545286,4907726, a zatim grebenom ide sjeverno na kotu 686 odakle se spušta na ušće potoka Skakavac u Krabašnicu. Odavde se granica lomi pod uglom 90 stepeni na jugoistok gdje preko "Palučka" ide "Krabanjaskim kršom" na kotu 787, zatim 943 te na kotu 966. Ovdje se granica lomi u pravcnu jugozapada preko "Ravne Krabanje" i dolazi na "Konjušić" na tačku 6546423,4906189, a zatim ide šumskim putem sjeverozapadno na kotu 1117 "Polovno brdo" i dalje sjeverozapadno šumskim putem na kotu 1191 "Mali Konjuh", gdje se lomi na jugozapad i izlazi na kotu 1326 "Konjuh", odakle skreće na jug i ide granicom Zaštićenog pejzaža do granice sa Prostornom cjelinom A3. Dalje se granica lomi istočno i ide granicom Prostorne cjeline A3 sve do tačke 6547198,4900970, gdje se naslanja na prostornu cjelinu C2. Dalje ide južno tačkama 6547293,4900774; 6547299,4900567; 6547392,4900203; 6547497,4900013; 6547777,4899882; 6547852,4899780; 6548071,4899282; 6548412,4898915; 6548613,4898682; 6548744,4898580; 6549169,4898542; 6549499,4898612 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža. Dalje granica ove prostorne cjeline ide sjeverno granicom Zaštićenog pejzaža sve do kote 977 "Trošni kamen", gdje dalje ide granicom prostorne cjeline A2, kada dalje nastavlja sjeverno granicom Zaštićenog pejzaža do tačke 6544873,4914410, gdje se naslanja na prostornu cjelinu C1 i pod oštrim uglom skreće južno na tačke 6544896,4914318; 6544917,4914289; 6544909,4914261; 6544965,4914192; 6544968,4914006; 6545045,4913822; 6545034,4913676; 6545144,4913510; 6545221,4913431; 654328,4913339; 6545374,4912753; 6545318,4912710; 6545185,4912352; 6545119,4912268; 6545142,4912229; 6545093,4912117; 6545042,4912132; 6544955,4911912; 6544687,4912122; 6544321,4912104; 6544377,4912403; 6544168,4912743; 6544306,4912835; 6543851,4913469; 6544457,4914057; 6544477,4914200; 6544436,4914246; 6544362,4914251; 6544306,4914292; 6544308,4914353; 6544375,4914389; 6544326,4914550; 6544411,4914599; 6544347,4914660 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža, odakle u pravcu zapada ide granicom zaštićenog pejzaža na polaznu tačku (kota 996 Kalem).

Prostorna cjelina B2 sa površinom koja iznosi 186,13 ha, se prostire u slivnom području rječice Srebrenice, pritoke Drinjače. Granica polazi sa kote 1008 gdje blago povija u pravcu juga i presijeca rijeke Katranicu i Srebrenicu, a u neposrednoj blizini ušća ove dvije rijeke, i ide do kote 1109 zv. „Velika crna stijena". Sa ovog mjesta granica ide u pravcu istoka, presijeca put za selo Milankovići na malom mostu i rijeku Borovnicu i dolazi do kote 770 gdje je ujedno i granica zaštićenih B2 i C2 zona. Sa ovog mjesta granica ide u pravcu sjevera i dolazi do kote 732,7 (mali kamenolom). Granica dalje ide u istom pravcu, presijeca rijeku Srebrenicu, šumski put iznad hotela „Konjuh" na koti 750. Sa ovog mjesta granica se odvaja u pravcu sjevera i dolazi na kotu 1008 odakle je i počela.

Prostorna cjelina B3 sa površinom koja iznosi 91,66 ha odnosi se na saobraćajnicu koja povezuje zone C2 i A4. Granica polazi sa kote 735, ide u pravcu juga do parcela k.č. br. 954/1 i 807, a zatim granicom parcela k.č. br. 812, 814, 824, 825, 832 i 835 K.O. Brateljevići, koje su van zaštićene zone, a do kote 817 koja se nalazi kod bezimenog potoka.

Na ovom mjestu granica se blago lomi i ide u pravcu istoka do kote 793 u neposrednoj blizini puta odnosno velike krivine. Na ovom mjestu granica se lomi pod uglom od 270°, ide u pravcu juga do kote 940 gdje se lomi u pravcu sjeveroistoka, presijeca put i potok Bebroštica i ide do Zveke. Na ovom mjestu granica se lomi pod uglom od 270°, ide u pravcu sjeverozapada prema izvorima zv. „Laze" i „Mali lug" kota 800, sa ovog mjesta granica dalje ide u pravcu sjevera do potoka zv. „Negajski potok" gdje je ujedno i granica zaštićenih zona C2 i B3. Sa ovog mjesta granica se odvaja u pravcu sjevera do kote 735 gdje se i završava.

Prostorna cjelina B4 sa površinom koja iznosi 229,54 ha, je zaštitna zona spomeničkog lokaliteta „Djevojačka pećina", kao i drugih speleoloških objekata u neposrednoj blizini. Svojim južnim krakom ova zaštićena prostorna cjelina obuhvata slivno područje vodotoka Gluha Bukovica, kao vodoopskrbnog prirodnog sistema općine Kladanj.

Granica polazi sa kote 943 zv. „Vis" iznad sela Brateljevići i ide granicom Zaštićenog pejzaža u pravcu istoka obavijajući granicu prostorne cjeline A5 te vraćajući se na granicu Zaštićenog pejzaža ide sjeverno do tačke 6551614,4897670 gdje skreće jugozapadno uz granicu prostorne cjeline C2, i nastavlja idući tom granicom preko tačaka 65515852,4897531; 6551534,4897556; 6551343,4897555; 6551262,4897472; 6551275,4897332 gdje ponovo izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža. Dalje ova prostorna cjelina nastavlja granicom prostone cjeline C2 preko sljedećih tačaka 6551217,4897307; 6551105,4897378; 6551053,4897302; 6550998,4897294; 6551039,4897448; 6550964,4897455; 6550973,4897586; 6550943,4897645; 65509494897675; 6550979,4897693; 6550971,4897711; 6550918,4897737; 6550921,4897767; 6550893,4897781; 6550848,4897760; 6550402,4897722; 6550265,4897668; 6550129,4897709; 6550040,4897778; 6549843,4898036; 6549773,4898067; 6549706,4898067; 6549634,4898021; 6549539,4897816; 6549511,4897661; 6549353,4897300 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža. Odatle granica lomi oštro na istok i ide granicom Zaštićenog pejzaža na polaznu tačku (kota 943 "Vis").

Član 27.

III zaštićena zona

Treća zaštićena zona (zona C), zbog svoje ambijentalne vrijednosti namijenjena je prvenstveno za rekreaciju, sport, naučno-nastavni rad, stanovanje i turizam.

Površina Treće zaštićene zone je 550,76 ha.

Treća zaštićena zona (zona C) je podijeljena na dvije prostorne cjeline: C1 i C2.

Prostorna cjelina C1 sa površinom koja iznosi 233,28 ha, zauzima uski sjeverni dio zaštićenog područja u općini Banovići i to od lokaliteta Grab potok, pa do rekreativnog platoa objekta „Zlača". Granica ove prostorne cjeline ide sljedećim tačkama 6544896,4914318; 6544917,4914289; 6544909,4914261; 6544965,4914192; 6544968,4914006; 6545045,4913822; 6545034,4913676; 6545144,4913510; 6545221,4913431; 654328,4913339; 6545374,4912753; 6545318,4912710; 6545185,4912352; 6545119,4912268; 6545142,4912229; 6545093,4912117; 6545042,4912132; 6544955,4911912; 6544687,4912122; 6544321,4912104; 6544377,4912403; 6544168,4912743; 6544306,4912835; 6543851,4913469; 6544457,4914057; 6544477,4914200; 6544436,4914246; 6544362,4914251; 6544306,4914292; 6544308,4914353; 6544375,4914389; 6544326,4914550; 6544411,4914599; 6544347,4914660 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža i skreće desno prateći granicu dolazi na polaznu tačku 6544896,4914318.

Prostorna cjelina C2 sa površinom koja iznosi 317,48 ha, je na području općine Kladanj i zauzima dio naseljenog mjesta Brateljevići, uski dolinski pojas Drinjače, trasu puta Kladanj - „Muška voda", prostornu cjelinu ispod kote 874 m n.v. „Zagradac". Granica ove zone polazi od tačke 6551614,4897670 gdje skreće jugozapadno uz granicu prostorne cjeline B4, i nastavlja idući tom granicom preko tačaka 65515852,4897531; 6551534,4897556; 6551343,4897555; 6551262,4897472; 6551275,4897332 gdje ponovo izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža. Dalje ova prostorna cjelina nastavlja granicom prostone cjeline C2 preko sljedećih tačaka: 6551217,4897307; 6551105,4897378; 6551053,4897302; 6550998,4897294; 6551039,4897448; 6550964,4897455; 6550973,4897586; 6550943,4897645; 65509494897675; 6550979,4897693; 6550971,4897711; 6550918,4897737; 6550921,4897767; 6550893,4897781; 6550848,4897760; 6550402,4897722; 6550265,4897668; 6550129,4897709; 6550040,4897778; 6549843,4898036; 6549773,4898067; 6549706,4898067; 6549634,4898021; 6549539,4897816; 6549511,4897661; 6549353,4897300 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža. Dalje lomi sjeverozapadno preko tačaka 6549350,4897390; 6549087,4897545 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža, odakle prati ovu granicu sjeverozapadno do granice sa prostornom cjelinom B2, odakle prati tačke 6548131,4898583; 6547635,4898812; 6547489,4899072; 6547350,4899147; 6547133,4899099; 6547005,4899168; 6546867,4899518; 6546878,4899927 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža koju prati sjeverno sve do granice sa prostornom cjelinom A3, odnosno do tačke 6546934,4900872 gdje lomi istočno na tačku 6547089,4900960. Odavde granica ide u pravcu jugoistoka preko tačaka 6547293,4900774; 6547299,4900567; 6547392,4900203; 6547497,4900013; 6547777,4899882; 6547852,4899780; 6548071,4899282; 6548412,4898915; 6548613,4898682; 6548744,4898580; 6549169,4898542; 6549499,4898612 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža. Odatle ide južno granicom Zaštićenog pejzaža na polaznu tačku.

Svojim položajem, oblikom, reljefom i veličinom zaštićena zona C, odnosno njezine prostorne cjeline C1 i C2, imaju isključivo kontaktno-receptivnu funkciju Zaštićenog pejzaža.

Režimi zaštite - Zaštita područja Prostornog plana

Član 28.

I zaštićena zona (Zona A)

Prva zaštićena zona (Zona A), je strogo zaštićeno područja utvrđeno na površini od 2503,39 ha ili 30,75% ukupne površine Zaštićenog pejzaža "Konjuh", koju odlikuje prostor najviših prirodnih vrijednosti, koje moraju u potpunosti ostati očuvane.

Prva zaštićena zona (Zona A) se sastoji od pet prostornih cjelina međusobno nepovezanih, koje su označene kao: A1, A2, A3, A4 i A5.

Prostornim planom se utvrđuju sljedeće mjere zaštite u Prvoj zaštićenoj zoni (Zoni A):

a) zabrana svih aktivnosti koje bi mogle narušiti postojeći eko-sistem,
b) zabrana sječe šume, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećenje stabala osim uzgojne i sanitarne sječe,
c) zabrana eksploatacije mineralnih sirovina,
d) zabrana iskorištavanja fosilnih resursa,
e) zabrana lova i ribolova,
f) zabrana sakupljanja ljekovitih biljaka,
g) zabrana sakupljanja gljiva,
h) zabrana prikupljanja primjeraka divlje flore i faune,
i) zabrana namjernog unošenja invazivnih vrsta,
j) zabrana pašarenja,
k) zabrana izgradnje, osim objekata koji su u funkciji upravljanja i korištenja zaštićenim područjem i gospodarenja šumama,
l) zabrana mijenjanja mreže vodotoka,
m) zabrana kaptiranja postojećih vrela, izuzev izvorišta „Muška voda", postojećih kaptiranih izvorišta za vodosnab-

dijevanje stanovništva, kao i za potrebe vodosnabdijevanja stanovništva,
n) zabrana saobraćaja motornim vozilima, osim vozila neophodnih za gospodarenje šumama, eksploataciju i transport rude magnezita, zatim vozila za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, vozila JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i vozila za potrebe privatnih posjednika uz odobrenje Upravitelja,
o) zabrana upotrebe otvorenog plamena, osim na posebno obilježenim i uređenim mjestima i
p) zabrana upotrebe hemijskih sredstava, osim dozvoljenih i odlaganja otpada.

Dozvoljene aktivnosti u Prvoj zaštićenoj zoni (Zona A), utvrđene Prostornim planom, su:
a) sječa stabala uzgojno-sanitarnog karaktera u cilju očuvanja i unapređenja zdravstvenog stanja sastojina, koju vrše kantonalno šumsko-privredno društvo i vlasnici privatnih šuma u skladu sa važećim propisima i Planom upravljanja,
b) košenje,
c) oplemenjivanje - ekološka restauracija postojećih vodotoka i jezera,
d) fizička i duhovna rekreacija,
e) unapređenje infrastrukture (staze, klupe) za rekreaciju,
f) saobraćaj motornim vozilima neophodnim za gospodarenje šumama i eksploataciju i transport rude magnezita, zatim saobraćaj motornim vozilima za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, vozilima JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i saobraćaj vozilima za potrebe privatnih posjednika, uz odobrenje Upravitelja,
g) postavljanje informativnih sadržaja od prikladnih materijala,
h) razvoj centralizovanog upravljanja otpadom,
i) uspostava infrastrukture u formi koja će biti uklopljena u ekološko-prostorni element,
j) zahvatanje dodatnih količina vode za potrebe stanovništva iz vodotoka Velika i Mala Zlača,
k) istraživanje, korištenje, obnova i prezentacija kulturno-historijskog nasljeđa,
l) istraživanje i prezentacija prirodnog nasljeđa,
m) sanitarni odstrel divljači, fotosafari i praćenje divljači u cilju naučno-istraživačkih aktivnosti.

Član 29.

II zaštićena zona (Zona B)

Druga zaštićena zona (Zona B), je blago zaštićeno područje utvrđeno na površini od 5085,62 ha ili 62,48% ukupne površina Zaštićenog pejzaža "Konjuh", sa osnovnim ciljem očuvanja i zaštite izvornog stanja prirode, u cilju konzervacije osnovnih vrijednosti ekosistema, te osiguranja mogućnosti istraživanja, edukaciju, razvoj turizma i fizičku i duhovnu rekreaciju.

Druga zaštićena zona (Zona B), se sastoji od četiri prostorne cjeline međusobno nepovezane, koje su označene kao: B1, B2, B3 i B4.

Prostornim planom se utvrđuju sljedeće mjere zaštite u Drugoj zaštićenoj zoni (Zoni B):

a) zabrana sječe šume, osim sječe u skladu sa šumsko-privrednom osnovom,
b) zabrana lova i ribolova ako su u suprotnosti sa Zakonom i donešenim planovima - lovnoprivredna osnova, ribolovna osnova i dr,
c) zabrana sakupljanja ljekovitih biljaka osim sa odobrenjem i pod nadzorom Javne ustanove Zaštićeni pejzaž „Konjuh"
d) zabrana prikupljanja primjeraka divlje flore i faune,
e) zabrana unošenja invazivnih vrsta,
f) zabrana saobraćaja putničkim vozilima osim vozila koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, vozila neophodnih za gospodarenje šumama i eksploataciju i transport rude megnezita, zatim vozila za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, vozila JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i vozila za potrebe privatnih posjednika,
g) zabrana izgradnje u zonama postojećih vrela,
h) zabrana svih ostalih aktivnosti koje mogu remetiti namjenu zone.

Dozvoljene aktivnosti u Drugoj zaštićenoj zoni (Zona B), utvrđene ovim Planom, su:

a) sječa u skladu sa šumskoprivrednom osnovom, koju vrše kantonalno šumsko-privredno društvo i vlasnici privatnih šuma u skladu sa važećim propisima i Planom upravljanja,
b) ekstenzivno pašarenje,
c) pčelarstvo,
d) košenje,
e) edukacija i istraživanje,
f) izgradnja edukacionih centara,
g) fizička i duhovna rekreacija,
h) saobraćaj motornim vozilima koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, zatim saobraćaj motornim vozilima za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, saobraćaj za potrebe gospodarenja šumama, eksploataciju i transport rude megnezita, vozilima JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i saobraćaj vozilima za potrebe privatnih posjednika,
i) izgradnja nove i održavanje postojeće saobraćajne infrastrukture,
j) izgradnja turističke infrastrukture koja mora biti ambijentalno uklopljena,
k) zahvatanje dodatnih količina vode za potrebe stanovništva iz vodotoka Velika i Mala Zlača.

Član 30.

III zaštićena zona (Zona C)

Treća zaštićena zona (Zona C) je turističko-rekreaciona zona utvrđena na površini od 550,76 ha ili 6,77% ukupne površina Zaštićenog pejzaža "Konjuh". Osnovna namjena ove zone jeste sport, rekreacija, naučno-nastavni rad i turizam.

Treća zaštićena zona (Zona C) se sastoji od dvije prostorne cjeline, međusobno nepovezane, koje su označene kao: C1, C2.

Prostornim planom se utvrđuju sljedeće mjere zaštite u Drugoj zaštićenoj zoni (Zoni B):

a) zabrana sječe šume, osim sječe u skladu sa šumsko-privrednim osnovama,
b) zabrana gradnje koja nije usklađena sa prostorno-planskom dokumentacijom,
c) zabrana svih ostalih aktivnosti koje mogu narušiti postojeći eko-sistem i namjenu zone.

Dozvoljene aktivnosti u Trećoj zaštićenoj zoni (Zona C), utvrđene Prostornim planom, su:
a) izgradnja edukacionih, turističkih, sportskih, kulturnih i rekreacionih objekata za ljetnji i zimski turizam, koji će biti ambijentalno uklopljeni i izgrađeni u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom,
b) sječa šume u skladu sa šumsko-privrednom osnovom, koju vrše kantonalno šumsko-privredno društvo i vlasnici privatnih šuma u skladu sa važećim propisima i Planom upravljanja,
c) poljoprivredna proizvodnja (ratarstvo, pčelarstvo),
d) razvoj male privrede i kućnih radinosti,
e) izgradnja stambenih naselja za domicilno stanovništvo,
f) izgradnja objekta za flaširanje prirodne mineralne vode "Muška voda"
g) izgradnja nove i održavanje postojeće saobraćajne infrastrukture i
h) izgradnja infrastrukturnih objekata u skladu sa namjenom ovog prostora.

Kulturno-historijsko nasljeđe

Član 31.

Ovom odlukom se predlaže stavljanje pod zaštitu sljedećih dobara iz kategorije kulturno-historijskog nasljeđa:

- Lokalitet Čaršija, srednjevjekovna neistražena lokacija, površine 2 ha, u prvoj zaštićenoj zoni - zoni A1;
- Arheološki lokalitet Gradac, u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C2;
- Srednjevjekovna kaldrma na Miljkovcu, površine oko 10 ha, u drugoj zaštićenoj zoni - zoni B1;
- Rimska kaldrma, u drugoj zaštićenoj zoni - zoni B1;
- Dovište (molitvište) na vrhu Konjuha, u prvoj zaštićenoj zoni - zoni A1;
- Lokalitet Zelenika - nekropola stećaka površine oko 1 ha, u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C1;
- Vodenica „Selimbašića“, u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C2.

Član 32.

Osnovne mjere zaštite kulturno-historijskog nasljeđa su:

- Sistematsko istraživanje, snimanje, valorizacija i evidentiranje objekata i lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa, kao i onih koji će potencijalno biti otkriveni, a naročito objekata: Vodenica „Selimbašića“, Memorijalno spomen-obilježje u „Koritima“, Memorijalno spomen-obilježje „Miljkovac“, kao i arheoloških i historijskih lokaliteta: nekropola stećaka „Kuman“ u naselju Brdijelji, Djevojačka pećina u naselju Brateljevići, lokalitet Čaršija, arheološki lokalitet Gradac, Srednjevjekovna kaldrma na Miljkovcu, Rimska kaldrma, dovište na vrhu Konjuha;
- Kategorizacija i proglašavanje evidentiranih objekata i lokaliteta kao i onih koji će potencijalno biti otkriveni i vrednovani;
- Zaštita od propadanja i degradiranja svih evidentiranih i potencijalnih lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa zajedno sa neposrednom okolinom;
- Uvrštavanje objekata i lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa u jedinstveni informacioni sistem u oblasti zaštite prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa i uspostavljanje efikasnog sistema monitoringa na nivou čitavog područja obuhvata plana;
- Predlaganje mjera tehničke i fizičke zaštite, kao i metoda i postupaka rada na konzervaciji/obnovi i revitalizaciji kulturno-historijskog nasljeđa;
- Čišćenje od nekontrolisane vegetacije i naslaga zemlje;
- Razmatranje mogućnosti izgradnje zaštitnih objekata i ograda u funkciji obezbjeđenja trajnog očuvanja i prezentacije arheoloških lokaliteta;
- Uključivanje dobara kulturno-historijskog nasljeđa u turističke tokove ne bi smjela ni na koji način da ugroze njegov materijalni i duhovni status;
- Izrada posebnih detaljnih planskih dokumenata za područje lokaliteta Pećina u Brateljevićima.

Član 33.

Za sve radove na i oko lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa u zoni od 100 m neophodno je pribaviti posebne smjernice, mišljenje i saglasnosti nadležnih institucija (Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa Tuzlanskog kantona).

Prirodno nasljeđe

Član 34.

Prostornim planom se predlaže stavljanje pod zaštitu sljedećih prirodnih vrijednosti, i to u kategoriju Zaštićenih prirodnih područja, kao najviši stepen zaštite - po IUCN I kategorija:

- Područja Prve zaštićene zone - Zona A, u okviru Zaštićenog pejzaža “Konjuh”,
- Prašuma Studešnica, sekundarnog karaktera, nalazi se u zoni A2,
- Stanište tetrijeba (*Tetrao urogallus*), koje se nalazi u zoni A1,
- Stanište lještarke (*Bonasa bonasia*),

Za izdvajanje i proglašenje Prašuma Studešnice, potrebno je izvršiti detaljna istraživanja područja, Prostornim planom predviđenog za izdvajanje sastojina prašumskog tipa u zoni Studešnice, pri čemu će biti precizno utvrđene granice buduće prašume.

Član 35.

Unutar obuhvata Prostornog plana predlaže se zaštita sljedećih geomorfoloških spomenika prirode - po IUCN III kategorija zaštite:

- Pećina Brateljevići, Djevojačka pećina, nalazi se u zoni A5
- Pećina Bebrava, sa hodnikom dužine oko 400 m, posjeduje bogat pećinski nakit – sige, različitih oblika, nalazi se u zoni A4
- Pećina Studešnica, istražena dužina oko 50 m, sa dvoranom širina 15 m i visini oko 7 m, zona A2
- Kameni luk, prirodni otvor-prolaz, dimenzija 7 x 5m, lokalitet Studešnica, u blizini pećine, zona A2
- Kamena lopta, prečnika oko 2m, lokalitet Krabanja, zona B1
- Krabanjski krš, krečnjačka litica visine 300-400 m, dužine oko 700 m, sa vertikalnim nagibom skoro na cijeloj dužini, sa mnoštvom neistraženih pećina i jama, sa izuzetnim potencijalom alpinizma i drugih ekstremnih sportova, zona B1
- Kanjon potoka Skakavac, klisura i kanjon sa dva vodopada visine preko 20 m, izuzetnog geološkog izgleda, sa površinom lokaliteta od oko 10 ha, zona A1.

Prostornim planom nisu precizirane aktivnosti unutar pećina. Utvrđuje se obaveza da se za sve intervencije unutar i okolo registrovanih pećina u pojasu od 100 m mora pribaviti saglasnost Kanonalnog Zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa.

Utvrđuje se obaveza da se, od strane Upravitelja i stručnih specijalista sa podnošenjem godišnjeg izvještaja, odvija kontinuirani monitoring svih elemenata prirodne sredine.

Član 36.

Unutar obuhvata Prostornog plana predlaže se zaštita sljedećih hidrogeoloških spomenika prirode - po IUCN III kategorija zaštite:

- Izvorište “Muška voda”, zona A3
- Izvor (Voda Kurnjača), zona B1
- Vrelo Krabanje, zona B1
- Izvor Studešnice, zona A2
- Svi ostali izvori na području Zaštićenog pejzaža “Konjuh”.

Član 37.

Unutar obuhvata Prostornog plana predlaže se zaštita sljedećih hidroloških spomenika prirode - po IUCN III kategorija zaštite:

- Vodopad Velika Zlača, visina 20 - 25 m, nalazi se u zoni A1
- Vodopadi potoka Skakavac, klisura i kanjon sa dva vodopada visine preko 20m, izuzetnog geološkog izgleda, sa površinom lokaliteta od oko 10 ha, zona A1
- Paučko jezero, nalazi se u zoni B1
- Svi vodotoci na području Zaštićenog pejzaža “Konjuh”.

Član 38.

Unutar obuhvata Prostornog plana predlaže se zaštita sljedećih botaničkih spomenika prirode - po IUCN III kategorija zaštite:

- Pojedinačne biljne vrste, i to: bosanski ljiljan (Lilium bosniacum), bosanska perunika (Iris bosniaca), sunovrat (Leucojum vernum), iva (Teuchrium montanum), lincura (Gen-

tiana lutea), hrizantema (Chrysanthemum sp.)
- Reliktne i endemske biljne vrste: Aspleniuum cuneifolium, Minuartia bosniaca, Notholaena marantae, Halacsya sendteri, Potentilla visianii, Fumana bonapartei, Haplophyllum bossierianum, Gypsophila spergulaefolia
- Rijetke i reliktne biljne zajednice: šume bijelog i crnog bora na peridotitu i serpentinitu Pinetum silvestris – nigrae seroentinicum, Erico-Pinetum nigrae serpentinicum
- Rijetka, stara i historijski značajna stabla, evidentirana u Registru rijetkih, starih i historijski značajnih stabala na području Tuzlanskog kantona, detaljno pobrojana u Prostornom planu.

Član 39.

Unutar obuhvata Prostornog plana predlaže se zaštita sljedećih prirodnih lokaliteta i površina, i to kao kategorija zaštićen pejzaž - po IUCN V kategorija zaštite:

- Cjelokupno područje koje se nalazi u granicama Zaštićenog pejzaža "Konjuh" - područje već utvrđeno Zakonom

Pojedinačni lokaliteti i predjeli
- Vrh planine Konjuh, izletište, vidikovac, planinarski uspon, stanište tetrijeba i bosanskog ljiljana (Lilium bosniacum), površine oko 3ha, zona A1
- Izletište Bebrava, površine oko 2 ha
- Kota Zidine, sa sljedećim karakteristikama: izletište, planinska kuća, planinarski uspon, vidikovac, litica, stanište tetrijeba i bosanskog ljiljana. Ukupna površina ovog lokaliteta iznosi oko 20 ha i ista se nalazi u zoni A1
- Kota Zelenboj, sa sljedećim karakteristikama: planinarski uspon, izletište, vidikovac. Površina ovog lokaliteta iznosi oko 5 ha i nalazi se u zoni zaštite B1
- Izletište Velika Zlača, sa sljedećim karakteristikama: planinska kuća, stanište tise (Taxus baccata), površina lokaliteta oko 1 ha. Nalazi se u zoni A1.
- Izletište Zobik, polazište na planinarske uspone prema Zidinama i vrhu Konjuha, površina oko 3 ha, zona B1.

Član 40.

Unutar obuhvata Prostornog plana predlaže se zaštita sljedećih prirodnih dobara koja spadaju u kategoriju Zaštićena prirodna područja u svrhu održivog gospodarenja prirodnim ekosistemima - po IUCN VI kategorija

- Sjemenska sastojina jele, odjel 104 i 104/1, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska sastojina bijelog bora, odjel 91, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska sastojina bukve, odjel 99, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla gorskog javora, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla gorskog brijesta, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla bijelog jasena, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača.

Član 41.

Pokraj navedenih prirodnih vrijednosti, Prostornim planom se predlaže zaštita i sljedećih pojedinačnih vrsta faune i ihtiofaune:

- tetrijeb (Tetrao urogallus)
- lještarka (Bonasa bonasia)
- planinska sova (Strix uralensis)
- vidra (Lutra lutra)
- riječni rak (Astacus astacus)
- autohtona potočna pastrmka (Salmo trutta)
- potočna mrenica (Barbucus balcanicus).

Član 42.

U cilju konačne zaštite svih gore navedenih prirodnih dobara, ovom odlukom se predviđa izrada Stručne osnove za uspostavljanje zaštićenih područja, kojom će biti propisane precizne mjere zaštite za svako navedeno prirodno dobro, i koja predstavlja osnovu za donošenja odluka o konačnoj zaštiti.

Mjere zaštite navedenih prirodnih vrijednosti, moraju biti u skladu sa relevantnim zakonodavnim okvirom.

Prirodni sistemi

Član 43.

Prirodne sisteme čini spektar šumskih, poljoprivrednih i vodnih ekosistema. Definišu se kao namjene: „šume i šumska zemljišta", „poljoprivredno zemljište" i "vodene površine".

Na području Zaštićenog pejzaža zabranjene su radnje koje mogu prouzročiti promjene ili oštećenja na ovim površinama, koje mijenjaju prirodni izgled i narušavaju njegove pejzažne vrijednosti.

Zabranjene su radnje koje mijenjaju i narušavaju prirodni vodni režim, nadzemnih i podzemnih voda ili ih neposredno onečišćuju, a može imati direktan uticaj na ove ali i druge sisteme.

Zabranjeno je vađenje mineralnih sirovina, kao i bilo koja druga eksploatacija prirodnih izvora ili mijenjanje pejzaža, osim eksploatacije rude magnezita i eksploatacije prirodne mineralne vode "Muška voda", na području utvrđenim Prostornim planom.

Zabranjeno je unošenje i sadnja stranih (alohtonih), hibridnih i kloniranih biljnih vrsta, zatim unošenje alohtonih životinjskih vrsta, na čitavom području.

Potrebno je uspostaviti stalno praćenje (monitoring) svih parametara prirodne sredine.

Održati Prostornim planom utvrđen odnos površina ovih sistema kao namjena površina: „šume i šumska zemljišta" i „poljoprivredno zemljište" i "vodene površine".

Šume i šumsko zemljište

Član 44.

Površine šumskih ekosistema u namjeni „šume i šumska zemljišta" (dominantne površine) na cijeloj teritori zaštićenog pejzaža "Konjuh", imaju karakter šuma i šumskog zemljišta posebne namjene.

U okviru ovih šuma Prostornim planom se utvrđuju strogo zaštićene šume i privredne šume.

Strogo zaštićene šume su vezane za utvrđenu Prvu zaštićenu zonu (Zona A), i u njima je dozvoljena isključivo sanitarna sječa, osim u sastojinama planiranim za izdvajanje u sastojine prašumskog tipa u kojma se zabranjuje svaki vid sječe. Ova zabrana sječe utvrdiće se nakon konačnog izdvajanja i proglašenja ove prašume. U okviru strogo zaštićenih šuma su svrstane i sjemenske sastojine, u kojima su dozvoljene uzgojno-meliorativne aktivnosti.

Privredne šume su vezane za utvrđenu Drugu zaštićenu zonu (Zona B) i Treću zaštićenu zonu (Zona C). U ovim šumama se dozvoljava privredno korištenje šuma, ali u skladu sa šumsko-gospodarskim osnovama za ŠPP "Sprečko" i ŠPP "Konjuh", koje se moraju donijeti za ovo područje nakon donošenja Prostornog plana.

U zaštitnim zonama izvorišta Studešnica i Muška voda, zabranjuje se privredno korištenje šuma, osim sanitarnih sječa.

Unutar ovih sistema aktivnosti po nivou, obimu i karakteru moraju osigurati očuvanje vrijednosti po osnovu kojih su utvrđene zone zaštite.

U potpunosti ispoštovati Prostornim planom precizirane aktivnosti po zonama zaštite u pogledu sječe, unapređenja strukture površina, sakupljanja sporednih šumskih proizvoda, zaštite od požara, a s ciljem usklađivanja sa nivoima ukupne zaštite ovog područja.

Poljoprivredno zemljište

Član 45.

Upravljanje poljoprivrednim zemljištem kao prirodnim resursom je neophodno kako bi se očuvala struktura poljoprivrednog zemljišta u zavisnosti od stepena zaštite zaštićenog područja definisanog kroz zaštićene zone.

U prvoj zaštićenoj zoni isključuje se svaki oblik korištenja

poljoprivrednih površina osim košenja travnatih površina, livada u cilju održavanja i ekstenzivno pašarenje.

Mjere zaštite u drugoj zoni odnose se na zabranu sakupljanja ljekovitog bilja osim sa odobrenjem i pod nadzorom Javne ustanove Zaštićeni pejzaž „Konjuh“ kao i zabranu svih ostalih aktivnosti koje mogu remetiti namjenu zone kao što su preoravanje livada i pašnjaka.

Površine u trećoj zaštićenoj zoni se mogu koristiti na način kojim se ne ugrožava spektar vrijednosti područja a na način kako je planom precizirano. Za ovu zaštićenu zonu važe ista ograničenja kao i za drugu zaštićenu zonu koja ne pruža mogućnost bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom kao osnovnom djelatnošću.

Mjere očuvanja šuma i šumskog zemljišta

Član 46.

Mjere očuvanja šuma i šumskog zemljišta su navedene u članovima 28., 29., 30. i 44.

Na površine šuma i šumskog zemljišta unutar namjene „sport i rekreacija” odnose se samo sanitarne mjere zaštite.

Mjere očuvanja poljoprivrednog zemljišta

Član 47.

Mjere očuvanja poljoprivrednog zemljišta su navedene u članovima 28.,29.,30. i 45.

Mjere očuvanja zdravstvenog stanja šumskih površina

Član 48.

U pogledu očuvanja zdravstvenog stanja šuma (potkornjak, imela, razni drugi štetnici, vjetrolomi, snjegolomi i uopće higijena sastojina) ukupnih površina (državni i privatni sektor) provoditi aktivnosti precizirane u tekstualnom dijelu Prostornog plana.

Zabranjeno je zaprašivanje hemijskim sredstvima ili na drugi način masovno uništavanje kukaca, biljaka ili gljiva, upotrebom herbicida, insekticida i fungicida.

Mjere očuvanja i korištenja faune

Član 49.

Na cjelokupnom području Zaštićenog pejzaža “Konjuh”, Prostornim planom se utvrđuje lovište “Konjuh”, a prema smernicama datim u Prostornom planu. Ustanovljavanje lovišta, te dodjeljivanje na gazdovanje, biće riješeno u skladu sa relevantnim propisima koji uređuju ovu oblast

U okviru ovog lovišta utvrđuju se lovni rezervati, koji su vezani za Prvu zaštićenu Zonu (Zonu A), i u njima je dozvoljen isključivo sanitarni odstrel divljači. U okviru ovih rezervata, dozvoljen je fotosafari kao i praćenje divljači u cilju naučnih istraživanja.

U ostalom području Zaštićenog pejzaža “Konjuh”, odnosno u zaštićenim zonama B i C, dozvoljeno je privredno korištenje divljači, ali u skladu sa lovnom osnovom koja se mora donijeti nakon ustanovljavanja i dodjeljivanja lovišta na gazdovanje.

U području uzgajati autohtone vrste divljači po osnovu općih pogodnosti područja za opstanak određene vrste ne prelazeći kapacitet područja i uspostavljajući prirodnu ravnotežu.

U lovištu je neophodno obezbijediti lovočuvarsku službu i lovne objekte predviđene Prostornim planom.

Mjere očuvanja i korištenja ihtiofaune

Član 50.

U cilju očuvanja izvornosti i autentičnosti ihtiofaune, i osiguranja trajnosti sveukupnog biodiverziteta područja Zaštićenog pejzaža “Konjuh”, definiše se potpuna zabrana ribolova u okviru cjelokupne Prve zaštićene zone (Zona A).

Korištenje ribolovnog fonda je predviđeno u Drugoj i Trećoj zaštićenoj zoni, i isto mora biti u skladu sa ribolovnom osnovom, koja se mora donijeti nakon donošenja Prostornog plana i ista mora da realno sagleda stanje i potencijale vodnih resursa, u sferi ribolovstva.

Prostornim planom se uspostavlja “Fly fishing + spin” revir za sportsko-takmičarski i rekreativni ribolov na rijeci Drinjači, a na području općine Kladanj. Detaljne mjere uređenja i granice ovog revira su date u Prostornom planu.

Rudarstvo i mineralne sirovine

Član 51.

Prostornim planom se ostavlja mogućnost nastavka eksploatacije magnezita u okviru Zaštićenog pejzaža „Konjuh“, uz obavezu poštivanja odredbi i propisa iz oblasti rudarstva, ali isključivo u zoni ranijeg rudnika, uz obaveznu prethodnu izradu elaborata o rezervama i glavnog rudarskog projekta.

Pri kamionskom transportu rude iz Zaštićenog pejzaža “Konjuh”, potrebno je pridržavati se mjera propisanih Prostornim planom.

Prostornim planom se daje mogućnost korištenja mineralne vode sa izvora „Muška voda“, i to kroz flaširanje iste, gdje će se posebnim cjevovodom odvesti do mjesta predviđenog za obradu i upotrebu ove vode. Prostornim planom se daje mogućnost pozicioniranja objekta za flaširanje ove vode na prostoru Zaštićene zone C2. Trase cjevovoda i položaj objekta za flaširanje će biti precizno određeni detaljnom planskom i projektnom dokumentacijom.

Pri izgradnji objekta za flaširanje prirodne mineralne vode “Muška voda”, potrebno je pridržavati se mjera datih u Prostornom planu pod tačkama II.14 i III.3.5.

Prostornim planom se ne daje mogućnost otvaranja kamenoloma.

Vode, vodne površine i vodna infrastruktura

Član 52.

Vodne resurse u obuhvatu Prostornog plana štititi sa aspekta hidroloških vrijednosti, čime će se ujedno obezbijediti i očuvanje prirodne ravnoteže i ekosistema vezanih za vodu, te obezbijediti resurs za snabdijevanje stanovništva pitkom vodom.

Član 53.

Za prostore koji su Prostornim planom predviđeni za sanitarnu zaštitu donijeti posebnu odluku o zaštiti sa programom mjera provođenja te odluke.

Odluka o zaštiti mora biti zasnovana na posebnim, uskospecijalističkim, istražnim radovima i sadržavati definisane zone sanitarne zaštite sa propisanim normativnim i tehničkim mjerama zaštite.

Program mjera za provođenje odluke definiše nosioce pojedinih aktivnosti, rokove realizacije i način obezbjeđenja finansijskih sredstava za njeno provođenje.

Član 54.

Kod kaptiranja bilo kojeg izvora obavezno voditi računa o ekološki prihvatljivom proticaju koji predstavlja minimalni proticaj koji obezbjeđuje očuvanje prirodne ravnoteže i ekosistema vezanih za vodu, a u skladu sa relevantnim zakonskim propisima. Minimalni proticaj se određuje ispitivanjima za svaki konkretan slučaj pojedinačno.

Član 55.

Sistem odvodnje oborinskih voda sa parkinga, cesta i staza u obuhvatu Prostornog plana, mora imati pojačane mjere zaštite, separatore ulja i masti sa organizovanim pražnjenjem i odvozom sadržaja, a obrada i održavanje kolovozne konstrukcije mora biti u skladu sa aspektima očuvanja kvaliteta i kvantiteta vodnih resursa.

Član 56.

Za pojedinačne građevine, disperzno raspoređene unutar obuhvata Prostornog plana, zavisno od položaja i uticaja na zaštitne zone, kroz stručno mišljenje, definisati konkretne urbanističko- tehničke uslove, vodeći računa o kvalitetu i kvantitetu vodnih resursa.

Za pojedinačne objekte u Zaštićenim zonama B i C, izuzetno se može dozvoliti izgradnja septičkih jama uz obavezu sklapanja ugovora sa ovlaštenom firmom za pražnjenje i odvoz krutog sadržaja.

Urbanističko - tehnički uslovi za izgradnju građevina i uređenje građevinskog zemljišta

Režimi građenja

Član 57.

Prostornim planom utvrđeni su, u skladu sa zakonom, sljedeći režimi građenja:

- Režim građenja prvog stepena - predviđa se za sva područja gdje je obaveza izrade detaljnih dokumenata prostornog uređenja - regulacionog plana, urbanističkog projekta
- Režim građenja četvrtog stepena - predviđa se za sva građevinska zemljišta izvan obuhvata detaljnih dokumenta prostornog uređenja - regulacionog plana, urbanističkog projekta

Režimi građenja prikazani su na grafičkom prilogu broj 13: Osnova prostornog razvoja sistema naselja sa režimima građenja.

Stanovanje

Član 58.

Prostornim planom su utvrđene zone stanovanja: Stambena zona dijela naselja Brateljevići - S1, stambena zona na lokalitetu Zlača – S2, Vikend zone V1 i V2 (grafički prilozi br.14-18).

U okviru definisanih stambenih zona nalaze se i poljoprivredne površine.

U okviru zona stanovanja mogu se graditi i pomoćni objekti koji su u funkciji stanovanja.

Član 59.

Na površinama namijenjenim za stanovanje, a za koje je Prostornim planom utvrđena obaveza izrade detaljnih planskih dokumenata, nova izgradnja, rekonstrukcija, dogradnja, nadziđivanja i sanacija građevina vršit će se na osnovu tih planova.

Član 60.

Do donošenja detaljnih planskih dokumenata iz prethodnog stava, u okviru navedenih građevinskih površina može se izdavati dokument - urbanistička saglasnost za izgradnju novih, kao i dogradnju, nadogradnju ili rekonstrukciju postojećih objekata za potrebe stanovanja, pomoćne objekte ili objekte druge namjene (turizam, ugostiteljstvo, poslovanje i dr.).

Član 61.

Na definisanim površinama namijenjenim za stanovanje u okviru stambene zone dijela naselja Brateljevići - S1 (grafički prilog br.16) kao i na lokalitetu Zlača - S2 (grafički prilog br.17) moguće je formirati i sadržaje sa namjenama iz sektora poslovanja, zanatstva, turizma, uslužnih djelatnosti i sl., a koje treba da su u skladu sa principima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora, općim i minimalnim uslovima propisanim za vrstu objekata, kao i uslovima za kategoriju objekata u skladu sa važećim pravilnicima.

Član 62.

Objekti u osnovi trebaju biti manjih dimenzija, odnosno raščlanjenih gabarita, ukoliko se radi o većoj izgrađenosti zemljišta, sa obaveznim kosim krovovima.

Član 63.

Spratnost objekata se ograničava na maksimalno dvije etaže iznad terena (prizemlje i sprat/potkrovlje) uz dozvoljavanje formiranja podrumske ili suterenske etaže tamo gdje to uslovi terena dozvoljavaju. U izuzetnim slučajevima moguće je formirati iznad etaže sprata i etažu potkrovlja, ako se ono ne ističe u izgledu objekta ili ako se radi o objektima namijenjenim smještaju i pružanju drugih vidova usluga korisnicima prostora.

Član 64.

Obrada fasade je malter svijetlijih nijansi toplih boja, opeka, kamen i drvo.

Krovni pokrivač treba da je od takvog materijala, tekstura i boje koji neće narušavati prirodni ambijent i okruženje. Ne izbjegavati tradicionalne prirodne materijale, naročito ako se radi o objektima sa elementima lokalnih arhitektonskih obilježja ili objektima koji svojim namjenama treba da upotpune turističko-ugostiteljsku ponudu Zaštićenog pejzaža.

Član 65.

Objekti se na građevinskoj parceli mogu postavljati isključivo kao slobodnostojeći ukoliko se regulacionim planovima ili urbanističkim projektima ne utvrde posebni pojedinačni uslovi.

Član 66.

Zahtjeve za parkiranjem obavezno rješavati na pripadajućoj parceli.

Član 67.

Objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge (smještaj, usluge hrane i pića) treba da ispunjavaju opće i minimalne uslove za vrstu, kao i uslove za kategoriju objekata, a između ostalog:

- Objekat mora stalno raspolagati dovoljnim količinama zdravstveno ispravne vode za piće koja se osigurava priključkom na javni vodovod, a gdje javni vodovod ne postoji, to se mora osigurati na drugi propisani način;
- Objekat mora biti priključen na javnu električnu mrežu ili na drugi odgovarajući način biti snabdjeven električnom energijom;
- Objekat mora imati osiguranu telefonsku vezu (fiksnu ili mobilnu);
- U svim prostorijama objekta u kojima borave gosti mora biti osiguran odgovarajući način grijanja prostorija s temperaturom najmanje 18,5°C, uz mogućnost prozračivanja;
- Komunalni i ostali otpad mora se redovito odstranjivati iz objekta;
- Odvodnja otpadnih voda iz objekta mora se osigurati priključkom objekta na javnu kanalizacionuu mrežu, a gdje te mogućnosti nema to se mora osigurati na drugi propisan način.

Član 68.

Najmanja udaljenost objekta od granice građevinske parcele je 3,0 m.

Član 69.

Minimalna širina građevinske parcele prema pristupnoj saobraćajnici je 15,0 m.

Član 70.

Uslovi definisani za izgradnju stambenih objekata važe i za pomoćne objekte.

Vikend stanovanje

Član 71.

Bruto građevinska površina vikend objekata u osnovi može iznositi maksimalno 100 m2, a spratnost maksimalno P+1/Pk.

Član 72.

Detaljni uslovi za izgradnju stambenih objekata, uređenje i korištenje zemljišta koji se odnose na oblikovanje, materijalizaciju i infrastrukturnu opremljenost (definisano članovima od 60. do 69. ove odluke), važe i za objekte vikend zona.

Član 73.

Osim namjene stanovanja u definisanim vikend zonama moguće je formirati i sadržaje sa namjenama iz sektora turizma i ugostiteljstva, a koje treba da su u skladu sa principima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora, općim i minimalnim uslovima propisanim za vrstu objekata, kao i uslovima za kategoriju objekata u skladu sa važećim pravilnicima i to ugostiteljski objekti iz grupe hoteli: pansion.

Član 74.

Za vikend objekte koji pružaju ugostiteljske usluge (smještaj u sobama ili apartmanima) važe opći i minimalni uslovi definisani pravilnikom o pružanju ugostiteljskih usluga u domaćinstvu, kao i uslovima za kategorizaciju ovih objekata.

Društvena infrastruktura, turizam i ugostiteljstvo

Član 75.

Objekti na lokalitetima „Muška voda“ i Zlača realizovaće se prema urbanističko-tehničkim uslovima detaljnog planskog dokumenta Regulacioni plan za lokalitet Muška voda i Regulacioni plan za lokalitet Zlača (grafički prilog br.15 i 17).

Član 76.

Objekti Okolišnog edukacionog centra (grafički prilog br.14 i 20) sa kampom realizovat će se prema sljedećim urbanističko-tehničkim uslovima:

- U svom sastavu Centar treba da sadrži prostore namijenjene smještaju, edukaciji i rekreaciji korisnika;
- Smještajni kapacitet Centra je oko 60 ležaja za stacionarni boravak i oko 100 restoranskih mjesta, uz obezbjeđenje osnovnih i minimalnih uslova definisanih važećim pravilnicima;
- Veličina građevinske parcele mora biti tolika da se ispune potrebni uslovi za odgovarajuću kategoriju smještaja (propisane veličine soba i ostalih prostorija, odgovarajući propisani sadržaji i usluge, uključujući i obrazovo-edukacione, sportsko-rekreativne i zabavne);
- Objekat treba da je rašlanjenih gabarita i volumena koji se izgledom neće nametati u ambijentu Zaštićenog pejzaža;
- Maksimalna spratnost objekta je Su/Po+P+1/Pk; odnosno najveća dozvoljena visina objekta (sljeme kosog krova) ne smije biti veća od 8,0 m. Krov treba da je kosi;
- Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i održivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućuju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;
- Kod spoljašnje obrade zidova (fasada) i krova koristiti lokalne prirodne materijale: kamen (podrumski, suterenski dijelovi objekta i sokl), drvo (oblaganje zidova), malterisane površine bojiti u svjetlije nijanse toplih boja;
- Betoniranje, asfaltiranje i popločavanje svesti na minimum korištenjem saćastih raster elemenata za parkiranje, granitnih kocki, kamenih ploča i sl.;
- Kod ozelenjavanja prostora i hortikulturnog uređenja maksimalno koristiti tradicionalni sklop i način uređenja parcele;
- U neposrednom okruženju centra planirati kamp koji će sa Okolišnim edukacionim centrom činiti funkcionalnu cjelinu;
- Kapacitet kampa je okvirno 50 kamp-mjesta – osnovnih smještajnih jedinica (što iznosi 150 kampista) namijenjenih isključivo kampovanju u prenosnoj opremi za kampovanje u posjedu kampista (šatori) ili opremi koja je iznajmljena u okviru dodatne usluge koja se pruža u okviru kampa: iznajmljivanje pokretne opreme za kampovanje: stolova, stolica, vreća za spavanje, šatora;
- Kamp treba da posjeduje potreban broj sanitarnih čvorova i prostorija uz smještajne jedinice;
- Prostorije recepcije, ugostiteljski sadržaji za usluživanje hrane, pića i napitaka, kao i ostali sadržaji mogu biti u sklopu objekta Okolišnog edukacionog centra;
- Okolišni edukacioni centar i kamp uz centar trebaju ispunjavati opće i minimalne uslove za vrstu, kao i uslove za kategoriju objekata a naročito mora imati adekvatno riješeno: vodosnabdijevanje, odvodnju odpadnih voda, snabdijevanje električnom energijom, telefonski priključak, sistem upravljanja otpadom i dr.

Član 77.

Objekti planinarskih i lovačkih domova (grafički prilog br. 14 i 20) realizovat će se prema sljedećim urbanističko-tehničkim uslovima:

- Lokacije za izgradnju ove vrste objekata planirati u okviru Druge zaštićene zone - zona B;
- Objekti, u pravilu, treba da su prizemne spratnosti i eventualno sa izgrađenim potkrovljem;
- Obrada fasade je malter svjetlijih nijansi toplih boja, opeka, kamen i drvo;
- Krovni pokrivač treba da je od takvog materijala, tekstura i boje koji neće narušavati prirodni ambijent i okruženje. Ne izbjegavati tradicionalne prirodne materijale;
- Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i održivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućuju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;
- Objekti moraju ispunjavati opće minimalne uslove, a naročito mora imati adekvatno riješeno: vodosnabdijevanje, odvodnju odpadnih voda, snabdijevanje električnom energijom, telefonski priključak, sistem upravljanja otpadom i dr.;
- Planinarski i lovački domovi treba da posjeduju potreban broj sanitarnih čvorova i prostorija uz smještajne jedinice;
- Pored osnovne funkcije smeštaja planinara, lovaca, istraživačkih ekipa i ostalih korisnika i pružanja usluge pripreme i služenja hrane i pića, imaju i servisni karakter (sklanjanje od nepogoda, prenoćišta u nuždi i kontrola prostora).

Sport i rekreacija

Član 78.

Sportski i rekreativni objekti i sadržaji na lokalitetima Muška voda i Zlača (grafički prilog br. 14, 15 i 17) realizovat će se prema urbanističko-tehničkim uslovima detaljnog planskog dokumenta Regulacioni plan za lokalitet „Muška voda“ i regulacioni plan za lokalitet Zlača.

Član 79.

Do donošenja detaljnih planskih dokumenata iz prethodnog člana, u okviru navedenih građevinskih površina namijenjenih za sportsko-rekreativne sadržaje može se izdavati urbanistička saglasnost za izgradnju otvorenih sportskih terena i rekreativnih staza različite vrste ako su svojim rješenjem i obradom površina prilagođeni karakteru i ambijentu prostora.

Sportsko-rekreativni sadržaji u okvirima drugih namjena

Član 80.

Mreže staza

- Staze graditi kao grebenske, panoramske, dolinske, duž riječnih tokova i vezne, gde god je to moguće na trasama postojećih poljskih i šumskih puteva i staza, kroz cijelo područje Zaštićenog pejzaža (grafički prilog br. 14 i 20);

- Staze treba maksimalno da koriste postojeće trase, sa minimalnim zemljanim radovima i obezbijeđenom odvodnjom, kako bi se sačuvalo zemljište, reljef, ambijent i okruženje;
- Predlaže se upotreba prirodnih materijala, a u zavisnosti od lokacije i namjene staze: drveni elementi, malč od kore i drveta, kameni agregati-krupni i sitniji, obluci, rizla raznih granulacija i boja, mljevena opeka, zemljana podloga itd.
- Detaljne uslove izgradnje, podloge za staze, kao i njihova materijalizacija, njihovi profili, kao i uslovi izgradnje pratećih sadržaja definisati posebnom planskom i tehničkom dokumentacijom, a uz poštovanje uslova zaštite prirode i životne sredine;
- U zavisnosti od lokacije i namjene staze predvidjeti i postavljanje sprava za vježbanje i rekreaciju;
- Uz staze je potrebno izgraditi i postaviti:
- table za označavanje naziva, vrste, dužine staze, kao i osnovne informacije o istoj, maksimalne površine 2 m^2,
- odmorišta i vidikovce za predah posetilaca i izletnika,
- prihvatna skloništa za sklanjanje u slučaju prirodnih nepogoda sa nadstrešnicama i zaklonima za ljude i konje,
- oprema za vezivanje konja i parkiranje zaprežnih vozila,
- uređene prostore za piknike,
- mobilijar u čijoj izgradnji treba da se koriste prirodni materijali (drvo, kamen i sl.),
- korpe za otpatke,
- ograde na stazama povećanog rizika od pada i skretanja sa staze;
- Biciklističke i druge staze koje će se graditi uz postojeće javne puteve moraju da imaju širinu najmanje od 2,5 m;
- Lokalitete predviđene za uređenje i opremanje novih skijališta utvrditi na osnovu analize terenskih i klimatskih mogućnosti i uz obavezno usklađivanje sa režimima zaštite;
- Obezbijediti adekvatne lokacije za odlaganje otpada, kao i vršiti redovno odnošenje i zbrinjavanje istog;
- Na području Zaštićenog pejzaža nisu dozvoljene aktivnosti, izgradnja objekata i postavljanje opreme kao što su: izgradnja vještačkih plaža nasipanjem pijeskom ili šljunkom, betoniranjem ili izgradnjom platoa, izgradnja i prosjecanje novih staza i puteva osim onih za koje su dobijene sve potrebne dozvole na osnovu važećih propisa i sl.

Član 81.

Lokaliteti izletišta

- Parkiranje vozila izletnika riješiti u okviru Treće zaštićene zone - zone C na pozicijama sa kojih se kraćim pješačenjem ili alternativnim prevoznim sredstvima može pristupiti do planiranih izletničkih lokaliteta (grafički prilog br.14 i 20);
- Prilikom postavljanja mobilijara i nadstrešnica voditi računa o primjeni materijala, koji treba da su prirodni i trajni, a mogu se graditi uz prenošenje elemenata tradicionalne, lokalne arhitekture;
- Lokalitete izletišta snabdjeti vodom za piće, kao i odgovarajućom opremom za gašenje požara (sudovi sa pijeskom i vodom i sl.)
- U zavisnosti od lokacije izletišta jasno naznačiti mjesta na kojima je dozvoljeno paljenje vatre;
- Obezbijediti adekvatne lokacije za odlaganje otpada, kao i vršiti redovno odnošenje i zbrinjavanje istog.

Član 82.

Kampovi van lokaliteta turističkih centara

- Na prostoru obuhvata Prostornog plana dozvoljava se kampovanje i boravak turista i izvan kampova i to najviše do 10 šatora ili 20 osoba istovremeno na jednoj lokaciji (grafički prilog br. 14 i 20);
- Lokalitete pozicionirati u skladu sa prirodnim uslovima terena, pristupačnosti, ali i dostupnosti izvorištima pitke vode;
- Opremiti ih minimalnom opremom u vidu nadstrešnica i česmom sa pitkom vodom;
- Kontrolisati odlaganje otpada;
- Označiti mjesta na kojima je dozvoljeno paljenje vatre, te obezbijediti odovarajuću opremu za gašenje požara (sudovi sa pijeskom i vodom i sl.).

Tretman postojećih objekata van definisanih zona građevinskog zemljišta

Član 83.

Za sve objekte koji su izgrađeni ili legalizovani po odobrenju nadležnog organa do dana usvajanja Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž „Konjuh“, nezavisno od toga da li su u skladu sa namjenom površina iz Prostornog plana ili ne, mogu se odobriti sljedeće intervencije:

- Tekuće održavanje;
- Sanacija;
- Dogradnja u svrhu obezbjeđenja osnovnih higijenskih uslova;
- Rekonstrukcija, naziđivanje i dogradnja postojećih stambenih objekata unutar zona A i B u skladu sa sljedećim urbanističko-tehničkim uslovima: BGP do 100 m2 u osnovi, maksimalna spratnosti dvije nadzemne etaže (prizemlje i sprat/potkrovlje). Pri rekonstrukciji objekata naglasak se stavlja na upotrebu tradicionalnih građevinskih materijala i skladno uklapanje objekata u prirodno zaštićeno okruženje. Obrada fasade je malter svjetlijih nijansi toplih boja, opeka, kamen i drvo. Krovni pokrivač treba da je od takvog materijala, tekstura i boje koji neće narušavati prirodni ambijent i okruženje. Preporučuje se upotreba tradicionalnih prirodnih materijala, naročito ako se radi o objektima sa elementima lokalnih arhitektonskih obilježja ili objektima koji svojim namjenama treba da upotpune turističko-ugostiteljsku ponudu Zaštićenog pejzaža;
- Konzervacija tj. radovi koji su neophodni da se spriječi propadanje nedovršene ili oštećene zgrade zbog djelovanja klimatskih uticaja;
- Izgradnja instalacija za snabdijevanje električnom energijom i instalacija i uređaja za snabdijevanje vodom i za evakuaciju i prečišćavanje otpadnih voda i drugih instalacija;
- Izgradnja neophodnih pomoćnih i ekonomskih zgrada kao privremenih građevina;
- Određivanje građevinske parcele.

Član 84.

Bespravno izgrađeni objekti mogu se legalizovati pod uslovima utvrđenim relevantnim propisima i Prostornim planom.

U postupku legalizacije bespravno izgrađenih objekata precizno će se definisati da li postoje mogućnosti i koji su uslovi legalizacije, a u skladu sa principima prevashodnog poštovanja javnog interesa, odnosno usaglašenih interesa sa prostorom, objektima i vlasnicima koji se nalaze u susjedstvu bespravno izgrađenog objekta.

Privremeni objekti

Član 85.

- Prostornim planom se ostavlja mogućnost postavljanja privremenih objekata samo izuzetno i sa ograničenim rokom važenja;
- Lokacija privremenog objekta, urbanističko-tehnički uslovi za projektovanje kao i drugi preduslovi odrediće se dokumentom o lokacijskoj informaciji na osnovu uslova definisanih detaljnim planskim dokumentima;
- Privremeni objekti se obavezno grade kao montažno-demontažni ili prenosni i moraju ispunjavati minimalne tehničke uslove za djelatnosti koje se u njima nemjeravaju obavljati;

- Kao privremeni objekti smatraju se i industrijski proizvedeni tipski prenosni objekti, koji se montiraju od industrijski proizvedenih elemenata: kiosci, garaže, slobodnostojeće telefonske govornice i sl.
- Ugostiteljski objekti iz skupine „objekti jednostavnih usluga“ mogu se postavljati u izuzetnim situacijama (održavanje manifestacija, koncerata i sl).

Saobraćaj

Član 86.

Uslovi građenja cesta

Na zaštićenom dijelu prirode dozvoljene su one radnje i djelatnosti koje ga ne oštećuju i ne mijenjaju svojstva zbog kojih su proglašeni zaštićenim.

U skladu sa Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom „Konjuh“ dozvoljava se u Zaštićenim zonama B i C izgradnja nove i održavanje postojeće putne infrastrukture, uz pribavljanje saglasnosti i dozvola u skladu sa zakonom.

Na lokalne ceste mogu se priključiti nekategorisane i prilazne ceste, ako se dobije saglasnost nadležnog organa koji upravlja lokalnom cestom na koju se traži priključenje.

Ceste unutar zaštićenog područja raditi sa različitim kolovoznim konstrukcijama, i to regionalnu cestu i lokalne prilazne ceste do hotela Zlača i Muška voda, kao i u zonama intenzivne izgradnje planskih sadržaja, a sve ostale lokalne i nekategorisane ceste rade se sa tucaničkim kolovoznim zastorima.

Odvodnju atmosferskih voda rješavati jarcima (kanalima).

Sve staze: pješačke, konjičke, biciklističke i sl., definisane Prostornim planom, materijalizovati prirodnim materijalima kompatibilnim pripadajućem ambijentu, i obavezno opremiti elementima urbanog mobilijara od prirodnih materijala, po izboru projektanta.

Član 87.

Saobraćajni režimi

U skladu sa Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom „Konjuh“ dozvoljava se:

- u zaštićenim A zonama, saobraćaj motornim vozilima koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, zatim saobraćaj motornim vozilima za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, saobraćaj za potrebe gospodarenja šumama, eksploataciju i transport rude megnezita, vozilima JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i saobraćaj vozilima za potrebe privatnih posjednika uz odobrenje upravitelja, kao i uspostava infrastrukture u formi koja se uklapa u ekološko prostorni aspekt,
- u zaštićernim zonama B, saobraćaj motornim vozilima koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, zatim saobraćaj motornim vozilima za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, saobraćaj za potrebe gospodarenja šumama, eksploataciju i transport rude megnezita, vozilima JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i saobraćaj vozilima za potrebe privatnih posjednika.

Član 88.

Telekomunikacije

Obezbjeđenje telekomunikacione infrastrukture predvidjeti proširenjem lokalnih automatskih telefonskih centrala (ATC), ugradnjom nove opreme na telekomunikacionim objektima, planiranom izgradnjom baznih stanica mobilne telefonije, planiranjem telekomunikacione kablovske kanalizacije i rekonstrukcijom pristupne TK mreže.

Planirani telekomunikacioni sadržaji ne smiju ugroziti osnovnu namjenu prostora i u tom smislu moraju biti uklopljeni u postojeći prirodno-ekološki ambijent.

Član 89.

Elektroenergetska infrastruktura

U oblasti elektroenergetike, predvidjeti izgradnju novih elektroenergetskih srednjenaponskih vodova, kablova i dalekovoda, takođe je potrebno rekonstruisati postojeće 10 kV dalekovode zamjenom vodova sa većim presjecima samonosivih kablova, a drvene stubove zamijeniti odgovarajućim AB stubovima.

Sve stubne trafo-stanice koje su preopterećene potrebno je zamijeniti novim trafo-stanicama većeg kapaciteta.

Niskonaponsku 0,4 kV mrežu treba planirati kao kablovsku, gdje za to postoje uslovi, a gdje se ne može realizovati kablovska 0,4 kV mreža, koristiti nadzemnu izolovanu mrežu, pri čemu se moraju ispoštovati uslovi i preporuke JP Elektroprivreda BiH – Elektrodistribucija Tuzla.

Član 90.

Termoenergetika

Obezbjeđivanje toplotne energije za zagrijavanje prostorija, kuhanje i druge potrebe, zbog zaštite ovog područja preporučuje se upotreba električne energije i biomase (drvo i drvni otpaci, kukuruzovina isl.).

Električna energija se može koristiti za kuhanje, za zagrijavanje prostorija i za zagrijavanje potrošne tople vode. Za zagrijavanje prostorija u objektima može se koristiti neposredno pomoću grijalica ili posredno pomoću toplotnih pumpi koje koriste energiju vazduha i električnu energiju kao pogonsku. Toplotne pumpe se mogu koristiti i za rashlađivanje prostorija gdje se ukaže potreba.

Drvo ne sadrži sumpor i ima mali sadržaj pepela (do 1%) te je također pogodno za proizvodnju toplotne energije. Drvna masa se može koristiti neposredno loženjem u kotlovima za centralno grijanje i pećima za lokalno zagrijavanje i kuhanje. Drvna masa prerađena u briket (obično se presuje piljevina iz drvne industrije), pelet ili sječka se može koristiti za automatizovano loženje u kotlovima centralnog grijanja.

Fosilna goriva (osim prirodnog gasa i tečnog naftnog gasa) sadrže sumpor kao gorivi element te se ne preporučuju za upotrebu u ovom području. U tom smislu je potrebno da lokalna uprava donese odgovarajuće odluke kojim bi se spriječilo korištenje ovih goriva. Za objekte koji eventualno već imaju kotlovnice koje koriste ugalj, mazut ili druge derivate nafte treba propisati određeni rok za zamjenu goriva.

Član 91.

Posjetu invalidnih lica omogućiti do ciljnih tačaka pješačkim komunikacijama i/ili regulisati odgovarajućim režimom prijevoza u organizaciji Upravitelja područja.

U postupku donošenja odobrenja za građenje, organi vlasti, u zavisnosti od nivoa, nadležnosti i djelokruga rada, odnosno nadležne službe su dužne obezbijediti da se primijeni Uredba o urbanističko-tehničkim uslovima, prostornim standardima i normativima za otklanjanje i sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera za kretanje invalidnih lica koja koriste tehnička i ortopedska pomagala.

U okviru izgradnje objekata i uređenja parternih površina neophodno je obezbijediti uslove za olakšano kretanje djece, starih i invalidnih lica. U cilju omogućavanja kretanja lica koja koriste invalidska kolica, dokumentima nižeg reda određuje se da je uz sve javne zgrade obavezna izgradnja kosih navoza (rampi) za kretanje invalidskih kolica, ali i za kretanje majki sa kolicima za malu djecu. U istom cilju, na mjestima određenim za prelaz pješaka preko ulice obavezno je umjesto ivičnjaka između trotoara i kolovoza postavljanje posebnih elemenata koji omogućavaju bezbijedan prelaz kolica.

Kod projektovanja javnih objekata obavezno je sve odgovarajuće elemente (vrata, liftovi, hodnici i sl.) prilagoditi i potrebama i uslovima kretanja invalidskih kolica, primjenom odgovarajućih standarda.

Mjere zaštite od elementarnih nepogoda, prirodnih i tehničkih katastrofa, i ratnih djelovanja

Član 92.

Objekti za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, moraju se obezbijediti u skladu sa relevantnim zakonskim propisima.

Član 93.

Upravitelj područja dužan je u svojim aktima dosljedno propisati uslove i mjere za postupke zaštite od požara, mina, poplava, klizišta i drugih eventualnih prirodnih i tehničkih katastrofa u skladu sa relevantnim zakonskim propisima.

Postupanje sa otpadom

Član 94.

Postupanje sa otpadom i održavanje komunalne čistoće obraditi posebnim propisom kojim se tretira komunalni otpad.

Komunalni otpad skupljati u posebne posude i organizovano odvoziti na gradsku sanitarnu deponiju.

Mjesto, način odlaganja i odvoz otpada osigurava Upravitelj.

Građevinski i drugi kabasti otpad odmah odvoziti van obuhvata zaštićenog područja.

Mjere provedbe

Član 95.

Prostorni plan obuhvata prostor koji treba da odmjerenim i adekvatnim intrevencijama u prostoru i osmišljenim politikama razvije u prostor jedinstvenog upravljanja i korištenja. Da bi se moglo operativno djelovati na cijelom prostoru obuhvata Prostornog plana, potrebno je u kontinuitetu nastaviti aktivnosti kojima će se ostvariti mogućnosti rada svih nadležnih organa da ostvare planirane ciljeve. Da bi se ovo moglo ostvariti, potrebno je pristupiti ostvarenju sljedećeg:

- Obezbijediti izradu detaljne planske dokumentacije propisane Prostornim planom u roku od tri godine od donošenja Prostornog plana;
- Obezbijediti sprečavanje intervencija i drugih aktivnosti na prostoru „Zaštićenog pejzaža“ koje nisu u saglasnosti sa Prostornim planom;
- Obezbijediti poseban režim kontrole djelatnosti štetnih za životnu sredinu;
- Obezbijediti donošenje propisa i drugih mjera iz nadležnosti Kantona i općina kojim se uređuju pojedina pitanja urbanog uređenja.

Realizaciju mjera provedbe Prostornog plana će voditi Nosilac pripreme Prostornog plana, odnosno Ministarstvo.

Član 96.

Detaljne planske dokumente čija je izrada propisana Prostornim planom donosi Skupština Tuzlanskog kantona, a nosilac pripreme je Ministarstvo.

Član 97.

U postupku izdavanja urbanističke saglasnosti definišu se urbanističko-tehnički uslovi kao sastavni dio iste.

Do donošenja detaljnih planskih dokumenata urbanističku saglasnost izdaje Ministarstvo, odnosno nadležna općinska služba, u skladu sa Zakonom i Prostornim planom i ista mora biti u potpunosti u skladu sa namjenama površina i ostalim urbanističkim parametrima datim u tekstualnom i grafičkom dijelu Prostornog plana.

Član 98.

Prostorni plan je osnov za izdavanje urbanističke saglasnosti na području koje nije obuhvaćeno detaljnim planskim dokumentima.

Član 99.

Prostorni plan je javni dokument i kao takav je dostupan svim zainteresovanim licima. Isti se koristi i provodi od strane nadležnih organa Kantona i općina na području obuhvata Prostornog plana.

U kompletnom sadržaju, Prostorni plan se stavlja na raspolaganje Ministarstvu i općinama Banovići, Kladanj i Živinice.

Član 100.

U skladu sa prostornim uređenjem utvrđenim Prostornim planom izvršit će se usklađivanje propisa koji se odnose na prostor „Zaštićenog pejzaža“.

Član 101.

Granice obuhvata i zaštićenih zona (I, II i III) utvrđene i opisane ovom odlukom u članovima 5., 25., 26. i 27. predstavljaju osnov za izmjene granica obuhvata i zaštićenih zona utvrđenih u članovima 4., 6., 8. i 10. Zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom “Konjuh” („Službene novine Tuzlanskog kantona”, broj 13/09).

U skladu sa prethodnim stavom izmijenjene granice, u tekstualnom i grafičkom prikazu, treba ugraditi u Zakon o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom “Konjuh”.

Uslovi održavanja

Član 102.

Održavanje prostora je u nadležnosti Upravitelja Zaštićenog pejzaža, koji organizuje, upravlja, sinhronizuje i kontroliše sve djelatnosti, funkcije i pojave unutar zaštićenog prostora u planskim okvirima i prema datim opredjeljenjima.

Član 103.

Upravitelj Zaštićenog pejzaža, u cilju organizacije, upravljanja, sinhronizacije i kontrole svih djelatnosti, funkcija i pojava unutar zaštićenog prostora, na prilazima i unutar prostora uspostavlja nadzor i kontrolu kretanja posjetilaca i zaposlenih u službi definisanih namjena, kao i mehanizme praćenja i poduzimanje sankcija za kršenje utvrđenih mjera zaštite.

Razradu ovih aktivnosti i detaljne mjere po ovom pitanju treba precizirati dokument „Plan upravljanja područjem Zaštićenog pejzaža „Konjuh” kojeg donosi Vlada Tuzlanskog kantona.

Lokaliteti za praćenje pojava i procesa

Član 104.

Na terenu obilježiti granice zaštićenih zona.

Na cijeloj teritoriji Prostornog plana vršiti stalni monitoring svih elemenata ekosistema (flora, fauna, pedološke i hidrološke karakteristike), a naročito u Prvoj zaštićenoj zoni (Zona A).

Posebnu pažnju posvetiti monitoringu rijetkih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta, navedenih u Prostornom planu, kao i monitoringu šumskih ekosistema, u kojima se vrši privredno korištenje šuma.

Završne odredbe

Član 105.

Ova odluka je sastavni dio Prostornog plana, a stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

Bosna i Hercegovina
- Federacija Bosne i Hercegovine -
TUZLANSKI KANTON
Skupština
Broj: 01-02-704-15/12
Tuzla, 17.07.2013. godine

PREDSJEDNIK
Skupštine Tuzlanskog kantona

Slađan Ilić, v.r.

"Službene novine Tuzlanskog kantona"
broj: 13/2013

SADRŽAJ

SKUPŠTINA

428. Prostorni plan područja posebnih obilježja zaštićeni pejzaž "Konjuh" za period od 2010 - 2030. godine 1445

429. Odluka o provođenju prostornog plana posebnih obilježja zaštićeni pejzaž "Konjuh" za period 2010 - 2030. godine 1542

Izdavač: Skupština Tuzlanskog kantona Tuzla - Za izdavača: Ahmet Smajović, dipl. prav. sekretar Skupštine - Telefon 035 / 252-565 - Pretplata: 035 / 252-565, lok. 215 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši unaprijed u korist računa: Tuzlanska banka d.d. Tuzla 1321000256000080 - Grafička priprema i štampa Harfo-graf d.o.o., Tuzla, Turalibegova bb, telefon: 319-500, fax: 319-501 - Za štampariju: Džemal Bjelić

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice

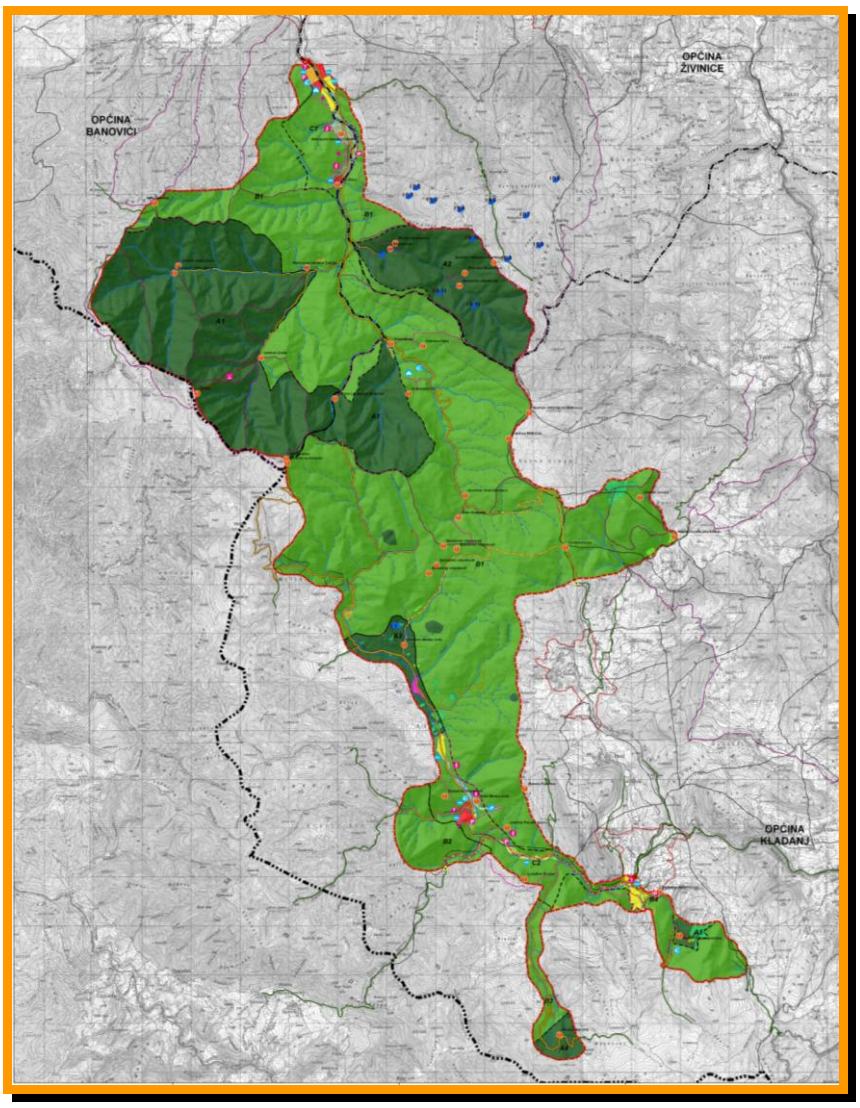

PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ „KONJUH" 2010 - 2030

Tuzla, juli 2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine

TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice

PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ „KONJUH" za period 2010 – 2030. godine

Nosilac pripreme:

TUZLANSKI KANTON
MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA I ZAŠTITE OKOLICE

Ministar Božo Antunović

Koordinator:
ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE I URBANIZAM

Direktor Dragica Tešić, dipl.ing.arh.

Nosilac izrade:

"PROJEKT", a. d. , BANJA LUKA

Generalni direktor Mr MIROSLAV VUJATOVIĆ, dipl.inž.saob.

Tuzla, juli 2013. godine

NOSILAC PRIPREME:
MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA I ZAŠTITE OKOLICE

KOORDINATOR:
MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA I ZAŠTITE OKOLICE
ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE I URBANIZAM

STRUČNI KOORDINATOR I VODITELJ:

DRAGICA TEŠIĆ, dipl.ing.arh

NOSILAC IZRADE :
"PROJEKT", a. d. BANJA LUKA

UČESNICI U IZRADI :

Rukovodilac plana:	DARKO JOVANIĆ, dipl.inž.šum.
Prostorno planiranje -urbanizam:	RADOJKA NOŽICA, dipl.inž.arh. IVANA MALEŠEVIĆ, dipl.inž.arh. BILJANA DALJEVIĆ, dipl.prostorni planer DARJA DOJČINOVIĆ, dipl.prostorni planer
Geologija:	PERO JOKANOVIĆ, dipl.inž.geol. FAHRETA MIRALEMOVIĆ, dipl.inž.geol.
Šume i šumsko zemljište i GIS obrada:	DARKO JOVANIĆ, dipl.inž.šum.
Poljoprivreda:	DOBRILA TASOVAC, dipl.inž.polj.
Kulturno-historijsko i prirodno nasljeđe:	IVANA MALEŠEVIĆ, dipl.inž.arh. DARKO JOVANIĆ, dipl.inž.šum.
Zaštita životne sredine:	Mr LJILJANA STOJANOVIĆ BJELIĆ, dipl.inž.tehn. VANJA ŠATARA, dipl.inž.tehn. SANJA KOCIĆ, dipl.inž.ekol.
Saobraćaj:	JADRANKA IVETIĆ, dipl.inž.građ. DARKO ČVORIĆ, dipl.inž.saob.
Hidrotehnika:	DRAGAN ČVORO, dipl.inž.građ. VESNA SOFILJ, dipl.inž.građ.
Elektroenergetika i telekomunikacije:	MARKO SAVIĆ, dipl.inž.el NATAŠA TOMOVIĆ, dipl.inž.el
Termoenergetika:	RODOLJUB JANKOVIĆ, dipl.inž.maš.
Privredne djelatnosti:	NATAŠA BOJAGIĆ, dipl.ekon.
Geodezija:	VESNA PEJIĆ, master.inž.geod. MIRJANA ANĐELIĆ, master.inž.geod.
Smjernice za provođenje plana:	MILIJANA DOJČINOVIĆ, dipl.pravnik

G E N E R A L N I D I R E K T O R

Mr MIROSLAV VUJATOVIĆ, dipl.inž.saob.

SADRŽAJ:

TEKSTUALNI DIO

UVODNI DIO 8
1. **Priprema i proces izrade Plana 9**
2. **Primjenjena metodologija 10**
3. **Motiv i ciljevi izrade plana 11**
4. **Vizija prostornog plana 12**
5. **Podaci o saradnji i usaglašavanju stavova sa nadležnim organima i organizacijama i mišljenja i saglasnosti tih organa i organizacija 13**
6. **Javni uvid i javna rasprava 13**
7. **Pregled informaciono-dokumentacione osnove 13**

I CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA 16

1. **OPĆI CILJEVI 17**

2. **POSEBNI CILJEVI 19**

2.1. **CILJEVI ZAŠTITE PRIRODNOG, KULTURNO-HISTORIJSKOG NASLJEĐA I ZAŠTITA OKOLINE 19**
2.1.1. **Zaštita prirodnog nasljeđa 19**
2.1.2. **Zaštita kulturno-historijskog nasljeđa 19**
2.1.3. **Zaštita okoline 20**

2.2. **CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA 21**
2.2.1 **Mreža naselja i zone građevinskog zemljišta 21**
2.2.2. **Društvena infrastruktura 22**
2.2.3. **Turizam i ugostiteljstvo 22**
2.2.4. **Rekreativna infrastruktura 23**

2.3. **CILJEVI RAZVOJA INFRASTRUKTURE 23**
2.3.1 **Saobraćajna infrastruktura 23**
2.3.2 **Elektroenergetska infrastruktura 24**
2.3.3 **Termoenergetika 24**
2.3.4 **Telekomunikaciona infrastruktura 25**
2.3.5 **Hidrotehnika 25**
2.3.6 **Upravljanje otpadom 25**

2.4. **CILJEVI PRIVREDNOG RAZVOJA 26**
2.4.1. **Šumarstvo 26**
2.4.2. **Poljoprivreda 26**
2.4.3. **Lovstvo 27**
2.4.4. **Ribolovstvo 27**
2.4.5. **Rudarstvo i mineralne sirovine 27**
2.4.6. **Vodoprivreda i hidroenergetika 27**
2.4.7. **Turizam 28**

II PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA 29

1. **PRIRODNI IZVORI I USLOVI - IZVOD IZ PROSTORNE OSNOVE 30**
1.1. **Geografski položaj 30**
1.2. **Karakteristike reljefa 31**
1.3. **Geološke karakteristike 32**

1.4. Pedološke karakteristike 33
1.5. Klimatske karakteristike 33
1.6. Kulturno-historijsko i graditeljsko nasljeđe 33
1.7. Prirodno nasljeđe 35
1.8. Ekološko - vegetacijske karakteristike 39
1.9. Karakteristike faune 42
1.10. Hidrološke karakteristike 43

2. STVORENI USLOVI - IZVOD IZ PROSTORNE OSNOVE 44
2.1. Postojeća izgrađenost 44
2.2. Infrastrukturni sistemi. 44
2.2.1. Saobraćaj 44
2.2.2. Hidrotehnika 45
2.2.3. Elektroenergetika 45
2.2.4. Telekomunikacije 45
2.2.5. Termoenergetika 46

3. BILANSI POSTOJEĆE NAMJENE POVRŠINA 46

4. VLASNIČKA STRUKTURA 47

5. OGRANIČENJA I USLOVI ZAŠTITE 47

6. ZONIRANJE PODRUČJA ZAŠTIĆENOG PEJZAŽA "KONJUH" 49

7. STANOVNIŠTVO 52
7.1. Demografska kretanja 52

8. SISTEM NASELJA 53
8.1. Urbana područja, građevinska zemljišta van urbanih područja i režimi građenja 53
8.2. Stanovanje 54

***UREĐENJE PRIRODNIH SISTEMA* 57**

9. POLJOPRIVREDNA ZEMLJIŠTA 57

10. ŠUME I ŠUMSKA ZEMLJIŠTA 59
10.1. Funkcije šuma 60
10.2. Bilansi šuma i šumskog zemljišta 60
10.3. Zaštitne, zaštićene šume i šumski rezervati 62
10.4. Područja predviđena za pošumljavanje i prevođenje u vrijednije sasatojine 63
10.5. Korištenje šuma i šumskog zemljišta 64
10.6. Zaštita šuma od požara 64
10.7. Zaštita šuma od štetnog djelovanja biotičkih faktora 65
10.8. Šumarstvo 65
10.8.1. Organizacija šumarstva 65
10.8.2. Katastar šuma i šumskog zemljišta u državnom vlasništvu 66
10.9. Ograničenja i mjere zaštite šumskih potencijala 68
10.10. Rasadničarska proizvodnja 69
10.11. Korištenje sporednih šumskih proizvoda 69
10.12. Struktura površina šuma i šumskog zemljišta prema vlasništvu 71
10.13. Vrednovanje šuma 71

11. LOVSTVO I RIBOLOVSTVO 72
11.1. Lovstvo 72
11.2. Ribolovstvo 73

12. VODE I VODNE POVRŠINE ... 73

13. VODOPRIVREDNA INFRASTRUKTURA ... 77

14. MINERALNA NALAZIŠTA ... 80

15. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA ... 81
15.1. Elektroenergetika ... 81
15.2. Termoenergetika ... 82

16. SAOBRAĆAJ I VEZE ... 82
16.1. Saobraćajna infrastruktura ... 82
16.2. Telekomunikacije ... 84

17. PRIVREDA ... 85
17.1. Šumarstvo, industrija i poljoprivreda ... 85
17.2. Saobraćaj i telekomunikacije ... 88
17.3. Vodoprivreda ... 88
17.4. Turizam i ugostiteljstvo ... 88

18. TURIZAM, SPORT I REKREACIJA ... 91
18.1. Prostorni aspekt – turizam ... 91
18.2. Prostorni aspekt - sport i rekreacija ... 95
18.3. Komponente razvoja turizma na bazi kupturno-historijskog i prirodnog nasljeđa ... 98

19. DRUŠTVENE DJELATNOSTI ... 100

20. ZAŠTITA I UNAPREĐENJE OKOLIŠA ... 102
20.1. Zrak ... 103
20.2. Voda ... 103
20.3. Zemljište ... 103
20.4. Upravljanje otpadom ... 104

21. ZAŠTITA I REVITALIZACIJA KULTURNO-HISTORIJSKOG I PRIRODNOG NASLJEĐA ... 105
21.1. Kulturno - historijsko nasljeđe ... 105
21.2. Prirodno nasljeđe ... 106

22. MINSKA POLJA ... 109

23. UGROŽENOST PODRUČJA ... 109

24. OSNOVNA NAMJENA PROSTORA ZAŠTIĆENOG PEJZAŽA "KONJUH" - SINTEZNA PROJEKCIJA ... 110
24.1. Načela organizacije prostora ... 110
24.2. Sintezna projekcija korištenja prostora ... 111

25. PROSTORNO URBANISTIČKI POKAZATELJI ... 114

III PROJEKCIJA RAZVOJA PROSTORNIH SISTEMA ... 115

1. OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA NASELJA ... 116
1.1. Smjernice za razvoj naselja i drugih lokaliteta i zona ... 116
1.2. Tretman postojećih objekata van definisanih zona građevinskog zemljišta ... 128
1.3. Privremeni objekti ... 129
1.4. Uslovi za sprečavanje stvaranja barijera za lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima ... 129
1.5. Smjernice za opremanje građevinskog zemljišta ... 130

2. OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA PRIVREDNE JAVNE INFRASTRUKTURE 131
2.1. Smjernice za razvoj saobraćajnog sistema 131
2.2. Smjernice za razvoj telekomunikacione infrastrukture 131
2.3. Smjernice za razvoj energetske infrastrukture 131
2.4. Smjenice za razvoj kumunalne infrastrukture 132
2.5. Smjernice za upravljanje otpadom 133

3. OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA OKOLINE 133
3.1. Smjernice za razvoj područja poljoprivrede, stočarstva 133
3.2. Smjernice za razvoj šumarstva 134
3.3. Smjernice za razvoj vodoprivrede 135
3.4. Smjernice za razvoj trgovine, ugostiteljstva i turizma 136
3.5. Smjernice za razvoj rudarstva i korištenja mineralnih sirovina 138
3.6. Smjernice za valorizaciju i zaštitu prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa 139
3.7. Smjernice za očuvanje i zaštitu pejzaža 140

IV ODLUKA O PROVOĐENJU PROSTORNOG PLANA 141

GRAFIČKI PRILOZI PROSTORNOG PLANA

1.	Izvod iz Prostornog plana Tuzlanskog kantona 2005-2025	
2.	Sintezni prikaz postojećeg stanja	1:25000
3.	Sistem naselja sa građevinskim zemljištem i režimima građenja	1:25000
4.	Vlasnička struktura	1:25000
5.	Reljef i hidrografija	1:25000
6.	Nagibi terena	1:25000
7.	Šumska i poljoprivredna zemljišta	1:25000
8.	Vode, vodne površine i vodna infrastruktura	1:25000
9.	Mineralne sirovine	1:25000
10.	Elektroenergetika i telekomunikacije	1:25000
11.	Saobraćajna infrastruktura	1:25000
12.	Kulturno-historijsko i prirodno nasljeđe	1:25000
13.	Karta ograničenja	1:25000
14.	Sintezni prikaz korištenja prostora	1:25000
15.	Sintezni prikaz korištenja prostora - detalj Muška voda	1:5000
16.	Sintezni prikaz korištenja prostora - detalj Kladanj	1:5000
17.	Sintezni prikaz korištenja prostora - detalj Banovići	1:5000
18.	Osnova prostornog razvoja sistema naselja	1:25000
19.	Osnova prostornog razvoja privredne javne infrastrukture	1:25000
20.	Osnova prostornog razvoja okoline	1:25000

UVODNI DIO

Prostorni plan područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" je dugoročni planski dokument koji se donosi za vremenski horizont do 2030. godine.

Plan je urađen u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i građenju Tuzlanskog kantona (Službene novine Tuzlanskog kantona br. 6/11), zatim u skladu sa Prostornim planom Tuzlanskog kantona za period 2005-2025. (član 43. Odluke o provođenju prostornog plana), kao i Zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh" (Službene novine Tuzlanskog kantona br. 13/09), te u skladu sa Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br. 63/04, 50/07 i 84/10).

1. Priprema i proces izrade Plana

Prostorni plan područja posebnih obilježja „Konjuh“ je temeljni i obavezujući dokument koji određuje osnovne pravce razvoja ovog područja. Ovaj dokument u osnovi sadrži sva relevantna saznanja o prostoru i generiše njihovo racionalno i održivo korištenje. Izrađen je sa ciljem da se kroz njegovo provođenje omogući racionalno korištenje prirodnih resursa ovog područja, uz zadovoljenje ekonomske, socijalne i ekološke komponentne.

Izradi ovog Plana, prethodio je niz aktivnosti koji su stvorili osnovne pretpostavke za donošenje Odluke o izradi. Naime, 2005. godine je urađen Elaborat o ekonomsko finansijskoj opravdanosti ulaganja u projekat proglašenja dijela područja planine Konjuh spomenika prirode "Konjuh" sa elementima ekonomske samoodrživosti, a zatim je i donesen Prostorni plan Tuzlanskog kantona za period 2005 – 2025, u kojem je predviđeno izdvajanje područja planine Konjuh u kategoriju zaštićeni pejzaž. Na osnovu ova dva dokumenta donesen je Zakon o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh" (Službene novine Tuzlanskog kantona br. 13/09), nakon čega je donesena i Odluka pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja "Zaštićeni pejzaž Konjuh" 2010 - 2030 (Službene novine Tuzlanskog kantona br. 06/10).

Podlogu za izradu Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž „Konjuh“ je predstavljala Prostorna osnova plana, koja je od strane Skupštine Tuzlanskog kantona usvojena 23.10.2012. godine.

Proces izrade Prostornog plana.

Na temelju Zakona o prostornom uređenju i građenju Tuzlanskog kantona (Službene novine Tuzlanskog kantona br. 6/11), zatim u skladu sa Prostornim planom Tuzlanskog kantona za period 2005-2025 (član 43. Odluke o provođenju prostornog plana), kao i Zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh" (Službene novine Tuzlanskog kantona br. 13/09), donesena je Odluka pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja "Zaštićeni pejzaž Konjuh" 2010 - 2030 (Službene novine Tuzlanskog kantona br. 06/10), nakon čega se pristupilo izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja zaštićeni pejzaž „Konjuh”, za period od 2010. do 2030. godine.

Nosilac pripreme Plana je Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona, dok je nosilac izrade Plana, "PROJEKT" a.d. Banja Luka.

Za potrebe stručnog praćenja, usmjeravanja i utvrđivanja koncepta prostornog uređenja Prostornog plana područja posebnih obilježja, imenovani su sljedeći članovi Savjeta Plana:

1. Mirsad Hadžiselimović, dipl.inž.geod. — predsjednik
   (Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice - ministar)
2. Dr.sci. Senaid Hadžić,vanr.prof. — član
   (Ministarstvo, trgovine, turizma i saobraćaja - ministar)
3. Dragica Tešić, dipl.ing.arh. — zamjenik predsjednika
   (Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice, Zavod za prostorno planiranje i urbanizam)
4. Mr. Bego Birparić — član

(predstavnik općine Banovići – Općinski načelnik)

5. Jusuf Čavkunović — član
   (predstavnik općine Kladanj – Općinski načelnik)
6. Hasan Muratović — član
   (predstavnik općine Živinice – Općinski načelnik)
7. Mirela Uljić, dipl.ing.građ. — član
   (Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva)
8. Mr. Idriz Vrtagić, dipl.ing.polj. — član
   (Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva)
9. Mr. Edin Mešković, dipl.ing.šum. — član
   (JP „Šume Tuzlanskog kantona“),
10. Enes Modrić, dipl.ing.šum. — član
    (JU „Zaštićeni pejzaž Konjuh“),
11. Mr.sc.Rusmir Djedović — član
    (JU „Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog nasljeđa TK“)
12. Dr.sci. Franc Andrejaš, docent — član
    (Univerzitet u Tuzli - Tehnološki fakultet)
13. Goran Mišić, dipl.ing.geod. — član
    (Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice)
14. Fahrudin Delić, dipl.ing.arh. — član
    (Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice)
15. Emir Softić, dipl.pravnik — član i sekretar Savjeta
    (Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice)

2. Primijenjena metodologija

Primijenjena metodologija izrade Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" je u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i građenju Tuzlanskog kantona (Službene novine Tuzlanskog kantona br. 6/11), kao i Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br. 63/04, 50/07 i 84/10). Zakon o prostornom uređenju prostorne planove područja posebnih obilježja definiše kao razvojne, odnosno strateške dugoročne planske dokumente kojima se utvrđuju osnovni ciljevi, pravci i instrumenti razvoja u prostoru. Metodološki pristup u izradi Plana prilagođen je zahtjevima i potrebama koji se postavljaju pred dokument ovakvog karaktera. Iz navedenog proističe potreba da Plan u okviru definisanja smjernica za razvoj područja treba da obezbijedi kontinuitet u procesu planiranja.

Na osnovu Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 63/04 i 50/07) definisano je da se Prostorni plan priprema u dvije osnovne faze, i to:

- **I FAZA:** Priprema i izrada Prostorne osnove s općim i posebnim ciljevima prostornog razvoja, te osnovnom koncepcijom prostornog razvoja

- **II FAZA:** Izrada prednacrta, nacrta i prijedloga Prostornog plana

Prostorna osnova predstavlja osnovu za izradu Prostornog plana područja posebnih obilježja zaštićeni pejzaž „Konjuh”, za period od 2010. do 2030. godine. U prostornoj osnovi su sadržane sve značajne karakteristike ovog prostora, kao i razvojni pravci koji su značajni za ovaj prostor. Od strane nosioca pripreme Plana, prikupljena je sva raspoloživa relevantna Informaciono-dokumentaciona osnova, i ista predata nosiocu izrade Plana. Obradom prikupljenih podataka od strane nosioca izrade Plana, sagledani su svi aspekti značajni za ovaj prostor i izvršeno je:

- snimanje postojećeg stanja, analiza prikupljenih podataka i ocjena mogućnosti daljeg razvoja,

- određivanje općih ciljeva prostornog razvoja,
- određivanje posebnih ciljeva prostornog razvoja,
- izrada osnovne koncepcije prostornog razvoja.

Skupština Tuzlanskog kantona je na sjednici održanoj 23.10.2012. godine donijela Odluku o usvajanju Prostorne osnove područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž „Konjuh“ 2010-2030 (broj: 01-02-578-4/12).

Usvajanjem Prostorne osnove od strane Skupštine Kantona, završena je prva faza i započela druga faza, odnosno izrada Prednacrta Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž „Konjuh“ 2010-2030.

U okviru izrade **prednacrta, nacrta i prijedloga Prostornog plana,** kao druge faze procesa izrade Prostornog plana, definišu se:

- opći i posebni ciljevi prostornog razvoja,
- projekcija prostornog razvoja,
- projekcija razvoja prostornih sistema,
- odluka o provođenju Prostornog plana.

Opći i posebni ciljevi preuzimaju se iz usvojene Prostorne osnove.

Projekcija prostornog razvoja preuzima i razrađuje usvojeni koncept prostornog razvoja.

Projekcija razvoja određenog prostornog sistema konkretizira koncept prostornog razvoja za određeni prostorni sistem i daje smjernice za prostorni razvoj užeg područja.

Odlukom o provođenju Prostornog plana utvrđuju se uslovi korištenja, izgradnje, uređenja i zaštite prostora, te na taj način obezbjeđuje realizacija plana.

Grafički dio Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" čini 17 tematskih karata, rađenih u razmjeri 1 : 25000, i 3 karte rađene u razmjeri 1:5000. Osnovu za definisanje granica između pojedinih namjena u prostoru su predstavljale katastarske podloge u razmjeri 1:5000 i 1:2500.

Sastavni dio ovog Plana je i GIS baza u kojoj su sadržani svi podaci relevantni za Plan.

Metodologija izrade Plana zasnovana je na evropskoj konvenciji o predjelu, kao i savremenim urbanističkim trendovima koji definišu planiranje kao proces, a ne samo kreiranje zamrznute planirane slike prostora, što je bio slučaj u prethodnim tradicionalnim pristupima. Ovakav pristup planiranju proistekao je iz neefikasnosti tradicionalnog pristupa te iz promijenjene uloge glavnih učesnika u procesu planiranja (učešće tržišne ekonomije i smanjen nivo intervencije države na ekonomskom i društvenom polju).

Preporučene međunarodne norme su Evropska konvencija o predjelu i principi održivog razvoja, Perspektiva prostornog razvoja Evropske unije, norme kvaliteta ISO 9001, norme zaštite životne sredina ISO 14001, izvještaji i zaključci međunarodnih konferencija, Evropskih komisija koje se odnose na oblasti ključne u planiranju prostora.

3. Motiv i ciljevi izrade plana

Zaštićeni pejzaža „Konjuh" je područje izuzetno vrijednog diverziteta prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa sa estetskim, ekološkim i kulturnim vrijednostima i sa velikom biološkom raznolikošću. Prema IUCN[1] kategorizaciji pripada petoj kategoriji zaštite.

Projektnim zadatkom za izradu Prostornog plana područja posebnih obilježja zaštićeni pejzaž „Konjuh” okvirno su definisani sljedeći osnovni ciljevi izrade plana:

- Maksimalno afirmirati kategoriju objekta prirodnog nasljeđa kategorije „zaštićeni pejzaž“;
- Obezbijediti planske uslove i propisati mjere i aktivnosti za realizaciju ciljeva utvrđenih Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom;

[1] Međunarodni savez za očuvanje prirode (**I**nternational **U**nion for the **C**onservation of **N**ature and Natural Resources)

- Unutar granica obuhvata Zaštićenog pejzaža utvrđenoj Prostornim planom Tuzlanskog kantona i navedenim Zakonom, na osnovu detaljne analize tretiranog područja i planiranih namjena, definisati konačne granice između pojedinih zona zaštite;
- Provođenje cjelovite zaštite ukupnog prostora predmetnog obuhvata, a u cilju održavanja diverziteta pejzaža i staništa;
- Zaštita raznolikosti prostora na način da se mogući pritisci na postojeće sisteme preduhitre u pogledu promjena i fragmentacije staništa, onečišćenja vode i zraka, iskorištavanja prirodnih izvora, unošenja autohtonih sorti i sli.;
- Težiti održivom razvoju koji će biti koncipiran na postulatima brige o okolišu, tehnički podoban, privredno provodiv i društveno prihvatljiv;
- Integrisanje zaštićenog pejzaža „Konjuh“ u šire okruženje u cilju stvaranja jedinstvene turističke ponude i razvoj komplementarnih djelatnosti.
- Definisati uvjete korištenja prostora, kao i urbanističko – tehničke uvjete za postojeće i planirane sadržaje, u skladu sa uvjetima zaštite kvaliteta i kvantiteta vodnih resursa;
- Odrediti uvjete korištenja prostora i programe posjećivanja na osnovu stepena zaštite prirodnih i kulturnih vrijednosti, a određene graditeljske intervencije u prostoru precizirati u skladu sa utvrđenim ograničenjima i mjerama zaštite;
- Uspostaviti primjerenu turističku koncepciju i tome odgovarajuće upravljanje u skladu sa uvjetima zaštite i kapacitetima prostora, utemeljenu na cjelovitom prostorno – funkcionalnom programu;
- Podsticanje naučne i obrazovne aktivnosti koje će doprinijeti razumijevanju i jačanju podrške stanovništva o značaju zaštićenih područja.

4. Vizija prostornog plana

Vizija razvoja Zaštićenog pejzaža Konjuh u periodu do 2030. godine, je zasnovana na maksimalnoj zaštiti prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti uz mogućnost nastavka korištenja raspoloživih prirodnih potencija područja, a u skladu sa propisanim režimima korištenja koji su vezani za utvrđene zone zaštite.

U skladu sa tim, ovo područje u budućnosti karakteriše potpuna dominacija vrijednih, stabilnih i očuvanih šumskih ekosistema, velikog diverziteta, sa potpuno očuvanim prirodnim i kulturno-historijskim dobrima, uz veoma malu zastupljenost građevinskih zona, na kojima su precizno propisane mjere i načini gradnje.

S obzirom na status zaštićenog pejzaža, područje zaštićenog pejzaža Konjuh postaje predmetom kantonalne i nacionalne odgovornosti, a njegov prostor iziskuje znanja, iskustva i međunarodne standarde u uspostavljanju održive zaštite, valorizacije biološke raznovrsnosti, kulturno-historijskih vrijednosti te budućeg razvoja. Zaštićen pejzaž "Konjuh", treba da postane naučno-istraživačka baza za veliki broj prirodnih disciplina.

Konjuh treba da se razvije u atraktivnu planinsku destinaciju u kojoj se ostvaruje jedinstvo očuvanog prirodnog pejzaža i kvalitetne i odmjerene turističke ponude. Organizacija zaštićenog prostora treba da bude održiva i da promoviše prirodne vrijednosti, ekologiju, zdrav život i kvalitet boravka na planini. Jedinstvenost lokacije u odnosu na slična planinska područja u okruženju određuje bogato prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe i specifična mjesta hodočašća, te se posebna pažnja usmjerava na zaštitu ovih lokaliteta i ambijenta u kojem se nalaze.

U planskom periodu, prihodi od turizma bi trebali uveliko poboljšati ekonomsku situaciju ovog područja.

5. Podaci o saradnji i usaglašavanju stavova sa nadležnim organima i organizacijama i mišljenja i saglasnosti tih organa i organizacija

Tokom izrade Plana, konstantno je vršeno usaglašavanje stavova i prikupljanje novih informacija od svih relevantnih institucija i organizacija, i to:

- Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okolice - Zavod za prostorno planiranje i urbanizam
- JP "Šume" Tuzlanskog kantona d.d. Kladanj,
- JU "Zaštićeni pejzaž Konjuh",
- JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa Tuzlanskog kantona,
- JP Elektroprivreda BiH – Elektrodistribucija Tuzla,
- BH Telekom d.d. Sarajevo - direkcija Tuzla.

6. Javni uvid i javna rasprava

U skladu sa Odlukom o pristupanju izradi Prostornog plana zaštićeni pejzaž "Konjuh", tokom izrade Prostorne osnove, kao prve faze plana, održan je javni uvid u trajanju od 30 dana, te tri javne rasprave na istu u općinama Banovići, Živinice i Kladanj. Nakon usvajanja Prostorne osnove od strane Skupštine Tuzlanskog kantona (Odluka br. 01-02-578-4/12 od 23.10.2012.godine), završena je prva faza Plana te se pristupilo izradi Prednacrta prostornog plana.

Nakon usvajanja Prednacrta Plana od strane Savjeta plana, isti je u formi Nacrta upućen na Vladu Tuzlanskog kantona, a zatim i prema Skupštini Tuzlanskog kantona, koja je na sjednici održanoj dana 21.12.2012. godine donijela Zaključak kojim se prihvata Nacrt Prostornog plana i isti se stavlja na javni uvid u trajanju od 60 dana, odnosno do 28.02.2013. godine. Za provođenje javne rasprave po Nacrtu Plana, Skupština je zadužila Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona. Javna rasprava provedena je u skladu sa zaključkom Skupštine Tuzlanskog kantona i usvojenim Programom javne rasprave, a sve prema odredbama relevantnih zakonskim propisa.

Po završetku javnog uvida na Nacrt Prostornog plana, razmotrene su sve pristigle primjedbe i sugestije, te je sačinjen Izvještaj o provedenoj javnoj raspravi. Izvještaj obuhvata: pregled javnih rasprava, mišljenja koja su dostavljene od strane općinskih vijeća, primjedbe i prijedloge ostalih zainteresovanih subjekata, mišljenje Federalnog Ministarstva prostornog uređenja, mišljenja nadležnog Ministarstva Zeničko-Dobojskog kantona, te Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okolice kao nosioca pripreme, kao i Odgovor Nosioca izrade plana.

Nakon toga izrađen je Prijedlog Prostornog plana. Prijedlog Prostornog plana Zaštićeni pejzaž "Konjuh" je prezentiran i prihvaćen na IV sjednici Savjeta Plana, a zatim je upućen na konačno usvajanje prema Vladi i Skupštini Tuzlanskog kantona. Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 17.07.2013. godine, je usvojila Prostorni plan.

7. Pregled informaciono-dokumentacione osnove

ZAKONI, UREDBE, ODLUKE

- Zakon o prostornom uređenju i građenju Tuzlanskog kantona (Službene novine Tuzlanskog kantona br. 6/11)
- Zakon o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh" (Službene novine Tuzlanskog kantona br. 13/09)
- Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebnog obilježja "Zaštićeni pejzaž Konjuh" 2010 - 2030 (Službene novine Tuzlanskog kantona br. 06/10)
- Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br. 63/04, 50/07 i 84/10)
- Zakon o šumama Tuzlanskog kantona (Službene novine Tuzlanskog kantona br. 9/02)
- Zakon o zaštiti okoliša FBiH (Službene novine FBiH br. 33/03 i 38/09)
- Zakon o zaštiti prirode Tuzlanskog kantona (Službene novine Tuzlanskog kantona br.10/04)

- Zakon o osnivanju JU Zaštićeni pejzaž Konjuh (Službene novine Tuzlanskog kantona br.06/11)
- Zakon o lovstvu FBiH (Službene novine FBiH br.04/06)
- Zakon o geološkim istraživanjima Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br. 2/10)
- Zakon o rudarstvu FBiH (Službene novine FBiH br. 36/10)
- Zakon o rudarstvu Tuzlanskog kantona (Službene novine TK broj 14/11)
- Zakon o zaštiti voda (Službene novine FBiH br. 33/03)
- Odluka o formiranju Savjeta Prostornog plana područja posebnog obilježja "Zaštićeni pejzaž Konjuh" 2010 - 2030

MEĐUNARODNE KONVENCIJE

- Evropska konvencija o predjelu
- Perspektiva prostornog razvoja Evropske unije
- Direktivu o staništima (EU HABITATS DIRECTIVE)
- Direktivu o pticama (Council Directive)
- Konvencije o biodiverzitetu od 2002. godine
- IUCN Kategorizacija

KORIŠĆENA LITETATURA I DOKUMENTACIJA

- Prostorni plan Tuzlanskog kantona za period 2005-2025, JP Zavod za urbanizam, Tuzla, 2006.
- Studija ranjivosti prostora Tuzlanskog kantona, Bosna-S Oil Services Company Sarajevo i Rudarsko-geološko-građevinski fakultet Univerziteta u Tuzli, 2008.
- Dokumentacija i rezultati istraživanja rađeni za potrebe Prostornog plana Tuzlanskog kantona
- Pregled površina šuma i šumskog zemljišta po užim kategorijama šuma za područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" sa ispisom gazdinskih klasa, JP "Šume TK" d.d. Kladanj, novembar 2011.
- Strategija razvoja Tuzlanskog kantona 2008-2013, Ekonomski institut, Sarajevo, 2009.
- Registar rijetkih, starih i historijski značajnih stabala na području Tuzlanskog kantona, JP "Šume TK" d.d. Kladanj, Sarajevo, 2009.
- Fitocenologija sa pregledom šumskih fitocenoza Jugoslavije, IGKRO „Svjetlost“, OOUR Zavod za udžbenike, Sarajevo, 1977. godine
- Ekološko-vegetacijska rejonizacija BiH, Šumarski fakultet, Sarajevo, 1983.
- Studija "Istraživanje Bebrovske špilje sa aspekta valorizacije iste u turističke svrhe", Rudarski institut, Tuzla, 2000 godine.

ELABORATI

- Elaborat o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim područjem, Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa Tuzla, 2002.
- Elaborat o ekonomsko finansijskoj opravdanosti ulaganja u projekat proglašenja dijela područja planine Konjuh spomenika prirode "Konjuh" sa elementima ekonomske samoodrživosti, Ekonomski institut Tuzla, 2005.

GRAFIČKE PODLOGE KORIŠĆENE ZA POTREBE IZRADE PROSTORNOG PLANA:

- Digitalne topografske karte u razmjeri 1:25 000,
- Katastarske podloge u razmjeri 1:5 000, 1:2 500,
- Satelitski snimak područja TK urađen 2007. godine, sa rezolucijom snimka sa definisanom razmjerom postojećih katastarskih planova 1:1 000 i 1:2 500,
- Digitalni orto-foto Federacije BiH, - za područje Tuzlanskog kantona u razmjeri 1:5 000 sa multifunkcionalnom bazom podataka. Projekat je urađen na osnovu avionskih i satelitskih snimaka iz 2008,
- Digitalne granice odsjeka i odjela za šumsko-privredna područja „Konjuh“ i „Sprečko“.

U dokumentu je korištena kategorizacija međunarodnog saveza za očuvanje prirode (IUCN).

I CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka k) Ustava Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", br. 7/97 i 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona", broj 13\99, 10\00, 14\02, 6\04 i 10\04) i člana 32. stav (4) Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Tuzlanskog kantona“ broj 6/11), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 17.07.2013. godine, donosi

PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" za period 2010 - 2030. godine

I CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA

1. OPĆI CILJEVI

Međunarodne organizacije i fondovi, kao i različiti međunarodni programi aktiviraju i uključuju sve vrijedne planinske predjele Evrope u transregionalni razvoj kroz zaštitu planinskih regiona i jedinstvenih biogeografskih cjelina, kao i značajnih područja očuvane i zdrave i životne sredine.

U cilju stvaranja osnovnih preduslova za ekološki održivo korištenje područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", i priključivanje u pomenutu međunarodnu mrežu, utvrđivanje općih ciljeva uređenja i korištenja područja zasnovano je na zajedničkim interesima i ciljevima utvrđenih međunarodnim i domaćim strateškim razvojnim dokumentima, zatim Prostornim planom Tuzlanskog kantona, te politikom racionalnog korištenja prostora i zaštite ovog vrijednog prirodnog i kulturno – historijskog nasljeđa.

Proglašenjem dijela planine Konjuh u kategoriju zaštićen pejzaž, stvoreni su osnovni preduslovi za realizaciju savremenog koncepta zaštite i racionalnog korištenja dragocjenih prirodnih resursa, a koji su zasnovani na konceptu održivog i trajnog razvoja koji zahtijeva promjene u vrijednosnim stavovima i kriterijumima, od lokalnog pa sve do državnog nivoa uz primjenu ekoloških standarda.

U tom cilju potrebno je obezbijediti kontinuitet politike koji će omogućiti provođenje definisanih mjera i ciljeva, a prije svega kroz obezbjeđivanje trajnih izvora finansiranja.

Suprotstavljeni ciljevi razvoja se ogledaju kroz istovremeno zadovoljenje ekoloških, ekološko-tehnoloških, društvenih, privrednih i finansijskih potreba.

Prema Okviru za klasifikaciju zaštićenih prirodnih područja (IUCN, 1999. godine), područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh", pripada V kategoriji (mada sadrži i pojedine elemente zaštite I i IV kategorije).

Osnovno opredjeljenje uređenja i korištenja prostora Zaštićenog pejzaža "Konjuh" je zasnovano na integralnom pristupu zaštiti, planiranju, korištenju i upravljanju ovim dragocjenim prirodnim resursom.

U skladu sa navedenim, definišu se sljedeći opći ciljevi uređenja i korištenja područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh":

- Zaštita i očuvanje diverziteta (biološkog, geološkog, hidrološkog, predionog);
- Zaštita i očuvanje ekosistema te revitalizacija onih koji su narušeni;
- Zaštita i očuvanje ugroženih i rijetkih biljnih i životinjskih vrsta, te njihovih staništa;
- Zaštita i očuvanje prirodnih dobara, predjela, ambijentalnih cjelina, pejzaža i staništa;
- Zaštita i očuvanje kulturno-historijskih spomenika, graditeljskog nasljeđa i dobara;
- Utvrđivanje zona zaštite kao i definisanje dozvoljenih aktivnosti u okviru istih;

- Uključivanje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" u međunarodne programe i aktivnosti zaštite biodiverziteta, razvoja planinskih područja, i dr;
- Razvoj turizma na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", koji će biti usklađen sa standardima EU uz povećanje konkurentnosti turističke ponude kroz razvoj više vidova turizma (planinski, izletnički, tranzitni, sportsko-rekreativni, seoski, lovni, manifestacioni),
- Razvoj turističke infrastrukture, marketinga i odnosa s javnošću
- Kontrolirano, racionalno i održivo korištenje prirodnih resursa, usklađeno sa principima zaštite životne sredine uz privrednu provodljivost i društvenu prihvatljivost;
- Očuvanje skladne interakcije prirode i kulture kroz zaštitu predjela i održavanje tradicionalnog korištenja zemljišta, načina gradnje kao i društvenih i kulturnih manifestacija;
- Razvoj ekološke etike kroz podsticanje naučnih i obrazovnih aktivnosti koje će doprinijeti razumijevanju i jačanju podrške stanovništva o značaju zaštićenih područja;
- Definisanje najefikasnijeg modela upravljanja Zaštićenim područjem;
- Podsticanje naučno-istraživačkog rada u cilju pronalaženja i identifikacije novih kulturno-historijskih i prirodnih vrijednosti;
- Integrisanje zaštićenog pejzaža „Konjuh“ u šire okruženje u cilju stvaranja jedinstvene turističke ponude i razvoj komplementarnih djelatnosti;
- Utvrđivanje i definisanje uslova korištenja prostora, kao i urbanističko-tehničkih uslova za postojeće i planirane sadržaje u skladu sa utvrđenim ograničenjima i mjerama zaštite;
- Definitivno utvrđivanje režima korištenja ovog prostora u svim sektorima (saobraćaj, broj posjetilaca, smještajni kapaciteti, i dr.);
- Integracija politike zaštite životne sredine sa ekonomskom politikom i politikom drugih sektora;
- Učešće javnosti u zaštiti okolice Zaštićenog pejzaža;
- Omogućavanje beneficija kroz osiguranje prirodnih izvora (šume, ribe, lovna divljač) i usluga (čista voda ili prihodi od turizma u cilju održive upotrebe tog područja) za lokalnu zajednicu;
- Usklađivanje šumsko-privrednih osnova, lovno-privrednih osnova, vodoprivrednih osnova i Plana upravljanja Zaštićenim pejzažom "Konjuh" sa Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh" i ovim Prostornim planom.

2. POSEBNI CILJEVI

Posebnim ciljevima prostornog razvoja područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", razrađuju se navedeni opći ciljevi i isti su prikazani prema pojedinim oblastima.

2.1. CILJEVI ZAŠTITE PRIRODNOG, KULTURNO-HISTORIJSKOG NASLJEĐA I ZAŠTITA OKOLINE

2.1.1. Zaštita prirodnog nasljeđa

Osnovni ciljevi koji se nameću u pogledu zaštite prirodnih vrijednosti, na teritoriji Zaštićenog pejzaža Konjuh, su:

- Očuvanje i stavljanje pod zaštitu postojećih valorizovanih prirodnih vrijednosti
- Identifikacija novih prirodnih vrijednosti i stavljanje pod zaštitu
- Očuvanje genetskog, specijskog i ekosistemskog biodiverziteta
- Očuvanje prirodnih predjela, ambijenata i pejzaža oko kulturno-historijskih spomenika
- Utvrđivanje najoptimalnijih mjera korištenja ovog prostora, koja neće biti u suprotnosti sa Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh" i Zakonom o zaštiti prirode.
- Uspostavljanje trajnog monitoringa prirodnih vrijednosti
- Stimulacija naučnoistraživačkih radova iz ove oblasti
- Razvijanje informativnog sistema u oblasti zaštite kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa (globalni pristup) i uspostavljanje efikasnog sistema monitoringa na nivou čitavog područja obuhvata plana,
- Edukacija stručnjaka, upravljača, vlasnika i korisnika kulturnih dobara u prirodno vrijednim ambijentalnim cjelinama u cilju postizanja zaštite i ostvarivanja ekonomske dobiti, odnosno ostvarivanja principa samoodrživosti zaštićenog područja,
- Izgradnja botaničke bašte sa istraživačkom stanicom
- Održavanje i širenje međunarodne saradnje od zajedničkog interesa

2.1.2. Zaštita kulturno-historijskog nasljeđa

- Zaustavljanje dalje degradacije postojećih objekata i lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa;
- Identifikacija, valorizacija i stavljanje pod zaštitu vrijednih prirodnih područja i lokaliteta. Naročito razmotriti sljedeće:
    - Objekti: Vodenica „Selimbašića“, Memorijalno spomen-obilježje u „Koritima“, Memorijalno spomen-obilježje „Miljkovac“,
    - Arheološki i historijski lokaliteti: nekropola stećaka „Kuman“ u naselju Brdijelji, Djevojačka pećina u naselju Brateljevići, lokalitet Čaršija, arheološki lokalitet Gradac, Srednjevjekovna kaldrma na Miljkovcu, dovište na vrhu Konjuha;
- Uključivanje prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa u turističku ponudu:

- Izgradnjom adekvatnih turističkih kapaciteta u neposrednoj blizini lokaliteta ili uz pristupne puteve i staze
- Obezbjeđivanjem pristupačnosti objektima i lokalitetima – saobraćajnice, parkirališta, staze i sl.
- Sistematskim postavljenjem informativnih punktova, oznaka i adekvatne signalizacije
- Neophodnim minimalnim infrastrukturnim opremanjem objekata i lokaliteta (voda za piće, rasvjeta i dr.)
- Opremanjem potrebnim sadržajima za korištenje od strane posjetilaca (sjedenje, odmor, odlaganje otpada i dr.)

- Podizanje kvaliteta životne sredine u zonama kulturno-historijskih lokaliteta;
- Određivanje zona sa posebnim smjernicama za uređenje prostora oko zaštićenih objekata i lokaliteta, u skladu sa konceptom razvoja posebnog područja (neophodnost ograđivanja pojedinih mjesta, zone ograničenja nivoa intervencije, zone u kojima su moguće odmjerene i stručne intervencije)
- Poštovanje autentičnog ambijenta zaštićenog lokaliteta
- Očuvanje vizura na lokalitet i sa prostora lokaliteta na okruženje.

2.1.3. Zaštita okoline

Dugoročni cilj Prostornog plana je poboljšanje cjelokupnog stanja okoline na predmetnom području putem provođenja konkretnih i ekonomičnih strategija upravljanja okolinom kao i jačanje lokalnih institucija u upravljanju ekološkim problemima.

Zrak

- Uspostaviti monitoring mjerenja kvaliteta zraka;
- Isključivanje iz upotrebe supstanci koje ugrožavaju ozonski omotač;
- Upravljanje kvalitetom zraka;
- Planiranje kvaliteta zraka;
- Izrada uputstva za planiranje i provjeru efekata na smanjenju emisije primjenom monitoringa kvaliteta zraka;
- Uspostava saradnje na lokalnom nivou između službi prostornog uređenja i službi za zdravstvo;
- Unapređenje korištenja solarne energije;
- Podsticanje korištenja obnovljivih izvora energije;

Voda

- Ocijeniti stanje kvaliteta površinskih i podzemnih voda;
- Zaštita vodotoka (sanacija i održavanje korita, redovno održavanje);
- Uspostavljanje kanalizacione mreže.

Zemljište

- Oformiti bazu podataka i uvesti sistemsko praćenje zemljišta, podatke o njegovom kvalitetu, te promjenama tokom vremena;
- Uspostaviti integralni sistema održivog upravljanja zemljištem;

- Uspostaviti sistematsko praćenje kvaliteta zemljišta;
- Adekvatne proizvodne prakse zemljišta prilagoditi prirodnim karakteristikama;
- Unapređenje kvaliteta zemljišta vraćanjem funkcije degradiranog zemljišta ili minimiziranja uticaja;
- Integralni plan unapređenja kvaliteta poljoprivrednog zemljišta.

Otpad

- Donošenje Odluke o komunalnom redu na području posebnog obilježja „Zaštićeni pejzaž Konjuh“ (kojom će se regulisati uređenje naselja, korištenje, održavanje i čuvanje zaštićenih površina, sakupljanje, odvoz i postupanje sa komunalnim otpadom i ostalim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje nezakonito postavljenih predmeta);
- Nastajanje otpada svesti na minimum;
- Tretiranje otpada na način kojim se osigurava povrat korisnog materijala iz njega;
- Odlaganje na odlagališta, na okolišno prihvatljiv način, onih vrsta otpada koje ne podliježu povratu, ponovnoj upotrebi ili proizvodnji energije.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA

2.2.1 Mreža naselja i zone građevinskog zemljišta

- Definisanje zona građevinskog zemljišta i utvrđivanje namjena unutar njih (stanovanje, vikend naselja, društvena infrastruktura, sport i rekreacija, saobraćajna i ostala infrastruktura);
- Racionalno korištenje postojećeg građevinskog fonda i poboljšanje njegovog kvaliteta;
- Unapređenje stambenih zona;
- Stvaranje kvalitetnih ambijenata građevinskih cjelina (komunalnim opremanjem i regulisanjem javnog uličnog prostora, uređivanjem predbašta, poštovanjem autohtone arhitekture objekata koji trebaju biti u saglasnosti sa prirodnim okruženjem, te korištenjem prirodnih i autohtonih materijala u izgradnji, smanjenjem izgrađenosti, te definisanjem uslova ograđivanja objekata i sl.)
- Povećanje stepena infrastrukturne opremljenosti građevinskih cjelina (asfaltiranjem ulica i izgradnjom trotoara, izgradnjom kanalizacije i rasvjete u naseljima, postavljanjem odgovarajuće rasvjete po pojedinačnim lokalitetima, organizovanim odvoženjem otpada i sl.)
- Optimalno proširenje građevinskih cjelina koje će zadovoljiti potrebe, koje se neće nepotrebno širiti na račun šumskog i poljoprivrednog zemljišta;
- Postizanje kompaktnih cjelina radi racionalnog infrastrukturnog opremanja;
- Iskorištavanje atraktivnih lokacija za izgradnju;
- Utvrđivanje prostora za koje je potrebna izrada provedbeno-planske dokumentacije;
- Definisanje statusa postojećih objekata i propisivanje dozvoljenih intervencija u skladu sa definisanim zonama građevinskog zemljišta i zonama zaštite, te zabranjenim i dozvoljenim intervencijama unutar njih;
- Definisanje statusa postojećih objekata i propisivanje dozvoljenih intervencija za postojeće objekte unutar drugih namjena, sa naglaskom na propisivanju smjernica za njihovo uklapanje u prirodni i zaštićeni pejzaž;

- Definisanje sportsko-rekreativnih sadržaja i režima korištenja prostora unutar drugih namjena.
- Ravnomjerna opremljenost prostora zaštićenog pejzaža društvenom infrastrukturom i potrebnim uslugama
- Obezbjeđenje prostornih uslova za razvoj turizma kao primarne privredne djelatnosti, ali u okvirima koji ne ugrožavaju životnu okolinu;

2.2.2. Društvena infrastruktura

- Definisanje lokacija za izgradnju objekata društvene infrastrukture u službi planirane namjene prostora;
- Racionalno i ravnomjerno opremanje prostora Zaštićenog pejzaža društvenom infrastrukturom i potrebnim uslugama;
- Intenzivnije opremanje društvenom infrastrukturom lokaliteta „Zlača” i „Muška voda” kao dva lokaliteta na kojima se očekuje značajniji broj posjetilaca;
- Razvijanje društvenih djelatnosti i izgradnja određenih kapaciteta, koji neće biti samo u funkciji zaštićenog pejzaža Konjuh, već će biti u stalnoj upotrebi od strane domicilnog stanovništva i stanovnika iz gravitirajućih naselja;
- Stvaranje prostornih kapaciteta za odvijanje raznovrsnih kulturnih dešavanja na otvorenom (amfiteatri, pozornice na otvorenom i sl.);
- Dimenzionisanje prostornih kapaciteta javnih sadržaja prema potrebama stanovništva i očekivanog broja korisnika turističkih i rekreativnih sadržaja;
- Poboljšanje komunikacija, javni saobraćaj, telekomunikacije i sl.
- Organizovanje povremenih službi vezanih za razne djelatnosti (pošta, banka, ambulanta i sl.)

2.2.3. Turizam i ugostiteljstvo

- Povećati broj noćenja
- Potreba za novim programima i očekivanjima današnjih gostiju
- Dovođenje postojećih smještajnih kapaciteta u funkciju savremenih turističkih zahtjeva i standarda s ciljem zadovoljenja zahtjeva kako domaćih tako i stranih turista, a nove kapacitete graditi po opšte prihvatljivim savremenim standardima
- Obezbjeđenje raznovrsne strukture smještaja – hoteli raznovrsnih kategorija, omladinski hosteli, pansioni, kampovi, bungalovi, privatni smještaj, smještaj u seoskim domaćinstvima
- Obezbjeđenje raznovrsnih pratećih sadržaja: usluge-ugostiteljstvo, trgovina, wellness, zabava
- Obogaćivanje kulturnog potencijala organizovanjem novih (koncerti, galerije, festivali) i promocijom postojećih kulturno-sportskih manifestacija
- Obezbijediti lak pristup prirodnim ljepotama kroz šetnje i biciklističke vožnje
- Izgradnja i uređenje prostora za prezentaciju i promociju tradicionalne kuhinje i zanata
- Povećati ponuda za školske programe (škole u prirodi, školske ekskurzije, kampovi, kursevi)
- Uklapanje turističkih objekata i naselja u okruženje (naročito izbjegavanje preizgrađenosti)

- Opremanje turističkih cjelina infrastrukturom prema savremenim potrebama turista (tt-internet i sl.)
- Opremanje infrastrukturom radi postizanja što manjeg uticaja na životnu sredinu (kanalizacija, prečistači, alternativni izvori energije za grijanje)
- Unapređenje ambijenta turističkih naselja (arhitektura, pejzažno uređenje, urbanistička regulacija, komunalno opremanje)
- Povećati nivo usluga tako da se zadovolje sva očekivanja gostiju
- Formiranje ekskluzivnih "turističkih proizvoda", s ciljem stvaranja inovativne i atraktivne ponude većeg kvaliteta, a za istu cijenu u odnosu na konkurentske destinacije
- Staromodan imidž zamijeniti novim, potencirati na aktivnijim tržištima
- Turističku ponudu spojiti sa ponudom okoline i na taj način stvoriti odgovarajuće pakete – "Short-Break" pakete (kratak odmor od 2-3-4 ili 5 dana).
- Pospješivanje osmišljavanja suvenira i njihova prodaja na većem broju punktova
- Potreba za jedinstvenim marketinškim nastupom i uključivanje u tržište (npr. sajmovi)
- Promocija svih oblika turizma i turističkih potencijala putem medija, interneta i drugih oglašivača.

2.2.4. Rekreativna infrastruktura

- Predlaganje i provođenje aktivnosti na uređenju i adekvatnom opremanju otvorenih površina namijenjenih sportskim aktivnostima – sportski tereni za fudbal, odbojku, košarku, rukomet, tenis i sl.
- Zatvoreni sportski i rekreativni sadržaji u okviru hotelskih kompleksa (bazen, akva centar, wellness ponuda, teretane, košarka, stoni tenis, kuglana
- Označavanje i adekvatno uređenje postojećih i novih staza za pješačenje, trčanje, planinarenje, skijanje, sanjkanje i sl., vidikovci, jahaće staze, prevoz turista vozićem, fijakerom, sankama, pješačenje kroz voćnjake, livade, pašnjake i šume
- Uređenje i komunalno opremanje prostora za izletnike sa utvrđenim zonama za roštiljanje i sl.
- Afirmacija i obezbjeđenje adekvatnog prostora za nove tipove sportsko-avanturističkih sadržaja – adrenalinski park i sl.
- U skladu sa utvrđenim zoniranjem prostora omogućiti nadzor i uspostaviti kontinuitet kretanja posjetilaca uz glavni prilazni put do određenih ciljnih tačaka razgledanja ili površina i mjesta odmora;

2.3. CILJEVI RAZVOJA INFRASTRUKTURE

2.3.1 Saobraćajna infrastruktura

- Saobraćano povezati unutrašnjost cijelog područja, i ostvariti vezu sa centrima pripadajućih općina i putnim pravcima višeg ranga;
- Rekonstruisati postojeću mrežu saobraćajnica;
- U skladu sa utvrđenim zonama zaštite na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", potrebno je uspostaviti nadzor i prateće elemente signalizacije, mobilijara , sportsko-rekreativnih i parking

površina (sa zatvorenim sistemom odvodnje) uz prilazne puteve do određenih ciljnih tačaka ili površina i mjesta odmora;

- Kretanja motornih vozila potrebno je u potpunosti regulisati u skladu sa mjerama utvrđenim po svakoj od zona zaštite;
- Obezbijediti površine namijenjene za stacionarni saobraćaj;
- Definisati pješačku i biciklističku (i drugih nemotornih vozila) stazu.

2.3.2 Elektroenergetska infrastruktura

- Prilagođavanje postojećih i izgradnja novih elektroenergetskih kapaciteta u svrhu obezbjeđenja stabilnog napajanja postojećih i novih potrošača na području posebnog obilježja “Zaštićenog pejzaža Konjuh“;
- Rekonstrukcija elektroenergetskih objekata obuhvaćajući: dalekovod (DV) 20(10)kV, trafostanice TS20/10/0,4kV i niskonaponsku mrežu 0,4kV.
- Procjena potrošnje i planiranje izgradnje novih elektroenergetskih postrojenja za planski period koja se vrši na osnovu programskih elemenata razvoja i uslova za dimenzionisanje elektroenergetskih mreža

Obzirom da planiranje potrošnje el. energije, kao i prenosnih sistema ovisi o planovima, porastu broja stanovnika, uslovima življenja i ostalim planskim elementima koje sadrži Prostorni plan područja posebnog obilježja “Zaštićenog pejzaža Konjuh“, ciljevi daljeg razvoja elektroenergetskog sistema na cjelokupnom području su:

- Stvaranje optimalnog rješenja dovoljno sigurnog, kvalitetnog i ekonomičnog snabdijevanja električnom energijom bilo kog perspektivnog potrošača,
- Obezbjeđivanje koridora za novu prenosnu mrežu usaglašenu sa režimima zaštite i pravilima gradnje na područjima posebne namjene,
- Izgradnja i rekonstrukcija elektroenergetske mreže u zonama sa posebnim režimima zaštite, a korištenje je uslovljeno istim.

2.3.3 Termoenergetika

- Obezbjeđivanje toplotne energije za zagrijavanje prostorija u objektima zimi i za tehnološke potrebe u proizvodnji
- Obezbjeđivanje rashladne energije za rashlađivanje prostorija u objektima ljeti
- Obezbjeđivanje provjetravanja prostorija u kojima borave ljudi
- Optimalno korištenje opreme za proizvodnju toplotne energije uz minimalno zagađenje prirodne okoline
- Pomoć pri izgradnji objekata kojim će se maksimalno štediti toplotna i rashladna energija
- Izbor optimalne opreme i instalacija za zagrijavanje i rashlađivanje prostorija za zadane uslove okoline (klimatski) i zahtjeva objekta (stanovanje, proizvodnja i sl.)
- Postići maksimalno korištenje obnovljivih i ekološki čistih izvora toplotne energije
- Poštovanje zakonskih propisa i standarda pri projektovanju i izgradnji instalacija grijanja, hlađenja, provjetravanja i klimatizacije.

2.3.4 Telekomunikaciona infrastruktura

- Omogućiti pouzdanu telekomunikacionu mrežu (žičnu i bežičnu), koja je u stanju pratiti i u zavisnosti od zainteresovanosti korisnika omogućiti uvođenje modernih telekomunikacionih tehnologija,
- Obezbijediti dovoljan kapacitet i za buduća proširenja mreže,
- Telekomunikacione kablove što više skloniti pod zemlju kako zbog estetike prostora tako i zbog njihove zaštićenosti,
- Obezbjeđivanje dobre pokrivenosti područja baznim stanicama mobilne telefonije;
- Osiguranje koridora za telekomunikacione kablove duž svih novih i postojećih puteva,
- Razvijati nove usluge i servise u skladu sa interesom korisnika,
- Osiguranju koridora za radio relejne veze,
- Izgradnja mikrotalasnih sistema za distribuciju radio i televizijskih programa u ruralnim sredinama i izolovanim ostrvima kablovskog distribucionog sistema.

2.3.5 Hidrotehnika

- Donijeti poseban dokument za upravljanje vodama – vodnu osnovu za područje zaštićenog pejzaža Konjuh, a u funkciji očuvanja i zaštite voda, jačeg uključivanja prirodnih resursa u gospodarske aktivnosti, te posebno racionalnog iskorištenja energetskih potencijala vode.
- Osigurati opskrbu vodom u svim naseljima, a na osnovu studijskih istraživanja i usvajanja optimalnih rješenja.
- Izgradnja kanalizacijskog sustava na zaštićenom području, sa prečistačima.

2.3.6 Upravljanje otpadom

- Donijeti Odluku o komunalnom redu na području posebnog obilježja „Zaštićeni pejzaž Konjuh“ (kojom se regulisati uređenje naselja, korištenje, održavanje i čuvanje zaštićenih površina, sakupljanje, odvoz i postupanje sa komunalnim otpadom i ostalim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje nezakonito postavljenih predmeta)
- Nastajanje otpada svesti na minimum;
- Smanjenje nastalog otpada po količini;
- Tretiranje otpada na način kojim se osigurava povrat korisnog materijala iz njega;
- Odlaganje na odlagališta, na okolišno prihvatljiv način, onih vrsta otpada koje ne podliježu povratu, ponovnoj upotrebi ili proizvodnji energije.

2.4. CILJEVI PRIVREDNOG RAZVOJA

2.4.1. Šumarstvo

Posebni ciljevi u oblasti korištenja sveukupnih šumskih potencijala područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", zasnovani su na sljedećem:

- Zabrana smanjenja površina pod šumom (krčenje);
- Zabrana sječe, uklanjanja i ugrožavanja zaštićenih, rijetkih i ugroženih biljnih vrsta i njihovih staništa;
- Gazdovanje šumama u skladu sa Zakonom o šumama i Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh", pridržavajući se propisanih mjera za pojedine zone zaštite;
- Korištenje šuma i šumskog zemljišta, kao i sporednih šumskih proizvoda u skladu sa Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh" i šumsko-privrednim osnovama, pridržavajući se propisanih mjera za pojedine zone zaštite;
- Zaštita i unapređenje šumskih ekosistema u cjelini;
- Zaštita i očuvanje posebno vrijednih sastojina, grupa stabala, pojedinačnih stabala i staništa;
- Zaštita i očuvanje rijetkih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta;
- Zaštita, konverzija, rekonstrukcija i restitucija degradiranih, devastiranih, izmijenjenih i ugroženih sastojina i ekosistema;
- Prelazak sa monofunkcionalnog na multifunkcionalni način korištenja šumskih potencijala;
- Sve aktivnosti na korištenju šuma i šumskog zemljišta moraju biti u funkciji zaštite prirodnih vrijednosti;
- Uspostavljanje trajnog monitoringa zdravstvenog stanja šuma;
- Uvođenje savremenih informacionih tehnologija (GIS) u procesu planiranja u šumarstvu;
- Zabrana unošenja alohtonih vrsta na ovo područja;
- Zadržavanje i modernizacija postojećeg rasadnika.

2.4.2. Poljoprivreda

- Maksimalna zaštita poljoprivrednog zemljišta;
- Korištenje autohtonih sorti kultura radi očuvanja vrsta kao posebnosti područja;
- Upotreba organskog đubriva, bioloških melioratora-leguminoza;
- Korištenje adekvatne mehanizacije;
- Primjena zakonske regulative kod promjene namjene zemljišta tj. zaštita boniteta - I, II, III, kategorije, od njihovog korištenja izvan sfere poljoprivrede;
- Intenziviranje rada inspekcijskih službi u cilju očuvanja vrijednosti područja iz ove oblasti;
- Donošenje odredbe o standardima kvaliteta i zahtjevima za obilježavanje proizvoda sa ekološkom deklaracijom;
- Povećanje stočnog fonda u zonama gdje je stočarstvo dozvoljeno;
- Poboljšanje genetske osnove za stočarsku proizvodnju;

- Organizovanje monitoringa tj. praćenja promjena korištenja zemljišta uz formiranje zemljišnog informacionog sistema (ZIS), kao dijela geografskog informacionog sistema.

2.4.3. Lovstvo

- Zaštita i očuvanje cjelokupnog lovnog fonda kao dobra do opšteg interesa;
- Posebna zaštita, rijetkih i ugroženih vrsta divljači kao i njihovih staništa;
- Održivo korištenje lovne divljači u skladu sa Zakonom o lovstvu, Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh" i Lovno privrednim osnovama;
- Održavanje i postizanje brojnog stanja postojećih vrsta divljači do podnošljivog kapaciteta lovišta;
- Uspostavljanje trajnog monitoringa.

2.4.4. Ribolovstvo

- Zaštita i očuvanje ribljeg fonda;
- Održivo korištenje ribljeg fonda u skladu sa Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh"i ovim Planom;
- Zaštita i očuvanje kvaliteta voda.

2.4.5. Rudarstvo i mineralne sirovine

Ostavljanje mogućnosti za eksploataciju rude magnezita iz postojećeg rudnika, uz prethodnu izradu projekta detaljnih geoloških istraživanja i maksimalno poštivanje zaštite prirodnih vrijednosti područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh",

- Zabrana otvaranja pozajmišta mineralnih sirovina (kamenoloma)
- Eksploatacija prirodne izvorske vode "Muška voda", uz maksimalno poštivanje zaštite prirodnih vrijednosti područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh",
- Provođenje hidrogeoloških istraživanja izvorišta Muška voda
- Provođenje istražnih i eksploatacionih radnji kao i kaptiranje izvorišta za potrebe snabdijevanja općine Kladanj u skladu sa Studijom vodosnabdijevanja općine Kladanj

2.4.6. Vodoprivreda i hidroenergetika

- Sva izvorišta potrebno je zaštititi ažuriranjem postojeće dokumentacije (ukoliko postoji) u skladu sa novim hidrološkim istraživanjima, izgrađenosti na slivnom području i zakonskom regulativom.
- Dati prijedlog zona sanitarne zaštite za izvorišta Krabašnice, Male Zlače i Velike Zlače, kao i ostalih potencijalnih vodozahvata koji će se uključiti u vodosnabdijevanje naselja u Zaštićenom pejzažu i njegovoj okolini, a koje treba u narednim fazama terenskim istraživanjima potvrditi i provesti proceduru usvajanja.
- Očuvanje kvaliteta voda koje nisu zagađene, a naročito postojećih i potencijalnih izvorišta vode za piće.

- Očuvanje kvaliteta površinskih voda u propisanim kategorijama putem zaštitnih mjera, nadzorom nad radom izgrađenih objekata i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

2.4.7. Turizam

- Dovođenje postojećih smještajnih kapaciteta u funkciju savremenih turističkih zahtjeva i standarda s ciljem zadovoljenja zahtjeva kako domaćih tako i stranih turista, a nove kapacitete graditi po opšte prihvatljivim savremenim standardima,
- Izraditi studije o turističkim potencijalima,
- Razviti marketinške aktivnosti (putem medija, interneta i drugih oglašivača) u svrhu promoviranja turističkih potencijala,
- Privući investitore i samim tim značajna finansijska sredstva
- Obezbijediti potrebne visokoobrazovane i stručne kadrove,

II PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA

1. PRIRODNI IZVORI I USLOVI - IZVOD IZ PROSTORNE OSNOVE

1.1. Geografski položaj

Područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" dio je planine Konjuh. Prostire se u sjevero - istočnom dijelu Bosne i Hercegovine, tačnije u jugo-zapadnom dijelu Tuzlanskog kantona. Ukupne površine je od 8.139,77 ha.

Zaštićeni pejzaž "Konjuh" je smješten između 44°22´42,2" i 44°11´18,4" sjeverne geografske širine, te između 18°29´48,8" i 18°41´6,4" istočne geografske dužine. Oblik granice ovog područja je izdužen, sa dužinom centralne ose od 21,3 km koja se pruža u pravcu sjeverozapad - jugoistok i prosječnom širinom od 4,4 km.

Veza sa najbližim magistralnim pravcem M18 Tuzla - Sarajevo i Tuzla – Orašje, ostvaruje se preko lokalnog puta Kladanj - Brateljevići - Milankovići. Preko navedenog magistralnog pravca M18, ostvaruje se veza sa ostalim transportnim koridorima.

Pristup Zaštićenom pejzažu Konjuh ostvaruje se iz pravca Kladnja i Banovića. Važno je istaći da ovi putni pravci nisu međusobno povezani, zbog čega ne postoji saobraćajna povezanost krajnjih granica ovog zaštićenog područja. Lokalni putevi Konjuh – Brateljevići, Oskova – Mačkovac i Milankovići – Žedno brdo su najvažniji putni pravci na ovom području, koji su spona sa mrežom magistralnih i regionalnih puteva.

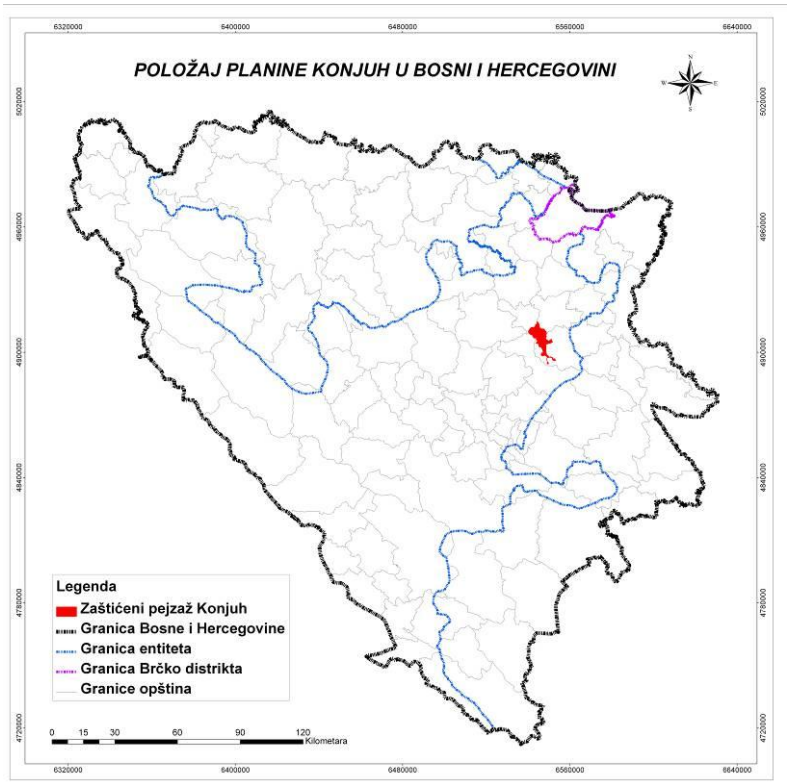

Slika br. 1: Položaj Zaštićenog pejzaža Konjuh u Bosni i Hercegovini

1.2. Karakteristike reljefa

Područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" karakteriše reljef izuzetno velike dinamičnosti, koja se ogleda kroz izraženu visinsku diferencijaciju (od 350m/nV – 1328 m/nV), te veoma dinamičnu smjenu nagiba i ekspozicija terena. Geomorfološke karakteristike direktno su povezane sa geološkom građom i odražavaju rezultat rada egzogenih i endogenih sila koje su djelovale na taj dio zemljine kore.

U genetskom smislu predmetno područje pripada ofiolitskoj zoni sa razvijenim planinskim reljefom koji je ispresijecan površinskim tokovima. Oštre reljefne forme uslovile su dosta brzo oticanje sa sliva, što za posljedicu ima intenzivnu eroziju u horizontalnom i vertikalnom smislu.

Specifični geomorfološki fenomeni ovog područja su raznovrsni karstni oblici: pećine, ponori, vrtače.

Posebno je potrebno istaći činjenicu da se područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" prostore na dva riječna sliva, i to sliv rijeke Oskove i sliv rijeke Drinjače.

Najviši vrh Konjuha je na koti 1328 m apsolutne visine, dok je najniža tačka u sjevernom dijelu obuhvata, u koritu rijeke Oskove. Od vrha Konjuha, teren se postepeno spušta u pravcu sjevera, istoka i juga. Pokraj pomenute dominantne kote vrha Konjuha, značajno je izdvojiti i sljedeće kote i grebene, i to: Mali Konjuh 1191 m, Bijelo brdo 1191 m, Čemerika 1119 m, Bukovci 1137 m, Debela gora 1190 m, Bandijera 1207 m, u sjevernom dijelu, zatim Zidine 1167 m, Ravni bor 1104 m, Zelenboj 1053 m, u zapadnom dijelu, kao i Tisovica 1008 m i Garež 1049 m u južnom dijelu ovog zaštićenog područja.

U sljedećoj tabeli i slici daje se prostorna kategorizacija istražnog prostora prema visinskim zonama i njihovom procentualnom učešću u odnosu na ukupni obuhvat. Iz istog se vidi da je više od pola obuhvata u zoni od 700 do 1000 m, što ovo područje izdvaja kao vazdušnu banju idealnu za zdravstveno rekreacione centre.

Tabela 1. Visinski pojasevi

Visinski pojasevi (m/nV)	***Površina (ha)***	***%***
350 - 400	111.74	1.37
400 - 500	453.58	5.57
500 - 600	811.6	9.97
600 - 700	931	11.44
700 - 800	1501	18.44
800 - 900	1489.4	18.30
900 - 1000	1586.85	19.50
1000 - 1100	951.46	11.69
1100 - 1200	265.76	3.27
1200 - 1300	33.62	0.41
1300 - 1400	3.76	0.05
UKUPNO	***8139.77***	***100,00***

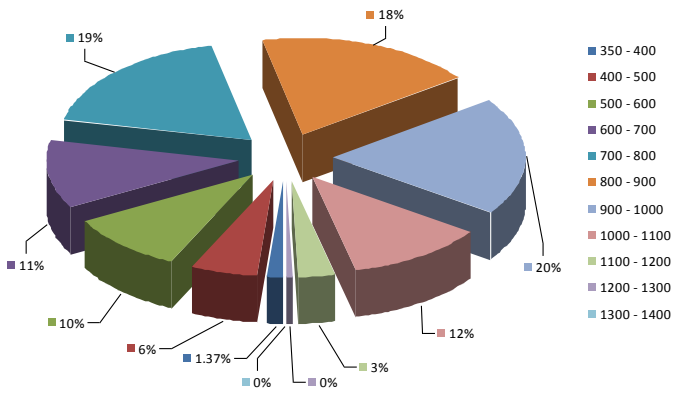

Visinski pojasevi (%)

Planina Konjuh spada u zonu mlađih vjenačnih planina, koja zajedno sa Ozrenom, Javorom i Javornikom predstavlja prelaz Dinarskog planinskog sistema u prostranu Panonsku niziju.

Prostor Zaštićenog pejzaža Konjuh ispresijecan je brojnim riječnim dolinama. Najznačajnija je dolina rijeke Oskove na koju se naslanjaju klisure Velika i Mala Zlača, Studešnica i druge.

Nagibi terena su različiti i smjenjuju se bez linearne zavisnosti. U sljedećoj tabeli daje se prikaz nagiba terena izraženi u stepenima.

Tabela 2. Nagibi terena

Nagibi terena (u stepenima)	***Površina (ha)***	***%***
< 7	583.6	7.17
7 - 15	1510.68	18.56
15 - 20	1720.58	21.14
20 - 25	1573.74	19.33
25 - 30	1411.69	17.34
30 - 40	998.92	12.27
> 40	340.56	4.18
UKUPNO	***8139.77***	***100,00***

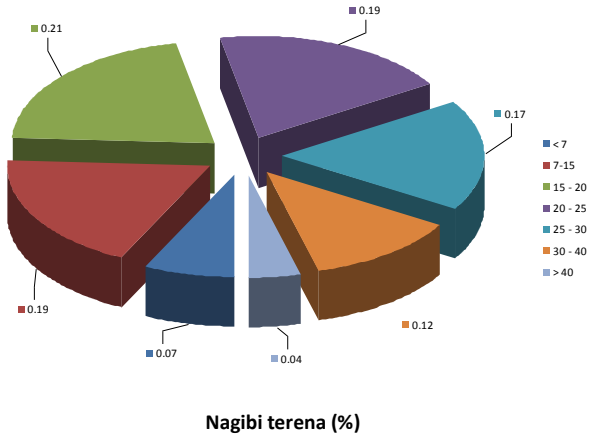

Nagibi terena (%)

Ovakvi geomorfološki parametri istražno područje karakterišu kao jedinstveno u Bosni i Hercegovini.

1.3. Geološke karakteristike

Na području zaštićenog pejzaža Konjuh u okviru geološke građe izdvojeni su: perm, trijas, jura i kvartar.

Najstarije stijenske mase na predmetnom obuhvatu su trijaski krečnjaci. Najzastupljeniji su u južnom i istočnom dijelu obuhvata.

Na terenima naliziranog područja jurske tvorevine, prema geotektonskoj šemi, pripadaju dvjema geotektonskim cjelinama: Centralnoj i Unutrašnjoj Dinaridskoj zoni. Jurske tvorevine pokrivaju veći dio predmetnog obuhvata.

U okviru ovih terena jurske tvorevine prostiru se u zapadnom jugozapadnom i sjeverozapadnom dijelu obuhvata.

Kvartarne tvorevine su izdvojene u dolinama svih većih vodotoka. Nanosi su izgrađeni od šljunkovito-pjeskovitih facija različite veličine zrna i glina. Pored riječnih nanosa kvartar je predstavljen plavinskim konusima (proluvijum), koji se mogu naći uz kontakt dna dolina i dolinskih strana. Deluvijalno - proluvijalni nanosi se mogu zapaziti u podnožju padina. Rijetko se mogu naći izvorski, barski, siparišni i drugi kvartarni sedimenti. Izuzetak su aluvijalni nanosi (al) koji zauzimaju veću površinu.

U genetskom smislu područje zaštićenog pejzaža Konjuh pripada ofiolitskoj zoni sa razvijenim planinskim reljefom koji je ispresijecan površinskim tokovima. Oštre reljefne forme uslovile su dosta brzo oticanje sa sliva što za posljedicu ima intenzivnu eroziju u horizontalnom i vertikalnom smislu.

Na području zaštićenog pejzaža Konjuh su evidentirana dva klizišta, i to u sjeveroistočno od izvorišta Muška voda, na granici zaštićene zone A3 i B1.

1.4. Pedološke karakteristike

Pedološke osobine predmetnog prostora su dio ukupnih pedoloških osobina šireg prostora nastalih pod uticajem specifičnih vodnih prilika kao i određenih klimatskih uslova. Na osnovu podataka sa Pedoloških karata SFRJ R 1:50.000 sekcije Kladanj 1 i Kladanj 3, izdvojeno je 9 pedosistematskih jedinica i to 7 iz razdjela automorfnih i 2 iz razdjela hidromorfnih zemljišta.

U obuhvatu plana preovladava razdio automorfnih zemljišta sa tipovima iz klase kambičnih zemljišta (75%) i humusno akumulativnih (oko 20%) dok razdio hidromorfnih zemljišta zauzima oko 4.5% sa tipovima zemljišta pseudoglej i fluvisol.

Automorfna zemljišta su zastupljena u svim područjima obuhvata i pojavljuju se u sljedećim klasama:

- smeđa zemljišta (distrični kambisol, eutrični kambisol, kalkokambisol),
- humusno-akumulativna zemljišta (ranker, kalkomelanosol),
- nerazvijena zemljišta (litosol)

Hidromorfna zemljišta su zastupljena u sljedećim klasama:

- epiglejna zemljišta (pseudoglej),
- fluvijalna I fluvioglejna zemljišta (fluvisol-recentni riječni nanos)

Od automorfnih zemljišta najviše su zastupljena distrični kambisol, eutrični kambisol, ranker.

Od ostalih zemljišta, koja su zastupljena u obuhvatu plana, izdvajamo: litosol (kamenjar), smeđe zemljište na krečnjaku i dolomitima-kalkokambisol i kalkomelanosol – krečnjačko dolomitna crnica.

Hidromorfna zemljišta su zastupljena na sjeveru obuhvata u području sliva rijeke Oskove kao i u južnom dijelu obuhvata u području sliva rijeke Drinjače. Tipovi zemljišta koji su najviše zastupljeni u obuhvatu plana su: pseudoglej i fluvisol.

1.5. Klimatske karakteristike

Geografski položaj i karakteristike reljefa, pored preovlađujuće atmosferske cirkulacije, u najvećoj mjeri uslovljavaju opšte klimatske karakteristike nekog mjesta ili područja.

Na zaštićenom području Konjuh dominira umjereno kontinentalna ili srednjoevropska klima. U toku ljeta ovo područje se nalazi pod uticajem Azorskog anticiklona. S obzirom da je u pitanju anticiklon, u ovom periodu vrijeme je stabilno, sa povremenim slabim kišama. Zimi su vremenske prilike određene uticajem ciklonskih aktivnosti sa Atlantskog okeana i Sredozemnog mora, koje donose oblačno vrijeme i padavine, kao i zimskog Sibirskog anticiklona kada su temperature veoma niske, ali su padavine rijetke.

Detaljnih podataka o klimatskim faktorima za područje Konjuha nema.

1.6. Kulturno-historijsko i graditeljsko nasljeđe

Na osnovu evidentiranih kulturno-historijskih dobara[2] i uvidom u postojeće stanje prostora Zaštićenog pejzaža, evidentirani su spomenici iz raznih perioda što predstavlja svjedočanstvo kontinuiteta naseljenosti ovih prostora od prahistorije do danas. Ovi spomenici u najvećem broju nisu registrovani od strane nadležnih službi zaštite (grafički prilog br.12).

[2] Izvor podataka: Prostorni plan Tuzlanskog kantona 2005-2025, Zavod za urbanizam, 2005. i Elaborat o ekonomsko-finansijskoj opravdanosti ulaganja u projekat proglašenja dijela planine Konjuh spomenikom prirode „Konjuh“ sa elementima ekonomske samoodrživosti, Ekonomski institut Tuzla, 2005.

Prostor Zaštićenog pejzaža bogat je spomenicima kulture čiji datum nastanka seže do kasnog bronzanog doba (prahistorijski period) čemu svjedoče arheološki nalazi kao što su gravure u Pećini Brateljevići (Djevojačkoj pećini) kod Kladnja.

Ulaz u pećinu je u obliku trokuta (visine 10, a širine 6 m), otvor orijentacije zapad-istok. Na ulazu u pećinu sa obje strane nalaze se urezani crteži. S desne strane pri samom dnu crteži možda pripadaju najstarijoj fazi dok se s lijeve strane nalaze crteži u više skupina ukupne dužine oko 10 metara. Prikazani su: konjanici, jeleni, muškarci, žene te crteži različitih simbola. Posebno su zanimljiva dva lika - lik žene sa dugom kosom ili sa ogrtačem preko glave koji pada do zemlje. Na trokutastom licu jer se čini kao da žena pridržava ogrtač ispod brade, prikazane su oči i nos. Drugi, lik čovjeka uslovno nazvanog „čovjek sa krilima” kome je kao i djevojci teško odrediti značenje kao i vrijeme nastanka, ali se pretpostavlja da su iz istog perioda. Crteži u pećini u Brateljevićima moraju zauzeti odgovarajuću pažnju stručnjaka da bi se utvrdilo doba njihova postanka. Djevojačka pećina služila je kao sveto mjesto zasigurno od bronzanog doba, a možda već i od mlađeg paleolita pa sve do srednjeg vijeka. Kasnije se u ovoj pećini okupljaju derviši radi ibadeta i zikra, a danas pećina služi kao kultno mjesto bosanskih muslimana.

Naziv „Djevojačka“ pećina je dobila zahvaljujući legendi koja govori o djevojci koja je iskazujući svoju hrabrost pred okupljenim društvom, otišla na izvor po vodu u samo središte pećine i tu je prilikom zabadanja vretena u zemlju, što je trebao da bude dokaz da je zaista bila na izvoru, probola svoju haljinu. Pri polasku natrag vreteno zabodeno u zemlju zajedno sa krajem haljine, povuklo je djevojku nazad, te je ona od straha umrla na licu mjesta. Djevojka je neposredno pokraj izvora i sahranjena, gdje se nedugo zatim i njen mezar okamenio. Zahvaljujući i ovoj legendi pećina je postala nadaleko poznata i jedno od najvećih dovišta u Bosni i Hercegovini. Svake godine u toku posljednje sedmice avgusta mjeseca tradicionalno se održava kulturna manifestacija „Dani djevojačke pećine“ koja okupi i do 50.000 posjetilaca.

Brojni su i lokaliteti srednjovjekovnih stećaka, najviše sačuvani na području Kladnja i Banovića, nastali kao karakteristična kulturna pojava srednjevjekovne bosanske države. Nekropola „Kuman“ u predjelu sela Brdijelji datira iz kasnog Srednjeg vijeka, a zbog svoje kulturno-historijske vrijednosti uvrštena je na preliminarni spisak nacionalnih spomenika.

Memorijalni spomenici na prostoru Zaštićenog pejzaža odnose se na pojedinačne objekte u formi spomen-obilježja (Memorijalno spomen-obilježje u „Koritima“ i memorijalno spomen-obilježje „Miljkovac“), a svjedoče o ratnim stradanjima iz bliže i dalje prošlosti.

Brojni su spomenici kulturno-historijskog nasljeđa evidentirani na prostoru Zaštićenog pejzaža koji nisu detaljno istraženi, a za koje je neophodno provesti aktivnosti s ciljem njihove registracije i popisivanja, prikupljanja i sređivanja raspoložive dokumentacije vezane za njih, kao i utvrđivanja i propisivanja mjera zaštite, te su kao takvi u daljem tekstu taksativno pobrojani (grafički prilog br.12).

To su:

- Lokalitet Čaršija, srednjevjekovna neistražena lokacija, površine 2 ha, u prvoj zaštićenoj zoni - zoni A1;
- Arheološki lokalitet Gradac, u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C2;
- Srednjevjekovna kaldrma na Miljkovcu, površine oko 10 ha, u drugoj zaštićenoj zoni - zoni B1;
- Rimska kaldrma, u drugoj zaštićenoj zoni - zoni B1;
- Dovište (molitvište) na vrhu Konjuha, u prvoj zaštićenoj zoni - zoni A1;
- Lokalitet Zelenika - nekropola stećaka (preneseni ispred škole u Živinicama) površine oko 1 ha, u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C1, na ulazu u Zaštićeni pejzaž sa sjeverne strane, u slivu rijeke Oskove,

- Vodenica „Selimbašića“, u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C2.

Kulturno-historijsko nasljeđe na terenu, uglavnom, je u početnom stadijumu procesa sanacije i zaštite. Neznatan broj spomenika je zaštitarski tretiran u okvirima najnužnijih zahvata, dok su ostali u veoma nepovoljnom stanju.

1.7. Prirodno nasljeđe

Prirodno-geografski položaj planine Konjuh, uslovio je stvaranje veoma raznolikog pejzaža i prirodnih ljepota, kao i brojnih prirodnih fenomena, po kojima je ovo područje nadaleko poznato. Pokraj specifičnih geomorfoloških i hidroloških ovo područje posjeduje i veoma vrijedne florističko-vegetacijske i faunističke pojave, koje su rezultat specifične geološke historije.

Postojeće prirodne vrijednosti planine Konjuh, predstavljene su velikim diverzitetom flore, faune i prirodnih fenomena, a zatim i bogatstvom hidrološke mreže kao i heterogenošću orografije, i iste su bile osnova za izdvajanje ovog područja u kategoriju Zaštićen pejzaž.

Prema Okviru za klasifikaciju zaštićenih prirodnih područja (IUCN, 1999. godine), područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh", pripada V kategoriji (mada sadrži i pojedine elemente zaštite I i IV kategorije).

Na bazi dosadašnjih istraživanja i dostupne informaciono-dokumentacione osnove, utvrđene su sljedeće prirodne vrijednosti područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh"[3], i one su kao takve Zakonom o proglašenju zaštićenog pejzaža Konjuh zaštićene:

- Geološke vrijednosti:
  - Prirodne vrijednosti geomorfološkog karaktera (pećine, vrtače, jame)
  - Izrađena geološka profilacija terena
  - Varijabilnost reljefnih i orografskih formi
- Florističke vrijednosti:
  - Rijetke biljne vrste: bosanski ljiljan (*Lilium bosniacum*), bosanska perunika (*Iris bosniaca*), sunovrat (*Leucojum vernum*), iva, lincura (*Gentiana lutea*), (*Chrysanthemum sp*.)
  - Rijetke i reliktne biljne zajednice: šume bijelog i crnog bora na peridotitu i serpentinitu *Pinetum silvestris – nigrae serpentinicum, Erico-Pinetum nigrae serpentinicum*
  - Reliktne i endemske biljne vrste: *Aspleniuum cuneifolium, Minuartia bosniaca, Notholaena marantae, Halacsya sendtneri, Potentilla visianii, Fumana bonapartei, Haplophyllum bossierianum, Gypsophila spergulaefolia*
- Ornitološke vrijednosti:
  - Reliktne vrste ptica: veliki tetrijeb (*Tetrao urogallus)* i lještarka (*Bonasa bonasia*)
  - Ugrožene vrste ptica: veliki tetrijeb (*Tetrao urogallus)*, planinska sova (*Strix uralensis*) i lještarka (*Bonasa bonasia*)
- Karakteristike vodene faune:
  - Rijetke i ugrožene vodene životinje: vidra *(Lutra lutra*), riječni rak (*Astacus astacus*), autohtona potočna pastrmka (*Salmo trutta*) kao i potočna mrenica (*Barbucus balcanicus),* koja ima status LC[4]
- Posebne faunističke vrijednost
  - Ugrožene vrste životinja: mrki medvjed *(Ursus arctos*)

[3] Podaci preuzeti iz Zakona o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh"
[4] Least concern - najmanja briga

- Hidrološke vrijednosti:
  - Planinska izvorišta čiste vode
  - Izvorište "Muška voda"
  - Prirodna planinska jezerca
  - Vodene sesije (vodopadi i skakavci)
  - Atraktivnost vodotoka (Drinjača i Oskova sa pritokama)
  - Izvorni dolinski pejzaži i pejzaži riječnih korita

Pokraj navedenih prirodnih vrijednosti, koje su navedene u Zakonu o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh", daje se pregledna lista svih do sada utvrđenih prirodnih vrijednosti na području Zaštićenog pejzaža Konjuh, koje je ovim planom neophodno evidentirati i kao takve štititi. To su:

- Prirodne, pejzažne, geološke, geomorfološke i hidrološke vrijednosti:
  - Pećina Brateljevići, djevojačka pećina, ima neprocjenjivu arheološku i memorijalnu dimenziju, nalazi se u zoni A5
  - Pećina Bebrava, sa hodnikom dužine oko 500 metara, krasi je pećinski nakit – sige, različitih oblika[5], nalazi se u zoni A4
  - Vodopad Velika Zlača, visina 20 - 25 m, nalazi se u zoni A1
  - Paučko jezero, nalazi se u zoni B1
  - Vrh planine Konjuh, izletište, vidikovac, planinarski uspon, stanište tetrijeba i Bosanskog ljiljana, površine oko 3ha, zona A1
  - Sastojine prašumskog tipa Studešnica, izvorišna zona Studešnice, površine oko 350 ha, zona A2
  - Izletište Bebrava, površine oko 2ha
  - Kota Zidine, sa sljedećim karakteristikama: izletište, planinska kuća, planinarski uspon, vidikovac, litica, stanište tetrijeba i bosanskog ljiljana. Ukupna površina ovog lokaliteta iznosi oko 20 ha i ista se nalazi u zoni A1
  - Kota Zelenboj, sa sljedećim karakteristikama: planinarski uspon, izletište, vidikovac. Površina ovog lokaliteta iznosi oko 5 ha i nalazi se u zoni zaštite B1
  - Izletište Velika Zlača, sa sljedećim karakteristikama: planinska kuća, stanište tise, površina lokaliteta oko 1 ha. Nalazi se u zoni A1.
  - Izletište Zobik, polazište na planinarske uspone prema Zidinama i vrhu Konjuha, površina oko 3 ha, zona B1
  - Pećina Studešnica, istražena dužina oko 50 m, sa dvoranom širina 15 m i visini oko 7m, zona A2
  - Kameni luk, prirodni otvor-prolaz, dimenzija 7 x 5 m, lokalitet Studešnica, u blizini pećine, zona A2
  - Kamena lopta, prečnika oko 2 m, lokalitet Krabanja, zona B1
  - Krabanjski krš, krečnjačka litica visine 300 - 400 m, dužine oko 700 m, sa vertikalnim nagibom skoro na cijeloj dužini, sa mnoštvom neistraženih pećina i jama, sa izuzetnim potencijalom alpinizma i drugih ekstremnih sportova, zona B1
  - Kanjon i vodopadi potoka Skakavac, klisura i kanjon sa dva vodopada visine preko 20m, izuzetnog geološkog izgleda, sa površinom lokaliteta od oko 10ha, zona A1
  - Vrelo Krabanje, sa minimalnim kapacitetom oko 20 l/s, lokalitet Krabanja, zona B1
  - Izvor (voda Kurnjača), konstantne temperature od 7 stepeni, minimalnog kapaciteta 10l/s, lokalitet Krabanja, zona B1

[5] Studija "Istraživanje Bebrovske špilje sa aspekta valorizacije iste u turističke svrhe"

- Staništa:
  - Stanište Velikog tetrijeba (*Tetrao urogallus)*
  - Stanište mrkog medvjeda *(Ursus arctos*)
  - Stanište lještarke (*Bonasa bonasia*)
- Sjemenske sastojine i stabla:
  - Sjemenska sastojina jele, odjel 104 i 104/1, G.J. Gornja Drinjača
  - Sjemenska sastojina bijelog bora, odjel 91, G.J. Gornja Drinjača
  - Sjemenska sastojina bukve, odjel 99, G.J. Gornja Drinjača
  - Sjemenska stabla gorskog javora, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
  - Sjemenska stabla gorskog brijesta, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
  - Sjemenska stabla bijelog jasena, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
- Rijetka, stara i historijski značajna stabla, evidentirana u Registru rijetkih, starih i historijski značajnih stabala na području Tuzlanskog kantona

Među navedenim prirodnim vrijednostima područja Zaštićenog pejzaža Konjuh, izdvajaju se sljedeći lokaliteti, koji za sada daju najveći doprinos razvoju turizma. To su: Pećina u Brateljevićima i pećina Bebrava, te Paučko jezero, kao i vodopad na Velikoj Zlači.

Pećina Brateljevići

Posebnu prirodnu vrijednost ovom području, zasigurno daje pećina u Brateljevićima, koja se još naziva i Djevojačka pećina, uz istovremenu neprocjenjivu arheološku i memorijalnu dimenziju. Pokraj arheoloških nalazišta, prostranih dvorana od kojih je i specifičnih geomorfoloških oblika, ovu pećinu krasi i jezero dimenzija 18x10 m i dubina 0,5 m. Pećina se sastoji od nekoliko dvorana, od kojih najveća ima dužinu od 200 m i visinu stropa od 18 – 25 m. Na ulazu u ovu pećinu se nalaze uklesani crteži-gravure sa likovima konjanika, stojeće muške i tri ženske figure i životinje, jelena i konja.

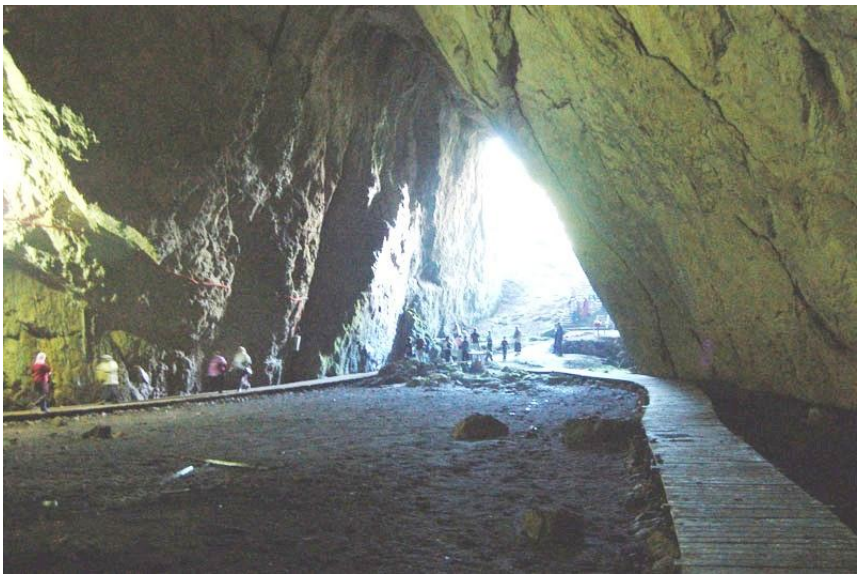

Slika br 2, Djevojačka pećina

Pećina Bebrava

Za razliku od pećine u Brateljevićima, pećinu Babrava koju karakteriše hodnik dužine oko 500 metara. Pećina je sastavljena od hodnika i dvorana, i kroz cijelu pećinu protiče spiljski potok. Pećina obiluje pećinskim nakitom – sigama, različitih oblika. Ovu pećinu dodatno krasi i izvor čiste i pitke vode. Pećina Bebrava posjeduje veoma veliki turistički potencijal, te je potrebno izvršiti aktivnosti na uređenju iste, a u skladu sa rješenjima datim u Studiji "Istraživanje Bebrovske špilje sa aspekta valorizacije iste u turističke svrhe". Također potrebno je intenzivirati turističku promociju ove pećine.

Slika br 3, Pećina Bebrava, foto, Salihović M.

Paučko jezero

Na obroncima Konjuha, ispod kote "Žedno brdo" na nadmorskoj visini od 711 m, egzistira izuzetno planinsko jezero, pod nazivom "Paučko jezero", koje se hrani iz dva izvora.

Slika br 4, Paučko jezero, foto. web.

Status Zaštićenog pejzaža "Konjuh" u drugim relevantnim dokumentima

Uvidom u preliminarnu listu ekološke mreže NATURA 2000[6], na području Zaštićenog pejzaža Konjuh se nalaze sljedeće prirodne vrijednosti, a koje su evidentirane na ovoj listi:

- Staništa šume bukve i jele (*Abieti fagetum*)
- Staništa bukve i jele sa smrčom (*Piceo-abieti-fagetum)*
- Staništa montane šume bukve *(Fagetum montanum)*
- Staništa borovih šuma
- Staništa vegetacije pukotina krečnjačkih stijena

Uvidom u listu zvanično zaštićenih objekata prirode Bosne i Hercegovine, na kojoj se nalaze sva zaštićena prirodna dobra, proglašena do 1992. godine, a na osnovu Zakona o zaštiti prirode (Službeni list SR BiH broj: 4/65, od 5. februara 1965. godine), utvrđene su sljedeće prirodne vrijednosti sa ove liste a koje se nalaze na planini Konjuh. To su[7]:

- Pećina u Brateljevićima – geomorfološki spomenik prirode
- Titova pećina u Plahovićima kod Kladnja – memorijalni spomenik prirode
- Pećina Vrelo kod Nevrenče u Živinicama - geomorfološki spomenik prirode
- Dva stabla lipe, u odjelu 96, Jastrebić kod Kladnja, botanički spomenik prirode
- Šest stabala bukve, u odjelu 96, Jastrebić kod Kladnja, botanički spomenik prirode
- Veliki brijest, u odjelu 96, Jastrebić kod Kladnja, botanički spomenik prirode

1.8. Ekološko - vegetacijske karakteristike

Prema ekološko-vegetacijskoj rejonizaciji (Stefanović et al), područje planine Konjuh pripada oblasti unutrašnjih Dinarida, odnosno zavidovićko-teslićkom području, gdje upravo vrh Konjuha sa nadmorskom visinom od 1328 m, predstavlja najvišu kotu ovog ekološko-vegetacijskog područja.

Ovo područje se nalazi pod uticajem izmijenjene umjereno kontinentalne klime sa jačim prodorima mediteranske klime u periodu juni - avgust. U vegetacionom periodu prosječno padne oko 56% godišnjih padavina, stvarajući povoljan odnos padavina i potencijalne evapotranspiracije.

Vegetacioni period traje od 180 da 190 dana, koliko iznosi u Kladnju.

Najrasprostranjeniji zemljišni tipovi ovog područja su eutrični kambisol na peridotitu i serpentinitu, kao i distrični kambisol na kiselim silikatnim stijenama, dok su manje zastupljeni eutrični kambisol na preostalim silikatnim stijenama, pseudoglejevi, mozaik kalkomelanosola i kalkokambisola.

Posebnu specifičnost ovom području, upravo daje peridotitska i serpentinska geološka podloga, koja se u kontinuitetu proteže od planine Kozare na sjeverozapadu BiH, pa sve do planine Konjuh, Kladnja i Banovića, omogućavajući na ovim prostorima razvoj specifičnih i jedinstvenih serpetinskih ekosistema tercijerno-reliktnog karaktera.

Heterogenost stanišnih uslova planine Konjuh, predstavljenih veoma dinamičnim reljefom, zatim specifičnom geološkom podlogom, kao i prisustvom različitih mikroklimatskih lokacija i cjelina, uslovili su stvaranje i razvoj veoma bogate vegetacijske strukture ovog područja. Veliki broj vegetacijskih

[6] Natura 2000 je ekološka mreža Evropske Unije koja obuhvata područja važna za očuvanje ugroženih biljnih i životinjskih vrsta i ekoloških oblasti. Ovaj program koji čini osnovu zaštite prirode u EU, proizilazi iz Direktive o zaštiti prirodnih staništa, divlje flore i faune i Direktive o zaštiti ptica.

[7] Izvor:NEAP

tipova, koji egzistiraju na planini Konjuh, su reliktnog karaktera, uglavnom vezanih za peridotitsko-serpentinski geološki kompleks.

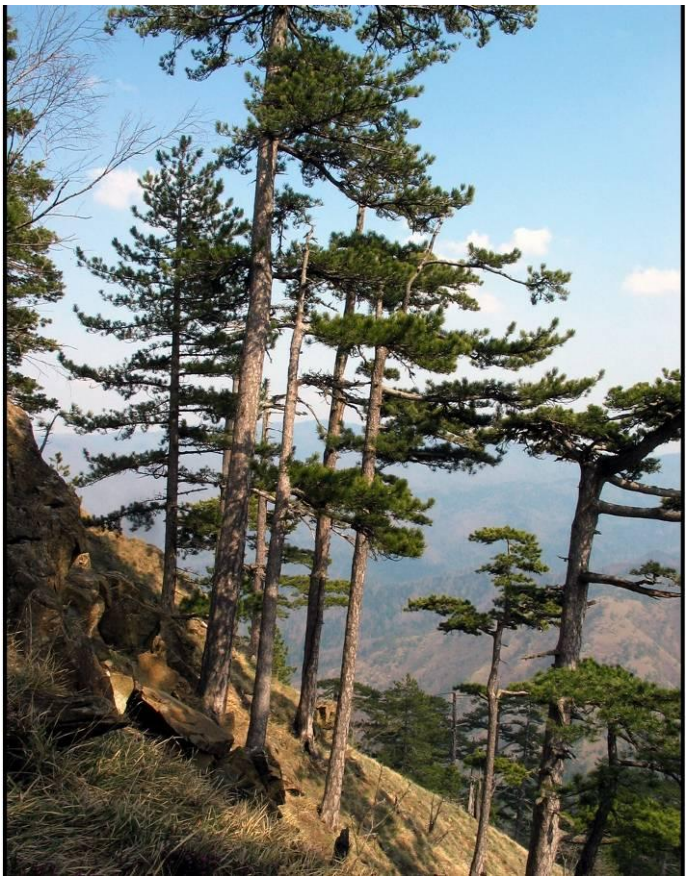

Slika br. 5, Crni bor na prirodnom staništu
Foto, M.Salihović

Floristički sastav šumskih ekosistema ovog područja je veoma bogat i isti je uslovljen različitim tipovima šuma koji egzistiraju na ovom prostoru. U zavisnosti od pedoloških i ekoloških karakteristika pojedinih lokacija, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" razvilo se 30 tipova šumskih fitocenoza, koje su podijeljene u isto toliko gazdinskih klasa.

Pokraj tipičnih serpetinsko-peridotitiskih predstavnika flore, ovo područje karakterišu i ostali ekosistemi, uglavnom vezani za različite geološko-pedološke kombinacije i orografske ulove. To su: ekosistemi šuma bukve i jele sa smrčom (Abieti fagetum serpentinicum), zatim šuma bukve i jele (Abieti - Fagetum), kao i šume hrasta kitnjaka (Querco - Ostryetum carpinifoliae). Takođe, ovo područje pokrivaju i velike površine ekosistema smrče mrazišnog montanog pojasa. U manjoj mjeri su zastupljeni ekosistemi čistih montanih šuma bukve, i borovih šuma unutar zone šuma hrasta kitnjaka.

Upravo pomenuta ofiolitska zona, koja prolazi kroz područje Zaštićenog pejzaža Konjuh, i u kojoj dominiraju serpentiniti i peridotiti, daje ovom području specifičnu vegetacijsku sliku, što ga čini posebno vrijednim.

Dinamičnost geomorfoloških procesa u prošlosti, uslovila je raznolik reljef koji se odlikuje oštrim vrhovima i strmim liticama. Pedološki supstrat je često podložan eroziji, ali i veoma brzom zagrijavanju, uslovljavajući specifičnost flore ovog područja, koja ima tercijerno-reliktni karakter. Povećana koncentracija teških metala u pomenutoj peridotitsko-serpentinskoj geološkoj podlozi, uz hidrotermičke režime, stvorili su specifičnu kombinaciju ekoloških uslova.

Karakteristični predstavnik opisanih stanišnih uslova, jesu reliktne zajednice borova, koje zauzimaju oko 21 % cjelokupnog prostora Zaštićenog pejzaža Konjuh. Pokraj borovih šuma, na ovim staništima se pojavljuje niz endemoreliktnih vrsta, vezanih za staništa serpetinsko-peridotitskih kamenjara i pukotina stijena.

Na staništima sa dubljim pedološkim slojem, razvijene su zajednice crnog bora i hrasta kitnjaka.

Slika br.6, Autohtona vegetacija na serpentintu

Foto, M.Salihović

Vegetaciju na serpetinsko-perididitskim podlogama Zaštićenog pejzaža Konjuh, karakterišu ekosistemi šuma, i to: *Pinetum silvestris – nigrae serpentinicum, Erico-Pinetum nigrae serpentinicum,* i ekosistemi kamenjara: *Halacsyo – Seslerietum rigidae, Dorycnio – Scabiosetun leucophyllae, Silenetum willdenowii serpentinae, Erysime – Sempervivetum heuffelii, Euphorbio – Fumanrtum bonapartei, Linarietum concoloris.*

Pokraj borova, u sloju drveća gore navedenih sastojina, su zastupljeni: *Ostrya carpinifolia, Fraxinus ornus, Prunus mahaleb, Cotynus coggygria, Cytisus hirsutus, Daphne blagayana, Genista januensis.* U sloju prizemne flore se nalaze *Asplenium cuneifolium, Asplenium adulterinum, Notholaena mrantae, Potentilla alba, Festuca amethystina, Sesleria rigida, Sesleria latifolia, Dorcinium germanicum, Allusum argenteum, Cerastium lanigerum, Thlaspi jankae, Thumus sp., Sedum sp.,* i dr.

Detaljnija razrada floristićkog diverziteta na seprentinitima i peridotitima, je data prema sljedećim kategorijama, i to:

- Reliktni serpentinofiti: *Halacsya sendteri, Potentilla visianii, Fumana bonapartei, Haplophyllum bossierianum, Gypsophila spergulaefolia*
- Tipični serpentinofiti: *Scrophularia tristis, Sesleria latifolia Degen var. serpentinica, Linaria concolor Gris. f. rubioides, Potentilla rupestris L.var.mollis, Potentilla opaca Jusl.f.malyana, Polygonum albanicum, Euphorbia gregersenii, Minuartia bosniaca (Beck), Verbascum bosnense, Leucanttheum montanum, Centaurea dubia Sut.subsp.nigrescens var smolinensis, Verbascum bosnense, Cytisus heuffelli var.maezeius, Leucanthemum montanum var.crassifolium Fiori, Asplenium adulterinum Milde, Aspleniuum cuneifolium, Notholaena marantae*, i dr.
- Biljke pretežno vezane za serpentin: *Cerdamine plumierii, Stachys recta L.subsp.Baldacci var.chrysophaea, Stachys scardica, Viola beckiana, Sesleria rigida, Silene armeria, Silene longifolia, Polygala supina, Euphorbia glabriflora, Scleranthus perennis, Cerastium moesiacum Friv.f.serpentini, Silene paradoxa, Buplerum karglii Vis, Pedicularis brachyodonta Schloss.et Vuk.var.heterodonta, Silene paradoxa, Sedum glaucum, Rumex acetosella L., Rubus zvornikensis Fr.* i dr.

Na krečnjačkim kompleksima područja Zaštićenog pejzaža Konjuh, razvijen je niz vegetacijskih tipova, i to šume bukve i jele sa smrčom, šume bukve i jele, mrazišne šume smrče, šume bukve, i dr.

Floristički sastav ovih ekosistema je veoma bogat, isti je izdiferenciran kroz tri spratovnosti.

Pokraj stabala jele, bukve i smrče, u sastojinama *Abieti fagetum illyricum,* zastupljeni su i *acer pseudoplatanus, Ulmus montanuma, Fraxinus excelsior, Betula verrucossa, Populus tremula, Pinus silvestris,* dok se u sloju grmlja mogu pronaći *Daphne mezereum, Daphne leureola, Evonimus latifolia, Lonicera xylosteum, Lonicera alpigena, Sorbus aucuparia, Sambucus racemosa, Ilex aquifolium, Rhamnus fallax, Rubus fruticosus, i dr.* U prizemnom vegetacijskom sloju ovih ekosistema, mogu se sresti *Asperula odorata, Mycelis muralis, Symphytum tuberosum, Pulmonaria officinalis, Paris quardifolia, Festuca silvatica, Cardamine bulbifera, Ajuga reptans, Polypodium vulgare, Lilium martagon, Carex silvatica, Salvia glutinosa i dr.*

Ekosistem mrazišnih smrčevih šuma na području Zaštićenog pejzaža Konjuh, pokraj stabala smrče, u spratu drveća egzistira i jarebika (*Sorbus aucuparia).* Ove fitocenoze grade guste sklopove stvarajući hladni fitoklimat koji usporava humifikaciju i obrazuje sirovi humus. U sloju grmlja ovih ekosistema mogu se sresti: *Lonicera nigra, Rosa pendulina,* dok u prizemnom sloju rastu *Melapyrum silvaticum, Vaccinium myrtillus, Lazula Flavencens, Pyrola secunda, Hieracium murorum, Majanthemum bifolium, Oxalis acetosela, Aremonia agrymonioides, Rubus saxatilis.*

Sloj mahovine u ovim šumama grade *Dicranum scoparium, Hylocomium ssp., Rhytidiadelphus loreus, Plagiotehecium undulatum.*

Pokraj gore opisane florističke slike područja Zaštićenog pejzaža Konjuh, koja i zauzima najveći dio ovog prostora, u manjoj mjeri su zastupljeni i vegetacijski tipovi šuma hrasta kitnjaka, zatim ekosistemi izdanačkih šuma običnog graba kao i ekosistemi šumskih kultura duglazije, borovca i ariša.

Također, u manjoj mjeri na ovom području se nalaze i livadski ekosistemi.

Kao, posebno vrijedne pojedinačne primjerke flore, područja Zaštićenog pejzaža Konjuh, potrebno je izdvojiti i sljedeće rijetke vrste:

- Sunovrat ili drijemovac (*Leucojum vernum*), čije je stanište evidentirano na lokalitetima "Haluga" i "Zobik", te u slivovima riječica Srebrenice i Katranice
- Bosanski ljljan (*Lilium bosniacum*)
- Bosanska perunika (*Iris bosnica*)
- Lincura ili ravent (*Gentiana lutea*)
- Iva ili dubačac (*Teuchrium montanum*)
- Božikovina ili zelenika (*Ilex aquifolium*)

Sve navedeno ukazuje o velikom diverzitetu iskonskih ekosistema i vrsta na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", zbog čega je ovaj prostor neophodno koristiti na principima maksimalne zaštite i održivosti postojećih prirodnih vrijednosti.

1.9. Karakteristike faune

Dominacija šumskog fonda, velikog diverziteta, a zatim i iskonski netaknuti predjeli, omogućili su postojanje veoma velikog broja životinjskih vrsta na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

Kao poseban ekskluzivitet i vrijednost ovog prostora, svakako je potrebno istaći postojanje Tetrijeba gluhana (*Tetrao urogalis)*, prorijeđene i ugrožene vrste šumske ptice, koja živi isključivo na izvornim netaknutim staništima, što je još jedna potvrda kvaliteta životne sredine područja Zaštićenog pejzaža Konjuh.

Pokraj terijeba, ovo područje naseljavaju i sljedeće životinjske vrste, interesantne za lovno gazdovanje. To su: medvjed *(Urcus arctros)*, divlja svinja (*Sus scrofa*), vuk (*Canis lupus)*, srneća divljač (*Capreolus capreolus*), lisica (*Vulpes vulpes)*, divlja mačka (*Felis silvestris)*, zec (*Lepus europeus)*, a zatim i kuna zlatica, vjeverica, tvor, lasica, krtica, puhovi, miševi, voluharice, i dr.

Od gmizavaca, na ovom prostoru egzistiraju zelembać, živorodni gušter, sljepić, šarka, a od vodozemaca, šareni daždevnjak, kreketuša, šumska žaba, i šumska krastava žaba.

Pokraj navedenih vrsta, ovo područje je i stanište velikog broja insekata, leptirova i drugih faunističkih vrsta karakterističnih za ova staništa.

1.10. Hidrološke karakteristike

Dominantni vodotoci na ovom području su rijeke Drinjača i Oskova. Oba vodotoka nastaju na površini predmetnog obuhvata, spajanjem manjih vodenih tokova. Ostali vodotoci na ovom području evakuiraju vodu sa te teritorije.

Specifičnost ovog područja jeste upravo činjenica da se područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" prostore na dva riječna sliva, i to sliv rijeke Oskove i sliv rijeke Drinjače.

Naime, u hidrografskom pogledu, Zaštićeni pejzaž obuhvata u svom sjevernom dijelu slivno područje rijeke Oskova i slivno područje Velike Zlače, a u južnom dijelu slivno područje rijeke Drinjača - gornji dio sliva rijeke Drinjače i slivno područje Krabanje.

Na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", egzistira i jedino prirodno jezero i to Paučko jezero, koje se nalazi na koti 711 m. Njegova površina iznosi 0,44 km^2.

U obuhvatu Zaštićenog pejzaža nalaze se kaptirana vrela Studešnice i Krabašnice koja se koriste za vodosnabdijevanje Banovića, vrelo Muške vode, zatim vrela Gluha Bukovica i Starička Rijeka kaptirana u svrhu vodosnabdijevanja Kladnja i Brateljevića. Pored pomenutih, na teritoriji Zaštićenog pejzaža evidentirana su, ali neispitana mnoga izvorišta. Neka od njih su na lokalitetu Mačkovac, Zlaća, Zobik, na prevoju Čemerika i lokalitetu Sarino Korito, zatim u blizini naselja Tuholj, Pauč, Brateljevići i Hotani.

2. STVORENI USLOVI - IZVOD IZ PROSTORNE OSNOVE

2.1. Postojeća izgrađenost

Na prostoru Zaštićenog pejzaža, postojeća izgradnja je zastupljena u manjoj mjeri. Javlja se u vidu manjih stambenih, vikend i turističkih zona ili pojedinačnih objekata različitih namjena disperzno raspoređenih na prostoru Zaštićenog pejzaža. Prisutni su individualni stambeni objekti, vikend kuće (za povremeni boravak korisnika), turistički kompleksi, planinarski dom, objekti u funkciji gazdovanja šumama, rasadnika i dr. (grafički prilog br.2)

Unutar obuhvata Zaštićenog pejzaža nema cjelovitog naselja sa lokalnim ruralnim stanovništvom, već su Planom obuhvaćeni samo južni i jugozapadni dio naselja Brateljevići, općina Kladanj (Treća zaštićena zona - Zona C), južni dio naselja Višća Gornja, Općina Živinice (Druga i treća zaštićena zona - zone B i C).

U sklopu turističkog kompleksa „Muška Voda“ nalaze se hotel i bungalovi, te sportski tereni. Površina izgrađenog prostora iznosi oko 1,5 ha, a nalazi se na prostoru naselja Tuholj u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C.

Turistički kompleks „Zlača“ na Mačkovcu sa turističkim sadržajima na sjevernom dijelu Zaštićenog pejzaža obuhvata prostor od oko 1,8 ha. U svom sastavu sadrži hotel, objekat Vile „Sensi“, te sportske terene, trim stazu i ostale prateće sadržaje. Predmetni kompleks se nalazi u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C. U blizini hotela nalazi se planinska kuća „Zobik“, sa uređenom zonom površine oko 3 ha, naročito interesantna kao izletište i polazište za planinske uspone prema Zidinama i vrhu Konjuha.

Lokalitet „Javorje“ u Brdijeljima, sa planinskom kućom manjeg kapaciteta, kao i lokaliteti „Zidine“ i „Zelenboj“, naročito je interesantna za planinare, izletnike i rekreativce.

Veća grupacija objekata u funkciji gazdovanja šumama evidentirana je u središnjem dijelu Zaštićenog pejzaža na teritoriji Tuholja, općina Kladanj, u prvoj zaštićenoj zoni - zoni A.

Uvidom u stanje na terenu evidentirane su veće grupacije vikend objekata zapadno od naselja Brateljevići. Nalaze se u prvoj i trećoj zaštićenoj zoni - u zonama A i C. Evidentirani su i brojni pojedinačni objekti različitih namjena sa pripadajućim uređenjem okolnog prostora disperzno raspoređeni unutar teritorije Zaštićenog pejzaža, u sve tri zaštićene zone – u zonama A, B i C.

Ukupna površina prostora koja je u postojećem stanju izgrađena iznosi 28,74 ha, što predstavlja 0,35% Zaštićenog pejzaža. Udio saobraćajnih površina u ukupnoj površini izgrađenog zemljišta je mali, odnosno obuhvaćeni su samo dijelovi saobraćajnih površina koje se nalaze u stambenim, vikend i turističkim zonama sa većim grupacijama izgrađenih objekata.

S obzirom da se radi o ruralnim područjima, te kako se na prostoru Zaštićenog pejzaža ne planira izgradnja većeg obima, razvoj ovih zona ograničava se i usmjerava na već postojeće izgrađene cjeline, te evidentirane i definisane turističke zone sa postojećim graditeljskim i turističkim sadržajima.

2.2. Infrastrukturni sistemi

2.2.1. Saobraćaj

Mrežu saobraćajnica u obuhvatu ovog plana čine lokalne i nerazvrstane ceste, dok savremenih cesta nema. Kako se radi o području koje je izgrađeno u manjoj mjeri, i to u vidu dijelova naselja Brateljevići (Kakanj) i Višća Gornja (Živinice) sa stambenim i pomoćnim objektima, sa disperzno izgrađenim ugostiteljsko - smještajnim objektima i sportsko rekreativnim sadržajima („Muška Voda“, „Zlača“) planinarskim kućama („Zobik“ „Javorje“, i sl.), vikend i turističkim zonama, te koncentrisanom grupacijom objekata za gazdovanje šumama (u naselju Tuholj), to ovaj prostor ne generiše putovanja u smislu dnevnih kretanja za zadovoljavanje potreba stanovnika, već je primarna produkcija kretanja sa ovog područja vezana za eksploataciju prirodnih bogatstava područja i atrakciju obilazaka prirodnih ljepota i nasljeđa kojim Konjuh obiluje.

Dužina cestovne mreže u obuhvatu je 55,60 km, pa kad se uzme u obzir prosječna dužina obuhvata od oko 20 km i prosječna širina od oko 4 km, mogao bi se zaključiti da je prostor obuhvata

saobraćajno dobro opslužen. Naime, sjeverni dio područja nije saobraćajno povezan sa južnim dijelom obuhvata. Uz to su skoro sve ceste sa tucaničkim kolovozima, nedovoljne širine za dvosmjerni saobraćaj, trasirane u teškom planinskom terenu, uglavnom duž korita vodotoka sa brojnim mostovima i propustima .

2.2.2. Hidrotehnika

U okviru predmetnog obuhvata locirano je više izvorišta, različite izdašnosti, od kojih je mali broj kaptiran.

Vodozahvat „Gluha Bukovica“ nalazi se na lokalitetu „Djevojačka pećina“ i služi za snabdijevanje Brateljevića pitkom vodom, kao i snabdijevanje vodom dijela naselja Kladanj. „Gluha Bukovica“ je izvorište kapaciteta 10 l/s, sa stalnom kaptažom. Dovodnim cjevovodom dužine 7.420 m od PVC cijevi Ø300 mm, voda se gravitaciono doprema do rezervoara ''Gornja zona'', zapremine V = 2x250 m3.

Izvorište Studešnica, čije se vode dopremaju do starog gradskog rezervoara zapremine V = 2 x 300 m3, cjevovodom od LŽ cijevi Ø250 mm, dužine 7800 m i izvorište Krabašnica, čije se vode dopremaju do novog gradskog rezervoara zapremine V = 2 x 500 m3, cjevovodom od LŽ cijevi Ø400 mm, dužine 9061 m, služe za vodosnabdijevanje naselja Banovići. Kapacitet „Krabašnice“ je 30 l/s. Ovaj cjevovod se, nedaleko od naselja Mačkovac, spaja sa cjevovodom koji transportuje vodu sa izvorišta „Studešnica“. „Studešnica“ je stalna kaptaža, kapaciteta 30 l/s.

Pored već navedenih izvorišta prirodne vode, u okviru predmetnog obuhvata nalazi se i jedno izvorište mineralne vode „Muška voda“.

Na prostoru obuhvata Zaštićenog pejzaža nalaze se individualni objekti, koji otpadne vode ispuštaju u septičke jame ili direktno, bez prethodnog prečišćavanja, u vodotoke. Ovakvo stanje je nastalo iz uslova nepostojanja javne kanalizacione mreže.

2.2.3. Elektroenergetika

Elektroenergetska distributivna mreža u obuhvatu posebnog obilježja “Zaštićeni pejzaž Konjuh“ je u lošem stanju.

U najvećem dijelu obuhvata niskonaponska distributivna mreža je izvedena nadzemno.

Distributivne trafostanice iz kojih se električnom energijom snabdijevaju potrošači u obuhvatu (podaci su dobiveni od JP Elektroprivreda BiH – Elektrodistribucija Tuzla) su: STS-Z Grab potok (100 kVA), BTS-B Zlaća (400kVA), STS-B Filter stanica (160 kVA), STS-Z Konjuh (50 kVA), STS-Z Miljevica 1 (-), STS-Z Budim (50 kVA) i STS-Z Hotel (100 kVA).

2.2.4. Telekomunikacije

Telekomunikacioni sistemi su: fiksna telefonija, mobilna telefonija, sistemi kablovske televizije, zastupljenost PC računara, interneta itd. Područje obuhvata “Zaštićeni pejzaž Konjuh“ pokriveno je sa 2 automatske telefonske centrale (ATC BRATELJEVIĆI i ATC TUHOLJ) sa pripadajućim mjesnim telefonskim mrežama. Telekomunikacione kablove mjesne pristupne mreže čine:

Podzemni kabl: Mačkovac, Zlaća, Brateljevići i Tuholj

Nadzemni kabl: Muška voda

Razvoj mobilne telefonije je ubrzaniji tako da je broj pretplatnika mobilne telefonije veći od broja pretplatnika fiksne telefonije. Što se tiče mobilne telefonije komunikacije se obavljaju preko bazne stanice GSM BS BRATELJEVIĆI postavljene na lokaciji koju je odredila nadležna stručna ekipa (podaci dostavljeni od BH Telecom Sarajevo-direkcija Tuzla).

Na području vrha Konjuha se nalazi i RR čvorište, koje je od strane Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine proglašeno za objekat od posebnog interesa.

2.2.5. Termoenergetika

U obuhvatu Prostornog plana Konjuha ne postoje izgrađeni veći termoenergetski infrastrukturni objekti i instalacije. Objekti naseljenih mjesta koji se nalaze u obuhvatu ovog Plana obezbjeđuju toplotnu energiju za zagrijavanje prostorija iz lokalnih izvora toplote po prostorijama, a rijetko iz kotlovnica za centralno grijanje. Kao gorivo najčešće se koristi drvo i drvni otpaci, a rijetko ili nikako druge vrste goriva.

3. BILANSI POSTOJEĆE NAMJENE POVRŠINA

Ukupna površina Zaštićenog pejzaža Konjuh iznosi 8.139,77 ha.

Vektorizacijom orto-foto snimaka iz 2008. godine, urađenog u razmjeri 1:5 000, utvrđena je sljedeća struktura postojećeg načina korištenja zemljišta na području površina Zaštićenog pejzaža Konjuh, i ista je grafički prikazana na grafičkom prilogu br.2, kao i u narednoj tabeli:.

Tabela br. 3.: Struktura postojećeg korištenja zemljišta na području zaštićenog pejzaža Konjuh (podaci sa orto-foto snimaka iz 2008) - ha i %

Naziv	**ha**	**%**
Šume i obraslo šumsko zemljište	7955.81	97.74
Ostalo šumsko zemljište	20.47	0.25
Livade	57.75	0.71
Okućnice	2.47	0.03
Oranice	19.56	0.24
Pašnjaci	18.01	0.22
Izgrađene površine	28.74	0.35
Vodene površine	31.10	0.38
Rasadnik šumskog sadnog materijala	2.74	0.03
Vegetacija vodotoka	1.95	0.02
Kamenolom	1.17	0.01
UKUPNO	**8139.77**	**100.00**

Na osnovu prethodne tabele može se zaključiti da na području zaštićenog pejzaža Konjuh najveće učešće imaju šume i obraslo šumsko zemljište, koje obuhvataju 97.74% teritorije, dok površine ostalih namjena zauzimaju neznatan procenat u odnosu na ukupnu površinu obuhvata.

U kategoriju "ostalo šumsko zemljište", koja u postojećem stanju zauzima 20,47 ha ili 0.25% teritorije, svrstane su šumske goleti kao i površine sa znatnim udjelom sukcesije šumske vegetacije.

U okviru iskazanih postojećih bilansa poljoprivrednih površina su uključene livade, pašnjaci, okućnice i oranice. Sveukupno poljoprivredno zemljište zauzima površinu od 97.79 ha ili 1.20%.

Učešće saobraćajnica je iskazano kroz ukupnu dužinu istih, pri čemu je utvrđeno da ukupna dužina lokalnih puteva na prostoru obuhvata zaštićenog pejzaža iznosi oko 46,7 km dok je dužina nekategorisanih puteva[8] veća od 8,9 km.

U vodene površine su uključene površine većih vodotoka kao i Paučko jezero. Vegetacija uz pomenute vodotokove je definisana kao vegetacija vodotoka i ista je uglavnom predstavljena uskim pojasevima između pojedinih namjena.

U okviru obuhvata Zaštićenog pejzaža "Konjuh", u namjeni površina je evidentirano i jedno neregistrovano pozajmište tehničkog kamena (kamenolom), koje služi u svrhu održavanja lokalnih šumskih puteva. Potrebno je istaći da na ovom području postoji još nekoliko neregistrovanih manjih kamenoloma.

[8] Nekategorisani putevi u evidenciji šumsko-privredne osnove.

Utvrđena eksploataciona polja rudnika magnezita, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", zauzimaju površinu od 28.36 ha.

Na prostoru obuhvata Plana, postojeća izgradnja je zastupljena u manjoj mjeri (0.35%). Javlja se u vidu manjih stambenih, vikend i turističkih zona ili pojedinačnih objekata različitih namjena disperzno raspoređenih na prostoru obuhvata Plana. Prisutni su individualni stambeni objekti, vikend kuće (za povremeni boravak korisnika), turistički kompleksi, planinarski dom, objekti u funkciji gazdovanja šumama, rasadnika i dr.

4. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema strukturi vlasništva, zemljište u granicama Zaštićenog pejzaža "Konjuh" se može podijeliti na državno i privatno.

Ukupna površina zemljišta u državnom vlasništvu iznosi 8009,83 ha ili 98,40%, dok je udio zemljišta sa pravom vlasništva 129.94 ha ili 1,60%.

Tabela br. 4: Struktura vlasništva

Red br.	Vlasništvo	Površina (ha)	%
1	Državno	8009.83	98.40
2	Privatno	129.94	1.60
UKUPNO		***8139.77***	***100,00***

Ovakav odnos vlasništva je posljedica potpune dominacije šuma i šumskog zemljišta u državnom vlasništvu na ovom području.

5. OGRANIČENJA I USLOVI ZAŠTITE

Prirodno-geografski položaj planine Konjuh, uslovio je stvaranje veoma raznolikog pejzaža i prirodnih ljepota, kao i brojnih prirodnih fenomena, po kojima je ovo područje nadaleko poznato. Pokraj specifičnih geomorfoloških i hidroloških, ovo područje posjeduje i veoma vrijedne floristiško-vegetacijske i faunističke pojave, koje su rezultat specifične geološke historije.

Postojeće prirodne vrijednosti planine Konjuh, predstavljene su velikim diverzitetom flore, faune i prirodnih fenomena, a zatim i bogatstvom hidrološke mreže kao i heterogenošću orografije, i iste su bile osnova za izdvajanje ovog područja u kategoriju Zaštićen pejzaž, i to kroz Zakon o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažnom "Konjuh", SL.novine Tuzlanskog Kantona br 13/09. Ovim zakonom su jasno definisane granice zaštićenog područja, te granice utvrđenih zona zaštite sa ograničenjima i dozvoljenim aktivnostima u ovom području, koje su predstavljale osnovu za izradu planskih rješenja. Pomenutim Zakonom su utvrđene 3 zone zaštite, i to:

- Prva zaštićena zona - Zona A (strogo zaštićeno područje), sa površinom od 2411,42 ha
- Druga zaštićena zona - Zona B (blago zaštićeno područje), sa površinom od 5093,49 ha
- Treća zaštićena zona - Zona C (turističko-rekreaciona zona) sa površinom od 511,49 ha

Tokom izrade Plana, izvršene su dodatne i sveobuhvatne analize ovog prostora, zatim je izvršeno prikupljanje novih relevantnih podataka za ovaj prostor, što je zajedno sa odredbama pomenutog Zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh", predstavljalo osnov za korekciju Zakonom utvrđenih granica obuhvata i zona zaštite, kao i za izradu konačnih planskih rješenja.

Granice obuhvata i zona zaštite, utvrđene i opisane Odlukom o provođenju ovog Plana predstavljaju osnov za izmjene granica obuhvata i zona zaštite utvrđenih pomenutim Zakonom.

U skladu sa navedenim, ovim Prostornim planom na cjelokupnom području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" se utvrđuju tri zaštićene zone (grafički prilog br.13), za koje su ovim Planom propisani uslovi i mjere korištenja, i to:

- Prva zaštićena zona - Zona A (strogo zaštićeno područje), sa površinom od 2503,39 ha
- Druga zaštićena zona - Zona B (blago zaštićeno područje), sa površinom od 5085,62 ha
- Treća zaštićena zona - Zona C (turističko-rekreaciona zona), sa površinom od 550,76 ha

U cilju racionalne organizacije prostora, njegovog pravilnog korištenja i definisanja namjena, a u cilju provođenja osnovnih postavki ovog plana koje će obezbijediti planirano uređenje i zaštitu prostora, za pojedina područja utvrđuje se obaveza donošenja detaljnih planskih dokumenata, i to:

- Za južni dio prostora Zaštićenog pejzaža, na teritoriji općine Kladanj – lokalitet dijela naselja Brateljevići – Regulacioni plan - površine 22.84 ha;
- Za sjeverni dio prostora Zaštićenog pejzaža, na teritorijama općina Banovići i Živinice – lokalitet Zlača – Regulacioni plan - površine 75.94 ha;
- Lokalitet Muška voda – Regulacioni plan - površine 31.69 ha;
- Lokalitet Djevojačka pećina – Urbanistički projekat - površine 9 ha.

6. ZONIRANJE PODRUČJA ZAŠTIĆENOG PEJZAŽA "KONJUH"

Zoniranje područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", po režimima zaštite, je izvršeno na bazi ulaznih podataka datih u Zakonu o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažnom "Konjuh", (SL.novine Tuzlanskog Kantona br 13/09). Nakon dodatnih analiza ovog prostora, te u skladu sa prikupljenim novim informacijama i podacima iz međunarodnih konvencija, kao i definisanja planskih rješenja, izvršena je djelimična korekcija ovih zona, koja je u osnovi zadržala raniji koncept zoniranja.

U skladu sa navedenim, ovim Prostornim planom na cjelokupnom području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" se utvrđuju tri zaštićene zone (grafički prilog br. 13), i to:

- Prva zaštićena zona (Zona A) - strogo zaštićeno područje, na površini od 2503,39 ha (30,76%)
- Druga zaštićena zona (Zona B) - blago zaštićeno područje, na površini od 5085,62 ha (62,48%)
- Treća zaštićena zona (Zona C) - turističko-rekreaciona zona, na površini od 550,76 ha (6,77%)

U okviru ovih zaštićenih zona su utvrđene i prostorne cjeline koje su međusobno nepovezane, i to:

Tabela br. 5: Pregled cjelina utvrđenih po pojednim zaštićenim zonama

Prostorne cjeline	***Površina (ha)***	***%***
A1	1,746.50	21.46
A2	534.08	6.56
A3	132.80	1.63
A4	57.88	0.71
A5	32.12	0.39
UKUPNO	***2,503.39***	***30.75***
B1	4,578.30	56.25
B2	186.13	2.29
B3	91.66	1.13
B4	229.54	2.82
UKUPNO	***5,085.62***	***62.48***
C1	233.28	2.87
C2	317.48	3.90
UKUPNO	***550.76***	***6.77***

Navedene zaštićene zone, utvrđene ovim prostornim planom se u manjoj mjeri razlikuju od ranije utvrđenih zona, i isto je posljedica korekcija zona u skladu sa granicama katastarskih parcela i planskih rješenja.

Prva zaštićena zona (Zona A)

Prva zaštićena zona (Zona A), je strogo zaštićeno područja utvrđeno na površini od 2503,39 ha ili 30,76% ukupne površina Zaštićenog pejzaža "Konjuh", koju odlikuje prostor najviših prirodnih vrijednosti, koje moraju u potpunosti ostati očuvane.

Zona A se sastoji od pet prostornih cjelina međusobno nepovezanih, koje su označene kao: A1, A2, A3, A4 i A5.

Ovim Planom se utvrđuju sljedeće mjere zaštite u Prvoj zaštićenoj zoni (Zoni A):

a) zabranu svih aktivnosti koje bi mogle narušiti postojeći eko-sistem,
b) zabranu sječe šume, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećenje stabala osim uzgojne i sanitarne sječe,
c) zabranu eksploatacije mineralnih sirovina,
d) zabranu iskorištavanja fosilnih resursa,
e) zabranu lova i ribolova,
f) zabranu sakupljanja ljekovitih biljaka,
g) zabranu sakupljanja gljiva,
h) zabranu prikupljanja primjeraka divlje flore i faune,
i) zabranu namjernog unošenja invazivnih vrsta,
j) zabranu pašarenja,
k) zabranu izgradnje, osim objekata koji su u funkciji upravljanja i korištenja zaštićenim područjem i gospodarenja šumama,
l) zabranu mijenjanja mreže vodotoka,
m) zabranu kaptiranja postojećih vrela, izuzev izvorišta „Muška voda", postojećih kaptiranih izvorišta za vodosnabdijevanje stanovništva, kao i za potrebe vodosnabdijevanje stanovništva,
n) zabranu saobraćaja motornim vozilima, osim vozila neophodnih za gospodarenje šumama i vozila u funkciji eksploatacije rude magnezita, zatim vozila za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, vozila JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i vozila za potrebe privatnih posjednika uz odobrenje Upravitelja
o) zabranu upotrebe otvorenog plamena, osim na posebno obilježenim i uređenim mjestima i
p) zabranu upotrebe hemijskih sredstava, osim dozvoljenih i odlaganja otpada.

Dozvoljene aktivnosti u Prvoj zaštićenoj zoni (Zona A), utvrđene ovim Planom, su:

a) sječa stabala uzgojno-sanitarnog karaktera u cilju očuvanja i unapređenja zdravstvenog stanja sastojina, koju vrše kantonalno šumsko-privredno društvo i vlasnici privatnih šuma u skladu sa važećim propisima i Planom upravljanja,
b) košenje,
c) oplemenjivanje - ekološka restauracija postojećih vodotoka i jezera,
d) fizička i duhovna rekreacija,
e) unapređenje infrastrukture (staze, klupe) za rekreaciju,
f) saobraćaj motornim vozilima neophodnim za gospodarenje šumama i vozila u funkciji eksploatacije rude magnezita, zatim saobraćaj motornim vozilima za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, vozilima JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i i saobraćaj vozilima za potrebe privatnih posjednika, uz odobrenje Upravitelja,
g) postavljanje informativnih sadržaja od prikladnih materijala,
h) razvoj centralizovanog upravljanja otpadom,
i) uspostava infrastrukture u formi koja će biti uklopljena u ekološko-prostorni element i
j) zahvatanje dodatnih količina vode za potrebe stanovništva iz vodotoka Velika i Mala Zlača
k) istraživanje, korištenje, obnova i prezentacija kulturno-historijskog naslijeđa,
l) istraživanje i prezentacija prirodnog nasljeđa,
m) sanitarni odstrel divljači, fotosafari i praćenje divljači u cilju naučno-istraživačkih aktivnosti

Druga zaštićena zona (Zona B)

Druga zaštićena zona (Zona B), je blago zaštićeno područje utvrđeno na površini od 5085,62 ha ili 62,48% ukupne površina Zaštićenog pejzaža "Konjuh", sa osnovnim ciljem očuvanja i zaštite izvornog

stanja prirode, u cilju konzervacije osnovnih vrijednosti ekosistema, te osiguranja mogućnosti istraživanja, edukaciju, razvoj turizma i fizičku i duhovnu rekreaciju.

Zona B se sastoji od četiri prostorne cjeline međusobno nepovezane, koje su označene kao: B1, B2, B3 i B4.

Ovim Planom se utvrđuju sljedeće mjere zaštite u Drugoj zaštićenoj zoni (Zoni B):

a) zabranu sječe šume, osim sječe u skladu sa šumsko-privrednom osnovom,
b) zabranu lova i ribolova ako su u suprotnosti sa Zakonom i donesenim planovima - lovnoprivredna osnova, ribolovna osnova i dr,
c) zabranu sakupljanja ljekovitih biljaka osim sa odobrenjem i pod nadzorom Javne ustanove Zaštićeni pejzaž „Konjuh"
d) zabranu prikupljanja primjeraka divlje flore i faune,
e) zabranu unošenja invazivnih vrsta,
f) zabranu saobraćaja putničkim vozilima osim osim vozila koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, vozila neophodnih za gospodarenje šumama i vozila u funkciji eksploatacije rude magnezita, zatim vozila za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, vozila JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i vozila za potrebe privatnih posjednika
g) zabranu izgradnje u zonama postojećih vrela,
h) zabranu svih ostalih aktivnosti koje mogu remetiti namjenu zone.

Dozvoljene aktivnosti u Drugoj zaštićenoj zoni (Zona B), utvrđene ovim Planom, su:

a) sječa u skladu sa šumskoprivrednom osnovom, koju vrše kantonalno šumsko-privredno društvo i vlasnici privatnih šuma u skladu sa važećim propisima i Planom upravljanja,
b) ekstenzivno pašarenje,
c) košenje,
d) pčelarstvo,
e) edukacija i istraživanje,
f) izgradnja edukacionih centara,
g) fizička i duhovna rekreacija,
h) saobraćaj motornim vozilima koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, zatim saobraćaj motornim vozilima za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, saobraćaj za potrebe gospodarenja šumama i vozila u funkciji eksploatacije rude magnezita, vozilima JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i kao i saobraćaj vozilima za potrebe privatnih posjednika,
i) izgradnja nove i održavanje postojeće saobraćajne infrastrukture,
j) izgradnja turističke infrastrukture koja mora biti ambijentalno uklopljena,
k) zahvatanje dodatnih količina vode za potrebe stanovništva iz vodotoka Velika i Mala Zlača.

Treća zaštićena zona (Zona C)

Treća zaštićena zona (Zona C), je turističko-rekreaciona zona utvrđena na površini od 550,76 ha ili 6,77% ukupne površina Zaštićenog pejzaža "Konjuh". Osnovna namjena ove zone jeste stanovanje, sport, rekreacija, naučno-nastavni rad, i turizam.

Zona C se sastoji od dvije prostorne cjeline, međusobno nepovezane, koje su označene kao: C1, C2.

Ovim Planom se utvrđuju sljedeće mjere zaštite u Trećoj zaštićenoj zoni (Zona C):

a) zabranu sječe šume, osim sječe u skladu sa šumsko-privrednom osnovom,

b) zabranu gradnje koja nije usklađena sa prostorno-planskom dokumentacijom,
c) zabranu svih ostalih aktivnosti koje mogu narušiti postojeći eko-sistem i namjenu zone.

Dozvoljene aktivnosti u Trećoj zaštićenoj zoni (Zona C), utvrđene ovim Planom, su:

a) izgradnja edukacionih, turističkih, sportskih, kulturnih i rekreacionih objekata za ljetnji i zimski turizam, koji će biti ambijentalno uklopljeni i izgrađeni u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom,
b) sječa šume u skladu sa šumsko-privrednom osnovom, koju vrše kantonalno šumsko-privredno društvo i vlasnici privatnih šuma u skladu sa važećim propisima i Planom upravljanja,
c) poljoprivredna proizvodnja (ratarstvo, pčelarstvo),
d) razvoj male privrede i kućnih radinosti,
e) izgradnja stambenih naselja za domicilno stanovništvo,
f) Izgradnja objekta za flaširanje prirodne mineralne vode "Muška voda"
g) izgradnja vikend objekata
h) izgradnja nove i održavanje postojeće saobraćajne infrastrukture i
i) izgradnja infrastrukturnih objekata u skladu sa namjenom ovog prostora.

7. STANOVNIŠTVO

7.1. Demografska kretanja

Za područje Plana ne postoje tačni podaci o broju i strukturi stanovnika. Nepostojanje egzaktnih podataka utiče na vjerodostojnost analize. Pravu sliku jedino će utvrditi naredni Popis stanovništva.

Kao osnova za analizu stanovništva, područja obuhvata Plana, poslužili su podaci Federalnog zavoda za statistiku BiH, kao i projekcije broja stanovnika preuzete iz Prostornog plana Tuzlanskog kantona 2005-2025. godine.

Dostupni podaci odnose se na područja cjelokupnih općina Banovići, Kladanj i Živinice, tako da će se i dalja analiza stanovništva odnositi na područje cjelokupnih općina, a sve u cilju mogućnosti komparacije i davanja mogućih projekcija. Zaštićeno područje Konjuh ima površinu 8.139,77 ha i teritorijalno proteže preko dijelova 7 naselja, od kojih su većina nenaseljeni, odnosno, jedino na području naselja Brateljevići (općina Kladanj) postoji izgrađeno područje u kojem živi nekolicina stanovnika. Tako da je očigledno da se broj stanovnika naselja unutar općina koje ulaze u obuhvat Plana razlikuju po demografskim karakteristikama.

Tabela br. 6: Projekcija broja stanovnika na teritoriji općina na kojima se nalazi Zaštićeni pejzaž Konjuh za period do 2030. godine

Općina	Broj stanovnika			
	2010.	2015.	2025.	2030.
Banovići	25.786	27.256	30.750	32.661
Kladanj	14.981	16.131	16.385	16.513
Živinice	55.305	55.741	58.056	59.249
Ukupno	96.072	99.128	105.191	108.423

Kao što se može vidjeti iz prethodne tabele, općine na kojima se nalazi zaštićeni pejzaž Konjuh u posmatranom periodu bilježe blagi kontinuirani porast broja stanovnika.

Tabela br. 7: Projekcija gustine naseljenosti na teritoriji općina na kojima se nalazi Zaštićeni pejzaž Konjuh, za period do 2030. godine

Općina	Površina (km^2)	Gustina naseljenosti (stan./km^2)			
		2010.	2015.	2025.	2030.
Banovići	182	142	150	169	179
Kladanj	328	46	49	50	50
Živinice	298	186	187	195	199
Ukupno	808	119	123	130	134

Na teritoriji općina na kojima se nalazi zaštićeni pejzaž Konjuh može se očekivati povećanje gustine naseljenosti sa 119 stan/km^2 koliko je iznosila u 2010. godini na 134 stan/km^2 na kraju planskog perioda. Međutim, jedino u okviru obuhvata Plana u naselju Brateljevići, općina Kladanj, živi mali broj stanovnika, dok su ostala naselja nenaseljena. Iz toga se može zaključiti da je gustina naseljenosti u obuhvatu Plana mala, što je u skladu sa karakterom područja.

8. SISTEM NASELJA

Područje zaštićenog pejzaža Konjuh čini mreža od 7 naseljenih mjesta: dijelovi naselja Repnik u općini Banovići, zatim veći dijelovi naselja Tuholj, Brateljevići, Brdijelji, Goletići i Olovci u općini Kladanj, kao i dio naselja Višća Gornja u općini Živinice. U datim granicama posmatrano područje je skoro nenaseljeno. Jedino na području južnog i jugozapadnog dijela naselja Brateljevići (općina Kladanj) i južnog dijela naselja Višća Gornja (općina Živinice) postoji izgrađeno područje, koje se javlja u vidu manjih stambenih objekata i vikend kuća (za povremeni boravak korisnika) u kojem živi nekolicina stanovnika.

Na teritoriji zaštićenog pejzaža Konjuh sva naselja su seoskog tipa, osim Repnika koji spada u mješovit tip naselja. Većinu naselja karakteriše razbijenost, slaba opremljenost objektima društvene infrastrukture, mala gustina izgrađenosti, što je u skladu sa karakterom područja.

Do kraja planskog perioda predviđa se da naselja u obuhvatu zaštićenog pejzaža Konjuh ostaju i dalje sa obilježjima „naselja seoskog tipa“, a Repnik naselje „mješovitog tipa“.

Dijapazon kretanja i gravitiranja stanovništva naselja zaštićenog pejzaža Konjuh, u oblasti javnih sadržaja i institucija, kao i u sektoru trgovine i usluga, Planom je usmjeren prema urbanim područjima općina Kladanj, Živinice i Banovići i Tuzli, kao makroregionalnom centru.

Generalno, za područje TK evidentne su tendencije pomjeranja i koncentracije stanovništva u općinske i sekundarne centre, kao i uz osnovne magistralne i regionalne saobraćajnice.

8.1. Urbana područja, građevinska zemljišta van urbanih područja i režimi građenja

Prostornim planom Tuzlanskog kantona utvrđena su urbana područja naselja. Na prostoru Zaštićenog pejzaža Konjuh nalazi se samo jedan dio urbanog područja naselja Brateljevići površine 14.61 ha. Najveći dio ove cjeline, odnosno 11.43 ha planiran je kao građevinsko zemljište, dok 2.39 ha predstavlja šumsko zemljište.Vodotoci u ovoj zoni zauzimaju 0.79 ha površine. Građevinsko zemljište planirano je kao dio stambene zone, označene kao S1.

Građevinska zemljišta van urbanih područja definisana su u ukupno 3 cjeline i na njima su planirane zone društvene infrastrukture (D1 i D2), sporta i rekreacije (R1, R2, R3 i R4), stanovanja i vikend objekata (S1, S2, V1 i V2), turizma i ugostiteljstva (T1 i T2).

Sve navedene zone zauzimaju ukupno 133.5 ha, odnosno 1.64 % ukupne površine Plana.

Na građevinskim zemljištima utvrđuju se sljedeći režimi građenja:

- Režim građenja prvog stepena - predviđa se za sva područja gdje je obaveza izrade detaljnih dokumenata prostornog uređenja - regulacionog plana, urbanističkog projekta
- Režim građenja četvrtog stepena - predviđa se za sva građevinska zemljišta izvan obuhvata detaljnih dokumenta prostornog uređenja - regulacionog plana, urbanističkog projekta

Dio urbanog područja naselja Brateljevići se nalazi u obuhvatu prostorne cjeline za koje se utvrđuje izrada detaljnog planskog dokumenta - regulacionog plana (u površini od 22.84 ha), koji će dati preciznije odrednice u pogledu intervencija u prostoru, detaljnih urbanističko-tehničkih uslova izgradnje i uređenja građevinskog zemljišta. Okvirne smjernice za uređenje i upotrebu ove cjeline date su u sljedećem poglavlju.

Na građevinskim zemljištima van urbanih područja režimi građenja prvog i četvrtog stepena definisani su na grafičkom prilogu br. 03. Izrada regulacionih planova obavezna je za cjeline Zlača na sjeveru i Muška voda na jugu obuhvata plana.

Za prostor lokaliteta Djevojačka pećina planirana je izrada urbanističkog projekta.

Detaljnije smjernice za izradu detaljnih planskih dokumenata kao i izgradnju i uređenje u ostalim cjelinama definisane su u poglavljima koja slijede a naročito u poglavljima 8.2. (Stanovanje), 15.-19. (Infrastruktura, Društvene djelatnosti, Turizam, sport i rekreacija) te poglavljima III - Projekcija razvoja prostornih sistema i IV Odluka o provođenju prostornog plana.

8.2. Stanovanje

Na prostoru Zaštićenog pejzaža Konjuh zone stanovanja definisane su u skladu sa postojećom namjenom površina i korištenja prostora (grafički prilozi br. 13-17). Nalaze se u obuhvatima prostornih cjelina za koje se utvrđuje izrada detaljnog planskog dokumenta - regulacionog plana, koji će dati odrednice u pogledu intervencija u prostoru, detaljnih urbanističko-tehničkih uslova izgradnje i uređenja građevinskog zemljišta.

Diferencirano je nekoliko zona stanovanja:

- **Stambena zona dijela naselja Brateljevići – S1** (grafički prilozi br. 13, 15, 17),
- **Stambena zona na lokalitetu Zlača – S2** (grafički prilozi br. 13, 16, 17),
- **Vikend zona V1** (grafički prilozi br. 14, 14, 17),
- **Vikend zona V2** (grafički prilozi br. 13, 14, 17) **.**

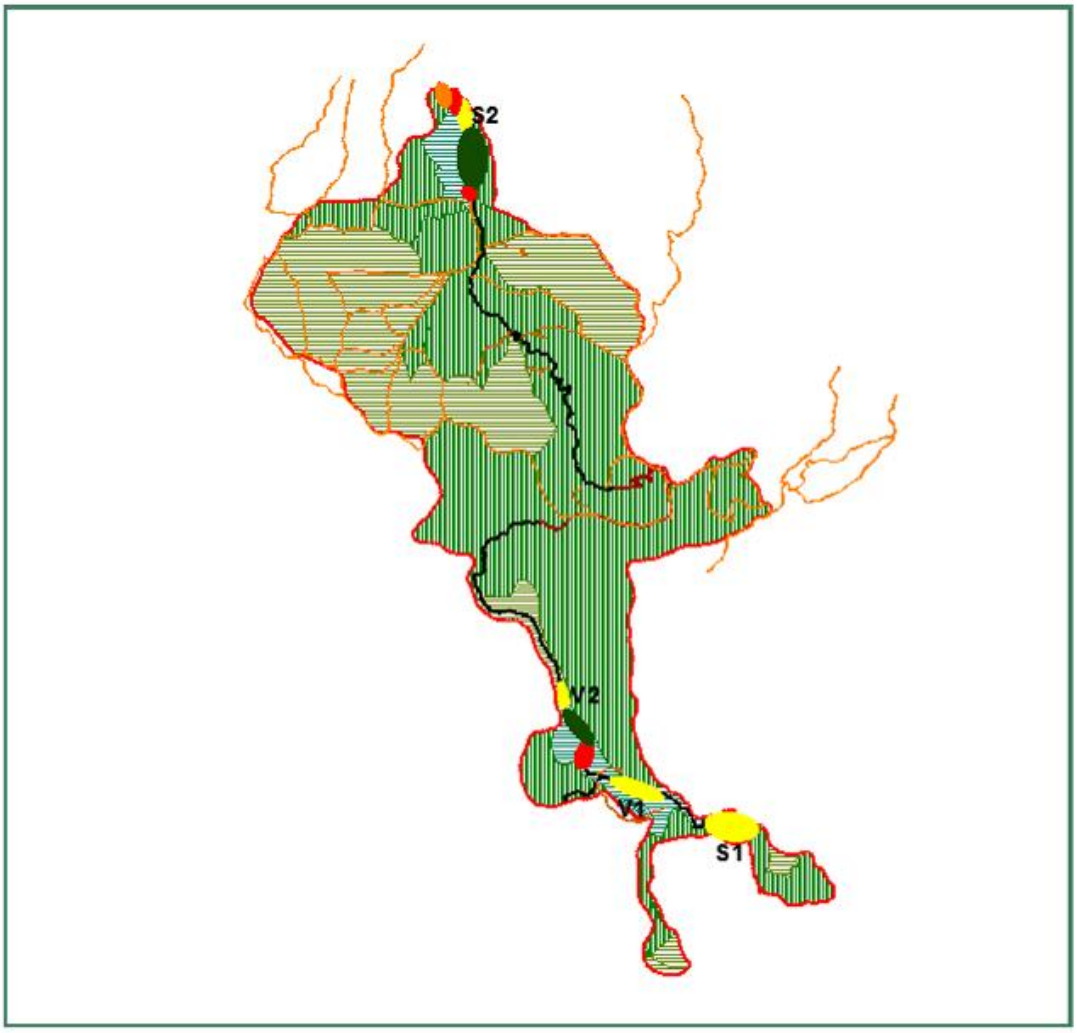

Slika br. 7: Raspored zona stanovanja

Pri definisanju zona vođeno je računa o optimalnom proširenju stambenih cjelina kojima će se zadovoljiti potrebe, a neće nepotrebno biti angažovano šumsko i poljoprivredno zemljište, kao i na osnovu fizičkih mogućnosti širenja naselja, te mogućnosti infrastrukturnog opremanja prema planiranim standardima.

U okviru definisanih stambenih zona nalaze se i poljoprivredne površine (voćnjaci, njive i okućnice) namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji za vlastite potrebe ili namijenjene prodaji. U stambenim zonama potrebno je podsticati unapređenje kvaliteta stanovanja stvaranjem kvalitetnih ambijentalnih cjelina (komunalnim opremanjem i regulisanjem javnog uličnog prostora, uređivanjem parcela, poštovanjem autohtone arhitekture objekata, korištenjem prirodnih materijala, smanjenjem izgrađenosti, te definisanjem uslova ograđivanja objekata i sl.) i povećanjem stepena infrastrukturne opremljenosti (asfaltiranjem ulica i izgradnjom trotoara, izgradnjom kanalizacije i rasvjete, organizovanim odvoženjem otpada i sl.). S ciljem zadovoljenja potreba lokalnog stanovništva, stvaranja dodatnih izvora prihoda i uključivanja seoskih domaćinstava u turističku ponudu posmatranog područja i njegove okoline (tangentnih naselja) moguće je u okviru stambenih zona predvidjeti uvođenje društvenih sadržaja, kao i privrednih djelatnosti tipa turizma (pansioni, smještaj i ugostiteljske usluge u seoskim domaćinstvima i sl.), poljoprivrede i stočarstva (prehrambeni proizvodi karakteristični za područje Konjuha, med, sirevi i namazi, suhomesnati proizvodi, proizvodnja organske hrane za potrebe ponude ugostiteljskih objekata na području Zaštićenog pejzaža), zanatskih radionica (izrada suvenira, manjih komada namještaja, nakita, odjevnih predmeta i sl.).

Na definisanim površinama namijenjenim za stanovanje, na neizgrađenim i atraktivnim lokacijama u okviru **stambene zone dijela naselja Brateljevići - S1** (Grafički prilozi br. 13, 15, 17),) **kao i na lokalitetu Zlača - S2** (grafički prilozi br. 13, 16, 17), daje se mogućnost izgradnje novih građevina i pomoćnih objekata za lokalno stanovništvo, kao i rekonstrukcija i adaptacija postojećih objekata koji pored osnovne namjene stanovanja mogu pružati ugostiteljske i usluge smještaja u seoskim domaćinstvima. Potrebno je podsticati i intenzivirati poljoprivrednu proizvodnju u smislu proizvodnje zdrave hrane ne smo na prostoru obuhvaćene zone naselja Brateljevići već cijelog naselja i okruženja, a sa ciljem obezbjeđivanja sirovina za ponudu u turističkim i ugostiteljskim sadržajima (zdrava ekološki proizvedena hrana, tradicionalna kuhinja, hrana specifična za područje). Nove objekte graditi, a postojeće rekonstruisati i adaptirati na ekološki prihvatljiv način izgradnje i korištenja energije, te primjenu tradicionalnih građevinskih materijala (kamen, opeka, drvo...). Naročitu pažnju posvetiti uklapanju objekata u prirodno seosko okruženje.

S ciljem povećanja raznovrsnosti turističko-ugostiteljske ponude i revitaliziranja tradicionalnih načina privređivanja moguće je postojeće objekte adaptirati, a nove graditi sa namjenama npr. pansiona ili pružanja ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu-seoski turizam (sobe, apartmani, kamp, izletište, vinotočje, kušaonica) i sl. a u skladu sa važećim pravilnicima. U zonama S1 i S2 planirati minimalno po jedan objekat pansiona sa minimalno 20 ležaja. Dozvoljava se i uvođenje sadržaja kao što su trgovina (prehrambene robe, suvenira, proizvoda, odjevnih predmeta, domaće radinosti i sl.), ali i zanatskih radionica u smislu prezentacije tradicionalnih zanata.

Veličine parcela su veće nego sto je to slučaj sa naseljima veće gustine stanovanja i izgrađenosti.

Površina stambene zone S1 iznosi oko 21,79 ha, a S2 iznosi 13,26 ha (Grafički prilozi br. 13, 15, 16 i 17).

U trećoj zaštitnoj zoni – zona C2, zapadno od naselja Brateljevići definisane su **zone stanovanja-vikend naselja V1 i V2** (grafički prilozi br. 13, 14, 17), unutar kojih se dozvoljava sanacija i rekonstrukcija, nadziđivanje i dogradnja postojećih, te izgradnja novih objekata u skladu sa sljedećim urbanističko-tehničkim uslovima: BGP do 100 m^2 u osnovi, maksimalne spratnosti dvije nadzemne etaže (prizemlje i sprat / potkrovlje) uz eventualnu izgradnju podrumske ili suterenske etaže, tamo gdje to uslovi terena dozvoljavaju. Nove objekte graditi, a postojeće rekonstruisati u okvirima definisanog građevinskog zemljišta, a uz ekološki prihvatljiv način izgradnje i korištenja energije, te primjenu tradicionalnih građevinskih materijala. Naročitu pažnju posvetiti uklapanju objekata u prirodni ambijent i planinsko-seosko okruženje.

U zonama vikend naselja moguće je osim namjena stanovanja formirati sadržaje trgovine, ugostiteljstva, turizma i sl. kako je već prethodno opisano za zone naselja.

Nedaleko od objekta hotela Muška voda nalazi se manja grupacija vikend objekata koji su definisani kao dio zone V1 tako da površina ove zone iznosi 9,53 ha, dok je površina zone V2 6,98 ha. (grafički prilozi br. 13, 14, 17). Veličine parcela i udaljenost između objekata treba da budu veći nego što je to slučaj sa zonama većih gustina i procenata izgrađenosti. Okvirno se procjenjuje ukupan broj vikend objekata za zonu V1 - 40, a za zonu V2 - 30, kao i objekat pansiona sa 20 ležaja. Od ukupnog broja vikend objekata procjenjuje se da će se za iznajmljivanje u turističke svrhe koristiti 30%.

Odnos prema postojećim stambenim objektima unutar ostalih zaštitnih zona zasniva se na konceptu zadržavanja istih uz izvjesna ograničenja koja se zasnivaju na sljedećem:

- Dozvoljava se sanacija, rekonstrukcija, nadziđivanje i dogradnja postojećih stambenih objekata unutar prve i druge zaštićene zone - zona A i B u skladu sa sljedećim urbanističko-tehničkim uslovima: BGP do 100 m^2 u osnovi, maksimalna spratnosti dvije nadzemne etaže (prizemlje i sprat / potkrovlje).
- Pri rekonstrukciji objekata naglasak se stavlja na upotrebu tradicionalnih građevinskih materijala i skladno uklapanje objekata u prirodno zaštićeno okruženje.
- Veličina pripadajuće građevinske parcele za postojeće objekte unutar prve i druge zaštićene zone - zona A i B definisati će se u postupku izdavanja urbanističke saglasnosti za predmetne objekte.

Ukupna površina zona stanovanja na prostoru Zaštićenog pejzaža iznosi 51,56 ha.

UREĐENJE PRIRODNIH SISTEMA

9. POLJOPRIVREDNA ZEMLJIŠTA

Zemljište, kao prostorni resurs i osnova za razvoj poljoprivredne proizvodnje se reguliše i podređuje zajedničkim interesima društva. Unutar tog resursa poljoprivredno zemljište zauzima veliki značaj i kao takvo treba ga u najvećoj mjeri čuvati od upotrebe u druge svrhe ili pogotovo trajnih gubitaka. Zaštita i integralno upravljanje ovim resursom je vrlo važno u funkciji održivog razvoja predmetnog područja. Korištenje, zaštita i očuvanje poljoprivrednog zemljišnog fonda je jedna od bitnih funkcija planiranja i uređenja prostora.

U postojećem stanju, poljoprivredno zemljište zauzima 97.79 ha ili 1.20% od ukupne površine obuhvata što je neznatan procenat u odnosu na ukupnu površinu. Od ukupnog poljoprivrednog zemljišta obradive površine (oranice, okućnice, livade) zauzimaju površinu od 79,78 ha ili 81.58%. Obradive površine se nalaze uglavnom u dolinama rijeka Oskove i Drinjače i manje površine oko domaćinstava koja se bave poljoprivredom. U strukturi korištenja najviše su zastupljene livade, oranice i pašnjaci.

Neobradivo poljoprivredno zemljište uglavnom obuhvata pašnjačke površine koje se nalaze na većim nadmorskim visinama i pogodne su za ispašu. Površine pod pašnjacima zauzimaju 18.01 ha i ne predstavljaju značajniji resurs za bavljenje stočarstvom, obzirom da se radi o zaštićenom području sa ograničenim površinama korištenja.

Prema podacima iz katastra evidentno je da su parcele usitnjene, uglavnom u privatnom vlasništvu, klase zemljišta od III do VII. To su uglavnom individualni poljoprivredni proizvođači koji proizvode za vlastite potrebe tako da poljoprivredna proizvodnja ima karakter svaštarenja.

Poljoprivredne površine se nalaze u sve tri zaštićene zone sa različitom zastupljenošću kao i različitom strukturom korištenja. Prostorna distribucija površina po zaštićenim zonama je dosta ujednačena obzirom na površinu zastupljenosti dok je po strukturi korištenja, odnosno namjeni različita.

Što se tiče boniteta zemljišta, sa aspekta nagiba, tipa i dubine zemljišta najviše su zastupljena zemljišta iz druge i treće agrozone, odnosno bonitetne kategorije od V do VIII.

Zemljišta boljih bonitetnih kategorija se nalaze u dolinama rijeka, na zaravnjenim platoima i na manjim lokacijama oko naseljenih mjesta. To su duboka i srednje duboka zemljišta, propusna do srednje propusna sa nagibom do 20%.

Zemljišta lošijih bonitetnih kategorija zastupljena su na većem dijelu obuhvata plana gdje preovladava šumsko zemljište različitih inklinacija. To su zemljišta uglavnom brežuljkasto-brdskog područja sa nagibima većim od 20%.

Evidentirani odnos površina po strukturi kao i po prostornoj distribuciji, ima značaj i doprinos za pejzaž područja, za stabilnost padina kao i snabdijevanja podzemlja vodom. Svaka promjena strukture zemljišta predstavljala bi dodatnu opasnost za samo područje, jer bi se narušili interakcijski odnosi i uspostavljene relacije unutar ekosistema.

Međutim, poljoprivredno zemljište se veoma često gubi na račun građevinskog zemljišta, odnosno dolazi do pretvaranja poljoprivrednog zemljišta u građevinsko kako bi se mogao ostvariti osnovni koncept razvoja predmetnog prostora.

Obzirom da se na oko 93% obuhvata odnose stroge mjere zaštite, koje su prisutne u prvoj i drugoj zaštićenoj zoni, gdje je važno očuvati i zaštititi ukupni ambijent koji osigurava opstanak specifičnosti okruženja, te da je u granicama obuhvata malo površina sa namjenom poljoprivredno zemljište, onda su i planska usmjerenja za neki od načina korištenja poljoprivrednog zemljišta ograničena.

Planom utvrđene površine pod poljoprivrednim zemljištem najvećim dijelom se nalaze u neposrednom kontaktu sa površinama namjene izgrađena područja.

U granicama obuhvata površine pod poljoprivrednim zemljištem su umanjene za 38%. Umanjenje površina se najviše odrazilo na račun oraničnih površina koje se fizički nalaze u prostoru gdje je jedino moguć kontinuitet razvoja građevinskih i turističkih zona. U naseljenim mjestima Višća Gornja i Repnik oranične površine, koje su uglavnom usitnjene, su planirane za stanovanje, turističke sadržaje, društvenu infrastrukturu. Obzirom da se ova naseljena mjesta nalaze u dolini rijeke Oskove, racionalnim planiranjem moguće je korištenje poljoprivrednog zemljišta za struktuiranu proizvodnju. Tako, u okviru stambenih cjelina koje su planirane na poljoprivrednom zemljištu, postoji mogućnost bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom, u okviru okućnica stambenih domaćinstava. Na taj način će se sačuvati kvalitetno poljoprivredno zemljište i umanjiti negativan uticaj od pretvaranja poljoprivrednog u građevinsko zemljište. Međutim, pitanje korištenja površina ove namjene zahtijeva poštovanje određenih principa obzirom da se radi o posebnom zaštićenom području.

Korištenje poljoprivrednog zemljišta moguće je samo u pravcu u kom se uvažavaju principi koji će obezbijediti zaštitu vrijednosti područja, odnosno u zavisnosti od stepena zaštite zaštićenog područja definisanog kroz zaštićene zone a u skladu sa Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

Korištenje poljoprivrednog zemljišta u ovako integriranom zaštićenom prostoru zahtijeva zadovoljenje određenih principa. Moguće je obavljati samo onu proizvodnju koja uvažava principe koji će osigurati zaštitu svih vrijednosti ekosistema u cjelini a korisnicima osigurati određeni prinos za lične potrebe.

Ukoliko se u toku eksploatacije poljoprivrednog zemljišta evidentira neka od opasnosti kojim se može ugroziti neki od sistema, potrebno je zaustaviti korištenje.

Proizvodnja organizovana po principu organske proizvodnje, podrazumijeva korištenje biološkog načina zaštite kultura od korova, bolesti i štetnika (primjena plodoreda, smjena kultura, očuvanje faune tla i sl.). Ovaj princip treba primijeniti na, u stanju evidentiranim površinama kao kulture okućnice, oranice.

Površine pod voćnjacima su malo zastupljene, uglavnom ih nalazimo u okviru okućnica. Treba ih sačuvati kao kulture i u slučaju dostignute biološke starosti zamijeniti ih autohtonim vrstama. U vrijeme cvjetanja i plodonošenja doprinosit će, u pejsažno-oblikovnom smislu, koloritu prostora.

Površine pod livadama i pašnjacima treba također sačuvati na nivou evidentiranog stanja. Kao prirodne travnate površine uveliko obogaćuju biološku i pejsažnu raznolikost područja a istovremeno predstavljaju staništa za ispašu, snabdijevanje hrane za stoku ali i divljači područja.

Svako dodatno prihranjivanje zemljišta (đubriva-organska i vještačka) s ciljem povećanja prinosa, predstavljalo bi rizik za ovo područje. Upotreba vještačkih đubriva apsolutno se ne smije dozvoliti. Također, upotreba organskog đubriva nije bezopasna jer postoji rizik od koncentracije đubriva na manjim površinama. Uslijed pojedinačnog korištenja zemljišta moguće je da izgubi kontrola koliko je ukupno opterećenje područja. Svaka promjena pH vrijednosti staništa ima direktan uticaj i predstavlja rizik u pogledu očuvanja kvaliteta voda područja koje su osnov niz prirodnih procesa. Preporučuje se korištenje prirodnog đubriva (stajsko đubrivo, kompost, zelena gnojiva koja obogaćuju organsku proizvodnju).

Uz sve navedeno treba istaći da se ne bi trebala vršiti promjena strukture površina poljoprivrednog zemljišta, tj. prevođenje jedne kulture u drugu. Treba zadržati odnos i prostornu distribuciju površina onako kako se zvanično vode u katastarskim i zemljišnoknjižnim operatima.

U prvoj zaštićenoj zoni (Zona A), evidentirane su poljoprivredne površine koje su najviše zastupljene u području gdje se rječica Budim ulijeva u rijeku Drinjaču i u području rječice Bukovice i Djevojačke pećine. Struktura površina koje su evidentirane su livade i oranične površine. U ovoj zoni ograničenja su mnogobrojna sa aspekta bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom. Isključuje se svaki vid korištenja poljoprivrednih površina. Aktivnosti koje su dozvoljene su samo košenje travnatih površina, livada u cilju održavanja. Mjere zaštite u ovoj zoni odnose se na zabranu sakupljanja ljekovitog bilja, zabranu sakupljanja gljiva, zabranu pašarenja te zabranu upotrebe hemijskih sredstava, osim dozvoljenih.

U drugoj zaštićenoj zoni (Zona B) zastupljene su oranice, livade, okućnice i pašnjaci kao manje površine disperzno raspoređene po cijeloj zoni. Aktivnosti koje su dozvoljene su samo košenje travnatih površina, livada u cilju održavanja i ekstenzivno pašarenje.

Mjere zaštite u drugoj zoni odnose se na zabranu sakupljanja ljekovitog bilja osim sa odobrenjem i pod nadzorom Javne ustanove Zaštićeni pejzaž ,,Konjuh“ kao i zabranu svih ostalih aktivnosti koje mogu remetiti namjenu zone kao što su preoravanje livada i pašnjaka.

U trećoj zaštićenoj zoni (Zona C) najviše ima pašnjaka, livada i manje oranica. Prostorno su raspoređeni na sjeveru obuhvata u području gdje rijeka Oskova izlazi iz obuhvata i u području rijeke Drinjače od mjesta gdje rijeka Drinjača izlazi iz obuhvata pa uzvodno do Zelenog vira. Za ovu zaštićenu zonu važe ista ograničenja kao i za drugu zaštićenu zonu koja ne pružaju mogućnost bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom kao osnovnom djelatnošću. Sve površine koje su evidentirane kao oranica, okućnica ili voćnjak mogu se koristiti bez mogućnosti primjene vještačkih đubriva. Primjena organskih đubriva je dozvoljena u mjeri da se zadovolji poljoprivredna proizvodnja.

Evidentirane površine pod livadama i pašnjacima treba koristiti i čuvati u skladu sa principima koji obezbjeđuju zaštitu vrijednosti područja gdje se isključuje mogućnost promjene pH vrijednosti područja bilo kakvim dopunskim prihranjivanjem. Površine treba održavati redovnim košenjem. Ispaša stoke je moguća samo na parcelama vlasnika i uz stalni nadzor.

Obradu i održavanje poljoprivrednog zemljišta treba vršiti ručno bez upotrebe mehanizacije koja bi dodatno narušila pedosupstrat, a time i prirodnu ravnotežu svih ekosistema vezanih za vodu, obzirom na blizinu vodnih resursa koje upravo treba štititi.

Korištenje poljoprivrednog zemljišta treba biti pod stalnim nadzorom. Redovnim monitoringom se mogu konstatovati negativni uticaji i posljedice istih blagovremeno otkloniti. Ovo se posebno odnosi na kontrolu i monitoring prostora ispaše stoke i mjesta produkcije đubriva te njegove primjene na individualnim oraničnim površinama.

Mjere zaštite u trećoj zoni odnose se na očuvanje prve i druge zaštićene zone i obuhvataju očuvanje i unapređenje ambijentalnih vrijednosti te održanje izvornog stanja u čemu poljoprivredno zemljište ima značajnu ulogu.

10. ŠUME I ŠUMSKA ZEMLJIŠTA

Šume i šumska zemljišta su dobra od opšteg interesa te uživaju posebnu zaštitu države i koriste se pod uslovima i na način koji su propisani Zakonom o šumama.

Šume i šumsko zemljište na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" predstavlja najzastupljeniji i najvrjedniji prirodni resurs, koji je ujedno i najviše izložen društveno-ekonomskim pritiscima. Zaštita postojećih šumskih ekosistema u cjelini i očuvanje njihove izvornosti, te održivo korištenje, predstavlja osnovni koncept uređenja i korištenja šuma i šumskog zemljišta na ovom prostoru.

Obzirom na značaj šumskih ekosistema u očuvanju i regulisanju stabilnosti ekološke ravnoteže ovog područja, a zatim i osiguranju uslova opstanka za mnoge prirodne vrijednosti, šume na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" dobijaju karakter **šuma posebne namjene**, te kao takve podliježu posebnim režimima gazdovanja. Izdvajanje šuma u kategoriju **šuma posebne namjene** se može vršiti samo u skladu sa Zakonom o šumama i Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža Konjuh.

U okviru ovih šuma, Planom se definišu **strogo zaštićene šume i privredne šume**, i iste su vezane za utvrđene zone zaštite. U kategoriju strogo zaštićenih šuma su svrstane sve šume koje se nalaze u okviru zaštitne zone A, kao i sjemenske sastojine koje egzistiraju u drugim zaštitnim zonama.

U okviru strogo zaštićenih šuma zabranjene su sve aktivnosti na sječi šume, osim sanitarne sječe.

U okviru sjemenskih sastojina, dozvoljeni su meliorativno uzgojni radovi.

Privredne šume se nalaze u okviru zaštitnih zona B i C i u njima je dozvoljeno privredno korištenje šuma u skladu sa šumsko - gospodarskim osnovama.

Gazdovanje sveukupnim šumama i šumskim zemljištem na prostoru Zaštićenog pejzaža "Konjuh" mora biti društveno odgovorno i u potpunosti ekološki prihvatljivo, i u skladu sa šumsko-privrednim osnovama. Šumsko privredne osnove moraju biti usklađene sa Zakonom o šumama, Zakonom o zaštiti prirode i ovim Prostornim planom.

10.1. Funkcije šuma

Pokraj privrednih funkcija šuma, koje se ogledaju u proizvodnji drveta i drugih šumskih proizvoda kao i lovne divljači, od neprocjenjivog značaja su opšte korisne funkcije šuma u koje spadaju: očuvanje biodiverziteta, očuvanje staništa, zaštita zemljišta, zaštita voda i klime, proizvodnja kiseonika, vezivanje ugljenika iz atmosfere, turizam, rekreacija, estetska uloga šuma, itd. Ove funkcije šuma višestruko premašuju sve druge koristi.

Naročito značajna ekološka funkcija šuma je u zaštiti izvora pitke vode.

Šume i postojeći šumski potencijali na području planine Konjuh, u potpunosti mogu da zadovolje sve navedene privredne i opšte korisne funkcije šuma.

Proglašenjem ovog područja u kategoriju zaštićen pejzaž, te donošenjem ovog Plana, stvoreni su osnovni preduslovi za veću zastupljenost opšte korisnih funkcija šuma u odnosu na privredne, što i jeste osnovni smisao ovog Plana.

10.2. Bilansi šuma i šumskog zemljišta

Postojeća površina šuma i sveukupnog obraslog šumskog zemljišta na prostoru obuhvata Zaštićenog pejzaža "Konjuh", iznosi 97.74 % (7955,81 ha), što jasno govori o potpunoj dominaciji šuma na ovom prostoru.

U navedeni bilans sveukupnih šuma i šumskog zemljišta nisu uvrštene površine većih vodotoka, zatim površine većih pašnjaka i livada, kao i goleti i površine obrasle sukcesijom vegetacije, a koje egzistiraju u okviru ovih šumskih kompleksa. Važno je istaći da su u površine šuma i šumskog zemljišta uključene i šume sa pravom vlasništva.

Prema podacima dobivenim iz katastra JP "Šume TK" d.d. Kladanj, utvrđeno je da šume i šumsko zemljište u državnom vlasništvu na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" zauzimaju površinu od 7936.26 ha ili 99.75% od sveukupnog šumskog fonda, zastupljenog na ovom prostoru. Ostale šume i šumsko zemljište se nalaze u privatnom vlasništvu.

Analizom podataka iz šumskoprivredne osnove za ovo područje, utvrđena je sljedeća struktura postojećeg šumskog fonda u državnom vlasništvu, a koja je prikazana prema užim kategorijama:

Tabela br. 8: Zastupljenost postojećeg šumskog fonda u državnom vlasništvu po užim kategorijama

Red.br.	***Uža kategorija šuma***	***Površina (ha)***	***%***
1	Visoke montane šume bukve	181.75	2.29
2	Mješovite šume bukve i jele	1542.77	19.44
3	Mješovite šume bukve i jele sa smrčom	2771.25	34.92
4	Šume smrče mrazišnog montanog i sublapinskog pojasa	1213.20	15.29
5	Mješovite šume crnog i bijelog bora	1677.66	21.14
6	Visoke šume hrasta kitnjaka	225.56	2.84
7	Šumske kulture duglazije, borovca i ariša	40.96	0.52
8	Izdanačke šume običnog graba	28.32	0.36
9	Goleti podesne za pošumljavanje	67.31	0.85
10	Goleti nepodesne za pošumljavanje	167.93	2.12
11	Rasadnik	2.31	0.03
12	Ostale površine nepodesne za gazdovanje	17.24	0.22
	UKUPNO	***7 936.26***	***100,00***

Izvor: JP "Šume TK" d.d.Kladanj

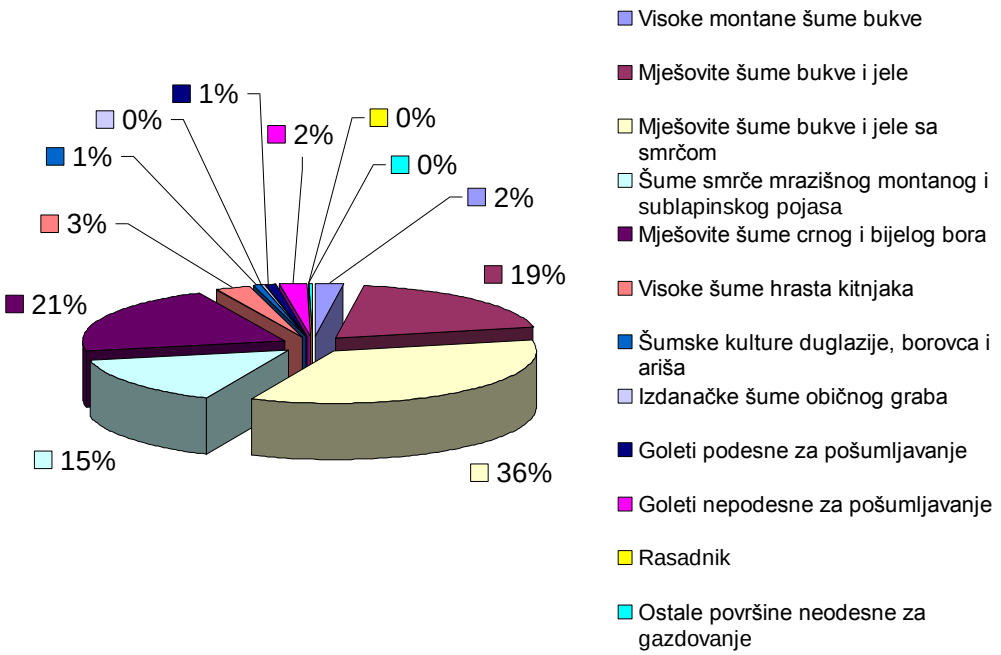

Slika br. 9: Zastupljenost užih kategorija državnih šuma i šumskog zemljišta

Iz navedenih podataka se jasno vidi bogat diverzitet šumskog fonda kao i činjenica da najveći udio u sveukupnom šumskom fondu predmetnog prostora, zauzimaju visoke mješovite šume bukve i jele, mješovite šume bukve i jele sa smrčom, a zatim i borove šume, sa ukupnom zastupljenošću od 92.6%.

Uzimajući u obzir kvalitet ovih sastojina, kao i reliktni karakter pomenutih borovih šuma, a zatim i veoma mali udio šibljaka i goleti u ukupnoj površini šuma i šumskog zemljišta planine Konjuh (oko 2.4%), lako je donijeti zaključak o prirodnoj vrijednosti ovog prostora.

Planom se predviđa zadržavanje cjelokupnog šumskog fonda u postojećim granicama, što je i prikazano na grafičkog prilogu br. 7, gdje je nakon razrade planskog rješenja dobivena sljedeća bilansna struktura šumskog zemljišta:

Tabela br. 9. Planski bilansi šuma i šumskog zemljišta

Naziv	**ha**	**%**
Šumsko zemljište		
Strogo zaštićene šume	2484.46	30.52
Privredne šume	5405.31	66.41
Površine predviđene za pošumljavanje i konverziju	18.52	0.23
Ukupno šumsko zemljište	***7908.29***	***97.16***

10.3. Zaštitne, zaštićene šume i šumski rezervati

Obzirom na značaj šumskih ekosistema u očuvanju i regulisanju stabilnosti ekološke ravnoteže ovog područja, a zatim i osiguranju uslova opstanka za mnoge prirodne vrijednosti, šume na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" dobijaju karakter šuma posebne namjene, te kao takve podliježu posebnim režimima gazdovanja.

U okviru ovih šuma, definišu se strogo zaštićene šume i privredne šume, i iste su vezane za utvrđene zone zaštite. U kategoriju strogo zaštićenih šuma su svrstane sve šume koje se nalaze u okviru zaštitne zone A, kao i sjemenske sastojine koje egzistiraju u drugim zaštitnim zonama. Privredne šume se nalaze u okviru zaštitnih zona B i C.

U skladu sa tim, definišu se sljedeći režimi gazdovanja šumskim fondom, a koji se vezuju za utvrđene zone zaštite, i to:

- U prvoj zaštićenoj zoni (Zona A) su zabranjene sve aktivnosti na sječi šume, osim sanitarne sječe.
- U drugoj zaštićenoj zoni (Zona B) je dozvoljeno privredno korištenje šuma u skladu sa šumsko - privrednom osnovom
- U trećoj zaštićenoj zoni (Zona C) je dozvoljeno privredno korištenje šuma u skladu sa šumsko - privrednom osnovom

Pokraj navedenog, u prvoj zoni zaštite (Zona A) zabranjena je i eksploatacija mineralnih sirovina, sakupljanje ljekovitog i aromatičnog bilja i gljiva, te je zabranjeno prikupljanje primjeraka divlje flore i faune.

Istovremeno, a u skladu sa FSC[9] standardima, cjelokupan šumski fond Zaštićenog pejzaža Konjuh, ima karakter Šuma visoke zaštitne vrijednosti (Šume VZV), u okviru kojih se definišu potkategorije koje važe za ovu oblast.

Uzimajući u obzir visoku drvnu zalihu, kao i izvornost, stabilnost i očuvanost, za šume u granicama odjela 54,49,50,53,52,51/1,51/2, a koje pripadaju ŠPP "Sprečko", ovim Planom se predlaže provođenje neophodnih naučnih istraživanja u cilju **izdvajanja sastojina prašumskog tipa** u zoni A2. Za konačno ustanovljavanje i proglašenje ovog prirodnog rezervata, neophodno je izvršiti niz istraživanja predviđenih važećim propisima, nakon kojih će biti precizno definisane granice i površina buduće prašume Studešnica. U okviru područja prašume, nisu dozvoljene nikakve sječe stabala, kao ni izgradnja objekata u funkciji turizma (nadstrešnica, kolibe, i dr.). Istovremeno, područje predloženo za istraživanje i izdvajanje kao prašuma Studešnica, se nalazi u II zoni sanitarne zaštite izvorišta vode za piće Studešnica.

[9] „Forest Stewardship Council“

Takođe, za sve šume na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", a koje se nalaze u neposrednoj blizini izvorišta za koja nisu propisane zone sanitarne zaštite, definišu se kao zaštitne šume i za njih se propisuju posebni režimi gazdovanja, pod kojima se podrazumijeva zabrana sječe stabala u radijusu od najmanje 100 m od izvorišta. U ovim zonama je jedino dozvoljena sanitarna sječa.

Korištenje šuma u zonama sanitarne zaštite za izvorište "Muška voda" mora biti u funkciji zaštite ovog izvorišta, te se u istoj predviđa isključivo sanitarna sječa.

Šumski kompleksi borovih šuma, koji se nalaze u odjelima 73,74,78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 97, okviru ŠPP "Sprečko", odnosno u zaštitnoj zoni A1, predstavljaju veoma osjetljivu kategoriju šuma sa aspekta požara. U tu svrhu propisuju se sljedeće mjere zaštite i korištenja ovog prostora:

- Strogo se zabranjuje loženje vatre na izletištima u ovoj zoni
- Neophodno je stalno održavanje i čišćenje postojećih staza i puteva u funkciji sprečavanja eventualnog širenja požara, kao i omogućavanja pristupa u slučaju izbijanja požara
- Potrebno je obezbijediti stalni nadzor čuvarske službe u vrijeme pojačanog rizika od požara

Sjemenske sastojine.

Pokraj gore navedenih površina šuma i šumskog zemljišta, ovim planom se utvrđuje i posebna zaštita za sve sjemenske sastojine i sjemenska stabla, koji egzistiraju u granicama Zaštićenog pejzaža "Konjuh".To su:

- Sjemenska sastojina jele, odjel 104 i 104/1, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska sastojina bijelog bora, odjel 91, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska sastojina bukve, odjel 99, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla gorskog javora, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla gorskog brijesta, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla bijelog jasena, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača

Navedene sastojine su 2012. godine registrovane od strane nadležnog Federalnog ministarstva

U ovim sastojinama je dozvoljeno provođenje uzgojno - meliorativnih intervencija, pod kojime se podrazumijevaju sve aktivnosti na povećanju uroda sjemena i aktivnosti na poboljšanju genetske strukture sjemenskih sastojina. U suštinskom pogledu, sjemenske sastojine uz prašumske rezervate spadaju u šume sa najvišim stepenom zaštite.

Uopšte, izdvajanje sjemenskih sastojina u Bosni i Hercegovini ima dugu tradiciju, pri čemu se odabiraju najkvalitetnije prirodne sastojine, i kao takve stavljaju pod poseban režim gazdovanja, a u svrhu sakupljanja sjemena za potrebe proizvodnje sadnog materijala, koji se koristi za pošumljavanje goleti i rekonstrukciju degradiranih površina.

Sjemenske sastojine, prema IUCN kategorizaciji, spadaju u VI kategoriju zaštite.

U cilju zaštite sveukupnog šumskog fonda od biotičkih štetnika, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" propisuje se stalni monitoring zdravstvenog stanja šuma. U tu svrhu je potrebno postaviti klopke za potkornjake, te pratiti brojnost istih.

Kao jedna od mjera zaštite šumskih ekosistema u cjelini jeste i zadržavanje određenog broja suhih stabala u sastojinama koje ne treba doznačivati, kako bi se obezbijedilo prirodno izumiranje.

Takođe, postepeno potiskivanje alohtonih vrsta iz ovih sastojina, kao i zaštita voćkarica, su planske mjere zaštite šumskih ekosistema.

10.4. Područja predviđena za pošumljavanje i prevođenje u vrjednije sastojine

Ovim Planom se za područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh", predviđa pošumljavanje goleti u ukupnoj površini od 18,52 ha. Ovo pošumljavanje je potrebno izvesti autohtonim sadnim materijalom, proizvedenim u rasadniku u Budim potoku.

Takođe, Planom se predviđa i konverzija izdanačkih šuma običnog graba u viši uzgojni oblik. Pri provođenju ove konverzije, prednost dati prirodnom podmlađivanju i prirodnoj sukcesiji u odnosu na pošumljavanje. Ukoliko se vrši konverzija putem pošumljavanja, obavezno koristiti autohtoni sadni materijal proizveden u gore pomenutom rasadniku.

Sve aktivnosti na pošumljavanju se izvode na osnovu Plana pošumljavanja u okviru proširene reprodukcije šuma, a na osnovu sredstava koja izdvajaju Kantonalna šumsko-privredna društva u visini od 3% od ukupno ostvarenog prihoda, što je propisano Zakonom o šumama.

10.5. Korištenje šuma i šumskog zemljišta

Gazdovanje sveukupnim šumama i šumskim zemljištem na prostoru Zaštićenog pejzaža "Konjuh" mora biti društveno odgovorno i u potpunosti ekološki prihvatljivo, i u skladu sa šumsko-privrednim osnovama.

Korištenje šuma i šumskog zemljišta na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", u planskom periodu, je zasnovano na prelasku sa monofunkcionalnog na polifunkcionalan način korištenja, gdje se pokraj postojećeg privrednog korištenja, akcenat daje na povećanju ostalih vidova korištenja šuma i šumskog zemljišta.

Pod ovim se podrazumijeva povećanje korištenja šumskih potencijala u turističke, zdravstvene, rekreativne, naučno-istraživačke, i ostale svrhe.

Planom se i dalje predviđa mogućnost privrednog korištenja šuma, i to u okviru zaštićenih zona B i C. Ovo korištenje mora biti društveno odgovorno i u potpunosti ekološki prihvatljivo, i u skladu sa šumsko-privrednim osnovama. Pri gazdovanju šumama u zaštitnim Zonama B i C, potrebno je koristiti vrste sječa koje su najbliže prirodi i koje osiguravaju stabilnost ovih ekosistema (prebirna i oplodna sječa, zatim prorede u cilju formiranja raznodobnih sastojina).

Privredno korištenje šuma u zaštićenoj zoni A nije dozvoljeno. Dozvoljene aktivnosti u prvoj zaštićenoj zoni (zoni A) su:

- Sječa stabala uzgojno-sanitarnog karaktera u cilju očuvanja i unapređenja zdravstvenog stanja ovih sastojina,

U prvoj zaštićenoj zoni (Zona A), zabranjena je i eksploatacija mineralnih sirovina, sakupljanje ljekovitog i aromatičnog bilja i gljiva, te je zabranjeno prikupljanje primjeraka divlje flore i faune.

Sve aktivnosti na korištenju šuma i šumskog zemljišta u zonama B i C (sječa, izvoz i kamionski transport), treba da budu usaglašene sa aktivnostima koje sprovodi JU "Zaštićeni pejzaž "Konjuh" (organizovane turističke posjete, održavanje manifestacija, i dr.).

Pri kamionskom transportu šumskih drvnih sortimenata, ovim Planom se definišu sljedeće mjere i režimi:

- Za kamionski transport šumskih drvnih sortimenata sa područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", se preporučuje korištenje kamiona sa Euro 3 motorima,
- Maksimalna količina utovarene drvne mase na kamione, ne može da prelazi dozvoljena osovinska opterećenja propisana pravilnicima koji važe za ovu oblast
- Kamionski transport šumskih drvnih sortimenata sa ovog područja se ne može vršiti u vrijeme vikenda, državnih praznika, kao i u vrijeme održavanja manifestacija
- Zabranjeno je korištenje kamionskih sirena u području Zaštićenog pejzaža "Konjuh"

10.6. Zaštita šuma od požara

Šumski ekosistemi sa aspekta ugroženosti od požara, predstavljaju veoma ranjivu kategoriju prirode.

Ova ranjivost se povećava sa povećanjem stepena učešća četinarskih šuma u ukupnom bilansu površina. Stepen ugroženosti pojave šumskih požara se povećava u proljeće, prije i u toku pojave vegetacije, i posebno u ljetnom periodu za vrijeme ljetnih žega i dugotrajnijih suša.

Obzirom da udio borovih šuma u ukupnoj površini šumskog fonda Zaštićenog pejzaža "Konjuh" iznosi oko 21%, može se konstatovati velika ugroženost ovog područja od šumskih požara. Ukoliko se tome dodaju i nepristupačni tereni za potrebu eventualnog gašenja požara, zaključuje se potreba za ulaganjem velikih napora na zaštiti ovog područja od požara.

Shodno tome, Javno preduzeće "Šume TK" d.d. Kladanj, u potpunosti sprovodi sve potrebne procedure i mjere za zaštitu šuma od požara, pri čemu se svake godine donose Planovi zaštite od požara. Takođe, u okviru ovog preduzeća su zaposlena lica čiji je isključivi zadatak provođenje, i kontrola provedenih mjera za zaštitu od požara. Sve to rezultira malim brojem požara, kao i zanemarivom štetom od požara na ovom području.

Pokraj navedenog, ovim Planom se propisuju sljedeće mjere zaštita od požara na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh":

- Strogo se zabranjuje loženje vatre na izletištima u zoni A1
- Neophodno je stalno održavanje i čišćenje postojećih staza i puteva u funkciji sprečavanja eventualnog širenja požara, kao i omogućavanja pristupa u slučaju izbijanja požara
- Potrebno je obezbijediti stalni nadzor čuvarske službe u vrijeme pojačanog rizika od požara

10.7. Zaštita šuma od štetnog djelovanja biotičkih faktora

Šumski ekosistemi na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", u kojima dominiraju visoke šume sa prirodnom obnovom, mogu se okarakterisati kao veoma stabilni, pri čemu je ugroženost ovih šuma od strane biotičkih faktora svedena na minimum.

Uslijed jačeg otvaranja stepena sklopa u pojedinim dijelovima jelovih šuma, lokalno su evidentirani napadi imele ektoparazitske imele (Viscum album).

Pokraj imele, u podnošljivoj mjeri su zastupljeni potkornjaci koji napadaju jelu i smrču (Pytyiogenes chalcographus, Ips typoggraphus i Pityokteines curvdens). Pravovremenim uklanjanjem osušenih stabala i održavanjem šumskog reda u ovim sastojinama, smanjuju se mogućnosti za pojavu gradacija ovih opasnih šumskih štetočina.

U cilju zaštite šumskog fonda od biotičkih štetnika, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" ovim Planom se propisuje stalni monitoring zdravstvenog stanja šuma. U tu svrhu je potrebno postaviti klopke za potkornjake, te pratiti brojnost istih. Pri eksploataciji šuma, neophodno je voditi računa o šumskom redu.

10.8. Šumarstvo

Šumarstvo predstavlja sve čovjekove aktivnosti na uzgoju, zaštiti i korištenju sveukupnih šumskih potencijala.

10.8.1. Organizacija šumarstva

Područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" se prostire na dva šumsko-gospodarska područja, i to: Šumsko-gospodarsko područje "Sprečko" i Šumsko-gospodarsko područje "Konjuh".

U skladu sa Zakonom o šumama Federacije BiH (Službene novine, broj 20/02), Uredbom o šumama (Službene novine, broj 83/09), te Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh", šumama i šumskim zemljištem na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" upravlja Federalno, odnosno kantonalno ministarstvo šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede, dok gospodarenje ovim šumama vrši Javno preduzeće "Šume TK" d.d. Kladanj, a preko dvije poslovne jedinice, i to: ŠG "Konjuh" Kladanj, i ŠG "Sprečko" Živinice,

Takođe, Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh", je definisano da područjem Zaštićenog pejzaža Konjuh upravlja Javna ustanova "Zaštićeni pejzaž Konjuh", koja je osnovana od strane Skupštine Tuzlanskog kantona, 2011. godine.

Pokraj gospodarenja državnim šumama i šumskim zemljištem na teritoriji Tuzlanskog kantona, Javno preduzeće "Šume TK" d.d. Kladanj vrši i stručno-tehničke i organizacione usluge vlasnicima privatnih šuma.

Gospodarenje šumskim fondom na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", se vrši na osnovu važećih Šumsko-gospodarskih osnova, koje su urađene za oba navedena Šumsko-privredna područja. Važnost ovih osnova ističe 2013. godine, zbog čega je u toku izrada novih, a u okviru kojih će u skladu sa projektnim zadatkom biti poseban akcenat dat na inventuri i obradi podataka za stanje šumskog fonda, za područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

U okviru gospodarenja šumskim fondom na području Zaštićenog pejzaža Konjuh, vrše se sve zaštitno-uzgojne mjere, kao i iskorištavanje šumskih drvnih sortimenata.

10.8.2. Katastar šuma i šumskog zemljišta u državnom vlasništvu

Prema podacima dobivenim iz katastra JP "Šume TK" d.d. Kladanj, i obrađenih savremenim kartografskim metodama, utvrđeno je da šume i šumsko zemljište u državnom vlasništvu na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" zauzimaju površinu od 7936.26 ha ili 99.75% od sveukupnog šumskog fonda, zastupljenog na ovom prostoru.

Pregled stanja šuma i šumskog zemljišta u državnom vlasništvu, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", prikazan je tabelarno, a prema podacima iz katastra šuma ŠG "Konjuh" i ŠG Sprečko:

Tabela br. 9: Prikaz stanja šumskog fonda u državnom vlasništvu po širim kategorijama[10]

Red. br.	Šira kategorija šuma	Površina (ha)	%
1	Visoke šume sa prirodnom obnovom	7612.19	95.92
2	Šumske kulture	40.96	0.52
3	Izdanačke šume običnog graba	28.32	0.36
4	Goleti podesne za pošumljavanje	67.31	0.85
5	Goleti nepodesne za pošumljavanje	167.93	2.12
6	Rasadnik	2.74	0.03
7	Ostale površine nepodesne za gazdovanje	16.81	0.22
UKUPNO		***7936.26***	

[10] Podaci iz JP Šume TK d.d. Kladanj, za 2011. godinu

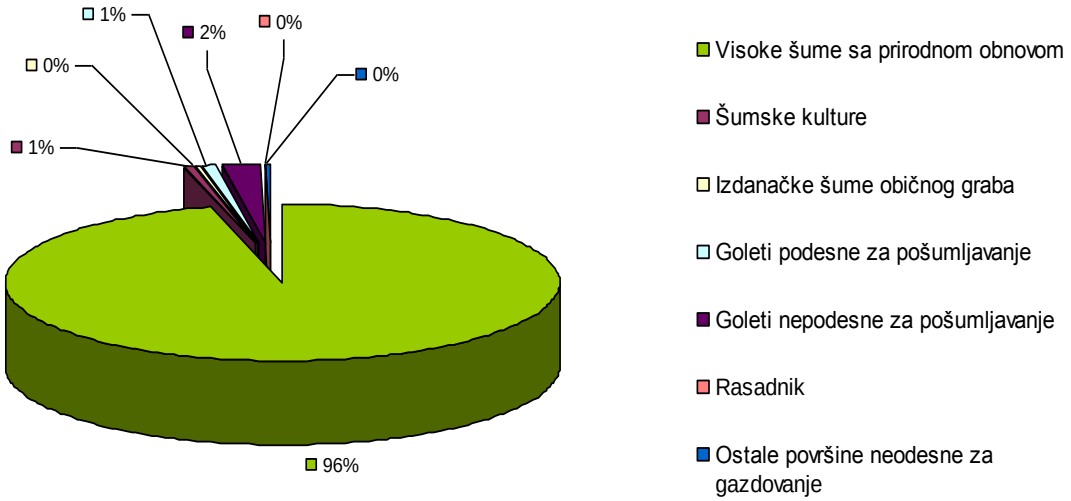

Slika br. 8: Pregled šumskog fonda u državnom vlasništvu po širim kategorijama

Iz navedenih podataka je vidljiva potpuna dominacija visokih šuma sa prirodnom obnovom, koje i predstavljaju osnovno obilježje ovog područja. Ovi stabilni šumski ekosistemi se odlikuju zadovoljavajućom drvnom zalihom.

Procijenjena sveukupna bruto drvna zaliha, područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", iznosi oko 2 300 000 m³, što svakako predstavlja veliki prirodni potencijal.

U okviru redovnih aktivnosti na gazdovanju šumama i šumskim zemljištem, a u skladu sa Šumsko-privrednim osnovama za ovo područje, Javno preduzeće "Šume TK" d.d. Kladanj, pokraj sanitarnih sječa, vrši i redovno korištenje šumskih drvnih sortimenata, koje plasira na područje Kantona, ali i šire.

Izvršeni obim redovnih sječa na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", u 2011 godini, je iznosio 35854.36m³ neto drvne mase, što predstavlja oko 21% od ukupno planiranih redovnih sječa na cijeloj teritoriji Tuzlanskog Kantona, za 2011. godinu, što i jeste osnovni razlog aktuelnih pritisaka na ovo područje.

Prikaz strukture i količine izvršenog etata u 2011. godinu na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" ja prikazan u sljedećoj tabeli.

Tabela br.10: Godišnji mogući sječivi etat[11]

Zaštićena zona	Ukupno sječe (m³)		
	Četinari	Lišćari	Ukupno
A1	74.06	0.00	74.06
A2	0.00	0.00	0.00
A3	0.00	0.00	0.00
A4	0.00	0.00	0.00
A5	0.00	0.00	0.00
B1	14,853.50	17,710.80	32,564.30
B2	0.00	0.00	0.00
B3	964.00	328.00	1,292.00
B4	732.00	294.00	1,026.00
C1	0.00	0.00	0.00
C2	673.00	225.00	898.00
Sveukupno	17,296.56	18,557.80	35,854.36

Iz podataka navedenih u gornjoj tabeli, se jasno vidi da je najveći etat realizovan u drugoj zaštićenoj zoni (Zona B). Navedeno učešće sječive drvne mase u Zaštićenoj zoni "A1", u količini od 74.06 m³ je realizovano kroz sanitarnu sječu.

Za naredni planski period, ovim Planom se propisuje obim korištenja koji je u skladu sa Šumsko gospodarskom osnovom, a koju je potrebno donijeti nakon donošenja ovog Prostornog plana, i koja mora obezbijediti trajnost gazdovanja na principima navedenim u ovom Planu. Ova šumsko-gospodarska osnova mora biti usklađena sa ovim Prostornim planom.

10.9. Ograničenja i mjere zaštite šumskih potencijala

U cilju zaštite sveukupnog šumskog fonda, te obezbjeđivanja trajnosti i stabilnosti cjelokupnog prirodnog sistema na teritoriji Zaštićenog pejzaža "Konjuh", ovim Planom se utvrđuju sljedeća ograničenja i mjere zaštite:

Prva zaštićena zona - Zona A

- Zabrana sječe šume, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećenje stabala osim uzgojne i sanitarne sječe
- Zabrana lova i ribolova
- Zabrana sakupljanja ljekovitih biljaka
- Zabrana sakupljanja gljiva
- Zabrana prikupljanja primjeraka divlje flore i faune
- Zabrana namjernog unošenja invazionih vrsta
- Zabrana eksploatacije mineralnih sirovina

Druga zaštićena zona - Zona B

- Zabrana sječe šume, osim sječe u skladu sa šumsko-privrednom osnovom

[11] Podaci iz JP Šume TK d.d. Kladanj, za 2011. godinu

- Zabrana lova i ribolova ako su u suprotnosti sa Zakonom i lovnoprivrednom osnovom i ribolovnom osnovom
- Zabrana sakupljanja ljekovitih biljaka osim sa odobrenjem i pod nadzorom Javne ustanove "Zaštićen pejzaž Konjuh"

Treća zaštićena zona - Zona C

- Zabrana sječe šume, osim sječe u skladu sa šumsko-privrednom osnovom

Na cijeloj teritoriji Zaštićenog pejzaža "Konjuh", posebnu pažnju je potrebno posvetiti zaštiti plemenitih lišćara i voćkarica.

10.10. Rasadničarska proizvodnja

U okviru Zaštićenog pejzaža Konjuh, u polju gornjeg toka rijeke Drinjače, egzistira moderno opremljen šumski rasadnik "Budim Potok", koji je osnovan 1965. godine i sastavni je dio Javnog preduzeća "Šume TK" d.d. Kladanj. Ovaj rasadnik je registrovan od strane nadležnog Federalnog ministarstva, (Rješenje Federalnog ministarstava poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, broj: UP-I-07-26-894/12 od 09.06.2012. godine.)

Danom upisa u Registar proizvođača sadnog materijala JP „Šume TK“ dd Kladanj je steklo zakonsko pravo da se u Rasadniku „Budim potok“ bavi proizvodnjom normalnog sadnog materijala šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja za sljedeće vrste: Jela (Abies alba Mill.), Obična smrča (Picea abies L.), Bodljikava smrča (Picea punges Engelm.), Bijeli bor (Pinus silvestris L.), Crni bor (Pinus nigra Arnold), Evropski ariš (Larix decidua Mill.), Vrste roda Juniperus i Vrste roda Thuja.

Površina ovog rasadnika u postojećem stanju je 2,74 ha, i smješten je na zaravnjenoj aluvijalno-diluvijalnoj terasi, na nadmorskoj visini od 747 – 752 m. U rasadniku se proizvodi uglavnom četinarski sadni materijal, koji se koristi za potrebe ovog preduzeća, ali i šire. Dominiraju sadnice smrče, bijelog i crnog bora, sa ukupnom godišnjom proizvodnjom od oko 800000 sadnica, različite starosti.

Obzirom da je u toku 2012 godine izvršena i registracija sjemenskih sastojina na Zaštićenog pejzaža "Konjuh" , odakle će se ubirati sjeme za potrebe ovog rasadnika, može se konstatovati da je cjelokupan proces na proizvodnji kvalitetnog šumskog sadnog poznate provenijencije, u potpunosti zaokružen.

Ovim Planom se predviđa zadržavanje rasadnika u Budim potoku u postojećim granicama, sa mogućnošću proširenja površine do 4,98 ha, te modernizacija istog. Planom se daje mogućnost izgradnje objekata koji su u funkciji rasadničke proizvodnje, ali isključivo u okviru parcele rasadnika. Takođe, ovaj rasadnik može da se koristi i u naučne i turističke svrhe (naučna istraživanja, razgledanje, edukacija, i dr.)

10.11. Korištenje sporednih šumskih proizvoda

Povoljni ekološki uslovi područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", uz obilje kvalitetnih i raznolikih šumskih ekosistema, te bogatu hidrološku mrežu i veliku reljefnu heterogenost, uslovili su postojanje i veoma velikog diverziteta sporednih šumskih proizvoda na ovom području, i to ljekovitog zeljastog i drvenastog bilja i gljiva. Značajan broj ovih vrsta spada u kategoriju rijetkih i ugroženih, zbog čega je njihovo korištenje kontrolisano, što jeste i propisano Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh".

Na bazi dosadašnjih istraživanja, utvrđeno je prisustvo sljedećih vrsta ljekovitog i aromatičnog drvenastog i zeljastog bilja i gljiva, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", a koje se vodi u evidenciji JP "Šume TK" d.d. Kladanj.

To su:

Biljne vrste

01. *Gentiana lutea* – srčanik, lincura
03. *Teucrium montanum* – trava iva
03. *Valeriana officinalis* – odoljen
04. *Satureja montana* – vrisak, ćubra
05. *Thymus sp*. – majčina dušica
06. *Crataegus monogyna* – glog bijeli
07. *Crataegus oxyacantha* – glog crveni
08. *Sambucus nigra* – zova
09. *Fragaria vesca* – jagoda šumska
10. *Rosa canina* – šipurak
11. *Hypericum perfoliatum* – gospina trava
12. *Atropa belladonna* – velebilje
13. *Orhis maior* – kaćun
14. *Colchicum autumnale* – mrazovac
15. *Viscum album* – imela bijela
16. *Convallaria majalis* – đurđevak
17. *Tilia sp.* – lipa
18. *Viola odorata* – ljubičica
19. *Betula pendula* – breza
20. *Evernia prunastri* – hrastov lišaj
21. *Asperula odorata* – lazarkinja
22. *Vaccinium myrtilus* – borovnica
23. *Arctostaphyllos uva-ursi* – medvjetka
24. *Juniperus communis* – kleka
25. *Juniperus sibirica* – patuljasta kleka
26. *Castanea sativa* – pitomi kesten
27. *Rubus idaeus* – malina
28. *Rubus sp*. – kupina
29. *Prunus spinosa* – trnjina
30. *Malis sylvestris* – divlja, šumska jabuka
31. *Sorbus aucuparia* – jarebika
32. *Sorbus domestica* – oskoruša
33. *Cornus mas* – drijen
34. *Cyclamen purpurascens* – ciklama
35. *Crocus neapolitanus* – šafran, kaćunak
36. *Gladiolus illyricum* – gladiola
37. *Narcissus radiflorus* – narcis
38. *Corylus colurna* – lijeska

Gljive

1. *Cantharelus cibarius* - lisičarka
2. *Boletus edulis* - vrganj
3. *Lactarius deliciosus* - borova rujnica
4. *Amanita caesarea* - blagva
5. *Macrolepiota procera* - sunčanica

Korištenje navedenih sporednih šumskih proizvoda na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", u prošlosti nije bilo zastupljeno u značajnoj mjeri, što je generalno posljedica nedovoljno razvijenog privrednog ambijenta za stimulaciju ove vrste privređivanja. Nešto je intenzivnija potražnja, a samim tim i aktivnosti na sakupljanju gljiva u odnosu na biljke, ali ne u tolikoj mjeri da bi došlo do ugrožavanja pojedinih vrsta.

U Prvoj zaštićenoj zoni (Zoni A), zabranjeno je sakupljanje ljekovitog bilja i gljiva, kao i drugih sporednih šumskih proizvoda.

Ovim Planom se daje mogućnost za korištenje sporednih šumskih proizvoda u Zaštićenim zonama B i C, ali na način da ne dođe do njihovog istrebljenja. Sve aktivnosti na sakupljanju sporednih šumskih proizvoda moraju biti pod nadzorom JU Zaštićeni pejzaž Konjuh, i u skladu sa Planom upravljanja će biti donesen nakon donošenja ovog Plana.

Kao mjera zaštite pomenutih vrsta biljaka i gljiva, sprovode se aktivnosti koje su propisane Zakonom o šumama, Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom "Konjuh", a zatim i prema Pravilniku o uzgoju, iskorištavanju, sakupljanju i prometu sekundarnih šumskih proizvoda (Sl.novine F BiH, broj 66/05).

Ovim Planom se propisuju sljedeće mjere i uslovi korištenja sporednih šumskih proizvoda:

- Prilikom branja ljekovitog i aromatskog bilja i dr. sekundarnih proizvoda šuma dozvoljeno je branje najviše do jedan kilogram istih
- U cilju očuvanja strukture i brojnosti potrebno je da se sačuva za regeneraciju minimalno 50% lukovica, 50% lišća, 20% biljaka, 30% sjemena i 30% cvjetova
- Prilikom branja gljiva ne oštećivati i odnositi micelije, te je potrebno gljive brati oprezno, zavrnuti i otkinuti rukom neposredno iznad zemlje.
- Da se i ne oštećuju stari, crvljivi primjerci gljiva, kako bi oni na istom mjestu ostavili svoje spore,
- Da se ne beru nedorasli primjerci gljiva.
- Da se prilikom branja gljiva koje rastu u skupinama vrši odabir, tj. da se ostavlja najmanje 20% primjeraka gljiva radi održavanja vrste.
- Gljive koje se ne beru ne smiju se oštećivati.

10.12. Struktura površina šuma i šumskog zemljišta prema vlasništvu

Prema strukturi vlasništva, šume i šumsko zemljište na teritorije Zaštićenog pejzaža "Konjuh" se može podijeliti na državno i privatno.

Kako je i ranije navedeno, predmetno područje karakteriše potpuna dominacija šumskog zemljišta u državnom vlasništvu, zbog čega je i udio šuma i šumskog zemljišta sa pravom vlasništva na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", gotovo zanemariv, i isti iznosi 0.25%.

10.13. Vrednovanje šuma

Brojne i veoma različite karakteristike šuma imaju trajan, uvijek aktuelan značaj za ljudsko društvo i zbog toga njihova vrijednost ima veliki značaj. Do sada ovom vrednovanju nije poklanjana dovoljna pažnja, što se može pravdati monofonkcionalnim pristupom korištenja šuma, koji se ogledao samo kroz privredne funkcije.

U posljednje vrijeme, sve više je aktuelan pristup korištenja šuma i šumskog zemljišta na principima multifunkcionalnosti, gdje sve više do izražaja dolaze i neproizvodne (opšte korisne) vrijednosti šuma.

Vrednovanje proizvodnih funkcija šuma je vrlo jednostavno. Naime, množenjem količine proizvoda i tržišne cijene istih, dobiti će se približna vrijednost ukupnog proizvoda.

Međutim, vrednovanje neproizvodnih funkcija šuma, koje se ogledaju kroz očuvanje biodiverziteta, zaštite zemljišta, zaštite voda i klime, proizvodnje kiseonika, vezivanje ugljenika iz atmosfere, turizam, rekreacija, estetska uloga šuma, itd., je veoma složen postupak.

Na osnovu dosadašnjih iskustava, utemeljenih na istraživanjima šumarske nauke, može se približno uzeti način vrednovanja šuma i šumskog zemljišta, zasnovan na tvrdnji „da materijalna vrijednost šuma iznosi 10% od ukupne vrijednosti šuma“.

Sve navedeno ide u prilog osnovnoj tezi izdvajanja ovog područja u kategoriju Zaštićeni pejzaž.

11. LOVSTVO I RIBOLOVSTVO

Gazdovanje lovnim i ribolovnim fondom na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", se zasniva na prevashodnom uzgoju i zaštiti ovog prirodnog dobra, a zatim i održivog korištenja u skladu sa Lovnoprivrednom i Ribolovnom osnovom.

11.1. Lovstvo

Prostornom planom, na cjelokupnom području Zaštićenog pejzaža Konjuh, utvrđuje se lovište, a prema smjernicama datim u tekstu koji slijedi i Odluci o provođenju.

Namjenu lovišta, kao i njegove granice, potrebno je ustanoviti u skladu sa važećom zakonskom legislativom.

U granicama zaštićenih zona A, utvrđuju se lovni rezervati, u kojima nije dozvoljen redovan lov divljači. U ovoj zoni je dozvoljen isključivo sanitarni odstrel divljači. U okviru ovih rezervata, dozvoljen je fotosafari, kao i praćenje divljači u cilju naučnih istraživanja.

U ostalom području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", odnosno u zaštićenim zonama B i C, dozvoljeno je korištenje divljači, ali u skladu sa lovnom osnovom koja se mora donijeti nakon ustanovljavanja i dodjeljivanja lovišta na gazdovanje.

U cilju planskog uzgoja i zaštite divljači, planira se izgradnja lovno-tehničkih i lovno-uzgojnih objekata. Pod lovno-tehničkim objektima se podrazumijevaju, čeke (otvorene i zatvorene), osmatračnice, nadstrešnice, lovačke kuće, i dr. Ovi objekti moraju biti izgrađeni od prirodnog materijala (drvo, kamen). Nije dozvoljena upotreba limova. U lovno-uzgojne objekte spadaju hranilice, solila, pojila.

Ovim planom se predviđa izgradnja sljedećih lovno-uzgojnih i lovno-tehničkih objekata:

- Hranilišta u vidu jasala za srneću divljač, i to na svakih 8 – 10 grla srneće divljači po jedno hranilište, odnosno na svakih 200 ha lovišta.
- Solila za srneću divljač
- Hranilišta (mečilišta) za medvjeda
- Hranilice za divlje svinje
- Visoke zatvorene čeke na hraništu za medvjeda, u zoni B, koje su u funkciji zaštite, i korištenja divljači. Istovremeno ove čeke mogu da imaju funkciju zaštite od požara
- Visokih osmatračnica
- Prihvatilište za jelene

Precizan broj i lokacije navedenih lovnih objekata je potrebno definisati kroz **izradu Lovno-privredne osnove**.

Korištenje divljači u ovom lovištu treba da bude isključivo komercijalnog karaktera, uz akcenat na inostrane lovce goste. Takođe, potrebno je inicirati usluge fotolova, usluge turističkih obilazaka lovišta, i dr.

Smještaj lovaca gostiju se obezbjeđuje u okviru planiranih smještajnih kapaciteta u Zaštićenom pejzažu "Konjuh".

U okviru upravnih prostorija JU "Zaštićeni pejzaž", potrebno je predvidjeti prostoriju za grubu obradu trofeja i prostoriju sa mini-hladnjačom.

Lovno-privredna osnova, koja se mora donijeti nakon ustanovljavanja i dodjeljivanja ovog lovišta na gazdovanje, treba biti usaglašena sa Zakonom o lovstvu, ovim Prostornim planom i Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

11.2. Ribolovstvo

U cilju očuvanja izvornosti i autentičnosti ihtiofaune, i osiguranja trajnosti sveukupnog biodiverziteta područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", definiše se potpuna zabrana korištenja riba u okviru cjelokupne Prve zaštićene zone (Zona A).

Korištenje ribolovnog fonda u drugoj i trećoj zaštićenoj zoni, mora biti u skladu sa Ribolovnom osnovom, koja se mora donijeti nakon donošenja ovog Plana i ista mora da realno sagleda stanje i potencijale vodnih resursa, u sferi ribolovstva.

Ovim Planom se uspostavlja **"Fly fishing + spin" revir** za sportsko-takmičarski i rekreativni ribolov na rijeci Drinjači, a na području općine Kladanj. Dužina ovog revira iznosi oko 6 km, a položajno se nalazi na potezu od mosta u selu Brateljevići (ušće Bukovice u Drinjaču) pa uzvodno uz Drinjaču do ispod hotela Muška voda, odnosno do ušća potoka Srebrenica u Drinjaču. Lov u ovom reviru je isključivo vještačkim mušicama i vještačkim varalicama uz obavezan princip "uhvati i pusti". Nakon uspostavljanja ovih revira potrebno je izvršiti poribljavanje u ovom dijelu, a u skladu sa Ribolovnom osnovom koja se mora donijeti nakon donošenja ovog Plana. Režime lova na ovom reviru je potrebno uskladiti sa posebnim Pravilnikom, koji mora biti usaglašen sa Zakonskim propisima koji uređuju ove sportske aktivnosti, i isti treba da bude sastavni dio Plana gazdovanja za ovaj revir i područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh" u cjelini. Pri uređenju ovog revira daje se mogućnost formiranja vještačkih brana, izgrađenih od kamena ili drveta čija visini ne može da prelazi 1,2 m. Funkcija ovih brana jeste formiranje malih akumulacija koje bi obezbijedile rezervu vode u vrijeme sušnih perioda za opstanak i razmnožavanje riba, ali i za eventualne protivpožarne intervencije.

Kao mjere zaštite ihtiofaune, kao izvornog prirodnog resursa ovog područja, neophodno je pridržavati se sljedećih mjera:

- Realno određivanje veličine i dinamike ribarskog korištenja voda (zabrana ili ograničavanje lova pojedinih vrsta, zaštita i uređenje prirodnih plodišta riba, obezbjeđivanje prirodnih migracija riba, po potrebi uređenje korita, izlov nepoželjnih vrsta, i dr.)
- Ustanovljavanje efikasne čuvarske službe radi sprečavanja krivolova
- Poribljavanje voda autohtonim vrstama i to starijom mlađi koja je pregledana od strane ihtiopatologa.

Ribolovna osnova za područje Zaštićenog pejzaža "Konjuh", treba biti usaglašena sa ovim Prostornim planom i Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

12. VODE I VODNE POVRŠINE

Bilans vode

Bilans voda podrazumijeva odnos između raspoloživih količina voda, s jedne strane, i potrebnih količina voda određenog kvaliteta, s druge strane, u određenom vremenskom periodu u odnosu na posmatrano područje. U konkretnom slučaju, radi se o bilansu voda kvaliteta pitke vode, namijenjene za potrebe stanovništva i privrede, na području Zaštićenog pejzaža. Vodotoci koji u hidrološkom smislu dominiraju ovim područjem su rijeke Drinjača i Oskova. Pored ovih, značajni vodotoci su Krabanja, Krabašnica, zatim Velika i Mala Zlača, Studešnica, Bebroštica, Bukovica, Budim, Rapatnica, Podgornica, Mačkovac, Gradinski potok i mnogi manji vodotoci. Na ovom području egzistira i jedno prirodno jezero, i to Paučko jezero.

Sva poznatija i izdašnija vrela u obuhvatu, kaptirana su i uključena u vodosnabdijevanje naselja. Vrela Studešnice (izdašnosti 23 do 1300 l/s) i Krabašnice (izdašnosti 8 do 300 l/s) koja pripadaju slivu Oskova, kaptirana su i uključena u Banovićiki vodovod. Najpoznatije vrelo, izvor Muške vode u Kladanjskoj kotlini na padinama Jarčevice se kao prirodna oligomineralna ljekovita voda jedno vrijeme i privredno eksploatisala. Danas to nije slučaj. Izdašnost izvora je oko 0,2 l/s. Temperatura vode iznosi 12 °C.

Izvorište „Gluha Bukovica“ kapaciteta 10 l/s, nalazi se na lokalitetu „Djevojačka pećina“, koje služi za vodosnabdijevanje Brateljevića i dijela Kladnja.

Izvorište „Studešnica“ se nalazi na području općine Živinice, a koristi se za vodosnabdijevanje općine Banovići. Ovo izvorište je kraškog tipa i čine ga jedan kaptirani izvor i dvanaest ponora, vrtača i rasjeda u neposrednoj blizini izvora.

Mnogo je izvora pitke vode u planini Konjuh. Nabrojat ćemo samo neke: u Mačvanskoj kotlini na lokalitetu Mačkovac, Zlaća, Zobik.

Poznata izvorišta su još na prevoju Čemerika i lokalitetu Sarino Korito (široka Ravan)), zatim u blizini naselja Tuholj, Pauč, Brateljevići i Hotani.

Potrebe za vodom stanovništva i privrede

Pored procijenjenog broja stanovništva, za procjenu potreba za vodom uzimaju se u obzir i određeni procenti za gubitke na dovodnim cjevovodima i gubitke postrojenja za pripremu pitke vode.

Za proračun sadašnjih i planskih potreba za vodom korišteni su, pored demografskih podloga, i sljedeći parametri: specifična potrošnja vode, koeficijent dnevne neravnomjernosti, planirani procenti obuhvata stanovništva vodovodnim sistemima. Na osnovu ovih planskih elemenata, izvršen je proračun maksimalne dnevne potrošnje po općinama.

Tabela br. 11. Potrebe za vodom po općinama za planski period 2005. - 2025. godine

Redni broj	OPĆINA	Potrebe za vodom (m³/s)					
		2005.		2015.		2025.	
		(m³/dan)	l/s	(m³/dan)	l/s	(m³/dan)	l/s
1.	Banovići	9245	107	10714	124	12528	145
2.	Kladanj	4320	50	5270	61	6394	74
3.	Živinice	17798	206	20736	240	24365	282

Tabela br. 12. Potrebne i raspoložive količine vode po općinama za 2010. - 2030. godine

Redni broj	OPĆINA	2005. godina			2030. godina		
		Potrebne količine	Raspoložive količine	Deficit	Potrebne količine	Raspoložive količine	Deficit
		l/s	l/s	l/s	l/s	l/s	l/s
1.	Banovići	107	60	47	145	60	85
2.	Kladanj	50	20	30	74	20	54
3.	Živinice	206	50+20	136	282	70+100	112

Podaci u Tabeli 1. i Tabeli 2. preuzeti su iz Prostornog plana Tuzlanskog kantona. Iz predočenih podataka jasno je da postojeće količine vode nisu dovoljne da zadovolje potrebe stanovništva i privrede za pitkom vodom.

Potrebno je provesti aktivnosti na istraživanju i definiranju novih kapaciteta za ublažavanje deficita, do realizacije regionalnog sistema vodosnabdijevanja. Mogući pravci rješavanja su:

Za Banoviće:

- optimizacija izvorišta Studešnica i Krabašnica precrpljivanjem akvifera u hidrološkom minimumu,

- provesti istraživanja u cilju uvođenja voda Male Zlače i Velike Zlače u vodosnabdijevanje,
- smanjenje gubitaka u mreži.

Za Kladanj:

- optimizacija izvorišta Gluha Bukovica precrpljivanjem u hidrološkom minimumu,
- provesti istraživanja u cilju uvođenja voda sa izvorišta na području Tuholja, Pauča, Brateljevića i Hotana u vodosnabdijevanje.
- smanjenje gubitaka kroz rekonstrukciju vodovodne mreže i druge zahvate.
- stvaranje akumulacija na rijekama Drinjači i Bebravi

Ove mogućnosti su nedovoljno istražene i hidrogeološki nedefinirane, pa je potrebno odmah pristupiti odgovarajućim istraživanjima i iznalaženju odgovarajućih tehničkih rješenja.

Obezbjeđenje tehnološkom vodom privrednih kapaciteta

Potrebe za vodom svih privrednih kapaciteta na području Zaštićenog pejzaža i u njegovoj okolini obezbijediće se iz istih izvora kao i ranije i vodovoda vode za piće. Ovaj problem rješavati će se uporedo sa rješavanjem vodosnabdijevanja stanovništva na predmetnom prostoru.

Izvorišta sa zaštitnim zonama i pojasevima

Problematika zaštite podzemnih voda i izvorišta vodosnabdijevanja regulirana je Zakonom o vodama Pravilnikom o uslovima za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta voda koje se koriste ili planiraju da koriste za piće („Sl.novine FBiH“, broj 51/02), a u osnovi mjera zaštite su hidrogeološki uslovi formiranja izvorišta, brzine prenosa polutanata podzemnom filtracijom i mogućnost unosa polutanata u vodonosni sloj (akvifer).

Članom 117. Zakona o vodama FBiH /lit.19/ i odredbama Pravilnika /lit.20/ propisano je da se zaštita izvorišta utvrđuje općim aktom nadležnog organa, kojim se propisuje ograničenje zaštitnih zona, te režim korištenja prostora na području zaštitnih zona, uključujući ograničenja i zabrane izvođenja određenih radova, izgradnje objekata i obavljanja aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta, a sve uslovljeno zatečenim hidrogeološkim i općim uslovima. Ovaj režim odnosi se na sva pravna i fizička lica na području zaštitnih zona i ima za cilj zaštitu i očuvanje kvantitativno – kvalitativnih karakteristika izvorišta. Opći akt nadležnog organa je Odluka o uspostavljanju zona sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama, a osnova za donošenje odluke je Elaborat istražnih radova, odnosno Projekat zaštite izvorišta.

1. „Muška voda“

U cilju zaštite izvorišta prirodne izvorske vode „Muška voda“, za koje se ovim Planom daje mogućnost korištenja putem flaširanja, od svih vidova zagađenja i drugih štetnih uticaja koji mogu nepovoljno uticati na zdravstvenu ispravnost vode za piće ili na izdašnost izvorišta, izrađen je nacrt Odluke o zaštiti zona izvorišta prirodne izvorske vode „Muška voda“, kojom se utvrđuje zaštitno područje sa zonama sanitarne zaštite i mjerama zaštite u njima. Izvorišta koja su predmet koncesije sačinjavaju dvije skupine izvorišta: glavni izvor I1, I1a, I1b, I1c i izvorišta I2 i I2a.

Prema stepenu opasnosti od zagađenja i drugih štetnih uticaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost vode za piće ili na izdašnost izvorišta unutar zaštitnog područja utvrđuju se slijedeće zaštitne zone sa odgovarajućim granicama i režimom zaštite u njima:

1. Uža zaštitna zona izvorišta
2. Prva zaštitna zona izvorišta
3. Druga (šira) zaštitna zona izvorišta

Uže zaštitne zone navedenih izvorišta „Muška voda“ predstavljaju zone najstrožijeg režima zaštite i obuhvataju neposredni prostor oko kaptažnih objekata gdje je zabranjen pristup neovlaštenim licima i biće ograđena čvrstom ogradom u sklopu I zaštitne zone.

I zaštitna zona izvorišta, prema detaljnim geološkim i hidrogeološkim ispitivanjima, predstavlja zonu strogog režima zaštite obzirom na mogućnost direktnog uticaja na izvorišta kao i mogućnost njihovog zagađivanja. Ova zona obuhvata izraženi dio rasjeda i krečnjačke dijelove terena koji omogućavaju direktno zagađenje izvorišta te iz tih razloga prostor ove zone zaštite izvorišta treba biti fizički zaštićen tj. ograđen. Površina ove zone je određena geološkim i hidrogeološkim istraživanjima kao i Zakonom o zaštitnim zonama i iznosi F = 0,235 ha.

U ***I zaštitnoj zoni*** zahvata izvorišta su smješteni objekti vodovodnog sistema: kaptažni objekti, sabirne komore i cjevovodi.

Druga zaštitna zona predstavlja zonu ograničenog režima zaštite a njome se štite bilansi izvorišta „Muška voda“, ponori, rasjedi i površinski vodotoci. Na području II zaštitne zone izvorišta zabranjeno je izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta.

Područje druge zaštitne zone treba da bude uređeno tako da se do krajnje moguće mjere umanje rizici od pojave zagađenja. Radi toga u pojasu oko otvorenih vodotoka i vrtača treba formirati „filtrirajući pojas“ četinara, a dozvoljenu sječu šume (kombinacija stablimično preborne i sanitarne sječe) realizovati u isključivo zimskom periodu kada je debljina snijega takva da potpuno štiti tlo od razaranja. Druga zaštitna zona treba da je vidno označena adekvatnim znakovima na terenu. Provođenje mjera u ovoj zoni treba da kontrolišu inspektori nadležnih općinskih organa (sanitarni, komunalni, vodoprivredni, šumarski i dr.).

Ovim planom se daje prijedlog II Zone sanitarne zaštiti izvorišta Muška voda sa površinom od 72,88 ha, i isti je prikazan na grafičkom prilogu br. 8. Konačne granice zona sanitarne zaštite za ovo izvorište, te mjere zaštite u pojedinim zonama, će biti utvrđene Odlukom o zonama sanitarne zaštite izvorišta prirodne mineralne vode Muška voda.

2. „Studešnica“

U cilju osiguranja zaštite izvorišta od zagađenja i drugih nepovoljnih uticaja na zdravstvenu ispravnost vode ili izdašnost izvorišta, Odlukom o zonama sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama izvorišta vode za piće „Studešnica“, utvrđene su zone sanitarne zaštite izvorišta i mjere zaštite izvorišta od zagađenja.

Utvrđene su tri zaštitne zone izvorišta:

1. Prva zaštitna zona, koja se dijeli na:
- Ia – zona najstrožeg režima zaštite – zona izvorišta
- Ib – zona strogog režima zaštite
2. Druga zaštitna zona – zona ograničenog režima zaštite
3. Treća zaštitna zona – zona blagog režima zaštite

***Ia* zaštitna zona** se utvrđuje radi zaštite objekata i uređaja za zahvatanje vode i njegove neposredne okoline od bilo kakvog onečišćenja i zagađenja vode, te drugih slučajnih ili namjernih negativnih uticaja. Ova zona se utvrđuje na lokalitetu kaptiranog izvora, te obuhvata površinu od 0,785 ha oko izvora. Navedena zona mora biti ograđena čvrstom ogradom radi zabrane pristupa neovlaštenim licima i provođenja kontrole kretanja i na njenom prostoru su zabranjene sve aktivnosti koje nisu u direktnoj vezi sa normalnim radom i održavanjem sistema za vodosnabdijevanje.

Ib zaštitna zona se utvrđuje na dvanaest lokaliteta i obuhvata ponore koji su obilježeni brojevima 1 -12, ukupne površine 18,76 ha. Predviđeno je da se Ib zona obezbijedi obodnim kanalima radi sprječavanja zamućenja vode i zaštite od eventualnih drugih zagađenja. Navedena zona mora biti ograđena čvrstom ogradom radi zabrane pristupa neovlaštenim licima i provođenja kontrole kretanja.

Druga zaštitna zona obuhvata područje ukupne površine 1.160,46 ha. Na području druge zaštitne zone zabranjeno je izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta.

Treća zaštitna zona je zona blagog režima zaštite i obuhvata prostor površine 2.076,14 ha. Na području ove zone zabranjeno je izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta.

Sanitarna sječa šume u drugoj i trećoj zaštitnoj zoni može se realizovati isključivo u zimskom periodu kada je debljina snijega takva da potpuno štiti tlo od razaranja, a eventualno i u veoma sušnom periodu ljeta, uz odobrenje Korisnika vodozahvatnog objekta. Isti je dužan da izvede sve radove da se obilježe i zaštite zone sanitarne zaštite.

Granice zona sanitarne zaštite izvorišta prikazane su na grafičkom prilogu „Hidrotehnička infrastruktura“, koji je sastavni dio ovog dokumenta.

3. „Krabašnica“, "Gluha Bukovica" i ostala izvorišta

Za izvorišta za koja nisu definisane zone sanitarne zaštite potrebno je dati prijedlog zona zaštite. Takva su izvorišta Krabašnice, Male Zlače i Velike Zlače, kao i ostalih potencijalnih vodozahvata koji će se uključiti u vodosnabdijevanje naselja u Zaštićenom pejzažu i njegovoj okolini, a koje treba u narednim fazama terenskim istraživanjima potvrditi i provesti proceduru usvajanja.

U skladu sa Prostornim planom Tuzlanskog kantona, ovim Planom se daje Uslovna granica zone sanitarne zaštite za izvorište "Gluha Bukovica",

Vještačke akumulacije

Na području obuhvata trenutno ne postoje vještačka jezera. Prostornim planom Tuzlanskog kantona 2005-20025, planirana je izgradnja akumulacije Mačkovac, na rijeci Oskovi. Ova akumulacija je planirana za snabdijevanje vodom općina: Tuzla, Banovići, Živinice i Lukavac. Brana koja formira akumulaciju „Mačkovac“ na rijeci Oskovi kod Banovića, locirana je na oko 700 m nizvodno od sastava Velike Zlače i Oskove. Sliv akumulacije iznosi 40 km2, kota normalnog uspora je 460 m.n.m., ukupna zapremina akumulacije iznosi 17 hm3, a površina akumulacije je 40 ha.

Topografija terena nije povoljna, te je za predviđenu zapreminu akumulacije potrebna relativno visoka brana – 60 m, a sam profil na mjestu brane je širok tako da brana ima 387 m u kruni. Predviđena je nasuta – kamena brana sa glinenim jezgrom. Dokumentacijom iz 1975. godine procijenjeno je da bi ista mogla da obezbijedi, prosječno 500 l/s. Prema selektivnim mjerenjima provedenim u 2000. godini, ova akumulacija mogla bi obezbijediti oko 800 l/s vode.

Kada je ova akumulacija planirana, sliv akumulacije je bio pogodan za izgradnju objekta koji bi služio za snabdijevanje pitkom vodom. U slučaju opredjeljenja za gradnju tog objekta, biće potrebno provesti sva potrebna istraživanja: hidrološka, geološka, hidrogeološka i druga.

13. VODOPRIVREDNA INFRASTRUKTURA

Sistem snabdijevanja vodom

Obzirom na činjenicu da u predmetnom obuhvatu nema većih naseljenih mjesta, izuzev dijela naselja Brateljevići, mogućnost unapređenja vodosnabdijevanja odnosi se prvenstveno, na ostvarivanje uslova za kvalitetno vodosnabdijevanje okolnih naselja čiji vodovodni sistemi crpe vodu sa izvorišta u obuhvatu Zaštićenog pejzaža.

Da bi se ostvario optimalan odnos između korištenja vodnih kapaciteta i održavanja istih, neophodno je postaviti i poštovati odgovarajuće uslove:

- Zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće se mora posvetiti daleko veća pažnja, te stalno provoditi propisane mjere.

- Održavanje odgovarajućeg kvaliteta vode na izvorištima.
- Efikasno uspostavljanje upravljanja i nadzora nad svim sistemima snabdijevanja vodom.
- Blagovremeno i kvalitetno održavanje sistema i objekata sistema.

U vodosnabdijevanju Banovića, povremeno se javlja deficit u količinama vode. Područje izvorišta Studešnice i Krabašnice još nije dovoljno istraženo. U narednom periodu će se vršiti dodatna istraživanja kojima će se utvrditi da li postoje dovoljne količine vode u akviferima u sjevernom dijelu obuhvata. Radi rješavanja ovog problema potrebno je izvršiti dodatne istražne radove na području Zaštićenog pejzaža, te nakon provedenih istražnih radova, omogućiti izgradnju vodovodnih objekata i infrastrukturne mreže. Pored toga neophodno je izvršiti ispitivanja u cilju utvrđivanja mogućnosti za uvođenje voda Male i Velike Zlače u sistem vodosnabdijevanja Banovića.

Vodosnabdijevanje rudnika magnezita nije riješeno. Potrebno je izvršiti posebne studije kojima će se utvrditi da li je i na koji način moguće obezbijediti vodu za ove sadržaje.

Sadržaji u južnom dijelu predmetnog obuhvata nemaju riješeno vodosnabdijevanje. Ovaj problem može se riješiti kaptiranjem nekih od mnogobrojnih izvora u okolini. Planirano rješenje ogleda se u kaptiranju izvora Sarino korito i izvora na lokalitetu Čemerika, čije se vode sabiraju u obližnjem rezervoaru. Dodatne količine vode mogu se obezbijediti iz izvora u okolini planirane trase vodovoda.

U planskom periodu do 2030. godine predviđena je rekonstrukcija vodovodne mreže i kućnih priključaka u vodovodnom sistemu Kladnja, što bi rezultiralo smanjenjem gubitaka u mreži. Da bi se smanjio predočen deficit u količinama vode, potrebno je uvesti nove količine vode u sistem vodosnabdijevanja. Iste se mogu obezbijediti formiranjem manje akumulacije, potrebne zapremine, neposredno ispod ušća Gluhe Bukovice u potok Bukovicu. Takođe, potrebno je nastaviti već započete aktivnosti na pripremi dokumentacije za izgradnju postrojenja za prečišćavanje voda sa postojećih izvorišta Gluha Bukovica i Starička Rijeka, kako i realizaciju istog. Planirana je izgradnja jednog postrojenja za prečišćavanje, kapaciteta 20 l/s, kojim bi se prečišćavale vode sa oba izvorišta. Evidentirana su i izvorišta na području Tuholja, Pauča, Brateljevića i Hotana, koja se uz odgovarajuća ispitivanja mogu uvesti u sistem vodosnabdijevanja Kladnja. Obzirom na činjenicu da u novije vrijeme nisu vršena ispitivanja izdašnosti ovih izvora, potrebno je izvršiti hidrogeološka ispitivanja te eksploatacione radnje i kaptiranje izvorišta na području Zaštićenog pejzaža u skladu sa studijom u cilju vodosnabdijevanja grada Kladnja.

Ovim prostornim planom se daje mogućnost korištenja mineralne vode sa izvora „Muška voda“, i to kroz flaširanje iste, gdje će se posebnim cjevovodom odvesti do mjesta predviđenog za obradu i upotrebu ove vode. Planom se daje mogućnost pozicioniranja objekta za flaširanje ove vode na prostoru Treće zaštićene zone C2. Trase cjevovoda i položaj objekta za flaširanje će biti precizno određeni detaljnom planskom i projektnom dokumentacijom.

Eksploatacija prirodne izvorske vode iz Zaštićenog pejzaža u cilju vodosnabdijevanja, se mora vršiti u skladu sa svim zahtjevima i normama za pravilno korištenje ove vode.

<u>Sistemi odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda</u>

Sadašnji način dispozicije otpadnih voda sa neodgovarajućim septičkim jamama ne pruža zadovoljavajuća riješenja u pogledu sanitarne zaštite okoline (lokalnih vodotoka, tla, podzemnih voda i sl.).

Otpadne i upotrebljene vode sa prostora obuhvata treba sistemom vodonepropusnih kolektora prikupiti i odvesti do krajnjeg recipijenta, uz obavezu postizanja dobrog statusa voda.

U cilju rješavanja problema odvodnje otpadnih i upotrijebljenih voda, neophodna je koncepcijski ispravna izgradnja novih primarnih i sekundarnih kanalizacionih kolektora, kao i obavezna gradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih i upotrijebljenih voda, prije upuštanja u krajnje recipijente. Kako bi se sve to ispunilo i postigao dobar status voda, kao i propisana kategorizacija i klasifikacija vodotoka, neophodno je i visokoprioritetno izvršiti koncipiranje sistema disponiranja otpadnih voda.

Koncept odvodnje oborinskih voda na predmetnom prostoru nije riješen, obzirom da nema većih naseljenih mjesta, a postojeći sadržaji oborinske vode ispuštaju u zelene površine. Ovo rješenje se

smatra prihvatljivim zbog činjenice da veća naselja ni drugi sadržaji koji zahtijevaju više nepropusnih površina, a samim tim i prikupljanje oborinskih voda, nisu planirana ni u budućnosti. Sve moguće slučajeve koji odstupaju od ovog stava, neophodno je pojedinačno razmotriti i naći najbolje rješenje za njihovo uklapanje u zaštićeni pejzaž.

Koncept odvodnje otpadnih voda je podijeljen u dvije cjeline, sjeverni i južni dio obuhvata. Planirane trase glavnih kanalizacionih kolektora za prikupljanje otpadnih voda prikazane su okvirno na grafičkom prilogu. Tačne trase definisati užim planskim dokumentom. Kolektor u sjevernom dijelu obuhvata prikupljati će otpadne vode počevši od vile „Zlaća“ na lokalitetu Mačkovac, sve do kraja obuhvata na sjevernoj strani. Sve prikupljene vode usmjeriti na uređaj za prečišćavanje, koji će biti lociran nizvodno od svih sadržaja u obuhvatu Zaštićenog pejzaža. Otpadne vode od svih sadržaja nizvodno od kompleksa „Muška voda“ prikupiti glavnim kolektorom i odvesti do drugog uređaja za prečišćavanje, čija lokacija je nizvodno od naselja Brateljevići. Kapacitet predviđenih prečistača treba da je najmanje 2000 ES. Tačna lokacija i kapacitet uređaja biće određeni detaljnom planskom i projektnom dokumentacijom.

Prilikom unapređenja prostora u obuhvatu prostornog plana, potrebno je planirati i organizovati skupljanje i odvođenje suvišnih količina oborinske vode sa krovova, saobraćajnica i ostalih nepropusnih površina. Ove vode potrebno je prikupiti sistemom sekundarnih kišnih kanalizacionih kolektora i gravitacionim putem odvesti do primarnih oborinskih kolektora, a zatim do recipijenta. S obzirom da voda od padavina može biti zagađena atmosferskim talogom, sedimentima i toksičnim materijama, potrebno je predvidjeti odgovarajuće primarno prečišćavanje ove vode prije njenog upuštanja u kolektore (ulični slivnici sa taložnicama, eventualno separatori ulja i slično).

Zaštita voda i zaštita od voda

Voda kao prirodno bogatstvo je dobro od opšteg interesa te zbog toga ima specifično i značajno mjesto u državi. Ona je nezamjenljiv prirodni i ekološki činilac sa različitim uticajima na prostor i životnu sredinu. U mnogim tehnološkim procesima ona je ili sirovina ili posrednik u procesima.

Odnos prema vodi može da bude mjerilo kvaliteta održivog razvoja nekog područja. Neophodno je provoditi maksimalnu racionalizaciju potrošnje vode, višestruko korištenje vode i kvalitetno prečišćavanje upotrebljenih voda i njihovo vraćanje u vodotok u stanju u kakvom su i uzete.

U narednom periodu potrebno je sistematski raditi na zaštiti voda vodotoka, pri čemu posebnu pažnju treba posvetiti pravilnom odvođenju otpadnih voda iz naseljenih mesta i njihovom tretmanu. Zaštita vodotoka podrazumijeva sagledavanje cijelog sliva, jer jedino tako se može doći do racionalnih rešenja.

O raspoloživim hidrološkim resursima (izvorišta vode za piće, površinske i podzemne vode itd.) u budućnosti treba poklanjati veću pažnju pri njihovom korištenju (očuvanje vodotoka u propisanim kategorijama, formiranje i provođenje mjera zaštite aktuelnih i potencijalnih budućih izvorišta vode za piće, preduzimanje potrebnih mjera sanacije na područjima sklonim eroziji). Zone sanitarne zaštite na mnogim izvorištima nisu uspostavljene, niti se sprovode propisane mjere zaštite u punom obimu.

Radi stvaranja uslova za korištenje voda i očuvanje ekoloških sistema u vodama i oko njih, neophodno je realizovati mjere zaštite kvaliteta voda. Osnovni oblik zaštite kvaliteta voda sastoji se od provođenja tehničko-tehnoloških mjera na otpadnim vodama i koncentrisanim izvorima zagađivanja (predtretman, prikupljanje i prečišćavanje otpadnih voda), kontrole rasutih izvora zagađivanja i mjera na potencijalnim i posrednim izvorima zagađivanja.

Obzirom na stanje prirodnih korita vodotoka (obale obrasle vegetacijom, zatrpana korita i dr.) potrebno je utvrditi redoslijed radnji koje imaju za cilj zaštitu od voda. U tom smislu, potrebno je utvrditi obim neophodnih radova na pojedinim vodotocima, vodeći računa o osnovnim principima:

- U urbanim sredinama i pored značajnih privrednih objekata, zaštitne objekte dimenzionirati na vode ranga pojave 1/100, sa rezervnom visinom od 80 cm;
- Na područjima gdje je zastupljeno poljoprivredno zemljište, zaštitne objekte dimenzionirati na vode ranga pojave 1/20, i sa rezervnom visinom od 0,30 m;
- Kod odabira materijala za oblaganje proticajnog profila, voditi računa o ekološkim aspektima i ambijentalnim karakteristikama područja.

14. MINERALNA NALAZIŠTA

Područje zaštićenog pejzaža Konjuh bogato je ležištima raznih ugljena i minerala kao što su: krečnjaci, dijabazi, magneziti.

Nemetalične mineralne sirovine

Magneziti

Područje planine Konjuh predstavlja nalazište kvalitetnog magnezita koji prema svojim osobinama može imati široku primjenu u industriji keramike, građevinarstva, hemijskoj industriji, te posebno industriji visoko vatrostalnih materijala. Pri stepenu istraženosti od 20%, rudne rezerve magnezita iznose 1.678.000 t, a eksploatacione rezerve u 2 od 5 revira iznose 1.174.000 (t).

Kvalitetna ruda magnezita situirana je u jugoistočnom dijelu ultrabazičnog masiva Konjuha. Sam rudnik lociran je na području općine Kladanj.

Magnezitske žice raspoređene su u tri rudna revira: Miljevica, Zeničica i Drinjača, a sve tri zajedno čine jedinstveno ležište "Miljevica".

Trenutno se ne vrši eksploatacija magnezita na ovom području. Važno je navesti da su izvršeni prospekcijski rudarski radovi koji su dali pozitivne ocjene o daljem nastavku eksploatacije. U toku je obavljanje intenzivnih priprema za privatizaciju.

Ovim Planom se definiše korištenje ruda i mineralnih sirovina na prostoru Zaštićenog pejzaža "Konjuh", isključivo u zoni eksploatacionog polja čije su granice date u ovom Planu. Korištenje ruda i mineralnih sirovina mora biti zasnovano na principima očuvanja prirodnih vrijednosti ovog područja.

Imajući u vidu trenutnu situaciju na tržištu magnezitom u regionu i svijetu, ostavlja se mogućnost nastavka eksploatacije magnezita u okviru Zaštićenog pejzaža Konjuh, uz obavezu poštivanja relevantnih zakonskih propisa), ali isključivo u zoni ranijeg rudnika, uz obaveznu prethodnu izradu elaborata o rezervama i Glavnog rudarskog projekta.

Ovim Planom se definišu sljedeće mjere i režimi izvoza rude magnezita:

- Za kamionski izvoz rude magnezita iz područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", se preporučuje korištenje kamiona sa Euro 3 motorima,
- Maksimalna količina utovarene rude na kamione, ne može da prelazi dozvoljena osovinska opterećenja propisana pravilnicima koji važe za ovu oblast
- Kamionski izvoz rude magnezita sa ovog područja, se ne može vršiti u vrijeme vikenda, državnih praznika, kao i u vrijeme održavanja manifestacija
- Zabranjeno je korištenje kamionskih sirena u području Zaštićenog pejzaža "Konjuh"

Mineralne vode

Kao jedno od značajnijih prirodnih dobara područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh" je izvorište prirodne mineralne vode „Muška voda".

Ovim prostornim planom se daje mogućnost korištenja mineralne vode sa izvora „Muška voda“, i to kroz flaširanje iste, gdje će se posebnim cjevovodom odvesti do mjesta predviđenog za obradu i upotrebu ove vode. Planom se daje mogućnost pozicioniranja objekta za flaširanje ove vode na prostoru Zaštićene zone C2. Trase cjevovoda i položaj objekta za flaširanje će biti precizno određeni detaljnom planskom i projektnom dokumentacijom.

Ukoliko se pozicioniranje objekta za flaširanje vode (punionica), izvrši u Zoni C2, pri projektovanju i izgradnji, potrebno je pridržavati se sljedećih uslova:

- Objekat mora biti izgrađen od prirodnih materijala i uklopljen u prirodni ambijent

- U cilju zaklanjanja vizure, objekat mora biti izolovan visokim drvećem četinara od saobraćajnice
- Objekat ne može imati više od prizemne etaže
- Fasada objekta mora biti obložena drvenim oblicama

Tehnički građevinski kamen

Na području Konjuha registrovani su krečnjaci i dijabazi. Ukupne geološke rezerve krečnjaka, utvrđuju se pojedinačno po lokalitetima, nakon provedenih geoloških istraživanja.

Potencijalna ležišta dijabaza, registrovana su kao pojava u području Konjuha, gdje nisu vršena ispitivanja.

Na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", ovim Planom se ne daje mogućnost otvaranja novih kamenoloma.

15. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA

U datom obuhvatu, osnovni koncept snabdijevanja energijom i energentima treba da se odvija preko elektroenergetskog sistema, kao i preko pojedinačnih isporuka tečnih naftnih derivata i drveta putem drumskog saobraćaja, poštujući osnovnu namjenu prostora i i prirodno-ekološki ambijent.

15.1. Elektroenergetika

Potražnja za električnom energijom svake destinacije zavisi od faktora kao što su broj ležajeva, odnosno potencijalnih korisnika (što uključuje zaposlene, posjetioce i stanovnike posmatranog područja), klima, te alternativni izvori energije (prirodno gorivo, bio masa, energija sunca itd.). Pozicije distributivnih trafostanica treba definisati u skladu sa centrima potrošnje električne energije pri čemu treba voditi računa da bude omogućen lak pristup za održavanje i priključak potrošača. Obzirom da se radi o području posebnog obilježja naročito se mora voditi računa o tome da trafostanice moraju biti uklopljene u postojeći prirodno-ekološki ambijent, kroz svoju arhitektonsku formu i primjenu konstruktivnih i oblikovnih elemenata, kao i uređenje vanjskog prostora oko njih.

Na dijelovima obuhvata gdje je planirana gradnja predviđa se izgradnja novih elektroenergetskih srednjenaponskih vodova, kablova i dalekovoda, takođe je potrebno zamijeniti postojeće 10kV dalekovode sa 10kV kablovima koji će se uključiti u zatvorenu 10kV mrežu.

Koncepcija elektroenergetske infrastrukture, polazeći od planskih pokazatelja i postojećeg stanja, svojim tehničkim rješenjima treba da uvaži slijedeće:

- kvalitet isporučene električne energije;
- pouzdanost (sigurnost) i raspoloživost;
- ekonomičnost

Pored toga, mora da ispuni i slijedeće zahtjeve:

- zaštita životne sredine;
- jednostavnost;
- fleksibilnost, prilagodljivost;
- upravljivost;
- kompatibilnost sa postojećom elektrodistributivnom mrežom.

Postojećim i planiranim dalekovodima 10kV opredijeliti zaštitni pojas širine 9m (po 4,5m sa obje strane trase). U zaštitnim pojasevima dalekovoda nisu dozvoljeni: izgradnja objekata za stalni boravak ljudi, postavljanje građevinskih skela i sadnja visokog drveća (preko 5m). Pri projektovanju i realizaciji sva rješenja treba da su u skladu sa propisima iz oblasti elektrotehnike.

Sve stubne trafo-stanice koje su preopterećene potrebno je zamijeniti novim trafo-stanicama većeg kapaciteta, a sve u cilju približavanja napojnih tačaka potrošačima tj. skraćivanja NN mreža i smanjenje gubitaka.

Obzirom da su postojeće mreže jako duge, rađene sa vrlo malim presjecima na drvenim stubovima, potrebno je iste rekonstruisati, zamijeniti sa većim presjecima samonosivih kablova i smanjiti dužine, a drvene stubove odgovarajućim AB stubovima.

Niskonaponsku 0,4 kV mrežu planirati kao kablovsku, gdje za to postoje uslovi, a gdje se ne može realizovati kablovska 0,4 kV mreža, koristiti nadzemnu izolovanu mrežu, pri čemu se moraju ispoštovati uslovi i preporuke J.P. EP BiH.

Ovim planskim dokumentom predviđa se i izgradnja javne rasvjete saobraćajnica predmetnog obuhvata. Rasvjetu treba izvesti prema fotometrijskim proračunima u skladu sa standardima i preporukama. Obavezno osvijetliti pristupne saobraćajnice hotelskom kompleksu „Muška voda“ i hotelsko-turističkom i sportskom kompleksu „Zlaća“ i to svjetiljkama sa Na-Vp sijalicama snage 150-250W, koje će se montirati na toplocinčane kandelabre visine 6-9 m. Eventualno osvjetljenje sekundarnih saobraćajnica izvesti svjetiljkama sa Na-Vp sijalicama snage 70-150W, koje će se montirati na toplocinčane kandelabre visine 4-5 m.

Posebnu pažnju treba posvetiti osvjetljenju staza i prostora unutar zaštićenog pejzaža. Izbor rasvjete mora biti u funkciji arhitektonskog rješenja. Rasvjetna tijela kombinovati: niskim stubićima za osvjetljenje pješačkih staza sa metal – halogenim izvorima svjetlosti, LED rasvjetom i lokalnom indirektnom rasvjetom. Za osvjetljavanje pojedinih objekata unutar zaštićenog pejzaža koristiti podnu reflektorsku rasvjetu koja dodatno naglašava plastičnost oblika.

15.2. Termoenergetika

Toplotna energija za zagrijavanje prostora u objektima može se obezbijediti iz različitih energentskih izvora (bio masa, fosilna goriva, sunčeva energija, elektro energija, te zemlja, voda i vazduh preko toplotnih pumpi) i na različite načine (grijalice po prostorijama, kotlovnice za etažno i centralno grijanje i toplane za sistem daljinskog grijanja u urbanim sredinama).

Za ovo područje, kao ekološki zaštićen prostor, potrebno je obezbijediti da se za izvor toplotne energije koriste prirodna goriva i to drvo i drvni otpaci, bio masa, energija sunca i električna energija. Područje obiluje drvnom masom. Drvo, kao gorivo za proizvodnju toplotne energije, može se koristiti u klasičnom smislu kao komadno drvo za pojedinačno loženje u pećima i kotlovima za etažno i centralno grijanje ili kao proizvod otpadnog drveta u obliku briketa, peleta i sječke za automatizovano loženje u kotlovima za centralno grijanje. Procijenjena količina drvne mase, koja bi se mogla koristiti kao izvor toplotne energije, pri jednogodišnjoj sječi je oko 12550 m3/god. Ova količina drvne mase može proizvesti toplotnu energiju od oko 25100 MWh/god. Ova toplotna energija može zadovoljiti sve potrebe toplotne energije za zagrijavanje prostora i za zagrijavanje potrošne tople vode u svim postojećim i planiranim objektima. Također će se moći od ove drvne mase proizvesti značajna količina goriva u obliku peleta za tržište izvan ovog prostora.

U slučaju korištenja fosilnih goriva (ugalj i derivati nafte) u kotlovnicama za centralno grijanje, odnosno u većim termoenergetskim objektima **obavezno** obezbijediti prečišćavanje dimnih gasova izdvajanjem letećeg pepela i sumpornih oksida na ekološki dozvoljen, Zakonom propisan, nivo.

Sunčevu energiju propagirati za zagrijavanje potrošne tople vode čime se štede drugi izvori hemijski vezane energije.

16. SAOBRAĆAJ I VEZE

16.1. Saobraćajna infrastruktura

Prostornim planom se predviđa rekonstrukcija postojeće lokalne ceste na relaciji Milankovići – Brateljevići - Kladanj. Dionica ove ceste u obuhvatu prostornog plana je dužine 5,1 km , a sastoji se od dva dijela: Žedno brdo – Milankovići dužine 1,355 km i Žedno Brdo - Kladanj dužine 3,760 km. Postojeća horizontalna i vertikalna geometrija ove ceste ima elemente lokalne ceste, a rekonstrukcija

treba da se izvrši sa elementima projektne geometrije regionalne ceste na relaciji Milankovići-Brateljevići-Kladanj (kao veza na regionalnu cestu R 467 Zavidovići – Olovo). To podrazumijeva kolovoz širine 6,00 m, sa asfaltnim kolovoznim zastorom, obostranim bankinama, odnosno bermama, elementima za odvodnju oborinskih voda zatvorenog sistema, horizontalnom i vertikalnom saobraćajnom signalizacijom i opremom ceste.

Pored ove ceste, rekonstruisati će se i dionica lokalne ceste Žedno brdo – hotel Muška voda (kompleks Konjuh) u dužini 1,08 km, (odvaja se sa rekonstruisane regionalne ceste Milankovići -Žedno brdo-Kladanj) koja ima asfaltni kolovoz, kao i dionica od hotela ka sjeveru u dužini od 1,83 km (do granice zone A3 na lokalitetu Bare), a preostala dionica ove lokalne ceste od lokaliteta Bare do Miljevice dužine 6,256 km treba imati makadamski kolovoz. Lokalne ceste se rekonstruišu na širinu za dvosmjerni saobraćaj, a na dionicama gdje je to zbog prostornih ograničenja neizvodivo (vrijedna stabla, klizište, veliki nagibi i sl.) ili zbog nedostatka finansijskih sredstava, mogu se raditi minimalne širine kolovoza od 3,0 m sa mimoilaznicama na sagledivim rastojanjima, radi mogućnosti odvijanja dvosmjernog saobraćaja. Ovakve dionice moraju biti naglašene i označene odgovarajućom saobraćajnom signalizacijom.

Takođe, ovim Planom se predviđa izgradnja nove dionice lokalne ceste, dužine oko 6,05 km, koja povezuje šumske puteve Dugo prisoje (Okretnica) – Sarino korito - Rapatnica, čime će se ostvariti povezanost cijelog područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", kao i veza sa naseljem Tuholj. Ova novoplanirana lokalna cesta, najvećim dijelom ima prosječenu trasu-vlak, a predstavlja nastavak lokalne ceste Muška voda - Prijeka voda, koja prelazeći preko Sarinog korita produžava ka Dugom prisoju gdje se na lokalitetu okretnice povezuje na postojeću lokalnu cestu zvanu Krabanjska cesta. Širina kolovoza ove ceste je 3,0 m, sa mimoilaznicama na sagledivim rastojanjima i ona se planira isključivo za korištenje u turističke svrhe, pa u skladu sa planom treba pri realizaciji iste propisati takav režim kretanja. Trasa ove planirane ceste je postavljena orijentaciono, i može se korigovati na onim mjestima gdje se pojave opravdani razlozi kao: prostorna ili eksploataciona ograničenja.

Pored ove ceste, kako bi se dislociralo stovarište pozicionirano uz lokalni put Brateljevići-Milankovići, planirana je izgradnja nerazvrstane ceste – šumski put, koja se odvaja sa lokalne ceste u stambenoj zoni Brateljevića i u dužini do 350 m ide do nove pozicije stovarišta.

Izgradnjom parking površina u zonama B (turistički kompleks "Muška voda") i C (u okviru naselja Brateljevići, turistički kompleks Zlaća i na ulazu u prostor Zaštićenog pejzaža iz pravca Banovića-naselje Repnik i Višća Gornja), dakle i u sjevernom i južnom dijelu obuhvata, predviđenim površinama za koncentrisano parkiranje, zadovoljiti će se potrebe stacionarnog saobraćaja.

Planirana je izgradnja i žičare na relaciji među izletištima Zobik–Zidine, što treba detaljno razraditi u dokumentaciji nižeg reda, gdje će se na osnovu ocjene svih relevantnih faktora: geoloških (stabilnost, erozija), klimatskih (mogućnost lavina, vjetrovi, osunčanost) i drugih parametara odrediti mikrolokalitet trase i stanica žičare, sve u skladu sa zakonskim odredbama koje propisuju uslove projektovanja ovakvog vida prevoza turista i rekreativaca.

Pored žičare, predviđena je izgradnja i turističke pruge – savremena varijanta „tradicionalnog Ćire“ na trasi od sjevernog ulazu u zaštićeni pejzaž do hotela „Zlaća“, koja će imati lokomotivu na pogon koji je u skladu sa Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom „Konjuh“, kao i sa uslovima koje nameću propisi iz oblasti zaštita od požara.

Izgradnjom pješačkih, biciklističkih, jahačkih i drugih staza prostor zaštićenog pejzaža će postati dostupan korisnicima različitih sfera interesovanja, a i dalje će ostati zaštićen od zagađenja uslijed kolskog saobraćaja. Mreža pješačkih,biciklističkih,konjičkih i sl. staza je dužine preko 75 km, a gradiće se fazno , zavisno od iskazanih potreba, svrhe, raspoloživih sredstava i sl.

Prema Zakonu o cestama Federacije Bosne i Hercegovine (2010.god.), član 58, zaštitni pojas uz javne ceste definiše se kao pojas na kojem važi poseban režim gradnje i uspostavlja se radi zaštite javne ceste i sigurnosti prometa na njoj od štetnih utjecaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste. Zaštitni pojas se mjeri od vanjskog ruba zemljišnog pojasa ceste i ima različite vrijednosti zavisno od ranga ceste. Za lokalne ceste zaštitni pojas je širok po 5,00 m sa svake strane zemljišnog pojasa ceste.

U skladu sa Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom "Konjuh", u Zoni A zabranjuje se saobraćaj motornim vozilima, osim saobraćanja motornim vozilima neophodnim za gospodarenje šumama, eksploataciju, odnosno transport rude, kao i saobraćanja vozilima za potrebe organizovanih turističkih obilazaka i vozilima za potrebe privatnih posjednika uz odobrenje

Upravitelja zaštićenog pejzaža, dok se u Zoni B zabranjuje masovni saobraćaj motornim vozilima osim saobraćanja motornim vozilima koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, gospodarenja šumama, transportu rude i vozilima za potrebe privatnih posjednika. Pored toga, saobraćajni režimi u funkciji korištenja šuma i ostalih privrednih aktivnosti u ovoj službi moraju biti usklađene sa turističkim aktivnostima koje sprovodi JU Zaštićeni pejzaž.

16.2. Telekomunikacije

Planska rješenja navedena u ovom Planu su definisana uz saradnju i usaglašavanje stavova sa nadležnim Telekomom.

Sa porastom broja stanovnika i uvođenjem novih i naprednijih servisa i usluga, kao imperativ se nameće potreba za stvaranje i razvoj jedinstvenog telekomunikacijskog saobraćaja, a sve kako bi se ostvario neophodan kvalitet i kapacitet same mreže i usluga. Današnje vrijeme donosi sa sobom značajan porast zahtjeva za prenosom novih usluga do korisnika kao što su istovremeni prenos govora i podataka, brzi Internet, digitalna kablovska televizija, video na zahtjev i sl. Da bi se prilagodili ovim potrebama, operatori javnih telefonskih mreža sa komutiranim uslugama moraju biti fleksibilni tj. mreža mora da prihvata hibridna rješenja, čiji su putevi zasnovani na tehnologiji koja npr. po jednom optičkom kablu prenosi podatke iz različitih izvora, različitim bitskim brzinama i različitim protokolima (WDM). Osim toga, telekomunikaciona mreža treba da ima mogućnost korištenja ISDN (Integrated Services Digital Network). Digitalni pristup obezbjeđuje brzo uspostavljanje kvalitetne veze, malo grešaka u prenosu, a sam govorni signal je bez smetnji i šuma. Instaliranjem savremenih digitalnih centrala stvaraju se široke mogućnosti u govornoj komunikaciji, prenosu podataka velikom brzinom, te prenosu zvuka za audiofrekvenciju, radio i TV prenos.

Predviđeno je eventualno proširenje lokalnih automatskih telefonskih centrala (ATC), a planira se kablovska kanalizacija, kao i rekonstrukcija pristupne TK mreže.

Predviđena izgradnja TK kanala podrazumijeva njihovo korištenje i za instalacije novih informacionih tehnologija (npr. kablovski internet, optički vodovi, CATV, ADSL) zavisno od mogućnosti dostupa i uz saglasnost nadležnih provajdera.

Stoga, ocjenjujući značaj zaštićenog područja Konjuh, planirana je u narednim godinama ugradnja nove opreme na telekomunikacionim objektima ili u neposrednoj blizini koja bi izašla u susret potrebama korisnika u tom području.

Takođe, planirana je izgradnja baznih stanica mobilne telefonije, a prema dobivenim podacima od BH TELEKOMA, a radi se o četiri lokacije i to:

- GSM BS „Konjuh“, na k.č. br. 2175, KO Tuholj, općina Kladanj, predviđena lokacija je neposredno uz postojeći Vojni objekat (Radio-relejni centar). Lokacija ima načelnu saglasnost Ministarstva odbrane, a bazna stanica je u smislu korištene opreme kompatibilna sa vojnim objektom.
- GSM BS „Tuholj“, na k.č. br. 874, KO Tuholj, općina Kladanj (van zaštićenog područja),
- GSM BS „Muška Voda“, lokacija je uz hotel Konjuh na izvorištu Muške vode,
- GSM BS „Zlaća“, lokacija je neposredno uz hotelsko-turističke i sportske komplekse.

Obzirom na nove tehnologije, pod novim potrebama korisnika, prvenstveno podrazumijevamo usluge nove generacije mobilne telefonije kao što su video poziv, video na zahtjev, internet pretraživanje, slanje mejlova i sl.

U planskom periodu neophodno je pratiti tehnološki razvoj od analogne ka digitalnoj HDTV (High Definition Television) i interaktivnoj televiziji. Zbog toga je neophodno obezbijediti adekvatnu infrastrukturu. Isto tako potrebno je djelovati u skladu sa Strategijom prelaska sa analogne televizije na digitalnu u kojoj je pored tehničkih rješenja poseban aspekt dat građaninu kao krajnjem korisniku ovih usluga.

Razvoj ove infrastrukture bazira se na tri osnovna sistema i to:

- zemaljski sistemi
- satelitski sistemi
- kablovski sistemi.

S obzirom na nove tehnologije u CaTV mrežama, tj. HFC tehnologije koje zahtijevaju polaganje optičkog kabla do objekata, a koaksijalnim kablom se gradi samo privod do krajnjeg korisnika, potrebno je planirati trase i koridore pri izgradnji nove infrastrukture.

Konačno tehničko rješenje u kablovskoj televiziji je optika do krajnjeg korisnika (FTTH) koja će omogućiti sve telekomunikacione servise (govor, podaci, slika).

Planirani telekomunikacioni sadržaji ne smiju ugroziti osnovnu namjenu prostora i u tom smislu moraju biti uklopljene u postojeći prirodno-ekološki ambijent.

Na području vrha Konjuha se nalazi RR čvorište i ovaj objekat je u nadležnosti OS BiH, a od strane Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine proglašeno za objekat od posebnog interesa.

17. PRIVREDA

Razvoj Konjuha se prije svega temelji na konceptu održivog razvoja, koji zadovoljava potrebe sadašnjih generacija, a bez ugrožavanja resursa za buduće generacije. U skladu sa tim, osnova privrednog razvoja ovog područja je zasnovana za zaštiti postojećih prirodnih resursa, uz održivo korištenje istih. Osnovni prioriteti, koji su Planom definisani kao nosioci privrednog razvoja ovog područja su: šumarstvo, zatim eksploatacija rude magnezita i prirodne mineralne vode "Muška voda", kao i turizam, ugostiteljstvo, lovstvo, ribolovstvo, zanatstvo.

Potrebno je istaći da je privreda na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" je u stagnaciji proteklih 15 godina, a činjenica da je i u proteklom periodu zaostajalo za drugim dijelovima zemlje, tako da dosta teže prolazi kroz proces restrukturiranja. Ne postoji trenutna atraktivnost za strane investitore pa stoga još uvijek nedostaju veća ulaganja u modernizaciju, turističku promociju i pokretanje samog razvoja.

Poznato je da razvoj industrije i tehnologije dovodi do sve većeg zagađenja planete Zemlje, što u pvi plan stavlja povećanje svijesti ljudi na zaštiti čovjekove okoline. Narušavanje prirode od strane ljudskog faktora dovelo je do naglih klimatskih promjena, zagađivanja voda, ugrožavanja biljnog i životinjskog svijeta.

Baš iz tog razloga potrebno je uložiti veliki napor na očuvanju prirodnih resursa područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", a kroz održivo korištenje.

17.1. Šumarstvo, industrija i poljoprivreda

Na osnovu utvrđenog, raspolaže se sa malim površinama poljoprivrednog zemljišta, čije namjene odgovaraju ličnim potrebama stanovništva.

Zbog specifičnosti samog obuhvata, poljoprivrednog zemljišta za značajniju proizvodnju nema.

Oblasti pod šumama predstavljaju značajan resurs i potencijal održivog razvoja s obzirom na povoljne uslove za razvoj autohtonih vrsta sa prioritetno proizvodno-zaštitnom funkcijom. Posebno je važno očuvanje i aktiviranje ovih potencijala kroz: održivu eksploataciju šumskih proizvoda kao osnove razvoja drvno-prerađivačke industrije, korištenje šuma za obrazovno-vaspitne, naučno-istraživačke, sportsko-rekreativne, lovne i druge svrhe, turističku valorizaciju šuma koje pripadaju kategoriji zaštićenih prirodnih dobara.

Sam prostor ovog obuhvata obiluje šumama, što predstavlja veliki potencijal sa ekonomske strane, u smislu eksploatacije šuma i ostvarivanja prihoda. Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta iznosi 7955,96 ha (97.75%).

Prema statističkim podacima FBiH može se vidjeti proizvodnja i prodaja proizvoda od drveta u periodu 2003-2009 godine.

Tabela br. 13: proizvodnja i prodaja proizvoda od drveta

	ukupno	Trupci		Jamsko drvo	Prostorno drvo	Ogrijevno drvo	Ostalo drvo
		četinara	lišćara				
PROIZVODNJA							
2003	2.311	932	485	108	66	669	52
2004	2.253	837	467	104	86	708	50
2005	2.066	741	384	101	48	722	69
2006	2.193	751	389	74	93	762	123
2007	1.996	680	385	73	79	676	102
2008	2.053	689	345	73	77	758	111
2009	1.679	532	253	54	84	673	73
PRODAJA							
2003	2315	929	470	91	94	675	56
2004	2.212	814	459	83	79	717	60
2005	2.026	727	374	74	65	711	74
2006	2.207	754	387	66	116	756	128
2007	1.998	683	384	64	94	673	100
2008	2.038	688	345	63	94	745	103
2009	1.667	513	254	37	102	678	84

Na osnovu studije ranjivosti, područja pod šumama su smanjena za 10% što je uzrokovano neplaniranom sječom i uništavanjem uslijed ratnih dejstava.

Naredna tabela daje prikaz planirane eksploatacije šuma i planiranih prihoda od prodaje šumskih drvnih sortimenata sa prostora Zaštićenog pejzaža Konjuh za 2011. godinu.

Tabela br. 14: Pregled realizacije sječa šumskih drvnih sortimenata u 2011 godini

Zona zaštite	Četinari	Lišćari	Svega (m³)
A	74.06	0	74.06
B	16549.50	18332.80	34882.30
C	673.00	225.00	898.00
UKUPNO (m³)	**17296.56**	**18557.80**	**35854.36**

lišćari 18557.80 m³ x 112 KM = 2 078 473 KM

četinari 17296.56 m³ x 123 KM = 2 127 476 KM

UKUPNO = 4 205 949 KM

Značaj šuma za ovo posmatrano područje, kao i za općine koje se naslanjaju na njega je od izuzetnog značaja. Šumarstvo kao grana privrede je najveći, ako ne i jedini izvor prihoda lokalnog stanovništva. Navedene tvrdnje potvrđuje i naredna tabela, u kojoj se jasno vide ekonomski pokazatelji za ovu oblast.

Tabela br. 15: slika ekonomske situacije u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Opis	Pokazatelji poslovanja	
	FBiH	“Šume TK”
Ukupan prihod	155.402.244,00	16.557.026,00
Prihod od drveta	143.133.309,00	14.025.562,00
Troškovi proizvodnje	113.849.952,00	13.918.750,00
Dobitak	3.246.157,00	182.472,00
Gubitak	-	-
Prosječna plata	836,00	759,00

Izvor podataka: Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva „ INFORMACIJA o gospodarenju šumama u FbiH u 2011. godini i planovima gospodarenja šumama za 2012-godinu

Kako se i u Tabeli može vidjeti, Šume TK su u posmatranom periodu poslovale bez gubitaka, odnosno dobit je iznosila 182.472,00 KM. Šume TK učestvuju sa 10,65 % u ukupnom prihodu sektora šumarstva Federacije.

Prihodi od sekundarnih djelatnosti za 2011. godinu prema podacima JP “Šume TK“ d.d. Kladanj iznose:

Tabela br. 16: Prihodi od sekundarnih djelatnosti

R.br	ŠUMSKO GAZDINSTVO	Rasadnik „Budim potok“			Lovište			UKUPNO
		Vrsta	Kom.	KM	Vrsta divljači	Kom	KM	KM
1.	„KONJUH“	Smrča	69.245	24.136	Srndać	6	3.480	27.616
2.		Bijeli bor	128.020	28.543	Div.svinja	11	6.860	35.403
3.		Crni bor	29.3636	5873	Tetrijeb	2	4.000	9.873
					Ostalo		11.190	11.190
	UKUPNO		226.628	58.552			25.530	84.082
	„SPREČKO“							
1.					Srndać		0	0
2.					Div.svinja		0	0
3.		Ljekobilje,gljive, zakupi					26.200	26.200
	UKUPNO			0			26.200	26.200
	SVE UKUPNO							110.282

Šume za ovo područje predstavljaju osnovi izvor prihoda, stoga se trebaju uložiti napori na održivom gazdovanju obezbjeđujući time trajnost prinosa i prihoda, uz očuvanje stabilnosti šumskih ekosistema.

Bogatstvo lovnog fonda na prostoru Zaštićenog pejzaža "Konjuh", predstavlja odličan potencijal za povećavanje prihoda na bazi korištenja divljači. Pod ovim se prije svega podrazumijeva održivo gazdovanje, koje podrazumijeva uzgoj i zaštitu, pa tek onda korištenje divljači (odstrel, fotolov, osmatranje, praćenje, i dr). Promocijom lovno-turističke ponude područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", zasigurno se mogu obezbijediti zadovoljavajući prihodi.

Planom se daje mogućnost nastavka eksploatacije magnezita u okviru Zaštićenog pejzaža „Konjuh“. Naime, postojeći rudnik magnezita, odnosno državno preduzeće Rudnici nemetala u Kladnju, prestao je sa radom prije 20 godina. Jedini način njegovog ponovnog pokretanja je dokapitalizacija i raspisivanje tendera prema Zakonu o javnim nabavkama. Prema podacima kantonalne agencije za privatizaciju „Rudnici nemetala Kladanj“ d.o.o. Kladanj ima 13 zaposlenih. Vlada Tuzlanskog kantona izvršila je odgovarajuće aktivnosti za revitalizaciju ovog rudnika. Tada se izvršilo obezbjeđenje gradilišta , osposobljena prostorija za radnike, kancelarija za poslovođu, uspostavljena ventilacija kroz šipke otkopa, čišćenje prostorija od nanosa jamskih voda, sanacija zarušenog dijela hodnika, uspostavljeno odvodnjavanje i drugi radovi. Po završetku ovih radova

stvoreni su uslovi za nastavak radova na sanaciji a sve to u cilju pokretanja proizvodnje. Ukoliko bi se našao ozbiljan investitor i otpočeo proces proizvodnje o, privreda u ovom dijelu bi znatno živnula i benefiti od pokretanja proizvodnje bi bili višestruki, prvenstveno za stanovništvo, tako i za Tuzlanski kanton a samim tim i Federaciju BiH.

Ovim prostornim planom se daje mogućnost korištenja mineralne vode sa izvora „Muška voda“, i to kroz flaširanje iste, gdje će se posebnim cjevovodom odvesti do mjesta predviđenog za obradu i upotrebu ove vode. Planom se daje mogućnost pozicioniranja objekta za flaširanje ove vode na prostoru Zaštićene zone C2. Trase cjevovoda i položaj objekta za flaširanje će biti precizno određeni detaljnom planskom i projektnom dokumentacijom.

Ukoliko bi se ovaj cilj realizovao, predviđen broj lica koja bi dobila zaposlenje u ovoj punionici je cca 20.

17.2. Saobraćaj i telekomunikacije

U narednom periodu potrebno je riješiti stanje saobraćajnica, njihovim uređenjem, kako kategorisanih puteva, tako i nekategorisanih. Takođe, predviđeno je uređenje staza za biciklizam, pješačenje, konjički sport. Kod svih planiranih objekata uređenje parking prostora. Svim ovim radnjama poboljšava sa prohodnost i povezanost ovog prostora, povećava se dostupnost kako lokalnom stanovništvu, tako i turistima koji će u narednom periodu posjećivati Konjuh.

U pogledu telekomunikacija, u planskom periodu je predviđeno poboljšanje signala mreža, uvođenje kablovskih instalacijama, uvođenje nove opreme na telekomunikacijskim objektima u skladu sa rastućim potrebama posjetilaca i lokalnog stanovništva. U ekonomskom smislu, predviđa se otvaranje prodajnog mjesta BH Telekoma ili drugog operatera ukoliko se iskaze interes, čime bi se otvorila nova radnja mjesta.

17.3. Vodoprivreda

Vodosnabdijevanje

Na području Zaštićenog pejzaža Konjuh, nalaze se kaptirana izvorišta Krabašnica i Studešnica. Svi navedeni kapaciteti će se koristiti za snabdijevanje vodom općina: Banovići ili Kladanj.

Takođe, da bi se poboljšali uslovi vodosnabdijevanja Kladnja, potrebno je izvršiti rekonstrukciju vodovodne mreže i kućnih priključaka, da bi se smanjili gubici u mreži. Osim toga, potrebno je uvesti nove količine vode u sistem.

17.4. Turizam i ugostiteljstvo

Ono što čini ovo područje specifičnim je okruženost netaknutom prirodom na predivnim obroncima planine Konjuh, pruža uživanje u svim prirodnim ljepotama i izuzetan je potencijal za visinske pripreme sportista, kongrese, seminare, izlete, ekskurzije.

Tabela br. 17: Smještajni kapaciteti, prema podacima JP “Turizam Banovići“ d.o.o Banovići

	TURISTI			NOĆENJA		
Godina	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno
2009	1.556	398	1.954	2.502	571	3.073
2010	1.156	248	1.404	2.302	473	2.775

Hotel „Zlača“ raspolaže sa smještajnim kapacitetom od 59 ležaja i jednog apartmana. Ovaj kompleks zajedno sa „Standard i usluge“ RMU Banovići zapošljava 120 radnika .

Kompleks „Muška voda“, koji je trenutno van funkcije jer se nalazi u fazi privatizacije, ima kapacitet 36 ležaja.

Od smještajnog kapaciteta tu i je i vila „Sensi“ koja raspolaže kapacitetom od 59 kreveta.

U neposrednoj blizini je i planinarski dom „Zobik“ smještajnog kapaciteta 20 ležajeva.

Planinarski dom „Javorje“ nalazi se na zapadnim obroncima Konjuha, njegovi kapacitet iznosi 30 ležaja.

Osnovni faktori razvoja turizma su stvaranje jedinstvene funkcionalne cjeline područja i uključivanje njegovog područja u razvoj šireg okruženja, orijentacija ponude, pored planiranog razvoja smještajnog kapaciteta biće prije svega u razvoju ugostiteljskih, sportsko-rekreativnih, kulturno-zabavnih i ostalih sadržaja turističke ponude, uz objekte infrastrukture, kako bi se obezbijedili potrebni uslovi za razvoj svih oblika turizma.

U planskom periodu predviđena je adaptacija postojećih i izgradnja novih smještajnih kapaciteta u vidu hotela, bungalova, kampova.

Na lokalitetu Muška voda predviđena je rekonstrukcija postojećih hotela i proširenje kapaciteta na 65-90 ležajeva. U blizini tog lokaliteta predviđeni su i bungalovi sa kapacitetima oko 150 ležaja. A u skladu sa potrebama i mogućnostima izgradnja hotela kategorije četiri zvjezdice kapaciteta 200 ležajeva. Na području Zlače planirana su proširenja smještajnog kapaciteta. Predviđena je izgradnja hotela srednje kategorije kapaciteta 100 ležajeva, kao i kampovi kapaciteta cca 100-150 kampista U zavisnosti od izbora investitora za ove poslove izgradnje, preporuka je da se prilikom same izgradnje a tako i u toku poslovanja, angažuje domaća radna snaga kako bi se zaposlilo što više stanovništva i poboljšala ekonomska situacija. Još jedna od preporuka bi bila da se hrana i ostale potrebe hotela, bungalova, kampova, obezbjeđuje od lokalnog stanovništva, u što je moguće većoj mjeri, koje ima izuzetnu mogućnost proizvodnje zdrave hrane.

Kroz ovaj razvoj, povećava se potreba za otvaranjem prodavnica suvenira, domaćih prehrambenih i zanatskih proizvoda. Predviđeno je otvaranje poslovnica banaka, pošte kao i drugih sadržaja u skladu sa razvojem samog područja.

Promet treba ostvariti osmišljavanjem sadržaja, preko lovnog, ribolovnog turizma, manifestacionog, sportskog (takmičenja i pripreme), rekreativnog, receptivnog (fotosafari) u posebno zaštićenim zonama i ambijentima.

Posljedice za sektor turizma koje proizilaze iz ovog plana su

- povećanje potražnje za kvalitetom, ugodnošću i sigurnošću
- povećanje potražnje za odmorom u prirodi
- aktivni odmor ili odmor uz aktivnosti koje će postajati sve popularnije kao i potražnja za objektima koji odgovaraju ovakvoj vrsti odmora.

Glavni nosioci pozicioniranja turizma su turistički proizvodi namijenjeni porodicama, edukativni turizam, seminari i konferencije, zabava i akcija.

Kako bi se planina Konjuh na adekvatan način približila posjetiocima potrebno je vršiti određene marketinške aktivnosti. U tu svrhu potrebno je izraditi brošure:

- Turističke brošure koje sadrže sveobuhvatnu ponudu i rezime svih atrakcija na Konjuhu
- Brošure o proizvodima (poslovni turizam, kratki odmori, ljetni i zimski odmori, ruralni turizam)
- Brošura o posebnim atrakcijama (lokacije sa pogledom, stare rukotvorine, spomenici)
- Brošure o proizvodima i događajima (sve manifestacije koje se održavaju na ovom području)
- Brošure o smještajnim kapacitetima

Promotivni materijali

- posteri i pamfleti
- turistička mapa Konjuha
- mape maršuta
- turistički vodič Konjuha

Sve predviđene radnje treba da budu u skladu sa relevantnim Zakonima, sa naglaskom očuvanja životne sredine, kako se osnovni koncept ovog područja ne bi narušio.

Za detaljniji prikaz razvoja turizma u narednom periodu potrebno je izraditi Strategiju razvoja turizma ovog područja, koja bi dala podrobnije odgovore na pitanja razvoja.

18. TURIZAM, SPORT I REKREACIJA

18.1. Prostorni aspekt – turizam

Razvoj turističkih i ugostiteljskih sadržaja planine Konjuh bazira se na planiranju turističko-ugostiteljskih zona i prateće ponude, sa posebnim naglaskom na razvoj i afirmaciju novih vidova turizma (sportsko-avanturistički, eko i etno turizam, izletnički, ribolovni i lovni, tranzitni, vjerski i sl.) uz maksimalno korištenje postojećih turističkih potencijala prostora.

Jedinstvenost lokacije u odnosu na slična planinska područja u okruženju određuje bogato prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe i specifična mjesta hodočašća. Na ovim atributima između ostalog treba da se baziraju napori na formiranju ekskluzivnih "turističkih proizvoda", iskustava i atraktivnosti kojima će se prostor Zaštićenog pejzaža pozicionirati na konkurentskom tržištu i stvoriti uslovi za održiv turistički razvoj. Oblikovanje "turističkih proizvoda" ustvari predstavlja tematizovanje prostora s ciljem stvaranja inovativne ponude većeg kvaliteta, a za istu cijenu u odnosu na konkurentske destinacije (npr. Kozara, Vlašić, Jahorina, Bjelašnica, Zlatibor i sl.). Integralna turistička ponuda treba da se bazira na prožimanju što većeg broja turističkih programa, proizvoda, aktivnosti i tipova turizma, kao i ponude smještaja raznovrsnih vidova i kategorija.

Osnovni turistički proizvod treba da se bazira na sljedećem:

- Posjete mjestima dovišta (kvalitetno osmišljeni programi i manifestacije - vjerski turizam);
- Odmor na planini, ljeti i zimi: aktivnosti na snijegu i u prirodi, a koje su u vezi sa razvojem zdravstvenog turizma, a podrazumijevaju tretmane vezane za stanja izazvana savremenim načinom života, kao i wellness turizam;
- Specijalni interesi (aktivnosti vezane za obrazovanje i kulturu, vjerski programi).

Prostor Zaštićenog pejzaža pogodan je za razvoj raznih oblika sportsko-avanturističkog turizma koji podrazumijeva spoj avanture, rekreacije, relaksacije i zabave: adrenalinski parkovi, treking (planinarenje uz pratnju planinskih vodiča), hajking (duže šetnje u prirodi), klajmbing (penjanje uz stijene), paraglajding (letenje zmajevima), skokovi specijalizovanim padobranima, planinski biciklizam, jahanje u prirodi, speleologija, lov, ribolov, preživljavanje, orijentiring i sl. S ciljem stvaranja bogate prateće turističke ponude poseban naglasak je stavljen na prožimanje turističkih i sportsko-rekreativnih zona.

Turističko-ugostiteljske zone su prvenstveno vezane za postojeće zone izgrađenih objekata, sa smještajnim kapacitetima i pratećom sportsko-rekreativnom ponudom, kao i na zone turizma unutar drugih namjena (grafički prilozi br.13-17 i 19).

Planom je predviđena polarizacija sadržaja u dvije zone-centra sa intenzivnom turističko-ugostiteljskom namjenom:

- **Turističko-ugostiteljska zona na lokalitetu Muška voda – T1** (grafički prilozi br.14, 15 i 18),
- **Turističko-ugostiteljska zona na lokalitetu Zlača – T2** (grafički prilozi br.14, 17 i 18).

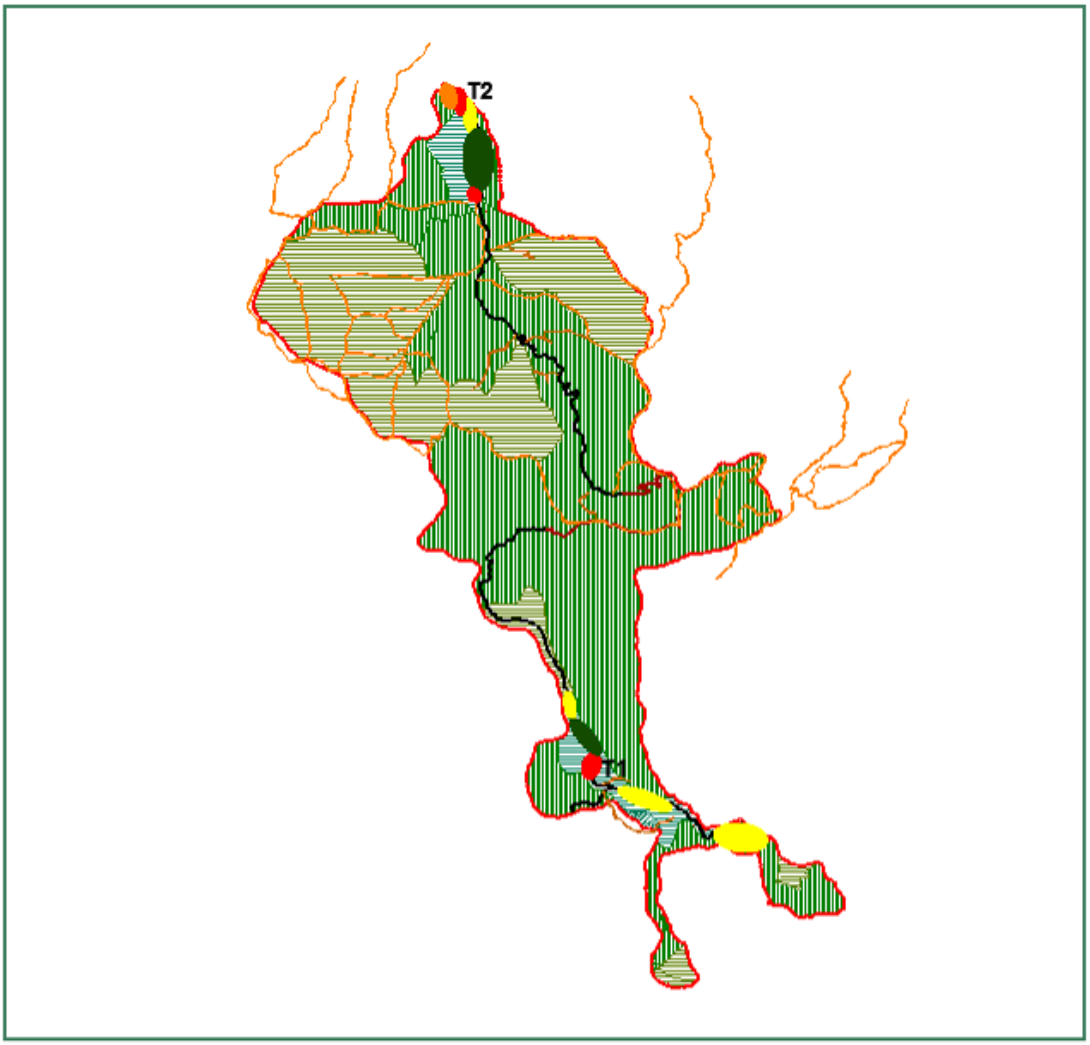

Slika br. 9: Raspored zona turističko-ugostiteljskih sadržaja

Ovim se rješenjem nastoji postići ujednačenost u smislu kvaliteta, ali raznovrsnost u smislu ponude smještaja. Tako je zona T1 namijenjena smještaju omladine, učenika, studenata (postojeći hotel-modernizacija i rekonstrukcija) i ekskluzivnijem smještaju "visokoplatežnih i zahtjevnijih" turista (planirani novi hotel), dok se na lokalitetu Zlača, pored postojeće ponude, planira izgradnja novog hotela srednjih (***) kategorija namijenjenih manje zahtjevnim posjetiocima, kao i izgradnja kampa. Izgradnja hotela je planirana na teritoriji općine Živinice, a sa ciljem da se stvore uslovi za ponudu u vidu smještajnih turističkih kapaciteta i na teritoriji ove općine.

Ostvarivanje saobraćajne povezanosti između ove dvije turističke zone-centra ostvariti će se izgradnjom planirane dionice lokalnog puta, s tim da je potrebno naglasiti da su neophodna izvjesna usaglašavanja dozvoljenih aktivnosti po pojedinim zaštitnim zonama po pitanju režima kretanja motornih vozila. Posjetiocima Zaštićenog pejzaža dozvoljeno je kretanje motornim vozilima na teritoriji treće zaštićene zone - zone C. U okviru ovih zona predviđene su lokacije za javna parkirališta. Dalje kretanje posjetioca kroz Zaštićeni pejzaž potrebno je omogućiti na druge načine. Jedna od alternativa je ostvarivanje internog saobraćaja, a podrazumijevao bi prevoz autobusima, mini autobusima, kombi-vozilima ili vozićima na električni pogon ili na neki drugi ekološki prihvatljiv izvor energije, prevoz saonicama, fijakerima, kočijama i sl. Ovakav interni saobraćaj u pogodan je i za organizovanje turističkih obilazaka atraktivnih lokaliteta. Ustaljen naziv za ovako riješen sistem saobraćajnog kretanja je „park and ride“.

Okvirni uslovi dogradnje, rekonstrukcije i adaptacije postojećih i izgradnje novih objekata bazira se na zahtjevima:

- uklapanja objekata u prirodno okruženje;
- upotrebu autohtonih ekološko prihvatljivih građevinskih materijala;
- iskorištavanje pogodnosti lokacija za bioklimatsko projektovanje objekata i korištenja obnovljivih i ekološki prihvatljivih izvora energije;
- manje gabarite i spratnost objekata;
- razuđene osnove, ako se radi o objektima koji zahtijevaju veće površine;
- ograđivanje objekata u principu izbjegavati, ali ukoliko je neophodno izvršiti ograđivanje po posebnim uslovima (drveće, zelenilo i sl.).

Na **lokalitetu Muška voda - zona T1** (grafički prilozi br.14, 15 i 18) Planom se predviđa dogradnja i rekonstrukcija postojećeg hotela za potrebe omladinskog hostela. Ovakav vid smještaja namijenjen je odvijanju školskih programa (ekskurzije, škole u prirodi, studentski istraživački programi i sl.). Ovaj vid ponude postaje sve popularniji i podrazumijeva smještaj grupe učenika u periodu proljeća i jeseni. Uz smještajne kapacitete poželjno je planirati nekoliko učionica koje se mogu spojiti u veću salu za predavanja, te prostor za predavanja i manifestacije na otvorenom. U skladu sa prirodnim bogatstvima Konjuha ovakav sadržaj bilo bi moguće koristiti i za studentske programe za fakultete geoloških, bioloških, šumarskih, geografskih i drugih prirodnjačkih studija, ali takođe i za arheologe, arhitekte, konzervatore i druge studije koji se bave zaštitom kulturnog nasljeđa. Hosteli se u ljetnjem i zimskom periodu mogu koristiti za omladinsku turističku ponudu, ljetne škole, radionice i sl.

Dogradnja hotela predviđa se zapadne strane postojećeg. Na taj način bi se postojeći kapaciteti sa 36 ležaja povećali na 65 – 90.

Na prostoru zone T1 planira se i izgradnja objekata u vidu individualnih ili dvojnih smještajnih jedinica tipa bungalova (grafički prilog br.15) koji će u zavisnosti od potreba služiti i za smještaj učenika i studenata (u periodu održavanja obrazovnih i edukacijskih programa). Maksimalna spratnost objekata je dvije nadzemne etaže, a upotreba prirodnih materijala (kamen, drvo, opeka) treba da obezbijede njihovo skladno uklapanje u prirodno okruženje. Smještajne jedinice (oko 18 novih jedinica uz postojećih 6) kapaciteta 4-8 posjetilaca pozicionirati jugozapadno od hotela, u produžetku postojećih bungalova, što znači povećanje smještajnih kapaciteta sa postojećih 24, na 96-168.

Izgradnja hotela kapaciteta 200 ležaja, i više kategorije (**** ili *****) sa kvalitetnim i raznovrsnim sadržajima, namijenjenog "visokoplatežnim i zahtjevnijim" turistima planira se na lokaciji južno od postojećeg hotela Muška voda (grafički prilog br.15). U svojoj ponudi hotel pored sadržaja propisanih važećim pravilnicima za određenu kategoriju (veličina soba i ostalih prostorija, sadržaju i usluge, sportsko-rekreativne i zabavne i sl.), treba da ima ponudu koja se bazira na:

- turizmu zdravog tijela i duha (wellness - fitnes sala, teretana, joga, kozmetičke i medicinske usluge lica i tijela, zdrava i kontrolisana ishrana, kao i
- poslovnom turizmu - sastanci, seminari, konferencije, savjetovanje, skupštine, poslovni sajmovi, određeni događaji i sl.
- U okviru hotela ili kao izdvojen objekat potrebno je planirati izgradnju manje sportske dvorane (hale za košarku i male sportove, bazen, trim sale, fitnes sale, teretane i dr.). U slučaju da se dvorana izvodi kao zaseban objekat neophodno je naročitu pažnju posvetiti skladnom uklapanju objekta u prirodno okruženje uz upotrebu adekvatnih materijala kao i poštovanje principa energetske efikasnosti.

Površina turističko-ugostiteljske zone T1 iznosi 12,43 ha.

Na **lokalitetu Zlača - zona T2** (grafički prilog br.17) se povećanje smještajnih kapaciteta turističko-ugostiteljske zone T2 planira ostvariti izgradnjom individualnih ili dvojnih smještajnih jedinica tipa bungalova, koji gabaritima (maksimalno dvije etaže iznad zemlje) i materijalizacijom (upotreba prirodnih materijala: kamen, drvo, opeka) treba da se skladno uklope u prirodno okruženje. Smještajne jedinice (oko 15 jedinica) kapaciteta 4-8 posjetilaca pozicionirati zapadno od hotela (60-120 ležajeva). Objekte graditi ekološki prihvatljivim načinom gradnje u okviru definisanih zona turizma.

Izgradnja hotela kapaciteta 100 ležaja i srednje kategorije (***) sa odgovarajućim normama i sadržajima propisanih važećim pravilnicima planira se na krajnjem sjeveroistočnom dijelu Zaštićenog

pejzaža, na teritoriji općine Živinice (grafički prilog br.17). Za izgradnju objekta važe dati okvirni uslovi kao i detaljni uslovi koji će biti propisani detaljnim planskom i ostalom urbanističkom dokumentacijom.

Planom se također predviđa rekonstrukcija dijela objekta na lokalitetu Grab potok, a za potrebe hotelskog smještaja, kao i rekonstrukcija i dogradnja postojećeg objekta Vile „Sensi“ (grafički prilog br.17).

Pored toga kampovi kapaciteta oko 50 kamp mjesta (oko 100-150 kampista), sa svim sadržajima propisanim važećim pravilnicima planiran je također u okviru turističko-ugostiteljske zone T2 (grafički prilog br.17), kao i uz Okolišni edukacijski centar (grafički prilog br.14 i 20). Prostore namijenjene organizovanom kampiranju potrebno je adekvatno infrastrukturno opremiti. Također je kampiranje turista dozvoljeno i na cijelom prostoru zaštićenog pejzaža unutar druge i treće zaštićene zone - zona B i C uz ograničenje postavljanja najviše 10 šatora odnosno 20 osoba istovremeno na jednom lokalitetu izuzev ako to posebnim ograničenjima nije drugačije propisano.

Površina zone T2 iznosi 11,28 ha.

Ponuda turističkog smještaja u vidu **planinarskih i lovačkih kuća**, planira se pored postojećih lokaliteta i u manjem broju novih objekata disperzno raspoređenih po prostoru druge zaštićene zone - zone B (grafički prilog br.14 i 20).

Evidentno je da će na ovom prostoru biti zastupljen i **izletnički turizam**. Lokaliteti izletišta planiraju se unutar druge zaštićene zone - zone B, na posebno označenim i opremljenim prostorima. Kao najzanimljiviji izletnički lokaliteti izdvajaju se lokaliteti Paučkog jezera, Zobika, Bebrave i dr. Parkiranje vozila izletnika predviđeno je na parkiralištima u okviru treće zaštićene zone - zone C. Sa ovih pozicije se kraćim pješačenjem ili organizovanim prevozom može pristupiti do planiranih izletničkih lokaliteta.

Izgradnja pruge tradicionalnog „Ćire“, kao spomenika industrijskog nasljeđa predviđa se na lokalitetu Zlača, sa pozicioniranjem stajališta na ulaznoj zoni u Zaštićeni pejzaž i sjeverno od hotela Zlača (grafički prilozi br.14 i 17). S ciljem očuvanja prirode, a u skladu sa odredbama zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom „Konjuh“, predvidjeti lokomotivu koja će kao pogon koristiti energiju koja može zadovoljiti uslove zaštite propisane zakonom, a koja će svojim izgledom biti dostojna replika nekadašnje parnjače.

Održiv turistički razvoj kao i uključivanje lokalnog stanovništva u turističke tokove uz očuvanje lokalnih resursa baziran je i na ostvarivanju ravnomjerne prostorne distribucije i raznovrsne smještajne ponude (kapaciteti i kategorije).

Smještajni kapaciteti na prostoru Zaštićenog pejzaža planirani prijedlogom ovog dokumenta dati su sljedećom tabelom:

Tabela br.18 Planirani smještajni kapaciteti (okvirno)

POSTOJEĆI BROJ LEŽAJA U OSNOVNOM SMJEŠAJU	Hotel Muška voda	36
	Hotel Zlača	59
	Vila Sensi	59
	Bungalovi (lokalitet Muška Voda)	24
	Planinarski dom Javorje	30
	Planinarski dom Zobik	20
	UKUPNO:	**228**
OKVIRNI PLANIRANI BROJ LEŽAJA U OSNOVNOM SMJEŠAJU	Dogradnja hotela Muška voda	55
	Hotel na lokalitetu Muška voda	200
	Hotel na lokalitetu Zlača	100
	Bungalovi (lokalitet Muška Voda)	72
	Bungalovi (lokalitet Zlača)	60
	Pansion - stambeno naselje Brateljevići	20
	Pansion - stambeno naselje na lokalitetu Zlača	20
	Pansion - vikend naselje V1	20
	Pansion - vikend naselje V2	20
	Privatni smještaj-vikend naselja(30%za iznajmljivanje)	84
	Smještaj u seoskim domaćinstvima	40
	Omladinski edukacioni centar	60
	Kamp – na lokalitetu Zlača	150
	Kamp - uz Omladinski edukacioni centar	100
	Planinski dom Zobik (proširenje)	20
	Planinski domovi - 2 objekta	20
	Lovački domovi - 2 objekta	20
	UKUPNO:	**1.061**
UKUPNO:		**1.289**

Ležaji za smještaj službenih lica Zaštićenog pejzaža, sezonskih radnika i za druga privremeno nastanjena službena lica na planskom području nisu uzimani u obračun kapaciteta, ali je obavezno uzimati ih u obzir pri izradi urbanističke i projektne dokumentacije.

18.2. Prostorni aspekt - sport i rekreacija

Uz ostale primarne funkcije turističko-rekreativna funkcija je jedna od osnovnih karakteristika zaštićenih pejzaža i parkova prirode koja ih uključuje u sistem zaštićenih prirodnih cjelina. Zaštićeni pejzaž Konjuh planine odlikuje se brojnim atraktivnim lokalitetima u kojima posjetioci mogu zadovoljiti svoje potrebe za boravkom u prirodi, odmorom, oporavkom, rekreacijom i novim spoznajama o prirodnim vrijednostima i karakteristikama prostora.

Uz osnovni cilj očuvanja prirodnih vrijednosti neophodno je stoga upotpuniti rekreativnu ponudu, ali na takav način da vršno opterećenje rekreativnih lokaliteta ne ugrozi prirodni ambijent i zaštićeni pejzaž. Planom se predviđa formiranje više sportskih i rekreativnih lokaliteta manjeg kapaciteta i kontrolisanog korištenja u širem pojasu prostora zaštićenog pejzaža, a u skladu sa uslovima zaštitnih zona (grafički prilozi br.14-18 i 20).

Prostor Zaštićenog pejzaža pogodan je za razvoj raznih oblika sportsko-avanturističkog turizma koji podrazumijeva spoj avanture, rekreacije, relaksacije i zabave: adrenalinski parkovi, treking (planinarenje uz pratnju planinskih vodiča), hajking (duže šetnje u prirodi), klajmbing (penjanje uz stijene), paraglajding (letenje zmajevima), skokovi specijalizovanim padobranima, planinski biciklizam, skijanje, jahanje u prirodi, speleologija, lov, ribolov, preživljavanje i sl.

Na osnovu različite atraktivnosti prostora koji su atraktivni npr. zbog prirodnog otvorenog ambijenta livada, proplanaka, a koji predstavljaju privlačne tačke za posjetioce i rekreativce, gdje se reaguje minimalnim mjerama zaštite i opremanja i s druge strane prostora sa kompleksnom ponudom, vaspitno-obrazovnom, turističkom, rekreativnom, a koji uključuju više objekata različite namjene smještenih u sadržajno bogatom okruženju, gdje se interveniše skupom kompleksnih mjera planiraju se sljedeće zone za odmor i rekreaciju:

- **Zona rekreacije na lokalitetu Muška voda - R1 u površini od 11,87 ha** (grafički prilog br.15)
- **Zona rekreacije na lokalitetu Zlača - R2 u površini od 36,33 ha** (grafički prilog br.17),
- **Zone rekreacije sa postojećom i planiranom izgradnjom (planinarske kuće i sl.) - R3** (grafički prilozi br.14, 18 i 20).
- **Zone rekreacije bez izgradnje (razni vidovi staza) - R4** (grafički prilozi br.14, 18 i 20).

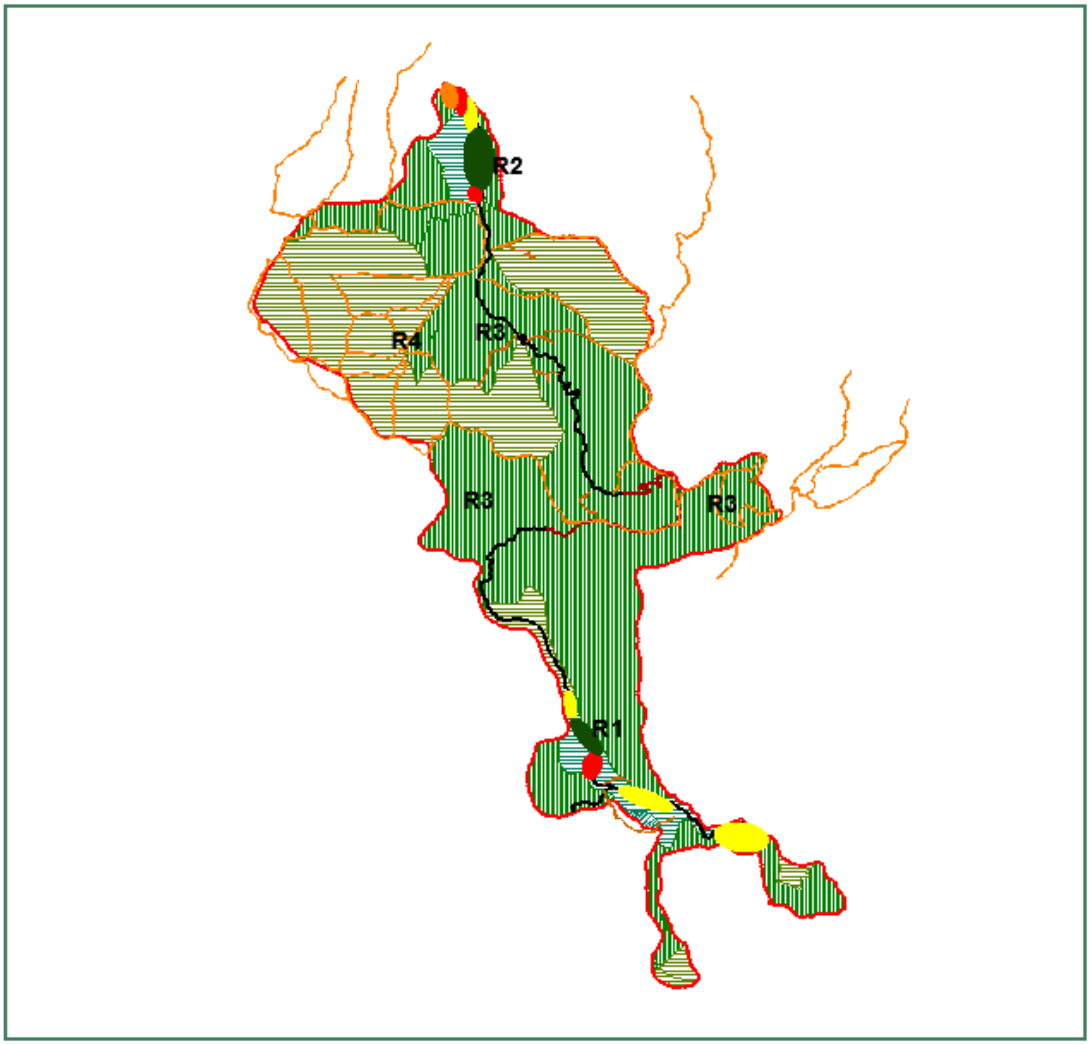

Slika br. 10: Raspored zona rekreativne infrastrukture

U zonama rekreacije R1 i R2 planira se izgradnja otvorenih rekreativnih površina namijenjenih stacionarnim i izletničkim posjetiocima u vidu sportskih terena za fudbal (glavni i pomoćni tereni, teren

za trening), tereni za tenis, odbojku, rukomet, košarku i sl. kao i staze za jahanje, skijanje i sanjkanje, trim staze, te otvoreni bazen uz hotel Zlača (grafički prilog br.15 i 17). Rekreativne prostore potrebno je skladno uklopiti u postojeću konfiguraciju terena, sa što manjim intervencijama u smislu sječe drveća, nasipanja i zasijecanja terena i sl.

Zatvoreni sportski tereni (hale za košarku i male sportove, bazen, trim sale, fitnes sale, teretane i dr.) predvidjeti u sklopu turističkih objekata - hotela u skladu sa definisanom kategorizacijom i normama propisanim važećim pravilnicima.

U zoni rekreacije R2 (lokalitet Zlača) predviđa se izgradnja Konjičkog kluba, koji će u svojoj ponudi imati školu jahanja za djecu i odrasle, školu terenskog jahanja, te treninge preponskog i dresurnog jahanja (grafički prilog br.15). Potrebno je formirati prostore namijenjene smještaju konja, opreme i ostalih pratećih sadržaja, te otvorene i zatvorene prostore za treninge i sl.

Ovim planom predviđena je rekonstrukcija postojećeg ski-lifta na lokalitetu Muška voda (grafički prilog br.14 i 15).

Rekreativni sadržaji u vidu staza za pješačenje, trčanje, jahanje, biciklizam i sl. planiraju se u širem prostoru prve i druge zaštićene zone - zona A i B. Ovaj vid saobraćajne infrastrukture povećava efikasnost i nivo usluge saobraćajno-transportnog sistema, smanjenjem negativnih uticaja saobraćaja na ostale funkcije i životnu sredinu kroz povećanje bezbjednosti i obezbjeđenje optimalnih uslova za razvoj turizma i ostalih aktivnosti. Naglasak se stavlja na označavanje postojećih i trasiranje novih staza u skladu sa postojećom konfiguracijom terena, kao i njihovo uklapanje u prirodni ambijent, na zemljanoj podlozi (ili adekvatno uređenoj podlozi od drveta i drugih prirodnih materijala-uz vodene tokove), a u pravcima atraktivnih turističkih lokaliteta (izvorišta, pećine, vodopadi, planinski vijenci, gradine, izletišta, planinske kuće i sl.). U trasama postojećih lokalnih puteva ili uz njih ukoliko to prostorne mogućnosti dozvoljavaju predvidjeti biciklističke staze. Afirmirati i manje zastupljene vidove rekreacije-vožnja saonicama koje vuku koji, psi i sl, vožnja kočijama, fijakerom. Cilj je stvoriti raznovrsnu i funkcionalnu mrežu puteva i staza s ciljem prezentacije prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti Zaštićenog pejzaža. Poželjno je da uz staze budu što više zastupljeni specifični punktovi i odmorišta (npr. vidikovac, staro stablo, potok, izvor, stijena i sl), ali i skloništa od vremenskih nepogoda u vidu planinarskih skloništa, nadstrešnica i mjesta za sklonište konja i pasa.

Maksimalni gabariti formiranih skloništa ne bi trebali da prelaze površinu od 50 m^2. Pri izgradnji koristiti prirodne građevinske materijale (npr. drvene oblice za oblaganje fasada), sa naglaskom na uklapanje u prirodno okruženje.

Prostor oplemeniti usputnim klupama, korpama za otpatke, zaštitnim ogradama, panoima i ostalom opremom u skladu sa mjestom i položajem.

Posebno se ističe potreba uređenja rekreativnih sadržaja u skladu sa savremenim trendovima, kao što su avanturistički parkovi i kampovi u prirodi, divljini.

Avanturistički park bio bi uređen na jednom od šumskih lokaliteta u zoni R2 (grafički prilog br.17) i podrazumijeva uređenje nekoliko staza za sportske i ekstremne adrenalinske aktivnosti različite težine. U prirodnom ambijentu, na postojećim stablima konstruiše se niz drvenih platformi međusobno povezanih sajlama, mrežama i konopcima koji se koriste za prelazak sa jedne platforme na drugu na stazama različitih visina (između 1.5 i 18 m iznad tla). Na stazama se organizuju igre i postavljaju prepreke na visinama, adaptirane za različite uzraste od 5 do 70 godina. Pri korištenju staze svaki posjetilac koristi obaveznu sigurnosnu opremu (pojas, rukavice, kacigu). Posjetioce kroz staze provode stručno obučene ekipe koje objašnjavaju način korištenja staze i pravila igara. Staze se prolaze u vremenskom intervalu od 10 do 45 minuta. U ovakvom parku mogu se organizovati i različite igre istraživanja u prirodi, sportske aktivnosti, skokovi sa platformi, provlačenje kroz granje, oblice, tunele, i sl.

Avanturistički park u nacionalnom parku „Lovćen“

Avanturistički park - Kletterwald Barenfalle

Ostavlja se mogućnost uređenja i opremanja novih skijališta čije je lokalitete potrebno utvrditi na osnovu analize terenskih i klimatskih mogućnosti i uz obavezno usklađivanje sa režimima zaštite.

U okviru škola snalaženja u prirodi mogu se organizovati i svojevrsni kampovi na lokacijama unutar šumskih kompleksa, minimalno opremljeni za prihvat planinara i avanturista. U tu svrhu mogu se na pogodnim lokacijama uz izvore pijaće vode postaviti drvene nadstrešnice, platforma za šator, manja koliba ili prostor za paljenje vatre.

Planom se omogućava i podstiče otvorenost korištenja građevina, odnosno mogućnost uvođenja dodatnih sadržaja koji dopunjuju osnovnu namjenu zavisno od vrste građevine, karakteristikama zone i šireg prostora te o interesu korisnika.

18.3. Komponente razvoja turizma na bazi kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa

Prema Prostornom planu za područje Tuzlanskog kantona 2005-2025., osnovni kriterijumi prema kojima su utvrđena područja namijenjena turizmu, rekreaciji, zdravstvu i slično su zasnovani na:

- integritetu prirodnog područja i prirodnih vrijednosti,
- odsustvu oštećenja i zagađenja u prirodi,
- receptivnim kapacitetima i infrastrukturnoj opremljenosti, te

- geoprometnom položaju destinacije.

Prostor obuhvata Plana posjeduje značajne potencijale za razvoj turizma, prvenstveno na osnovu kulturno-historijskih spomenika i prirodnih karakteristika prostora (grafički prilog br.13).

Mogućnosti za turističku prezentaciju i korištenje baziraju se na slijedećim elementima prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa:

- očuvanost životne sredine predstavlja veliku prednost ovog područja;
- veliki udio atraktivnih površina sa visokim dendro inventarom (čak 95% obuhvata plana);
- čitav kompleks pješačkih i planinskih puteva koji su obilježeni i oblikovno uočljivi na terenu (najznačajniji planinski put od Stupara do jednog od najatraktivnijih lokaliteta u zaštićenom području -lokalitet „Javorje“);
- izvorišta pitke i mineralne vode različite izdašnosti i kvaliteta – od kojih je najznačajniji izvor prirodne mineralne vode ispod brda Jastrebić poznat kao „Muška voda“;
- izvorište rječice Bukovice smješteno u atraktivnom prirodnom ambijentu;
- prirodna planinska jezera - „Jezero Konjuh“ („Paučko jezero“) zajedno sa dva izvora u neposrednoj blizini u narodu nosi naziv „Biser Konjuha“;
- atraktivnost vodotoka i prostorno-pejzažnih vrijednosti slivnih područja Drinjače u južnom dijelu i Oskove u sjevernom dijelu zaštićenog područja;
- prirodne vrijednosti geomorfološkog karaktera: „Pećina Brateljevići“ („Djevojačka pećina“) i „Pećina Bebrava“;
- kulturno-historijski spomenici - nekropola „Kuman“ Brdijelji i niz pojedinačnih stećaka na predmetnom prostoru.

Planinu Konjuh karakterišu izuzetne prirodne karakteristike koje se manifestuju kroz smjenjivanje planinskih grebena povezanih prevojima, a razdvojenih kotlinama. Prostor je najvećim dijelom obrastao visokim kvalitetnim šumama, sa zonama manjih grupacija stambenih ili turističkih objekata, nad kojim se izdižu šumom obrasli planinski vrhovi sa visinom do 1328 m. Cijeli prostor masiva ispresijecan je brojnim riječnim dolinama koje na mjestima dobijaju obilježja klisura i kanjona, te nadopunjuju pejzažne odlike ovog prostora. Čitav planinski prostor Konjuha je bogat ljekovitim biljem, jestivim gljivama i raznovrsnom divljači. Nukleusi razvoja planinskog turizma i komplementarnih turističkih grana (lovni i izletnički turizam) na čitavom ovom planinskom području su sportsko - rekreativni centri „Muška voda“ i „Zlača“ (grafički prilozi br.14, 15, 17, 18 i 20).

Poseban turistički potencijal predstavlja izvor prirodne mineralne vode odnosno lokalitet „Muška voda“ („Pašina voda“, „Kladanjska voda“), koji je smješten na južnom dijelu obuhvata Plana (grafički prilozi br.14, 15, 18 i 20).

Izvor ove vode je ispod brda Jastrebić. S obzirom na reprezentativnost ovakvog prirodnog sadržaja počeo se razvijati i stacionarno-zdravstveni i rekreacioni turizam.

Sa aspekta kulturne baštine mnogobrojne nekropole stećaka (najznačajnija nekropola „Kuman“ Brdijelji) i pojedinačni stećci predstavljaju podlogu za razvoj kulturnog turizma (grafički prilozi br.13, 14 i 20).

Postojeći potencijali na prostoru obuhvata Plana pogodni su za razvoj sljedećih grana turizma:

- rekreativno-zdravstvena na cijelom području;
- zimsko-turistička u slivu Drinjače, Krabanje i Velike Zlače;
- vjerska komponenta na lokalitetu Brateljevići;
- naučno-obrazovna na lokalitetima Javorje, Brateljevići, Bebrava, Varda;
- boravišna komponenta na receptivnim zonama Zlača i Muška Voda;
- Javorje kao izletnička, rekreativna i planinarska receptivna zona sa realnim mogućnostima izgradnje receptivne zone za boravišni turizam;
- Lovni i ribolovni turizam (izuzev u zoni A);
- izletničkog i vikend turizma;

- organizovanja ekskurzija i grupnih posjeta.

Od kulturnih manifestacija organizuju se Dani Djevojačke pećine koje se svake godine tradicionalno održavaju posljednje sedmice u avgustu. Lokalitet pećine tradicionalno ima sakralni značaj. Poznat je širom Bosne i Hercegovine kao dovište (molitvište), što predstavlja jedan od potencijala za razvoj vjerskog turizma (grafički prilozi br.12, 14, 16 i 20).

19. DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Karakter namjene prostora zahtijeva odgovarajući dijapazon objekata društvenih infrastrukture, koji treba da budu isključivo u službi i za potrebe planirane namjene prostora, a sa ciljem racionalnog i ravnomjernog opremanja prostora.

Turistički kompleksi generalno iniciraju razvoj društvene infrastrukture, naročito kulturnih, javnih i pratećih sadržaja (bioskopi, muzeji, koncerti, predavanja, specifični festivali, itd.), te pojavu sadržaja kao što su ambulanta, pošta, ispostava banke itd.

Kao jedna od mogućnosti prostorne lokacije objekata društvene infrastrukture navodi se prenamjena postojećeg građevinskog fonda koji se planom zadržava. U drugom slučaju obezbjeđenje odgovarajućeg nivoa usluga moguće je ostvariti u centrima zajednice obližnjih naselja.

Planom su predviđena dva glavna ulaza u prostor Zaštićenog pejzaža Konjuh, a nalaze se u trećoj zaštićenoj zoni - zona C (grafički prilozi br.14-20). Prvi ulaz je sa južne strane iz pravca općine Kladanj, u okviru naselja Brateljevići, dok je drugi sa sjeverne strane Zaštićenog pejzaža, a nalazi se na granici općina Banovići (naselje Repnik) i Živinice (naselje Višća Gornja).

Takođe, planom je ostavljena mogućnost korištenja i dva sporedna ulaza u Zaštićeni pejzaž. To su: sporedni ulaz formiran na postojećem putu iz pravca naselja Tuholj - Goletići (druga zaštićena zona – zona B1), te iz pravca zaselaka (druga zaštićena zona – zona B2) Milankovići – Subašići – Radovići – Hodžići (Zeničko – Dobojski kanton).

Na glavnim ulazima je potrebno postaviti adekvatne oznake (table) sa osnovnim informacijama o teritoriji Zaštićenog pejzaža, naplatne kućice i info-pultove na kojima se mogu dobiti potrebne informacije o turističko-ugostiteljskoj ponudi i atraktivnim lokalitetima na prostoru Zaštićenog pejzaža, informacije o pozicijama parking prostora, promotivni materijal i sl. U skladu sa odredbama Zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom „Konjuh“ vrši se kontrola kretanja motornih vozila.

Obzirom da je postojeća organizacija građevinskih zona i u okviru njih planiranih sadržaja uslovila formiranje dvije cjeline na jugu i sjeveru zaštićenog pejzaža na međusobnoj udaljenosti od oko 20 km, javila se potreba za organizovanjem sadržaja društvene infrastrukture u obje cjeline, a s ciljem pružanja raznovrsne i kvalitetne ponude i zadovoljenja potreba korisnika Zaštićenog pejzaža (grafički prilozi br.14-18).

Zone društvene infrastrukture, na lokalitetima Muška voda D1 i na sjevernom dijelu Zaštićenog pejzaža – lokalitet Zlača D2, nalaze se u obuhvatima prostornih cjelina za koje se predlaže izrada detaljnog planskog dokumenta - regulacionog plana, koji će dati odrednice u pogledu intervencija u prostoru i decidno definisati kapacitete i vrste sadržaja (grafički prilozi br.14-18). Društvena infrastruktura zastupljena je sadržajima obrazovanja, trgovine i kulture, organizovanjem sadržaja kao što su ispostava banke, pošte, ambulante i sl.

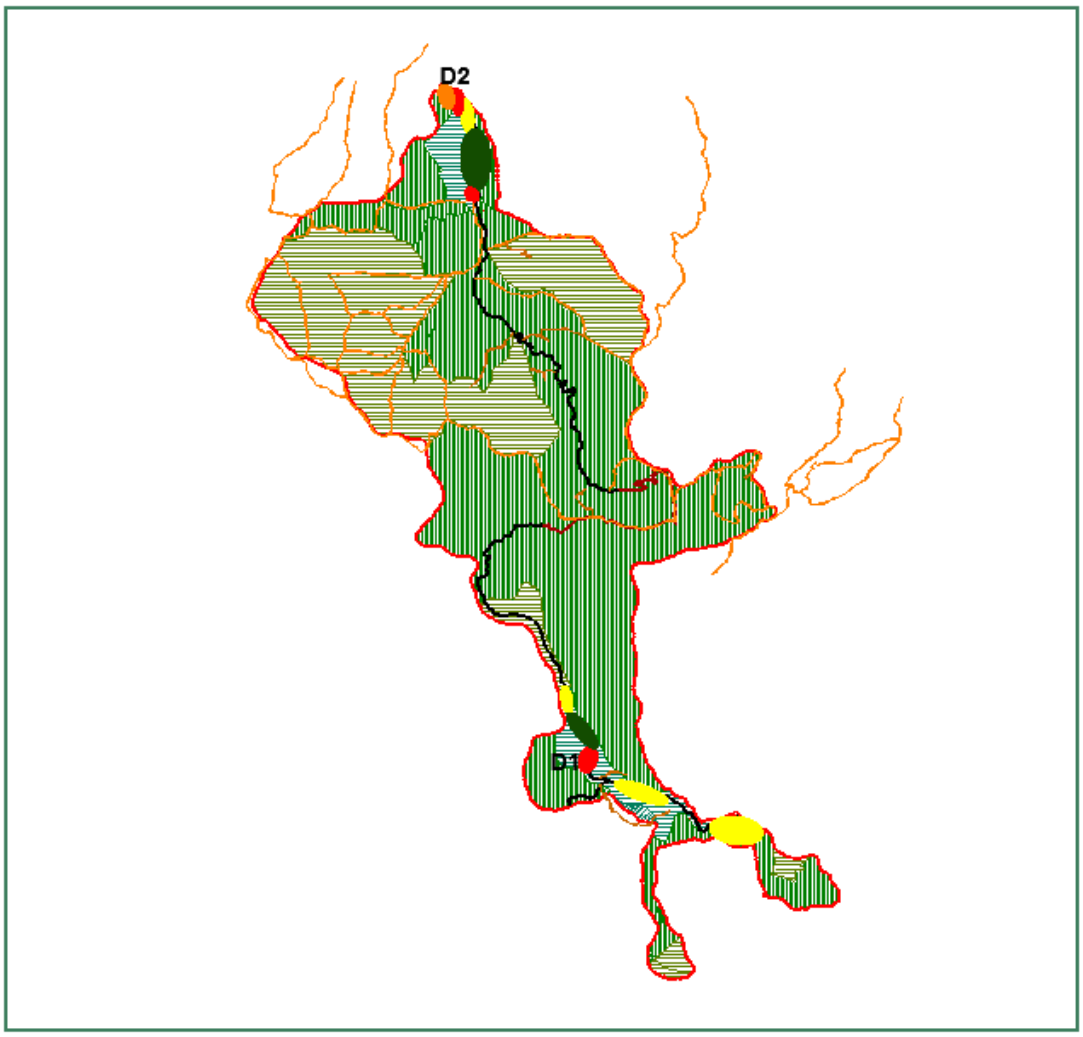

Slika br. 11: Raspored zona društvene infrastrukture

Sadržaji društvene infrastrukture mogu se javiti u sklopu turističko-ugostiteljskih objekata - D1 (grafički prilog br.15). ili kao samostalni - D2 (grafički prilog br.17). U slučajevima izgradnje samostalnih objekata potrebno je da oni budu manjih dimenzija ili raščlanjenih gabarita ukoliko se radi o većoj izgrađenosti tla, maksimalne spratnosti prizemlje i sprat ili potkrovlje. Objekte formirati u okvirima definisanog građevinskog zemljišta, a uz ekološki prihvatljiv način izgradnje i korištenja energije, te primjenu tradicionalnih građevinskih materijala. Naročitu pažnju posvetiti uklapanju objekata u prirodni ambijent i planinsko-seosko okruženje. Površina zone D2 iznosi 9,25 ha.

U okviru ovih lokaliteta mogu se predvidjeti sljedeći sadržaji: turistički info-pultovi, prodavnice i prostori za izlaganje rukotvorina lokalnog tradicionalnog zanatstva, suvenirnice, radionice u kojima će se vršiti prezentacija i obuka u tradicionalnim zanatima, ugostiteljski sadržaji sa ponudom jela tradicionalne kuhinje i sl. Moguće je predvidjeti i sadržaje u vidu otvorenih bina ili amfiteatra namijenjenih okupljanju većeg broja posjetilaca u svrhu prezentacija lokalnih dostignuća, održavanja kulturnih priredbi, koncerata, festivala, predavanja i sl. kao i izgradnju objekata manjeg bioskopa, pošte, ambulante, banke i sl.

Obzirom na evidentirano bogatstvo Zaštićenog pejzaža potencijalima za razvoj edukacije u klasičnim obrazovnim i specifičnim programima planira se formiranje nekoliko objekata koji će obezbijediti raznovrsnu ponudu edukativnog i obrazovnog karaktera.

Izgradnja „Okolišnog edukacijskog centra Konjuh“ predviđa se na lokalitetu Krabanja, kao centra namijenjenog za edukaciju učenika i studenata, ljubitelja prirode, lokalnog stanovništva i turista, organizovanje različitih aktivnosti i događaja, razvoj eko-turizma, promociju područja i sl. (grafički

prilozi br.14 i 20). Koncept izgradnje zasniva se na upotrebi prirodnih materijala i lokalnih resursa, sa naglaskom na očuvanje i obnavljanje energije. Sadržaji koji bi bili u sastavu centra bazirali bi se na formiranju prostora sa ciljem edukacije i organizovanja radionica i škola u prirodi na temu ekologije, očuvanja prirode i održivog korištenja resursa, očuvanja biodiverziteta, te specifičnosti područja Konjuha i sl. Dodatne aktivnosti bi podrazumijevale organizovanje foto kampova, speleoloških kampova, poznavanje i upotrebu ljekovitih biljaka, uzgoj hrane na prirodan način, primjene starih zanata, posmatranje ptica, edukaciju snalaženja u divljini, a u saradnji sa planinarskim i speleološkim društvima. U svom sastavu Centar treba da sadrži prostore namijenjene smještaju, edukaciji i rekreaciji korisnika. Planiraju se kapaciteti 60 ležaja za stacionarni boravak i 100 restoranskih mjesta, uz obezbjeđenje osnovnih i minimalnih uslova definisanih važećim pravilnicima.

Planom se predviđa i izgradnja Istraživačke stanice sa botaničkom baštom namijenjene učenicima, studentima, profesorima i svim ljubiteljima biljaka i prirode (grafički prilozi br.14 i 20). U svom sastavu treba da ima laboratoriju sa pratećim sadržajima i botaničku baštu, a biće opremljena savremenom opremom. Tačna lokacija stanice biće određena nakon detaljnih istraživanja pedoloških, ortografskih i mikroklimatskih uslova.

Obrazovni sadržaji mogu se formirati i u vidu manjeg broja učionica ili sala za predavanja sa pratećim sadržajima u sklopu objekta hotela Muška voda koji se ovim Planom zadržava i predviđa za dogradnju i rekonstrukciju/adaptaciju za potrebe omladinskog hostela (grafički prilozi br.14 i 15).

Od kulturnih manifestacija, na prostoru obuhvata Plana, organizuju se Dani Djevojačke pećine koje se svake godine tradicionalno održavaju posljednje sedmice u avgustu. Lokalitet pećine tradicionalno ima sakralni značaj, što predstavlja jedan od potencijala za razvoj vjerskog turizma, te se Planom predviđa i izgradnja vjerskog objekta u blizini pomenute pećine. Precizna lokacija ovog vjerskog objekta će biti definisana kroz izradu urbanističkog projekta (grafički prilozi br.14 i 16).

20. ZAŠTITA I UNAPREĐENJE OKOLIŠA

Pojam zaštita prirode kod nas se često poistovjećuje sa pojmom zaštita okoline, ali to su ipak dva različita pojma. Prije svega, zaštita okoline i zaštita prirode su dva osnovna zakonska koncepta pristupa okolini. Zaštita okoline reguliše ograničavanja uticaja ljudske zajednice na okolinu, a zaštita prirode ograničava promjene u prirodi (ekosistemima). Drugim riječima, zaštita okoline se odnosi na područja namijenjena urbanizaciji, industriji, saobraćaju, poljoprivredi i za druge ljudske aktivnosti, dok se zaštita prirode odnosi na područja posebne prirodne vrijednosti u kojima je ograničeno unošenje promjena u prirodne sadržaje.

Definicija zaštite prirode po Svjetskoj uniji za zaštitu prirode (IUCN) kao i prema *Zakonu o zaštiti prirode (Službene novine FBiH broj 33/03*) glasi:

„Zaštita prirode podrazumijeva sve odgovarajuće aktivnosti i mjere koje imaju za cilj sprečavanje štetnih aktivnosti, oštećenja ili zagađivanja prirode, smanjenje ili eliminiranje nastale štete i obnova prirode i dovođenje u prvobitno stanje“.

Pod pojmom prirode se podrazumijevaju divlje biljne i životinjske vrste, minerali, fosili i prirodna geografska (kopnena ili vodena) područja, odnosno svi dijelovi okoline (okoliša, životne okoline) u kojoj čovjek svojim djelovanjem još uvijek nije izvršio značajan negativni uticaj. Zaštićena područja su najčešći način ili alat na koji se vrši zaštita prirode.

Iako planovi razvoja, kako pojedinačno tako i sintezno sami po sebi sadrže mjere zaštite okoline, ipak je ovaj kompleks pitanja neophodno posmatrati izdvojeno kao koncept okoline koji mora biti ugrađen u koncept cjelokupnog razvoja društva. Izdvajanje ove materije u poseban plan, između ostalog, ima za cilj da u širem razmatranju pojedinačnih komponenti okoline eksplicitno prezentuje i objasni potrebu i značaj, zaštite i unapređenja okoline.

20.1. Zrak

Zaštita zraka obuhvata očuvanje atmosfere u cijelosti sa svim njenim procesima, očuvanje njene strukture i klimatskih obilježja.

Prema *Zakonu o zaštiti okoliša (Službene novine Federacije BiH broj 33/03)* uređuje se:

- očuvanje, zaštita, obnova i poboljšanje ekološkog kvaliteta i kapaciteta okoliša, kao i kvalitet života
- mjere i uvjeti upravljanja, očuvanja i racionalnog korištenje prirodnih resursa;
- pravne mjere i institucije očuvanja, zaštite i poboljšanja zaštite okoliša;
- finansiranje aktivnosti vezanih za okoliš i dobrovoljne mjere;
- poslovi i zadaci organa uprave na različitim nivoima vlasti.

Prilikom izgradnje novih objekata bilo da je riječ o individualnim ili proizvodnim, orijentisati se na ekološke kapacitete izvora toplotne energije.

Zagađenje vazduha je složen problem koji utiče različitim i brojnim načinima na kvalitet i opstanak života, te zahtjeva posebnu pažnju.

Kao jednu od značajnih mjera zaštite kvaliteta vazduha plan sugeriše i potrebu formiranja strategije zaštita koja uključuje:

- Emisije u zrak (emisije i imisije polutanata);
- Kvalitet zraka (formiranje službe za praćenje i kontrolu stanja kvaliteta zraka);
- Monitoring (uspostavljanje registra i baze podataka o emisiji zagađujućih materija u vazduh).

Sve planirane aktivnosti kako u djelu projektovanja tako i u procesu same realizacije moraju biti u skladu sa *Zakon o zaštiti okoliša (Sl. novine FBiH 33/03 i 38/09) i Zakon o zaštiti zraka (Sl. novine FBiH 33/03 i 04/10).*

20.2. Voda

Svi novi sistemi prikupljanja voda moraju imati odvojenu odvodnju otpadne vode i površinskih voda da bi se zadovoljili principi sprječavanja zagađenja.

Neophodno je izgraditi adekvatne uređaje za sakupljanje i prečišćavanje upotrebljenih otpadnih voda naselja, njihovo pravilno funkcioniranje kako bi se obezbijedio kvalitet vode prije ispuštanja u recipijent.

Plutajući nanos (plastična ambalaža, kese i sl.) redovno sakupljati i po potrebi odvoziti u saradnji sa nadležnom komunalnom službom.

Zaštita voda obuhvata očuvanje površinskih i podzemnih voda, zaliha, regulisanje kvaliteta i kvantiteta vode, zaštitu korita, obalnih područja. Očuvanje voda se propagira kroz smanjenje potrošnje vode od strane stanovništva takođe se i separacija promoviše u cilju povećanja mogućnosti ponovne upotrebe otpadnih voda.

20.3. Zemljište

Zemljište je izrazito osjetljiv medij kojim se mora veoma pažljivo raspolagati, te se o njemu mora planski i sistematski voditi briga.

Poljoprivredno zemljište, je ugroženo nekontroliranom urbanizacijom, kao i povećanim zahtjevima za promjenom namjene zemljišta, koja prati privredni razvoj društva. U cilju zaštite zemljišta sprovesti adekvatne proizvodne prakse i prilagoditi ih prirodnim karakteristikama.

Potrebno je da predmetne općine (Banovići, Živinice i Kladanj) daju program poboljšanja kvaliteta poljoprivrednog zemljišta i da oforme bazu podataka sa sistemskim praćenjem zemljišta (podatke o njegovom kvalitetu, te promjenama tokom vremena).

Problem kontaminacije zemljišta nije adekvatno istražen i praćen, stoga je potrebno preduzeti određene aktivnosti (plan unapređenja kvaliteta poljoprivrednog zemljišta) uklanjanja negativnih efekata postojeće kontaminacije.

20.4. Upravljanje otpadom

Na predmetnom području koje je naseljeno, postaviti dovoljan broj kontejnera za selektivno sakupljanje komunalnog otpada, a zatim odvoziti u saradnji sa komunalnim preduzećem.

Svaki od izvora otpada koji proizvodi otpad, ukoliko je nepravilno tretiran, povećava zagađenje okoline i uticaj na zdravlje ljudi. Međutim, nivo uticaja varira u zavisnosti od prirode otpada.

Na području posebnog obilježja „Zaštićeni pejzaž Konjuh“ možemo definisati kućni i komercijalni otpad.

Kućni otpad

Kućni otpad (ili otpad iz domaćinstava) je onaj koji nastaje u mjestima stanovanja kao posljedica uobičajenih kućnih aktivnosti. Iako ovaj otpad može sadržavati male količine građevinskog otpada u vezi manjih domaćih aktivnosti na renoviranju kućnih prostorija, ova kategorija ne bi trebala sadržavati velike količine otpada od rušenja ili znatnih rekonstrukcija stambenih prostora. Kućni otpad sadrži otpad iz domaćih prostorija koji stanari odnose na centralnu lokaciju, kao i otpad nagomilan u malim lokalnim kontejnerima/vrećama, i sl. ostavljen izvan stambenog objekta radi redovnog odvoženja.

Komercijalni otpad

Komercijalni/trgovački otpad predstavljaju materijali koji nastaju kao dio posebne vrste radne prakse (npr. prodavnice, kancelarije, hotel i drugi smještajni objekti, itd.). Količine bi se trebale jasno identifikovati i posebno razmatrati u svim aspektima tehničkog i finansijskog planiranja. S obzirom da dosta materijala iz komercijalnih aktivnosti ima slične karakteristike kao kućni otpad (npr. hrana, papir, itd.), mogućnosti za procesiranje su isto tako široke kao i za kućni otpad. Stoga ima smisla da se sakupljaču kućnog otpada (komunalno preduzeće) dozvoli da sakuplja i ovaj otpad. Međutim, sam sakupljač bi trebao da pregovara i utvrdi cijenu sa svakim proizvođačem otpada prije nego se ovaj otpad počne sakupljati zajedno sa kućnim otpadom.

Redovne aktivnosti koje se moraju obavljati u objektima/kompleksima, kao i u zaštićenim zonama A i B su sljedeće:

- Otpadni materijal iz radne prakse (prodavnice, kancelarije, hotel i drugi smještajni objekti) odlagati na mjesto privremenog odlaganja u radnim prostorijama, a zatim se otpad po vrsti odlaže na odgovarajuće mjesto;
- Za odvoz komunalnog otpada nadležna su komunalna preduzeća;
- Otpadni papir i razne vrste papirne ambalaže koja nije za upotrebu, odvoziti u preduzeća za sakupljanje sekundarnih sirovina;
- Stroga zabrana odlaganja otpada u zaštićenoj zoni A;
- Zaštićene zone A i B posebno održavati urednim;
- U zoni B duž šetališnih staza postaviti stubne korpe za odlaganje otpada, redovno sakupljati i odvoziti otpad;
- Zabranjeno je nepravilno odlaganje i odbacivanje bilo kojeg otpadnog materijala u zaštićenoj zoni B i u naseljenim područjima plana;
- Svaki radnik komunalnog preduzeća dužan je odgovornim radom i ponašanjem spriječiti komunalne incidentne situacije (rasipanje otpada), a ako se incidentna situacija dogodi dužan je da istu obavezno sanira;

- Prilikom povećanja i nekontrolirane pojave otpada u periodu intenzivnijih posjeta (praznici, izleti, turističke grupe i sl.) prioritet je češće sakupljanje otpada od strane nadležne službe (komunalno preduzeće ili ekološka organizacija);
- Komunalna preduzeća dužna su da nabave svu potrebnu opremu koja služi u svrhu prikupljanja, odlaganja i odgovarajućeg odvoza otpadnog materijala kao i da daju odgovarajuća uputstva i procedure za prikupljanje, transport od mjesta nastanka do mjesta skladištenja i odlaganja;
- Svako korištenje prirode i njeno opterećenje vršiti na način koji najmanje zagađuje ili oštećuje prirodu. Zagađivači i korisnici su dužni platiti troškove, poreze, takse i dr. za zagađivanje ili korištenje prirode ili prirodnog područja za izvođenje bilo kojih aktivnosti ako one prouzrokuju ili će vjerovatno prouzrokovati štetu po prirodu.

21. ZAŠTITA I REVITALIZACIJA KULTURNO-HISTORIJSKOG I PRIRODNOG NASLJEĐA

21.1. Kulturno - historijsko nasljeđe

Nastojeći da prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe dobije mjesto i značaj u životu zajednice koji mu objektivno i pripada, te da se zaštita prirodnog i kulturnog nasljeđa uključi u programe opšteg planiranja, potrebno je obezbijediti stalne radove na istraživanju, evidentiranju, zaštiti i prezentaciji nasljeđa. Evidentiranje, valorizacija i kategorizacija prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa predstavljaju osnovu sagledavanja kako obima, tako i njihove vrijednosti, kao i osnovu za utvrđivanje načina njihovog korištenja, te uzajamne uticaje nasljeđa i društvene zajednice. Savremeni koncept zaštite ne podrazumijeva samo pasivnu zaštitu, već se zasniva na kontinuiranom praćenju, korištenju i unapređenju prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa.

Kada se radi o tretmanu dobara na predmetnom prostoru važno je obezbijediti adekvatnu i permanentnu materijalnu i pravnu zaštitu mjerama i metodama propisanim od strane nadležnih institucija. Nasljeđe se mora štititi od svih nekontrolisanih intervencija u prostoru, a naročito od bespravne izgradnje i nesavjesnih investitora. Da bi se nasljeđe štitilo na odgovarajući način neophodno je stvoriti odgovarajući informacioni sistem o spomenicima kao neposrednom predmetu zaštite i obezbijediti sistem stalnog praćenja svih kategorija nepokretnog nasljeđa.

Osnovne mjere zaštite kulturno-historijskog nasljeđa su:

- Sistematsko istraživanje, snimanje, valorizacija i evidentiranje objekata i lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa, kao i onih koji će potencijalno biti otkriveni, a naročito objekata: Vodenica „Selimbašića“, Memorijalno spomen-obilježje u „Koritima“, Memorijalno spomen-obilježje „Miljkovac“, kao i arheoloških i historijskih lokaliteta: nekropola stećaka „Kuman“ u naselju Brdijelji, Djevojačka pećina u naselju Brateljevići, lokalitet Čaršija, arheološki lokalitet Gradac, Srednjevjekovna kaldrma na Miljkovcu, Rimska kaldrma, dovište na vrhu Konjuha (grafički prilozi br.12, 14 i 20);
- Kategorizacija i proglašavanje evidentiranih objekata i lokaliteta kao i onih koji će potencijalno biti otkriveni i vrednovani;
- Zaštita od propadanja i degradiranja svih evidentiranih i potencijalnih lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa zajedno sa neposrednom okolinom;
- Uvrštavanje objekata i lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa u jedinstveni informacioni sistem u oblasti zaštite prirodnog i kulturno - historijskog nasljeđa i uspostavljanje efikasnog sistema monitoringa na nivou čitavog područja obuhvata plana;
- Predlaganje mjera tehničke i fizičke zaštite, kao i metoda i postupaka rada na konzervaciji/obnovi i revitalizaciji kulturno-historijskog nasljeđa;
- Čišćenje od nekontrolirane vegetacije i naslaga zemlje;

- Razmatranje mogućnosti izgradnje zaštitnih objekata i ograda u funkciji obezbjeđenja trajnog očuvanja i prezentacije arheoloških lokaliteta;
- Uključivanje dobara kulturno-historijskog nasljeđa u turističke tokove ne bi smjela ni na koji način da ugroze njegov materijalni i duhovni status;
- Izrada posebnih detaljnih planskih dokumenata za područje lokaliteta Pećina u Brateljevićima.

Uređene prostora lokaliteta Djevojačka pećina u naselju Brateljevići, općina Kladanj izvršiti će se na osnovu uslova utvrđenih Urbanističkim projektom (grafički prilozi br.14 i 16). Posebnu pažnju potrebno je posvetiti uređenju vanjskog prostora i pozicioniranje bine za održavanje završne svečanosti manifestacije „Dani djevojačke pećine“. S obzirom na izrazito veliki broj posjetitelja manifestacije, pristup lokalitetu omogućiti odgovarajućim organizacionim, a ne prostornim mjerama. Režim saobraćaja u vrijeme održavanja manifestacije, zadovoljenje potreba za parkiranjem putničkih automobila, potrebe za okretnicama (npr. zakupljivanje određenog broja autobusa koji bi u vrijeme održavanja manifestacije saobraćao na linijama od okolnih naselja do naselja Brateljevići, u kratkim vremenskim razmacima, a za potrebe prevoza posjetilaca) i parkinzima za autobuse, kao i obezbjeđenje dostupnosti vozilima hitne pomoći, vatrogasaca, policije i sl. riješiti na nivou cijelog naselja i okolnog prostora, te izvršiti usaglašavanje sa regulacionim planom za lokalitet naselja Brateljevići.

21.2. Prirodno nasljeđe

Prostornim planom Zaštićenog pejzaža "Konjuh", predlaže se zaštita i korištenje prirodnog nasljeđa, (grafički prilog br.12) i ista je zasnovana na utvrđivanju postojećih prirodnih dobara i njihovoj preciznoj kategorizaciji prema relevantnim aktima koji važe za ovu oblast (Zakon o zaštiti prirode, IUCN kategorizacija), čime se stvaraju osnovni preduslovi za uključivanje istih u evropsku ekološku mrežu.

U skladu sa tim, ovim Planom, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", predlaže se zaštita sljedećih prirodnih dobara:

1. Zaštićena prirodna područja - po IUCN I kategorija
   - Područja Prve zaštićene zone (Zona A)u okviru Zaštićenog pejzaža "Konjuh"
   - Prašuma Studešnica, sekundarnog karaktera, nalazi se u zoni A2.
   - Stanište tetrijeba (*Tetrao urogallus)*, koje se nalazi u zoni A1
   - Stanište lještarke (*Bonasa bonasia*)
2. Spomenik prirode - po IUCN III kategorija

   a) Geomorfološki
   - Pećina Brateljevići, djevojačka pećina, nalazi se u zoni A5
   - Pećina Bebrava, sa hodnikom dužine oko 400 metara, posjeduje bogat pećinski nakit – sige, različitih oblika, nalazi se u zoni A4
   - Pećina Studešnica, istražena dužina oko 50m, sa dvoranom širina 15m i visini oko 7m, zona A2
   - Kameni luk, prirodni otvor-prolaz, dimenzija 7 x 5m, lokalitet Studešnica, u blizini pećine, zona A2
   - Kamena lopta, prečnika oko 2m, lokalitet Krabanja, zona B1
   - Krabanjski krš, krečnjačka litica visine 300 - 400 m, dužine oko 700 m, sa vertikalnim nagibom skoro na cijeloj dužini, sa mnoštvom neistraženih pećina i jama, sa izuzetnim potencijalom alpinizma i drugih ekstremnih sportova, zona B1
   - Kanjon potoka Skakavac, klisura i kanjon sa dva vodopada visine preko 20m, izuzetnog geološkog izgleda, sa površinom lokaliteta od oko 10 ha, zona A1

b) Hidrogeološki

- Izvorište "Muška voda", zona A3
- Izvor (Voda Kurnjača), zona B1
- Vrelo Krabanje, zona B1
- Izvor Studešnice, zona, A2
- Svi ostali izvori na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh"

c) Hidrološki

- Vodopad Velika Zlača, visina 20 - 25 m, nalazi se u zoni A1
- Vodopadi potoka Skakavac, klisura i kanjon sa dva vodopada visine preko 20m, izuzetnog geološkog izgleda, sa površinom lokaliteta od oko 10 ha, zona A1
- Paučko jezero, nalazi se u zoni B1
- Svi vodotoci na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh"

d) Botanički

- Pojedinačne biljne vrste, i to: bosanski ljiljan *(Lilium bosniacum*), bosanska perunika (*Iris bosnica*), sunovrat (*Leucojum vernum*), iva (*Teuchrium montanum*), lincura (*Gentiana lutea*), hrizantema (*Chrysanthemum sp.)*
- Reliktne i endemske biljne vrste: *Aspleniuum cuneifolium, Minuartia bosniaca, Notholaena marantae, Halacsya sendteri, Potentilla visianii, Fumana bonapartei, Haplophyllum bossierianum, Gypsophila spergulaefolia*
- Rijetke i reliktne biljne zajednice: šume bijelog i crnog bora na peridotitu i serpentinitu *Pinetum silvestris – nigrae serpoentinicum, Erico-Pinetum nigrae serpentinicum*
- Rijetka, stara i historijski značajna stabla, evidentirana u Registru rijetkih, starih i historijski značajnih stabala na području Tuzlanskog kantona

Tabela br. 19: pregled rijetkih starih i historijski značajnih stabala[12]

Red. br.	***NAUČNI NAZIV***	***DOMAĆI NAZIV***	***ODJEL***	***GJ***	***OPĆINA***
1	Abeis alba Mill	Jela obična	62	Oskova	Kladanj
2	Abeis alba Mill	Jela obična	65/1	Oskova	Kladanj
3	Abeis alba Mill	Jela obična	50/1	Oskova	Živinice
4	Abeis alba Mill	Jela obična	50/1	Oskova	Živinice
5	Abeis alba Mill	Jela obična	143	Gostelja	Kladanj
6	Picea abies	Smrča	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
7	Picea abies	Smrča	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
8	Pinus nigra Arnold	Crni bor	71	Gornja Drinjaca	Kladanj
9	Pinus nigra Arnold	Crni bor	72	Gornja Drinjaca	Kladanj
10	Pinus nigra Arnold	Crni bor	89	Oskova	Banovići
11	Pinus nigra Arnold	Crni bor	94	Oskova	Banovići
12	Pinus nigra Arnold	Crni bor	94	Oskova	Banovići
13	Taxus baccata	Tisa	93	Oskova	Banovići
14	Fagus sylvatica	Bukva	49	Oskova	Živinice
15	Acer pseudoplatanus	Gorski javor	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
16	Acer pseudoplatanus	Gorski javor	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
17	Acer pseudoplatanus	Gorski javor	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
18	Acer pseudoplatanus	Gorski javor	66	Oskova	Kladanj
19	Acer pseudoplatanus	Gorski javor	143	Gostelja	Kladanj

[12] Detaljniji podaci o ovim stablima se nalaze u okviru elektronske GIS baze koja je sastavni dio ovog Plana

20	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	96	Gornja Drinjača	Kladanj
21	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	96	Gornja Drinjača	Kladanj
22	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
23	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
24	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	66	Oskova	Kladanj
25	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	50/1	Oskova	Živinice
26	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	143	Gostelja	Kladanj
27	Fraxinus excelsior	Bijeli jasen	143	Gostelja	Kladanj
28	Ulmus glabra	Gorski brijest	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
29	Tilia cordata	Lipa kasna	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
30	Tilia cordata	Lipa kasna	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
31	Tilia cordata	Lipa kasna	96	Gornja Drinjaca	Kladanj
32	Pyrus pyraster	Divlja kruška	50/1	Oskova	Živinice
33	Prunus avium	Divlja trešnja	50/1	Oskova	Živinice

3. Zaštićeni pejzaž - po IUCN V kategorija

- Cjelokupno područje koje se nalazi u granicama Zaštićenog pejzaža "Konjuh"

Pojedinačni lokaliteti i predjeli

- Vrh planine Konjuh, izletište, vidikovac, planinarski uspon, stanište tetrijeba i Bosanskog ljiljana, površine oko 3ha, zona A1
- Izletište Bebrava, površine oko 2 ha
- Kota Zidine, sa sljedećim karakteristikama: izletište, planinska kuća, planinarski uspon, vidikovac, litica, stanište tetrijeba i bosanskog ljiljana. Ukupna površina ovog lokaliteta iznosi oko 20 ha i ista se nalazi u zoni A1
- Kota Zelenboj, sa sljedećim karakteristikama: planinarski uspon, izletište, vidikovac. Površina ovog lokaliteta iznosi oko 5 ha i nalazi se u zoni zaštite B1
- Izletište Velika Zlača, sa sljedećim karakteristikama: planinska kuća, stanište tise, površina lokaliteta oko 1 ha. Nalazi se u zoni A1.
- Izletište Zobik, polazište na planinarske uspone prema Zidinama i vrhu Konjuha, površina oko 3 ha, zona B1

4. Zaštićena prirodna područja u svrhu održivog gospodarenja prirodnim ekosistemima - po IUCN VI kategorija

- Sjemenska sastojina jele, odjel 104 i 104/1, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska sastojina bijelog bora, odjel 91, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska sastojina bukve, odjel 99, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla gorskog javora, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla gorskog brijesta, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla bijelog jasena, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača

Pokraj navedenih prirodnih vrijednosti, ovim Planom predlaže se zaštita i sljedećih pojedinačnih vrsta faune i ihtiofaune:

- tetrijeb (*Tetrao urogallus)*
- lještarka (*Bonasa bonasia*)
- planinska sova (*Strix uralensis*)
- vidra *(Lutra lutra*)
- riječni rak (*Astacus astacus*)

- autohtona potočna pastrmka (*Salmo trutta*)
- potočna mrenica (*Barbucus balcanicus)*

U cilju zaštite svih gore navedenih prirodnih dobara, ovim Planom se predviđa izrada Stručne osnove za uspostavljanje zaštićenih područja, kojom će biti propisane precizne mjere zaštite za svako navedeno prirodno dobro, i koja predstavlja osnovu za donošenja odluka o konačnoj zaštiti.

U skladu sa tim, potrebno je izvršiti detaljna istraživanja područja predviđenog za izdvajanje sastojina prašumskog tipa u zoni Studešnice, pri čemu će biti precizno utvrđene granice buduće prašume.

Mjere zaštite navedenih prirodnih vrijednosti, moraju biti u skladu sa relevantnim zakonodavnim okvirom.

U cilju stimulacije naučno-istraživačkog rada, koji će zasigurno rezultirati otkrivanjem novih prirodnih vrijednosti i pojava, ovim planom se definiše i izgradnja Istraživačke stanice sa botaničkom baštom. U svom sastavu treba da ima laboratoriju sa pratećim sadržajima kao i botaničku baštu u kojoj će se naći veliki broj biljaka koje egzistiraju na području planine Konjuh. Tačna lokacija ove stanice će biti određena nakon detaljnih istraživanja pedoloških, ortografskih i mikroklimatskih uslova.

22. MINSKA POLJA

Na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" nisu evidentirana minska polja.

23. UGROŽENOST PODRUČJA

Ugroženost područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", je zasnovana prevashodno na bazi elementarnih nepogoda. Obzirom da na ovom području ne postoje minska polja, te da nema industrijskih kapaciteta koji bi mogli dovesti do akcidentnih situacija, zaštita ovog područja se zasniva na zaštiti od elementarnih nepogoda, među kojima najdominantniju ulogu ima zaštita od požara, kao i zaštita od biotičkih faktora (kalamiteti insekata).

Zaštita ovog područja od požara se zasniva prije svega na poštivanju propisanih pravila o zabrani loženja vatre na rizičnim područjima, zatim razvijanjem mreže dojavljivanja te kroz izradu Plana zaštite od požara. Ostavljanje lišćarskih šumskih enklava u okviru borovih šuma ima veliki značaj u smanjenju rizika od požara.

Obzirom na dominantu pokrivenost ovog područja šumskim resursima, zaštita istih od gradacija insekata predstavlja primarnu potrebu. U cilju zaštite šumskog fonda od biotičkih štetnika, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" ovim Planom se propisuje stalni monitoring zdravstvenog stanja šuma. U tu svrhu je potrebno je koristiti vrste sječa koje grade stabilne i otporne sastojine, a zatim postaviti klopke za potkornjake, te pratiti brojnost istih. Pri gazdovanju šumama potrebno je voditi računa o šumskom redu.

Ugroženost područja od ostalih elementarnih nepogoda, kao što su poplave, klizišta, i dr., je minimalna, jer do sada nisu zabilježena klizišta niti značajniji poplavni talasi.

Svaka aktivnost koja može prouzrokovati štetu opasnu po život i zdravlje ljudi i imovina, mora se regulisati u skladu sa Planom upravljanja Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

24. OSNOVNA NAMJENA PROSTORA ZAŠTIĆENOG PEJZAŽA "KONJUH" - SINTEZNA PROJEKCIJA

24.1. Načela organizacije prostora

Organizacija prostora Zaštićenog pejzaža Konjuh u periodu do 2030. je zasnovana na maksimalnoj zaštiti prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti uz mogućnost nastavka korištenja raspoloživih prirodnih potencija područja, a u skladu sa propisanim režimima korištenja koji su vezani za utvrđene zone zaštite. Simultana zaštita i korištenje prirodnih potencijala prostora zahtijevaju maksimalnu međusobnu koordinaciju u prostornim okvirima, jer se mogu javiti konflikti i sukobljavanje pri njihovoj realizaciji.

Osnovna načela organizacije prostora Zaštićenog pejzaža su sljedeća:

- **Održivi humani razvoj –** Savremeni trendovi prostornog planiranja, kao i zakonodavni okvir naglasak stavljaju na principe održivog razvoja, koji podrazumijeva upravljanje prostorom kao prirodnim resursom raspoloživim u ograničenim količinama za kojim je sve izraženija potražnja, a sa ciljem zadovoljenja potreba sadašnjih generacija, bez ugrožavanja potreba budućih. S tim u vezi možemo govoriti i o principima očuvanja životne sredine, prirode, kulturno-historijskog nasljeđa i drugih prirodnih vrijednosti, ali i racionalnog korištenja prostora, te kompatibilnosti namjena.
- **Zaštita prostora –** Sa svim svojim prirodnim i stvorenim vrijednostima prostor je najvrjedniji resurs ove sredine. Ovo načelo se bazira na usaglašavanju zaštite prostora i njegovog korištenja u privredne, turističko-rekreativne, naučne svrhe, a naročito simultana zaštita i korištenje:
  - šumskog fonda,
  - vodnog potencija,
  - rude i mineralne sirovine,
  - prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa.

  U skladu sa tim, ovo područje u budućnosti karakteriše potpuna dominacija vrijednih, stabilnih i očuvanih šumskih ekosistema, velikog diverziteta, sa potpuno očuvanim prirodnim i kulturno-historijskim dobrima, uz veoma malu zastupljenost građevinskih zona na kojima su precizno propisane mjere i načini gradnje. Naglasak se stavlja na racionalno korištenje zemljišta i njegovu zaštitu u svim elementima korištenja.
- **Očuvanje prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti –** Jedinstvenost područja planine Konjuh u odnosu na slična planinska područja u okruženju određuje bogato prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe i specifična mjesta hodočašća, te se posebna pažnja u Planu usmjerava na zaštitu ovih lokaliteta i ambijenta u kojem se nalaze. Prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe je jedan od nosioca identiteta zaštićenog pejzaža Konjuh. Planira se rekonstrukcija, sanacija i konzervacija objekata graditeljskog nasljeđa i njihova odgovarajuća prezentacija. Planom su njihove lokacije uklopljene u zone zaštite i prirodne, uglavnom šumske ambijente. Posebna težnja je posvećena njihovoj boljoj dostupnosti.
- **Integracija prostora u cjelinu jedinstvenog upravljanja i korištenja –** Povezivanje ovog prostora u jedinstvenu cjelinu potreba je i nužnost koju nameće privredna orijentacija, a zasnovana je na upotpunjavanju raznovrsnosti turističke i sportsko-rekreativne ponude. Organizacija građevinskih zona i u okviru njih turističkih sadržaja polarizovana je u dvije cjeline na jugu i sjeveru zaštićenog pejzaža, koje su međusobno udaljene oko 20 km. U prostornom smislu se nametnula potreba za njihovim povezivanjem. Na ovaj način bi se postigla integracija cijelog prostora Zaštićenog pejzaža, stvorili bolji uslovi za upravljanje cjelinom zaštićenog prostora i otvorila mogućnost objedinjavanja turističke ponude.
- **Turizam kao nosilac privrednog razvoja –** Konjuh treba da se razvije u atraktivnu planinsku destinaciju u kojoj se ostvaruje jedinstvo očuvanog prirodnog pejzaža i kvalitetne i odmjerene

turističke ponude. Organizacija zaštićenog prostora treba da bude održiva i da promoviše prirodne vrijednosti, ekologiju, zdrav život i kvalitet boravka na planini.

Osnovni planski cilj je da se upotpuni turistička ponuda i omoguće atraktivne posjete planini sa visokim stepenom doživljaja, ali da se pri tom ne ugrozi Zaštićeni pejzaž. Savremeni turistički trendovi u planinskom turizmu upućuju na rastuću tražnju za specifičnim planinskim resort-ima u očuvanom prirodnom okruženju koji svojim gostima nude široku lepezu iskustava, proizvoda i aktivnosti tokom cijele godine. Veća je potražnja za kratkim aranžmanima u raznovrsnoj ponudi smještaja i specifičnim turističkim paketima koji nude različite vanpansionske aktivnosti.

U skladu sa navedenim neophodno je višeslojno unaprijediti turističku ponudu, a smještajne kapacitete proširiti u smislu raznovrsne ponude:

- Hosteli – za školske programe (ekskurzije, škole u prirodi), studentske i istraživačke programe (geološke, biološke, šumarske, geografske i druge prirodnjačke studije, ali takođe i za arheološke, arhitektonske, konzervatorske i druge studije koji se bave zaštitom kulturnog nasljeđa). Hosteli se u ljetnjem i zimskom periodu mogu koristiti za omladinsku turističku ponudu, ljetne škole, radionice i sl.
- Hoteli, moteli i porodični pansioni sa kvalitetnom uslugom ostvaruju ponudu za turiste i rekreativce,
- Planinarski domovi – ponuda za planinare, avanturiste i zaljubljenike boravka u prirodi,
- Wellness hoteli – ekskluzivna ponuda za imućnije turiste koji traže odmor i relaksaciju u prirodnom okruženju,
- Kampovi – autokampovi, eko kampovi i kampovi u prirodi.

Neophodno je uskladiti lokalno-rekreacioni pristup sa internacionalnim pristupom razvoja turizma. S tim u vezi, svi smještajni kapaciteti zahtijevaju veći standard nego što je to uobičajeno, veću ponudu vanpansionskih aktivnosti, wellness i fitnes sadržaje i dobru infrastrukturnu opremljenost.

- **Kompaktnost i unapređenje izgrađenog ambijenta -** Cjeline u kojima su izgrađeni objekti se planiraju za uređenje u smislu unapređenja izgrađenog ambijenta, komunalnim opremanjem svom potrebnom infrastrukturom naročito onom koja obezbjeđuje zaštitu životne sredine (uklanjanje otpada i odvođenje otpadnih voda). Pri izgradnji novih objekata stambene i turističke namjene naglasak se stavlja na unapređenje urbanog standarda, ali i nizak stepen izgrađenosti. Takođe treba težiti kompaktnim stambenim i turističkim naseljima radi racionalnijeg komunalnog opremanja, ali i zbog zaštite prirodnog okruženja. Izgrađene cjeline takođe treba da posjeduju adekvatno zastupljene zelene površine i uređena dvorišta tako da se uklope u prevashodno prirodni ambijent cjeline. Parcele i razmak objekata treba da budu veći nego što je to slučaj u gradskim sredinama.
- **Ujednačeni uslovi razvoja –** S obzirom da se prostor Zaštićenog pejzaža nalazi na teritoriji tri općine, prostornom organizacijom i ravnomjernim rasporedom funkcija i infrastrukturnim opremanjem nastojali su se stvoriti uslovi za ravnomjeran društveni, privredni i ekonomski razvoj lokalnih zajednica. Međusobni odnosi centara turističke i sportsko-rekreativne ponude treba da se zasnivaju na saradnji, zajedničkoj inicijativi i dinamizmu.

24.2. Sintezna projekcija korištenja prostora

Ovim Prostornim planom, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", utvrđuju se sljedeće namjene korištenja prostora. To su:

- Šumsko zemljište
- Poljoprivredno zemljište
- Građevinsko zemljište
- Rekreativne površine

- Vodno zemljište
- Ostalo zemljište

Struktura i zastupljenost navedenih kategorija zemljišta, utvrđenih ovim Prostornim planom, prikazana je na grafičkim prilozima br.14,15,16,17,18,19 i 20, a data je i u narednoj tabeli:

Tabela br. 20, Bilansi korištenja prostora

Naziv	**ha**	**%**
Šumsko zemljište		
Strogo zaštićene šume	2484.46	30.52
Privredne šume	5405.31	66.41
Površine predviđene za pošumljavanje i konverziju	18.52	0.23
Ukupno šumsko zemljište	***7908.29***	***97.16***
Poljoprivredna zemljišta		
Livade	46.15	0.57
Pašnjaci	13.13	0.16
Ukupno poljoprivredna zemljišta	***59.28***	***0.73***
Građevinsko zemljište		
Stanovanje sa okućnicama	51.56	0.63
Društvena infrastruktura	9.25	0.11
Površine za parkiranje	1.13	0.01
Turizam i ugostiteljstvo	22.64	0.28
Ukupno građevinsko zemljište	***84.58***	***1.04***
Rekreativne površine	**48.92**	**0.601**
Vodno zemljište		
Vodene površine	**31.22**	***0.38***
Ostalo zemljište		
Rasadnik	4.98	0.06
Vegetacija uz vodotoke	2.5	0.03
Ukupno ostale namjene	***7.48***	***0.09***
UKUPNO	**8139.77**	**100.00**

Planom se utvrđuje i eksploataciono polje magnezita sa površinom od 28.36 ha.

Ukupna dužina saobraćajnica, utvrđena ovim Planom, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", iznosi 63,47 km.

Detaljan pregled cesta po kategorijama i dužinama, je dat u sljedećoj tabeli.

Tabela br. 21. Pregledna tabela cesta po kategorijama, dužinama i općinama

Redni broj	Naziv ceste / dionice /	Kategorija ceste	Dužina puta (km)	OPĆINA
1.	Milankovići-Žedno brdo-Kladanj	Regionalna (nakon rekonstruisanja)	5.12	Kladanj
2.	Žedno brdo--hotel Muška voda--Bare-Miljevica	Lokalna cesta	9.17	Kladanj
3.	Drinjača-Mačkovac	Lokalna cesta	6.01	Kladanj
4.	Bukovička cesta	Lokalna cesta	1.50	Kladanj
5.	Žedno brdo-Kruškovica	Lokalna cesta	2.00	Kladanj
6.	Muška voda-Prijeka voda	Lokalna cesta	2.58	Kladanj
7.	Prijeka voda (Rapatnica)-Sarino korito-Dugo prisoje	Lokalna cesta (planirana)	6.05	Kladanj
8.	Krabanjska cesta	Lokalna cesta	6.52	Kladanj
9.	Tuholj-Sarino korito	Lokalna cesta	0.68	Kladanj
10.	Brateljevo-Zagrađe	Lokalna cesta	0.10	Kladanj
11.	Miljevica rudnik-Jelova glava	Lokalna cesta	3.80	Kladanj
12.	Podkonjuščić	Lokalna cesta	1.17	Kladanj
13.	Drinjače 2	Lokalna cesta	0.17	Kladanj
14.	Zapaučka cesta	Nekategorisana cesta	0.395	Kladanj
15.	Bukovička cesta	Nekategorisana cesta	0.675	Kladanj
16.	Drinjača-Gorsko jezero	Nekategorisana cesta	0.405	Kladanj
17.	Podgorička cesta	Nekategorisana cesta	2.250	Kladanj
18.	Crveni krš	Nekategorisana cesta	0.620	Kladanj
19.	Cesta za stovarište U Brateljevićima	Nekategorisana cesta (planska)	0.365	Kladanj
20.	Krabanjska cesta	Lokalna cesta	0.450	Živinice
21.	Oskovačka cesta	Lokalna cesta	2.730	Živinice
22.	Oskove-Djedinska planina	Lokalna cesta	0.290	Živinice
23.	Studešnička cesta	Lokalna cesta	0.740	Živinice
24.	Cesta za Tanku kosu	Nekategorisana cesta	0.190	Živinice
25.	Oskovačka cesta	Lokalna cesta	1.245	Banovići
26.	Stanovi -Zobik	Lokalna cesta	3.485	Banovići
27.	Krabanjska cesta	Lokalna cesta	1.73	Banovići
28.	Cesta za Tanku kosu	Nekategorisana cesta	0.215	Banovići
29.	Stanovi-Borići	Nekategorisana cesta	2.815	Banovići

Dakle, unutar obuhvata prostornog plana mrežu saobraćajnica čine :

1. regionalna cesta dužine …….. 5,12 km
2. lokalne ceste dužine……. 50,42 km
3. nekategorisane ceste dužine……. 7,93 km

Ukupno : ……. 63,47 km

Iz navedenog se jasno vidi da na prostoru Zaštićenog pejzaža "Konjuh" i dalje dominira šumsko zemljište, dok ostale namjene zauzimaju veoma mali dio ovog iskonskog prirodnog područja. Pod šumskim zemljištem se podrazumijeva ono na kojem postoje šume, i koje se u katastru vodi kao takvo. Šume predstavljaju jedan od osnovnih razvojnih resursa ovog područja.

Poljoprivredne površine (livade i pašnjaci), naročito one koje se nalaze u višim dijelovima ovog područja, predstavljaju poseban predmet zaštite, jer su se na pojedinim dijelovima zadržali ostaci autohtonih zajednica koji karakterišu izvorne biotope ovog područja.

Pod građevinskim zemljištem, u smislu ovog Plana, podrazumijevaju se sve površine i parcele namijenjene za izgradnju objekata (stambenih, sportsko-rekreativnih, turističko-ugostiteljskih, društvenih i dr.), kao i pripadajuće saobraćajne površine.

U ukupnom bilansu, vodne površine zauzimaju mali dio područja.

Na cjelokupnom području Zaštićenog pejzaž "Konjuh", ovim Planom su utvrđene tri zone zaštite, za koje su propisani posebni režimi korištenja.

U narednoj tabeli su prikazane utvrđene površine po pojedinim zonama zaštite.

Tabela br. 22, Površine zona zaštite

ZONA ZAŠTITE	Planirana površina (ha)	%
Prva zaštićena zona - Zona A	2503.39	30.76
Druga zaštićena zona - Zona B	5085.62	62.48
Treća zaštićena zona - Zona C	550.76	6.77
UKUPNO	**8139.77**	**100.00**

25. PROSTORNO URBANISTIČKI POKAZATELJI

- Ukupna površina Plana iznosi 8139,77 ha (81,40 km2)
- Planski bilansi površina po namjeni, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", iznose:

Tabela br. 23, Bilansi korištenja prostora

Naziv	ha	%
Šumsko zemljište	7908.29	97.16
Poljoprivredno zemljište	59.28	0.73
Građevinsko zemljište	84.58	1.04
Rekreativne površine	48.92	0.60
Vodene površine	31.22	0.38
Ostalo zemljište	7.48	0.09
UKUPNO	**8139.77**	**100.00**

- Planom se utvrđuje i ekspoatacono polje magnezita sa površinom od 28.36 ha.
- Ukupna dužina saobraćajnica, utvrđena ovim Planom, na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", iznosi 63,47 km.
- Planira se zapošljavanje oko 370 radnika u zavisnosti od samog razvoja Zaštićenog pejzaža “Konjuh”

III PROJEKCIJA RAZVOJA PROSTORNIH SISTEMA

Prostorni sistem je sistem fizičkih struktura, koje su nastale kao rezultat prostornog razmještaja i organizacije privrednih, društvenih i drugih djelatnosti[13]. Prema Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja[14] projekcija razvoja određenog prostornog sistema konkretizira koncept prostornog razvoja za određeni prostorni sistem i daje smjernice za prostorni razvoj užeg područja.

1. OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA NASELJA

Prostor Zaštićenog pejzaža u kontekstu naselja odnosno urbanih područja obuhvata dio naselja Brateljevići (grafički prilozi br. 2, 3, 14, 18 i 20). Preostali dio Plana čini vanurbano područje sa najviše zastupljenim šumskim zemljištem.

Osnovni princip prostorne organizacije Zaštićenog pejzaža je unapređenje dijela urbanog područja naselja Brateljevići, dijelova naselja Višća Gornja i Repnik, definisanje zona stanovanja van ovih područja (vikend zona) kao i razvoj dva turistička centra - zone: Zlača na sjeveru i Muška voda na jugu predmetnog obuhvata, kao nosilaca organizovane turističke ponude. Unutar ovih zona definisano je građevinsko zemljište sa namjenama stanovanja, društvene infrastrukture, turizma, sporta i rekreacije. Posebnu turističku ponudu ovih centara činit će i uključivanje okolnih sela sa svojim programima. Izgradnja planirane dionice lokalnog puta treba da integriše ove cjeline u jedinstven sistem, kako bi planirani sadržaji bili dostupni svim korisnicima i kako bi se smanjile prostorno vremenske distance. Takođe, povezivanje turističkih centara je neophodno i sa aspekta jedinstvenog uređenja, funkcionisanja i organizacije prostora, s obzirom da je u postojećem stanju on prirodno i fizički razdvojen.

Razvijanjem turističkih centara formirala bi se turistička osovina i punktovi koji bi podsticali razvoj okolnih naselja. Planirani turistički centri povezani su međusobno, ali i sa drugim atraktivnim lokalitetima na teritoriji Zaštićenog pejzaža kao i sa naseljima u okolini, putevima, žičarom-gondolom, sistemom pješačkih, izletničkih, biciklističkih staza i dr. Umrežavanje prema modelu teritorijalne i funkcionalne povezanosti potrebno je ostvariti i putem zajedničkih programa razvoja i jedinstvene, ali raznolike turističke ponude.

U okvirima Prostornog plana ne možemo govoriti o strukturalnom preobražaju fizičke strukture okolnih naselja čiji stanovnici kao primarni korisnici gravitiraju prostoru Zaštićenog pejzaža. Preobražaj će se odnositi prije svega na privredni aspekt, jer će se ostvarivanjem planskih opredjeljenja stvoriti mogućnost otvaranja brojnih i raznovrsnih radnih mjesta u sektorima turizma, ugostiteljstva, poljoprivrede, zanatstva, domaće radinosti i sl. To će dalje kao povratnu pozitivnu posljedicu imati uticaj na proces urbanizacije i podizanje urbanog standarda okolnih naselja na viši nivo.

1.1. Smjernice za razvoj naselja i drugih lokaliteta i zona

Prostorni razvoj dijela urbanog područja naselja Brateljevići sa smjernicama razvoja

Osnova prostornog razvoja dijela urbanog područja naselja Brateljevići bazirana je na prisustvu stalno nastanjenog stanovništva koje može da uzme učešća u svim planiranim aktivnostima, a da u svojim objektima pruži smještaj i druge turističko-ugostiteljske usluge.

Dio urbanog područja naselja Brateljevići se nalazi u obuhvatu prostorne cjeline za koje se utvrđuje izrada detaljnog planskog dokumenta - regulacionog plana (u površini od 22,84 ha), koji će dati preciznije odrednice u pogledu intervencija u prostoru, detaljnih urbanističko-tehničkih uslova izgradnje i uređenja građevinskog zemljišta (grafički prilozi br. 14, 16 i 18). Okvirne smjernice za uređenje i upotrebu ovih naselja date su poglavlju **II.8.1,** a sažete su u sljedećem:

[13] Prostorni plan za područje Tuzlanskog kantona 2005.-2025., JU Zavod za urbanizam Tuzla, Tuzla 2008.
[14] Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja, Službene novine Federacije BiH, br 63, od 12.11.2004.godine

- **Novu stambenu izgradnju** usmjeravati na neizgrađene i atraktivne lokacije u okviru definisane zone građevinskog zemljišta namijenjenog stanovanju;
- Osim objekata stanovanja u okvirima definisanih zona moguće je graditi i **pomoćne objekte** za potrebe lokalnog stanovništva;
- Podsticati **uvođenje društvenih sadržaja, kao i privrednih djelatnost**i tipa turizma (pansioni, smještaj i ugostiteljske usluge u seoskim domaćinstvima i sl.), poljoprivrede i stočarstva (prehrambeni proizvodi karakteristični za područje Konjuha, med, sirevi i namazi, suhomesnati proizvodi, proizvodnja organske hrane za potrebe ponude ugostiteljskih objekata na području Zaštićenog pejzaža), zanatskih radionica (izrada suvenira, manjih komada namještaja, nakita, odjevnih predmeta i sl.), trgovine i sl. u stambene zone;
- **Nove objekte graditi, a postojeće rekonstruisati i adaptirati** na ekološki prihvatljiv način izgradnje i korištenja energije, te primjenu tradicionalnih građevinskih materijala (kamen, opeka, drvo...). Naročitu pažnju posvetiti uklapanju objekata u prirodno seosko okruženje;
- U okviru definisanih stambenih zona nalaze se i **poljoprivredne površine** (voćnjaci, njive i okućnice) namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji za sopstvene potrebe ili namijenjene prodaji;
- Podsticati **unapređenje kvaliteta stanovanja** stvaranjem kvalitetnih ambijentalnih cjelina (komunalnim opremanjem i regulisanjem javnog uličnog prostora, uređivanjem parcela, poštovanjem autohtone arhitekture objekata, korištenjem prirodnih materijala, smanjenjem izgrađenosti, te definisanjem uslova ograđivanja objekata i sl.) i povećanjem stepena infrastrukturne opremljenosti (asfaltiranjem ulica i izgradnjom trotoara, izgradnjom kanalizacije i rasvjete, organizovanim odvoženjem otpada i sl.);

Detaljne smjernice :

- Nove objekte graditi, a postojeće rekonstruisati i adaptirati na osnovu **urbanističke dokumentacije** uz definisanje urbanističko-tehničkih uslova po najvišim standardima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora;
- U okviru navedenih građevinskih površina može se izdavati dokument - **urbanistička saglasnost** za izgradnju novih, kao i dogradnju, nadogradnju ili rekonstrukciju postojećih objekata za potrebe stanovanja, pomoćne objekte ili objekte druge namjene (turizam, ugostiteljstvo, poslovanje i dr.);
- Osim namjene stanovanja u definisanim zonama građevinskog zemljišta moguće je formirati i sadržaje sa namjenama iz sektora poslovanja, zanatstva, turizma, uslužnih djelatnosti i sl. a koje treba da su u skladu sa principima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora, opštim i minimalnim uslovima propisanim za vrstu objekata, kao i uslovima za kategoriju objekata u skladu sa važećim pravilnicima i to:
  - **objekti u kojima se pružaju usluge u domaćinstvu** (soba, apartman, studio apartman, kuća za odmor, kamp i dr.),
  - **objekti u kojima se pružaju usluge u seljačkom domaćinstvu** (vinotočje/kušaonica, izletište, soba, apartman, kamp i dr.),
  - **ugostiteljski objekti iz grupe „hoteli“:** pansion i dr.
  - **ugostiteljski objekti iz grupe „restorani“:** restoran, gostionica, zdravljak, zalogajnica, aščinica, ćevabdžinica i dr.
  - **ugostiteljski objekti iz skupine „barovi“:** kafana, bosanska kafana, krčma, klet i dr.
- Objekti u osnovi trebaju biti manjih dimenzija, odnosno raščlanjenih gabarita, ukoliko se radi o većoj izgrađenosti zemljišta, sa obaveznim kosim krovovima;
- Spratnost objekata se ograničava na maksimalno dvije etaže iznad terena (prizemlje i sprat/potkrovlje) uz dozvoljavanje formiranja podrumske ili suterenske etaže tamo gdje to uslovi terena dozvoljavaju. U izuzetnim slučajevima moguće je formirati iznad etaže sprata i etažu potkrovlja, ako se ono ne ističe u izgledu objekta ili ako se radi o objektima namijenjenim smještaju i pružanju drugih vidova usluga korisnicima prostora;
- Obrada fasade je malter svjetlijih nijansi toplih boja, opeka, kamen i drvo;

- Krovni pokrivač treba da je od takvog materijala, tekstura i boje koji neće narušavati prirodni ambijent i okruženje. Preporučuje se upotreba tradicionalnih prirodnih materijala, naročito ako se radi o objektima sa elementima lokalnih arhitektonskih obilježja ili objektima koji svojim namjenama treba da upotpune turističko-ugostiteljsku ponudu Zaštićenog pejzaža;
- Objekti se na građevinskoj parceli mogu postavljati isključivo kao slobodnostojeći ukoliko se regulacionim planovima ili urbanističkim projektima ne utvrde posebni pojedinačni uslovi;
- Zahtjeve za parkiranjem obavezno rješavati na pripadajućoj parceli;
- Objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge (smještaj, usluge hrane i pića) treba da ispunjavaju opšte i minimalne uslove za vrstu, kao i uslove za kategoriju objekata, a između ostalog:
  - Objekat mora stalno raspolagati dovoljnim količinama zdravstveno ispravne vode za piće koja se osigurava priključkom na javni vodovod, a gdje javni vodovod ne postoji, to se mora osigurati na drugi propisani način;
  - Objekat mora biti priključen na javnu električnu mrežu ili na drugi odgovarajući način biti snabdjeven električnom energijom;
  - Objekat mora imati osiguranu telefonsku vezu (fiksnu ili mobilnu);
  - U svim prostorijama objekta u kojima borave gosti mora biti osiguran odgovarajući način grijanja prostorija s temperaturom najmanje 18,5°C, uz mogućnost prozračivanja;
  - Komunalni i ostali otpad mora se redovito odstranjivati iz objekta,
  - Odvodnja otpadnih voda iz objekta mora se osigurati priključkom objekta na javnu kanalizacijsku mrežu, a gdje te mogućnosti nema to se mora osigurati na drugi propisan način.
- Najmanja udaljenost objekta od granice građevinske parcele je 3,0 m;
- Minimalna širina građevinske parcele prema pristupnoj saobraćajnici je 15,0 m;
- Uslovi definisani za izgradnju stambenih objekata važe i za pomoćne objekte.

Prostorni razvoj zona stanovanja-vikend zona sa smjernicama razvoja

Zone stanovanja – vikend zone V1 i V2 planirane su u skladu sa principima koncentracije izgradnje uz već postojeće objekte, korištenja postojećih trasa pristupnih puteva kako ne bi došlo do dodatne promjene namjene zemljišta, kao i vezivanja na postojeću infrastrukturnu opremu - saobraćajnice, električna energija i sl. (grafički prilozi br. 14,15 i 18).

Okvirne smjernice za uređenje i upotrebu ove zone date su poglavlju **II.8.1.**

- Detaljni uslovi za izgradnju objekata i uređenje i korištenje zemljišta u okviru lokaliteta Brateljevići, koji se odnose na oblikovanje, materijalizaciju i infrastrukturnu opremljenost, važe i za objekte vikend zona, s tim da bruto građevinska površina objekata u osnovi može iznositi maksimalno 100 m^2, a spratnost maksimalno P+1/Pk;
- Veličina parcele za vikend objekte iznosi oko 1.000 m^2;
- Osim namjene stanovanja u definisanim vikend zonama moguće je formirati i sadržaje sa namjenama iz sektora turizma i ugostiteljstva, a koje treba da su u skladu sa principima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora, općim i minimalnim uslovima propisanim za vrstu objekata, kao i uslovima za kategoriju objekata u skladu sa važećim pravilnicima i to ugostiteljski objekti iz grupe hoteli: **pansion**;
  - U okviru zona V1 i V2 planirati minimalno po jedan pansion sa minimalno 20 ležajeva;
- Za objekte koji pružaju ugostiteljske usluge (smještaj u **sobama ili apartmanima**) važe opći i minimalni uslovi definisani pravilnikom o pružanju ugostiteljskih usluga u domaćinstvu, kao i uslovima za kategorizaciju ovih objekata;
- Zahtjeve za parkiranjem je obavezno rješavati na pripadajućoj parceli;
- U zoni V1 planirati oko 40 vikend objekata, a u zoni V2 oko 30; Od ukupnog broja vikend objekata procjenjuje se da će se za iznajmljivanje u turističke svrhe koristiti 30%.

Prostorni razvoj lokaliteta Zlača sa smjernicama razvoja

Lokalitet Zlača sa svojim postojećim i planiranim sadržajima treba da predstavlja okosnicu razvoja turizma na sjevernom dijelu obuhvata Plana (grafički prilozi br. 14, 17 i 18). Planiran je kao centar za zimski, zdravstveni, boravišni, izletnički, vikend, sportsko-rekreativni, naučno-obrazovni turizam s obzirom da posjeduje prostorne uslove za planski definisano širenje i izgradnju, pod uslovom poštovanja uslova zaštite prirode i infrastrukturnog opremanja. Povezivanjem sa centrom na lokalitetima Muška voda i Brateljevići, ali i sa okolnim naseljima sa svojim programima stvaraju se mogućnosti za atraktivno i aktivno uključivanje Zaštićenog pejzaža na dešavanja na savremenom turističkom tržištu. Naglasak se stavlja na neophodnost drumskog povezivanja, ali treba potencirati i razvijati umrežavanje žičarama, kao i sistemom pješačkih, izletničkih, biciklističkih staza i dr.

Osim sadržaja iz sektora turizma i ugostiteljstva na lokalitetu Zlača planirani su i sadržaji stanovanja, društvenih djelatnosti, sporta i rekreacije, kao i saobraćajne i druge infrastrukture. Parkirališta za posjetioce Zaštićenog pejzaža predviđena su u okviru turističko-ugostiteljskih objekata odnosno na pripadajućim parcelama, ali i kao javni parkinzi od kojih se organizovanim prevozom (minibusevi, kombi-vozila, vozići na električni pogon ili neki drugi ekološki prihvatljiv vid pogona) nastavlja kretanje prema turističkim, sportsko-rekreativnim, prirodnim ili kulturno-historijskim atraktivnim lokalitetima - "park and ride" parkirališta.

Lokalitet Zlača se nalazi u obuhvatu prostornih cjelina za koje se utvrđuje izrada detaljnog planskog dokumenta - regulacionog plana, (u površini od 75,94 ha) koji će dati preciznije odrednice u pogledu intervencija u prostoru, detaljne namjene površina, detaljnih urbanističko-tehničkih uslova izgradnje i uređenja građevinskog zemljišta. Okvirne smjernice za uređenje i upotrebu ovog lokaliteta date su poglavlju **II.8.1. i II.18.** koje su sažete u sljedećem:

- **Nove stambene objekte** graditi u okviru definisane zone građevinskog zemljišta namijenjenog stanovanju;
- Ponudu smještaja upotpuniti izgradnjom **hotela** minimalno srednje (***) kategorije i kapaciteta 100 ležaja i individualnih i dvojnih smještajnih jedinica (tipa **bungalova**);
- Ponudu **hotela Zlača** upotpuniti izgradnjom otvorenog **bazena** u neposrednom okruženju hotela, sa njegove zapadne strane;
- **Rekonstrukciju objekta na lokalitetu Grab potok** izvršiti u skladu sa važećim pravilnicima i propisanim normama, a za potrebe hotelskog smještaja;
- **Rekonstrukcija i dogradnja objekta Vile Sensi** prema potrebama i u skladu sa raspoloživim prostornim i infrastrukturnim kapacitetima;
- Obezbijediti adekvatno infrastrukturno opremanje **kampa** sa 50 kamp-mjesta, kao i sa svim sadržajima propisanim važećim pravilnicima;
- **Izgradnju Konjičkog kluba** izvršiti u skladu sa važećim pravilnicima i propisanim normama, a za potrebe smještaja konja i opreme, kao i za odvijanje treninga na otvorenom i u zatvorenom prostoru;
- Uređenje staza za sportske i ekstremne adrenalinske aktivnosti u okviru **avanturističkog parka** na jednom od šumskih lokaliteta jugozapadno od hotela Zlača izvesti sa naglaskom na zaštitu prirode i životne sredine, kao i bezbjednosti i zaštite zdravlja;
- Prilikom izgradnje pruge **tradicionalnog „Ćire“** posebnu pažnju posvetiti zaštiti životne sredine;
- **Otvorene rekreativne površine** skladno uklopiti u postojeću konfiguraciju terena;
- **Ulazne punktove** opremiti sadržajima za potrebe prezentacije prirodnih i kulturnih vrijednosti.

U daljem tekstu date su detaljne smjernice za projektovanje i izgradnju objekata planiranih na lokalitetu Zlača:

- Novu **stambenu izgradnju** usmjeravati na neizgrađene parcele u okviru definisane zone građevinskog zemljišta namijenjenog stanovanju;
    - S obzirom da su u okviru stambenih zona uključene i poljoprivredne površine (bašte, okućnice i sl.) površine parcela su nešto veće i iznose oko 2.500 m^2;

- Osim objekata stanovanja u okvirima definisanih zona moguće je graditi i pomoćne objekte za potrebe lokalnog stanovništva;
- Podsticati uvođenje **društvenih sadržaja, kao i privrednih djelatnosti** tipa turizma (pansioni, smještaj i ugostiteljske usluge u seoskim domaćinstvima i sl.), poljoprivrede i stočarstva (prehrambeni proizvodi karakteristični za područje Konjuha, med, sirevi i namazi, suhomesnati proizvodi, proizvodnja organske hrane za potrebe ponude ugostiteljskih objekata na području Zaštićenog pejzaža), zanatskih radionica (izrada suvenira, manjih komada namještaja, nakita, odjevnih predmeta i sl.), trgovine i sl.;
- Detaljni uslovi za izgradnju objekata, uređenja i korištenja zemljišta u okviru lokaliteta Brateljevići, važe i za stambene objekte na lokalitetu Zlača;

- **Novi hotel** na sjevernom dijelu lokaliteta Zlača projektovati i graditi na osnovu urbanističke dokumentacije sa precizno definisanim urbanističko-tehničkim uslovima po najvišim standardima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora. Urbanističko-tehničke uslove definisati u skladu sa Pravilnikom o razvrstavanju, minimalnim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Hoteli, kao i Uslova za kategorizaciju Hotela-novi objekat, za vrstu objekta Hotel i kategoriju minimalno 3*, i okvirnog kapaciteta 100 ležajeva sa naglasnom na skladno uklapanja objekta u prirodno okruženje.
  - Veličina građevinske parcele mora biti tolika da se ispune potrebni uslovi za odgovarajuću kategoriju smještaja (propisane veličine soba i ostalih prostorija, odgovarajući propisani sadržaji i usluge, uključujući i sportsko-rekreativne i zabavne) kao i za obezbjeđenje parkiranja i garažiranja vozila korisnika i zaposlenih;
  - Objekat treba da je raščlanjenih gabarita i volumena koji se izgledom neće nametati u ambijentu Zaštićenog pejzaža;
  - Najveća dozvoljena visina objekta (sljeme kosog krova) ne smije biti veća od 16,0 m. Krov treba da je kosi;
  - Ograđivanje objekta se u principu ne preporučuje, već objekat zajedno sa parternim uređenjem treba da bude integrisan u jedinstvenu cjelinu sa susjednim objektima javne namjene, njihovim hortikulturnim i parternim uređenjem, te javnim načinom korištenja zemljišta;
  - Oblikovne karakteristike i upotrebljeni materijali treba da doprinesu kvalitetu ambijenta Zaštićenog pejzaža, njegovoj prepoznatljivosti i jedinstvenosti;
  - Osim toga potrebno je obezbijediti potpuni komfor smještaja i pratećih usluga;
  - Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i ekološki prihvatljivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućavaju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;
  - Kod spoljašnje obrade zidova (fasada) i krova koristiti lokalne prirodne materijale: kamen (podrumski, suterenski dijelovi objekta i sokl), drvo (oblaganje zidova), malterisane površine bojiti u svjetlije nijanse toplih boja;
  - Betoniranje, asfaltiranje i popločavanje svesti na minimum korištenjem saćastih raster elemenata za parkiranje, granitnih kocki, kamenih ploča i sl.
  - Kod ozelenjavanja prostora i hortikulturnog uređenja maksimalno koristiti tradicionalni sklop i način uređenja parcele.
- Individualne i dvojne smještajne jedinice (tipa **bungalova**) projektovati i graditi u skladu sa principima zaštite i skladnog uklapanja u prirodno okruženje;
  - Pozicionirati ih zapadno od postojećeg hotela Zlača;
  - Materijalizaciju objekata ograničiti na upotrebu prirodnih materijala: kamen, drvo, opeka;
  - Maksimalna spratnost objekata je dvije etaže iznad zemlje, odnosno P+Potk,
  - Okvirni broj smještajnih jedinica na predmetnom lokalitetu iznosi 15, sa kapacitetom od 4-8 posjetilaca (što ukupno iznosi 60-120 ležajeva);

  - Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i ekološki prihvatljivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućavaju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;
- Prilikom izgradnje pruge **tradicionalnog „Ćire“** posebnu pažnju posvetiti zaštiti životne sredine. To podrazumijeva da, u skladu sa odredbama zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom „Konjuh“, lokomotiva kao pogon koristi energiju koja može zadovoljiti uslove zaštite propisane zakonom, a koja će svojim izgledom biti dostojna replika nekadašnje parnjače. Šine trasirati, a stajališta pozicionirati tako da ne remete normalno odvijanje ostalih aktivnosti u Zaštićenom pejzažu (stanovanje, rekreacija i sl.);
- **Otvorene rekreativne površine** (tereni za fudbal, tenis, odbojku, rukomet, košarku i sl. kao i staze za jahanje, sanjkanje, trim staze) skladno uklopiti u postojeću konfiguraciju terena, sa što manjim intervencijama u smislu sječe drveća, nasipanja i zasijecanja terena i sl;
  - U slučaju potrebe ograđivanja pojedinih rekreativnih cjelina potrebno je posebnim uslovima definisati vrste, minimalne visine i načine ograđivanja (stabla, zelenilo i sl.);
  - Najveća dozvoljena visina opreme koja se postavlja za sportsko-rekreativne i zabavne aktivnosti je 18,0 m;
  - Materijalizaciju terena i staza odrediti u zavisnosti od lokacije i namjene. Preporučuje se upotreba prirodnih materijala: drveni elementi, malč od kore i drveta, kameni agregati-krupni i sitniji, obluci, rizla raznih granulacija i boja, mljevena opeka, zemljana, travnata podloga itd.
- **Na ulaznom punktu** u prostor Zaštićenog pejzaža postaviti adekvatne oznake (table) sa osnovnim informacijama o teritoriji Zaštićenog pejzaža, naplatne kućice i info-pultove na kojima se mogu dobiti potrebne informacije o turističko-ugostiteljskoj ponudi i atraktivnim lokalitetima na prostoru Zaštićenog pejzaža, informacije o pozicijama parking prostora, promotivni materijal i sl.
  - U skladu sa odredbama Zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom „Konjuh“ vršiti kontrolu kretanja motornih vozila;
  - Veličinu informativnih tabli i putokaza ograničiti na 4,0 m^2;
- Sadržaje **društvene infrastrukture** (obrazovanje, trgovina i kultura, bioskop, ispostava banke, pošte, ambulante, muzej i sl.) pozicionirati unutar postojećih ili izgradnjom novih objekata;
  - U slučajevima izgradnje samostalnih objekata potrebno je da oni budu manjih dimenzija ili raščlanjenih gabarita ukoliko se radi o većoj izgrađenosti tla, maksimalne spratnosti prizemlje i sprat ili potkrovlje;
  - Otvorene bine ili amfiteatre namijenjene okupljanju većeg broja posjetilaca u svrhu prezentacija lokalnih dostignuća, održavanja priredbi, koncerata, festivala, predavanja i sl. takođe planirati u okviru prostora namijenjenog društvenim djelatnostima;
  - Uslovi oblikovanja, materijalizacije i infrastrukturnog opremanja definisani za objekat novog hotela važe i za objekte društvenih sadržaja u slučajevima kada se rade individualni objekti, s tim da se spratnost ograničava na P+1/Potk (maksimalno dvije nadzemne etaže);
- **Kamp** predviđen na sjevernom dijelu lokaliteta Zlača projektovati i graditi na osnovu urbanističke dokumentacije sa precizno definisanim urbanističko-tehničkim uslovima po najvišim standardima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora. Urbanističko-tehničke uslove definisati u skladu sa Pravilnikom o razvrstavanju, minimalnim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata Kampova iz skupine "Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj";
  - **Kamp** je objekt u kojem se gostima pružaju usluge: kampiranja (smještaja na uređenom prostoru na otvorenom - na kamp mjestu i/ili kamp parceli), smještaja u građevinama (u kućicama u kampu, bungalovima i sl.), druge ugostiteljske usluge, ostale usluge u funkciji turističke potrošnje, te mogućnost bavljenja sportom i/ili drugim oblicima rekreacije na prostoru na otvorenom u Kampu ili u blizini Kampa;
  - Kapacitet Kampa treba da je minimalno 50 smještajnih jedinica (što iznosi 150 korisnika);

- U Kampu se mogu nalaziti i ugostiteljski objekti za pripremu i usluživanje pića, napitaka i hrane, trgovački i slični objekti u funkciji turističke potrošnje (iznajmljivanje pokretne opreme za kampiranje: stolova, stolica, vreća za spavanje, šatora, kamp prikolica (kamp kućica, karavan), pokretnih kućica (mobilhome), autodrom (kamper) i sl.
- Kamp treba da zadovoljava sve opšte minimalne uslove, a naročito one koji se odnose na saobraćajnu povezanost, snabdijevanje vodom i odvodnju otpadnih voda, upravljanje otpadom, snabdijevanje električnom energijom, telefonski priključak, zaštitu zdravlja, sanitarne elemente i sl.
- Na prostoru Kampa mogu se nalaziti i trgovački objekti u funkciji turističke potrošnje, koji su organizirani, ustrojeni i/ili posluju u skladu sa posebnim propisima.

Prostorni razvoj lokaliteta Muška voda sa smjernicama razvoja

Lokalitet Muška voda sa svojim postojećim i planiranim sadržajima treba da predstavlja prioritetnu lokaciju za razvoj turizma u središnjem dijelu obuhvata Plana (grafički prilozi br. 14, 15 i 18). Planiran je kao centar za zimski, zdravstveni, boravišni, izletnički, vikend, sportsko-rekreativni, naučno-obrazovni turizam s obzirom da posjeduje prostorne uslove za planski definisano širenje i izgradnju, pod uslovom poštovanja uslova zaštite prirode i infrastrukturnog opremanja. Umrežavanjem u smislu funkcionalne i teritorijalne povezanosti sa centrom na lokalitetu Zlača i Brateljevićima, ali i sa okolnim naseljima stvaraju se mogućnosti za uključivanje Zaštićenog pejzaža na dešavanja na savremenom turističkom tržištu, ali i uslovi za razvoj okolnih naselja. Naglasak se stavlja na neophodnost drumskog povezivanja, ali treba potencirati i razvijati umrežavanje žičarama, kao i sistemom pješačkih, izletničkih, biciklističkih staza i dr.

Parkirališta za posjetioce Zaštićenog pejzaža predviđena su u okviru turističko-ugostiteljskih objekata odnosno na pripadajućim parcelama, ali i u vidu javnih parkinga od kojih se organizovanim prevozom (minibusevi, kombi-vozila, vozići na električni pogon ili neki drugi ekološko prihvatljiv vid pogona) nastavlja kretanje prema turističkim, sportsko-rekreativnim, prirodnim ili kulturno-historijskim atraktivnim lokalitetima - "park and ride" parkirališta.

Lokalitet Muška voda se nalazi u obuhvatu prostornih cjelina za koje se utvrđuje izrada detaljnog planskog dokumenta - regulacionog plana (u površini od 31,69 ha), koji će dati preciznije odrednice u pogledu intervencija u prostoru, detaljnih urbanističko-tehničkih uslova izgradnje i uređenja građevinskog zemljišta. U okviru definisanog obuhvata nalazi se i vikend zona (V2) pozicionirana sjeverno od hotela Muška voda. Okvirne smjernice za uređenje i upotrebu ovog lokaliteta date su poglavlju **II.8.1. i II.18,** a sažete su u sljedećem:

- Planiranu dogradnju, modernizaciju i rekonstrukciju postojećeg **hotela Muška voda** uraditi za potrebe omladinskog hostela;
- Ponudu smještaja upotpuniti izgradnjom **hotela** viših (**** ili *****) kategorija i kapaciteta 200 ležaja, kao i individualnih i dvojnih smještajnih jedinica (tipa **bungalova**);
- **Otvorene rekreativne površine** skladno uklopiti u postojeću konfiguraciju terena.

U daljem tekstu date su detaljne smjernice za projektovanje i izgradnju objekata planiranih na lokalitetu Muška voda:

- Planiranu dogradnju, modernizaciju i rekonstrukciju postojećeg **hotela Muška voda** uraditi za potrebe omladinskog hostela;
  - Hostel je objekt u kojem se pretežito mlađim gostima pružaju usluge smještaja, a mogu se pružati i usluge prehrane, pića i napitaka;
  - U skladu sa prethodno navedenim hostel na lokalitetu Muška voda biće namijenjen smještaju omladine, učenika, studenata u toku odvijanja školskih programa (ekskurzije, škole u prirodi, studentski istraživački programi i sl.), ali i za omladinsku turističku ponudu u ljetnjem i zimskom periodu, ljetne škole, radionice i sl.
  - U okviru njega osim smještajnih kapaciteta predvidjeti nekoliko učionica koje se mogu spojiti u veću salu za predavanja, te prostor za predavanja i manifestacije na otvorenom;

- Dogradnja hotela predviđa se zapadne strane postojećeg. Na taj način bi se postojeći kapaciteti sa 36 ležaja povećali na okvirno 65 – 90;
- Najveća dozvoljena visina objekta (sljeme kosog krova) ne smije biti veća od 16,0 m. Krov treba da je kosi;
- Pri rekonstrukciji, izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i ekološki prihvatljivih izvora energije.

- Individualne i dvojne smještajne jedinice (tipa **bungalova**) projektovati i graditi u skladu sa principima zaštite i skladnog uklapanja u prirodno okruženje;
  - Pozicionirati ih zapadno od postojećeg hotela Muška voda;
  - Materijalizaciju objekata ograničiti na upotrebu prirodnih materijala: kamen, drvo, opeka;
  - Maksimalna spratnost objekata je maksimalno dvije etaže iznad zemlje, odnosno P+Pk,
  - Okvirni broj smještajnih jedinica na predmetnom lokalitetu iznosi 24 (oko 18 novih jedinica uz postojećih 6), sa kapacitetom od 4-8 posjetilaca (što ukupno iznosi 96-168 ležajeva);
  - Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i ekološki prihvatljivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućavaju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;
  - U zavisnosti od potreba bungalovi će služiti i za smještaj učenika i studenata (u periodu održavanja obrazovnih i edukacijskih programa);
- **Planirani hotel** jugozapadno od postojećeg hotela Muška voda planirati u skladu sa definisanim normama i pravilnicima za hotele viših (**** ili *****) kategorija i kapaciteta 200 ležaja. Hotel opremiti kvalitetnim i raznovrsnim sadržajima, namijenjenim "visokoplatežnim i zahtjevnijim" turistima. U svojoj ponudi hotel pored sadržaja propisanih važećim pravilnicima za određenu kategoriju (veličina soba i ostalih prostorija, sadržaju i usluge, sportsko-rekreativne i zabavne i sl.), treba da ima ponudu koja se bazira na:
  - **turizmu zdravog tijela i duha** (wellness - fitnes sala, teretana, joga, kozmetičke i medicinske usluge lica i tijela, zdrava i kontrolisana ishrana, kao i
  - **poslovnom turizmu** - sastanci, seminari, konferencije, savjetovanje, skupštine, poslovni sajmovi, određeni događaji i sl.
    - Veličina građevinske parcele mora biti tolika da se ispune potrebni uslovi za odgovarajuću kategoriju smještaja (propisane veličine soba i ostalih prostorija, odgovarajući propisani sadržaji i usluge, uključujući i sportsko-rekreativne i zabavne) kao i za obezbjeđenje parkiranja i garažiranja vozila korisnika i zaposlenih;
    - Objekat treba da je raščlanjenih gabarita i volumena koji se izgledom neće nametati u ambijentu Zaštićenog pejzaža;
    - Najveća dozvoljena visina objekta (sljeme kosog krova) ne smije biti veća od 18,0 m. Krov treba da je kosi;
    - Ograđivanje objekta se u principu ne preporučuje, već objekat zajedno sa parternim uređenjem treba da bude integrisan u jedinstvenu cjelinu sa susjednim objektima javne namjene, njihovim hortikulturnim i parternim uređenjem, te javnim načinom korištenja zemljišta;
    - Oblikovne karakteristike i upotrebljeni materijali treba da doprinesu kvalitetu ambijenta Zaštićenog pejzaža, njegovoj prepoznatljivosti i jedinstvenosti;
    - Osim toga potrebno je obezbijediti potpuni komfor smještaja i pratećih usluga;
    - Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i održivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućuju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;

- Kod spoljašnje obrade zidova (fasada) i krova koristiti lokalne prirodne materijale: kamen (podrumski, suterenski dijelovi objekta i sokl), drvo (oblaganje zidova), malterisane površine bojiti u svjetlije nijanse toplih boja;
- Betoniranje, asfaltiranje i popločavanje svesti na minimum korištenjem saćastih raster elemenata za parkiranje, granitnih kocki, kamenih ploča i sl.
- Kod ozelenjavanja prostora i hortikulturnog uređenja maksimalno koristiti tradicionalni sklop i način uređenja parcele.
- U okviru hotela ili kao izdvojen objekat potrebno je planirati izgradnju manje sportske dvorane (hale za košarku i male sportove, bazen, trim sale, fitnes sale, teretane i dr.);
- U slučaju da se dvorana izvodi kao zaseban objekat neophodno je naročitu pažnju posvetiti skladnom uklapanju objekta u prirodno okruženje uz upotrebu adekvatnih materijala kao i poštovanje principa energetske efikasnosti;

- Otvorene rekreativne površine (tereni za fudbal, tenis, odbojku, rukomet, košarku i sl. kao i staze za jahanje, skijanje i sanjkanje, trim staze) skladno uklopiti u postojeću konfiguraciju terena, sa što manjim intervencijama u smislu sječe drveća, nasipanja i zasijecanja terena i sl;
  - U slučaju potrebe ograđivanja pojedinih rekreativnih cjelina potrebno je posebnim uslovima definisati vrste, minimalne visine i načine ograđivanja (stabla, zelenilo i sl.);
  - Najveća dozvoljena visina opreme koja se postavlja za sportsko-rekreativne i zabavne aktivnosti je 18,0 m,
  - Materijalizaciju terena i staza odrediti u zavisnosti od lokacije i namjene. Preporučuje se upotreba prirodnih materijala: drveni elementi, malč od kore i drveta, kameni agregati-krupni i sitniji, obluci, rizla raznih granulacija i boja, mljevena opeka, zemljana, travnata podloga itd.
  - Planom se predviđa rekonstrukcija i modernizacija postojećeg „Dječjeg“ skijališta i ski-lifta;
  - Lokalitete predviđene za uređenje i opremanje novih skijališta utvrditi na osnovu analize terenskih i klimatskih mogućnosti i uz obavezno usklađivanje sa režimima zaštite.

Smjernice za razvoj Okolišnog edukacijskog centra

Izgradnja „Okolišnog edukacijskog centra Konjuh“ predviđa se na lokalitetu Krabanja (grafički prilozi br. 14 i 20). Planirati ga kao centar namijenjen za edukaciju učenika i studenata, ljubitelja prirode, lokalnog stanovništva i turista, organizovanje različitih aktivnosti i događaja, razvoj eko-turizma, promociju područja i sl. Koncept izgradnje zasniva se na upotrebi prirodnih materijala i lokalnih resursa, sa naglaskom na očuvanje i obnavljanje energije. Sadržaji koji bi bili u sastavu centra bazirali bi se na formiranju prostora sa ciljem edukacije i organizovanja radionica i škola u prirodi na temu ekologije, očuvanja prirode i održivog korištenja resursa, očuvanja biodiverziteta, te specifičnosti područja Konjuha i sl. Dodatne aktivnosti bi podrazumijevale organizovanje foto kampova, speleoloških kampova, poznavanje i upotrebu ljekovitih biljaka, uzgoj hrane na prirodan način, primjene starih zanata, posmatranje ptica, edukaciju snalaženja u divljini, a u saradnji sa planinarskim i speleološkim društvima.

- U svom sastavu Centar treba da sadrži prostore namijenjene smještaju, edukaciji i rekreaciji korisnika;
- Planirati smještajne kapacitete od oko 60 ležaja za stacionarni boravak i oko 100 restoranskih mjesta, uz obezbjeđenje osnovnih i minimalnih uslova definisanih važećim pravilnicima;
- Veličina građevinske parcele mora biti tolika da se ispune potrebni uslovi za odgovarajuću kategoriju smještaja (propisane veličine soba i ostalih prostorija, odgovarajući propisani sadržaji i usluge, uključujući i obrazovno-edukacione, sportsko-rekreativne i zabavne);
- Objekat treba da je raščlanjenih gabarita i volumena koji se izgledom neće nametati u ambijentu Zaštićenog pejzaža;
- Najveća dozvoljena visina objekta (sljeme kosog krova) ne smije biti veća od 8,0 m. Krov treba da je kosi;
- Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje

obnovljivih i ekološki prihvatljivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućavaju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;

- Kod spoljašnje obrade zidova (fasada) i krova koristiti lokalne prirodne materijale: kamen (podrumski, suterenski dijelovi objekta i sokl), drvo (oblaganje zidova), malterisane površine bojiti u svjetlije nijanse toplih boja;
- Betoniranje, asfaltiranje i popločavanje svesti na minimum korištenjem saćastih raster elemenata za parkiranje, granitnih kocki, kamenih ploča i sl.
- Kod ozelenjavanja prostora i hortikulturnog uređenja maksimalno koristiti tradicionalni sklop i način uređenja parcele.
- U neposrednom okruženju centra planirati kamp koji će sa Okolišnim edukacijskim centrom činiti funkcionalnu cjelinu;
- Kapacitet kampa je okvirno 50 kamp-mjesta – osnovnih smještajnih jedinica (što iznosi 150 kampista) namijenjenih isključivo kampiranju u prenosnoj opremi za kampiranje u posjedu kampista (šatori) ili opremi koja je iznajmljena u okviru dodatne usluge koja se pruža u okviru kampa: iznajmljivanje pokretne opreme za kampiranje: stolova, stolica, vreća za spavanje, šatora;
- Kamp treba da posjeduje potreban broj sanitarnih čvorova i prostorija uz smještajne jedinice;
- Prostorije recepcije, ugostiteljski sadržaji za usluživanje hrane, pića i napitaka, kao i ostali sadržaji mogu biti u sklopu objekta Okolišnog edukacijskog centra;
- Okolišni edukacijski centar i kamp uz centar trebaju ispunjavati opšte i minimalne uslove za vrstu, kao i uslove za kategoriju objekata, a naročito mora imati adekvatno riješeno: vodosnabdijevanje, odvodnju otpadnih voda, snabdijevanje električnom energijom, telefonski priključak, sistem upravljanja otpadom i dr.

Smjernice za razvoj planinarskih i lovačkih domova

- Planinarske i lovačke domove projektovati i graditi na osnovu urbanističke dokumentacije sa precizno definisanim urbanističko-tehničkim uslovima po najvišim standardima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora. Urbanističko-tehničke uslove definisati u skladu sa Pravilnikom o minimalnim uslovima i kategorizaciji drugih vrsta ugostiteljskih objekata za smještaj iz skupine „Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“ uz obavezno usklađivanje sa režimima zaštite;
- U skladu sa odredbama Zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom Konjuh lokacije za izgradnju ove vrste objekata planirati u okviru druge zaštićene zone - zone B (grafički prilozi br.14 i 20);
- **Planinarski dom** je objekat u kojem se gostima, u prirodnom brdsko-planinskom okruženju, pružaju usluge smještaja, a mogu se pružati i usluge prehrane, pića i napitaka, kao i usluge korištenja zasebne prostorije i/ili prostora za pripremanje jela s jednostavnom pripremom, u kojima gosti sami na svoj način i na svoju odgovornost pripremaju i konzumiraju jela, i druge usluge uobičajene u ugostiteljstvu;
- Planom se predviđa proširenje smještajnih i uslužnih kapaciteta postojećeg planinarskog doma na lokalitetu Zobik za okvirno 20 novih korisnika izgradnjom novih objekata koji će biti u funkcionalnoj vezi sa postojećim objektom i sadržajima;
- Osim postojećih planinarskih domova na lokalitetu Zobik i Javorje okvirno se planiraju dodatna dva objekta kapaciteta od po 10 ležajeva, organizovanih kao spavaonice ili sobe, a na lokalitetima u drugoj zaštićenoj zoni - zoni B u zavisnosti od potreba, prostornih mogućnosti, uslova infrastrukturnog opremanja i dr.
- **Lovački dom** je objekat u kojem se gostima, u prirodnom okruženju uz lovišta, pružaju usluge smještaja, a mogu se pružati i usluge prehrane, pića i napitaka, kao i usluge korištenja zasebne prostorije i/ili prostora za pripremanje jela s jednostavnom pripremom, u kojima gosti sami na svoj način i na svoju odgovornost pripremaju i konzumiraju jela, i druge usluge uobičajene u ugostiteljstvu;

- Osim postojećeg lovačkog doma - Javorje okvirno se planiraju dodatna dva objekta kapaciteta od po 10 ležajeva, organizovanih kao spavaonice ili sobe, a na lokalitetima u drugoj zaštićenoj zoni – zoni B u zavisnosti od potreba, prostornih mogućnosti, uslova infrastrukturnog opremanja i dr.
- Objekti u pravilu treba da su prizemne spratnosti;
- Obrada fasade je malter svjetlijih nijansi toplih boja, opeka, kamen i drvo;
- Krovni pokrivač treba da je od takvog materijala, tekstura i boje koji neće narušavati prirodni ambijent i okruženje. Ne izbjegavati tradicionalne prirodne materijale;
- Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i ekološki prihvatljivih i izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućavaju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;
- Objekti moraju ispunjavati opšte minimalne uslove, a naročito mora imati adekvatno riješeno: vodosnabdijevanje, odvodnju otpadnih voda, snabdijevanje električnom energijom, telefonski priključak, sistem upravljanja otpadom i dr.
- Planinarski i lovački domovi treba da posjeduju potreban broj sanitarnih čvorova i prostorija uz smještajne jedinice;
- Pored osnovne funkcije smještaja planinara, lovaca, istraživačkih ekipa i ostalih korisnika i pružanja usluge pripreme i služenja hrane i pića, imaju i servisni karakter (sklanjanje od nepogoda, prenoćišta u nuždi i kontrola prostora);

Smjernice za razvoj lokaliteta izletišta

Lokaliteti izletišta planiraju se unutar druge zaštićene zone - zone B, na posebno označenim i opremljenim prostorima (grafički prilozi br.14 i 20). Kao najzanimljiviji izletnički lokaliteti izdvajaju se lokaliteti Paučkog jezera, Zobika, Bebrave i dr.

- Parkiranje vozila izletnika riješiti u okviru treće zaštićene zone - zone C na pozicijama sa kojih se kraćim pješačenjem ili alternativnim prevoznim sredstvima može pristupiti do planiranih izletničkih lokaliteta;
- Prilikom postavljanja mobilijara i nadstrešnica voditi računa o primjeni materijala, koji treba da su prirodni i trajni, a mogu se graditi uz prenošenje elemenata tradicionalne, lokalne arhitekture;
- Lokalitete izletišta snabdjeti vodom za piće, kao i odgovarajućom opremom za gašenje požara (sudovi sa pijeskom i vodom i sl.)
- U zavisnosti od lokacije izletišta jasno naznačiti mjesta na kojima je dozvoljeno paljenje vatre;
- Obezbijediti adekvatne lokacije za odlaganje otpada, kao i vršiti redovno odnošenje i zbrinjavanje istog.

Smjernice za razvoj mreže staza

Planira se formiranje diferencirane mreže izletničkih staza, pješačkih, jahačkih i biciklističkih, za kretanje pješaka, zaprega (kočije), jahača i planinskih biciklista, a u funkciji prezentacije ambijentalnih, prirodnih i kulturnih vrijednosti Zaštićenog pejzaža i rekreacije (grafički prilozi br.14 i 20).

- Izletničke staze graditi kao grebenske, panoramske, dolinske, duž riječnih tokova i vezne, gdje god je to moguće na trasama postojećih poljskih i šumskih puteva i staza, kroz cijelo područje Zaštićenog pejzaža;
- Staze treba maksimalno da koriste postojeće trase, sa minimalnim zemljanim radovima i obezbijeđenom odvodnjom, kako bi se sačuvalo zemljište, reljef, ambijent i okruženje;
- Predlaže se upotreba prirodnih materijala, a u zavisnosti od lokacije i namjene staze: drveni elementi, malč od kore i drveta, kameni agregati-krupni i sitniji, obluci, rizla raznih granulacija i boja, mljevena opeka, zemljana podloga itd.
- Detaljne uslove izgradnje, podloge za staze, kao i njihova materijalizacija, njihovi profili, kao i uslovi izgradnje pratećih sadržaja definisati posebnim planskom i tehničkom dokumentacijom, a uz poštovanje uslova zaštite prirode i životne sredine;

- U zavisnosti od lokacije i namjene staze predvidjeti i postavljanje sprava za vježbanje i rekreaciju;
- Uz staze je potrebno izgraditi i postaviti:
  - table za označavanje naziva, vrste, dužine staze, kao i osnovne informacije o istoj, maksimalne površine 2 m^2;
  - odmorišta i vidikovce za predah posjetilaca i izletnika;
  - prihvatna skloništa za sklanjanje u slučaju prirodnih nepogoda sa nadstrešnicama i zaklonima za ljude i konje;
  - oprema za vezivanje konja i parkiranje zaprežnih vozila;
  - uređene prostore za piknike;
  - mobilijar u čijoj izgradnji treba da se koriste prirodni materijali (drvo, kamen i sl.);
  - korpe za otpatke;
  - ograde na stazama povećanog rizika od pada i skretanja sa staze.
- Biciklističke i druge staze koje će se graditi uz postojeće javne puteve moraju da imaju širinu najmanje od 2,5 m;
- Lokalitete predviđene za uređenje i opremanje novih skijališta utvrditi na osnovu analize terenskih i klimatskih mogućnosti i uz obavezno usklađivanje sa režimima zaštite;
- Obezbijediti adekvatne lokacije za odlaganje otpada, kao i vršiti redovno odnošenje i zbrinjavanje istog;
- Na području Zaštićenog pejzaža nisu dozvoljene aktivnosti, izgradnja objekata i postavljanje opreme kao što su: izgradnja vještačkih plaža nasipanjem pijeskom ili šljunkom, betoniranjem ili izgradnjom platoa, izgradnja i prosijecanje novih staza i puteva osim onih za koje su dobivene sve potrebne dozvole na osnovu važećih propisa i sl.

Smjernice za razvoj kampova van lokaliteta turističkih centara

- Na prostoru obuhvata Plana dozvoljava se kampovanje i boravak turista i izvan kampova i to najviše do 10 šatora ili 20 osoba istovremeno na jednoj lokaciji;
- Lokalitete pozicionirati u skladu sa prirodnim uslovima terena, pristupačnosti, ali i dostupnosti izvorištima pitke vode;
- Opremiti ih minimalnom opremom u vidu nadstrešnica i česmom sa pitkom vodom;
- Kontrolisati odlaganje otpada;
- Označiti mjesta na kojima je dozvoljeno paljenje vatre, te obezbijediti odgovarajuću opremu za gašenje požara (sudovi sa pijeskom i vodom i sl.);

Smjernice za razvoj lokaliteta Djevojačka pećina

Djevojačka pećina predstavlja jedno od najvrjednijih dobara prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa, ali i jedno od značajnih turističkih potencijala i mjesta dovišta. Nalazi se na krajnjem jugozapadnom dijelu Zaštićenog pejzaža (grafički prilozi br. 13, 14, 16 i 20). Potrebno je jedinstvenim, integralnim i kritičkim metodom pristupiti planiranju i uređenju ovog prostora, te pomiriti i uskladiti mjere zaštite nasljeđa, atraktivnost lokaliteta i potrebe izrazito velikog broja posjetilaca u periodu održavanja svečanosti „Dani Djevojačke pećine“. Za predmetni lokalitet predviđena je izrada detaljnog planskog dokumenta-urbanistički projekat u obuhvatu od oko 9 ha.

- Plansku i projektnu dokumentaciju raditi u skladu sa smjernicama i uslovima propisanim od strane nadležnog Zavoda za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa;
- Intervencije u unutrašnjosti pećine svesti na minimum:infrastrukturno opremanje-električna energija za potrebe osvjetljenja;
- Posebnu pažnju posvetiti zaštiti i prezentaciji arheoloških nalazišta;
- Vanjski prostor urediti i oplemeniti izgradnjom pristupnih staza, nadstrešnica, klupa za sjedenje, pratećeg mobilijara, kao i natkrivene bine za održavanje završne svečanosti u okviru manifestacije „Dani Djevojačke pećine“;

- U neposrednom okruženju predviđena je izgradnja vjerskog objekta;
- Cjelokupni prostor opremiti odgovarajućim brojem korpi za otpatke, te osigurati njihovo redovno održavanje i odvoženje otpada;
- Sve navedene prateće objekte raditi od prirodnih materijala: drvo, kamen i dr.
- Kapacitete za parkiranje putničkih vozila i autobusa, potrebno je organizovati najvećim dijelom u okviru okolnih naselja;
- Djelimično je parkiranje potrebno predvidjeti i na pristupima i pored lokaliteta, a prema uslovima zaštite i važećim standardima i normativima, kojima bi se određivao dozvoljeni broj korisnika i posjetilaca;
- Posebnu pažnju posvetiti omogućavanju pristupa vozilima hitne pomoći, policije i vatrogasnim vozilima;
- Za sve planirane intervencije potrebno je pribaviti mišljenje i saglasnost nadležnog Zavoda za zaštitu i korištenja kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa;

Smjernice za razvoj lokaliteta prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa

Zaštita i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa treba da se provodi u skladu sa odredbama zakona koji tretiraju predmetnu oblast. Ciljevi i osnovne mjere zaštite kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa dati su u poglavljima **I. 2.1. i II.21.**

- Sa ciljem zaštite, prezentacije, promovisanja i uključivanja brojnih evidentiranih lokaliteta prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa u turističku ponudu Zaštićenog pejzaža Planom je predviđen sistem pješačkih staza do svakog pojedinačnog lokaliteta;
- Za sve radove na i oko lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa u zoni od 100 m neophodno je pribaviti posebne smjernice, mišljenje i saglasnosti nadležnih institucija (Zavod za zaštitu i korištenju kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa Tuzlanskog kantona).
- U cilju zaštite svih prirodnih dobara, ovim Planom se predviđa izrada Stručne osnove za uspostavljanje zaštićenih područja, kojom će biti propisane precizne mjere zaštite za svako navedeno prirodno dobro, i koja predstavlja osnovu za donošenja odluka o konačnoj zaštiti.
- U skladu sa tim definisaće se mjere korištenja i uređenja.
- Za sve radove na i oko lokaliteta prirodnog nasljeđa u zoni od 100 m neophodno je pribaviti posebne smjernice, mišljenje i saglasnosti nadležnih institucija (Zavod za zaštitu i korištenju kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa Tuzlanskog kantona).

1.2. Tretman postojećih objekata van definisanih zona građevinskog zemljišta

Zatečeni objekti na prostoru prve i druge zaštićene zone - zona A i B generalno mogu imati jedan od sljedeća dva statusa:

- status legalno izgrađenih objekata i
- status bespravno izgrađenih objekata.

Legalno izgrađeni objekti

Status legalno izgrađenih objekata imaju objekti za koje njihovi vlasnici/korisnici imaju odobrenja za građenje.

Za sve objekte koji su izgrađeni ili legalizovani po odobrenju nadležnog organa do dana usvajanja Prostornog plana područja posebnih obilježja zaštićeni pejzaž Konjuh, nezavisno od toga da li su u skladu sa namjenom površina iz Prostornog plana ili ne, mogu se odobriti sljedeće intervencije:

- Tekuće održavanje;
- Sanacija;
- Dogradnja u svrhu obezbjeđenja osnovnih higijenskih uslova;

- Rekonstrukcija, nadziđivanje i dogradnja postojećih stambenih objekata unutar prve i druge zaštićene zone - zona A i B u skladu sa sljedećim urbanističko-tehničkim uslovima: BGP do 100m^2 u osnovi, maksimalna spratnosti dvije nadzemne etaže (prizemlje i sprat / potkrovlje). Pri rekonstrukciji objekata naglasak se stavlja na upotrebu tradicionalnih građevinskih materijala i skladno uklapanje objekata u prirodno zaštićeno okruženje. Obrada fasade je malter svjetlijih nijansi toplih boja, opeka, kamen i drvo. Krovni pokrivač treba da je od takvog materijala, tekstura i boje koji neće narušavati prirodni ambijent i okruženje. Ne izbjegavati tradicionalne prirodne materijale, naročito ako se radi o objektima sa elementima lokalnih arhitektonskih obilježja ili objektima koji svojim namjenama treba da upotpune turističko-ugostiteljsku ponudu Zaštićenog pejzaža;
- Konzervacija tj. radovi koji su neophodni da se spriječi propadanje nedovršene ili oštećene zgrade zbog djelovanja klimatskih uticaja;
- Izgradnja instalacija za snabdijevanje električnom energijom i instalacija i uređaja za snabdijevanje vodom i za evakuaciju i prečišćavanje otpadnih voda i drugih instalacija;
- Izgradnja neophodnih pomoćnih objekata;
- Određivanje građevinske parcele.

Bespravno izgrađeni objekti

Status bespravno izgrađenih objekata imaju objekti za koje nije izdato odobrenje za gradnju niti je njihova gradnja naknadno legalizovana. Kao bespravno izgrađeni objekti smatraju se i bespravno dograđeni ili nadzidani dijelovi legalno izgrađenog objekta, kao i radovi bespravno izvršeni u cilju rekonstrukcije ili u cilju promjene namjene zemljišta.

Bespravno izgrađene građevine mogu se legalizovati pod uslovima i na način saglasno sa ovim Prostornim planom, Zakonom o uređenju prostora i građenju Tuzlanskog kantona (Službene novine TK, br. 6/11) i Zakon o uslovima i postupku legalizacije bespravno izgrađenih građevina (Službene novine TK br. 3/06,1/07,5/08,10/11). Uslov za legalizaciju bespravno izgrađenih objekata je i dokaz o vlasništvu nad zemljištem.

U postupku legalizacije bespravno izgrađenih građevina precizno će se definisati da li postoje mogućnosti i koji su uslovi legalizacije, a u skladu sa principima prevashodnog poštovanja javnog interesa, odnosno usaglašenih interesa sa prostornim uslovima, objektima i vlasnicima koji se nalaze u susjedstvu bespravno izgrađene građevine.

1.3. Privremeni objekti

- Planom se ostavlja mogućnost postavljanja privremenih objekata samo izuzetno i sa ograničenim rokom važenja;
- Lokacija privremenog objekta, urbanističko-tehnički uslovi za projektovanje kao i drugi preduslovi odrediti će se dokumentom o lokacijskoj informaciji na osnovu uslova definisanih detaljnim planskim dokumentima;
- Privremeni objekti se obavezno grade kao montažno-demontažne ili prenosni i moraju ispunjavati minimalne tehničke uslove za djelatnosti koje se u njima namjeravaju obavljati;
- Kao privremeni objekti smatraju se i industrijski proizvedeni tipski prenosni objekti, koji se montiraju od industrijski proizvedenih elemenata: kiosci, garaže, slobodnostojeće telefonske govornice i sl.
- **Ugostiteljski objekti iz skupine „objekti jednostavnih usluga“** mogu se postavljati u iznimnim situacijama (održavanje manifestacija, koncerata i sl);

1.4. Uslovi za sprečavanje stvaranja barijera za lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima

U okviru izgradnje objekata i uređenja parternih površina neophodno je obezbijediti uslove za olakšano kretanje djece i lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima. U cilju omogućavanja kretanja

djece i lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima, dokumentima nižeg reda određuje se da je uz sve javne objekte obavezna izgradnja kosih navoza (rampi) za kretanje pomenutih lica, ali i za kretanje majki sa kolicima za malu djecu. U istom cilju, na mjestima određenim za prelaz pješaka preko ulice obavezno je umjesto ivičnjaka između trotoara i kolovoza postavljanje posebnih elemenata koji omogućavaju bezbijedan prelaz kolica.

Kod projektovanja javnih objekata obavezno je sve odgovarajuće elemente (vrata, liftovi, hodnici i sl.) prilagoditi i potrebama i uslovima kretanja djece i lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima, primjenom odgovarajućih propisa i standarda.

1.5. Smjernice za opremanje građevinskog zemljišta

Planom predviđene površine građevinskog zemljišta iznose 84,58 ha ili 1,04% od ukupne površine Plana. Od te površine, planirane površine građevinskog zemljišta namijenjene stanovanju zauzimaju 51,56 ha, društvenim djelatnostima 9,25ha, turizmu i ugostiteljstvu 22,64 ha, a sportu i rekreaciji 58,92ha, a definisana su kako u urbanim tako i u vanurbanim područjima naselja. Da bi se obezbijedio ujednačen razvoj prostora „Zaštićenog pejzaža“ potrebno je zemljišta namijenjena izgradnji opremiti kvalitetnom saobraćajnom, komunalnom i energetskom infrastrukturom.

U nastavku se daju osnovne smjernice za opremanje građevinskog zemljišta:

- Uraditi Plan izgradnje i održavanja saobraćajne infrastrukture;
- Izgradnju novih dionica saobraćajnica moguće je izvršiti i fazno;
- Planski i racionalno pristupiti rekonstrukciji i dogradnji odnosno izgradnji novih sistema vodosnabdijevanja sa ciljem stalne i kvalitetne opskrbe svih korisnika prostora dovoljnom količinom pitke vode;
- Planski i racionalno pristupiti izgradnji sistema za odvođenje i prečišćavanje kanalizacionih i otpadnih voda na sjevernom i južnom dijelu obuhvata plana;
- Planski i racionalno pristupiti rekonstrukciji postojeće i izgradnji nove mreže za stalno i kvalitetno snabdijevanje svih korisnika prostora električnom energijom, a mrežu rekonstruisati/graditi podzemno;
- Povećati fizičke kapacitete telekomunikacione infrastrukture (povećanje broja priključaka fiksne mreže, mobilne telefonije, internet korisnika, priključaka CaTV i priključaka digitalne TV);
- Ostaviti mogućnost izgradnje mreža savremenih multimedijalnih tehnologija;
- Organizovati sistem sakupljanja i odvoženja komunalnog otpada;
- Pri utvrđivanju troškova opremanja građevinskog zemljišta posebnu pažnju posvetiti utvrđivanju realnih troškova uređenja zemljišta (priprema zemljišta, izgradnja komunalnih objekata i uređaja i sl.);

2. OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA PRIVREDNE JAVNE INFRASTRUKTURE

2.1. Smjernice za razvoj saobraćajnog sistema

Kako bi se stvorili uslovi za realizaciju planskih rješenja iz Prostornog plana zaštićenog pejzaža „Konjuh“, jedan od preduslova je razvoj saobraćajnog sistema u obuhvaćenom području u skladu sa planom, kao i mreže saobraćajnice u širem području, izvan obuhvata.

Potrebno je fazno i planski pristupiti rekonstrukciji i modernizaciji postojeće mreže cesta , kao i izgradnji nove dionice lokalne ceste kojim će se povezati sjeverni i južni dio područja zaštićenog pejzaža.

Sve intervencije na rekonstrukciji i izgradnji saobraćajne mreže obaviti u skladu sa pozitivnom zakonskom regulativom i važećim standardima za građenje ovakvih cesta u specifičnim područjima. Posebnu pažnju posvetiti dimenzioniranju kolovozne konstrukcije i nosivosti objekata na cestama koji treba da prime teško saobraćajno opterećenje. Potrebno je poprečni profil ceste dimenzionirati u skladu sa intenzitetom saobraćajnog toka i zadovoljiti mogućnost dvosmjernog kretanja izgradnjom dvije saobraćajne trake, a tamo gdje to nije moguće iz opravdanih razloga (ograničenja u prostoru: klizište,erozija, zaštićene vrste drveća i rastinja i sl.) mogu se graditi ceste sa jednom saobraćajnom trakom i mimoilaznicama na sagledivim rastojanjima .

Dionicu novoplanirane lokalne ceste koja povezuje sjeverni i južni dio obuhvata projektovati isključivo sa jednom saobraćajnom trakom i mimoilaznicama na sagledivim rastojanjima i propisati režim korištenja iste samo u turističke svrhe.

Na svu cestovnu mrežu u obuhvatu, kao i nekolske staze, obavezno postaviti odgovarajuću vertikalnu signalizaciju, kao i turističku i putokaznu signalizaciju, šematske prikaze staza sa potrebnim podacima o relacijama, dužinama, nagibima, namjeni, opremi na stazi i sl.

Pri materijalizaciji staza birati prirodne i trajne materijale koji se uklapaju u ambijentalne i klimatske karakteristike područja, a da pri tom zadovoljavaju zahtjeve koji se traže od njih : otpornost na habanje, postojanost, otpornost na klizanje, laka ugradnja i zamjena i sl.

2.2. Smjernice za razvoj telekomunikacione infrastrukture

S obzirom na uticaj telekomunikacionih usluga na razvoj cjelokupnog društva, neophodno je dati važnost i razvijati ovu infrastrukturu.

Da bi prevazišli jaz u razvoju, potrebno je povećati fizičke kapacitete telekomunikacione infrastrukture, a što se ogleda u povećanju broja priključaka fiksne mreže, mobilne telefonije, internet korisnika, priključaka CaTV i priključaka digitalne TV.

Za zadovoljene potreba korisnika treba intenzivirati gradnju pristupnih, širokopojasnih mreža koje su preduslov za davanje multimedijalnih usluga koristeći razne tehnologije koje su sada u eksploataciji ili će se pojaviti kasnije.

2.3. Smjernice za razvoj energetske infrastrukture

Pri radovima na rekonstrukciji mreže 10 kV (20kV), kao i izgradnja nove potrebno je graditi podzemnu mrežu, jer se tako može mnogo bolje koristiti prostor.

Uz nadzemne elektroenergetske vodove uspostavlja se zaštitni pojas. Za postojeće i planirane dalekovode naponskog nivoa 10kV (20kV) zaštitni pojas iznosi ukupno 9m. U koridorima planiranih dalekovoda ne dozvoljava se izgradnja novih građevina. U ovom pojasu ne mogu se graditi stambene i poslovne zgrade, ni drugi objekti koji bi svojim postojanjem ili funkcioniranjem mogli štetno uticati na sigurnost dalekovoda, kao ni izvoditi drugi radovi koji bi mogli imati takav uticaj.

Zemljište u zaštitnom pojasu može se koristiti za poljoprivrednu obradu, livade, pašnjake, niske rasadnike, niske šume i sl.

Gradnja objekata, te uređenje građevinskih čestica i javnih površina moguća je unutar koridora dalekovoda ako su ispunjeni tehnički propisi iz Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona 1kV do 400kV, uz dobivenu saglasnost nadležne Elektrodistribucije.

Za izgradnju objekata van zaštitnog pojasa, ali i u njegovoj blizini, važe odgovarajuća pravila o sigurnosnoj udaljenosti i sigurnosnoj visini, horizontalnoj sigurnosnoj udaljenosti, uslovima ukrštanja sa putevima i drugim objektima linijske infrastrukture i drugim sigurnosnim mjerama.

Uslovi sigurnosne udaljenosti građevina koje se grade u koridoru dalekovoda moraju biti ispunjeni i za stanje otklona vodova dalekovoda kod punog pritiska vjetra (u bilo kom pravcu) pri temperaturi +40°C i to: za nepristupačne dijelove zgrada 3,0m (krov, dimnjak i sl.), za pristupačne dijelove zgrada 4,0m (terasa, balkon i sl.) U koridoru dalekovoda nije dozvoljena sadnja rastinja čija bi visina mogla ugroziti pogonsku sigurnost dalekovoda.

2.4. Smjernice za razvoj komunalne infrastrukture

Smjernice za razvoj sistema vodosnabdijevanja

U cilju smanjenja iskazanog deficita u raspoloživim količinama vode , a time i poboljšanja uslova snabdijevanja pitkom vodom stanovništva i privrede razmatranog područja, utvrđuju se sljedeće smjernice:

- Optimizacija postojećih izvorišta vode za piće precrpljivanjem akvifera u hidrološkom minimumu (za izvorišta Studešnica, Krabašnica i Gluha Bukovica);
- Smanjenje gubitaka i distributivnoj mreži vodovoda, što se može postići rekonstrukcijom dotrajalih dijelova mreže, saniranjem kvarova na magistralnim i distributivnim cjevovodima, zamjenom dotrajalih vodovodnih armatura i dr.
- Optimizacija postojećih lokalnih izvorišta vode za piće, do postizanja punog kapaciteta istih ili provođenje neophodnih istražnih radova u cilju definiranja optimalnog kapaciteta novih (lokalnih) izvorišta;
- Priprema dokumentacije odgovarajućeg nivoa za sistem vodosnabdijevanja određenog područja, ovisno o utvrđenom kapacitetu izvorišta;
- Realizacija planirane rekonstrukcije i dogradnje postojećeg ili izgradnja novog sistema za vodosnabdijevanje vanurbanog područja, te realizacija neophodnih tehničkih mjera zaštite izvorišta.

Smjernice za razvoj sistema kanalizacije i tretman otpadnih voda

U cilju smanjenja tereta zagađenja koji se unosi u površinske vode, odnosno poboljšanja i očuvanja kvaliteta površinskih voda, utvrđuju se smjernice za prikupljanje, odvođenje i prečišćavanje komunalnih i industrijskih otpadnih voda:

- Potrebno je razmotriti način prihvaćanja, odvođenja te optimalno prečišćavanje otpadnih voda na dva centralna postrojenja, jedno na sjevernom ulazu u obuhvat, a drugo na južnom ulazu. Oba postrojenja su kapaciteta najmanje 2000 ES;
- Po izradi odgovarajuće dokumentacije i usvajanju koncepta prihvaćanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda, svaka općina pojedinačno utvrđuje redoslijed prioriteta za realizaciju planiranih objekata;
- Za utvrđene prioritete pristupa se pripremi dokumentacije višeg nivoa, obezbjeđenju sredstava i provođenju procedure za dodjelu ugovora o nabavci, a potom i realizaciji planiranih radova;

2.5. Smjernice za upravljanje otpadom

Na predmetnom području koje je naseljeno, postaviti dovoljan broj kontejnera za selektivno sakupljanje komunalnog otpada, a zatim odvoziti u saradnji sa komunalnim preduzećem.

Redovne aktivnosti koje se moraju obavljati u objektima/kompleksima, kao i u zaštićenim zonama A i B su sljedeće:

- Otpadni materijal iz radne prakse (prodavnice, kancelarije, hotel i drugi smještajni objekti) odlagati na mjesto privremenog odlaganja u radnim prostorijama, a zatim se otpad po vrsti odlaže na odgovarajuće mjesto;
- Za odvoz komunalnog otpada nadležna su komunalna preduzeća;
- Otpadni papir i razne vrste papirne ambalaže koja nije za upotrebu, odvoziti u preduzeća za sakupljanje sekundarnih sirovina;
- Stroga zabrana odlaganja otpada u zaštićenoj zoni A;
- Zaštićene zone A i B posebno održavati urednim;
- U zoni B duž šetališnih staza postaviti stubne korpe za odlaganje otpada, redovno sakupljati i odvoziti otpad;
- Zabranjeno je nepravilno odlaganje i odbacivanje bilo kojeg otpadnog materijala u zaštićenoj zoni B i u naseljenim područjima plana;
- Svaki radnik komunalnog preduzeća dužan je odgovornim radom i ponašanjem spriječiti komunalne incidentne situacije (rasipanje otpada), a ako se incidentna situacija dogodi dužan je da istu obavezno sanira;
- Prilikom povećanja i nekontrolisane pojave otpada u periodu intenzivnijih posjeta (praznici, izleti, turističke grupe i sl.) prioritet je češće sakupljanje otpada od strane nadležne službe (komunalno preduzeće ili ekološka organizacija);
- Komunalna preduzeća dužna su da nabave svu potrebnu opremu koja služi u svrhu prikupljanja, odlaganja i odgovarajućeg odvoza otpadnog materijala kao i da daju odgovarajuća uputstva i procedure za prikupljanje, transport od mjesta nastanka do mjesta skladištenja i odlaganja;
- Svako korištenje prirode i njeno opterećenje vršiti na način koji najmanje zagađuje ili oštećuje prirodu. Zagađivači i korisnici su dužni platiti troškove, poreze, takse i dr. za zagađivanje ili korištenje prirode ili prirodnog područja za izvođenje bilo kojih aktivnosti ako one prouzrokuju ili će vjerovatno prouzrokovati štetu po prirodu.

3. OSNOVA PROSTORNOG RAZVOJA OKOLINE

3.1. Smjernice za razvoj područja poljoprivrede, stočarstva

Aktivnosti koje treba preduzeti u oblasti razvoja poljoprivrede pre svega su u nadležnosti Federacije BiH i Tuzlanskog kantona. Ekonomsko-finansijske mjere koje treba preduzeti u cilju razvoja poljoprivrede su:

- poboljšanje veze poljoprivredne proizvodnje i finansijskih institucija
- poreske olakšice, subvencije, garantovane cijene
- investicioni krediti
- pridobivanje strateških partnera

Organizacione mjere ili instrumenti koji su neophodni za razvoj poljoprivrede su :

- podići nivo znanja kod lokalnog stanovništva o proizvodnji zdrave hrane

- poboljšati organizaciju distribucije poljoprivrednih proizvoda.
- povećati produktivnost i efikasnost

Korištenje poljoprivrednog zemljišta u predmetnom obuhvatu vršit će se u skladu stepena zaštite zaštićenog područja definisanog kroz zaštićene zone a u skladu sa Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

U cilju vođenja što efikasnije politike u gazdovanju sa poljoprivrednim zemljištem i stočarstvom a u skladu sa razvojnim programom područja neophodno je:

- primijeniti zakonsku regulativu kod promjene namjene poljoprivrednog zemljišta
- zadržavanje evidentirane strukture poljoprivrednih površina,
- zadržavanje poljoprivrede na plodnim zemljištima tradicionalnim načinom bavljenja da bi se oživjela poljoprivreda u ruralnim područjima;
- zabrana uzoravanja na većim nagibima i oranja upravno na nagib terena;
- korištenje adekvatne mehanizacije;
- dopuštena je ispaša na pašnjačkim površinama pod određenim uslovima saglasno kapacitetima pašnjaka i zakonskim propisima;
- zabrana komasacije i arondacije zemljišta osim u posebnim slučajevima uz pribavljanje uslova zaštite prirode i zaštite životne sredine kao i poštovanje principa uređenja područja;
- održavanje livada i pašnjaka i podsticanje proizvodnje sijena za ishranu stoke kao i unapređenje oblika ekstenzivnog držanja stoke;
- povećavati stočni fond u predjelima gdje je stočarstvo dominantno;
- pojačati i intenzivirati rad inspekcijskih službi iz ove oblasti;
- poboljšati genetsku osnovu za stočarsku proizvodnju;
- korištenje alternativnih mogućnosti iskorištavanja pašnjaka i livada (kompostiranje, prodaja sijena, i drugo);
- proizvodnja kvalitetnih proizvoda po principu organske proizvodnje, autohtonih, lokalnih proizvoda sa odgovarajućim certifikatima porijekla te plasiranje unutar regiona i šire čime se promoviše privreda područja;
- formiranje otkupnih stanica kako bi se unaprijedilo lokalno tržište i uposlilo domaće stanovništvo;
- proizvodnja meda uz zadržavanje livada za pčelarstvo;
- prikupljanje, prerada i plasman ljekovitog bilja;
- izgradnja novih objekata namijenjenih preradi poljoprivrednih proizvoda pod uslovima koji će se definisati Programom razvoja poljoprivredne proizvodnje;
- optimalno korištenje postojećih programa za unapređenje i zaštitu prirode i poljoprivrede;
- usavršavanje poljoprivredne proizvodnje kroz informisanje i savjetovanje poljoprivrednika;
- organizovanje monitoringa tj. praćenje negativnih uticaja i posljedica za blagovremeno otklanjanje;

3.2. Smjernice za razvoj šumarstva

Šume i šumsko zemljište na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh" predstavlja najzastupljeniji i najvrjedniji prirodni resurs, koji je ujedno i najviše izložen društveno-ekonomskim pritiscima. Zaštita postojećih šumskih ekosistema u cjelini i očuvanje njihove izvornosti, te održivo korištenje, predstavlja osnovu uređenja i korištenja šuma i šumskog zemljišta u planskom periodu.

Za provođenje planskih rješenja, detaljno opisanih u ovom Planu, potrebno je pridržavati se sljedećih smjernica:

- Zabrana smanjenja površina pod šumom (krčenje);
- Zabrana sječe, uklanjanja i ugrožavanja zaštićenih, rijetkih i ugroženih biljnih vrsta i njihovih staništa;
- Izrada i donošenje Šumsko-gospodarskih osnova za ŠPP "Sprečko" i ŠPP "Konjuh", koje će biti u skladu sa Zakonom o šumama, ovim Prostornim planom i Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh"
- Donošenje neophodnih akata kojima se definiše proglašenje i status strogo zaštićenih šumskih ekosistema
- Obilježavanje granica zaštićenog pejzaža u cjelini, zatim granica između pojedinih zona, kao i granica strogo zaštićenih šumskih površina
- Gazdovanje šumama na cijeloj teritoriji Zaštićenog pejzaža "Konjuh" mora biti u skladu sa Zakonom o šumama, Šumsko-privrednim osnovama, ovim Prostornim planom i Zakonom o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Konjuh", pridržavajući se propisanih mjera za pojedine zone zaštite;
- Pri korištenju šumskih resursa (sječa i izvoz šumskih drvnih sortimenata) koristiti tehnološki proces koji najmanje narušava stabilnost šumskih ekosistema u cjelini, i koji ima najmanji uticaj na cjelokupno područje Zaštićenog pejzaža
- Zaštita i unapređenje šumskih ekosistema u cjelini;
- Zaštita i očuvanje posebno vrijednih sastojina, grupa stabala, pojedinačnih stabala i staništa;
- Zaštita i očuvanje rijetkih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta;
- Zaštita, konverzija, rekonstrukcija i restitucija degradiranih, devastiranih, izmijenjenih i ugroženih sastojina i ekosistema;
- Prelazak sa monofunkcionalnog na multifunkcionalni način korištenja šumskih potencijala;
- Sve aktivnosti na korištenju šuma i šumskog zemljišta moraju biti u funkciji zaštite prirodnih vrijednosti;
- Uspostavljanje trajnog monitoringa zdravstvenog stanja šuma;
- Uvođenje savremenih informacionih tehnologija (GIS) u procesu planiranja u šumarstvu;
- Zabrana unošenja alohtonih vrsta na ovo područja;
- Zadržavanje i modernizacija postojećeg rasadnika.

3.3. Smjernice za razvoj vodoprivrede

Razvoj mreže vodosnabdijevanja kao i odvođenja otpadnih voda u ovom konkretnom slučaju je izuzetno važno u smislu vođenja računa o prirodi kako se ne bi narušila ravnoteža Zaštićenog područja. Ukoliko bi se planom predvidjela izgradnja novih objekata potrebno je izgraditi odgovarajuću vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu.

Kao osnovne smjernice za razvoj vodoprivrede se mogu izdvojiti:

- Raspoloživa sredstva je potrebno racionalno koristiti,
- Utvrđivanje vodnog bilansa, dugoročnih potreba i mogućnosti snabdijevanja vodom,
- Izgradnja kanalizacione infrastrukture,
- Kontrola ispravnosti vode,
- Ispitivanje novih izvorišta,
- Podizanje svijesti posjetilaca i lokalnog stanovništva o zaštiti vode od zagađivanja i dalje degradacije,
- Odvod otpadnih voda.

3.4. Smjernice za razvoj trgovine, ugostiteljstva i turizma

Postojeći potencijali na Zaštićenom pejzažu Konjuh pogodni su za razvoj sljedećih grana turizma:

- planinski turizam,
- banjski turizam (vazdušna banja),
- dječji i omladinski turizam, uređenje centara slobodnog vremena kao polufunkcionalnih cjelina sa različitim rekreativnim sadržajima, sportski i eko kampovi, prostor za škole u prirodi, radionice, likovne kolonije,
- lovni i ribolovni uz uređivanje lovačkih domova, čeka i ostalih objekata kompatibilnih osnovnoj funkciji, uređivanje i opremanje lovišta,
- izletnički kroz uređenje i opremanje izletišta i rekreativnih staza, info punktovi, ugostiteljski sadržaji,
- sportsko-rekreativni uz uređenje i izgradnju odgovarajućih sadržaja, uređenje prostora za lov i ribolov, biciklizam, trim staze..,
- kulturno-manifestacioni turizam kroz afirmaciju prirodnih i stvorenih vrijednosti područja, prezentacija objekata i cjelina od kulturno historijskog značaja i mjere za uređivanje okoline.

Razvoj turističkog potencijala važno je za regiju a samim tim i za cijelu BIH kako bi se usmjerila na internacionalnu turističku ponudu.

Turistički trendovi zahtijevaju postojanje svojevrsnog „brenda“, kojim se područje promoviše i ističe njegova jedinstvenost u odnosu na konkurentsku ponudu. Upravo u ovom smislu poseban turistički potencijal jeste „Djevojačka pećina“ za koju je vezana legenda i koja predstavlja dovište na kojem se okuplja više desetina hiljada posjetilaca. Potrebno je izvršiti agresivan marketing u smislu približavanja ovog potencijala u cijeloj BiH i zemljama regiona.

Trendovi takođe podrazumijevaju izgradnju specifičnih turističkih sadržaja, u skladu sa okruženjem, kako bi se današnjem, sve zahtjevnijem turisti obezbijedila sva potrebna ponuda za boravak u prirodi.

U narednom planskom periodu ono što bi se moglo planirati u ponudi jeste:

- U skladu sa promjenom kvaliteta smještajnih kapaciteta doći će i do promjena njihove strukture, tako će biti uvedeni novi oblici turističkog smještaja (hosteli, spa resort, apartmansko naselje..)
- izgradnja terena za avanturističke sportove (postojeće stijene za penjanje, vještačka stijena, planinski biciklizam, golf teren,)

Konjuh je suočen sa objektivnim problemima dostupnosti i nedostajućih racionalnih poslovnih koncepata. Potrebno je unaprijediti komunalni, urbani standard i komercijalizovati ponudu.

Za razvoj turizma potrebno je obezbijediti sljedeće:

- da bi se odgovorilo zahtjevima turista potrebno je postojeće smještajne kapacitete dovesti u funkciju savremenih turističkih zahtjeva i standarda, a nove kapacitete graditi u skladu sa opšte prihvatljivim standardima tržišta,
- izgraditi infrastrukturne objekte,
- izraditi studije o turističkim potencijalima,
- promovirati turističke potencijale,
- obezbijediti potrebne visokoobrazovane i stručne kadrove,
- privući investitore i samim tim značajna finansijska sredstva.

Sredstvo za obezbjeđenje osnovne svrhe postojanja područja je profit, i treba raditi na osmišljavanju potencijalnih sadržaja i unapređenju i održavanju postojećih i nalaženju balansa između njihovih prirodno-atraktivnih vrijednosti i komercijalnih aspekata.

Unutrašnje aktivnosti na razvoju destinacije koje treba preduzeti su:

- upravljanje posjetama,
- istraživanje,
- upravljanje nastalim krizama,
- razvoj ljudskih resursa,
- finansije i kapitalna ulaganja,
- upravljanje resursima,
- kvalitet doživljaja posjetilaca.

Marketinške aktivnosti koje bi trebali implementirati u što kraćem roku su:

- Internet marketing,
- Manifestacije i festivali,
- Sajmovi,
- Reklamiranje,
- Publikacije i brošure.

Internet marketing danas predstavlja najvažnije sredstvo promocije iz razloga što ljudi sve informacije o željenoj destinaciji upravo traže putem ovog sredstva informisanja kao i same rezervacije smještaja.

Kada govorimo o trendovima u turizmu treba napomenuti da su današnji i budući turisti sve zahtjevniji u pogledu zahtjeva, povećava se potražnja za kvalitetom, ugodnošću i sigurnosti, jednostavan prevoz, luksuzom kao npr, dobijanje specijalnih proizvoda odmah po zahtjevu, veći interes za zimske odmore na suncu.

Treba napomenuti da nivo obrazovanja raste što za posljedicu ima pojavu odmora u kojoj je dominantna važnost kulture, historije, duhovnosti, tako da se ti elementi moraju uključiti i naglasiti u turističkoj ponudi.

Promjena životnih stilova ima određene posljedice na razvoj turizma u smislu da sve veći broj turista nema potrebu za cjelodnevnom pratnjom vodiča, ponašanje na odmoru je prilagođeno ličnim potrebama tako da su manje smještajne jedinice atraktivnije.

Snage i slabosti u pogledu turizma Zaštićenog pejzaža Konjuh:

Snage	Slabosti
Prirodni krajolik sa predivnom panoramom, Postojanje opšte infrastrukture pogodne za nadogradnju Šumski potencijal	Mali broj smještajnih kapaciteta Nedostatak turističkog sadržaja Ne postoji seoski centar sa atraktivnom infrastrukturom (restorani, prodavnice) Info centar, turistička organizacija Slaba ponuda alternativnih sportova Neiskorišteni i djelimično uništeni smještajni kapaciteti koje treba obnoviti

Za uspješan razvoj posmatranog područja neophodno je preduzeti sljedeće mjere:

- Plan izgradnje i korištenja zemljišta,
- Unapređenje saobraćaja i povezanosti sa centrima u blizini,
- Pravni propisi vezani za izgradnju,
- planiranje budžeta za finansiranje Zaštićenog područja,
- Nastavak privatizacije objekata,
- Poboljšanje opšte infrastrukture,

- Snažna uprava kako bi se obezbijedilo uspješno poslovanje,
- Postaviti ovaj centar u središte zbivanja u smislu održavanja raznih seminara, ekskurzija, naučno-istraživačkog rada,
- Saradnja sa institucijama, fakultetima, školama radi što bolje promocije.

Vizija razvoja Konjuha kao turističke destinacije od značaja za regiju

Za ostvarenje vizije u pogledu pozicioniranja Konjuha izdvaja se sljedeće:

- Turistički proizvodi posvećeni porodicama na nivou cijele godine,
- Seminari i konferencije,
- Đačke ekskurzije,
- Naučno-istraživački rad u saradnji sa Univerzitetima,
- Planinski wellness,
- Zabava i akcija,
- Potrebno je osnivanje profesionalne organizacije za upravljanje čime bi se obezbijedio razvoj.

U toku procedure proglašenja zaštićenog pejzaža izrađen je Elaborat o ekonomsko finansijskoj opravdanosti ulaganja u projekat proglašenja dijela planine Konjuh spomenikom prirode “Konjuh“ kojim su date osnovne ekonomske projekcije tj. analiza ulaganja i proračun troškova, ulaganja u stalna sredstva Javne ustanove, troškovi radne snage, amortizacije, usluga, materijala i energije kao i troškovi usluga.

Uočava se da su projekcije rađene samo za upravljanje samom institucijom i dokazivanje samoodrživosti.

S obzirom na planirani privredni razvoj postoji potencijal za dogradnju finansijskog plana naročito u smislu ekonomske valorizacije kroz turizam. Na osnovu urađenih ekonomskih analiza, ukoliko se provedu gore navedene aktivnosti, realno je za očekivati povećanje prihoda kroz prodaju ulaznica, boravišne takse, ekskurzije, iznajmljivanje propratnog sadržaja, prodaju suvenira, internet usluge, organizaciju seminara. Na osnovu svega navedenog Javna ustanova ima potencijal za obezbjeđenje samoodrživosti područja i obezbjeđenja ulaganja u turističku i rekreativnu infrastrukturu.

Kroz implementaciju Plana uradit će se ekonomska analiza u smislu širenja smještajnog kapaciteta, propratnih sadržaja koji će imati uticaj na ekonomski razvoj područja i mogući izvori prihoda, kako bi se Konjuh pretvorio u top destinaciju u regionu.

3.5. Smjernice za razvoj rudarstva i korištenja mineralnih sirovina

Ovim Planom se definiše korištenje ruda i mineralnih sirovina na prostoru Zaštićenog pejzaža "Konjuh", isključivo u zoni eksploatacionog polja čije su granice date u ovom Planu. Korištenje ruda i mineralnih sirovina mora biti zasnovano na principima očuvanja prirodnih vrijednosti ovog područja.

Imajući u vidu trenutnu situaciju na tržištu magnezitom u regionu i svijetu, ostavlja se mogućnost nastavka eksploatacije magnezita u okviru Zaštićenog pejzaža Konjuh, uz obavezu poštivanja odredbi Zakon o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br. 36/10) ali isključivo u zoni ranijeg rudnika, uz obaveznu prethodnu izradu elaborata o rezervama i Glavnog rudarskog projekta.

Ovim prostornim planom se daje mogućnost korištenja mineralne vode sa izvora „Muška voda“, i to kroz flaširanje iste, gdje će se posebnim cjevovodom odvesti do mjesta predviđenog za obradu i upotrebu ove vode. Planom se daje mogućnost pozicioniranja objekta za flaširanje ove vode na prostoru Zaštićene zone C2. Trase cjevovoda i položaj objekta za flaširanje će biti precizno određeni detaljnom planskom i projektnom dokumentacijom.

Ukoliko se pozicioniranje objekta za flaširanje vode (punionica), izvrši u Zoni C2, pri projektovanju i izgradnji, potrebno je pridržavati se sljedećih uslova:

- Objekat mora biti izgrađen od prirodnih materijala i uklopljen u prirodni ambijent
- U cilju zaklanjanja vizure, objekat mora biti izolovan visokim drvećem četinara od saobraćajnice
- Objekat ne može imati više od prizemne etaže
- Fasada objekta mora biti obložena drvenim oblicama.

3.6. Smjernice za valorizaciju i zaštitu prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa

Prirodno nasljeđe.

Prostornim planom Zaštićenog pejzaža "Konjuh", utvrđuje se zaštita i korištenja prirodnog nasljeđa, (grafičko prilog br.12) i ista je zasnovana na utvrđivanju postojećih prirodnih dobara i njihovoj preciznoj kategorizaciji prema relevantnim aktima koji važe za ovu oblast (Zakon o zaštiti prirode, IUCN kategorizacija), čime se stvaraju osnovni preduslovi za uključivanje istih u evropsku ekološku mrežu.

U cilju zaštite svih gore navedenih prirodnih dobara, ovim Planom se predviđa izrada Stručne osnove za uspostavljanje zaštićenih područja, kojom će biti propisane precizne mjere zaštite za svako navedeno prirodno dobro, i koja predstavlja osnovu za donošenja odluka o konačnoj zaštiti.

Mjere zaštite navedenih prirodnih vrijednosti, moraju biti u skladu sa relevantnim zakonodavnim okvirom.

U nastavku se daju osnovne smjernica za valorizaciju i zaštitu prirodnog nasljeđa:

- Izvršiti identifikaciju svih prirodnih dobara navedenih u ovom Planu, te utvrditi stanje, stepen ugroženosti kao i mjere zaštite istih
- Utvrditi maksimalno dozvoljene mjere korištenja za pojedino prirodno dobro
- Po mogućnosti obezbijediti pristupačnost
- Izvršiti izradu valorizacionog elaborata za proglašavanje sastojina prašumskog tipa "Studešnica"
- Uključivanje prirodnih vrijednosti u turističku ponudu
- Izvršiti postavljanje informacionih panoa neposredno uz svako prirodno dobro
- Uvrstiti područja i lokalitete prirodnog nasljeđa u jedinstveni informacioni sistem u oblasti zaštite prirodnog i kulturno - historijskog nasljeđa i uspostaviti efikasni sistem monitoringa na nivou čitavog područja obuhvata plana;

Kulturno-historijsko nasljeđe.

Kada se radi o tretmanu dobara na predmetnom prostoru važno je obezbijediti adekvatnu i permanentnu materijalnu i pravnu zaštitu mjerama i metodama propisanim od strane nadležnih institucija. Nasljeđe se mora štititi od svih nekontrolisanih intervencija u prostoru, a naročito od bespravne izgradnje i nesavjesnih investitora. Da bi se nasljeđe štitilo na odgovarajući način neophodno je stvoriti odgovarajući informacioni sistem o spomenicima kao neposrednom predmetu zaštite i obezbijediti sistem stalnog praćenja svih kategorija nepokretnog nasljeđa.

U nastavku se daju osnovne smjernice za valorizaciju i zaštitu kulturno-historijskog nasljeđa, kao i smjernice za razvoj turizma:

- Potrebno je zaustaviti dalju degradaciju postojećih objekata i lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa, te izvršiti čišćenje od nekontrolisane vegetacije i naslaga zemlje;
- Zaštititi od propadanja i degradiranja sve evidentirane i potencijalne lokalitete kulturno-historijskog nasljeđa zajedno sa neposrednom okolinom;

- Izvršiti identifikaciju, valorizaciju i staviti pod zaštitu vrijedna područja i lokalitete. Naročito razmotriti sljedeće:
  - Objekti: Vodenica „Selimbašića“, Memorijalno spomen-obilježje u „Koritima“, Memorijalno spomen-obilježje „Miljkovac“,
  - Arheološki i historijski lokaliteti: nekropola stećaka „Kuman“ u naselju Brdijelji, Djevojačka pećina u naselju Brateljevići, lokalitet Čaršija, arheološki lokalitet Gradac, Srednjevjekovna kaldrma na Miljkovcu, dovište na vrhu Konjuha;
- Uključiti prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe u turističku ponudu:
  - Izgradnjom adekvatnih turističkih kapaciteta u neposrednoj blizini lokaliteta ili uz pristupne puteve i staze
  - Obezbjeđivanjem pristupačnosti objektima i lokalitetima – saobraćajnice, parkirališta, staze i sl.
  - Sistematskim postavljenjem informativnih punktova, oznaka i adekvatne signalizacije
  - Neophodnim minimalnim infrastrukturnim opremanjem objekata i lokaliteta (voda za piće, rasvjeta i dr.)
  - Opremanjem potrebnim sadržajima za korištenje od strane posjetilaca (sjedenje, odmor, odlaganje otpada i dr.);
  - Medijska promocija
- Uvrstiti objekte i lokalitete kulturno-historijskog nasljeđa u jedinstveni informacioni sistem u oblasti zaštite prirodnog i kulturno - historijskog nasljeđa i uspostaviti efikasni sistem monitoringa na nivou čitavog područja obuhvata plana;
- Izraditi detaljni planski dokument za područje lokaliteta Djevojačka pećina u Brateljevićima.

3.7. Smjernice za očuvanje i zaštitu pejzaža

U cilju zaštite i očuvanja pejzažnih vrijednosti područja Zaštićenog pejzaža „Konjuh", ovim Planom se daju sljedeće smjernice:

- Pri izvođenju građevinskih radova na ovom području (izgradnja stambenih objekata, saobraćajnica, infrastrukturnih objekata, i dr.), voditi računa o maksimalnoj zaštiti postojećih prirodnih vrijednosti (šumsko i poljoprivredno zemljište, vodotoci, i dr.),
- Pri izvođenju građevinskih radova, voditi računa o pozicijama privremenog odlagališta građevinskog materijala
- Sve parcele stambenih objekata hortikulturno urediti
- Strogo se zabranjuje krčenje šuma, osim ako to nije u skladu sa regulacionim planom ili urbanističkim projektom
- Zabranjuje se otvaranje kamenoloma i formiranje deponija
- Provoditi mjere za zaštitu od požara
- Održavati prirodne livade
- Koristiti prebirne i oplodne vrste sječa u šumskim kompleksima

B o s n a i H e r c e g o v i n a
Federacija Bosne i Hercegovine
T U Z L A N S K I K A N T O N
S k u p š t i n a
Broj: 01-02-704-14/12
Tuzla, 17.07.2013. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona

Slađan Ilić v.r.

IV ODLUKA O PROVOĐENJU PROSTORNOG PLANA

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", br. 7/97 i 3/99 i "Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 13/99, 10/02, 14/02, 6/04 i 10/04), člana 32. Zakona o prostornom uređenju i građenju ("Službene novine Tuzlanskog kantona" broj 6/11) i člana 19. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata ("Službene novine Federacije BiH" br. 63/04, 50/07 i 84/10), Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 17.07.2013. godine, donosi

ODLUKU
O PROVOĐENJU PROSTORNOG PLANA PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA ZAŠTIĆENI PEJZAŽ "KONJUH" ZA PERIOD 2010 – 2030. GODINE

OPĆE ODREDBE

Član 1.

Prostorni plan područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž "Konjuh" za period 2010–2030. godine (u daljem tekstu: Prostorni plan) je osnovni obavezujući dokument za regulisanje odnosa prostornog uređenja za cijelu teritoriju koja se nalazi u granicama obuhvata Prostornog plana.

Ovom odlukom se utvrđuju uslovi korištenja, izgradnje, uređenja i zaštite prostora, čime se obezbjeđuje realizacija Prostornog plana.

Odlukom se naročito uređuju: granica obuhvata Prostornog plana, osnovna namjena prostora, granice zona zaštite, aktivnosti u zonama zaštite, zaštita prirodnog nasljeđa, zaštita kulturno-historijskog nasljeđa, uređenje prirodnih sistema, mjere zaštite od elementarnih nepogoda, mjere zaštite flore i faune, postupanje sa otpadom, urbanističko-tehnički uslovi za izgradnju građevina i uređenje građevinskog zemljišta, mjere provedba, uslovi održavanja i korištenja prostora kao i druge odredbe kojima se uređuju odnosi u prostoru.

Član 2.

U provođenju Plana obavezno se primjenjuju važeći zakonski propisi Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Tuzlanskog kantona iz oblasti prostornog uređenja i građenja, zaštite okoliša, zaštite prirode, građenja, zaštite voda, šuma, poljoprivrede, saobraćaja, energetika, zaštite vazduha, lovstva, zaštite od buke, rudarstva i svi drugi propisi koji na bilo koji način uređuju odnose u oblasti uređenja prostora i zaštite životne sredine.

Član 3.

Poslovi provođenja Prostornog plana, koji nisu uređeni propisima iz prethodnog člana, obavljat će se u skladu sa najšire prihvaćenim stručnim standardima.

U slučaju nejasnoća kod tumačenja Prostornog plana, konačno tumačenje Prostornog plana daje Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 4.

Dokumentacija Prostornog plana, u skladu sa članovima 26. i 39. Uredbe, sadrži:

I – Prostornu osnovu Prostornog plana sa prijedlogom koncepcije prostorne organizacije – tekstualni i grafički dio

a) Tekstualni dio Prostorne osnove sadrži četiri dijela:

1. Analiza stanja prostornog uređenja
2. Ocjena stanja u prostoru
3. Opći i posebni ciljevi prostornog razvoja
4. Koncepcija prostornog razvoja

b) Grafički dio Prostorne osnove čini 20 analognih i digitalnih tematskih karata rađenih u razmjeri 1:25000 i tri tematske karte rađene u razmjeri 1:5000.

II – Prostorni plan – tekstualni i grafički dio

a) Tekstualni dio Prostornog plana sadrži četiri dijela:

1. Opći i posebni ciljevi prostornog razvoja
2. Projekcija prostornog razvoja
3. Projekcija razvoja prostornih sistema
4. Odluka o provođenju Plana

b) Grafički dio Prostornog plana čini 17 analognih i digitalnih tematskih karata rađenih u razmjeri 1:25000 i tri tematske karte rađene u razmjeri 1:5000.

GRANICA OBUHVATA PROSTORNOG PLANA

Član 5.

Granica Prostornog plana polazi sa kote 1053 m n.v. „Zelenboj" i nastavlja jugozapadno u potok Višnjik, pa do kote 996 m n.v. „Kalem", zatim grebenom preko kote 1009 m n.v. „Ploča" i izlazi na kotu 1104 m n.v. „Ravni bor". Jugoistočno od ove kote prateći planinsku stazu nastavlja do kote 1084 m n.v. „Šuplji bor" izlazeći na kotu 1167 m n.v. „Zidine" i dalje se pruža do kote 1179 m n.v. "Zavraca". Desnom stranom zaravni, granica se nastavlja planinarskom stazom do najdominantnije kote 1326 m n.v. „Konjuh".

Prateći greben spušta se na kotu 1191 m n.v. „Bijelo brdo", odakle nastavlja glavnim grebenom do potoka koji siječe u koordinati 6 543 725, 4 904 516. Granica odavde skreće ka istoku i siječe put u koordinati 6 543 744, 4 904 266 i nastavlja u pravcu glavnog puta pojasom širine 200 m sve do ušća Miljevice i Drinjače. Odavde granica nastavlja u širini od 150m uz glavni put, sijekući potok u koordinati 6 545 285, 4 902 628. Dalje granica nastavlja pojasom širine 100 m od rijeke sve do mosta kod izvora Zeleni vir, a zatim se penje grebenom na kotu 1008 m n.v. "Kamensko brdo" i nastavlja zapadno do prve zaravni odakle se grebenom spušta u pravcu ušća Katranice i Srebrnice. Od Srebrnice granica se pruža dominantnim grebenom i penje se do kote 1109 m n.v. „Velika crna stijena", odakle nastavlja grebenom u pravcu istoka ka pritoci Borovnica koju siječe u koordinati 6 547 219, 4 898 223. Granica dalje nastavlja u pravcu istoka po izohipsi 750 sve do ušća Borovnice u Drinjaču i nastavlja jugoistočno tokom Drinjače sve do kote 874 m n.v. "Zagradac", gdje oštro lomi u koordinati 6 549 195, 4 897 822.

Uzvodno kanjonom Bebrošticе u širini 150 m granica se pruža do osmog mosta, nastavlja ka jugu na rastojanju 150 m od šumskog puta gdje skrećući ka istoku siječe Bebrošticu u koordinati 6 549 154, 4 894 386 i izlazi na kotu 1008 m n.v. "Tisovica". Dalje se granica lomi ka sjeveru i siječe glavni put u koordinati 6 549 923, 4 894 695, te nastavlja ka sjeveru gdje se lomi u koordinati 6 549 737, 4 895 246 nastavljajući uz glavni put u pojasu širine 150 m sve do potoka koji siječe u koordinati 6 549 252, 4 897 273. Granica dalje nastavlja u pravcu istoka do kote 896 m n.v. "Negaja", a zatim do kote 943 m n.v. „Vis", i nastavlja do koordinate 6 551 403, 4 897 328 u kojoj se oštro lomi ka jugu, prateći šumsku stazu spušta se preko kote 843 m n.v. „Krst" . U nastavku se granica oštro lomi u koordinati 6 551 668, 4 896 257 i nastavlja na dužini 100m ka jugozapadu, do koordinate 6 551 610, 4 896 177, gdje oštro lomi ka jugoistoku do šumskog puta, nastavljajući pomenutim putem do koordinate 6 551 701, 4 896 192 u Radovom Selu.

Granica nastavlja prvim grebenom do kote 1106 m n.v. „Garež", a zatim pod oštrim uglom mijenja smjer prema sjeveru praveći zavoj i izlazi na kotu 892 m n.v. "Paljike" povijajući se prema zapadu do kote 936 m n.v "Paljevac" i ide ka sjeveru do sela Brateljevići.

Kroz selo Brateljevići granica se prostire ka sjeverozapadu, granicama katastarskih čestica koje ulaze u obuhvat ovog plana i to: 783, 958(put), zatim se lomi ka jugu granicom k.č. 786, i oštro skreće ka zapadu granicom k.č. 787 te nastavlja sjeverozapadno granicom k.č. 662. Potom granica oštro lomi ka jugozapadu granicama k.č. 663, 664, i nastavlja ka sjeverozapadu granicom rijeke Bukovica do ušća rijeka Bukovica i Drinjača. Zatim se granica proteže ka jugozapadu granicom k.č. 683, 684, i lomi ka sjeverozapadu preko rijeke Drinjače i nastavlja granicom k.č. 448, 449 gdje lomi ka

sjeveroistoku na granicama k.č. 447, 444, 443/4, 443/3, 443/2, 443/1, 504, 505. Dalje granica nastavlja ka zapadu parcelama 714, 418, i lomi se ka jugozapadu granicama k.č. 418, 421. Potom granica nastavlja ka sjeverozapadu granicom k.č. 421, 425, 424, izlazeći okomito na granicu k.č. 401, pa ovom granicom ide južno do zapadne ivice k.č. 425 gdje pada ka jugozapadu presjecajući parcele 401, 400, 399, 777 do koordinate 6 550 799, 4 898 007. Zatim se granica lomi ka jugu do koordinate 6 550 804, 4 897 995, i nastavlja ka zapadu uz Drinjaču presijecajući lokalitet Kolica, zatim lokalitet Zelen presijecajući Zapaučki potok u koordinati 6 549 408, 4 898 623, odakle se penje u pravcu sjevera na kotu 869 m n.v. i nastavlja preko Osjelina do kote 1058 m n.v. „Plosno brdo". Granica nastavlja grebenom na kotu 1015 m n.v., šumskim putem na kotu „Piskavica" i na kotu 1017 m n.v.,a zatim šumskom stazom do kote 1102 m n.v. „Golo brdo". Granica se potom penje do kote 1137 „Bukovica", nastavlja na istok do kote 908 m n.v. izlazeći na kotu 1080 m n.v. „Škrilo". Odavde se granica spušta prvim grebenom u potok u koordinati 6 550 911, 4 904 367, nastavljajući kolskim putem iznad sela Brdijelji do platoa Kuman sve do kote 922, i dalje na sjever šumskim putem do kote 1207 m n.v. „Bandera". Dalje nastavlja rubom platoa Javorje, prateći šumski put preko kota 1194 m n.v., 1037 m n.v. „Široka ravan", 954 m n.v. i 941 m n.v. do lokaliteta Miljkovac. Odavde nastavlja šumskim putem do kote 977 m n.v. „Trošni kamen", zatim preko "Brezovih plana" do kote 917 m n.v. „Omrići" izlazeći šumskom stazom preko Zaloma do kote 832 m n.v. „Jelova glava" spuštajući se grebenom do lokaliteta Pasji do. Potom granica nastavlja ka sjeveru presijecajući potok južno od Tanke kose u koordinati 6 545 543, 4 912 670, i nastavlja sjeverno presijecajući potok u koordinati 6 545 507, 4 913 067 koji se nalazi sjeverno od Tanke kose. Dalje granica nastavlja sjeverno do presijecanja sa potokom u koordinati 6 545 237, 4 913 944 nastavljajući sjeverozapadno granicom k.č. 732/1, 731, odakle se proteže sjeverno na koordinatu 6 544 678, 4914658. Potom granica nastavlja ka zapadu izlazeći na put Banovići-Zlača u koordinati 6 544 523, 4 914 658, pa se dalje nastavlja sjeverno pomenutim putem do koordinate 6 544 440, 4 914 724 odakle skreće na jugozapad presijecajući rijeku Oskovu i nastavljajući granicom lijeve obale rijeke Oskove sve do ušća Grab potoka u Oskovu u koordinati 6 544 247, 4914802. Zatim granica oštro lomi ka jugu prateći granicu k.č.1833 sve do koordinate 6 544 350, 4 914 651, odakle pravolinijski ide zapadno do Grab potoka na koordinati 6 544 098, 4 914 636 i nastavlja južno šumskim putem i izlazi na Vitić u koordinatu 6544192.481, 4913821.742 gdje skreće sjeverozapadno na kotu 653, a zatim na koordinatu 6 543 319, 4 913 015. Granica i dalje nastavlja ka jugu do kote 653 m n.v. "Babina greda" nastavljajući do kote 687 m n.v. "Tisica", skrećući jugozapadno na kotu 753 m n.v. "Kobilica" ka koti 656m n.v. zatvarajući granicu na polaznoj koti 1053 m n.v. "Zelenboj".

Površina obuhvata Prostornog plana iznosi 8139,77 ha.

PROGRAM MJERA PROSTORNOG UREĐENJA I AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE

Obaveza detaljnog planiranja

Član 6.

Za planiranu namjenu i definisana područja zemljišta (gdje je uređenje od bitnog uticaja po šire okruženje) utvrđuje se obaveza izrade sljedeće planske dokumentacije, i to:

1. Regulacioni plan lokaliteta dijela naselja Brateljevići - površine 22,84 ha, koji objedinjuje Planom utvrđene površine u namjeni: stanovanja (sa dodatnim djelatnostima), poljoprivredne i šumske površine.
2. Regulacioni plan lokaliteta Zlača – 75,94 ha, koji objedinjuje Planom utvrđene površine u namjeni: stanovanja (sa dodatnim djelatnostima), društvene infrastrukture, turizma i ugostiteljstva, sporta i rekreacije, poljoprivrednih i šumskih površina.
3. Regulacioni plan lokaliteta Muška voda – 31,69 ha, koji objedinjuje Planom utvrđene površine u namjeni: stanovanja-vikend, društvene infrastrukture, turizma i ugostiteljstva, sporta i rekreacije, poljoprivrednih i šumskih površina.
4. Urbanistički projekat lokaliteta Djevojačka pećina – površine 9 ha.

Kod izrade planskih dokumenata iz prethodnog stava obavezno je poštivanje okvirnih i detaljnih smjernica datih Prostornim planom.

Član 7.

Izvještaj o stanju u prostoru

Obaveza Ministarstva je izrada izvještaja o stanju prostora na području Kantona svake dvije godine. Na osnovu izvještaja, donosi se program mjera za unapređenje stanja u prostoru, koji treba da sadrži i procjenu izrade novih, kao i procjenu izmjene i dopune postojećih planskih dokumenata.

UREĐENJE PROSTORA

Osnovna namjena prostora

Član 8.

U obuhvatu Prostornog plana definisane su sljedeće namjene:

- Građevinsko zemljište
- Rekreativne površine
- Šumsko zemljište
- Poljoprivredno zemljište
- Vodene površine
- Eksploataciono polje magnezita
- Infrastrukturni pojasevi
- Zone sanitarne zaštite
- Zaštićene zone.

Član 9.

Građevinsko zemljište

Građevinsko zemljište obuhvata površine koje se Prostornim planom utvrđuju za sljedeće namjene: stanovanje, vikend stanovanje, društvena infrastruktura, turizam i ugostiteljstvo, sport i rekreacija, saobraćajna i ostala infrastruktura.

Član 10.

Građevinsko zemljište namijenjeno za stanovanje:

1. Stambena zona dijela naselja Brateljevići (S1)

Površina zone je 21,79 ha.

Stambena zona dijela naselja Brateljevići, na grafičkim prilozima definisana oznakom S1, definisana je i sljedećim lomnim tačkama:

6551035.77 4897830.58; 6551050.84 4897814.57; 6551050.15 4897802.81; 6551024.45 4897807.99
6551006.30 4897813.64; 6550995.75 4897814.75; 6550978.56 4897819.24; 6550959.52 4897825.85
6550943.26 4897829.68; 6550896.80 4897839.34; 6550892.38 4897843.03; 6550882.57 4897848.35
6550873.86 4897851.19; 6550851.84 4897849.98; 6550837.39 4897848.31; 6550818.62 4897843.02
6550801.60 4897836.21; 6550794.12 4897831.99; 6550759.84 4897812.67; 6550740.60 4897803.68
6550728.07 4897801.07; 6550714.02 4897797.86; 6550696.45 4897790.86; 6550689.35 4897787.13
6550657.11 4897776.33; 6550642.65 4897773.23; 6550630.62 4897771.35; 6550623.76 4897770.28
6550585.34 4897762.15; 6550567.76 4897757.53; 6550550.19 4897752.37; 6550533.84 4897746.82
6550528.52 4897744.71; 6550513.82 4897740.99; 6550503.17 4897741.24; 6550490.01 4897745.01
6550458.33 4897757.66; 6550442.92 4897767.13; 6550428.36 4897778.30; 6550418.03 4897785.07
6550409.99 4897787.82; 6550400.01 4897788.71; 6550390.77 4897787.67; 6550388.38 4897793.15
6550385.86 4897806.10; 6550390.18 4897805.64; 6550396.64 4897804.42; 6550406.17 4897803.41

6550417.16 4897801.78; 6550425.17 4897799.43; 6550430.53 4897796.60; 6550443.67 4897786.87
6550457.54 4897776.05; 6550477.37 4897764.25; 6550485.10 4897762.06; 6550500.44 4897762.31
6550508.71 4897766.08; 6550523.43 4897772.28; 6550536.33 4897775.44; 6550557.67 4897780.95
6550578.84 4897786.55; 6550626.99 4897794.81; 6550643.61 4897805.12; 6550664.06 4897813.33
6550700.93 4897834.91; 6550731.51 4897858.88; 6550747.69 4897870.60; 6550763.87 4897885.83
6550786.38 4897910.67; 6550795.27 4897921.32; 6550813.92 4897935.87; 6550817.70 4897943.80
6550819.21 4897958.89; 6550814.87 4897972.85; 6550804.87 4897995.06; 6550804.88 4897995.07
6550799.80 4898007.76; 6550829.71 4898016.31; 6550830.09 4898032.76; 6550839.20 4898031.84
6550847.53 4898029.67; 6550849.38 4898028.98; 6550857.91 4898029.32; 6550871.57 4898029.67
6550889.29 4898031.43; 6550906.44 4898034.36; 6550916.69 4898038.74; 6550918.33 4898038.85
6550918.03 4898037.65; 6550924.05 4898033.74; 6550927.96 4898029.94; 6550936.11 4898016.73
6550955.33 4898023.73; 6550957.97 4898022.41; 6550957.97 4898013.53; 6550962.90 4898011.23
6550969.15 4898004.66; 6550972.77 4898000.06; 6550973.12 4897999.25; 6550975.35 4897989.33
6550992.00 4897994.91; 6551005.70 4897997.99; 6551010.15 4898004.84; 6551041.51 4898028.50
6551066.29 4898014.43; 6551068.76 4898022.04; 6551075.93 4898019.71; 6551088.62 4898015.96
6551077.31 4897983.58; 6551073.34 4897971.10; 6551072.46 4897967.57; 6551066.95 4897953.49
6551054.17 4897934.23; 6551051.15 4897930.67; 6551022.36 4897899.07; 6551013.67 4897888.51
6551001.31 4897862.78; 6551012.11 4897842.20; 6551015.78 4897840.32; 6551026.78 4897834.31
6551035.77 4897830.58
6551083.83 4897784.50; 6551096.12 4897784.10; 6551108.59 4897786.63; 6551128.59 4897792.08
6551131.97 4897792.43; 6551144.84 4897798.14; 6551147.24 4897799.78; 6551148.57 4897800.52
6551151.44 4897802.66; 6551153.39 4897803.99; 6551157.21 4897805.89; 6551161.23 4897806.98
6551165.84 4897807.67; 6551167.91 4897807.66; 6551168.25 4897808.04; 6551170.12 4897808.32
6551180.63 4897798.24, 6551188.91 4897790.18; 6551201.84 4897776.84; 6551207.56 4897768.90
6551213.14 4897763.33, 6551221.88 4897744.96; 6551226.99 4897737.85; 6551232.97 4897732.12
6551244.84 4897726.71; 6551245.08 4897726.59; 6551249.33 4897724.46; 6551249.43 4897724.38
6551249.54 4897724.36; 6551249.92 4897724.30; 6551266.10 4897708.65; 6551269.89 4897706.33
6551274.90 4897705.48; 6551279.02 4897705.00; 6551282.64 4897703.63; 6551291.66 4897703.53
6551297.34 4897696.40; 6551300.10 4897691.92; 6551301.97 4897689.46; 6551308.17 4897686.40
6551312.60 4897685.22; 6551318.41 4897680.60; 6551322.84 4897676.96; 6551324.91 4897673.06
6551341.02 4897675.05; 6551357.68 4897678.94, 6551368.16 4897670.75; 6551368.10 4897667.11
6551389.28 4897666.94; 6551396.77 4897666.68; 6551402.79 4897662.38; 6551406.75 4897657.05
6551410.54 4897649.73; 6551415.08 4897641.51; 6551398.56 4897638.62; 6551374.40 4897640.64
6551338.70 4897618.47; 6551323.53 4897611.78; 6551310.02 4897605.83; 6551280.00 4897571.52
6551266.41 4897512.26; 6551265.69 4897491.22; 6551265.81 4897476.31; 6551263.64 4897475.21
6551263.98 4897451.84; 6551265.56 4897407.57; 6551265.77 4897372.29; 6551274.91 4897332.12
6551275.00 4897330.71; 6551277.04 4897296.41; 6551221.96 4897304.28; 6551214.84 4897307.04
6551189.49 4897316.88; 6551181.58 4897325.28; 6551160.42 4897347.75; 6551157.49 4897347.96
6551157.48 4897347.96; 6551148.45 4897348.60; 6551138.41 4897353.15; 6551126.25 4897360.82
6551113.60 4897370.48; 6551106.34 4897378.57; 6551052.56 4897299.96; 6550996.93 4897291.30
6551009.77 4897345.60; 6551014.63 4897361.63; 6551015.54 4897372.32; 6551022.11 4897396.81
6551028.56 4897419.26; 6551035.47 4897435.03; 6551039.83 4897447.65; 6551031.64 4897445.48
6551006.45 4897448.15; 6550997.03 4897449.15; 6550996.60 4897449.20; 6550964.23 4897452.62
6550965.47 4897468.59; 6550967.84 4897506.78; 6550966.22 4897526.75; 6550964.31 4897548.88
6550974.59 4897587.10; 6550944.51 4897643.21; 6550948.90 4897672.88; 6550961.61 4897680.88
6550977.47 4897690.28; 6550989.71 4897698.99; 6550980.71 4897704.40; 6550957.67 4897716.75
6550941.02 4897723.41; 6550919.57 4897736.18; 6550920.79 4897766.17; 6550907.47 4897772.28
6550908.64 4897774.78; 6550876.10 4897791.18; 6550826.51 4897806.65; 6550822.11 4897820.70
6550822.74 4897820.90; 6550831.20 4897823.53; 6550858.48 4897829.04; 6550871.09 4897831.32
6550883.52 4897831.67; 6550891.40 4897828.78; 6550917.66 4897814.34; 6550933.44 4897807.56
6550937.33 4897806.75; 6550951.50 4897803.48; 6550970.02 4897802.39; 6550985.63 4897797.67
6551039.02 4897788.49; 6551075.34 4897784.02; 6551075.35 4897784.02; 6551083.83 4897784.50
6551571.82 4897701.74; 6551574.52 4897701.74; 6551579.91 4897699.75; 6551586.14 4897696.11
6551599.13 4897681.94; 6551612.12 4897667.77; 6551616.32 4897663.42; 6551612.29 4897648.68
6551604.07 4897654.34; 6551596.93 4897655.48; 6551589.78 4897656.61; 6551586.43 4897657.14
6551584.67 4897661.59; 6551582.84 4897666.21; 6551579.96 4897668.09; 6551577.08 4897669.97
6551570.72 4897670.48; 6551564.36 4897670.98; 6551557.17 4897668.67; 6551549.97 4897666.37
6551541.92 4897662.53; 6551533.86 4897658.70; 6551496.74 4897629.62; 6551491.91 4897628.96

6551475.79 4897626.79; 6551465.65 4897625.55; 6551457.10 4897621.72; 6551446.42 4897621.54
6551439.78 4897625.61; 6551427.57 4897640.98; 6551414.09 4897667.35; 6551405.08 4897680.64
6551402.40 4897685.04; 6551399.88 4897696.45; 6551411.76 4897700.86; 6551420.04 4897703.32
6551433.40 4897709.81; 6551454.03 4897721.10; 6551467.35 4897711.26; 6551477.85 4897700.30
6551489.47 4897693.20; 6551492.05 4897687.45; 6551505.99 4897678.59; 6551508.85 4897675.78
6551516.74 4897678.64; 6551526.35 4897679.60; 6551545.90 4897680.13; 6551546.46 4897688.48
6551548.79 4897701.74; 6551549.44 4897705.43; 6551552.26 4897713.76; 6551558.15 4897711.54
6551571.80 4897701.74; 6551571.81 4897701.74; 6551571.82 4897701.74

2. Stambena zona na lokalitetu Zlača (S2)

Površina zone je13,26 ha.

Stambena zona na lokalitetu Zlača, na grafičkim prilozima definisana oznakom S2, definisana je sljedećim lomnim tačkama:
6544845.07 4914133.31; 6544844.75 4914133.60; 6544842.97 4914141.78; 6544827.35 4914168.51;
6544822.02 4914177.16; 6544815.75 4914185.76; 6544815.52 4914185.92; 6544808.00 4914191.21;
6544803.12 4914193.07; 6544785.79 4914201.99; 6544771.45 4914201.92; 6544763.65 4914200.54;
6544758.50 4914199.62; 6544749.68 4914199.48; 6544745.59 4914200.48; 6544740.64 4914204.79;
6544737.34 4914213.32; 6544735.61 4914227.99; 6544733.17 4914247.93; 6544732.68 4914275.60;
6544727.41 4914291.66; 6544721.77 4914303.31; 6544714.29 4914318.79; 6544700.99 4914339.20
6544697.32 4914344.25; 6544682.34 4914359.01; 6544728.11 4914395.03; 6544779.52 4914424.62;
6544825.19 4914451.61; 6544873.68 4914411.48; 6544889.62 4914352.40; 6544899.78 4914315.18;
6544914.67 4914292.86; 6544917.38 4914276.28; 6544911.63 4914262.07; 6544930.25 4914241.61
6544948.12 4914215.90; 6544963.71 4914196.52; 6544967.62 4914163.12; 6544964.25 4914124.57;
6544911.40 4914072.37; 6544845.07 4914133.31
6551571.82 4897701.74; 6551574.52 4897701.74; 6551579.91 4897699.75; 6551586.14 4897696.11
6551599.13 4897681.94; 6551612.12 4897667.77; 6551616.32 4897663.42; 6551612.29 4897648.68
6551604.07 4897654.34; 6551596.93 4897655.48; 6551589.78 4897656.61; 6551586.43 4897657.14
6551584.67 4897661.59; 6551582.84 4897666.21; 6551579.96 4897668.09; 6551577.08 4897669.97
6551570.72 4897670.48; 6551564.36 4897670.98; 6551557.17 4897668.67; 6551549.97 4897666.37
6551541.92 4897662.53; 6551533.86 4897658.70; 6551496.74 4897629.62; 6551491.91 4897628.96
6551475.79 4897626.79; 6551465.65 4897625.55; 6551457.10 4897621.72; 6551446.42 4897621.54
6551439.78 4897625.61; 6551427.57 4897640.98; 6551414.09 4897667.35; 6551405.08 4897680.64
6551402.40 4897685.04; 6551399.88 4897696.45; 6551411.76 4897700.86; 6551420.04 4897703.32
6551433.40 4897709.81; 6551454.03 4897721.10; 6551467.35 4897711.26; 6551477.85 4897700.30
6551489.47 4897693.20; 6551492.05 4897687.45; 6551505.99 4897678.59; 6551508.85 4897675.78
6551516.74 4897678.64; 6551526.35 4897679.60; 6551545.90 4897680.13; 6551546.46 4897688.48
6551548.79 4897701.74; 6551549.44 4897705.43; 6551552.26 4897713.76; 6551558.15 4897711.54
6551571.80 4897701.74; 6551571.81 4897701.74; 6551571.82 4897701.74
6544723.20 4914198.58; 6544725.44 4914187.15; 6544726.86 4914182.91; 6544727.63 4914180.59
6544728.10 4914179.19; 6544729.23 4914177.90; 6544735.73 4914170.44; 6544741.60 4914169.62
6544743.00 4914169.42; 6544749.46 4914169.98; 6544751.78 4914171.56; 6544760.93 4914175.64
6544766.24 4914178.00; 6544773.88 4914177.82; 6544781.01 4914175.71; 6544782.90 4914175.15
6544790.86 4914172.29; 6544792.24 4914171.80; 6544800.52 4914163.33, 6544803.51 4914158.66
6544805.44 4914155.65; 6544805.59 4914155.41; 6544805.67 4914154.86; 6544806.78 4914147.59
6544803.36 4914136.87; 6544795.82 4914120.39; 6544793.68 4914113.99; 6544793.51 4914113.49
6544793.95 4914105.18; 6544793.97 4914104.79; 6544794.33 4914103.55; 6544795.21 4914100.50
6544796.37 4914096.51; 6544798.63 4914090.03; 6544801.62 4914081.50; 6544802.70 4914077.91
6544806.41 4914065.55; 6544812.85 4914049.35; 6544816.13 4914043.56; 6544818.88 4914038.70
6544819.97 4914036.78; 6544820.57 4914036.39; 6544831.75 4914029.14; 6544844.67 4914013.60
6544855.74 4914000.28; 6544856.23 4913999.76; 6544862.72 4913992.78; 6544864.30 4913991.07
6544866.85 4913989.58; 6544867.39 4913989.27; 6544875.63 4913984.45; 6544878.57 4913983.32
6544885.94 4913980.49; 6544886.53 4913980.24; 6544905.32 4913972.55; 6544919.22 4913967.21
6544927.97 4913961.87; 6544933.34 4913954.46; 6544940.15 4913939.18; 6544945.40 4913928.41
6544956.92 4913905.34; 6544969.08 4913879.20; 6544981.46 4913853.85; 6544999.42 4913824.60
6545006.52 4913805.81; 6545006.33 4913784.01; 6544999.58 4913771.49; 6544992.79 4913763.47

6544982.59 4913749.64; 6544977.03 4913740.97; 6544974.08 4913734.95; 6544967.66 4913715.27
6544964.92 4913709.62; 6544962.74 4913705.18; 6544958.69 4913701.54; 6544954.79 4913699.35
6544943.39 4913699.15; 6544931.56 4913695.42; 6544922.02 4913690.06; 6544916.72 4913683.96
6544908.60 4913670.80; 6544873.83 4913705.99; 6544873.62 4913706.21; 6544856.71 4913719.99
6544856.69 4913720.01; 6544856.69 4913720.02; 6544841.81 4913746.33; 6544840.94 4913751.51
6544836.31 4913767.85; 6544826.91 4913800.98; 6544826.36 4913802.32; 6544826.36 4913802.32
6544817.28 4913824.30; 6544816.70 4913825.73; 6544815.99 4913826.83; 6544807.26 4913840.54
6544806.33 4913842.00; 6544806.32 4913842.01; 6544793.48 4913861.41; 6544792.42 4913863.01
6544789.25 4913880.02; 6544785.52 4913902.40; 6544776.24 4913919.44; 6544774.13 4913925.28
6544773.62 4913932.14; 6544767.76 4913949.03; 6544761.48 4913959.44; 6544746.16 4913981.52
6544735.34 4913999.81; 6544724.96 4914018.36; 6544709.13 4914035.10; 6544697.26 4914053.76
6544673.92 4914047.79; 6544658.90 4914065.16; 6544652.44 4914103.18; 6544662.92 4914129.56
6544662.47 4914147.09; 6544672.90 4914171.42; 6544692.90 4914189.32; 6544722.90 4914199.95
6544723.00 4914199.61; 6544723.20 4914198.58; 6544723.20 4914198.58
6544633.03 4914380.35; 6544614.00 4914363.39; 6544589.70 4914347.39; 6544550.77 4914320.21
6544515.78 4914294.39; 6544510.80 4914341.16; 6544533.91 4914354.74; 6544563.26 4914374.32
6544580.40 4914386.51; 6544602.28 4914408.01; 6544616.11 4914397.24; 6544621.52 4914392.64
6544628.05 4914386.66; 14 6544633.03 4914380.35

3. Zona stanovanja - vikend zona V1

Površina zone 9,53 ha.

Zona stanovanja - vikend zona V1, definisana je i sljedećim lomnim tačkama:

6548403.15 4898729.74; 6548404.55 4898729.05; 6548414.85 4898722.14; 6548423.75 4898713.83
6548430.78 4898704.59; 6548437.59 4898694.13; 6548443.45 4898684.54; 6548449.65 4898674.59
6548457.87 4898663.79; 6548473.80 4898647.52; 6548489.72 4898633.71; 6548502.05 4898622.41
6548510.29 4898626.61; 6548516.34 4898632.99, 6548522.59 4898639.95; 6548525.72 4898641.53
6548530.36 4898639.32; 6548536.63 4898633.65; 6548554.45 4898638.06; 6548573.07 4898629.08
6548585.85 4898633.17; 6548595.00 4898606.70; 6548604.82 4898612.17; 6548620.76 4898588.97
6548639.71 4898568.28; 6548657.08 4898544.44; 6548663.25 4898518.86; 6548694.05 4898506.62
6548723.61 4898497.79; 6548732.30 4898496.49; 6548762.97 4898494.84; 6548798.41 4898449.26
6548828.67 4898445.82; 6548853.08 4898440.53; 6548863.24 4898437.09; 6548910.65 4898424.62
6548948.93 4898412.61; 6548986.53 4898403.01; 6549010.64 4898394.22; 6549019.35 4898391.20
6549025.56 4898420.35; 6549026.86 4898426.44; 6549029.74 4898432.64; 6549034.65 4898436.86
6549039.96 4898439.83; 6549047.94 4898442.35; 6549061.79 4898447.32; 6549070.70 4898448.66
6549075.90 4898448.66; 6549078.18 4898447.36; 6549079.93 4898445.17; 6549077.22 4898416.37
6549129.00 4898412.12; 6549127.94 4898397.49; 6549139.67 4898398.55; 6549140.41 4898398.62
6549148.65 4898399.93; 6549187.87 4898406.15; 6549212.64 4898410.08; 6549218.73 4898411.04
6549229.57 4898417.13; 6549235.68 4898419.37; 6549257.46 4898427.64; 6549264.13 4898429.17
6549266.64 4898429.53; 6549279.28 4898431.35; 6549286.84 4898432.44; 6549307.45 4898435.41
6549320.30 4898436.73; 6549320.57 4898436.76; 6549379.30 4898441.74; 6549415.70 4898443.74
6549430.47 4898443.75; 6549429.41 4898435.85; 6549424.94 4898436.47; 6549423.86 4898434.08
6549407.63 4898430.18; 6549380.11 4898423.17; 6549362.39 4898415.08, 6549344.53 4898405.32
6549332.62 4898397.50; 6549313.55 4898382.96; 6549298.23 4898369.74; 6549284.47 4898360.03
6549276.73 4898355.33; 6549262.92 4898349.36; 6549251.55 4898346.39; 6549239.68 4898344.58
6549220.80 4898344.03; 6549199.21 4898343.16; 6549166.93 4898340.95; 6549159.72 4898340.93
6549135.43 4898343.10; 6549092.88 4898344.88; 6549081.52 4898345.00; 6549029.43 4898346.54
6549002.81 4898350.78; 6548982.20 4898355.31; 6548951.45 4898368.83; 6548932.49 4898378.96
6548916.24 4898388.16; 6548904.97 4898395.28; 6548892.38 4898402.57; 6548865.81 4898416.32
6548839.80 4898424.92; 6548815.16 4898433.12, 6548802.75 4898434.64; 6548798.88 4898434.39
6548782.68 4898433.34; 6548757.74 4898429.57; 6548742.12 4898428.68; 6548719.57 4898431.25
6548704.74 4898433.81; 6548685.70 4898440.55; 6548654.10 4898452.67; 6548640.90 4898456.54
6548625.30 4898460.27; 6548607.97 4898461.87; 6548584.90 4898464.53; 6548570.24 4898465.87
6548551.32 4898468.94; 6548527.25 4898478.52; 6548498.89 4898496.61; 6548481.35 4898519.83
6548462.07 4898553.22; 6548446.02 4898581.00; 6548436.79 4898605.38; 6548430.57 4898621.81

6548426.14 4898633.51; 6548419.11 4898656.36; 6548413.34 4898675.09; 6548405.71 4898682.98
6548397.86 4898686.90; 6548383.68 4898688.95; 6548370.57 4898690.84; 6548339.03 4898695.86
6548316.44 4898703.62; 6548291.25 4898717.99; 6548279.66 4898727.95; 6548263.67 4898745.54
6548257.30 4898754.77; 6548270.34 4898763.28; 6548289.33 4898765.59; 6548298.95 4898764.30
6548310.50 4898760.97; 6548330.42 4898754.66; 6548345.05 4898748.76; 6548356.47 4898745.43
6548379.82 4898738.37; 6548393.42 4898734.52; 6548403.15 4898729.74
6548713.58 4898426.01; 6548738.04 4898423.71; 6548763.35 4898424.95; 6548786.64 4898428.23;
6548798.15;4898429.07; 6548812.30 4898426.73; 6548837.73 4898419.21; 6548848.40 4898416.53;
6548869.29 4898408.53; 6548889.63 4898399.20; 6548907.63 4898387.87; 6548914.10 4898383.10
6548898.15 4898359.30; 6548891.89 4898359.35; 6548877.71 4898359.61; 6548833.35 4898365.66
6548789.18 4898371.68; 6548775.68 4898374.78; 6548725.63 4898381.33; 6548710.87 4898391.16
6548714.38 4898406.61; 6548727.54 4898416.22; 6548727.54 4898416.22; 6548718.51 4898417.42
6548705.19 4898419.19; 6548687.72 4898421.51; 6548688.56 4898428.28; 6548689.67 4898431.56
6548689.75 4898431.69; 6548713.58 4898426.01
6547843.63 4899319.00; 6547844.99 4899305.47; 6547844.03 4899282.16; 6547840.65 4899262.83
6547829.88 4899236.72; 6547809.24 4899198.45; 6547790.10 4899172.27; 6547797.41 4899197.09
6547796.75 4899205.07; 6547794.23 4899213.41; 6547792.70 4899221.72; 6547789.42 4899230.68
6547785.70 4899239.89; 6547780.78 4899251.68; 6547776.09 4899260.53; 6547771.93 4899268.94
6547770.29 4899274.34; 6547766.03 4899281.98; 6547760.46 4899296.73; 6547755.07 4899305.53
6547791.63 4899316.95; 6547823.18 4899325.18; 6547835.13 4899322.24; 6547843.63 4899319.00

4. Zona stanovanja - vikend zona V2

Površina ove zone je 6,98 ha.

Stambena zona vikend zone V2, definisana je sljedećim lomnim tačkama:

6547155.59 4900906.38; 6547175.22 4900888.99; 6547184.20 4900856.79; 6547183.71 4900840.30
6547167.69 4900839.57; 6547166.48 4900815.56; 6547179.21 4900755.79; 6547182.19 4900711.65
6547194.75 4900676.50; 6547201.74 4900611.22; 6547204.97 4900580.05; 6547205.19 4900544.15
6547200.25 4900489.46; 6547198.84 4900462.91; 6547224.69 4900422.61; 6547170.38 4900385.97
6547154.77 4900409.12; 6547123.31 4900455.98; 6547119.01 4900478.59; 6547097.52 4900505.49
6547074.00 4900521.54; 6547061.59 4900560.15; 6547045.31 4900564.37; 6547025.81 4900575.62
6547008.93 4900609.97; 6547018.77 4900626.24; 6547032.61 4900657.24; 6547033.43 4900694.30
6547030.70 4900729.19; 6547038.53 4900786.74; 6547044.71 4900817.80, 6547050.89 4900848.85
6547055.90 4900867.14; 6547060.90 4900885.42; 6547063.55 4900909.12; 6547065.73 4900937.83
6547097.21 4900957.13; 6547098.17 4900957.27; 6547155.59 4900906.38
6547843.63 4899319.00; 6547844.99 4899305.47; 6547844.03 4899282.16; 6547840.65 4899262.83
6547829.88 4899236.72; 6547809.24 4899198.45; 6547790.10 4899172.27; 6547797.41 4899197.09
6547796.75 4899205.07; 6547794.23 4899213.41; 6547792.70 4899221.72; 6547789.42 4899230.68
6547785.70 4899239.89; 6547780.78 4899251.68; 6547776.09 4899260.53; 6547771.93 4899268.94
6547770.29 4899274.34; 6547766.03 4899281.98; 6547760.46 4899296.73; 6547755.07 4899305.53
6547791.63 4899316.95; 6547823.18 4899325.18; 6547835.13 4899322.24; 6547843.63 4899319.00

Član 11.

Građevinsko zemljište namijenjeno za društvenu infrastrukturu, turizam i ugostiteljstvo:

1. Lokalitet "Muška voda"

Površina ovog zemljišta je 12,43 ha.

Zemljište namijenjeno za društvenu infrastrukturu, turizam i ugostiteljstvo, na grafičkim prilozima označeno oznakama (D1 i T1), na lokalitetu "Muška voda", definisano je sljedećim lomnim tačkama:

6547751.42 4899313.42; 6547748.10 4899312.86; 6547743.80 4899312.15; 6547735.77 4899310.29
6547735.14 4899310.59; 6547725.93 4899314.88; 6547718.38 4899322.75; 6547716.96 4899329.40
6547714.94 4899338.82; 6547714.28 4899350.30; 6547711.63 4899358.41; 6547707.27 4899373.89

6547702.81 4899385.84; 6547698.72 4899389.32; 6547690.48 4899395.76; 6547680.88 4899405.83
6547668.92 4899416.85; 6547660.43 4899424.67; 6547653.10 4899429.63; 6547643.45 4899433.89
6547634.16 4899435.67; 6547624.30 4899435.71; 6547613.45 4899433.69; 6547602.64 4899429.87
6547590.61 4899424.49; 6547584.92 4899420.14; 6547583.79 4899419.28; 6547569.94 4899404.79
6547561.61 4899393.95; 6547553.86 4899383.19; 6547541.54 4899364.54; 6547534.13 4899351.80
6547526.23 4899334.26; 6547519.16 4899319.24; 6547499.51 4899296.83; 6547491.81 4899289.62
6547491.80 4899289.61; 6547485.81 4899302.83; 6547480.32 4899314.84; 6547468.14 4899341.43
6547458.35 4899376.78; 6547493.76 4899414.29; 6547513.80 4899442.33; 6547549.81 4899473.26
6547576.95 4899498.18; 6547599.34 4899515.14; 6547603.58 4899533.28; 6547640.24 4899553.79
6547659.08 4899590.75; 6547677.79 4899605.05; 6547686.60 4899611.77; 6547690.90 4899614.53
6547692.38 4899612.22; 6547701.62 4899596.12; 6547704.70 4899590.51; 6547735.73 4899515.25
6547749.35 4899481.14; 6547754.49 4899465.01; 6547758.12 4899445.91; 6547759.74 4899430.89
6547759.53 4899397.07; 6547757.31 4899381.65; 6547753.18 4899369.95; 6547747.25 4899356.73
6547744.92 4899346.58; 6547745.53 4899335.08; 6547747.59 4899326.42; 6547751.42 4899313.42
6547755.07 4899305.53; 6547760.46 4899296.73; 6547766.03 4899281.98; 6547770.29 4899274.34
6547771.93 4899268.94; 6547776.09 4899260.53; 6547780.78 4899251.68; 6547785.70 4899239.89
6547789.42 4899230.68; 6547792.70 4899221.72; 6547794.23 4899213.41, 6547796.75 4899205.07
6547797.41 4899197.09; 6547790.10 4899172.27; 6547771.07 4899157.20; 6547757.15 4899150.11
6547729.86 4899141.54; 6547676.86 4899116.58; 6547658.09 4899108.08; 6547644.56 4899096.72
6547631.99 4899105.27; 6547624.85 4899110.02; 6547624.77 4899110.07, 6547618.70 4899115.14
6547615.58 4899116.65; 6547601.38 4899123.49; 6547583.90 4899130.44; 6547581.85 4899131.25
6547580.03 4899131.71; 6547580.03 4899131.71; 6547568.79 4899134.52; 6547567.32 4899134.89
6547565.22 4899135.01; 6547549.35 4899135.98; 6547548.73 4899136.01; 6547548.48 4899135.99
6547541.30 4899135.20; 6547535.07 4899134.51; 6547530.06 4899132.38; 6547528.89 4899131.49
6547525.63 4899129.02; 6547524.83 4899128.42; 6547524.43 4899127.98; 6547514.95 4899117.57
6547514.77 4899117.37; 6547514.53 4899117.07; 6547507.63 4899108.50; 6547507.62 4899108.50
6547500.36 4899099.48; 6547499.65 4899098.06; 6547499.30 4899097.35; 6547497.75 4899094.27
6547497.22 4899091.81; 6547496.33 4899087.74; 6547496.02 4899086.32; 6547495.97 4899084.90
6547495.50 4899069.76; 6547495.89 4899061.70; 6547496.74 4899044.55; 6547497.82 4899029.46
6547498.48 4899020.29; 6547497.73 4899014.70; 6547495.00 4899008.38; 6547493.85 4899007.04
6547492.75 4899005.76; 6547490.11 4899002.69; 6547485.46 4899001.59; 6547481.48 4899002.02
6547476.87 4899005.63; 6547474.46 4899009.00; 6547473.76 4899009.97; 6547473.20 4899010.76
6547472.57 4899012.77; 6547470.45 4899019.63; 6547469.77 4899023.66; 6547467.90 4899034.84
6547467.22 4899046.85; 6547465.84 4899056.31, 6547465.70 4899057.30; 6547464.33 4899061.96
6547462.37 4899063.37; 6547460.90 4899064.43; 6547460.23 4899064.57; 6547458.25 4899064.99
6547445.49 4899064.75; 6547438.57 4899067.41; 6547438.55 4899067.42; 6547434.92 4899069.72
6547434.12 4899070.65; 6547430.49 4899074.88; 6547427.15 4899079.79; 6547425.75 4899083.69
6547424.72 4899090.00; 6547426.17 4899097.94; 6547429.02 4899103.60; 6547431.27 4899107.60
6547434.22 4899111.44; 6547435.70 4899113.36; 6547438.50 4899116.07; 6547440.97 4899118.46
6547445.17 4899123.09; 6547445.65 4899124.66; 6547446.23 4899126.58; 6547446.81 4899128.48
6547446.23 4899129.82; 6547444.50 4899133.82; 6547444.41 4899134.19; 6547443.29 4899138.80
6547443.05 4899139.82; 6547443.66 4899142.86, 6547444.04 4899144.77; 6547444.20 4899145.54
6547444.85 4899146.81; 6547447.17 4899151.30; 6547450.57 4899155.24; 6547455.22 4899158.22
6547456.28 4899158.90; 6547459.62 4899160.70; 6547463.74 4899162.90; 6547472.29 4899166.30
6547475.01 4899166.98; 6547481.34 4899168.56, 6547489.32 4899168.78; 6547488.68 4899278.44
6547488.68 4899278.54; 6547488.72 4899278.56; 6547502.13 4899286.83; 6547511.97 4899294.51
6547520.47 4899308.12; 6547533.41 4899329.79; 6547540.52 4899344.32; 6547551.59 4899365.63
6547569.94 4899392.49; 6547572.33 4899398.33; 6547580.15 4899405.09; 6547595.54 4899408.53
6547612.91 4899408.80; 6547623.28 4899408.21; 6547631.57 4899406.42; 6547641.00 4899400.90
6547651.07 4899392.62; 6547662.29 4899386.60; 6547674.64 4899385.30; 6547685.65 4899384.00
6547689.76 4899383.52; 6547695.61 4899381.73; 6547697.24 4899379.13; 6547700.16 4899373.77
6547700.78 4899357.75; 6547703.79 4899347.39; 6547704.42 4899345.21; 6547709.01 4899329.37
6547716.43 4899311.39; 6547722.01 4899304.19; 6547729.01 4899299.31; 6547734.33 4899297.74
6547737.26 4899297.74; 6547741.71 4899298.98; 6547745.36 4899301.92; 6547746.93 4899303.19
6547747.69 4899303.80; 6547755.02 4899305.52;6547755.07 4899305.53

2. Lokalitet Zlača

Zemljište namijenjeno za društvenu infrastrukturu, turizam i ugostiteljstvo na lokalitetu Zlača, na grafičkim prilozima je označeno sa T2 i D2.

Ukupna površina ovog zemljišta je 20,53 ha.

Zemljište namijenjeno za turizam i ugostiteljstvo (T2), definisano je sljedećim lomnim tačkama:

6545076.99 4912244.27; 6545072.70 4912238.83; 6545068.58 4912230.45; 6545062.88 4912221.34
6545055.83 4912211.66; 6545043.45 4912198.87; 6545028.86 4912185.04; 6545017.42 4912172.52
6545000.75 4912151.65; 6544994.98 4912164.39; 6544993.52 4912174.09; 6544992.00 4912184.16
6544992.00 4912200.23; 6544992.00 4912233.47; 6544992.00 4912258.15; 6544997.86 4912260.65
6545007.04 4912264.58; 6545015.13 4912264.58; 6545030.24 4912261.38; 6545039.74 4912265.54
6545046.30 4912268.20; 6545054.52 4912268.56; 6545062.85 4912261.01; 6545064.48 4912256.28
6545070.20 4912248.25; 6545076.99 4912244.27; 6545118.72 4912367.47; 6545138.45 4912349.55
6545140.80 4912345.59; 6545131.53 4912335.96; 6545114.95 4912319.24; 6545110.99 4912309.85
6545105.35 4912286.62; 6545099.78 4912275.97; 6545098.35 4912272.69; 6545096.59 4912268.63
6545088.56 4912250.62; 6545082.41 4912253.13; 6545075.86 4912255.80; 6545065.86 4912263.64
6545061.54 4912268.33; 6545053.56 4912272.21; 6545042.13 4912271.99; 6545035.77 4912269.19
6545024.89 4912266.60; 6545005.24 4912266.66; 6545001.65 4912264.91; 6544994.64 4912265.00
6544972.27 4912261.21; 6544968.53 4912260.17; 6544964.18 4912258.87; 6544947.58 4912253.20
6544936.02 4912247.92; 6544924.19 4912239.38; 6544909.57 4912228.20; 6544896.28 4912222.33
6544880.77 4912221.89; 6544868.59 4912227.75; 6544856.85 4912238.38; 6544845.76 4912243.43
6544835.92 4912243.46; 6544836.15 4912302.16; 6544907.85 4912303.52; 6544944.51 4912324.91
6544961.96 4912351.42; 6544999.33 4912366.98; 6545016.09 4912358.74; 6545017.16 4912358.36
6545019.85 4912361.59; 6545023.31 4912364.56; 6545026.14 4912366.99; 6545028.10 4912368.66
6545029.91 4912369.73; 6545034.45 4912372.84; 6545044.45 4912376.40; 6545055.49 4912379.95
6545063.06 4912382.37; 6545071.33 4912385.03; 6545078.76 4912387.41; 6545085.75 4912389.76
6545090.22 4912391.27; 6545096.07 4912394.20; 6545105.33 4912398.83; 6545110.90 4912396.00
6545107.71 4912389.24; 6545104.54 4912382.53; 6545102.66 4912378.53; 6545118.72 4912367.47
6544703.69 4914263.27; 6544708.40 4914247.57; 6544710.23 4914241.85; 6544717.96 4914217.69
6544720.40 4914207.92; 6544722.90 4914199.95; 6544692.90 4914189.32; 6544672.90 4914171.42
6544662.47 4914147.09; 6544662.92 4914129.56; 6544652.44 4914103.18; 6544647.15 4914095.33
6544628.25 4914078.13; 6544605.47 4914075.02; 6544601.51 4914078.80; 6544597.63 4914088.34
6544597.68 4914101.24; 6544596.70 4914105.24; 6544595.91 4914108.47; 6544591.03 4914123.37
6544584.40 4914143.60; 6544580.14 4914156.01; 6544575.36 4914169.93; 6544567.80 4914182.71
6544551.56 4914210.15; 6544536.38 4914202.94; 6544529.76 4914197.96; 6544522.38 4914192.41
6544521.95 4914192.83; 6544513.25 4914201.38; 6544513.24 4914201.38; 6544503.47 4914210.97
6544469.16 4914230.65; 6544514.79 4914257.12; 6544515.61 4914278.99; 6544515.77 4914294.39
6544550.75 4914320.21; 6544589.68 4914347.39; 6544613.98 4914363.39; 6544633.02 4914380.35
6544642.10 4914367.97; 6544650.66 4914358.56; 6544663.63 4914346.59; 6544675.21 4914336.83
6544675.71 4914336.16; 6544684.97 4914323.57; 6544691.13 4914306.61; 6544697.37 4914284.97
6544702.06 4914268.67; 6544703.68 4914263.28; 6544703.69 4914263.27; 6544721.24 4914544.24
6544743.59 4914500.52; 6544824.69 4914452.03; 6544824.69 4914452.03; 6544825.19 4914451.61
6544779.52 4914424.62; 6544728.11 4914395.03; 6544682.34 4914359.01; 6544673.29 4914367.93
6544665.16 4914375.43; 6544665.16 4914375.43; 6544652.64 4914386.98; 6544649.04 4914391.96
6544634.70 4914407.33; 6544627.93 4914414.67; 6544621.97 4914418.69; 6544608.74 4914432.04
6544606.56 4914438.12; 6544603.35 4914442.36; 6544597.50 4914445.46; 6544591.65 4914449.02
6544588.75 4914455.03; 6544587.49 4914467.30; 6544585.31 4914485.08; 6544584.04 4914500.75
6544585.86 4914518.16; 6544589.16 4914532.38; 6544587.90 4914543.24; 6544584.72 4914554.51
6544581.53 4914566.56; 6544580.97 4914583.63; 6544571.27 4914595.97; 6544561.26 4914603.81
6544553.18 4914614.05; 6544540.62 4914629.57; 6544529.47 4914640.27; 6544520.37 4914648.91
6544512.07 4914654.37; 6544508.22 4914656.59; 6544494.32 4914664.61; 6544472.99 4914676.75
6544456.21 4914686.41; 6544445.25 4914697.76; 6544436.70 4914699.97; 6544425.43 4914700.76
6544421.03 4914706.90; 6544424.34 4914707.87; 6544432.83 4914714.94; 6544432.20 4914719.50
6544440.53 4914724.53; 6544444.49 4914719.21; 6544478.58 4914684.62; 6544496.65 4914670.63
6544523.26 4914658.36; 6544562.89 4914663.02; 6544562.89 4914663.02; 6544623.24 4914655.82
6544679.00 4914658.86; 6544695.67 4914594.28; 6544720.54 4914545.62; 6544721.24 4914544.24

Zemljište namijenjeno za društvenu infrastrukturu (D2), definisano je sljedećim lomnim tačkama:

6544564.17 4914547.30; 6544562.88 4914507.74; 6544562.13 4914484.65; 6544561.95 4914479.35
6544563.16 4914469.07; 6544564.19 4914465.46; 6544567.29 4914454.57; 6544570.53 4914447.08
6544571.02 4914446.23; 6544571.95 4914444.62; 6544579.80 4914431.06; 6544583.93 4914425.12
6544602.27 4914408.01; 6544580.39 4914386.51; 6544563.25 4914374.32; 6544533.90 4914354.74
6544510.78 4914341.16; 6544515.77 4914294.39; 6544465.69 4914252.35; 6544465.25 4914252.08
6544463.90 4914251.24; 6544449.50 4914242.30; 6544431.99 4914243.34; 6544410.04 4914243.44
6544402.82 4914243.47; 6544398.73 4914243.49; 6544394.25 4914244.24; 6544388.48 4914245.20
6544372.57 4914246.78; 6544371.34 4914246.90; 6544363.97 4914250.26; 6544353.37 4914255.10
6544347.07 4914260.11; 6544344.03 4914262.52; 6544330.21 4914274.64; 6544329.78 4914274.95
6544323.61 4914279.34; 6544312.67 4914287.69; 6544309.72 4914291.97; 6544309.79 4914297.81
6544316.22 4914312.79; 6544316.30 4914316.04; 6544312.08 4914322.84; 6544309.05 4914332.30
6544308.91 4914340.58; 6544309.20 4914345.46; 6544313.34 4914349.23; 6544319.85 4914353.00
6544335.77 4914359.37; 6544350.48 4914364.10; 6544362.28 4914370.39; 6544370.19 4914377.65
6544371.53 4914380.66; 6544375.41 4914395.75; 6544361.22 4914416.12; 6544352.87 4914431.81
6544346.36 4914438.15; 6544340.28 4914460.47; 6544330.66 4914477.85; 6544329.48 4914481.56
6544327.37 4914500.83; 6544326.02 4914519.38; 6544326.87 4914532.83; 6544332.44 4914546.92
6544339.44 4914557.46; 6544349.25 4914566.19; 6544361.40 4914574.29; 6544373.97 4914580.70
6544386.99 4914588.98; 6544394.08 4914591.51; 6544401.17 4914591.85; 6544406.73 4914593.96
6544408.17 4914597.05; 6544405.31 4914602.57; 6544398.43 4914614.68; 6544391.23 4914623.19
6544382.71 4914628.42; 6544364.37 4914639.55; 6544350.61 4914651.33; 6544350.34 4914651.61
6544342.61 4914659.75; 6544337.81 4914665.55; 6544334.21 4914669.28; 6544327.34 4914675.16
6544318.34 4914682.02; 6544310.01 4914689.90; 6544301.88 4914698.89; 6544298.47 4914702.91
6544292.54 4914708.77; 6544284.86 4914715.91; 6544273.54 4914727.44; 6544264.66 4914736.05
6544254.67 4914744.04; 6544243.54 4914754.70; 6544249.02 4914758.74; 6544253.74 4914763.27
6544254.72 4914764.91; 6544254.67 4914766.91; 6544255.85 4914773.35; 6544256.11 4914783.03
6544253.73 4914791.28; 6544251.14 4914797.13; 6544247.83 4914802.56; 6544264.97 4914796.56
6544269.99 4914793.04; 6544274.29 4914790.30; 6544278.28 4914789.00; 6544289.27 4914787.65
6544309.84 4914779.77; 6544318.55 4914775.05; 6544326.27 4914772.31; 6544333.64 4914768.88
6544341.97 4914763.76; 6544356.85 4914756.24; 6544360.63 4914753.34; 6544362.39 4914749.98
6544363.68 4914742.63; 6544366.30 4914738.18; 6544373.27 4914731.80; 6544379.72 4914725.62
6544386.56 4914715.97; 6544389.69 4914711.15; 6544392.49 4914707.51; 6544394.70 4914704.97
6544398.41 4914702.49; 6544401.59 4914701.23; 6544404.43 4914696.13; 6544407.66 4914691.07
6544410.36 4914686.42; 6544414.91 4914676.77; 6544418.90 4914671.54; 6544427.22 4914665.33
6544438.77 4914655.79; 6544439.09 4914655.52; 6544447.72 4914655.52; 6544452.90 4914652.94
6544470.46 4914646.61; 6544488.31 4914644.59; 6544495.51 4914642.58; 6544501.27 4914635.39
6544510.15 4914627.35; 6544513.35 4914624.46; 6544527.95 4914611.06; 6544528.51 4914610.50
6544535.12 4914603.83; 6544538.77 4914600.14; 6544545.54 4914590.50; 6544553.77 4914578.77
6544554.89 4914577.18; 6544561.55 4914564.36; 6544561.68 4914563.50; 6544564.17 4914547.30

Član 12.

Društvena infrastruktura, turizam i ugostiteljstvo van definisanih lokaliteta

Okolišni edukacijski centar sa kampom gradiće se na lokalitetu Krabanja. Detaljna pozicija kao i površina zemljišta koje će biti angažovano za izgradnju Centra odredit će se naknadno na osnovu dodatnih analiza reljefnih, klimatskih i drugih karakteristika terena.

Član 13.

Građevinsko zemljište utvrđeno za razvoj sporta i rekreacije:

1. Zona rekreacije na lokalitetu „Muška voda“ - R1

Površina zone je 11,87 ha.

Zemljište namijenjeno sportu i rekreaciji na lokalitetu „Muška voda“, na grafičkim prilozima označeno sa R1, definisano je sljedećim lomnim tačkama:

6547682.84 4899683.87; 6547750.18 4899597.18; 6547753.64 4899524.45; 6547756.28 4899512.81
6547763.04 4899500.06; 6547788.62 4899469.49; 6547802.27 4899449.79; 6547815.77 4899455.63
6547829.46 4899444.56; 6547854.85 4899423.48; 6547880.14 4899401.82; 6547908.09 4899387.54
6547941.19 4899379.12; 6547973.53 4899378.51; 6548003.73 4899374.32; 6548018.92 4899375.29
6548029.77 4899377.82; 6548045.08 4899385.44; 6548054.37 4899388.57; 6548070.36 4899391.83
6548092.09 4899397.30; 6548110.67 4899400.65; 6548126.06 4899399.77; 6548133.22 4899399.97
6548149.45 4899401.11; 6548163.60 4899399.81; 6548175.77 4899399.81; 6548190.91 4899398.49
6548211.61 4899398.54; 6548222.95 4899399.40; 6548235.77 4899399.15; 6548272.57 4899399.19
6548290.57 4899404.68; 6548320.19 4899409.94; 6548328.30 4899414.01; 6548333.91 4899421.87
6548333.32 4899431.19; 6548324.13 4899442.57; 6548318.83 4899442.09; 6548281.75 4899426.46
6548259.29 4899421.38; 6548221.27 4899420.18; 6548195.11 4899424.61; 6548189.98 4899424.68
6548154.60 4899430.99; 6548148.39 4899430.99; 6548132.89 4899433.15; 6548119.88 4899435.38
6548097.88 4899434.48; 6548079.22 4899430.33; 6548070.66 4899426.54; 6548032.23 4899414.26
6548020.11 4899412.65; 6547990.85 4899412.59; 6547969.33 4899417.44; 6547913.62 4899435.74
6547893.46 4899447.61; 6547878.26 4899462.35; 6547895.87 4899465.85; 6547869.61 4899500.78
6547831.93 4899587.38; 6547822.79 4899615.95; 6547756.08 4899656.46; 6547754.08 4899656.49
6547489.13 4899985.73; 6547508.68 4899927.13; 6547549.55 4899846.70; 6547565.15 4899824.24
6547580.37 4899794.21; 6547589.59 4899781.78; 6547595.91 4899777.94; 6547603.07 4899777.26
6547614.51 4899784.95; 6547633.53 4899792.98; 6547648.32 4899794.53; 6547659.61 4899792.93
6547675.98 4899785.99; 6547487.85 4900011.21; 6547405.43 4899939.14; 6547410.85 4899931.48
6547422.33 4899920.34; 6547455.99 4899895.47; 6547553.69 4899788.06; 6547602.81 4899740.81
6547686.60 4899611.77; 6547690.90 4899614.53; 6547701.62 4899596.12; 6547749.35 4899481.14
6547759.74 4899430.89; 6547759.53 4899397.07; 6547757.31 4899381.65; 6547753.18 4899369.95
6547747.25 4899356.73; 6547744.92 4899346.58; 6547745.53 4899335.08; 6547751.44 4899313.35
6547735.77 4899310.29; 6547725.93 4899314.88; 6547718.38 4899322.75; 6547714.28 4899350.30
6547702.81 4899385.84; 6547690.48 4899395.76; 6547653.10 4899429.63; 6547643.45 4899433.89
6547624.30 4899435.71; 6547613.45 4899433.69; 6547590.61 4899424.49; 6547584.92 4899420.14
6547569.94 4899404.79; 6547534.13 4899351.80; 6547519.16 4899319.24; 6547491.81 4899289.62
6547488.72 4899278.56; 6547511.97 4899294.51; 6547569.94 4899392.49; 6547572.33 4899398.33
6547580.15 4899405.09; 6547595.54 4899408.53; 6547631.57 4899406.42; 6547651.07 4899392.62
6547662.29 4899386.60; 6547695.61 4899381.73; 6547700.16 4899373.77; 6547700.78 4899357.75
6547716.43 4899311.39; 6547722.01 4899304.19; 6547729.01 4899299.31; 6547737.26 4899297.74
6547747.69 4899303.80; 6547823.18 4899325.18; 6547843.63 4899319.00; 6547827.62 4899385.49
6547794.35 4899449.85; 6547753.47 4899501.76; 6547745.71 4899522.38; 6547745.65 4899552.01
6547740.71 4899601.42; 6547744.80 4899653.47; 6547730.95 4899671.32; 6547720.48 4899686.47
6547696.75 4899745.85; 6547669.54 4899776.85; 6547656.40 4899784.37; 6547643.95 4899784.76
6547619.37 4899773.43; 6547606.90 4899769.95; 6547592.67 4899770.40; 6547580.51 4899779.57
6547508.62 4899910.18; 6547482.45 4899966.19; 6547480.50 4900006.28; 6547473.87 4900019.40
6547462.73 4900025.79; 6547438.28 4900032.01; 6547423.99 4900032.25; 6547394.39 4900038.08
6547371.98 4900039.80; 6547364.73 4900038.75; 6547268.94 4900375.88; 6547311.48 4900212.30
6547306.47 4900177.25; 6547310.73 4900160.24; 6547316.15 4900158.04; 6547321.74 4900152.36
6547332.08 4900133.62; 6547342.33 4900133.81; 6547349.44 4900117.94; 6547347.05 4900100.12
6547355.77 4900086.60; 6547368.79 4900049.27; 6547349.89 4900050.59; 6547339.22 4900057.09
6547324.95 4900072.20; 6547298.19 4900132.96; 6547289.76 4900142.30; 6547217.04 4900232.05
6547219.42 4900265.93; 6547215.91 4900310.07; 6547208.29 4900329.79; 6547170.38 4900385.97
6547224.69 4900422.61; 6547244.73 4900417.61

2. Zona sporta i rekreacije na lokalitetu Zlača - R2

Ukupna površina je 36,33 ha.

Zemljište namijenjeno sportu i rekreaciji na lokalitetu Zlača, na grafičkim prilozima označeno sa R2, definisano je sljedećim lomnim tačkama:

6545134.01 4912234.22; 6545134.01 4912214.83; 6545092.58 4912113.64; 6545022.97 4912138.42
6545032.08 4912156.86; 6545075.93 4912203.44; 6545098.92 4912238.28; 6545105.09 4912260.03
6545113.59 4912269.75; 6545021.79 4913535.36; 6545116.27 4913472.38; 6545119.49 4913466.04
6545124.24 4913464.53; 6545199.42 4913406.34; 6545217.75 4913406.65; 6545244.04 4913406.65
6545302.16 4913353.59; 6545337.13 4913234.99; 6545359.16 4913205.86; 6545373.25 4913178.74

6545381.60 4913148.56; 6545385.73 4913098.91; 6545384.68 4913069.49; 6545378.85 4913049.73
6545369.35 4913033.65; 6545345.02 4913015.17; 6545335.28 4913005.71; 6545313.06 4912973.35
6545288.75 4912950.90; 6545252.50 4912889.35; 6545243.14 4912835.62; 6545248.41 4912794.18
6545304.07 4912673.58; 6545305.36 4912634.14; 6545168.45 4912377.24; 6545140.80 4912345.59
6545102.66 4912378.53; 6545110.90 4912396.00; 6545105.33 4912398.83; 6545016.09 4912358.74
6544999.33 4912366.98; 6544961.96 4912351.42; 6544944.51 4912324.91; 6544907.85 4912303.52
6544836.15 4912302.16; 6544836.42 4912374.06; 6544870.78 4912383.56; 6544890.38 4912411.91
6544935.59 4912465.21; 6544968.29 4912486.36; 6545060.16 4912526.39; 6545085.29 4912607.39
6545159.41 4912720.14; 6545128.53 4912852.72; 6545156.26 4912875.36; 6545176.13 4912904.63
6545190.66 4912953.00; 6545197.15 4912990.35; 6545183.21 4913024.11; 6545140.69 4913046.32
6545089.99 4913045.63; 6545081.05 4913051.51; 6545076.73 4913088.11; 6545021.34 4913127.16
6545017.49 4913134.40; 6545008.08 4913163.85; 6544992.98 4913177.94; 6544866.40 4913385.48
6544813.39 4913430.57; 6544818.59 4913442.71; 6544849.29 4913443.12; 6544853.99 4913464.45
6544859.66 4913472.88; 6544888.62 4913490.76; 6544904.94 4913512.87; 6544919.23 4913525.99
6544924.48 4913551.62; 6544930.46 4913562.58; 6544937.93 4913569.76; 6545307.10 4912944.85
6545392.58 4912933.13; 6545363.37 4912875.98; 6545354.45 4912808.67; 6545377.28 4912746.45
6545314.78 4912708.65; 6545260.14 4912819.05; 6545264.34 4912849.80; 6545267.21 4912872.60
6545289.28 4912920.24; 6545308.17 4912954.87; 6545314.54 4912960.85; 6545315.95 4912959.36
6545401.49 4913044.27; 6544964.25 4914124.57; 6544970.40 4914090.53; 6544974.15 4913999.38
6545040.24 4913837.09; 6545043.91 4913816.38; 6545031.44 4913729.07; 6545036.05 4913671.18
6545133.84 4913517.24; 6545193.81 4913470.84; 6545221.05 4913425.46; 6545192.23 4913427.01
6545157.41 4913456.46; 6545105.16 4913505.48; 6544999.79 4913575.43; 6544950.69 4913591.54
6544923.42 4913614.88; 6544921.90 4913645.09; 6544939.59 4913673.60; 6544964.52 4913674.74
6544975.48 4913686.60; 6544996.86 4913731.45; 6545024.99 4913799.55; 6545011.74 4913749.03
6545019.43 4913837.92; 6545000.00 4913865.75; 6544954.77 4913970.99; 6544879.29 4914013.32
6544841.81 4914057.18; 6544833.22 4914062.95; 6544831.85 4914074.06; 6544816.11 4914101.79
6544816.95 4914113.32; 6544827.01 4914130.62; 6544836.76 4914125.48; 6544844.75 4914133.60
6544911.40 4914072.37

Član 14.

Rekreacija unutar druge namjene

Obuhvata rekreacione površine unutar šumskog zemljišta, poljoprivrednog zemljišta i zona sanitarne zaštite na kojima se dozvoljava namjensko uređenje. Pripadaju namjeni sport i rekreacija i opisuju se u dijelu koji se odnosi na građevinsko zemljište, iako rekreativne površine nisu građevinsko zemljište.

Šumsko zemljište

Član 15.

Pod šumskim zemljištem se podrazumijeva ono na kojem postoje šume, kao i neobrasle površine koje se u katastru vode kao šumsko zemljište. Šume na ovom području predstavljaju jedan od osnovnih razvojnih resursa.

Ove površine koristiti na način kako je Prostornim planom utvrđeno.

Poljoprivredno zemljište

Član 16.

Pod poljoprivrednim zemljištem u Prostornom planu su definisane livade i pašnjaci. Oranične površine su sadržane u okviru planiranih stambenih zona te se na njima može organizovati ratarska proizvodnja. Posebno je potrebno štititi površine pod poljoprivrednim zemljištem gdje je poljoprivredna proizvodnja organizovana po principu organske proizvodnje tj. proizvodnje koja uvažava principe koji će osigurati zaštitu svih vrijednosti područja i osigurati određene proizvode za ličnu upotrebu proizvođača.

Za slučaj registrovanja ugroženosti nekog od sistema treba zaustaviti korištenje površina kao proizvodnog potencijala.

Ove površine koristiti na način kako je Prostornim planom utvrđeno.

Vodene površine

Član 17.

Pod vodenim površinama se u Prostornom planu podrazumijevaju veći vodotoci (Drinjača, Oskova, Krabanja, Krabašnica, zatim Velika i Mala Zlača, Studešnica, Bebroštica, Bukovica, Budim, Rapatnica, Podgornica, Mačkovac, Gradinski potok) i Paučko jezero.

Eksploataciono polje magnezita

Član 18.

Rudno zemljište u obuhvatu Prostornog plana je ograničeno na zonu rudnika magnezita. Korištenje ovog zemljišta mora biti u skladu sa Prostornim planom i propisima koji tretiraju ovu oblast.

Infrastrukturni pojasevi

Član 19.

Zaštitni pojasevi saobraćajnica

Zaštitni pojas uz javne ceste ili zaštitni cestovni pojas je zemljišni pojas koji se uspostavlja radi zaštite ceste i sigurnosti prometa na njoj.

Zaštitni cestovni pojas štiti cestu od štetnih uticaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste, a u njemu važi poseban režim gradnje.

U toku pribavljanja odobrenja za građenje i lokacijskih uslova objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar cestovnog i zaštitnog pojasa javne caste obavezno se pribavlja prethodna saglasnost od upravitelja ceste.

Zaštitni cestovni pojas se mjeri sa svake strane vanjskog ruba zemljišnog pojasa ceste (cestovna parcela) i iznosi za :

- regionalne ceste 10 m,
- lokalne ceste 5 m.

(U skladu sa važećim propisima koji tretiraju ou oblast.)

Član 20.

Zaštitni pojas dalekovoda

Zaštitni pojas za 10 kV (20 kV) dalekovode iznosi ukupno 9 metara (po 4,5 m sa jedne i druge strane od ose dalekovoda).

Odnosi svih objekata i elektroenergetskih vodova moraju se rješavati u skladu sa važećim propisima koji tretiraju ovu oblast.

Član 21.

Zone sanitarne zaštite

Zone sanitarne zaštite utvrđuju se za izvorišta „Muška voda“ i „Studešnica“.

„Muška voda“

Ovo izvorište sačinjavaju dvije skupine izvorišta: glavni izvori I1, I1a, I1b, I1c i izvorišta I2 i I2a. Uže zaštitne zone navedenih izvorišta „Muška voda“ predstavljaju zone najstrožijeg režima zaštite i obuhvataju neposredni prostor oko kaptažnih objekata gdje je zabranjen pristup neovlaštenim licima i

biće ograđena čvrstom ogradom u sklopu I zaštitne zone. Površina ove zone je određena geološkim i hidrogeološkim istraživanjima kao i Zakonom o zaštitnim zonama i iznosi F = 0,235 ha. U I zaštitnoj zoni zahvata izvorišta su smješteni objekti vodovodnog sistema: kaptažni objekti, sabirne komore i cjevovodi. Druga zaštitna zona predstavlja zonu ograničenog režima zaštite a njome se štite bilansi izvorišta „Muška voda“, ponori, rasjedi i površinski vodotoci. Na području II zaštitne zone izvorišta zabranjeno je izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta.

Prostornim planom se daje prijedlog II Zone sanitarne zaštite izvorišta „Muška voda“ sa površinom od 72,88 ha (grafički prilog br. 8). Konačne granice zona sanitarne zaštite ovog izvorišta, će biti utvrđene Odlukom o zonama sanitarne zaštite izvorišta prirodne mineralne vode „Muška voda“.

„Studešnica“

Odlukom o zonama sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama izvorišta vode za piće „Studešnica“, utvrđene su zone sanitarne zaštite izvorišta i mjere zaštite izvorišta od zagađenja. Ia zaštitna zona se utvrđuje na lokalitetu kaptiranog izvora, te obuhvata površinu od 0,785 ha oko izvora. Ib zaštitna zona se utvrđuje na dvanaest lokaliteta i obuhvata ponore koji su obilježeni brojevima 1 -12, ukupne površine 18,76 ha. Druga zaštitna zona obuhvata područje ukupne površine 1.160,46 ha. Treća zaštitna zona je zona blagog režima zaštite i obuhvata prostor površine 2.076,14 ha.

Član 22.

Pored utvrđenih, za izvorišta za koja nisu definisane zone sanitarne zaštite potrebno je dati prijedlog zona zaštite. Takva su izvorišta Krabašnice, Gluhe Bukovice, Male Zlače i Velike Zlače, kao i ostalih potencijalnih vodozahvata koji će se uključiti u vodosnabdijevanje naselja u Zaštićenom pejzažu i njegovoj okolini, a koje treba u narednim fazama terenskim istraživanjima potvrditi i provesti proceduru usvajanja.

Za izvorište Gluha Bukovica, a u skladu sa Prostornim planom Tuzlanskog kantona, Prostornim planom se daje Uslovna granica zone sanitarne zaštite.

Član 23.

Unutar zona sanitarne zaštite, opisanim u prethodnom članu, primjenjuju se mjere i propisi utvrđeni važećom regulativom u oblasti voda.

Posebni režimi očuvanja i korištenja područja

Zaštićene zone

Član 24.

Utvrđuju se tri zaštićene zone u obuhvatu Prostornog plana.

Zaštićene zone su definisane granicama koje se na terenu trebaju označiti, i na njih se odnose mjere zaštite precizirane Prostornim planom.

Granice zaštićenih zona

Član 25.

I zaštićena zona

Prva zaštićena zona (zona A) predstavlja prostor najviših vrijednosti, koje moraju ostati u potpunosti očuvane.

Površina Prve zaštićene zone je 2503,39 ha.

Prva zaštićena zona (zona A) se sastoji od pet prostornih cjelina međusobno nepovezanih, označenih kao: A1, A2, A3, A4 i A5.

Prostorna cjelina A1 sa površinom koja iznosi 1.746,50 ha, je najveća prostorna cjelina Prve zaštićene zone (zona A) i najvećim svojim dijelom se prostire na slivna područja vodotoka Velika Zlača i Mala Zlača, a manjim dijelom u području potoka Skakavac.

Granica prostorne cjeline A1 polazi od kote Konjuh 1326, nedaleko do tromeđe općina Banovići, Olovo i Kladanj. Granica ove zone od ove kote ide sjeverozapadno, granicom Zaštićenog pejzaža "Konjuh" gdje dolazi na kotu "Ravni bor" 1104, zatim kotu "Ploča" 1009, gdje prateći granicu dolazi na kotu "Kalem" 996. Sa kote "Kalem" 996, granica se odvaja od granice Zaštićenog pejzaža i ide u pravcu istoka vododjelnicom do grede "Nevesilj" u dužini od 700 m, a zatim niz gredu "Nevesilj“ do kote 850 u dužini od 1300 m, zatim skreće u pravcu jugoistoka, ide niz gredu prema uzvišenju "Stolica", tj. koti 748 u dužini od 1100 m. Sa ove kote granica zone A1 sa zonom B1 spušta se stazom niz gredu u pravcu jugoistoka 500 m, a zatim na jug prema potoku Velika Zlača u dužini 400 m. Granica se spušta nizvodno potokom Velika Zlača u pravcu istoka do ušća sa potokom Mala Zlača u dužini od 650 m, od ovog ušća potoka granica skreće u pravcu juga u pravcu Zobika, ide uzvodno potokom Mala Zlača do kote 467 ispod Varde u dužini od 850 m, zatim produžava uzvodno Malom Zlačom u dužini od 1300 m do lovačke kuće „Zobik". Od lovačke kuće „Zobik" skreće u pravcu jugoistoka u dužini 750 m do „Srednje kose“, odakle granica skreće u pravcu sjeveroistoka u dužini 500 m ispod kote 793, odakle granica ide u pravcu jugoistoka pješačkom stazom tj. gredom na "Vinkovačku kosu" u dužini od 850 m, zatim skreće sjeveroistočnom gredom u dužini 250 m na kotu 899. Od ove kote niz gredu granica skreće u pravcu istoka prema potoku Skakavac tj. na granicu političkih općina Banovići i Kladanj na koordinatu 6545045,4907970, odakle se penje na greben "Kobila“ na tačku 6545286,4907726, a zatim grebnom ide sjeverno na kotu 686 odakle se spušta na ušće potoka Skakavac u Krabašnicu. Odavde se granica lomi pod uglom 90 stepeni na jugoistok, gdje preko "Palučka" ide Krabanjaskim kršom na kotu 787, zatim 943 te na kotu 966. Ovdje se granica lomi u pravcu jugozapada preko "Ravne Krabanje" i dolazi na "Konjušić" na tačku 6546423,4906189, a zatim ide šumskim putem sjeverozapadno na kotu 1117 "Polovno brdo" i dalje sjeverozapadno šumskim putem na kotu 1191 "Mali Konjuh", gdje se lomi na jugozapad i izlazi na početnu tačku (kota 1326 "Konjuh")

Prostorna cjelina A2 zauzima površinu od 534,08 ha. Granica prostorne cjeline A2 polazi ispod kote 977 sa "Trošnog kamena" i ide u pravcu sjevera vododjelnicom preko "Brezovih plana" u dužini od 1300 m do kote 917 "Omarići“, izlazeći šumskom stazom u dužini od 500 m, preko "Zaloma" do kote 832 "Jelova glava" u dužini 1100 m. Granica zona A2 i B1 ide grebenom u pravcu zapada i silazi na ušće Studešnice u rijeku Oskovu u dužini 1400 m, te grebenom u pravcu jugoistoka vododjelnicom Oskove i Studešnice na kotu 809 "Butković" u dužini od 1900 m, te preko kota 718, 837 i 852 prema koti 977 "Trošni kamen" u dužini 2800 m.

Prostorna cjelina A3 zauzima površinu od 132,80 ha. Granica polazi sa kote 799, a pored potoka Rapatnica i ide u pravcu zapada preko tačaka 6546283,4903355, zatim 6546103,4903329, do tačke 6545873,4899914, odakle dolazi na tačku 6545365,4903001 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža, odakle se lomi u pravcu juga i granicom Zaštićenog pejzaža ide do mjesta zvanog "Bare". Dalje nastavlja u istom pravcu do tačke 6546934,4900870 gdje skreće okomito prema istoku do tačke 6547198,4900973, gdje se lomi u pravcu sjeverozapada do tačke 6547017,4901412 i dalje preko tačaka 6546592,4902365 i 6546553,4903014 dolazi na polaznu tačku (kotu 799)

Prostorna cjelina A4 sa površinom koja iznosi 57,88 ha, je područje oko pećinskog sistema „Bebrava". Granica ove prostorne cjeline polazi od uvale Zveka i u pravcu jugozapada presijeca potok Bebroštica i šumski put u dužini 1000 m, izlazi na padinu Lug do kote 940, gdje se lomi u pravcu istoka, dolazi do potoka zv. „Bebroštica". Sa ovog mjesta granica ide u pravcu istoka i dolazi do izvora bezimenog potoka. Sa ovog mjesta granica i dalje ide u pravcu istoka do mjesta zv."Tisovac" kota 1008, odakle dalje ide u pravcu sjevera do Zveke u dužini 950 m gdje se i završava.

Prostorna cjelina A5 sa površinom koja iznosi 32,12 ha, je na području spomeničkog lokaliteta „Djevojačka pećina". Granica polazi od tačke 6552709,4897089 u pravcu zapada i prati granicu Zaštićenog pejzaža sve do tačke 6551902,4897246, gdje skreće prema zapadu do tačke 6551849,4897209, a zatim ide na tačku 6551910,4896902 te na tačku 6551838,4896642, odakle savija na jugoistok do tačke 6552328,4896494. Odatle granica skreće na sjeveroistok na tačke 6552357,4896516; 6552360,4896715; 6552410,4896747; 6552535,4896750; 6552558,4896789; 6552487,4896858; 6552487,4896903; te izlazi na polaznu tačku 6552709,4897089

Član 26.

II zaštićena zona

U drugoj zaštićenoj zoni (zona B), prvenstveno se ostvaruje očuvanje i zaštita izvornog stanja prirode, u cilju konzervacije osnovnih vrijednosti eko-sistema, te osiguranja mogućnosti za istraživanja, edukaciju, razvoj turizma i fizičku i duhovnu rekreaciju.

Površina Druge zaštićene zone - Zone B je 5.085,62 ha.

Druga zaštićena zona - Zona B se sastoji od četiri prostorne cjeline međusobno nepovezane, označene kao: B1, B2, B3 i B4.

Prostorna cjelina B1 sa površinom koja iznosi 4.578,30 ha, je najveća prostorna cjelina Druge zaštićene zone - Zone B. Najveći dio zone B1 lociran je na području općine Kladanj zauzimajući cjelokupan središnji i zapadni dio zaštićenog područja, dok na području općine Banovići najvećim dijelom zauzima dio slivnog područja Oskove i veći dio slivnog područja vodotoka Krabanje.
Granica prostorne cjeline B1 počinje na vanjskoj granici Zaštićenog pejzaža sa kote 996 "Kalem", u pravcu istoka ide vododjelnicom do grede "Nevesilj" u dužini od 700 m, a zatim niz gredu "Nevesilj" do kote 850 u dužini od 1300 m, zatim skreće u pravcu jugoistoka i ide niz gredu prema uzvišenju "Stolica" tj. koti 748 u dužini od 1100 m, sa ove kote granica zone B1 sa zonom A1 spušta se stazom niz gredu prema potoku Velika Zlača u pravcu jugoistoka u dužini 850 m. Granica se dalje spušta nizvodno potokom Velika Zlača u pravcu istoka do ušća sa potokom Mala Zlača u dužini od 650 m, od ovog ušća potoka granica skreće u pravcu juga u pravcu Zobika, ide uzvodno potokom Mala Zlača do kote 467 ispod Varde u dužini od 850 m, zatim produžava uzvodno Malom Zlačom u dužini od 1300 m do lovačke kuće „Zobik". Od lovačke kuće „Zobik" skreće u pravcu jugoistoka u dužini 750 m do Srednje kose, odakle granica skreće u pravcu sjeveroistoka u dužini 500 m ispod kote 793. Od kote 793 granica ide u pravcu jugoistoka pješačkom stazom tj. gredom na "Vinkovačku kosu“ u dužini od 850 m, zatim skreće sjeveroistočno gredom u dužini od 250 m na kotu 899, od ove kote niz gredu granica skreće u pravcu istoka prema potoku Skakavac, tj. na granicu političkih općina Banovići i Kladanj na koordinatu 6545045,4907970, odakle se penje na greben "Kobila" na tačku 6545286,4907726, a zatim grebenom ide sjeverno na kotu 686 odakle se spušta na ušće potoka Skakavac u Krabašnicu. Odavde se granica lomi pod uglom 90 stepeni na jugoistok gdje preko "Palučka" ide "Krabanjaskim kršom" na kotu 787, zatim 943 te na kotu 966. Ovdje se granica lomi u pravcu jugozapada preko "Ravne Krabanje" i dolazi na "Konjušić" na tačku 6546423,4906189, a zatim ide šumskim putem sjeverozapadno na kotu 1117 "Polovno brdo" i dalje sjeverozapadno šumskim putem na kotu 1191 "Mali Konjuh", gdje se lomi na jugozapad i izlazi na kotu 1326 "Konjuh", odakle skreće na jug i ide granicom Zaštićenog pejzaža do granice sa Prostornom cjelinom A3. Dalje se granica lomi istočno i ide granicom Prostorne cjeline A3 sve do tačke 6547198,4900970, gdje se naslanja na prostornu cjelinu C2. Dalje ide južno tačkama 6547293,4900774; 6547299,4900567; 6547392,4900203; 6547497,4900013; 6547777,4899882; 6547852,4899780; 6548071,4899282; 6548412,4898915; 6548613,4898682; 6548744,4898580; 6549169,4898542; 6549499,4898612 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža. Dalje granica ove prostorne cjeline ide sjeverno granicom

Zaštićenog pejzaža sve do kote 977 "Trošni kamen", gdje dalje ide granicom prostorne cjeline A2, kada dalje nastavlja sjeverno granicom Zaštićenog pejzaža do tačke 6544873,4914410, gdje se naslanja na prostornu cjelinu C1 i pod oštrim uglom skreće južno na tačke 6544896,4914318; 6544917,4914289; 6544909,4914261; 6544965,4914192; 6544968,4914006; 6545045,4913822; 6545034,4913676; 6545144,4913510; 6545221,4913431; 654328,4913339; 6545374,4912753; 6545318,4912710; 6545185,4912352; 6545119,4912268; 6545142,4912229; 6545093,4912117; 6545042,4912132; 6544955,4911912; 6544687,4912122; 6544321,4912104; 6544377,4912403; 6544168,4912743; 6544306,4912835; 6543851,4913469; 6544457,4914057; 6544477,4914200; 6544436,4914246; 6544362,4914251; 6544306,4914292; 6544308,4914353; 6544375,4914389; 6544326,4914550; 6544411,4914599; 6544347,4914660 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža, odakle u pravcu zapada ide granicom zaštićenog pejzaža na polaznu tačku (kota 996 Kalem).

Prostorna cjelina B2 sa površinom koja iznosi 186,13 ha, se prostire u slivnom području rječice Srebrenice, pritoke Drinjače. Granica polazi sa kote 1008 gdje blago povija u pravcu juga i presijeca rijeke Katranicu i Srebrenicu, a u neposrednoj blizini ušća ove dvije rijeke, i ide do kote 1109 zv. „Velika crna stijena". Sa ovog mjesta granica ide u pravcu istoka, presijeca put za selo Milankovići na malom mostu i rijeku Borovnicu i dolazi do kote 770 gdje je ujedno i granica zaštićenih B2 i C2 zona. Sa ovog mjesta granica ide u pravcu sjevera i dolazi do kote 732,7 (mali kamenolom). Granica dalje ide u istom pravcu, presijeca rijeku Srebrenicu, šumski put iznad hotela „Konjuh" na koti 750. Sa ovog mjesta granica se odvaja u pravcu sjevera i dolazi na kotu 1008 odakle je i počela.

Prostorna cjelina B3 sa površinom koja iznosi 91,66 ha odnosi se na saobraćajnicu koja povezuje zone C2 i A4. Granica polazi sa kote 735, ide u pravcu juga do parcela k.č. br. 954/1 i 807, a zatim granicom parcela k.č. br. 812, 814, 824, 825, 832 i 835 K.O. Brateljevići, koje su van zaštićene zone, a do kote 817 koja se nalazi kod bezimenog potoka.
Na ovom mjestu granica se blago lomi i ide u pravcu istoka do kote 793 u neposrednoj blizini puta odnosno velike krivine. Na ovom mjestu granica se lomi pod uglom od 270°, ide u pravcu juga do kote 940 gdje se lomi u pravcu sjeveroistoka, presijeca put i potok Bebroštica i ide do Zveke. Na ovom mjestu granica se lomi pod uglom od 270°, ide u pravcu sjeverozapada prema izvorima zv. „Laze" i „Mali lug" kota 800, sa ovog mjesta granica dalje ide u pravcu sjevera do potoka zv. „Negajski potok" gdje je ujedno i granica zaštićenih zona C2 i B3. Sa ovog mjesta granica se odvaja u pravcu sjevera do kote 735 gdje se i završava.

Prostorna cjelina B4 sa površinom koja iznosi 229,54 ha, je zaštitna zona spomeničkog lokaliteta „Djevojačka pećina", kao i drugih speleoloških objekata u neposrednoj blizini. Svojim južnim krakom ova zaštićena prostorna cjelina obuhvata slivno područje vodotoka Gluha Bukovica, kao vodoopskrbnog prirodnog sistema općine Kladanj.
Granica polazi sa kote 943 zv. „Vis" iznad sela Brateljevići i ide granicom Zaštićenog pejzaža u pravcu istoka obavijajući granicu prostorne cjeline A5 te vraćajući se na granicu Zaštićenog pejzaža ide sjeverno do tačke 6551614,4897670 gdje skreće jugozapadno uz granicu prostorne cjeline C2, i nastavlja idući tom granicom preko tačaka 65515852,4897531; 6551534,4897556; 6551343,4897555; 6551262,4897472; 6551275,4897332 gdje ponovo izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža. Dalje ova prostorna cjelina nastavlja granicom prostorne cjeline C2 preko sljedećih tačaka 6551217,4897307; 6551105,4897378; 6551053,4897302; 6550998,4897294; 6551039,4897448; 6550964,4897455; 6550973,4897586; 6550943,4897645; 65509494897675; 6550979,4897693; 6550971,4897711; 6550918,4897737; 6550921,4897767; 6550893,4897781; 6550848,4897760; 6550402,4897722; 6550265,4897668; 6550129,4897709; 6550040,4897778; 6549843,4898036; 6549773,4898067; 6549706,4898067; 6549634,4898021; 6549539,4897816; 6549511,4897661; 6549353,4897300 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža. Odatle granica lomi oštro na istok i ide granicom Zaštićenog pejzaža na polaznu tačku (kota 943 "Vis")

Član 27.

III zaštićena zona

Treća zaštićena zona (zona C), zbog svoje ambijentalne vrijednosti namijenjena je prvenstveno za rekreaciju, sport, naučno-nastavni rad, stanovanje i turizam.

Površina Treće zaštićene zone je 550,76 ha.

Treća zaštićena zona (zona C) je podijeljena na dvije prostorne cjeline: C1 i C2.

Prostorna cjelina C1 sa površinom koja iznosi 233,28 ha, zauzima uski sjeverni dio zaštićenog područja u općini Banovići i to od lokaliteta Grab potok, pa do rekreativnog platoa objekta „Zlača". Granica ove prostorne cjeline ide sljedećim tačkama 6544896,4914318; 6544917,4914289; 6544909,4914261; 6544965,4914192; 6544968,4914006; 6545045,4913822; 6545034,4913676; 6545144,4913510; 6545221,4913431; 654328,4913339; 6545374,4912753; 6545318,4912710; 6545185,4912352; 6545119,4912268; 6545142,4912229; 6545093,4912117; 6545042,4912132; 6544955,4911912; 6544687,4912122; 6544321,4912104; 6544377,4912403; 6544168,4912743; 6544306,4912835; 6543851,4913469; 6544457,4914057; 6544477,4914200; 6544436,4914246; 6544362,4914251; 6544306,4914292; 6544308,4914353; 6544375,4914389; 6544326,4914550; 6544411,4914599; 6544347,4914660 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža i skreće desno prateći granicu dolazi na polaznu tačku 6544896,4914318.

Prostorna cjelina C2 sa površinom koja iznosi 317,48 ha, je na području općine Kladanj i zauzima dio naseljenog mjesta Brateljevići, uski dolinski pojas Drinjače, trasu puta Kladanj - „Muška voda", prostornu cjelinu ispod kote 874 m n.v. „Zagradac". Granica ove zone polazi od tačke 6551614,4897670 gdje skreće jugozapadno uz granicu prostorne cjeline B4, i nastavlja idući tom granicom preko tačaka 65515852,4897531; 6551534,4897556; 6551343,4897555; 6551262,4897472; 6551275,4897332 gdje ponovo izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža. Dalje ova prostorna cjelina nastavlja granicom prostorne cjeline C2 preko sljedećih tačaka: 6551217,4897307; 6551105,4897378; 6551053,4897302; 6550998,4897294; 6551039,4897448; 6550964,4897455; 6550973,4897586; 6550943,4897645; 65509494897675; 6550979,4897693; 6550971,4897711; 6550918,4897737; 6550921,4897767; 6550893,4897781;6550848,4897760; 6550402,4897722; 6550265,4897668; 6550129,4897709; 6550040,4897778; 6549843,4898036; 6549773,4898067; 6549706,4898067; 6549634,4898021; 6549539,4897816; 6549511,4897661; 6549353,4897300 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža. Dalje lomi sjeverozapadno preko tačaka 6549350,4897390; 6549087,4897545 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža, odakle prati ovu granicu sjeverozapadno do granice sa prostornom cjelinom B2, odakle prati tačke 6548131,4898583; 6547635,4898812; 6547489,4899072; 6547350,4899147; 6547133,4899099; 6547005,4899168; 6546867,4899518; 6546878,4899927 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža koju prati sjeverno sve do granice sa prostornom cjelinom A3, odnosno do tačke 6546934,4900872 gdje lomi istočno na tačku 6547089,4900960. Odavde granica ide u pravcu jugoistoka preko tačaka 6547293,4900774; 6547299,4900567; 6547392,4900203; 6547497,4900013; 6547777,4899882; 6547852,4899780; 6548071,4899282; 6548412,4898915; 6548613,4898682; 6548744,4898580; 6549169,4898542; 6549499,4898612 gdje izlazi na granicu Zaštićenog pejzaža. Odatle ide južno granicom Zaštićenog pejzaža na polaznu tačku.

Svojim položajem, oblikom, reljefom i veličinom zaštićena zona C, odnosno njezine prostorne cjeline C1 i C2, imaju isključivo kontaktno-receptivnu funkciju Zaštićenog pejzaža.

Režimi zaštite - Zaštita područja Prostornog plana

Član 28.

I zaštićena zona (Zona A),

Prva zaštićena zona (Zona A), je strogo zaštićeno područja utvrđeno na površini od 2503,39 ha ili 30,75% ukupne površine Zaštićenog pejzaža "Konjuh", koju odlikuje prostor najviših prirodnih vrijednosti, koje moraju u potpunosti ostati očuvane.

Prva zaštićena zona (Zona A) se sastoji od pet prostornih cjelina međusobno nepovezanih, koje su označene kao: A1, A2, A3, A4 i A5.

Prostornim planom se utvrđuju sljedeće mjere zaštite u Prvoj zaštićenoj zoni (Zoni A):

a) zabrana svih aktivnosti koje bi mogle narušiti postojeći eko-sistem,
b) zabrana sječe šume, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećenje stabala osim uzgojne i sanitarne sječe,
c) zabrana eksploatacije mineralnih sirovina,
d) zabrana iskorištavanja fosilnih resursa,
e) zabrana lova i ribolova,
f) zabrana sakupljanja ljekovitih biljaka,
g) zabrana sakupljanja gljiva,
h) zabrana prikupljanja primjeraka divlje flore i faune,
i) zabrana namjernog unošenja invazivnih vrsta,
j) zabrana pašarenja,
k) zabrana izgradnje, osim objekata koji su u funkciji upravljanja i korištenja zaštićenim područjem i gospodarenja šumama,
l) zabranu mijenjanja mreže vodotoka,
m) zabrana kaptiranja postojećih vrela, izuzev izvorišta „Muška voda", postojećih kaptiranih izvorišta za vodosnabdijevanje stanovništva, kao i za potrebe vodosnabdijevanja stanovništva,
n) zabrana saobraćaja motornim vozilima, osim vozila neophodnih za gospodarenje šumama, eksploataciju i transport rude magnezita, zatim vozila za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, vozila JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i vozila za potrebe privatnih posjednika uz odobrenje Upravitelja,
o) zabrana upotrebe otvorenog plamena, osim na posebno obilježenim i uređenim mjestima i
p) zabrana upotrebe hemijskih sredstava, osim dozvoljenih i odlaganja otpada.

Dozvoljene aktivnosti u Prvoj zaštićenoj zoni (Zona A), utvrđene Prostornim planom, su:

a) sječa stabala uzgojno-sanitarnog karaktera u cilju očuvanja i unapređenja zdravstvenog stanja sastojina, koju vrše kantonalno šumsko-privredno društvo i vlasnici privatnih šuma u skladu sa važećim propisima i Planom upravljanja,
b) košenje,
c) oplemenjivanje - ekološka restauracija postojećih vodotoka i jezera,
d) fizička i duhovna rekreacija,
e) unapređenje infrastrukture (staze, klupe) za rekreaciju,
f) saobraćaj motornim vozilima neophodnim za gospodarenje šumama i eksploataciju i transport rude magnezita, zatim saobraćaj motornim vozilima za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, vozilima JP Vodovod i kanalizacija, vozila

Elektroprivrede i saobraćaj vozilima za potrebe privatnih posjednika, uz odobrenje Upravitelja,

g) postavljanje informativnih sadržaja od prikladnih materijala,
h) razvoj centralizovanog upravljanja otpadom,
i) uspostava infrastrukture u formi koja će biti uklopljena u ekološko-prostorni element,
j) zahvatanje dodatnih količina vode za potrebe stanovništva iz vodotoka Velika i Mala Zlača,
k) istraživanje, korištenje, obnova i prezentacija kulturno-historijskog nasljeđa,
l) istraživanje i prezentacija prirodnog nasljeđa,
m) sanitarni odstrel divljači, fotosafari i praćenje divljači u cilju naučno-istraživačkih aktivnosti.

Član 29.

II zaštićena zona (Zona B),

Druga zaštićena zona (Zona B), je blago zaštićeno područje utvrđeno na površini od 5085,62 ha ili 62,48% ukupne površina Zaštićenog pejzaža "Konjuh", sa osnovnim ciljem očuvanja i zaštite izvornog stanja prirode, u cilju konzervacije osnovnih vrijednosti ekosistema, te osiguranja mogućnosti istraživanja, edukaciju, razvoj turizma i fizičku i duhovnu rekreaciju.

Druga zaštićena zona (Zona B), se sastoji od četiri prostorne cjeline međusobno nepovezane, koje su označene kao: B1, B2, B3 i B4.

Prostornim planom se utvrđuju sljedeće mjere zaštite u Drugoj zaštićenoj zoni (Zoni B):

a) zabrana sječe šume, osim sječe u skladu sa šumsko-privrednom osnovom,
b) zabrana lova i ribolova ako su u suprotnosti sa Zakonom i donesenim planovima - lovnoprivredna osnova, ribolovna osnova i dr,
c) zabrana sakupljanja ljekovitih biljaka osim sa odobrenjem i pod nadzorom Javne ustanove Zaštićeni pejzaž „Konjuh"
d) zabrana prikupljanja primjeraka divlje flore i faune,
e) zabrana unošenja invazivnih vrsta,
f) zabrana saobraćaja putničkim vozilima osim vozila koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, vozila neophodnih za gospodarenje šumama i eksploataciju i transport rude magnezita, zatim vozila za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, vozila JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i vozila za potrebe privatnih posjednika
g) zabrana izgradnje u zonama postojećih vrela,
h) zabrana svih ostalih aktivnosti koje mogu remetiti namjenu zone.

Dozvoljene aktivnosti u Drugoj zaštićenoj zoni (Zona B), utvrđene ovim Planom, su:

a) sječa u skladu sa šumskoprivrednom osnovom, koju vrše kantonalno šumsko-privredno društvo i vlasnici privatnih šuma u skladu sa važećim propisima i Planom upravljanja,
b) ekstenzivno pašarenje,
c) pčelarstvo,
d) košenje,
e) edukacija i istraživanje,
f) izgradnja edukacionih centara,
g) fizička i duhovna rekreacija,

h) saobraćaj motornim vozilima koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, zatim saobraćaj motornim vozilima za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, saobraćaj za potrebe gospodarenja šumama, eksploataciju i transport rude magnezita, vozilima JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i saobraćaj vozilima za potrebe privatnih posjednika,

i) izgradnja nove i održavanje postojeće saobraćajne infrastrukture,

j) izgradnja turističke infrastrukture koja mora biti ambijentalno uklopljena,

k) zahvatanje dodatnih količina vode za potrebe stanovništva iz vodotoka Velika i Mala Zlača.

Član 30.

III zaštićena zona (Zona C),

Treća zaštićena zona (Zona C) je turističko-rekreaciona zona utvrđena na površini od 550,76 ha ili 6,77% ukupne površina Zaštićenog pejzaža "Konjuh". Osnovna namjena ove zone jeste sport, rekreacija, naučno-nastavni rad i turizam.

Treća zaštićena zona (Zona C) se sastoji od dvije prostorne cjeline, međusobno nepovezane, koje su označene kao: C1, C2.

Prostornim planom se utvrđuju sljedeće mjere zaštite u Drugoj zaštićenoj zoni (Zoni B):

a) zabrana sječe šume, osim sječe u skladu sa šumsko-privrednim osnovama,

b) zabrana gradnje koja nije usklađena sa prostorno-planskom dokumentacijom,

c) zabrana svih ostalih aktivnosti koje mogu narušiti postojeći eko-sistem i namjenu zone.

Dozvoljene aktivnosti u Trećoj zaštićenoj zoni (Zona C), utvrđene Prostornim planom, su:

a) izgradnja edukacionih, turističkih, sportskih, kulturnih i rekreacionih objekata za ljetni i zimski turizam, koji će biti ambijentalno uklopljeni i izgrađeni u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom,

b) sječa šume u skladu sa šumsko-privrednom osnovom, koju vrše kantonalno šumsko-privredno društvo i vlasnici privatnih šuma u skladu sa važećim propisima i Planom upravljanja,

c) poljoprivredna proizvodnja (ratarstvo, pčelarstvo),

d) razvoj male privrede i kućnih radinosti,

e) izgradnja stambenih naselja za domicilno stanovništvo,

f) izgradnja objekta za flaširanje prirodne mineralne vode "Muška voda",

g) izgradnja vikend objekata,

h) izgradnja nove i održavanje postojeće saobraćajne infrastrukture i

i) izgradnja infrastrukturnih objekata u skladu sa namjenom ovog prostora.

Kulturno-historijsko nasljeđe

Član 31.

Ovom odlukom se predlaže stavljanje pod zaštitu sljedećih dobara iz kategorije kulturno-historijskog nasljeđa:

- Lokalitet Čaršija, srednjevjekovna neistražena lokacija, površine 2 ha, u prvoj zaštićenoj zoni - zoni A1;
- Arheološki lokalitet Gradac, u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C2;

- Srednjevjekovna kaldrma na Miljkovcu, površine oko 10 ha, u drugoj zaštićenoj zoni - zoni B1;
- Rimska kaldrma, u drugoj zaštićenoj zoni - zoni B1;
- Dovište (molitvište) na vrhu Konjuha, u prvoj zaštićenoj zoni - zoni A1;
- Lokalitet Zelenika - nekropola stećaka površine oko 1 ha, u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C1;
- Vodenica „Selimbašića“, u trećoj zaštićenoj zoni - zoni C2.

Član 32.

Osnovne mjere zaštite kulturno-historijskog nasljeđa su:

- Sistematsko istraživanje, snimanje, valorizacija i evidentiranje objekata i lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa, kao i onih koji će potencijalno biti otkriveni, a naročito objekata: Vodenica „Selimbašića“, Memorijalno spomen-obilježje u „Koritima“, Memorijalno spomen-obilježje „Miljkovac“, kao i arheoloških i historijskih lokaliteta: nekropola stećaka „Kuman“ u naselju Brdijelji, Djevojačka pećina u naselju Brateljevići, lokalitet Čaršija, arheološki lokalitet Gradac, Srednjevjekovna kaldrma na Miljkovcu, Rimska kaldrma, dovište na vrhu Konjuha;
- Kategorizacija i proglašavanje evidentiranih objekata i lokaliteta kao i onih koji će potencijalno biti otkriveni i vrednovani;
- Zaštita od propadanja i degradiranja svih evidentiranih i potencijalnih lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa zajedno sa neposrednom okolinom;
- Uvrštavanje objekata i lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa u jedinstveni informacioni sistem u oblasti zaštite prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa i uspostavljanje efikasnog sistema monitoringa na nivou čitavog područja obuhvata plana;
- Predlaganje mjera tehničke i fizičke zaštite, kao i metoda i postupaka rada na konzervaciji/obnovi i revitalizaciji kulturno-historijskog nasljeđa;
- Čišćenje od nekontrolisane vegetacije i naslaga zemlje;
- Razmatranje mogućnosti izgradnje zaštitnih objekata i ograda u funkciji obezbjeđenja trajnog očuvanja i prezentacije arheoloških lokaliteta;
- Uključivanje dobara kulturno-historijskog nasljeđa u turističke tokove ne bi smjela ni na koji način da ugroze njegov materijalni i duhovni status;
- Izrada posebnih detaljnih planskih dokumenata za područje lokaliteta Pećina u Brateljevićima.

Član 33.

Za sve radove na i oko lokaliteta kulturno-historijskog nasljeđa u zoni od 100 m neophodno je pribaviti posebne smjernice, mišljenje i saglasnosti nadležnih institucija (Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa Tuzlanskog kantona).

Prirodno nasljeđe

Član 34.

Prostornim planom se predlaže stavljanje pod zaštitu sljedećih prirodnih vrijednosti, i to u kategoriju Zaštićenih prirodnih područja, kao najviši stepen zaštite - po IUCN I kategorija:

- Područja Prve zaštićene zone - Zona A, u okviru Zaštićenog pejzaža "Konjuh"
- Prašuma Studešnica, sekundarnog karaktera, nalazi se u zoni A2.
- Stanište tetrijeba (*Tetrao urogallus*), koje se nalazi u zoni A1
- Stanište lještarke (*Bonasa bonasia*).

Za izdvajanje i proglašenje Prašuma Studešnice, potrebno je izvršiti detaljna istraživanja područja, Prostornim planom predviđenog za izdvajanje sastojina prašumskog tipa u zoni Studešnice, pri čemu će biti precizno utvrđene granice buduće prašume.

Član 35.

Unutar obuhvata Prostornog plana predlaže se zaštita sljedećih geomorfoloških spomenika prirode - po IUCN III kategorija zaštite:

- Pećina Brateljevići, Djevojačka pećina, nalazi se u zoni A5
- Pećina Bebrava, sa hodnikom dužine oko 400 m, posjeduje bogat pećinski nakit – sige, različitih oblika, nalazi se u zoni A4
- Pećina Studešnica, istražena dužina oko 50 m, sa dvoranom širina 15 m i visini oko 7 m, zona A2
- Kameni luk, prirodni otvor-prolaz, dimenzija 7 x 5m, lokalitet Studešnica, u blizini pećine, zona A2
- Kamena lopta, prečnika oko 2m, lokalitet Krabanja, zona B1
- Krabanjski krš, krečnjačka litica visine 300-400 m, dužine oko 700 m, sa vertikalnim nagibom skoro na cijeloj dužini, sa mnoštvom neistraženih pećina i jama, sa izuzetnim potencijalom alpinizma i drugih ekstremnih sportova, zona B1
- Kanjon potoka Skakavac, klisura i kanjon sa dva vodopada visine preko 20 m, izuzetnog geološkog izgleda, sa površinom lokaliteta od oko 10 ha, zona A1.

Prostornim planom nisu precizirane aktivnosti unutar pećina. Utvrđuje se obaveza da se za sve intervencije unutar i okolo registrovanih pećina u pojasu od 100 m mora pribaviti saglasnost Kantonalnog Zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa.

Utvrđuje se obaveza da se, od strane Upravitelja i stručnih specijalista sa podnošenjem godišnjeg izvještaja, odvija kontinuirani monitoring svih elemenata prirodne sredine.

Član 36.

Unutar obuhvata Prostornog plana predlaže se zaštita sljedećih hidrogeoloških spomenika prirode - po IUCN III kategorija zaštite:

- Izvorište "Muška voda", zona A3
- Izvor (Voda Kurnjača), zona B1
- Vrelo Krabanje, zona B1
- Izvor Studešnice, zona, A2
- Svi ostali izvori na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

Član 37.

Unutar obuhvata Prostornog plana predlaže se zaštita sljedećih hidroloških spomenika prirode - po IUCN III kategorija zaštite:

- Vodopad Velika Zlača, visina 20 - 25 m, nalazi se u zoni A1
- Vodopadi potoka Skakavac, klisura i kanjon sa dva vodopada visine preko 20m, izuzetnog geološkog izgleda, sa površinom lokaliteta od oko 10 ha, zona A1
- Paučko jezero, nalazi se u zoni B1
- Svi vodotoci na području Zaštićenog pejzaža "Konjuh".

Član 38.

Unutar obuhvata Prostornog plana predlaže se zaštita sljedećih botaničkih spomenika prirode - po IUCN III kategorija zaštite:

- Pojedinačne biljne vrste, i to: bosanski ljiljan (*Lilium bosniacum*), bosanska perunika *(Iris bosniaca*), sunovrat (*Leucojum vernum*), iva (*Teuchrium montanum*), lincura (*Gentiana lutea*), hrizantema (*Chrysanthemum sp.)*
- Reliktne i endemske biljne vrste: *Aspleniuum cuneifolium, Minuartia bosniaca, Notholaena marantae, Halacsya sendteri, Potentilla visianii, Fumana bonapartei, Haplophyllum bossierianum, Gypsophila spergulaefolia*
- Rijetke i reliktne biljne zajednice: šume bijelog i crnog bora na peridotitu i serpentinitu *Pinetum silvestris – nigrae seroentinicum, Erico-Pinetum nigrae serpentinicum*
- Rijetka, stara i historijski značajna stabla, evidentirana u Registru rijetkih, starih i historijski značajnih stabala na području Tuzlanskog kantona, detaljno pobrojana u Prostornom planu.

Član 39.

Unutar obuhvata Prostornog plana predlaže se zaštita sljedećih prirodnih lokaliteta i površina, i to kao kategorija zaštićen pejzaž - po IUCN V kategorija zaštite:

- Cjelokupno područje koje se nalazi u granicama Zaštićenog pejzaža "Konjuh" - područje već utvrđeno Zakonom

Pojedinačni lokaliteti i predjeli

- Vrh planine Konjuh, izletište, vidikovac, planinarski uspon, stanište tetrijeba i bosanskog ljiljana (*Lilium bosniacum*), površine oko 3ha, zona A1
- Izletište Bebrava, površine oko 2 ha
- Kota Zidine, sa sljedećim karakteristikama: izletište, planinska kuća, planinarski uspon, vidikovac, litica, stanište tetrijeba i bosanskog ljiljana. Ukupna površina ovog lokaliteta iznosi oko 20 ha i ista se nalazi u zoni A1
- Kota Zelenboj, sa sljedećim karakteristikama: planinarski uspon, izletište, vidikovac. Površina ovog lokaliteta iznosi oko 5 ha i nalazi se u zoni zaštite B1
- Izletište Velika Zlača, sa sljedećim karakteristikama: planinska kuća, stanište tise (*Taxus baccata*), površina lokaliteta oko 1 ha. Nalazi se u zoni A1.
- Izletište Zobik, polazište na planinarske uspone prema Zidinama i vrhu Konjuha, površina oko 3 ha, zona B1.

Član 40.

Unutar obuhvata Prostornog plana predlaže se zaštita sljedećih prirodnih dobara koja spadaju u kategoriju Zaštićena prirodna područja u svrhu održivog gospodarenja prirodnim ekosistemima - po IUCN VI kategorija

- Sjemenska sastojina jele, odjel 104 i 104/1, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska sastojina bijelog bora, odjel 91, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska sastojina bukve, odjel 99, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla gorskog javora, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla gorskog brijesta, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača
- Sjemenska stabla bijelog jasena, odjel 96, G.J. Gornja Drinjača.

Član 41.

Pokraj navedenih prirodnih vrijednosti, Prostornim planom se predlaže zaštita i sljedećih pojedinačnih vrsta faune i ihtiofaune:

- tetrijeb *(Tetrao urogallus*)
- lještarka (*Bonasa bonasia*)
- planinska sova (*Strix uralensis*)
- vidra (*Lutra lutra*)
- riječni rak (*Astacus astacus*)
- autohtona potočna pastrmka (*Salmo trutta*)
- potočna mrenica (*Barbucus balcanicus*).

Član 42.

U cilju konačne zaštite svih gore navedenih prirodnih dobara, ovom odlukom se predviđa izrada Stručne osnove za uspostavljanje zaštićenih područja, kojom će biti propisane precizne mjere zaštite za svako navedeno prirodno dobro, i koja predstavlja osnovu za donošenja odluka o konačnoj zaštiti.

Mjere zaštite navedenih prirodnih vrijednosti, moraju biti u skladu sa relevantnim zakonodavnim okvirom.

Prirodni sistemi

Član 43.

Prirodne sisteme čini spektar šumskih, poljoprivrednih i vodnih ekosistema. Definišu se kao namjene: „šume i šumska zemljišta", „poljoprivredno zemljište" i "vodene površine".

Na području Zaštićenog pejzaža zabranjene su radnje koje mogu prouzročiti promjene ili oštećenja na ovim površinama, koje mijenjaju prirodni izgled i narušavaju njegove pejzažne vrijednosti.

Zabranjene su radnje koje mijenjaju i narušavaju prirodni vodni režim, nadzemnih i podzemnih voda ili ih neposredno onečišćuju, a može imati direktan uticaj na ove ali i druge sisteme.

Zabranjeno je vađenje mineralnih sirovina, kao i bilo koja druga eksploatacija prirodnih izvora ili mijenjanje pejzaža, osim eksploatacije rude magnezita i eksploatacije prirodne mineralne vode "Muška voda", na području utvrđenim Prostornim planom.

Zabranjeno je unošenje i sadnja stranih (alohtonih), hibridnih i kloniranih biljnih vrsta, zatim unošenje alohtonih životinjskih vrsta, na čitavom području.

Potrebno je uspostaviti stalno praćenje (monitoring) svih parametara prirodne sredine.

Održati Prostornim planom utvrđen odnos površina ovih sistema kao namjena površina: „šume i šumska zemljišta" i „poljoprivredno zemljište" i "vodene površine".

Šume i šumsko zemljište

Član 44.

Površine šumskih ekosistema u namjeni „šume i šumska zemljišta" (dominantne površine) na cijeloj teritoriji Zaštićenog pejzaža "Konjuh", imaju karakter šuma i šumskog zemljišta posebne namjene.

U okviru ovih šuma Prostornim planom se utvrđuju strogo zaštićene šume i privredne šume.

Strogo zaštićene šume su vezane za utvrđenu Prvu zaštićenu zonu (Zona A), i u njima je dozvoljena isključivo sanitarna sječa, osim u sastojinama planiranim za izdvajanje u sastojine prašumskog tipa u kojima se zabranjuje svaki vid sječe. Ova zabrana sječe utvrdiće se nakon konačnog izdvajanja i proglašenja ove prašume. U okviru strogo zaštićenih šuma su svrstane i sjemenske sastojine, u kojima su dozvoljene uzgojno-meliorativne aktivnosti.

Privredne šume su vezane za utvrđenu Drugu zaštićenu zonu (Zona B) i Treću zaštićenu zonu (Zona C). U ovim šumama se dozvoljava privredno korištenje šuma, ali u skladu sa šumsko-gospodarskim osnovama za ŠPP "Sprečko" i ŠPP"Konjuh", koje se moraju donijeti za ovo područje nakon donošenja Prostornog plana.

U zaštitnim zonama izvorišta Studešnica i Muška voda, zabranjuje se privredno korištenje šuma, osim sanitarnih sječa.

Unutar ovih sistema aktivnosti po nivou, obimu i karakteru moraju osigurati očuvanje vrijednosti po osnovu kojih su utvrđene zone zaštite.

U potpunosti ispoštovati Prostornim planom precizirane aktivnosti po zonama zaštite u pogledu sječe, unapređenja strukture površina, sakupljanja sporednih šumskih proizvoda, zaštite od požara, a s ciljem usklađivanja sa nivoima ukupne zaštite ovog područja.

Poljoprivredno zemljište

Član 45.

Upravljanje poljoprivrednim zemljištem kao prirodnim resursom je neophodno kako bi se očuvala struktura poljoprivrednog zemljišta u zavisnosti od stepena zaštite zaštićenog područja definisanog kroz zaštićene zone.

U prvoj zaštićenoj zoni isključuje se svaki oblik korištenja poljoprivrednih površina osim košenja travnatih površina, livada u cilju održavanja i ekstenzivno pašarenje.

Mjere zaštite u drugoj zoni odnose se na zabranu sakupljanja ljekovitog bilja osim sa odobrenjem i pod nadzorom Javne ustanove Zaštićeni pejzaž ,,Konjuh“ kao i zabranu svih ostalih aktivnosti koje mogu remetiti namjenu zone kao što su preoravanje livada i pašnjaka.

Površine u trećoj zaštićenoj zoni se mogu koristiti na način kojim se ne ugrožava spektar vrijednosti područja a na način kako je planom precizirano. Za ovu zaštićenu zonu važe ista ograničenja kao i za drugu zaštićenu zonu koja ne pruža mogućnost bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom kao osnovnom djelatnošću.

Mjere očuvanja šuma i šumskog zemljišta

Član 46.

Mjere očuvanja šuma i šumskog zemljišta su navedene u članovima 28., 29., 30. i 44.

Na površine šuma i šumskog zemljišta unutar namjene „sport i rekreacija" odnose se samo sanitarne mjere zaštite.

Mjere očuvanja poljoprivrednog zemljišta

Član 47.

Mjere očuvanja poljoprivrednog zemljišta su navedene u članovima 28.,29.,30. i 45.

Mjere očuvanja zdravstvenog stanja šumskih površina

Član 48.

U pogledu očuvanja zdravstvenog stanja šuma (potkornjak, imela, razni drugi štetnici, vjetrolomi, snjegolomi i uopće higijena sastojina) ukupnih površina (državni i privatni sektor) provoditi aktivnosti precizirane u tekstualnom dijelu Prostornog plana.

Zabranjeno je zaprašivanje hemijskim sredstvima ili na drugi način masovno uništavanje kukaca, biljaka ili gljiva, upotrebom herbicida, insekticida i fungicida.

Mjere očuvanja i korištenja faune

Član 49.

Na cjelokupnom području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", Prostornim planom se utvrđuje lovište "Konjuh", a prema smjernicama datim u Prostornom planu. Ustanovljavanje lovišta, te dodjeljivanje na gazdovanje, biće riješeno u skladu sa relevantnim propisima koji uređuju ovu oblast

U okviru ovog lovišta utvrđuju se lovni rezervati, koji su vezani za Prvu zaštićenu Zonu (Zonu A), i u njima je dozvoljen isključivo sanitarni odstrel divljači. U okviru ovih rezervata, dozvoljen je fotosafari kao i praćenje divljači u cilju naučnih istraživanja.

U ostalom području Zaštićenog pejzaža "Konjuh", odnosno u zaštićenim zonama B i C, dozvoljeno je privredno korištenje divljači, ali u skladu sa lovnom osnovom koja se mora donijeti nakon ustanovljavanja i dodjeljivanja lovišta na gazdovanje.

U području uzgajati autohtone vrste divljači po osnovu općih pogodnosti područja za opstanak određene vrste ne prelazeći kapacitet područja i uspostavljajući prirodnu ravnotežu.

U lovištu je neophodno obezbijediti lovočuvarsku službu i lovne objekte predviđene Prostornim planom.

Mjere očuvanja i korištenja ihtiofaune

Član 50.

U cilju očuvanja izvornosti i autentičnosti ihtiofaune, i osiguranja trajnosti sveukupnog biodiverziteta područja Zaštićenog pejzaža "Konjuh", definiše se potpuna zabrana ribolova u okviru cjelokupne Prve zaštićene zone (Zona A).

Korištenje ribolovnog fonda je predviđeno u Drugoj i Trećoj zaštićenoj zoni, i isto mora biti u skladu sa ribolovnom osnovom, koja se mora donijeti nakon donošenja Prostornog plana i ista mora da realno sagleda stanje i potencijale vodnih resursa, u sferi ribolovstva.

Prostornim planom se uspostavlja "Fly fishing + spin" revir za sportsko-takmičarski i rekreativni ribolov na rijeci Drinjači, a na području općine Kladanj. Detaljne mjere uređenja i granice ovog revira su date u Prostornom planu.

Rudarstvo i mineralne sirovine

Član 51.

Prostornim planom se ostavlja mogućnost nastavka eksploatacije magnezita u okviru Zaštićenog pejzaža „Konjuh“, uz obavezu poštivanja odredbi i propisa iz oblasti rudarstva, ali isključivo u zoni ranijeg rudnika, uz obaveznu prethodnu izradu elaborata o rezervama i glavnog rudarskog projekta.

Pri kamionskom transportu rude iz Zaštićenog pejzaža "Konjuh", potrebno je pridržavati se mjera propisanih Prostornim planom.

Prostornim planom se daje mogućnost korištenja mineralne vode sa izvora „Muška voda“, i to kroz flaširanje iste, gdje će se posebnim cjevovodom odvesti do mjesta predviđenog za obradu i upotrebu ove vode. Prostornim planom se daje mogućnost pozicioniranja objekta za flaširanje ove vode na prostoru Zaštićene zone C2. Trase cjevovoda i položaj objekta za flaširanje će biti precizno određeni detaljnom planskom i projektnom dokumentacijom.

Pri izgradnji objekta za flaširanje prirodne mineralne vode "Muška voda", potrebno je pridržavati se mjera datih u Prostornom planu pod tačkama II.14 i III.3.5.

Prostornim planom se ne daje mogućnost otvaranja kamenoloma.

Vode, vodne površine i vodna infrastruktura

Član 52.

Vodne resurse u obuhvatu Prostornog plana štititi sa aspekta hidroloških vrijednosti, čime će se ujedno obezbijediti i očuvanje prirodne ravnoteže i ekosistema vezanih za vodu, te obezbijediti resurs za snabdijevanje stanovništva pitkom vodom.

Član 53.

Za prostore koji su Prostornim planom predviđeni za sanitarnu zaštitu donijeti posebne odluke o zaštiti sa programom mjera provođena tih odluka.

Odluka o zaštiti mora biti zasnovana na posebnim, usko specijalističkim, istražnim radovima i sadržavati definisane zone sanitarne zaštite sa propisanim normativnim i tehničkim mjerama zaštite.

Program mjera za provođenje odluke definiše nosioce pojedinih aktivnosti, rokove realizacije i način obezbjeđenja finansijskih sredstava za njeno provođenje.

Član 54.

Kod kaptiranja bilo kojeg izvora obavezno voditi računa o ekološki prihvatljivom proticaju koji predstavlja minimalni proticaj koji obezbjeđuje očuvanje prirodne ravnoteže i ekosistema vezanih za vodu, a u skladu relevantnim zakonskim propisima. Minimalni proticaj se određuje ispitivanjima za svaki konkretan slučaj pojedinačno.

Član 55.

Sistem odvodnje oborinskih voda sa parkinga, cesta i staza u obuhvatu Prostornog plana, mora imati pojačane mjere zaštite, separatore ulja i masti sa organizovanim pražnjenjem i odvozom sadržaja, a obrada i održavanje kolovozne konstrukcije mora biti u skladu sa aspektima očuvanja kvaliteta i kvantiteta vodnih resursa.

Član 56.

Za pojedinačne građevine, disperzno raspoređene unutar obuhvata Prostornog plana, zavisno od položaja i uticaja na zaštitne zone, kroz stručno mišljenje, definisati konkretne urbanističko-tehničke uslove, vodeći računa o kvalitetu i kvantitetu vodnih resursa.

Za pojedinačne objekte u Zaštićenim zonama B i C, izuzetno se može dozvoliti izgradnja septičkih jama uz obavezu sklapanja ugovora sa ovlaštenom firmom za pražnjenje i odvoz krutog sadržaja.

Urbanističko - tehnički uslovi za izgradnju
građevina i uređenje građevinskog zemljišta

Režimi građenja

Član 57.

Prostornim planom utvrđeni su, u skladu sa zakonom, sljedeći režimi građenja:

- Režim građenja prvog stepena - predviđa se za sva područja gdje je obaveza izrade detaljnih dokumenata prostornog uređenja - regulacionog plana, urbanističkog projekta
- Režim građenja četvrtog stepena - predviđa se za sva građevinska zemljišta izvan obuhvata detaljnih dokumenta prostornog uređenja - regulacionog plana, urbanističkog projekta

Režimi građenja prikazani su na grafičkom prilogu broj 13: Osnova prostornog razvoja sistema naselja sa režimima građenja.

Stanovanje

Član 58.

Prostornim planom su utvrđene zone stanovanja: Stambena zona dijela naselja Brateljevići - S1, stambena zona na lokalitetu Zlača – S2, Vikend zone V1 i V2 (grafički prilozi br.14-18).

U okviru definisanih stambenih zona nalaze se i poljoprivredne površine.

U okviru zona stanovanja mogu se graditi i pomoćni objekti koji su u funkciji stanovanja.

Član 59.

Na površinama namijenjenim za stanovanje, a za koje je Prostornim planom utvrđena obaveza izrade detaljnih planskih dokumenata, nova izgradnja, rekonstrukcija, dogradnja, nadziđivanja i sanacija građevina vršit će se na osnovu tih planova.

Član 60.

Do donošenja detaljnih planskih dokumenata iz prethodnog stava, u okviru navedenih građevinskih površina može se izdavati dokument - urbanistička saglasnost za izgradnju novih, kao i dogradnju, nadogradnju ili rekonstrukciju postojećih objekata za potrebe stanovanja, pomoćne objekte ili objekte druge namjene (turizam, ugostiteljstvo, poslovanje i dr.).

Član 61.

Na definisanim površinama namijenjenim za stanovanje u okviru stambene zone dijela naselja Brateljevići - S1 (grafički prilog br.16) kao i na lokalitetu Zlača - S2 (grafički prilog br.17) moguće je formirati i sadržaje sa namjenama iz sektora poslovanja, zanatstva, turizma, uslužnih djelatnosti i sl. a koje treba da su u skladu sa principima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora, općim i minimalnim uslovima propisanim za vrstu objekata, kao i uslovima za kategoriju objekata u skladu sa važećim pravilnicima.

Član 62.

Objekti u osnovi trebaju biti manjih dimenzija, odnosno raščlanjenih gabarita, ukoliko se radi o većoj izgrađenosti zemljišta, sa obaveznim kosim krovovima.

Član 63.

Spratnost objekata se ograničava na maksimalno dvije etaže iznad terena (prizemlje i sprat/potkrovlje) uz dozvoljavanje formiranja podrumske ili suterenske etaže tamo gdje to uslovi terena dozvoljavaju. U izuzetnim slučajevima moguće je formirati iznad etaže sprata i etažu potkrovlja, ako se ono ne ističe u izgledu objekta ili ako se radi o objektima namijenjenim smještaju i pružanju drugih vidova usluga korisnicima prostora.

Član 64.

Obrada fasade je malter svjetlijih nijansi toplih boja, opeka, kamen i drvo.

Krovni pokrivač treba da je od takvog materijala, tekstura i boje koji neće narušavati prirodni ambijent i okruženje. Ne izbjegavati tradicionalne prirodne materijale, naročito ako se radi o objektima

sa elementima lokalnih arhitektonskih obilježja ili objektima koji svojim namjenama treba da upotpune turističko-ugostiteljsku ponudu Zaštićenog pejzaža.

Član 65.

Objekti se na građevinskoj parceli mogu postavljati isključivo kao slobodnostojeći ukoliko se regulacionim planovima ili urbanističkim projektima ne utvrde posebni pojedinačni uslovi.

Član 66.

Zahtjeve za parkiranjem obavezno rješavati na pripadajućoj parceli.

Član 67.

Objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge (smještaj, usluge hrane i pića) treba da ispunjavaju opće i minimalne uslove za vrstu, kao i uslove za kategoriju objekata, a između ostalog:

- Objekat mora stalno raspolagati dovoljnim količinama zdravstveno ispravne vode za piće koja se osigurava priključkom na javni vodovod, a gdje javni vodovod ne postoji, to se mora osigurati na drugi propisani način;
- Objekat mora biti priključen na javnu električnu mrežu ili na drugi odgovarajući način biti snabdjeven električnom energijom;
- Objekat mora imati osiguranu telefonsku vezu (fiksnu ili mobilnu);
- U svim prostorijama objekta u kojima borave gosti mora biti osiguran odgovarajući način grijanja prostorija s temperaturom najmanje 18,5°C, uz mogućnost prozračivanja;
- Komunalni i ostali otpad mora se redovito odstranjivati iz objekta;
- Odvodnja otpadnih voda iz objekta mora se osigurati priključkom objekta na javnu kanalizacionu mrežu, a gdje te mogućnosti nema to se mora osigurati na drugi propisan način.

Član 68.

Najmanja udaljenost objekta od granice građevinske parcele je 3,0 m.

Član 69.

Minimalna širina građevinske parcele prema pristupnoj saobraćajnici je 15,0 m.

Član 70.

Uslovi definisani za izgradnju stambenih objekata važe i za pomoćne objekte.

Vikend stanovanje

Član 71.

Bruto građevinska površina vikend objekata u osnovi može iznositi maksimalno 100 m^2, a spratnost maksimalno P+1/Potk.

Član 72.

Detaljni uslovi za izgradnju stambenih objekata, uređenje i korištenje zemljišta koji se odnose na oblikovanje, materijalizaciju i infrastrukturnu opremljenost (definisano članovima od 60. do 69. ove odluke), važe i za objekte vikend zona.

Član 73.

Osim namjene stanovanja u definisanim vikend zonama moguće je formirati i sadržaje sa namjenama iz sektora turizma i ugostiteljstva, a koje treba da su u skladu sa principima zaštite prirode i životne sredine, organizacije i uređenja prostora, općim i minimalnim uslovima propisanim za vrstu objekata, kao i uslovima za kategoriju objekata u skladu sa važećim pravilnicima i to ugostiteljski objekti iz grupe hoteli: pansion.

Član 74.

Za vikend objekte koji pružaju ugostiteljske usluge (smještaj u sobama ili apartmanima) važe opći i minimalni uslovi definisani pravilnikom o pružanju ugostiteljskih usluga u domaćinstvu, kao i uslovima za kategorizaciju ovih objekata.

Društvena infrastruktura, turizam i ugostiteljstvo

Član 75.

Objekti na lokalitetima „Muška voda“ i Zlača realizovati će se prema urbanističko-tehničkim uslovima detaljnog planskog dokumenta Regulacioni plan za lokalitet Muška voda i Regulacioni plan za lokalitet Zlača (grafički prilog br.15 i 17).

Član 76.

Objekti Okolišnog edukacionog centra (grafički prilog br.14 i 20) sa kampom realizovati će se prema sljedećim urbanističko-tehničkim uslovima:

- U svom sastavu Centar treba da sadrži prostore namijenjene smještaju, edukaciji i rekreaciji korisnika;
- Smještajni kapacitet Centra je oko 60 ležaja za stacionarni boravak i oko 100 restoranskih mjesta, uz obezbjeđenje osnovnih i minimalnih uslova definisanih važećim pravilnicima;
- Veličina građevinske parcele mora biti tolika da se ispune potrebni uslovi za odgovarajuću kategoriju smještaja (propisane veličine soba i ostalih prostorija, odgovarajući propisani sadržaji i usluge, uključujući i obrazovno-edukacione, sportsko-rekreativne i zabavne);
- Objekat treba da je raščlanjenih gabarita i volumena koji se izgledom neće nametati u ambijentu Zaštićenog pejzaža;
- Maksimalna spratnost objekta je Su/Po+P+1/Pot; odnosno najveća dozvoljena visina objekta (sljeme kosog krova) ne smije biti veća od 8,0 m. Krov treba da je kosi;
- Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i održivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućuju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;
- Kod spoljašnje obrade zidova (fasada) i krova koristiti lokalne prirodne materijale: kamen (podrumski, suterenski dijelovi objekta i sokl), drvo (oblaganje zidova), malterisane površine bojiti u svjetlije nijanse toplih boja;
- Betoniranje, asfaltiranje i popločavanje svesti na minimum korištenjem saćastih raster elemenata za parkiranje, granitnih kocki, kamenih ploča i sl.;
- Kod ozelenjavanja prostora i hortikulturnog uređenja maksimalno koristiti tradicionalni sklop i način uređenja parcele;
- U neposrednom okruženju centra planirati kamp koji će sa Okolišnim edukacionim centrom činiti funkcionalnu cjelinu;

- Kapacitet kampa je okvirno 50 kamp-mjesta – osnovnih smještajnih jedinica (što iznosi 150 kampista) namijenjenih isključivo kampovanju u prenosnoj opremi za kampovanje u posjedu kampista (šatori) ili opremi koja je iznajmljena u okviru dodatne usluge koja se pruža u okviru kampa: iznajmljivanje pokretne opreme za kampovanje: stolova, stolica, vreća za spavanje, šatora;
- Kamp treba da posjeduje potreban broj sanitarnih čvorova i prostorija uz smještajne jedinice;
- Prostorije recepcije, ugostiteljski sadržaji za usluživanje hrane, pića i napitaka, kao i ostali sadržaji mogu biti u sklopu objekta Okolišnog edukacionog centra;
- Okolišni edukacioni centar i kamp uz centar trebaju ispunjavati opće i minimalne uslove za vrstu, kao i uslove za kategoriju objekata a naročito mora imati adekvatno riješeno: vodosnabdijevanje, odvodnju otpadnih voda, snabdijevanje električnom energijom, telefonski priključak, sistem upravljanja otpadom i dr.

Član 77.

Objekti planinarskih i lovačkih domova (grafički prilog br. 14 i 20) realizovati će se prema sljedećim urbanističko-tehničkim uslovima:

- Lokacije za izgradnju ove vrste objekata planirati u okviru Druge zaštićene zone - zona B;
- Objekti, u pravilu, treba da su prizemne spratnosti i eventualno sa izgrađenim potkrovljem;
- Obrada fasade je malter svjetlijih nijansi toplih boja, opeka, kamen i drvo;
- Krovni pokrivač treba da je od takvog materijala, tekstura i boje koji neće narušavati prirodni ambijent i okruženje. Ne izbjegavati tradicionalne prirodne materijale;
- Pri izgradnji i opremanju objekta potrebno je maksimalno koristiti ekološki prihvatljive građevinske materijale, mogućnosti lokacije za bioklimatsko projektovanje objekta i korištenje obnovljivih i održivih izvora energije. Pri projektovanju naročitu pažnju posvetiti ugradnji instalacija i opreme koji omogućuju racionalno korištenje vode i svih oblika energije;
- Objekti moraju ispunjavati opće minimalne uslove, a naročito mora imati adekvatno riješeno: vodosnabdijevanje, odvodnju otpadnih voda, snabdijevanje električnom energijom, telefonski priključak, sistem upravljanja otpadom i dr.;
- Planinarski i lovački domovi treba da posjeduju potreban broj sanitarnih čvorova i prostorija uz smještajne jedinice;
- Pored osnovne funkcije smještaja planinara, lovaca, istraživačkih ekipa i ostalih korisnika i pružanja usluge pripreme i služenja hrane i pića, imaju i servisni karakter (sklanjanje od nepogoda, prenoćišta u nuždi i kontrola prostora).

Sport i rekreacija

Član 78.

Sportski i rekreativni objekti i sadržaji na lokalitetima Muška voda i Zlača (grafički prilog br. 14, 15 i 17) realizovati će se prema urbanističko-tehničkim uslovima detaljnog planskog dokumenta Regulacioni plan za lokalitet „Muška voda“ i regulacioni plan za lokalitet Zlača.

Član 79.

Do donošenja detaljnih planskih dokumenata iz prethodnog člana, u okviru navedenih građevinskih površina namijenjenih za sportsko-rekreativne sadržaje može se izdavati urbanistička saglasnost za izgradnju otvorenih sportskih terena i rekreativnih staza različite vrste ako su svojim rješenjem i obradom površina prilagođeni karakteru i ambijentu prostora.

Sportsko-rekreativni sadržaji u okvirima drugih namjena

Član 80.

Mreže staza

- Staze graditi kao grebenske, panoramske, dolinske, duž riječnih tokova i vezne, gdje god je to moguće na trasama postojećih poljskih i šumskih puteva i staza, kroz cijelo područje Zaštićenog pejzaža (grafički prilog br. 14 i 20);
- Staze treba maksimalno da koriste postojeće trase, sa minimalnim zemljanim radovima i obezbijeđenom odvodnjom, kako bi se sačuvalo zemljište, reljef, ambijent i okruženje;
- Predlaže se upotreba prirodnih materijala, a u zavisnosti od lokacije i namjene staze: drveni elementi, malč od kore i drveta, kameni agregati-krupni i sitniji, obluci, rizla raznih granulacija i boja, mljevena opeka, zemljana podloga itd.
- Detaljne uslove izgradnje, podloge za staze, kao i njihova materijalizacija, njihovi profili, kao i uslovi izgradnje pratećih sadržaja definisati posebnim planskom i tehničkom dokumentacijom, a uz poštovanje uslova zaštite prirode i životne sredine;
- U zavisnosti od lokacije i namjene staze predvidjeti i postavljanje sprava za vježbanje i rekreaciju;
- Uz staze je potrebno izgraditi i postaviti:
  - table za označavanje naziva, vrste, dužine staze, kao i osnovne informacije o istoj, maksimalne površine 2 m^2,
  - odmorišta i vidikovce za predah posjetilaca i izletnika,
  - prihvatna skloništa za sklanjanje u slučaju prirodnih nepogoda sa nadstrešnicama i zaklonima za ljude i konje,
  - oprema za vezivanje konja i parkiranje zaprežnih vozila,
  - uređene prostore za piknike,
  - mobilijar u čijoj izgradnji treba da se koriste prirodni materijali (drvo, kamen i sl.),
  - korpe za otpatke,
  - ograde na stazama povećanog rizika od pada i skretanja sa staze;
- Biciklističke i druge staze koje će se graditi uz postojeće javne puteve moraju da imaju širinu najmanje od 2,5 m;
- Lokalitete predviđene za uređenje i opremanje novih skijališta utvrditi na osnovu analize terenskih i klimatskih mogućnosti i uz obavezno usklađivanje sa režimima zaštite;
- Obezbijediti adekvatne lokacije za odlaganje otpada, kao i vršiti redovno odnošenje i zbrinjavanje istog;
- Na području Zaštićenog pejzaža nisu dozvoljene aktivnosti, izgradnja objekata i postavljanje opreme kao što su: izgradnja vještačkih plaža nasipanjem pijeskom ili šljunkom, betoniranjem ili izgradnjom platoa, izgradnja i prosijecanje novih staza i puteva osim onih za koje su dobivene sve potrebne dozvole na osnovu važećih propisa i sl.

Član 81.

Lokaliteti izletišta

- Parkiranje vozila izletnika riješiti u okviru Treće zaštićene zone - zone C na pozicijama sa kojih se kraćim pješačenjem ili alternativnim prevoznim sredstvima može pristupiti do planiranih izletničkih lokaliteta (grafički prilog br.14 i 20) ;
- Prilikom postavljanja mobilijara i nadstrešnica voditi računa o primjeni materijala, koji treba da su prirodni i trajni, a mogu se graditi uz prenošenje elemenata tradicionalne, lokalne arhitekture;

- Lokalitete izletišta snabdjeti vodom za piće, kao i odgovarajućom opremom za gašenje požara (sudovi sa pijeskom i vodom i sl.)
- U zavisnosti od lokacije izletišta jasno naznačiti mjesta na kojima je dozvoljeno paljenje vatre;
- Obezbijediti adekvatne lokacije za odlaganje otpada, kao i vršiti redovno odnošenje i zbrinjavanje istog.

Član 82.

Kampovi van lokaliteta turističkih centara

- Na prostoru obuhvata Prostornog plana dozvoljava se kampovanje i boravak turista i izvan kampova i to najviše do 10 šatora ili 20 osoba istovremeno na jednoj lokaciji (grafički prilog br. 14 i 20) ;
- Lokalitete pozicionirati u skladu sa prirodnim uslovima terena, pristupačnosti, ali i dostupnosti izvorištima pitke vode;
- Opremiti ih minimalnom opremom u vidu nadstrešnica i česmom sa pitkom vodom;
- Kontrolisati odlaganje otpada;
- Označiti mjesta na kojima je dozvoljeno paljenje vatre, te obezbijediti odgovarajuću opremu za gašenje požara (sudovi sa pijeskom i vodom i sl.);

Tretman postojećih objekata van definisanih zona građevinskog zemljišta

Član 83.

Za sve objekte koji su izgrađeni ili legalizovani po odobrenju nadležnog organa do dana usvajanja Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićeni pejzaž „Konjuh“, nezavisno od toga da li su u skladu sa namjenom površina iz Prostornog plana ili ne, mogu se odobriti sljedeće intervencije:

- Tekuće održavanje;
- Sanacija;
- Dogradnja u svrhu obezbjeđenja osnovnih higijenskih uslova;
- Rekonstrukcija, nadziđivanje i dogradnja postojećih stambenih objekata unutar zona A i B u skladu sa sljedećim urbanističko-tehničkim uslovima: BGP do 100 m^2 u osnovi, maksimalna spratnosti dvije nadzemne etaže (prizemlje i sprat/potkrovlje). Pri rekonstrukciji objekata naglasak se stavlja na upotrebu tradicionalnih građevinskih materijala i skladno uklapanje objekata u prirodno zaštićeno okruženje. Obrada fasade je malter svjetlijih nijansi toplih boja, opeka, kamen i drvo. Krovni pokrivač treba da je od takvog materijala, tekstura i boje koji neće narušavati prirodni ambijent i okruženje. Preporučuje se upotreba tradicionalnih prirodnih materijala, naročito ako se radi o objektima sa elementima lokalnih arhitektonskih obilježja ili objektima koji svojim namjenama treba da upotpune turističko-ugostiteljsku ponudu Zaštićenog pejzaža;
- Konzervacija tj. radovi koji su neophodni da se spriječi propadanje nedovršene ili oštećene zgrade zbog djelovanja klimatskih uticaja;
- Izgradnja instalacija za snabdijevanje električnom energijom i instalacija i uređaja za snabdijevanje vodom i za evakuaciju i prečišćavanje otpadnih voda i drugih instalacija;
- Izgradnja neophodnih pomoćnih objekata;
- Određivanje građevinske parcele.

Član 84.

Bespravno izgrađeni objekti mogu se legalizovati pod uslovima utvrđenim relevantnim propisima i Prostornim planom.

U postupku legalizacije bespravno izgrađenih objekata precizno će se definisati da li postoje mogućnosti i koji su uslovi legalizacije, a u skladu sa principima prevashodnog poštovanja javnog

interesa, odnosno usaglašenih interesa sa prostorom, objektima i vlasnicima koji se nalaze u susjedstvu bespravno izgrađenog objekta.

Privremeni objekti

Član 85.

- Prostornim planom se ostavlja mogućnost postavljanja privremenih objekata samo izuzetno i sa ograničenim rokom važenja;
- Lokacija privremenog objekta, urbanističko-tehnički uslovi za projektovanje kao i drugi preduslovi odredit će se dokumentom o lokacijskoj informaciji na osnovu uslova definisanih detaljnim planskim dokumentima;
- Privremeni objekti se obavezno grade kao montažno-demontažni ili prenosni i moraju ispunjavati minimalne tehničke uslove za djelatnosti koje se u njima namjeravaju obavljati;
- Kao privremeni objekti smatraju se i industrijski proizvedeni tipski prenosni objekti, koji se montiraju od industrijski proizvedenih elemenata: kiosci, garaže, slobodnostojeće telefonske govornice i sl.
- Ugostiteljski objekti iz skupine „objekti jednostavnih usluga“ mogu se postavljati u izuzetnim situacijama (održavanje manifestacija, koncerata i sl);

Saobraćaj

Član 86.

Uslovi građenja cesta

Na zaštićenom dijelu prirode dozvoljene su one radnje i djelatnosti koje ga ne oštećuju i ne mijenjaju svojstva zbog kojih su proglašeni zaštićenim.

U skladu sa Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom „Konjuh“ dozvoljava se u Zaštićenim zonama B i C izgradnja nove i održavanje postojeće putne infrastrukture, uz pribavljanje saglasnosti i dozvola u skladu sa zakonom.

Na lokalne ceste mogu se priključiti nekategorisane i prilazne ceste, ako se dobije saglasnost nadležnog organa koji upravlja lokalnom cestom na koju se traži priključenje.

Ceste unutar zaštićenog područja raditi sa različitim kolovoznim konstrukcijama, i to regionalnu cestu i lokalne prilazne ceste do hotela Zlača i Muška voda, kao i u zonama intenzivne izgradnje planskih sadržaja, a sve ostale lokalne i nekategorisane ceste rade se sa tucaničkim kolovoznim zastorima.

Odvodnju atmosferskih voda rješavati jarcima (kanalima).

Sve staze: pješačke, konjičke, biciklističke i sl., definisane Prostornim planom, materijalizovati prirodnim materijalima kompatibilnim pripadajućem ambijentu, i obavezno opremiti elementima urbanog mobilijara od prirodnih materijala, po izboru projektanta.

Član 87.

Saobraćajni režimi

U skladu sa Zakonom o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom „Konjuh“ dozvoljava se:

- u zaštićenim A zonama, saobraćaj motornim vozilima koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, zatim saobraćaj motornim vozilima za potrebe prevoza organizovanih turističkih posjeta, saobraćaj za potrebe gospodarenja šumama, eksploataciju i transport rude magnezita, vozilima JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i saobraćaj vozilima za potrebe privatnih posjednika uz odobrenje upravitelja, kao i uspostava infrastrukture u formi koja se uklapa u ekološko prostorni aspekt,
- u zaštićenim zonama B, saobraćaj motornim vozilima koja su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem, zatim saobraćaj motornim vozilima za potrebe prevoza organizovanih turističkih

posjeta, saobraćaj za potrebe gospodarenja šumama, eksploataciju i transport rude magnezita, vozilima JP Vodovod i kanalizacija, vozila Elektroprivrede i saobraćaj vozilima za potrebe privatnih posjednika.

Član 88.

Telekomunikacije

Obezbjeđenje telekomunikacione infrastrukture predvidjeti proširenjem lokalnih automatskih telefonskih centrala (ATC), ugradnjom nove opreme na telekomunikacionim objektima, planiranom izgradnjom baznih stanica mobilne telefonije, planiranjem telekomunikacione kablovske kanalizacije i rekonstrukcijom pristupne TK mreže.

Planirani telekomunikacioni sadržaji ne smiju ugroziti osnovnu namjenu prostora i u tom smislu moraju biti uklopljeni u postojeći prirodno-ekološki ambijent.

Član 89.

Elektroenergetska infrastruktura

U oblasti elektroenergetike, predvidjeti izgradnju novih elektroenergetskih srednjenaponskih vodova, kablova i dalekovoda, takođe je potrebno rekonstruisati postojeće 10 kV dalekovode zamjenom vodova sa većim presjecima samonosivih kablova, a drvene stubove zamijeniti odgovarajućim AB stubovima.

Sve stubne trafo-stanice koje su preopterećene potrebno je zamijeniti novim trafo-stanicama većeg kapaciteta.

Niskonaponsku 0,4 Kv mrežu treba planirati kao kablovsku, gdje za to postoje uslovi, a gdje se ne može realizovati kablovska 0,4 Kv mreža, koristiti nadzemnu izolovanu mrežu, pri čemu se moraju ispoštovati uslovi i preporuke JP Elektroprivreda BiH – Elektrodistribucija Tuzla.

Član 90.

Termoenergetika

Obezbjeđivanje toplotne energije za zagrijavanje prostorija, kuhanje i druge potrebe, zbog zaštite ovog područja preporučuje se upotreba električne energije i biomase (drvo i drvni otpaci, kuruzovina isl.).

Električna energija se može koristiti za kuhanje, za zagrijavanje prostorija i za zagrijavanje potrošne tople vode. Za zagrijavanje prostorija u objektima može se koristiti neposredno pomoću grijalica ili posredno pomoću toplotnih pumpi koje koriste energiju vazduha i električnu energiju kao pogonsku. Toplotne pumpe se mogu koristiti i za rashlađivanje prostorija gdje se ukaže potreba.

Drvo ne sadrži sumpor i ima mali sadržaj pepela (do 1%) te je također pogodno za proizvodnju toplotne energije. Drvna masa se može koristiti neposredno loženjem u kotlovima za centralno grijanje i pećima za lokalno zagrijavanje i kuhanje. Drvna masa prerađena u briket (obično se presuje piljevina iz drvne industrije), pelet ili sječka se može koristiti za automatizovano loženje u kotlovima centralnog grijanja.

Fosilna goriva (osim prirodnog gasa i tečnog naftnog gasa) sadrže sumpor kao gorivi element te se ne preporučuju za upotrebu u ovom području. U tom smislu je potrebno da lokalna uprava donese odgovarajuće odluke kojim bi se spriječilo korištenje ovih goriva. Za objekte koji eventualno već imaju kotlovnice koje koriste ugalj, mazut ili druge derivate nafte treba propisati određeni rok za zamjenu goriva.

Član 91.

Posjetu osoba sa umanjenim tjelesnim sposobnostima omogućiti do ciljnih tačaka pješačkim komunikacijama i/ili regulisati odgovarajućim režimom prijevoza u organizaciji Upravitelja područja.

U postupku donošenja odobrenja za građenje, organi vlasti, u zavisnosti od nivoa, nadležnosti i djelokruga rada, odnosno nadležne službe su dužne obezbijediti da se primijeni Uredba o, prostornim

standardima, urbanističko-tehničkim uslovima i normativima za sprečavanje stvaranja svih barijera za osobe sa umanjenim tjelesnim sposobnostima..

U okviru izgradnje objekata i uređenja parternih površina neophodno je obezbijediti uslove za olakšano kretanje djece, starih i invalidnih lica. U cilju omogućavanja kretanja lica koja koriste invalidska kolica, dokumentima nižeg reda određuje se da je uz sve javne zgrade obavezna izgradnja kosih navoza (rampi) za kretanje invalidskih kolica, ali i za kretanje majki sa kolicima za malu djecu. U istom cilju, na mjestima određenim za prelaz pješaka preko ulice obavezno je umjesto ivičnjaka između trotoara i kolovoza postavljanje posebnih elemenata koji omogućavaju bezbijedan prelaz kolica.

Kod projektovanja javnih objekata obavezno je sve odgovarajuće elemente (vrata, liftovi, hodnici i sl.) prilagoditi i potrebama i uslovima kretanja invalidskih kolica, primjenom odgovarajućih standarda.

Mjere zaštite od elementarnih nepogoda,
prirodnih i tehničkih katastrofa, i ratnih djelovanja

Član 92.

Objekti za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, moraju se obezbijediti u skladu sa relevantnim zakonskim propisima.

Član 93.

Upravitelj područja dužan je u svojim aktima dosljedno propisati uslove i mjere za postupke zaštite od požara, mina, poplava, klizišta i drugih eventualnih prirodnih i tehničkih katastrofa u skladu sa relevantnim zakonskim propisima.

Postupanje sa otpadom

Član 94.

Postupanje sa otpadom i održavanje komunalne čistoće obraditi posebnim propisom kojim se tretira komunalni otpad.

Komunalni otpad skupljati u posebne posude i organizovano odvoziti na sanitarnu deponiju.

Mjesto, način odlaganja i odvoz otpada osigurava Upravitelj.

Građevinski i drugi kabasti otpad odmah odvoziti van obuhvata zaštićenog područja.

Mjere provedbe

Član 95.

Prostorni plan obuhvata prostor koji treba da odmjerenim i adekvatnim intervencijama u prostoru i osmišljenim politikama razvije u prostor jedinstvenog upravljanja i korištenja. Da bi se moglo operativno djelovati na cijelom prostoru obuhvata Prostornog plana, potrebno je u kontinuitetu nastaviti aktivnosti kojima će se ostvariti mogućnosti rada svih nadležnih organa da ostvare planirane ciljeve. Da bi se ovo moglo ostvariti, potrebno je pristupiti ostvarenju sljedećeg:

- Obezbijediti izradu detaljne planske dokumentacije propisane Prostornim planom u roku od tri godine od donošenja Prostornog plana;
- Obezbijediti sprečavanje intervencija i drugih aktivnosti na prostoru „Zaštićenog pejzaža“ koje nisu u saglasnosti sa Prostornim planom;
- Obezbijediti poseban režim kontrole djelatnosti štetnih za životnu sredinu;
- Obezbijediti donošenje propisa i drugih mjera iz nadležnosti Kantona i općina kojim se uređuju pojedina pitanja urbanog uređenja.

Realizaciju mjera provedbe Prostornog plana će voditi Nosilac pripreme Prostornog plana, odnosno Ministarstvo.

Član 96.

Detaljne planske dokumente čija je izrada propisana Prostornim planom donosi Skupština Tuzlanskog kantona, a nosilac pripreme je Ministarstvo.

Član 97.

U postupku izdavanja urbanističke saglasnosti definišu se urbanističko-tehnički uslovi kao sastavni dio iste.

Do donošenja detaljnih planskih dokumenata urbanističku saglasnost izdaje Ministarstvo, odnosno nadležna općinska služba, u skladu sa Zakonom i Prostornim planom i ista mora biti u potpunosti u skladu sa namjenama površina i ostalim urbanističkim parametrima datim u tekstualnom i grafičkom dijelu Prostornog plana.

Član 98.

Prostorni plan je osnov za izdavanje urbanističke saglasnosti na području koje nije obuhvaćeno detaljnim planskim dokumentima.

Član 99.

Prostorni plan je javni dokument i kao takav je dostupan svim zainteresovanim licima. Isti se koristi i provodi od strane nadležnih organa Kantona i općina na području obuhvata Prostornog plana.

U kompletnom sadržaju, Prostorni plan se stavlja na raspolaganje Ministarstvu i općinama Banovići, Kladanj i Živinice.

Član 100.

U skladu sa prostornim uređenjem utvrđenim Prostornim planom izvršiti će se usklađivanje propisa koji se odnose na prostor „Zaštićenog pejzaža“.

Član 101.

Granice obuhvata i zaštićenih zona (I, II i III) utvrđene i opisane ovom odlukom u članovima 5., 25., 26. i 27. predstavljaju osnov za izmjene granica obuhvata i zaštićenih zona utvrđenih u članovima 4., 6., 8. i 10. Zakona o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom "Konjuh" („Službene novine Tuzlanskog kantona", broj 13/09).

U skladu sa prethodnim stavom izmijenjene granice, u tekstualnom i grafičkom prikazu, treba ugraditi u Zakon o proglašenju dijela područja planine Konjuh Zaštićenim pejzažom "Konjuh".

Uslovi održavanja

Član 102.

Održavanje prostora je u nadležnosti Upravitelja Zaštićenog pejzaža, koji organizuje, upravlja, sinhronizuje i kontroliše sve djelatnosti, funkcije i pojave unutar zaštićenog prostora u planskim okvirima i prema datim opredjeljenjima.

Član 103.

Upravitelj Zaštićenog pejzaža, u cilju organizacije, upravljanja, sinhronizacije i kontrole svih djelatnosti, funkcija i pojava unutar zaštićenog prostora, na prilazima i unutar prostora uspostavlja

nadzor i kontrolu kretanja posjetilaca i zaposlenih u službi definisanih namjena, kao i mehanizme praćenja i poduzimanje sankcija za kršenje utvrđenih mjera zaštite.

Razradu ovih aktivnosti i detaljne mjere po ovom pitanju treba precizirati dokument „Plan upravljanja područjem Zaštićenog pejzaža „Konjuh" kojeg donosi Vlada Tuzlanskog kantona.

Lokaliteti za praćenje pojava i procesa

Član 104.

Na terenu obilježiti granice zaštićenih zona.

Na cijeloj teritoriji Prostornog plana vršiti stalni monitoring svih elemenata ekosistema (flora, fauna, pedološke i hidrološke karakteristike), a naročito u Prvoj zaštićenoj zoni (ZonaA).

Posebnu pažnju posvetiti monitoringu rijetkih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta, navedenih u Prostornom planu, kao i monitoringu šumskih ekosistema, u kojima se vrši privredno korištenje šuma.

Završne odredbe

Član 105.

Ova odluka je sastavni dio Prostornog plana, a stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

B o s n a i H e r c e g o v i n a
Federacija Bosne i Hercegovine
T U Z L A N S K I K A N T O N
S k u p š t i n a
Broj: 01-02-704-15/12
Tuzla, 17.07.2013. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona

Slađan Ilić v.r.